5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 Lei

6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani . . . . IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35. | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV. No. 112.—Duminică 1 Aprilie 1907.

ROLUL PRESEI

— în societatea modernă —

S'a vorbit mult de presă cu prilejul răscoalelor. Aproape toată lumea s'a văzut de acord asupra ideei că presa a avut un rol însemnat în lăţirea considerabilă a mişcărei. De altfel e stabilit că presa e o mare putere socială care determină, conduce şi chiar tiranizează opinia publică

Ar fi prea banal să mai aducem detalii şi exemple întru susţinerea acestei premise. Nu există mare eveniment social în ultima jumătate de veac la baza căruia să nu găsim înrîurirea directă a ziaristicei sau cel puţin un rol însemnat al ei.

Cu deosebire războaiele din ultimile decenii, începînd cu cele din mijlocul Europei, sfîrşind cu acele purtate de puteri europene în alte continente: anglo-bur, spano-american, ruso-japonez, italo-abisinian, franco-dahomeyan, germano-african etc. sunt un produs direct şi imediat al ei. Chiar acum cîte-va luni cele mai mari puteri europene se aflau pe pragul unui sîngeros război, cînd cu chestiunea Marocului. Politicianii cei mai cu vază, diplomaţii cei mai încercaţi au trebuit să recunoască în urmă că erau pe punctul de a cădea victimile.... gazetăriei, că vina ziarelor mari era dacă se aprindea un război cumplit în Europa din cauza unor meschine chestiuni africane.

Pe cînd această din urmă „arzătoare problemă agita spiritele marilor politicieni, unul din cei mai cu vază oameni „la putere“ astăzi, Georges Clémenceau — era gazetar în sensul cel mai obicinuit al cuvîntului şi juca un rol important în discuţiile relative la Maroc, ba s'ar putea zice că el conducea opinia publică în această privinţă, atît prin ziarele franceze la care colabora, cît şi prin ziare germane — ca „Neue Freie Presse“—unde se ocupa de aceeaş chestiune şi nu tocmai în chip favorabil intereselor şi vederilor naţiunei germane. Se zice chiar că într'o convorbire cu un ziarist englez ar fi demonstrat atunci că, un nou războiu între Germania şi Franţa e inevitabil.

Iată-l acuma şeful cabinetului francez, dispunînd de putere formidabilă şi conducînd destinele patriei sale. Vehementul polemist, nervosul gazetar—ajuns ministru responsabil, apare cu totul calm, prudent, tacticos, diplomat într'un cuvînt. El reneagă cu energie declaraţiile pripite de atunci şi veghează pentru menţinerea echilibrului între state. Una e a fi ziarist,—alta a fi ministru.

Aci e poate explicaţia faptului că un scriitor de gazetă—vorbim de marile gazete europene— e astăzi mai puternic de cît un ministru, ba chiar de cît un intreg consiliu de miniştri la olaltă.

Jules Claretie—nesecatul cronicar parizian—reaminteşte vorba lui Emile de Girardin, faimosul ziarist de altă dată: „24 oare de ministeriat valorează mai mult de cît 24 ani de jurnalism“ şi dovedeşte că în ziua de astăzi acest paradox e absolut contrar realităţii lucrurilor. Numeroşi ziarişti au ajuns miniştri şi nici-unul n'a confirmat zisa lui Girardin şi probabil că foştii ziarişti franceji Clémenceau, Briand, Viviani, astăzi miniştri, mai puţin ca ori-cine, căci se simt foarte strîmtoraţi şi foarte puţin la largul lor, cînd îşi amintesc de libertatea cuvîntului şi a polemicei de până mai ieri.

Un alt fost ziarist, ajuns ministru francez, Lockroy, zicea următoarele către tribuna gazetarilor pariziani.

„Domnii mei, în adevăr vă iubesc, vă admir şi mă tem de d-v. Treziţi în mine gelozie şi frică. Cînd trec dinaintea tribunei Dv. îmi zic cu spaimă: iată judecătorii şi stăpânii mei! E destul ca să vorbiţi—ca noi să fim reduşi la tăcere; e destul să scrieţi ca noi—miniştrii—să fim culcaţi la pămînt. Toate ideile bune cîte le aducem la tribună, dv. de mult le-aţi inserat în coloanele ziarelor; discursurile noastre reeditează numai ceea ce aţi scris în articolele dv. Noi suntem numai ecoul dv. şi termurăm în faţa tribunalului cotidian—presa“,

Cîmpul gazetăriei e mult mai larg, mai vast, mai liber de cît al ministrului şi de aceea s'au văzut excelenţi gazetari devenind miniştri mediocri. Spiritul gazetăresc face şcoală în politică şi astă-zi legăturile între politică şi gazetărie sunt aşa de strînse în cît nu se poate concepe una fără alta. Un politician puternic pe care l'ar „întreprinde“ presa e un om perdut şi peste noapte cel mai cu vază om al zilei e trîntit la pămînt dacă vr'o greşală a lui ajunge să fie bine exploatată de ziare.

Nu numai miniştrii, dar Suveranii însişi au astă-zi de lucru cu presa şi acum cît-va timp s'a putut vedea cum cel mai puternic şi mai curagios monarh—Wilhelm II—s'a plîns de gazetari—tot către gazetari, recunoscînd astfel de-a dreptul teama ce-i inspiră ziarele. De altfel nu de astăzi Monarhii cunosc şi recunosc forţa socială a publicisticei şi se pomeneşte că Napoleon III vroia să recurgă la . . . foiletonistul Ponson du Terrail pentru a organiza o propagandă în favoarea politicei sale. Nu de mult cancelarul Austriei căzu victima presei adversare; astăzi Bülov e pe punctul de a suferi aceiaşi soartă. Libertatea presei a asigurat acesteia un rol nespus de însemnat în politica şi istoria modernă a popoarelor, deşi nu de astăzi datează vorba lui Cousin: „Le journalisme mêne à tout...“

Nu mai poate fi concepută în momentul de faţă o adevărată politică fără ajutorul presei care crează „opinia publică“—mai suverană de cît Suveranii încoronaţi şi iresponsabili.

A.

CĂTRE ARMATĂ

Regele a adresat un ordin de zi către armată prin care mulţumeşte acesteia pentru răspunsul grabnic ce l'a dat chemărei de-a se concentra şi pentru atitudinea ei hotărîtă în ultimele evenimente.

Graţie acestei atitudini o mare nenorocire a fost înlăturată şi ordinea a putut fi restabiltă în scurt timp.

M. S. Regele insistă asupra dureroasei datorii ce-a avut de implinit armata, dar ea a trebuit să-şi o facă faţă de faptul că averea cetăţenilor, viaţa lor şi buna rînduială erau în primejdie.

Pentru această demnă ţinută, Regele mulţumeşte armatei cu inima caldă şi „priveşte cu dragoste şi nemărginită încredere spre scumpa Sa armată, care s'a arătat la înălţimea chemărei sale ori şi cînd o primejdie a ameninţat fiinţa scumpei ţări“.

Armata a meritat această distincţiune din partea M. S. Regelui.

Grelele zile prin care a trecut ţara, au cerut imperios intervenţia ei spre a restabili pacea.

Şi nu numai că toţi cei chemaţi au respuns cu grabă şi căldură la apel, dar conduita armatei a fost din cele mai exemplare.

Să trăiască bravii ostaşi.

Proprietatea şefului

Un vechiu şi fruntaş conservator, d-nul Const. Ghica-Deleni, vice-president al Senatului şi al comitetului executiv al clubului conservator din Botoşani, a adresat o scrisoare ziarului La Roumanie *prin care-şi exprimă mirarea de cele conţinute în comunicatul tipărit în* Conservatorul.

De un şir lung de ani d. Ghica serveşte partidului conservator. Crescut la şcoala lui Lascar Catargi, el ştia de la acesta că şeful este un mandatar al partidului; că şeful este presidentul tuturor clubURILOR, dar nu autocratul lor.

Partidul, ştia d. Ghica, îşi alege oamenii, imparte onorurile după merit şi în această aşa zisă bucătărie clubistă, şeful n'are nici un amestec.

Dar ceea ce era odată şi ceea ce este acum, îs două lucruri diferite. Partidul conservator era ameninţat să treacă pur şi simplu în inventariul averei şefului. Nu şeful voia să opereze această confiscare, dar micul batalion al fiilor şi oamenilor de casă.

Şeful, spunea batalionul, e o simplă variantă: de fapt el este proprietarul partidului.

Proprietar în inţelesul de toate zilele al cuvîntului. Şeful fiind şi proprietarul partidului, urma în mod natural, ca el să facă ce ar voi cu el, partizanii să fie simpli robi, ziar partidul-proprietate să treacă din tată în copil, să poată fi moştenit, cedat, dăruit după buna dorinţă a proprietarului.

Iar în inventarul averei şefului să fie trecut şi partidul alături de imobile şi de altă avere.

Aceasta era ţinta şi dacă ea a provocat mirarea onor, domn C. Ghica-Deleni, pe noi, care zilnic am urmărit sistemul de acaparare şi de monopolizare, pe noi nu ne-a mai putut mira acel faimos şi ridicol comunicat al Conservatorului, *care zicea: „să nu respiri fără de voia şefului“.*

Din tot ridicolul acesta un lucru este evident: că starea de lucruri aşa cum există nu mai poate continua şi că o răfuială grabnică se impune.

Soldat politic rob, partizan încătuşat şi pus sub consiliu judiciar, aceasta nu se poate.

Şi dacă s'ar găsi naivi, cari să se hotărească a mînca pîine de aceasta, încă ar voi să-şi aleagă ei şeful, dar nu şeful să-şi aleagă victimele.

PANISM

D. Panu membru al comitetului executiv al partidului liberal atacă pe d. Take Ionescu pentru că a dat concursul său partidului liberal spre a putea aduce liniştea dorită.

Această manifestare solitară a d-lui Panu nu ne poate mira. Am fost obicinuiţi a vedea, după fie-care combinaţie ministerială din care a fost exclus fostul radical, conservator, liberal, etc.... o descărcare nervoasă din partea sa.

D. Panu a creat, în moravurile noastre, acest gen de *panism*, numele său era predestinat pentru aceasta, în care singura preocupare a individului e de a avea o bucată de pîne, partea sa de profit material, îmbucătură zilnică, în toate combinaţiile politice.

Ţeara gemea sub ţipătul strident al revoltei isbucnite dintr'un colţ la celalalt al ţării, toţi oamenii de inimă simţeau că trebue odată lăsată la o parte ideea de gaşcă şi de tarabă şi luate măsuri comune spre salvarea statului; dl. Guţă Panu singur ca o cucuvea cobea rău, căci în noua formare liberală era exclusă nesătula sa personalitate.

Poate dacă dl. Take Ionescu ar fi reţinut gestul său măreţ prin desinteresarea sa, era nevoie şi de dl. Panu în combinaţie şi de aci ura şi clăbucii la gură de necaz. S'a pus un dig în calea aspiraţiilor sale şi d. Panu nu iartă aceasta, nu poate erta nici cel mai sfînt act de generositate, cînd e vorba de o impotrivire căpătuelii ilustrei sale persoane.

In curînd il vom vedea părăsind şi gruparea liberală, unde n'a putut să-şi exercite *Panismul* său funest. Şi e nevoie cît mai urgentă ca să părăsască această grupare, căci nu poate fi de mare folos liberalilor. E o veche zicătoare franceză: *„Lorsqu'un tiers parti boude, c'est qu'il n'a pas eu sa part du gâteau, il ne peut que faire du mal.“*

Ar trebui liberalii s'o ştie aceasta şi să înceteze ori-ce compromis cu d. Guţă Panu, căci nu le face onoare.

Partidul liberal a venit la putere cu un program emanat nu numai din principiile sale, dar dictat de voinţa Regelui şi concursul partidului conservator se adresa în prima linie M. S. Regelui.

Atitudinea d-lui Panu, nu loveşte numai în domnul Take Ionescu şi în partidul conservator, blamând conduita lor patriotică, ea sfidează şi voinţa Regelui. Dacă d. Panu ar vorbi în numele său, n'ar fi nimic, el însă represintă în sînul partidului liberal o personalitate oare-care şi gesturile sale pot să se resfrîngă şi asupra întregului partid liberal, lucru puţin măgulitor.

D. Panu îşi joacă ultima carte de această dată şi de aceea o joacă cu atîta furie şi descurajare.

CATE-VA NOTE

Mîine e 1 April. După un vechiu obicei ar trebui să inventăm o păcăleală pentru cititori. Dar zilele din urmă au adus cu ele atîtea varii păcăleli, că de cît am umbla să inventăm una nouă, vom insista mai bine asupra celor mai vechi.

Anul trecut de 1 Aprilie puterea şi budgetele erau ale partidului conservator. In ăst an puterea e a liberalilor şi multe din budgete ale conservatorilor.

Dar cum budgetele sînt însăşi temelia puterei, partidul liberal face impresia unei clădiri fără de temelie.

*

Un nou club politic la Iaşi — asta e a doua păcăleală. Noul club urmăreşte, zice-se, să readucă pe veritabilii conservatori la matcă.

De aceea el va avea de firmă: „clubul conservator mitramonial“.

*

A treia păcăleală. Veneratul şef al partidului conservator ar fi, după un comunicat al *Conservatorului*, un urmaş al sistemului lui Ludovic XIV. „Statul sînt eu“ a zis acest rege al Franţei; „partidul sunt eu“, ar voi *Conservatorul* ca să zică veneratul şef.

Este curios că gazetele simpatice veneratului şef, caută tot deauna exemple de comparaţie pentru şef, în istoria franceză.

Mai acum cît-va timp un ziar, care se inspiră la oule găinelor ce se cresc pe o moşie din Prahova—comparase pe şef cu regretatul Richelieu. Astă-zi puterile discreţionare ale şefului amintesc de Ludovic XIV.

Mai păcăleală nu se poate.

OAMENI ŞI LUCRURI

Glosse maladive

Cînd cei doi chirurgi, simpatici şi abili, sfîrşiră de strîns şi de înţepenit braţul, rînit şi frînt, în culcuşul alb şi cald de vată şi benzi—avui impresia că port ceva străin, netrebnic şi supărător, care atîrna greu ca un butuc, deprisos ca tot ce nu mai aduce folos... Iar de-a doua zi prieteni devotaţi şi doamne încîntătoare—mîngăietoare vizite pentru pacienţi— mă consolau cu aceeaşi ironică reflecţie: — „Ce noroc, ce fericită întîmplare: dacă era braţul drept !...“

Lucrul e adevărat: dovadă că după primele crize de nervi şi de durere, am putut relua datoria zilnică de a medita şi reflecta în această rubrică despre oameni şi despre lucruri. Iar între primele reflecţii care mă obsedează este această constatare de nedreaptă inegalitate sădită de o fire capricioasă în însuşi organismul nostru, unde braţul drept conduce, stăpîneşte, dictează, în timp ce acel stîng are rolul secundar al umbrei; el se mulţumeşte de obiceiu a-mi păzi colţul hîrtiei şi a-i îndrepta mişcările, pe cînd cel drept aşterne slovele, gîndirile, simţirile —iar, cu puţin exerciţiu şi puţină bunăvoinţă iată că am înlocuit mîna stîngă cu o simplă...—călimară de metal aşezată pe o margină a foiţei.

Diferenţa e prea mare şi nedreaptă, căci un accident care mi-ar fi răpit braţul celalalt ar fi avut urmări neasămănat mai grele, mai mari şi mai neplăcute i însăşi durerea mi s'ar fi părut atunci mai intensă, desigur: iată culmea inegalităţi; sociale !..

Gîndul ce mă urmăreşte nu e filosofie, ci un lucru practic. E de nepriceput că filosofia modernă ca şi spiritul societăţii însăşi, tratează cu acelaşi dispreţ rolul mînei stîngi,—a nenorocitei mîni stîngi care a dat loc la o sumă de dictoane şi comparaţii sarcastice în toate limbele şi la toate popoarele. E totuşi lucru elementar că printr'un exerciţiu bine condus —lucrul se face astăzi în anumite institute străine, cu deosebire germane — s'ar realisa acest scop practic ca să ne putem folosi în egală măsură de ambele mîni, cu deosebire, la scris, ceea ce ar fi de un folos imens şi ar cruţa pe mulţi de urmări nenorocite, iar pe „stîngaci“ de ironia publică. Ar dispărea numai cîte-va dictoane în satira populară, în schimbul unui profit social incalculabil.

... Iată însă că oboseala mă opreşte şi arsura mă birue; călimara îndeplineşte rolul fixînd colţul hîrtiei, dar nu-mi linişteşte durerile braţulului stîng unde pîrîe fragmente de os cu un ritm sec şi plicticos în aşteptarea leagănului de gips rece şi aspru care va înlocui vata caldă, şi moale.

Mîngăiete pînă atunci, braţ netrebnic şi frînt, că te adăposteşte aşa de prietenos şi de bine alba grimeluţă dantelată a unei prea drăguţe doamne, împrumutată cu atîta ospitalieră bunăvoinţă. Chirurgii sunt oameni cu experienţă: şi ştim că acesta e leacul şi mîngăerea pentru un pacient senzibil.

Rodion

Importanţa biografiilor în studiile literare

O nouă şi viguroasă îndrumare a căpătat literatura şi în special critica, prin importanţa ce-a început a se da studiilor biografice. Acest caracter de popularizare a scriitorilor mari, a căpătat terene favorabile în Franţa şi Germania.

Viitorul a voit a contrazice cu desăvîrşire vederile prea pesimiste a multor literaţi şi chiar filosofi de seamă, cari s'au opus şi au criticat cu vehemenţă acest mod de concepţie literară, în vulgarizarea vieţei intime a scriitorilor de valoare: „Sunt greşiţi acei ce întârzie prea mult asupra biografiei unui scriitor, compărîndu-i pe aceştia cu privitorii unui tablou, care s'ar simţi mai mult atraşi de rama aurită, de cît de creaţiunea pictorului“. Nici pînă astăzi n'am putut dezlega enigma, care a făcut pe Schopenhauer să se împotrivească cu atâta energie contra acestui punct de conducere, care este în strînsă legătură cu personalitatea şi opera unui literat.

Insă cu noi care iubim biografiile ca şi operile, simpatiseazâ o serie întreagă de critici şi oameni de litere. Ei au văzut cît folos şi ce îndrumare sănătoasă au adus în viaţa literară acele studii biografice, şi cît de mult au contribuit la explicarea unor opere aproape neînţelese.

Taine cu modul seu de convingere a căutat să risipească întru cît-va această legendă ridicolă. El lămureşte mai bine ceia ce este o biografie literară: „ea nu este un simplu joc al imaginaţiunei, capriciul izolat al unui cap cald, dar o copie a moravurilor încunjurătoare şi semnul unei stări a spiritului. Cînd întorci paginile unui în-folio, prima observaţie ce ai de făcut e că el nu s'a scris singur, şi după cum sub o eroică fosilă odinioară trăia un animal, tot astfel dindărăptul unui document găsim un „om“. Şi mai la urma urmei zice Saint-Beuve: „De ce atîta discuţie asupra unui lucru care mă atrage, mă farmecă, mă mulţumeşte. După mine, în ceia ce priveşte istoria literară nu este, mi se pare, lectură mai distractivă şi mai înbelşugată în învăţăminte de toate specile de cît biografiile bine făcute a oamenilor mari. Nu e vorba de acele biografii neînsemnate şi săci, de acele notiţe foarte mici şi afectate în care scriitorul are gîndul de a străluci şi a cărui fiecare paragraf se lungeşte în epigramă; ci de istorii mari, înbelşugate şi chiar foarte întinse a omului şi operilor sale, spre a pătrunde autorul care vrai să-l descrii. A ni-l înfăşişa sub deosebitele sale feţe, a face să trăiască să se mişte şi să vorbiască, cum a trebuit să facă el. A-l urma chiar „în casa sa, în obiceiurile casnice, cît se poate de adînc, al alipi din toate părţile de acest pămînt la această existenţă reală, la obiceiurile zilnice, de care oamenii mari nu atîrnă mai puţin ca şi noi ceilanţi“.

Germanii şi Englezii cu caracterul lor felurit de analiză şi de poezie, pricep şi le plac foarte mult aceste cărţi minunate. Walter Scott spunea că nu cunoaşte o operă mai interesantă din toată literatura engleză, de cît istoria doctorului Sohson par Bosioel. In Franţa noi începem de aseminea a preţui şi a cere aceste feluri de opere literare.

Cînd începem a cunoaşte un om mare numai în apogeul gloriei sale nu ne închipuim că el va deveni astfel, şi'i neglijăm toate mişcările, şi uităm chiar să notăm punctele luminoase din viaţa sa.

Aceasta de am face-o am aduce un mare serviciu criticei şi în special acelor care se ocupă cu studiile literare. Căci viaţa şi opera stau în strînsă legătură între ele, după cum nu poate exista suflet fără corp tot astfel nu poate să se explice o operă literară dacă nu cunoaştem viaţa creatorului ei.

Aşa dar Saint-Beuve, drept concluzie la cele zise, ne arată că cei ce se vor ocupa să scrie biografia unui scriitor, să caute adevărul sub ori-ce formă l-ar găsi. Să ne prezinte figura aşa cum a trăit. Să nu o încunjoare de mister şi falşitate, cum fac mulţi din biografii crezînd că prin aceasta vor fi mai originali şi mai citiţi.

„Fiţi povestitorii sinceri, a vieţilor care au trăit pentru binele nostru, şi care au murit visînd ceva mai bun decît ceeia ce-au făcut, a zis Renan“.

Scriu acest articol tocmai pentru interesul ce port acestor studii, de care literatura noastră este cu desăvîrşire lipsită.

Unde avem adunat într'un volum viaţa atît de interesantă a lui Mihail Eminescu, descrisă aşa cum o voeşte idealistul Saint-Beuve. Unde avem descrise figurile mari

și impunătoare ale literaților și oamenilor noștri de seamă, care au contribuit la renașterea națională. Publiciști și oameni de litere decît și-ar pierde vremea în lupte de curente și personalități, și-ar întrebuința mai bine timpul cu folosință în această direcție, făcînd cunoscut tinerilor generațiuni figurile cu adevărat mărețe din viața românească.

Academia franceză a premiat o colecțiune bogată de aceste studii biografice, apărută în editura librăriei Hachelte pentru „Les grands ecrivains français" (Etude sur la vie, les oeuvres et l'influence des principaux auteurs de notre litterature.)

Multe din ele sunt scrise chiar de însuși academicieni. Ca exemple voi arăta că viața lui „Gustave Flaubert" e lucrarea lui E. Faguet, „Montesquieu" biografie de regretatul istoric Albert Sorel, „Turgot" de Leon Say, „Saint Simon" de Gaston Boissier, „Mirabeau" de Edmond Rousse și alte. Nume deja cunoscute în lucrări cu mult mai serioase și mai intense.

La această măreață operă au contribuit și profesori de la școli înalte și publiciști de valoare. Viața lui Marivaux e lucrarea lui Gaston de Deschamps. „Retebeuf" de Cledat prof. la facultatea de litere din Lion, „Corneille" de Lauson, membru la L'institut. Intre ei zăresc și numele unui romîn Maurice Paleologue cu viața lui „Vauvenargues" și „Alfred de Vygni".

Curentul acesta îl urmează germanii, englejii și nu de mult italienii. Noi încă n-am pătruns marele folos ce poate să ne aducă biografiile în îndrumarea publicului spre necunoscuta noastră literatură. Un savant german zicea că „ori de cîte ori se va descrie ceva nou despre Goethe sau Schiller, de atîtea ori acești scriitori vor căpăta noi cetitori". Oare Dr. Istrate n-a adus un destul prinos artei romîne prin descrierea vieței marelui pictor Th. Aman, atrăgînd atențiunea tuturor asupra operei rămase de la acest genial artist. Oare d-nii Disescu și Djuvara n-au făcut mult bine, desgropînd viața și opera literară a gingașilor noștri poeți: Depărățeanu și Șerbănescu.

Și cîți oare stau uitați în foile și revistele trecutului, necunoscuți, necitiți de nimeni. Acest lucru ar trebui întreprins de marea și bogata noastră instituție Academia Romînă, pentru a se putea înlătura pe viitor erori regretabile ca aceia dintre Bălcescu și Alecu Russu, atribuind unuia opera celuilant. Spre binele și regularea cît mai serioasă și mai amănunțită a istoriei literaturei române.

Octav Minar

D-rul LUPU

Ci nu-i mai dați la cap atîta,
Aceasta n'o găsesc cu cale;
Chiar dacă-i lup cu trup și suflet,
Avem „protecția de-animale"...

Ordin de zi către armată

M. S. Regele a adresat armatei următorul ordin de zi:

Ostași,

„Evenimentele grave s'au deslănțuit asupra noastră, sguduind instituțiile Statului pînă în temeliile sale și punînd în primejdie munca a jumătate de veac.

„In aceste grele împrejurări armata a fost chemată să restabilească liniștea tulburată. Fără șovăire ea și-a indeplinit datoria și în toate unghiurile țărei ostașii au răspuns grabnic la apel. In cinci zile oștirea a ajuns la numărul de 140,000 oameni.

„Mobilizarea repede și dislocarea trupelor cu ordine și fără întîrziere, sunt o puternică chezășie că armata va fi în tot-d'auna în stare a face față ori cărei primejdii ce ar amenința Statul.

„Țara datorește oștirei și atitudinei ei hotărîte, că o mare nenorocire a fost înlăturată și ordinea în scurtă vreme restabilită.

„Ați avut o datorie dureroasă de indeplinit; dar unde este omor, foc și jaf, trebuesc ocrotite cu ori ce preț, averea cetățenilor și buna rînduială.

„Vă mulțumesc cu inima caldă și privesc cu dragoste și nemărginită încredere spre scumpa Mea armată, care s'a arătat la înălțimea chemării sale ori și cînd o primejdie a amenințat ființa scumpei Noastre țări".

Dat în București, la 29 Martie 1907.

CAROL

MATRIMONIALE

(un fel de «fugitive»)

Mai toți urmează un regim:
Cel carnivor sau vegetal,
El singur numai azi urmează
Regimul... matrimonial!

***

Ce'i pasă lui partidul
Slăbit, căzut'a 'n groapa'adîncă,
Căci el rămîne sus și tare
Și neclintit ca și o.... stâncă!

Ton-Ton.

Examenul elevilor pregătiți

în particular

„Monitorul oficial" de astăzi cuprinde următoarele:

1) Elevii și elevele, pregătiți în familie sau în institute private, sunt admiși să treacă examen pentru materiile cursului secundar.

Nu vor fi admiși la aceste examene școlarii eliminați, nici școlarii cari fiind înscriși într'o școală secundară a Statului au părăsit-o după 31 Decembrie.

2) Nu se vor ține examene de școlari preparați în particular în orașele unde nu se va afla nici o școală secundară a Statului de felul aceleia pentru care s'ar cere trecerea examenului. Se exceptează cazul prevăzut de art. 114 din regulament, care spune că dacă taxele plătite de candidați ar fi suficiente pentru a acoperi diurnele de 20 lei pe zi pentru examinatorii cari lipsesc și cari s'ar aduce din alt oraș, comisiunea se va constitui cu dînșii.

3) Cererile pentru examen se adresează ministerului, direcțiunei învățămîntului profesional și particular. Ele vor fi înaintate pînă la 30 Aprilie seara cel mult; orice cerere primită după această dată va fi respinsă.

Elevii vor trebui să treacă examenul în orașul în care s'au pregătit, iar în cazul cînd în acel oraș nu s'ar afla nici o școală secundară a Statulni de felul acelora pentru cari se cere trecerea examenului, vor cere înscrierea în orașul cel mai apropiat în care se află o asemenea școală.

4) Pe lîngă petițiunea de înscriere la examen vor trebui să înainteze și următoarele acte:

a) Dacă se cere a se trece examenul pentru clasa I secundară, certificat public de trecerea claselor primare, iar dacă se cere a se trece examenul pentru o altă clasă secundară, va prezenta neapărat certificatele de promoțiune a celor două clase precedente (de exemplu cei ce se prezintă pentru clasa 3-a vor trebui să prezinte certificatele de cl. 1 și 2).

Cînd ultimul certificat va fi liberat de o școală a Statului, se va prezenta numai el.

b) Recipisa de vărsare la o casă publică în contul și la dispoziția Casei școalelor a sumei de 30 lei pentru cursul inferior și de 40 lei pentru cel superior, secundar ori comercial.

Ori-ce petiție de înscriere care nu va fi însoțită de actele arătate mai sus și de recipisa doveditoare de plata taxei și nu va arăta unde voesc să se treacă examenul, se va pune la dosar și nu i se va da nici un curs sub nici un motiv.

Nici un elev nu va fi admis a trece examenul pentru mai mult de o singură clasă.

Zilele de examen pentru școlarii pregătiți în particular vor fi de la 1—18 Iunie inclusiv, fără deosebire de Duminici și sărbători.

Orele de examinare vor fi de la 7 jum pînă la 11 jum, dimineața și de la 3—7 după amiază.

Examenele de absolvire ale școlarilor preparați în particular de clasele a 4-a de gimnaziu, de clasa 5-a a școalei secundare de fete, precum și de clasa 8-a de liceu și de școalele secundare de fete gr. 2, se vor face la școlile secundare publice, înaintea aceleiași comisiuni, în aceleași zile și după aceleași regule, ca și pentru școlarii din școalele publice, însă numai în orașul în care au trecut examenul de cl. 4-a sau a 8-a.

Fie-care școlar va plăti pentru aceste examene o taxă de lei 30 pentru cursul inferior și de 40 lei pentru cursul superior. Această taxă se va plăti de odată cu aceea pentru trecerea examenului de cl. 4-a sau a 8-a.

Școlarii cari au urmat întro școală din din străinătate sau într'o școală din țară dar cu o programă diferită de aceea a școalelor secundare, și doresc a'și complecta certificatul pentru unele clase secundare, vor trece un examen de diferență pentru materiile din programa acelor clase secundare cari lipsesc din programa claselor pe care pe care le au urmat în străinătate sau în școala de programă diferită.

Certificatul în virtutea căruia se cere a se trece examenul de diferență va trebui presentat în mod prealabil ministerului, pentru a i se stabili echivalența.

Pe lîngă dînsul se va alătura și programa și regulamentul de examen a școalei care i l-a liberat fără de care nu se poate da echivalența.

Aceste examene de diferență se vor trece înaintea aceloraşi comisiuni care fac examenele școlarilor pregătiți în particular și deodată cu acestea.

Aceste examene însă se vor ținea numai la sesiunea din Iunie; sub nici un motiv nu se admit asemenea examene în Septembrie.

Examenele de diferență se pot trece pentru ori cîte clase de odată inclusiv pînă la clasa ultimă pentru care se prezintă certificat.

Examenul se va trece treptat, începînd cu clasa cea mai inferioară.

Pentru fie-care clasă se plătește o taxă de 20 lei.

Școlarii care vor avea de trecut examenul de diferență pentru gimnaziu și examenul de diferență sau integral pentru liceu, nu se vor putea prezenta la acesta, de cît după ce vor fi trecut mai întîi examenul de absolvire a studiilor gimnaziale pentru care vor depune taxa de 30 lei.

Elevii admiși la examenul de diferență pentru gimnaziu și liceu vor trece în Iunie examenul de diferență și de absolvire pentru gimnaziu, iar în Septembrie vor fi primiți la examenul de diferență sau integral de o clasă de liceu.

Dacă candidatul nu reușește la o clasă el nu va fi examinat mai departe și taxele plătite pentru aceste clase nu se vor restitui. De asemenea ori-ce taxă depusă pentru trecerea de examen nu se mai restitue chiar dacă la examen nu s'a presentat.

No. 13,450.

Litere-Științe-Arte

Un bogat și artistic program ne anunță producțiunea școlară de astă-seară a elevilor liceului național. E cu atît mai mare plăcerea ce resimțim la cetirea lui cu cît în vremea din urmă s'a creat o reputație îndoelnică pentru activitatea extra școlară a elevilor de liceu și se încetățenise credința că cea mai mare parte din ei s'a înstrăinat cu desăvîrșire și de timpuriu gustului și iubirei de frumos și de artă, pentru a se consacra numai unei așa zise activități „politice" sau a confunda un pretins curs universitar cu un curs de știință. Din fericire legenda se desminte la vreme și publicul ieșan va putea admira pe scena teatrului nu numai „defilarea" militară a elevilor, ci și defilarea unui număr de talente promițătoare.

*

„Vînt de primăvară" și „Curse-gratare" două superbe operete sunt anunțate pentru astă seară și mîne seară la coloseul regal. D-ra Nora Marinescu își urmează seria de triumfuri,—ultimele sale triumfuri artistice înainte de a părăsi scena spre regretul tuturor.

*

Cunoscutul profosor și slavist, Iatzinniski a deschs la Universitatea din St. Petersburg un curs de filologie romînă.

Distinsul profesor își propune a studia raporturile dintre limba romînă și cea sanscrită, latină, germană și slavă.

*

A apărut No. 3 al *Arhivei*, din Iași de sub direcția d-lui A. D. Xenopol cu următorul bogat cuprins:

Riria: Stavila și avînt, versuri; Gh. Botez-Gordon: Moara (schiță); A. D. Atanasiu: Colecția Costache Negri în pinacoteca din Iași. Octav Minar: o pagină postumă din Conta; T. T. Burada: Priveliști și datini populare din Moldova. A. D. Atanasiu: Notiți biografice asupra lui Petru Cîmpeanu; Dr. A. Șunda: Notiți asupra unui Somnocantor; A. D. Xenopol: Programul cursului de teoria istoriei și diferite dări de seamă, notiți etc.

*

D. prof. dr. Mrazec a fost primit eri ca membru al „Academiei romîne" în locul regretatului general Fălcoianu. D. Mrazec a pronunțat un discurs de recepție vorbind de formarea zăcămintelor de petrol în România; la care a răspuns d. Saligny. Acesta a făcut elogii predecesorului d-lui Mrazec și a lăudat activitatea științifică a noului academician.

D. Mrazec este un distins geolog și Academia romînă face o aquisițiune admirabilă în primirea în sinul ei pe tînărul dar deja cunoscutul savant romîn.

*

Păcăleala de 1 April—care va fi mîine la ordinea zilei—își are istoricul și literatura ei. In Franța obiceiul numit „poisson d'Avril" datează de la finele veacului XVI și s'a întrodus atunci cînd anul a încetat să fie socotit ca începînd de la 1 April, conform unei ordonanțe al lui Carol al IX.

In urma acestei schimbări, darurile care se dădeau în Ianuar sau April indiferent fură rezervate numai pentru 1 Ianuar și se făceau numai felicitări în glumă acelora cari nu se mulțumiau cu această modificare. Și cum în April soarele părăsește semnul zodiacal al peștilor, s'a născut numele de „pește de April".

*

STRUNA ZILEI

UN MONUMENT

In urma economiilor cerute de grozavele devastări, restaurarea Palatului Administrativ se suspendă. Palatul e pe jumătate dărîmat.

Astfel o să stee — martor
Falnicelor întîmplări,
Zilelor în care Iașul
Fu menit la... devastări.

Informații

Din Pașcani ni se scrie că acolo s'a descoperit un complot îndreptat in contra M. S. Regelui.

Procurorul Tufescu din Fălticeni, anchetînd, a operat 11 arestări.

Se așteaptă sosirea procurorului general.

După informațiunile noastre complotul s'ar mărgini la faptul—îndrăzneț de alt-mintreli—că unii din lucrătorii atelierului C. F. ar fi rupt portretele Suveranilor.

Dacă procurorul a descoperit și alte fapte—nu știm.

Cei 11 lucrători arestați sunt toți străini, in special germani.

—

Ni se comunică din București că contractul d'intre ministerul justiției și antreprenorul Cuțarida relativ la restaurarea palatului administrativ din Iași a fost reziliat.

Se va publica o nouă licitație.

—

Unii liberali din Iași, cari au luat parte la intrunirea comitetului executiv central al partidului, s'au plîns d-lui Sturza in contra faptului că, la Iași, s'a dat mînă libera d-lui C. Stere.

—

Economii budgetpre.—S'au făcut economii importante în toate budgetele ministerelor.

In budgetul ministerului de finanțe s'a realizat o economie de 1.500,000 lei. 800.00 lei asupra creditelor afectate administrațiunei centrale și 700.000 lei micșurîndu-se creditele: băncilor populare, agricole, creditului viticol, și casei de depuneri și consemnațiuni.

La ministerul școalelor s'au făcut de asemenea mari reduceri. Ajutoarele și subvențiunele ce s'au acordat diferitelor instituțiuni școlare și bursele acordate tinerilor spre a-și urma sau complecta studiile în străinătate, au fost sensibil retrase.

Asupra cifrei afectate în budget pentru zidiri de școli primare, nu s'a făcut nici o reducere.

La ministerul lucrărilor publice s'au făcut reduceri de 60,000 lei.

Această reducere s'a făcut asupra personalului.

—

Frumoasa comedie bufă *Dragoste cu năbădei* va fi represintată Vineri, 6 April, în beneficiul apreciatului artist M. Popovici.

—

Sf. Sa părintele Stavrofor, Ioan Vasiliu, profesor de religie la școala normală Vasile Lupu a obținut un congediu de două luni, pentru caz de boală.

Sf. Sa va fi suplinit de Economul Georgescu.

—

D. căpitan C. Petrovici din Reg. XIII a fost recomandat ca raportor al consiliului de războiu al corpului IV de armată, în locul d-lui căpitan Cujbă transferat.

—

Cu începere de la 1 April, Direcțiunea C. F. R va adăugi un spor de cîte 5—10 sau 15 lei în lefurile funcționarilor inferiori din circ. IV Iași.

Deaseminea se vor face avansuri și sporuri de leafă printre personal superior de la sub-inspectori în jos, acordîndu-se și cîte-o îndemnizare anuală pentru locuința, proporțională cu salarul primitor.

—

Se vorbește, că în cazul cînd va fi primită demisiunea d-lui V. Teodoreanu, din direcțiunea Liceului Național, ca locoțiitor va fi recomandat d. Gr. Bârsan.

—

Comitetul societății de bine-facere „Moldova", în ședința de Joi, a fost astfel alcătuit: P. Furnică președinte, V. Belig și Gh. Rusu vice-președinți, iar ca membri d-nii: Munteanu N., Loghin Gh., Prisacariu C., Stolnicu P., Popovici L., Lascar N., Lețcaneanu C., Bodea Th., C. Ionescu, I. Pricop, Bucur Ionescu și D. Georgescu.

—

DIVERSE

— S'a declarat epidemia de morbili în comuna Mogoșești.

— In urma serioaselor măsuri ce s'au luat, epizotia de febră aftoasă e în descreștere.

Actualminte în județul nostru se află 120 de cazuri de febră aftoasă.

— Un incendiu a distrus 3 girezi de pae ale locuitorului Ștefan Ilieș din comuna Drăcșani Se crede că focul a fost pus de rău făcători.

— Prefectura a autorizat primăriile comunelor din județ de a cumpăra materialele necesare desinfectărilor focarelor de febră aftoasă.

— Prefectura poliției Ialomița a cerut aflarea unui tînăr de vre-o 20 ani, surdomut, dispărut de la locuința părinților lui din comuna Tonea.

Revoltele țărănești in 1904

Motivat de debandadele și revoltele țăranilor din împrejurime din satele Suhuleț, Tunsa, Negrești, ce au necesitat luarea de măsuri și desfășurarea de forțe energice dar drepte de cîte-va zile pentru restabilirea ordinei tulburate, m'am gîndit că n'ar fi poate fără de folos, de a'mi spune părerea asupra cauzelor ce din timp în timp dau loc la asemenea acte nesocotite din partea țăranilor, cari de almintrelea—fără de deprinderile rele și nesocotite în care cresc și se învață a trăi—sînt în pozițiune de a putea avea un traiu mai bun de cît străinii, cari ne avînd nici cît ei, vin și căta și asigura existența prin muncă în țara noastră, lăsîndu și căminurile și familia. De vre'o cîți-va ani de cînd îmi cultiv singur moșia trăind la țară o parte din an, am fost mai des în contact cu țăranul nostru și relațiile de toate zilele cu el m'au pus în poziție de a'l putea studia mai de aproape și a'mi da astfei seamă, de starea lui privită din toate punctele de vedere și a reflecta asupra cauzelor ce-l împiedică de a propăși în general—căci sînt și excepții.

Țăranul nostru e deprins a trăi în mizerie, pe care o preferă muncii ce ar putea să'l scoată din ea. Să nu se uite că observațiile mele sînt făcute asupra țăranului din Moldova, și mai cu samă asupra celui din localitate.

S'a zis cum că țaranul romîn e indolent și leneș din fire. Eu mă îndoesc mult de aceasta și cred că nu e leneș și indolent din fire, ci mai mult prin deprinderea ce și-a făcut căci se naște într'o casă ce numai casă nu poate fi, ci o adevărată vizuină umedă și afumată; mănîncă aproape tot anul—afară de sărbătorile mari—numai mămăligă și legume ce nu-l hrănesc suficient; apoi din cea mai fragedă vrîstă începe a fuma tutun și a bea rachiu otrăvit de cîrcinmar. Chiar zilele acestea am văzut la plugurile mele pe un țaran cum da unui copil al său de vr'o 12 ani tutun și rachiu. La observația ce i-am făcut, mi-a respuns: „D'apoi ce să'i fac bată-l să-l bată, dacă a apucat să-l deprindă?"

Ca copil crescînd, se deprinde a vedea pe părinții săi trăind în această mizerie morală și materială, vînzîndu-și adeseori pe nimica produsul ogorului pentru a bea la cîrciumă și cînd au sfîrșit amanetîndu-și pînă și sumanul din spate pentru rachiu, pe mama vînzind, pe ascuns ouă, păsări, cîte o scoarță din casă ba chiar și din făină pentru mămăligă, cîrciumariului.

Aceasta este viața sa internă de toate zilele în care crește copilul și pe care la rîndul său o continuă în casa sa proprie după ce s'a însurat.

*

Intr'un an așa de rău ca acesta cînd îi lipsește mămăliga de toate zilele—și cîrciumile—căci sunt trei aicea în sat—gem de consumatori în zilele de lucru și eu duc lipsă de muncitori, deși aici sînt mai bine de 200 locuitori. Majoritate sînt lipiți pămîntului de saraci și vînduți de datori în toate părțile.

In ce privește munca: iarna cînd e vremea moale fără zapadă în loc de a-și curăți ogorul de spini, nivelînd rîpile și ponoarele din el pentru a'l face cultivabil și ca loc nou productiv, el preferă a sta cu luleaua, ba nu, cu țigara, căci au părăsit lulelele la vatra aproape rece cu un tăciune care mai mult afumă de cît încălzește odaia și aceasta încă numai atunci cînd vîndut de dator pînă în gît nu'și mai poate procura de nicăeri bani pentru a se duce la cîrcimă, unde și-a amnetat tot ce-a mai avut.

Femeia la rîndul ei, la rîndul ei dacă ar avea spiritul de economie casnică în loc să șadă toată iarna a face alt ceva toată decît o mămăligă și o fiertură cîte odată, ar putea tare bine să țese pînzeturi, ițari și sumane pentru și îmbrăca bărbatul copii și pe ea, iar nu să cumpere scump asemenea articole nedurabile de calitate proastă, din care cauză îi și vezi în totdeauna rupți, peticiți și murdari, căci cu săptămînile nu-și mai schimbă cămășile din neglijența și reaua deprindere în care s'au învățat a trăi.

Ea ca și bărbatul, nu sînt supărați de cît cînd au sfîrșit făina și rachiul. In general n'au absolut nici o prevedere și foarte puțini din ei se îngrijesc de ziua de mîine.

Țăranul nostru ar putea să cîștige bani pe lucru încă de la începutul lunei Martie, cînd se deschide munca cîmpului, ce reclamă pe ori-ce moșie mai puțin muncitori, ce nu se găsesc nici odată îndestul.

(Va urma)

Ultime informaţii

In chestia despăgubirilor arendaşilor şi proprietarilor ziarul „Voinţa Naţională", discutînd părerile emise de d. Take Ionescu, în interwievul acordat ziarului „Bukarester Tagblatt" scrie :

Cu cît mai înţelept s'a dovedit d. Take Ionescu şi în această împrejurare, dîndu-şi părerea (în „Bucaresler Tagblatt") că nu poate fi vorba de despăgubiri propriu zise, ci de procurare de credit eftin şi cu condiţii uşoare de plată celor cari, din princina răscoalelor, n'ar putea altfel să-şi urmeze înainte exploatarea moşiilor!

Şi noi ştim că guvernul, cînd va sosi timpul să se gîndească la această chestie şi să ia măsuri de ajutorare, va trebui să se oprească la ceva în felul propunerei d-nului Take Ionescu.

După cum am anunţat ieri, inaugurarea lucrărilor de apă se va face, la Timişeşti, Joi 5 April.

Foştii miniştri în ultimul guvern, actualii miniştri, deputaţii şi senatorii Iaşului, Neamţului, Sucevei şi Romanului, au fost invitaţi la solemnitate.

Vor asista de aseminea întreg consiliul comunal, inginerii comunei şi reprezentanţi ai casei Union, *antreprenoarea importantelor lucrări.*

Regimentul VII calaraşi din Iaşi, care se află dus în diverse localităţi ale Munteniei, a plecat astăzi spre Iaşi.

In drum s'a primit ordinul ca un escadron al acelui regiment să plece la Roman şi altul la Piatra-N.

Restul va sosi în Iaşi parte astă-zi cu trenul de 6.10, parte mîne la 8.25 dimineaţă.

O comisiune compusă din d-nii G. G. Mărzescu, ca reprezentant al prefectului; N. Botez, din partea delegaţiunei judeţene şi Artur Sion, din partea comunei, a asitat astăzi la încheierea socotelelor Casieriei şi Creditului agricol.

In privinţa recomandărei unui candidat pentru ocuparea catedrei de patologie internă de la facultatea de medicină din Iaşi, senatul universitar şi consiliul profesoral de la facultatea de medicină din capitală nu se vor mai putea pronunţa, întru cît ieri s'a împlinit termenul de trei luni de la data cînd a fost instituită comisiunea pentru cercetarea lucrărilor candidaţilor şi în lăuntrul termenului acestuia comisiunea trebuie să se pronunţe într'un senz sau altul.

Textul legei este categoric în această privinţă.

D. Haret va avea dar numai avizul senatului şi consiliuiui profesoral din Iaşi şi în privinţa acestui aviz va trebui să se pronunţe dacă numeşte sau nu pe d. dr. Al. Lambrior.

Funcţionariii grefelor curţei şi tribunalului din Iaşi, au hotărît să se constitue în societate.

In acest scop o întrunire a acestor funcţionari va avea loc mîine, 1 April, în grefa tribunalului secţia II.

Comisiunea de judecată a Institutorilor şi învăţătorilor circ. II Iaşi s'a întrunit astăzi pentru a se pronunţa asupra dărei în judecată a învăţătorului Ioan Alexandrescu, din com. Hudeştii-Mari jud. Dorohoiu, învinuit ca instigator în recentele răscoale ţărăneşti.

Comisiunea compusă din d-nii: I. Th. Burada prim-preşedinte al curţei de apel; I. Porfiriu consilier de curte şi Al. Popovici, profesor universitar cercetînd lucrările, a fixat pentru ziua de 2 Maiu judecarea numitului învăţător.

Acuzarea va fi susţinută de dl. Haliţa, inspector general al învăţămîntului primar

---

D. general Leonida Iarca, distinsul comandant al corpului IV-lea de armată, care se retrage la pensiune pe ziua de mîine, a adresat ofiţerilor şi soldaţilor comandamentului său următorul frumos ordin de zi:

Silit de vârsta mea înaintată, cu mâhnire în suflet mă despart de ofiţerii şi oamenii de trupă ai Corpului al IV-lea de armată, cu cari împreună timp de 12 ani, cu dragoste am servit pe Marele Nostru Rege şi scumpa noastră Patrie.

In tristele împrejurări prin care a trecut Ţara, s'a văzut cu prisos că disciplina armatei noastre este la cea mai mare înălţime. Aceasta este produsul muncei ofiţerilor, cari, de toţi e ştiut, că au avut multe şi mari greutăţi de învins pentru a o produce.

Un corp ofiţeresc îşi îndreptăţeşte fiinţa, numai atunci, când trăeşte şi lucrează pentru un ideal mare; isvorul idealului unui corp ofiţeresc, *stă în dragostea neţărmurită de Rege şi Patrie.*

In împrejurările prin care am trecut, ofiţerii au avut prilejul să vadă *cât de bun element militar găsesc în soldaţii noştri. Aceasta îndreptăţeşte recomandaţia ce totdeauna le-am făcut, de a-şi iubi soldaţii.*

Dragii mei soldaţi ai Corpului al 4-lea de armată!

Voi cu inima aţi priceput nevoia ţărei, cu inimă mâhnită mă despart de voi.

Luându-mi rămas bun de la ofiţerii şi soldaţii Corpului al 4-lea de Armată, pe cari îutotdeauna cu multă dragoste i-am iubit, zic:

Trăiască România, scumpa noastră Patrie; Trăiască Majestatea Sa Carol I, Marele Nostru Rege; Trăiasca întreaga familie Regală.

(ss) *General, L. Iarca*

Deşteptăciunea *Patriotului*, care are brevet din partea d-lui Panu că este un bun ziar conservator, este din nou pusă în evidenţă prin zeflemelele ce le face pe contul scrisoarei d-lui Const. Ghica-Deleni, apărută în *La Roumanie*, şi a întrunirei care a avut loc zilele acestea la clubul conservator din capitală.

Ziarul care anunţă că în urma articolelor sale nestilizate în chestia agrară d. Griguţă Cantacuzino a primit numeroase telegrame şi scrisori de felicitare, uitînd însă a cita un singur nume, şi care în lipsa-i de bun simţ merge pînă a afirma că guvernul liberal alarmat de acelea excelente dar nestilizate articole a publicat cunoscutul manifest către arendaşi şi proprietari.

In inconştienţa-i crasă ziarul „Patriotul" crede că poate răspunde printr'o zeflemea unei scrisori atît de usturătoare a unui vechiu conservator care a ţinut să răspundă cu autoritatea-i incontestabilă acelora care vor să introducă moravuri care nu sunt în tradiţia partidului conservator ci ar putea cel mult satisface interesele unei coterii care tinde să acapareze partidul în favoarea unui număr restrîns de Kisselifişti.

In privinţa întrunirei e suficient să spunem că la ea au luat parte d-nii Take Ionescu, Virgil Arion, Barbu Păltineanu, N. Xenopol şi alţii pentru a înţălege că în neputinţă de a rezista, Kisselifiştii au crezut să răspundă printr'un spirit de prost gust.

Din Botoşani ni se telifonează că parchetul a ordonat arestarea învăţătorului Gh. I. Ionescu, contra căruia există dovezi că a instigat pe săteni la răscoale.

De-o cam dată Ionescu se află arestat la poliţia din Botoşani.

*

Constantin Cehan, „redactorul" ziarului Moldova de sus, *care se inspira la Botoşani şi se tipărea la Piatra-N. a fost deţinut arestat timp de 2 zile. Astăzi a fost eliberat.*

*

Am anunţat că 5 soldaţi ai regimentului 31 Calafat, acum aflător în Botoşani, au fost arestaţi sub învinuire de nedisciplină.

In urma anchetei făcute, soldaţii au fost eliberaţi.

In urma hotărîrei luate de partidul liberal ca toţi membrii acestui partid inscrişi în societatea agrară să demesioneze, pe ziua de ieri şi astă-zi s'au produs peste 150 demisiuni la acea societate.

Comunicatul publicat în Conservatorul *privitor la faptul că d. A. A. Bădăreu ar cutriera ţara spre a întocmi comitete conservatoare, avea să a pară de 15 ori consecuţiv.*

Astă zi, după ce comunicatul a apărut numai de 2 ori, a fost scos din fruntea coloanelor acelui ziar.

Intrebăm: este adevărat că, după cum pretindem noi, comunicatul avea să apară de 15 ori?

Mai întrebăm: acel comunicat de cine a fost el redactat?

Privitor la arestările din Paşcani aflăm următoarele: n'au fost arestaţi 11 lucrători de la atelierul C. F. ci numai 2 şi anume: Carol Balţag şi Scarlat Dimitriu. Un al treilea lucrător, Vladislav Bastinaş, a fost pus în libertate.

Din ancheta procurorului de Suceava ar reeşi că lucrătorii atelierului C. F. au avut dese întrevederi cu d. Al. Constantinescu, secretarul general al sindicatelor.

Contra lui Constantinescu se va lansa un mandat de arestare. Este adevarat că portretele Suveranilor au fost rupte şi înlocuite cu acelea ale lui Carol Marx şi Lasalle.

Procurorul a cules impresia că la Paşcani ar exista un adevarat cuib de anarhişti.

De închiriat sau de vînzare casa în doue etaje cu 12 odăi, saloane mari, 6 antreturi, camare, beciuri, atenanse compuse din 9 odăi, grajduri, şură, grădină mare cu fructe, lemnărie în ogradă deosebită, pivniţă şi electricitate.

Amatorii să pot adresa la d-na Olga Fotty, strada Zmeu 3, sau la dl. Şendrea, strada Tăutu 8.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 31 Martie

Amănunte asupra deraerei expresului

Bucureşti.—*Telegramele vestind despre deraiarea expresului Viena-Bucureşti au sosit în capitală pe la ora 7 aşa că nu mai aveam putinţa să vă comunic nimic în privinţa nenorocirei întîmplate.*

Iată acum amănuntele sosite în cursul nopţei şi astă-zi diminiaţă.

Expresul a plecat la ora 10 dimipiaţa din Seghedin şi la ora 1 jum. a ajuns în dreptul cantonului din apropriere de staţia Dorosma. In momentul intrarei în staţie, probabil din cauza unui defect de macaz, locomotiva şi vagonul de poştă au apucat pe o linie, iar restul trenului, lanţurile sfărâmîndu-se, au apucat pe o altă linie unde s'a izbit de nişte vagoane.

Vagonul restaurant şi vagonul de dormit au fost complect sfarîmate.

Numărul morţilor e mare. Intre ei se află şi Grigorie Olănescu cu soţia sa, fratele d-lui Const. Olănescu şi care plecau la Viena pentru ca de aci să meargă spre Riviera.—Grigorie Olănescu a fost în vremuri secretar general de minister.

Intre cei grav răniţi se află şi studentul Bossie, originar din Moldova din Huşi se pare şi care mergea spre Paris. El are picioarele complect sfărâmate.

Intre morţi se află şi un domn de vr'o 50 de ani, originar din Craiova împreună cu soţia sa, dar identitatea lor n'a putut fi restabilită.

*

Căpitanul Olteanu împreună cu soţia sa se afla în acelaş compartiment cu soţii din Craiova, care au fost omorâţi.

Soţii Olteanu au scăpat ca prin minune. Ei erau acoperiţi de resturile vagoanelor şi nu puteau eşi. Căpitanul a reuşit să scoată mîna de sub dărâmături şi să atragă ast-fel atenţiunea lucrătorilor cari veniseră să dea ajutoare. Căpitanul Olteanu a dăruit 1000 lei salvatorilor săi.

Mulţi pasageri au înebunit şi râdeau cu hohote în momentul cînd erau scoşi de sub dărâmăturile vagoanelor. Numărul răniţilor trece de 30.

La faţa locului au sosit nouă-sprezece medici spre a da ajutoare răniţilor.

Din cauza enormei mulţimi cari s'a îngrămădit în jurul locului unde s'a produs catastrofa a fost nevoie să se trimită poliţia călăreaţă. Un cal a isbit cu copita atît de puternic pe un locuitor, în cît acesta a remas mort pe loc.

Reziliarea contractelor

Bucureşti. — De eri se lucrează la ministerul Domeniilor la cercetarea contractelor intervenite între arendaşi şi acel minister. Ministrul voeşte să vadă care contracte ar putea fi reziliate spre a putea arenda acele moşii ţaranilor.

Intre aceştia foarte mulţi arendaşi au intervenit ei singuri pentru reziliere şi faptul nu este extra ordinar în vedere că, la ultimele licitaţiuni, preţurile oferite pentru moşiile statului au atins culmea.

Se citează cazul marelui arendaş Săbăreanu care a luat în arendă moşia Neagu din Teleorman cu preţul anual de 180,000 lei şi care a propus să-i să rezilieze contractul care are să mai curgă încă 10 ani.

Pedeapsirea resvrătiţilor

Bucureşti.—*Ministru instrucţiunei publice a hotărît ca învăţătorii instigatori să fie daţi în judecata consiliului permanent şi apoi îndepărtaţi din învăţămînt.*

Tot ast-fel se va procede şi cu preoţii instigatori, cari vor fi daţi în judecata conzistoriului.

Studenţii vor fi daţi în judecata senatelor universitare.

Mersul răscoalelor

Bucureşti. Oficial. Iată care este situaţia generală în ce priveşte mersul răscoalelor.

In nordul Moldovei liniştea este complectă.

La Covurlui a început munca cîmpului.

Roman. In comuna Cordun s'au ivit neinţelegeri între locuitorii şi arendaşi. Din cauza aceasta a trebuit să se trimeată armata în acea parte.

Putna. Vin ştiri neliniştitoare cu privire la starea spiritelor sătenilor din comunele Cotărnău şi Vulturul.

Vîlcea. In comuna Stesileşti ţăranii sunt foarte îndîrjiţi din cauză că arendaşii nu admit învoelile aşa cum le pretind ei. Prefectul a fost pe acolo căutînd să liniştească spiritele.

Ilfov. Prefectul a cerut ca armata să fie menţinută la Olteniţa unde spiritele continuă a fi agitate.

Vlaşca. Munca cîmpului a fost reluată.

In total au fost impuşcaţi acei 69 săteni şi 51 răniţi. In afară de locotenentul Niţulescu au mai fost rîniţi trei caporali şi 1 soldat.

Familiile a 13 ţerani se află în cea mai mare lipsă şi prefectul le-a dat ajutoare băneşti.

Olt. Aci se află arestaţi peste 300 săteni acuzaţi de a fi fost instigatori sau capi de rescoale.

Incă un rănit

Bucureşti.—Intre răniţii cu prilejul deraerii expresului de Bucureşti-Viena se afiă şi studentul Tomescu din Bucureşti

Fuziunea cu junimiştii

—Un interview cu un marcant junimist—

Ofertele cantacuziniştilor — Fuziune cu o parte din partid.—Condiţiunile extrem de avantajoase pentru d. P. Carp.—Refuzul categoric al şefului junimiştilor. Fuziunea la Iaşi.—Propunerile cantacuziniştilor de aci.—Declaraţia d-lui Matheiu B. Cantacuzino.

Unul dintre directorii noştri a avut o interesantă convorbire cu una din personalităţile marcante ale grupului junimist, care i-a făcut următoarele declaraţiuni, cu privire la încercările de a se face fuziunea junimiştilor cu o anume parte a partidului conservator.

Iată declaraţiunile personajului junimist:

— Adevărul este că s'au făcut repetate încercări din partea rudelor şi a anturajului d-lui Gh. Gr. Cantacuzino,—şi chiar de către d-sa personal,—pe lîngă şeful nostru, de a face fuziunea, dar numai cu o anumită parte din partidul conservator şi anume cu acei, cari politiceşte sunt consideraţi ca prieteni personali ai d-lui Cantacuzino şi cu ignorarea celorlalţi.

La aceste propuneri, şeful nostru a respuns textual cu următoarea zeflemea:

— *„Nu sunt dispus să infiez pe nimeni, în detrimentul altora".*

De notat este, că acest răspuns, şeful nostru l'a dat, nesocotind toate avantajele oferite de către d-lui fuziunei, — şi care consistau în recunoaşterea şefiei d-lui P. Carp şi acordarea pentru junimişti a întregei preponderenţi în ce priveşte acţiunea politică a partidului.

*

La întrebarea pe care directorul nostru i-a pus-o în ceia ce priveşte versiunea care circulă la Iaşi, că un conservator, prieten intim al d-lui Nicu Filipescu, ar urmări realizarea fuziunei la Iaşi, fără asentimentul d-lui Carp,—care a refuzat-o la centru,—fruntaşul junimist a răspuns:

— *„Dl. Carp cunoaşte stăruinţa conservatorului d-v. de la Iaşi, fost ministru, care împreună cu cei cîţiva grupaţi împrejurul d-sale, a cerut d-lui Matei B. Cantacuzino, ca se realizeze la Iaşi, aceea ce nu se reuşise a se obţinea de la şeful nostru.*

Dar pot să vă declar, că dl. Matei Cantacuzino a refuzat oferta prin următoarele cuvinte:

Avînd o organizaţie mai vechie sînt în drept a vă pretinde că dumneavoastră care sunteţi un fel de disidenţă conservatoare şi voiţi a vă constitui de acum înainte într'un club aparte să veniţi la noi şi să cereţi înscrierea în rîndurile noastre.

Răspunsul acesta al d-lui M. Cantacuzino îl ştie d. Carp de la care l-am aflat şi eu şi care făcea mare haz de vorbele d-lui M. Cantacuzino.

Dosarul sălbătăciilor inutile

Bucureşti.—Ziarul *Adevărul* a început cu numărul de astă-zi publicarea unui dosar al sălbătăciilor inutile.

In acest scop publică o scrisoare a d-lui Rădulescu-Mehedinţi, deputat, care semnalează următoarele fapte extra-ordinare.

In comuna Corcora din acel judeţ au fost împuşcate cinci persoane numai pentru faptul că au discutat despre răscoale.

In comuna Tîvna a fost împuşcat un bolnav care zăcea greu rănit,

La Gîrlea mare a funcţionat un soiu de tribunal marţial compus din cinci arendaşi şi doui cîrciumari greci cari votau dacă cel adus înaintea lor trebuie împuşcat sau nu. In chipul acesta au fost împuşcaţi mai mulţi săteni.

La Coroboneni a fost împuşcat fostul primar Preda Georgescu.

Deputatul Rădulescu descrie pe larg modul cum a fost împuşcat telefonistul Rîpeanu de către locotenentul Negreanu şi produce citaţii din scrisorile acestuia care învederează că acesta nu era nici instigator nici turburător al ordinei publice,

---

DIRECŢIUNEA GENERALĂ
a
Poştelor, Telegrafelor şi Telefónelor

Direcţia poştelor aduce la cunoştinţă că începînd de la 1 | 14 Aprilie a. c. se va pune în aplicaţie următoarele noui serviciuri:

I) Impărţirea telegramelor prin tslefon

Cei care doresc ca telegramele ajunse la biuroul de destinaţie să fie aduse la cunoştinţa destinatorului imediat prin telefon vor indica aceasta, adăogînd la telegramă vorbele „Distribuţia telefonică" care se vor socoti la taxă ca două cuvinte.

Biuroul de destinaţie o va transmite destinatorului prin telefon, îndată ce va fi sosită, iar telegrama obişnuită şi scrisă, i se va trimite prin poştă spre a putea controla transmiterea telefonică.

Bonurile telegrafice sunt admise în tocmai ca şi cele l'alte telegrame şi se aminteşte că sunt mai ieftine cu 10 bani.

Lista tuturor abonaţilor la telefoane din întreaga ţară se va pune în Comerciu la dispoziţia publicului.

Dacă din întîmplare destinatorul telegramei indicată a fi transmisă telefonică, nu posedă instalaţie telefonică, telegrama i se va aduce ca de obiceiu prin factorii telegrafici.

Telegramele admise la distribuţia telefonică, pot fi redactate în limbele Romînă, Franceză, şi Germană.

II) Abonamente la serviciul phonotelegrafic

Persoanele care doresc ca telegramele ce le sunt adresate, cu sau fără indicaţie din partea expeditorului să le fie transmise telefonic, precum şi să poată da de acasă prin telefon, biuroului poştal depeşele ce trebuesc în urmă să fie transmise prin telegraf, n'au de cît să se aboneze la serviciul phonotelegrafic, plătind un abonament anual de 25 lei conform art. 175 din lege.

Se admite în acest serviciu telegramele scrise în limbele Romînă, Franceză şi Germană, atît interne cît şi externe.

Taxele telegrafice se vor scădea din depozitul abonatului sau se va incasa la domiciliu prin factorii incasatori.

III) Telescriptoare

Persoanele care doresc să primească şi să transmită de acasă şi inscris pe bande, telegramele provenite sau pornite pentru ori ce destinaţie, vor putea obţine instalarea aparatelor numite „Telescriptoare" fără nici o altă plată de cît cheltuiala de instalaţie, pentru achitarea taxelor obişnuite.

Poşta poate chiar în anume cazuri să acorde „conturi curente" pentru acoperirea acestor taxe.

Aceste telescriptoare sunt maşini asemănate ca celor de scris. Pe dînsele poate să primească şi să transmită ori cine, telegrame scrise pe bandă întocmai ca la aparatele telegrafice „Hugues".

IV) Fonograme sau depeşi telefonice

Se reaminteşte că se admite în interiorul oraşelor depeşi telefonate oficiurilor centrale sau sucursale şi care se vor distribui ca telegrame prin factorii respectivi.

Conform art. 178 al legei telefonice taxa acestor fonograme se socoteşte 50 bani de fie-care serie sau fracţiune de serie de 20 cuvinte, fără a se socoti adresa.

Această taxă se va scădea din depozitul abonatului dacă există asemenea depozit, sau se va incasa la domiciliu prin factorii incasatori.

No. 17184. 11 Aprilie 1907.

OPINIA

Ziar conservator cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă invită intindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Total pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat olienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini. Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâiă sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se găsesc şi la toţi Droghiştii şi Farmacişti.*

O maşină de tipar sistem Liberty (Tiegeldruck presse) se vinde cu preţ foarte eftin; maşina este în bună stare. A se adresa la Tipografia H. GOLDNER Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expoziţiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obţinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

la Iaşi la Konya, Racovita Marcus farmaciştii

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSU SI ANTI-BILIOSU

Preparatu de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elu este mai cu seamă utilu *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classelĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltueli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-facătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşu timp ca si răcorĭtoru. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elu pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ malĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESE-DECI ANI** a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREI, DYSSENTRIEI, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondată in 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

---

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis.... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-fleurs pour pots et vases..... 7 »

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 || Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU || Anul IV.—No. 113.— Marţi 3 Aprilie 1907.

Ipertrofia personalităţii in politică

Observatorul obiectiv al frămîntărilor ce există în partidele noastre istorice nu poate să nu constate un lucru şi anume: coheziunea, care formează tăria lor, a slăbit mult, partidele merg spre înbucăţire, grupări se formează, în sînul lor, în jurul diferitelor personalităţi care se reliefează mulţumită valorei lor reale şi intrinseci.

Acest lucru nu scapă nimărui şi de alt-fel nu este caracteristic numai partidelor noastre, căci acelaş lucru se petrece şi în alte ţări cu un regim constituţional, chiar cînd el este ceva mai real aplicat de cît la noi.

Noua formă a partidelor politice, sau mai bine zis înbucăţirea lor, n'ar fi nici un rău din punctul de vedere al succesiunei şi diviziunei, căci în totdeauna s'ar putea forma guverne pe baza acordului între grupări, după cum lucrurile se petrec de pildă în Franţa. unde guvernul nu este expresiunea unui partid, ci al unui acord între grupări pe baza unui program practic, bine definit, şi imediat aplicabil.

Singura Anglie, ţară strict constituţională, este acea în care mai perzistă regimul partidelor istorice, căci in alte părţi cu un sistem mixt, ca in Germania de pildă, numai cancelarul este in afară de grupările politice, ceilalţi miniştri sunt expresiunea grupărilor care-i susţin atîta timp cît lucrează in vederile lor.

Cu moravurile de la noi, însă, aceasta nouă formă prezintă un mare inconvenient, sub ori-ce formă este privită chestiunea.

Ipertrofia personalităţei politice nu se manifestă la fruntaşi numai ci şi la soldaţi, la care îmbracă un caracter şi mai acut şi cu consecinţi şi mai rele pentru viaţa noastră politică.

Ipertrofia la fruntaşi provoacă cel mult o dorinţă nejustificată sau prea timpurie, dar interesul general, preocuparea de binele public care trebuie să formeze crezul principal al or-cărui om politic, nu suferă, dragostea de ţară şi de binele public nu este diminuată, căci chizăşie pentru aceasta este valoarea reală, inteligenţa vie, cultura superioară, a aceluia care s-a impus ca fruntaş.

La soldaţi ipertrofia dă rezultate funeste: soldatul, neavînd controlul conştiinţei şi inteligenţei luminate, se crede un indispensabil, nutreşte iluzii necorespunzătoare cu situaţia lui şi formulează pretenţii care întrec cu mult meritu-i şi valoarea.

Din punctul acesta fărămăturile de partid prezintă un mare pericol şi cu atit mai mare este vina acelora care, grăbind un mers fatal, au sfărămat un partid şi au făcut şi mai acută ipertorfia personalităţei la toţi aceia care sunt inregimentaţi politiceşte.

In haosul care se produce în urma unor astfel de formări de grupări, individul avînd posibilitatea ca în lăuntrul aceluiaş partid să se fixeze în mai multe locuri, da frîu liber la toate sentimentele josnice de satisfacţiuni personale şi un adevarat trafic de conştiinţi se dezlinţuie,

Credinţele şi convingerile hotărîte n'au format de multă vreme la noi substratul afirmărei în politică. Dar exista cel puţin o urmă de credinţi, un mănunchiu de idei şi o mare doză de simpatie pentru fruntaşi, care fixa pe cine-va intr'un partid politic.

Odată înregimentat, însă, soldatul nu mai avea putinţă că în lăuntrul partidului să trafice şi să se afirme condus de cutare sau cutare interes.

Astăzi lucrurile se petrec alt-fel. Soldatul aşteaptă să vadă care este steaua ce răsare, pentru a şti în ce senz trebue să se afirme şi nehotărît faţă de numeroşii solicitatori, el nu mai are nici o reticenţă, şi străin prin cuget şi simţire de acel după care se duce, pune anumite condiţiuni, formulează anumite pretenţiuni —în totdeauna în disproporţie cu valoarea-i individuală.

Răul acesta este mai mare de cum şi-l inchipuie unii. El viciază partidele politice, constituie germenele distrugerei grupărilor, pestifiază viaţa politică, provoacă desfrîul şi traficul conştiinţelor şi falşifică întreaga noastră viaţa morală.

De unde va veni îndreptarea? Către ce direcţie trebuie să ne întoarcem privirea? Cine va aduce mîntuirea?

Un început pare a se produce. Despre acest lucru ne vom ocupa în numărul nostru de mîine.

Dr. B.

Fără comentar...

Viaţa Românească, **cunoscuta revistă, are de director pe domnul C. Stere, actual prefect al judeţului.**

In numărul pe luna Martie, care a fost pus ieri în vînzare, revista actualului prefect al judeţului se ocupă—deşi foarte pe scurt—de ultimele evenimente din ţară.

Mai ales faţă de situaţiunea ce o ocupă asta-zi d. Stere, este foarte interesant a şti ce gîndeşte d-sa despre rescoale. Nu ştim dacă cele ce vom reproduce în această privinţă din „Viaţa Romînească" sunt scrise chiar de actualul prefect. Lucrul este indiferent, însă, căci ceea ce se scrie intr'o revistă de importanţa „V. R." represintă ideile şi vederile directorului ei.

Să cităm. La „Cronica Internă" (pag. 540):

„...Trebue să ne mai mirăm de *forma (subliniat în text)* **pe care a luat'o protestarea ţaranilor?"**

De această stare de lucruri numai puţini s'au alarmat.

Şi mai departe:

Acuma (cuvînt subliniat în text) **lucrurile s'au schimbat. „Intelectualii", partidele, proprietarii, Regele, toţi au inceput să** *recunoască* **(subliniat în text).**

Reformele anunţate—acel *minim-minimum* **sunt o dovadă.**

D. Stere afirmă deci că reformele anunţate prin manifestul guvernului, manifest republicat de d-sa, sunt un *minim-minimum*!

Iar la rubrica „Miscelanea" (pag. 548), în sublinierea osebirei de temperament d'intre ţaranul moldovean şi cel muntean, se scrie următoarele:

... Mai ales cînd ne gîndim că în Moldova şi rasa şi religia arendaşilor *ar fi putut fi un motiv mai mult* **ca mişcarea să ia o formă** *mai elementara...*

Fără comentar.

BUCURIA

Colectiviştii din Iaşi se bucură.

Faptul că au întrat la putere nu-i poate bucura încă.

Din contra, Fiind-că „era sacrificiilor", pe care dl. Poni a jelit'o în seara de 14 sau 15 Martie se cam prelungeşte, liberalii n'au prea mare bucurie. In această privinţă ei aşteaptă ziua de Marţi, cînd trebue să sosească dl. Poni, ca să-l întrebe „pînă cînd".

Şi cum prezidentul clubului liberal local nu prea primeşte interpelări, ie de prevăzut o nouă ciocnire între d-sa şi tineretul liberal.

Bucuria este aiurea. A produs mare ilaritate între liberali vestea că la Iaşi se va forma încă un club conservator. Liberalii anunţă de mult faptul acesta ca implinit, dar acel c ub nu se vede.

Şi de se va împlini visul liberalilor, au ei oare dreptul a sublinia nemulţumirile de aiurea?

Ceartă la ei a fost pînă mai ieri.

Venirea la putere a risipit, pentru moment, lupta d'intre cele 2 fracţiuni. Dar se ştie ce preţ au, în politică, acele înăbuşiri ale nemulţumirilor şi cu cîtă furie ele isbucnesc din nou.

Că partidul liberal era rupt în două, nu mai contestau nici liberalii, cu tot spiritul lor practic de a şti să salveze aparenţele.

Ce a intervenit pentru împacare, ce concesiuni s'au făcut, care sunt dovezile oficiale ale impăcărei, că să ne convingem că impacare s'a făcut?

Cînd s'a făcut schimbarea de regim, d. Poni şi bătrînii au profitat de acel moment de entusiasm, s'a convocat clubul, s'a plins şi s'a complectat.. comitetul cu prieteni de ai domnului Poni.

In entusiasmul acela cu lacrimi, s'a făcut un dar elementului bătrîn al clubului: tinerii şi-au retras candidaturile şi comitetul executiv s'a complectat cu adversarii de ieri.

Acestui fapt i s'a dat numele de „împăcare generală".

Va mai trece o săptămînă şi vom vedea cîte paralo plăteşte această impăcare.

Cît timp ciolanul a fost trecut la noul capital — al sacrificiului — şi cît timp se va mai putea spune că d. Poni este ocupat „la Academie"—Impăcarea aceasta va avea ceva trecere în piaţă.

Pe urmă, însă, liberalii n'au să se mai ocupe de conservatorii nemulţumiţi.

Vor avea treabă mai bună de făcut.

Cât mai curînd.

O LĂMURIRE

Faimosul şi ridicolul document publicat în *Conservatorul*, a provocat şi respunsul d-lui C. Ghica-Deleni, de care respuns cititorii au luat cunoştinţă.

Acum se află amănuntul că acea scrisoare a fost trimisă *Conservatorului*, căruia nu i-a dat mîna s'o publice, pe cînd ziarul îndrăzneţ al familiei, celebrul *Patriotul*, a tălmăcit Kissilefişte conţinutul întimpinărei onor. vice-prezident al Senatului.

In cele ce urmează, reproducem scrisoarea d-lui Ghica, convinşi că „ziarul familionului", n'are să *voiască* s'o publice:

Domnule,

In ziarul dv. de azi văd felul în care comentaţi scrisoarea ce am adresat'o Conservatorului *zicînd că, fără să numesc pe d. A. Bădărău, eu am criticat atitudinea sa.*

Nici nu mi-a trecut prin minte să critic ceea ce s'a petrecut la clubul conservator din Iaşi. Din contra, am dorit, prin scrisoarea mea, să stabilesc dreptul comitetelor cluburilor conservatoare de a alege direct biurourile lor, fără ca prin aceasta să ştirbească autoritatea şefului partidului conservator, care, in această calitate, e şeful tuturor comitetelor şi cluburilor conservatoare din Romînia.

Vă rog să nu daţi scrisoarei mele altă interpretare de cît aceea ce i-am dat-o eu. D. A. Bădărău făcînd parte din clubul conservator din Iaşi, e fără îndoială, în drept să facă parte din comitetul clubului din Iaşi, dacă a fost ales de către membri clubului conservator din această localitate. De-asemenea d. Take Ionescu a putut foarte bine să fie ales preşedinte al aceluiaşi club a cărui preşedinţie de onoare, conform statutelor, aparţine d lui G. Gr. Cantacuzino, în calitatea sa de şef al partidului conservator.

Pentru că aţi schimbat cu totul senzul scrisoarei mele, aveţi bunătatea, domnule de a reproduce în ziarul Dv. expresiunea adevăratei mele gîndiri, in privinţa dreptului ce au membrii cluburilor politice pentru alegerea comitetului lor.

Primiţi, etc.

Constantin Ghica-Deleni
Vice-preşedinte al Senatului

CATE-VA NOTE

Patriotul — gazeta familiei — schiţează pe scurt portretul domnului Gr. G. Cantacuzino.

Am citit cu atenţiune ce scrie gazeta familiei şi am aflat: „d. Gr. Cantacuzino ie *calaver*, D-sa *nu s'a ascuns nici odată*, cînd a voit să *facă ceva....* Graţie acestui *temperament de elită* „spiritele obtuse nu l'au iubit nici odată..."

Calaverul este deci un bărbat foarte curagios, el nu se ascunde cînd vrea să facă "ceva". Un calaver aşa fel ie un temperament de elită, care nu poate fi pe placul spiritelor obtuse, căci asemenea spirite nu fac *ceva* în favor de public.

Iată osebirea între un calaver şi contrariul său: spiritul obtuz.

*

D. Carp a declarat că nu infiează.

Anumiţi orfani politici s'ar fi adresat şefului grupărei junimiste cu rugăminte de a-i primi în mica d-sale familie politică.

Atunci d. Carp a respuns că nu infiează.

In cazul special a avut dreptate. Politicianii cari i s'au adresat nu sînt orfani propriu zişi. Ei au un tată politic.

— Aveţi tată a respuns d. Carp.

— Ne iertaţi, respuns unul din orfani: acela pe care-l avem ie mai mult bunic.

*

Prefectura Poliţiei din Bucureşti a publicat o ordonanţă relativă la elevi, prin care spune că elevilor le este interzis: să fumeze, să facă gălăgie pe stradă, să viziteze tavernele, balurile publice şi să joace biliard şi jocuri de hazard.

Intru cît, pe viitor, toate acestea se interzic elevilor, este fără îndoială că până în prezent, elevii practicau toate aceste nobile pasiuni, la cari i îndemna cu siguranţă marţiala uniformă şi fanfara....

OAMENI ŞI LUCRURI

AMAGIRE

Unul din fabuliştii vechei noastre literaturi se miră într'o naivă poezie de datina „amăgirilor" sortită pentru ziua universalelor păcăleli de care se amuzează atîţia muritori:

Nu ştiu zeu pe ce temeiuri
Ziua-ntăi a lui April
S'a menit de obiceiuri
A fi zi de amăgiri.

ca şi cum în bătrîna-i înţelepciune ar fi vrut să adaoge: dar nu e oare obiceiul înşelărei ceva continu, vecinic, care nu are nevoie a fi îngăduit numai la o anumită dată, în anumite imprejurări şi condiţiuni?

Adevărul e că „amăgirea" este un act strîns legat de întreaga noastră viaţă şi activitate,—ba este oarecum o necesitate psihică şi socială. O cunoaştem de la leagăn pîn' la mormînt, creştem şi trăim cu ea; nu ne despărţim o clipă de dînsa şi ea ne întîmpină pururea, ne însoţeşte, ne obicinueşte s'o vedem, s'o găsim la tot pasul în cea mai intimă apropiere.

Problema însăşi a efemerei noastre existenţe în natură—un reflex de o clipă a fiinţei neantului—este o amăgitoare umbră în jocul luminos al neînţelesului haos şi fie-care fiinţă omenească este doară produsul amăgitoarei clipe de instincte care îmbracă variate şi amăgitoare forme şi nume, imbolduri şi chemări. Iar icoana întregei vieţi omeneşti—pe care Schopenhauer o rezumă în singurele două momente ce nu ne înşală: suferinţa şi plictiseala—e o succesiune kinematografică de amăgitoare frămîntări mici şi ridicule, de meschine şi vecinic neizbutite încercări, de aparente şi scurte înnălţări,—toate putînd să fie grupate în puţine categorii de amăgiri mai mari: minciuna credinţei în sine şi în alţii, amăgirea de a iubi şi a fi iubit, aparenţa de a năzui şi aspira, iluzia unei îmbunătăţiri a speciei omeneşti, himera unei innobilări generoase, miragiul unor etern neajunse idealuri, netemeinicia speranţei într'o viitoare îndeplinire a binelui, a dreptăţei şi mai cu seamă a plăcerei pentru toţi. Căci firea haotică şi nemărginită *nu* are această ţintă şi nu ţine seama în jocul ei imens, în combinaţiile ei uriaşe de aceste infinit de mici nevoi sau dorinţi ale neînsemnatei specii omeneşti—pierdută în milioanele de vietăţi ce populează spaţiile nemăsurate şi nepăsătoare ca veşnicia însăşi.

De aceia ea pune amăgirea în tot şi în toate, pentru că pretutindeni este moartea în scopul suprem al vieţei universului: acesta nu aparţine omului şi nu se preocupă de el, mai mult de cum s'ar ocupa de gloria pe care o amăgitoare viaţă de o zi o chiamă la lumină, la jocul efemer de parfumuri, de farmece, de culori.

...E noapte, tîrziu; o tăcere neîntreruptă domneşte împrejuru-mi cînd scriu pentru a-mi amăgi insomnia. Iar toţi cîţi se odihnesc acum vor fi dezamăgiţi peste cîte-va ore, cînd va reîncepe danţul vieţei, al muncei, al speranţei, al oboselei, al istovirei şi al necontenitei amăgiri, — taina şi esenţa existenţei.

Fi binecuvîntată ori cînd şi sub ori-ce formă mîngâitoare, amăgire de o clipă, scumpă amăgire de o zi, devină amăgire eternă.

Rodion

O pagină postumă din Conta

(*Estetica*)

Vorbind psihologiceşte, fiecare om este înzestrat de la natură cu simţimîntul estetic care îl face să deosebească frumosul de urît. Dar acest simţimînt evoluează în grad şi specie, după cultura indivizilor, după cultura moştenită de la strămoşi prin ereditate.

„Pentru ce oare creaţiunea artistului, zice Conta, puţin ori de fel înţălească deocamdată, se arată mai frumoasă cu cît o privim mai mult; şi de ce cu cît este cineva mai civilizat, cu atîta o preţueşte mai mult? Pricina e, că gustul, deşi din firea lui schimbător, urmează dintr'o impresionabilitate nervoasă, care îşi are motivul în moştenire, mijloc etc.

„Şi fiindcă în toate aceste cazuri, sunt elemente comune unei societăţi întregi de indivizi, urmează că întruparea frumosului făcută de un individ, poate plăcea celorlalţi. Dar, fiindcă pe de altă parte, acest sentiment *comun* despre frumos, trece fatal prin mai multe prefaceri şi într'un viitor mai mult ori mai puţin îndepărtat va ajunge X pentru toţi, urmează că un individ mai impresionabil în vre-o privinţă a artei respective, de cît ceilalţi, ar putea să-şi îndeplinească mai iute educaţia artistică şi ar ajunge acolo unde ceilalţi nu vor ajunge de cît după multă muncă. El ar avea impresionabilitatea comună viitoare, *prin anticipaţie*.

„Privitorii vor gusta deci din ce în ce mai mult creaţiunea artiştilor, fiindcă prin contemplaţie, îşi uşurează drumul ce vor trebui să facă, şi fiindcă astfel se apropie din ce in ce mai mult de sentimentele înalte ale artistului.

„O creaţie trivială poate deştepta plăcerea momentană, fiind-că face parte din lucrurile de toate zilele ce impresionează, dar plăcerea încetează, căci îndată impresionabilitatea cată să crească, şi prin aceasta, lasă in urmă trivialităţile.

„O creaţiune ideală va fi cu atît mai adîncă cu cît va anticipa mai mult. Dar în asemenea caz, nu va fi înţeleasă de cei ce sunt prea jos pe scara culturei.

„Deci *artistul* este un *anticipator* în privinţa gustului, după cum învăţatul de geniu este un anticipator în privinţa *adevărului*".

Va să zică simţămîntul estetic se moşteneşte şi el evoluează cu cultura unui popor.

Cu cît un popor va fi mai cult, cu atît şi cultura artistică va fi mai inaintată, şi deci de la sine, operile şi creaţiunile artistice vor fi mai apreţuite şi mai căutate.

Cultura artistică însă merge în tovărăşie cu cea ştiinţifică, fiind-că atîrnă de aceiaşi perfecţie a creerilor.

„Asfel, artele cad împreună cu civilizaţia veche, şi în vremea lui Septimiu Sever, nu mai erau sculptori aşa de buni ca pe vremea lui Traian, nici nu mai era acelaşi gust, aceleaşi cerinţi din partea publicului.

„Frumosul mai ales este încă în faza instinctivă. Un lucru ne place, pentru că ne place; şi afară de acest motiv altul nu cunoaştem încă. Iată pentru ce estetica poate, şi mai puţin de cît morala să fie tratată ca ştiinţă.

„Căci ştiinţa nu-i altă ceva de cît *conştiinţa* despro un tot ordonat de legi naturale care cîrmuesc un fel de fenomene".

*

„Pictura şi sculptura trebue să înfăţişeze tipuri, pentru a face să ni se pară că înaintea noastră se află corpuri reale; muzica trebue să reproducă accente, strigări, jefuiri, zgomote, glasuri amestecate, ca şi cum am auzi convorbirea uşoară, tristă, aprinsă ori frumoasă a unui popor adunat, a unei grupe de jucători de cărţi, de oameni ce petrec.

„In asemenea întîmplare, fie-care individ vorbeşte pe sama sa, după sentimentele sale; dar toate instrumentele trebue să cînte în armonie, să urmeze tot un plan, ori aceleaşi măsuri, ca să facă cu putinţă să auzim ce cîntă fiecare instrument; alt-fel orchestra ar face un sgomot neregulat, dar n'ar face să se nască în noi chipul unei grupe, în care putem privi în voe mişcările unui individ şi mişcările grupei întregi.

„Intradevăr dacă privim frumoasele mozaicuri ale lui Tintoreto, Cellini, Schi-

avoni și Tișian, putem să admirăm în aceste lucrări de artă, răbdare, multă muncă și un mare talent.

„Admirînd, ne vine în minte figura acestor uriași care au putut construi opere nemuritoare dar pline de migăială. Ne revoltăm ca și *Sebastian Zuccato* din romanul *Maiștrii Mozaiști* a lui George Sand, care spune, plin de amărăciune, amicului *Iacopo*: „Crede-mă, meser Iacopo, că sunt un părinte nenorocit, am perdut speranța unei consolațiiuni. Trăim într'un secol de decadență. Neamurile degeneră, spiritul de bună purtare se pierde în familie. Pe vremea mea, fie-care căuta a ajunge, dacă nu a'și întrece pe părinții săi; silința toată e consacrată pentru a face avere, fără a se mai uita la mijloace, fără a se teme de rușinea micșurărei. Din nobil se face neguțitor; din maistru salahor; din arhitect, zidar; din zidar, nisipar. Unde și cînd vor găsi sfirșit toate acestea?

„Sebastian Zuccata a fost tatăl lui Tițian, acel celebru maistru mozaist, care a rupt cu trecutul, și-a îmbrățișat noua carieră de mozaist, ce-a strălucit atît de mult în Renașterea italiană. Acest lucru a revoltat pe bătrînul seu părinte, un pictor de mare talent.

*

„Din punctul de vedere al bogăției efectului, pictura și sculptura lasă închipuirei privitorului, puțin de creat, pentrucă privitorul mai adesea se mulțumește admirînd ghibăcia artistului, care a putut dovedi atîtea diedici, și-a reușit a imita așa de bine; (o puțină muncă intelectuală îl face să compare tipul ce și-a închipuit el însuși mai înainte, cu cel realisat de artist), în timp ce muzica ne face să auzim un singur gemăt al unei ființe, lăsînd ca închipuirea noastră să și-o pună, (fie ființa aceea reală ori închipuită), în cutare ori cutare situație ori întîmplare; de aicea urmează ca aceiași bucată de muzică, poate pricinui, în acelaș cap, felurite imagini, dacă o ascultă în felurite timpuri.

„Lăsîndu-ne în voia acestor cugetări, acestor plăzmuiri fantastice, care la rîndul lor ne farmecă, uităm totdeauna pe artist, și mai totdeauna pe cel ce execută. Nu mai admirăm, ori nu avem timp să admirăm, ghibăcia artistului, care învinge greutățile, (dacă nu-i vorba de un concert de „tour de force". lucru care aduce totdeauna plăcere foarte slabă). cum ui se întîmplă cînd admirăm un tablou ori o statue.

„Pictura și sculptura sunt foarte vecine de meșteșugurile ordinare, care fac lucruri pentru care pun în lucrare facultățile inferioare ale inteligenței; pe cînd muzica pricinuește munca îndelungată și totdeauna felurită a facultăților celor înalte.

„Compunerea subiectului pricinuește și în pictură, o lucrare de acest fel, dar fără mare valoare și foarte scurtă, fiind prea simplă. *Poezia și literatura sunt în generol ca și muzica*".

*

In privirea a ceea ce atîtă simțimîntul frumosului. Conta zice:

1) „Oamenii, caracterele și situațiile reale ce nu sînt plăcute, ne fac plăcere, cînd sînt numai închipuite. Lucrurile reale ne sînt simpatice, dacă sînt priitoare conservărei noastre ori chiar propășirei: ne plac prin instinct (ori prin simpatie).

2) „Simulacrul lucrurilor antipatice, al situațiilor nenorocite pentru altul (care ne trezesc și ele simpatia pentru altul), ne plac din pricină că organele noastre intelectuale lucrează slab; dar plăcerea nu-i desăvîrșită de cît dacă nefericirea aceluia ce preface în fericire, dacă morala triumfă, (efect al simpatiei pentru cel ce sufere, al fericirei din care ne împărtășim....) Iată pentru ce lucrurile de artă trebue să fie inspirate de optimism, de și pesimismul nu-i nici el lipsit de efecte artistice.

3) „Descoperirea unui lucru necunoscut face plăcere, îndestulează o curiozitate, și plăcerea este cu atîta mai mare cu cît descoperirea corespunde mai mult cu așteptarea ori cu presupunerea noastră (îndestularea de a fi prevăzut ori ghicit ceva; Iată pentru ce realizarea adevărului ori a unui lucru ce samănă a adevăr (du vraisemblable) în artă (în pictură și în sculptură) mulțumește sentimentul nostru pentru drept și mai lucrează asupră-ne cu atît mai tare cu cît iluzia se apropie mai mult de realitate, care singură pricinuește *exercițiul violent* și adînc al organelor intelectuale.

«Adevărul este negreșit așa cum ni-l închipuim, căci adevărul este relativ. Iată de ce acelaș lucru de artă poate fi adevărat pentru un individ, pentru un popor și să nu fie adevărat pentru altul. Dar *adevărul intreg, total* fiind odată cunoscut, curiozitatea este mulțumită și lucrul de artă nu ne face întipărire. *Iată de ce* efectul este cu atît mai trainic și mai bogat, (îmbelșugat), cu cît arta, rămînînd de la început în adevăr, nu duce totuși nici odată ori foarte cu greu la cunoașterea adevărului în întregime, nu sfîrșește munca intelectuală (a închipuirei) a celui ce este impresionat de un lucru de artă. Muzica și poezia, relativ vorbind, sunt nesecate.

4) „Ceea ce nu cunoaștem are farmecele sale, fiind-că închipuirea căutînd adevărul, plăzmuește și crede că descopere mulțumindu-și neîncetat plăcerea de a descoperi și fără a ajunge vre-o dată la țel.

Octav Minar

VIS FATAL

In minte mi se răspîndeau gînduri triste și pretutindeni nu vedeam de cît jale. Treceam prin cîmpii frumoase și înverzite unde domnia o liniște adîncă, totuși nu vedeam înaintea mea de cît glod și pietre, nu auziam de cît vuete asurzătoare.

Drumul mi se întindea înaintea ochilor trecînd prin mijlocul unor livezi roditoare, păsărelele scoteau melodii armonioase și mie nu mi se părea că aud de cît un cobitor glas de cucuvea.

Tristețа se răspîndea tot mai mult în sufletul meu, ea nu găsea nici cea mai mică înpotrivire; căci voința era în amorțire.

Dar nu era oare această durere presimțirea unei nenoriciri viitoare?

Nu știu ce să cred.... Liniștea mă îngrozea din ce în ce mai mult, parfumul ce se înălța din mirositoarele flori mă înădușeau și din fie care colț mi se părea că iesă moartea gata să mă cuprindă în brațele sale.

Deodată o vîjîitură puternică îmi trecu pe la ureche. Tresării, mi se păru că e glonțul unei puști trimis să mă omoare, privesc cu spaimă locul unde căzuse; dar în locul fatalului glonț, văd o biată albină, care se oprise din sborul său pe o floare din aproprierea mea. Ce nebunie! cerc să'mi fac curaj; dar nu răușesc, căci fiori mi se răspîndesc în tot corpul și tremur la fie care pas. Calc apasat și cu groază și iarba moale mă face să cred că mă afund tot mai mult în pămînt. Dar iată! mă opresc în fața unui lac de sînge. Spaima mă doboară, cad jos, ochii mi se închid și dacă în acele momente m'ași fi aflat în mijlocul flacărilor, încă n'ași fi simțit un chin mai îngrozitor.

Inima mi se bătea cu putere, urechile îmi vîjîiau, capul îmi ardea ingrozitor, mînele îmi tremurau și cum ședeam cu fața în iarbă, din adîncul pămîntului se ridicau mii de glasuri care îmi ziceau: „Fugi, căci de nu, vei muri!"

Vă ascult îmi zic în minte și după o sforțare puternică eram gata de fugă. In momentul cînd m'am sculat, fața mi se inveseli și o lumină vie se răspîndia în jurul meu. Totul se schimbase, mă oprii nedumerită în fața atîtor frumuseți. Dar o minune!, în locul laculuide sînge, se intindea o mulțime de maci roșii ca focul, care-și înălțau mîndri capetele lor din iarbă, privindu-mă cu dispreț.

Era timpul răsbunării, nu puteam să ert și voiam să smulg din rădăcini pe aceste lumine, care îmi pricinuiseră atîta groază; dar în adevăr nu erau de cît niște nevinovate flori. Cu o bucurie nespusă, împinsă de pofta răzbunării, mînele mele cuprinseră o mare parte din tulpini. Dar o săgeată îmi străpunse mîna, scosei un țipet infiorător care mă deșteptă, o albină își înfipse veninosu-i ac în mîna mea.

Ce vis și tot nu mi-am putut răsbuna! îmi zic privind o rază de lumină ce străbătu în odae. Mă scol grăbită, căci mi se părea c'am dormit prea mult. Totul mi se înfățișa înaintea ochilor și mintea-mi cerea explicarea curiosului vis. Era o zi de chin pentru mine și nu știam de ce. Trecuseră cîte-va ceasuri de cînd m'am sculat, ședeam la fereastră, era o vreme posomorîtă, cerul era înourat și ploaea cădea măruntă și deasă. Deodată auzii scîrțiitul portiței, acest sgomot îmi făcu atît de rău și fui cuprinsă de aceiași groază, ca și în momentul cînd prin vis, auzii șuerătura glonțului. Era împărțitorul de telegrame, în momentul cînd îl văzui, spaima îmi crescu și mi se păru că mai văd odată lacul de sînge pe care îl văzusem numai în aparență și în vis. Dar o deosebire, acum totul era realitate! Telegrama era a mea, o deschisei și cetii: Prietenă ta moartă. Ce lovitură puternică îmi aduse această nenorocită veste! Pentru un moment rămăsei ca împietrită, cu capnl în mîini, privind cu o nespusă ură la hîrtia pe care erau scrise îngrozitoarele cuvinte.

Eram gata s'o rup, dar tresării, mi se făcu întuneric înaintea mea și un glas îmi șopti: „Iată explicarea îngrozitorului tău vis!

Lizica.

Litere-Științe-Arte

Excelentul prozator Mihail Sadoveanu a fost numit inspector al cercurilor culturale. Sub trecutul „regim" postul acesta fusese încredințat unui alt tînăr scriitor, poet — I. Duțescu-Duțu.

Vădit lucru, vom ajunge cu vremea la o clasificare... politică a scriitorilor noștri. Pe lîngă vechile categorii și grupe, deja foarte numeroase, vom avea cîte-va „culori" literare, singurele bine definite, în rîndurile scriitorului, după nuanța politică din care vor face parte sau de la care vor primi... însărcinări.

La dreptul vorbind d. M. Sadoveanu — de altfel un mare și prețios talent — îndeplinind în primul rînd programul la modă în privința tendințelor, ar intra de-a dreptul în partidul... agrarienilor.

*

A apărut No. 3, din luna Martie a „Revistei Idealiste" — anul V — de sub direcția d-lui G. Holban, cuprinzînd un foarte bogat sumar, cu articole semnate de M. Strojan, M. Holban, Iuliu Dragomirescu, Scriban, Radu Baltag; poezii de Stamatiade, Eug. Speranță, Florian I. Becescu etc.

*

«Revista ideei» a d-lui P. Mușoiu intră în anul VII al existenței sale. Ultimul număr conține numeroase și instructive articole.

*

Una din cele mai... științifice păcăleli de 1 Aprilie au pățit locuitorii din Turin în Italia. Un ziar avu ingenioasa idee să anunțe locuitorilor, în ajun, că a doua zi trebue să se presinte toți acei cari posedă cîni, păseri, mîțe etc. la primărie pentru ca să li se dea instrucțiuni asupra unui nou metod de inoculări cu un serum care să garanteze animalele contra boalelor.

In ziua de 1 April se puteau vedea mii de oameni tărînd cînii după ei și ducînd păseri pe străzile Turinului cu cea mai... comică seriozitate.

*

A apărut No. 3 al *Arhivei*, din Iași de sub direcția d-lui A. D. Xenopol cu următorul bogat cuprins:

Riria: Stavila și avînt, versuri; Gh. Botez-Gordon: Moara (schiță); A. D. Atanasiu: Colecția Costache Negri în pinacoteca din Iași. Octav Minar: o pagină postumă din Conta; T. T. Burada: Privelești și datini populare din Moldova. A. D. Atanasiu: Notiți biografice asupra lui Petru Cîmpeanu; Dr. A. Șunda: Notiți asupra unui Somnocantor; A. D. Xenopol: Programul cursului de teoria istoriei și diferite dări de seamă, notiți etc.

STRUNA ZILEI

LUI ȘTEFAN CEL MARE

După dărîmarea Palatului administrativ slatuia Voevodului Moldovan stă de strajă în fața ruinilor, —imagine deplorabilă.

Guvernul vrea să străjuești
Ruini pustii, o domn viteaz,—
Ca, de rușine și necaz
Să fugi și tu... la București.

Informații

D. doctor Buicliu, medic primar al Comunei, care arma să se retragă la pensiune pe ziua de 1 April, a revenit asupra acestei hotărîri și va rămînea la postul său.

In ziua de 8 April, ora 2 p. m, doamna Ana Conta-Kernbach va ținea o conferență, în Aula Universității, despre *Ibsen.*

Ministerul de interne a intervenit astăzi pe lîngă autoritățile din Iași pendinte de acel minister ca să întroduică în correspondență ortografia Academiei romîne.

D. Iohan Tomazie, din Dorohoi, a reclamat poliției că sosind eri în orașul nostru, a dat la gară geamandanul în care avea multe obiecte de valoare, unui băiat să-l ducă și că băiatul a dispărut cu gemandanul. Poliția cercetează.

D-ra Sofia Teodorescu de la școala din com. Hangu, jud. Neamț a fost detașată la școala No. 10 Principele Ferdinand în locul d nei Florica Poenaru.

In județul Suceava înțelegerea dintre proprietari, arendași și săteni a fost definitiv încheiată pretutindinea.

Proprietarii comunei Lespezi, frații Leon și Samuel Costiner, au căzut de acord cu sătenii, acordîndu-le o urcare a prețului muncei, lemnele necesare pentru reconstruirea a două biserici și 3000 lei necesari pentru construirea unei biserici în cotuna Sărățelul.

Numiții proprietari au făcut această donațiune intrecînd chiar pretențiunile sătenilor.

Budgetul finanțelor.—Au fost numiți pe ziua de 1 Aprilie în posturile de controlori financiari d-nii:

I. Anastasescu-Ghica, I. Dimitrescu, Munteann, C. V, Deciu, I. Dimitriu, D. Negulescu, I. Marinescu-Pleșoiu, St. Bisan, C. Mândăcescu, Em. Gheorgiu, Ghica Nazariteanu, C. Georgescu, T. Voinov St. Bârsescu și M. P. Constantinescu, în locul d-lor Anton Ioanid, I. Neculau, Victor Dimitriu, Al. Andreescu, N. Gîlcescu, Leonida Demetriad, G. Pârvănescu și G. Orășeanu, lăsați in disponibilitate.

Pe ziua de 1 Aprilie au fost lăsați în disponibilitate prin suprimarea de funcție d-nii:

Carol Cornea directorul timbrului, C. Borănescu directorul contribuțiunilor indirecte, P. Tincă subdirectorul contribuțiunilor indirecte, P. Patriciu subdirectorul datoriei publice, V. Tabacu și N. I. Petrescu inspectori financiari, Gr. Călinescu și Ioan Vasilescu inspectori la timbru, I. Anastasescu-Ghica, Victor Constantinescu, N. Chiriițescu, Chr. Clinceanu și Emil Peritz șefi de biurou, N. Săvescu subșef de biurou, Mircea Petrulius subșef de biurou.

La regia monopolurilor Statului au fost lăsați în disponibilitate, pe ziua de 1 Aprilie, prin suprimare de funcție:

Trei inspectori ai regiei și 14 sub-revizori de cultura, din 29 câți erau în total.

La direcțiunea datoriei publice au fost lăsate în disponibilitate, prin suprimare de funcție, 25 de domnișoare pentru numărarea cupoanelor.

La direcția creditului agricol a fost suprimat un post de inspector.

La Casa centrală a Băncilor populare au fost suprimate două posturi de inspectori.

La direcția generală a vămilor au fost suprimate două posturi de inspectori vamali.

Frumoasa comedie bufă *Dragoste cu năbădei* va fi represintată Vineri, 6 April, în beneficiul apreciatului artist M. Popovici.

Sîmbătă sara a avut loc în sala de repetiție a corului metropolitan un concert dat de excelentul cor al mitropoliei de sub conducerea profesorului Dimitriu.

Concertul a fost dat în folosul cercului profesorilor și a inceput la ora 9 cu Latina-gintă.

Urmară spoi mai multe bucăți executate în mod minunat de excelentul cor condus de excelentul Dimitriu.

Ca variație a fost monoloagele spuse de talentatul artist Mircea Pela, versurile recitate de copila Alexandrina Burada, și frumoasele bucăți executate la vioară de micul artist Mircea Gr. Bîrsan.

Concertul s'a încheiat cu un deplin succes pe la ora 11 jum.

Consiliul de războiu al corpului al IV-lea din armată va judeca în ziua de 12 Aprilie procesul avocatului Socor dat judecății pentru că ar fi refuzat să plece pe cîmpul răscoalelor.

Astă-vară venise prin Galați un avocat, Socor, venit din Iași, la prietenii sei Buzdugan și Țaranu, pentru a-i ajuta la organizarea grevelor de muncitori. Toată vara Socor nu se indeletnicise de cît cu organizări de greve și sindicate, ajutat în această întreprindere și de colegul seu din Galați, C. Z. Buzdugan.

După o trudă de cîte va luni de zile, Socor a reușit să-și adune suma necesară pentru a se înscrie în baroul local. Odată înscris ca avocat, își apăra prietenii pe la judecătoria de pace.

In primăvara aceasta isbucnind revoltele țărănești, Socor a fost chemat de corpul 4 de armată pentru a fi îmbrăcat ca militar și trimes cu trupa prin satele pe unde erau revolte. La prima chemare, Socor s'a prezentat la corp; cînd l'a pus să se imbrace, acesta a refuzat și scăpînd pentru un ment, a căutat să fugă din Iași.

Patrulele mergînd în urmărirea lui au reușit să-l prindă.

El a fost dus la corpul de armată, de unde apoi a fost trimis la închisoarea militară.

DIVERSE

— A fost arestată femeia Catinca Găină, fugită de la locuința bărbatului ei, din Voinești.

— Femeia Zisa Boris din str. Păcurari 37, a reclamat că i s'a furat astă noapte, de niște indivizi care s'au introdus în casă spărgînd un geam, mai multe lucruri de valoare.

— Individul Ștefan Cozma, găsit fără acte, va fi expulsat în Austria.

— A fost arostată femeia Elena Dimachi, existând în contra ei un mandat de arestare.

— A fost găsit aproape de comuna Țuțora cadavrul unui bătrân a cărui identitate nu s'a putut stabili.

— Primăria comunei Sinești, a făcut cunoscut prefecturei că eri noapte, niște rău făcători s'au introdus spărgând un perete, în locuința săteanului Constantin Dumbravă furându-i suma de 300 lei și mai multe lucruri.

Revoltele țărănești in 1904

El însă preferă a ata prin prejurul casei, ori de vorbă în drum dacă nu e la cîrciumă și banii ce l'ar putea scoate din mizerie se încasează de către muncitorii străinl veniți de peste fruntarie, ca sîrbi, bulgari, bucovineni etc. și dacă și-ar lucra cel puțin ogorul său la vreme, dar, ferească D-zeu el nu ară și nu samănă decît pe cînd proprietarii și arendași au început prășitul, iar în vremea secerișului dacă s'a sfîrșit în localitate, aiurea nu se duce de i s'ar plăti chiar îndoit; ceea ce li se oferă adese ori.

Țăranul romîn e din fire iudul și îndărătnic și cu deosebire ordox în ceia ce a apucat el de la părinți.

Nu'l poți schimba dintr'ale lui de cît cu mare greutate și aceasta foarte rar; de altfel se înțeleg foarte bine și sunt foarte uniți între ei cînd vreunul pe care'l cred mai cu cap le vorbește în sensul dorinților și vederilor lor și sînt gata a'l urma orbește.

Toamna se grăbește cu mare ușurință de a lua bani pe munca viitoare de la ori cîți îi vor da, fără a-și cumpăni puterile de muncă și fără a chibzui întrebuințarea banilor pentru care s'au îndatorit în plină cunoștință că nu va excuta de cît în parte munca la care s'au angajat.

De are vite le amanetează la creditul agricol pe cît poate lua mai mult, fără a se gîndi puțin la plata dobînzilor pînă nu se vede strîns de gît.

Vitele astfel amanetate le vinde și le preface fără grijă; cît despre controlorul administrației comunale—un adevărat simulacru.

Acesta e departe de a fi în realitate în general o garanție pentru ai îngrădi apucăturile și pornirile rele, acest control aproape nu există, fie din o neglijență neertată fie din venalitate fie din inconștiență. Nu voi tăgădui însă că sunt excepții. Singura muncă de care țăranul nostru nu fuge, e cărăușia: transportul grînelor de pe cîmp și la gară, dar cît durează această muncă?

*

Un țăran harnic muncitor, care nu e vicios poate cîștiga în mijlociu între 300 și 400 lei numai de la Martie pînă la Octombrie, fără a-și neglija ogorul său, lucrîndu'l la vreme. Or, cu această sumă ar putea fi mai bine îmbrăcat el femeea și copii lui tot anul. Tot anul ar avea lemne suficiente pentru căldură și nu ar umbla aproape gol, rupt în zdrențe. Mai mult, și-ar putea odihni trupul obosit de munca zilei pe cîte o saltea în loc de rogojină, dacă n'ar vinde de cu iarnă pe nimic lîna oilor.

Scriind aceste linii privesc pe fereastră la ogorul unui țăran ce e pe jumatate plin cu spini și pe care nu s'a învrednicit în vr'o 26 de ani de cînd îl are a și-l curăți și-l face astăzi productiv și preferă a lua pămînt pe moșia mea plătind arendă și doar e dintre fruntași și nu e nici bețiv. Se jelește însă că nu are pămînt de ajuns. Și în asemenea neîngrijire și indolență, cînd se întîmplă cîte un an nenorocit ca acesta, atunci țipă, se vaită și grație instigatorilor interesați ori vanitoși de renume, se revoltă, amenință și-și pierd vremea pe drumuri cerînd să li se dea pămînt pe ori ce moșie le vine la îndămînă fără a sta să judece cuminteşte că statul nu are drept de a sili pe proprietari să-și vîndă moșiile ce cer ei și nu poate rezilia contractele în vigoare a proprietăților sale arendate deja—pe care de altfel nici nu vor a se duce—de aici debandade, revolte și amenințări, cum am zis, se sfîrșesc tot în dauna lor.

*

Am cunoscut țărani în comuna Cîrniceni din județul Iași cu vr'o 20 de ani în urmă pe cînd eram judecător acolo și chiar aici în sat la mine sunt vr'o cîți-va care de și sînt împroprietăriți pe diferite moșii de ale statului, nu s'au dus însă nici odată de a le cultiva, ci îl arendază altora și intrebîndu-i de ce mai cer pămînt dacă nu și-l cultivă, mi-au răspuns că statul să le fi dat pămînt în satul lor, susțiind că ei au drept pe moșiile unde sunt așezați și nici c'am putut a-i face să înțeleagă că țara se cîrmuește de legi și nu se poate cum vor ei.

Rolul acesta l'ar avea în primul loc preotul satului care din nenorocire de fapt în general—afară de practica serviciului religios ce-l face ln mod mecanic -foarte arareori e la un nivel cultural mai superior și ca fiu de țăran în mare parte crede și judecă ca și el făcînd cauză comună și nici nu pune inimă și interes, fiind cu deosebire inconștient de menirea și misiunea ce are.

(Va urma)

Ultime informaţii

D. Al. A. Bădăreu, fost ministru de justiţie, a fost primit ieri la ora 6 în audienţa de M. S. Regele.

Audienţa a durat de la 6 jum., până la 8 jum.

Cu aceasta ocaziune iubitul nostru fruntaş a prezentat Majestăţei Sale, albumul cuprinzînd istoricul chestiei apei la Iaşi şi spre semnare pergamentul care va fi depus Joi la Timişeşti, cu ocazia înaugurărei lucrărilor pentru aducerea apei la Iaşi.

Un grup de studenţi ai facultăţilor de ştiinţi din Iaşi proectează o escursiune geologică în valea Plahovei.

Iată textul invitaţiunilor ce vor fi lansate de dl. primar cu prilejul inaugurărei lucrărilor pentru aducerea apei :

Dl. Primar al Comunei Iaşi are onoare a invita pe dl..... să bine voiască să asiste la serbarea „Punerea pietrei fundamentale pentru începerea lucrărilor de alimentare a oraşului Iaşi cu apă“, ce va avea loc la Timişeşti (jud. Neamţ) în ziua de Joi 5 Aprilie 1907, ora 11 dim.

Serviciul religios va fi oficiat de I. P. S. S. Domnului Domn Dr. Parthenie, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei.

*

Primăria pune la dispoziţia invitaţilor trăsuri din gara Paşcani pentru Timişeşti dus şi întors.

D. A. A. Bădăreu soseşte mîine în Iaşi.

D. Gaman a fost numit secretar-comptabil al Creditului agricol din Iaşi în locul d-lui Purcheria.

Administraţia comunală a lansat, în totul, 500 invitaţiuni pentru solemnitatea inaugurărei de apă, care se va face joi la Timişeşti.

Publicăm în foileton interesante articole asupra rescoalelor din 1904, scrise pe atunci de amicul nostru d. N. I. Pogonat.

Observaţiunele de pe atunci ale prietenului nostru devenind iar de actualitate, am crezut nimerit a le reproduce.

Ministerul de interne, în basa noei legi, a făcut o reducere de 19,750 lei în budgetul Epitropiei sf. Spiridon.

Din cauza aceasta epitropia a făcut următoarele suprimări pe ziua de 1 Aprilie:

Postul de farmacist verificator, ocupat de d. farmacist Filipescu, postul de controlor-revizor ocupat de d. Constantin Buznea; s'a redus cu 40 lei lunar salarul directorului eforiei şi cu 60 acea a şefului serviciului administrativ.

Toate sumele cuprinse în capitolele neprevăzute au fost reduse.

Comisia de remontă s'a întors ieri din Rusia unde a cumpărat un număr însemnat de cai pentru artilerie.

S'a fixat pentru ziua de 15 Mai judecarea diferendului dintre comuna Iaşi şi societatea electrică.

Judeciare. Curtea de Casaţie a stabilit următoarea jurisprudenţă.

1. Cu privire la validitatea actelor iscălite cu punere de deget şi legalizate de autorităţile administrative, nu e nici o incompatibilitate, nici o contrazicere, între coprinsul vechilor legiuri şi coprinsul actualului cod civil decretat la 11 Decembrie 1865.

Prin urmare o procură, fie că ar fi semnată cu propriile semnături ale părţilor contractante fie că ar fi semnate prin punere de deget, dar legalizată în privinţa semnăturilor de funcţionari administrativi competinţi, face deplină probă în justiţie ca act sub semnătură privată iar o atare procură e suficientă pentrn facerea unui act nesolemn, cum e vînzarea.

2. Conform art. 1895 C, civ., cel ce cîştigă cu bună credinţă şi printr'o justă cauză un nemişcător determinat, va prescrie proprietatea aceluia căruia se opune prin 10 ani, dacă adevăratul proprietar locueşte în circumscripţia Curţei de apel unde se află nemişcătorul şi prin 20 ani, dacă locueşte afară de acea circumscripţie.

Procesul intentat comunei Iaşi de către inginerii Cananău şi Bolintineanu a fost amînat astă-zi la secţia III a a Curţei de casaţie, de oare ce unul din recurenţi, inginerul Bolintineanu, nu era faţă.

Făcînd astfel aplicarea art. 151, înalta Curte a amînat judecarea cauzei pentru ziua de 17 Septembre.

In acest proces inginerii sunt asistaţi de avocaţii Victor Miclescu şi Paul Capeleanu, iar comuna de domnii I. Boambă şi L. Antoniu.

D-na Florica Poenaru institutoare la şcoala de băeţi No. 10, a fost detaşată la şcoala No. 7 din Ploeşti, în locul d-lui Gh. Tomescu numit revizor.

Amicul nostru d-l Stefan Negruzzi, complect restabilit de pe urma accidentului cu automobilul, a părăsit astă-zi camera, şi a fost astă-zi la epitropia unde a lucrat.

D-sa a avut de rezolvit pretenţiunea locuitorilor de pe moşia Chipăreşti, proprietatea Sf. Spiridon, care cer să li se dea lor în arendă acea moşioară, în întindere de vre-o 50 de fălci.

Epitropii actuali au să rezilieze contractul încheiat cu arendaşii căp. Negruzzi şi Blumenfeld, dar sătenii fac nişte pretenţiuni în privinţa preţului care nu poate fi acceptat sub nici un chip.

Epitropia le-a lăsat preţul de arendă la 43 de lei falcea.

Domnii E. Niţescu, inginer al lucrărilor pentru aducerea apei şi Oprea Bunea, conductor al aceloraşi lucrări, au depus astă-zi jurămînt.

Camera de punere sub acuzare a amînat judecarea apelului comerciantului falit Leon Schwarz, căruia tribunalul de Neamţ i-a fixat o cauţiune de 50,000 lei spre a fi pus în libertate.

Amînarea s'a făcut în urma apelului făcut de procurorul general de Iaşi, care se opune la eliberarea lui Schwarz, chiar contra cauţiunei de 50,000 lei.

*

Tribunalul comercial a acordat un moratoriu de 6 luni băcanului Egor Ivanoff,

*

Procurorul general a plecat sâmbătă seara la Paşcani, în anchetarea acuzărilor ce se aduc unora din lucrătorii atelierului C. F.

*

Domnii Gheţu, noul archivar al curţei s. II-a şi Răducanu, noul registrator al curţei s. I-a, au depus astă-zi jurămînt.

*

La secţia III-a a Curţei de casaţie se judecă astă-zi, 2 April, recursul făcut de inginerii T. Cananău şi Bolintineanu contra procesului verbal încheiat de comuna Iaşi la 27 Ianuarie 1907, cu prilejul adjudecărei lucrărilor de aducerea apei.

Iată motivele ce le invoacă recurenţii :

1) Exces de putere, violarea art 72 din legea comptabilităţei generale a statului.

După ce subsemnatul Titus Cananău am fost primit de două ori la licitaţiune şi după ce de două ori lucrările s'au adjudecat asupra mea, am fost respins a treia oară, sub cuvînt, că nu îndeplinesc condiţiunile art. 1 din caetul de sarcini; de şi aceleaşi condiţiuni se cereau şi la licitaţiunea a doua, la care am fost admis. A treia oară, însă, nu eram singur, ci în asociaţiune cu subsemnatul Ath. St. Bolintineanu, care dovedea cu prisosinţă, că executase asemenea lucrări. Onor Primărie în mod arbitrar ne-a respins, sub cuvînt că actele sub semnatului Ath. Bolintineanu nu fusese depuse cu 10 zile înainte. Termenul de 10 zile, arătat de primărie, e arbitrar şi contrar art. 76 din legea comptabilităţei, care prevede în mod clar că actele doveditoare despre capacitatea concurenţilor se pot presenta pînă în momentul deschiderei ofertelor.

2) Exces de putere, violarea art. 74 comb. cu art. 79 din legea comptabilităţei publice.

In baza art. 74, publicaţiunile pentru darea în întreprindere a unei lucrări, mai mari de 100 de mii lei, urma să fie făcute cu cel puţin 2 luni înainte de licitaţiune şi numai atunci putea să fie făcute cu 45 zile mai înainte, cînd prima licitaţiune s'ar fi amînat pentru lipsă de concurenţi sau exagerare de preţuri. In speţă, licitaţiunile dintăi s'au amînat pentru alte motive, de cît cele prevăzute de lege. Aşa dar publicaţiunile nu puteau fi făcut cu 45 zile, ci trebuiau făcute cu 2 luni înainte de licitaţiune.

INVOELILE AGRICOLE

Dl. I. Kalinderu, administratorul domeniilor Coroanei, a adresat agenţilor acestei administraţiuni următoarea circulară asupra importantei chestiuni a învoielilor agricole :

Domnule agent,

Rescoalele s'au potolit aproape în toată ţara.

Unii locuitori au eşit la cîmp, iar ceilalţi nu aşteaptă de cît îndreptarea vremei pentru a putea începe aratul, semănatul precum şi celelalte munci agricole.

In mod natural urmează să se închee acum învoielile agricole, de astă dată însă cît mai curînd, de oarece timpul e întîrziat şi ameninţă o bună parte din culturi, dacă nu se va pune toată graba.

De aceea vă învit a avea în deosebită băgare de seamă împrejurările actuale extraordinare, şi de a vă sili atît dv., cît şi ceilalţi impiegaţi ca lucrările să se facă cît mai repede şi regulat.

In unele părţi intervine, ca înlesnire, chiar autoritatea prefectorială ca mijlocitoare între proprietari, arendaşi şi săteni, pentru încheerea învoelilor agricole.

Sunt fericit să constat că pe domeniile Coroanei aceste tocmeli se fac în linişte de d-voastră împreună cu ceilalţi agenţi. Asemenea mă bucur de purtarea locuitorilor noştri, cari în zilele grelo prin cari a trecut ţara, nu s'au lăsat ademeniţi de tulburători, ci au păstrat peste totso atitudine pacnică. In părţile unde au fost ameninţaţi din afară, au stat chiar gata de apărare, iar de curînd ne au trimis telegrame şi adrese de mulţumire şi recunoştinţe pentru bine-facerile ce le-am dat în timpul din urmă.

Acest sentiment, care le face cinste, se datoreşte de sigur grijei ce le-am purtat încă de la întemeerea domeniului Coroanei. Ast-fel învoelile noastre nu numai că au fost mai uşoare de cît cele din împrejurimi, dar au avut totdeauna de scop îmbunătăţirea stărei lor.

Am luat asemenea asupra noastră multe din nevoile lor obşteşti : precum construirea de şcoli, biserici, primării, le-am făcut numeroase alte înlesniri şi ne-am străduit pentru cultura şi moralizarea lor.

In acelaş scop vom căuta a avea şi pe viitor toată grija pentru locuitori, căci munca mea e abia la început şi va rămînea stearpă, dacă nu o vom urma chiar cu mai multă sîrguinţă.

Pe unele domenii nu am avut turburări, dar cîtiva săteni luîndu-se după cei din alte părţi, au venit cu cereri, unele imposibile, altele în paguba lor. Astfel ni s'a cerut învoeli care socotite la un loc erau mai împovorătoare pentru el de cît cele din trecut şi fiind că locuitorii erau oarecum înflăcăraţi, ne a dat multă bătae de cap până să-i convingem.

Toţi au revenit însă curând asupra cererilor şi s'au asociat cu cei cuminţi încheind învoială şi făgăduind încredere şi ascuitare.

Vă invit dar a studia de aproape tocmile şi chiar dacă nu vi se pretind înlesniri, să faceţi în marginele posibilităţei căci datoria proprietarilor e de a înfriţi de muncitori, în interesul lor propriu. Mai ales în împrejurările de faţă iubirea de patrie şi a deaproapelui, e o datorie pentru toţi şi cu atît mai mult pentru noi de a contribui la rezolvarea chestiunei rurale, de la care atîrnă buna stare a întregei ţări, pentru care ne-am străduit şi mai înainte.

ULTIMA ORA

Serviciul telegraficspecial al „Opiniei„

Bucureşti 2 Aprilie

Acordul partidelor politice

Bucureşti.— Unii membrii din guvern sunt de părere că formula cea mai bună pentru a învedera acordul partidelor politice în privinţa reformelor economice şi sociale, pe care le va propune partidul liberal, ar fi ca actualul parlament să voteze acele reforme propuse. Singura dificultate ar fi în privinţa atitudinei Senatului, dar se pare că şi această dificultate ar putea fi înlăturată.

Doi din membrii guvernului sunt însă pentru dizolvarea şi procedarea imediată la nuoi alegeri.

Suprimările de la ministerul de Instrucţiune.

Bucureşti.—Au fost suprimaţi pe ziua de 1 April, domnii V. Teodorescu şi F. Săndulescu, şefi de birou la divizia I; V. Popescu şi I. Constantinescu, sub-şefi la biroul Archivei. Dl. J. Frunzescu, sub-şef la serviciul contabilităţei, a fost retragadat sub-şef de birou.

50 de funcţionari de la diverse servicii au fost suprimaţi. Un numar tot de 50 au fost retragadaţi, Tuturor functionarilor li s'au micşurat salariile.

Tratative pentru fuziune

Bucureşti.—*Tratativele de fuziune continuă fără ca cineva să poată spune dacă ele vor reuşi sau nu.*

D. P. Carp cere şefia imediată, lucru pe care d. Gh. Gr. Cantacuzino nu este dispas să-l acorde.

O scrisoare a d-lui Alecsandrescu

Bucureşti.—Dl. Dimitrie Alexandrescu, senator şi profesor universitar, a adresat o scrisoare unui prietin prin care spune că n'a dat niciodată adeziunea sa pentru înfiinţarea unui nou club conservator la Iaşi şi că a înţăles totdeauna să rămîe membru al clubului conservator al cărui preşedinte este astăzi dl. Take Ionescu.

Consiliu de miniştri

Bucureşti,—Astă-zi a avut loc la ministerul de interne un consiliu de miniştri care a durat două oare.

S'au discutat măsurile pentru retragerea armatei din unele judeţe din Muntenia şi asupra campaniei ziarelor cu privire la atrocităţile comise de armată.

Rapoartele Prefecţilor

Bucureşti.—Ministrul de interne a primit astă-zi dimineaţa în audienţă pe d-nii Gr. Vasiliu, prefect de Tutova, dr. Radovici, prefect de Vaslui, Al. Delimarcu, prefect de Roman, care au raportat că în judeţele lor domneşte liniştea cea mai complectă.

Rămăşiţele soţilor Olănescu

Bucureşti.—Astăzi au fost aduse în Capitală rămăşiţele pămînteşti ale nefericiţilor soţi Grigorie Olănescu.

Corpurile nefericiţilor au fost complectamente zdrobite, aceasta din cauza că în partea unde se aflau ei vagoanele au fost complectamente sfărâmate.

La gară a fost foarte multă lume, rudele şi prietenii celor care au dispărut în condiţiuni atît de tragice.

Dosarul atrocităţilor inutile

Bucureşti.—Adevărul, *în continuarea povestirei atrocităţilor inutile comise cu prilejul răscoalelor, publică o scrisoare a profesorului Stefan Popescu din Ploieşti în care acesta povesteşte un caz identic cu acel întîmplat în comuna Viaşu. Intr'o comună din jud. Prahova au fost ucişi, în mod sumar, 18 săteni între care şi tatăl prefesorului Popescu. Acesta a reclamat cazul ministrului de interne, care l'a trimis să se plîngă ministrului de resboiu.*

Viitoarele alegeri

Bucureşti. — **V'am comunicat astă-zi că guvernul ventilează ideea de a propune ca actualele camere să voteze reformele economice şi sociale de care ţara are urgentă nevoie.**

Dacă nu se va putea ajunge la această soluţiune, o înţelegere a intervenit, însă, intre domnii Sturza şi Brătianu în sensul ca în acel caz alegerile generale să aibă loc în Octombrie, pentru ca proiectele să poată fi votate pînă în Decembre de nouele camere liberale.

Dizolvare

Bucureşti.—Consiliul comunal din Turnu-Măgurele a fost dizolvat pe ziua de astă-zi, aceasta în urma raportului prefectului judeţului.

Resboi în perspectivă

Constantinopol.—*In Turcia se iau toate măsurile în vederea isbucnirei unui resboi cu Bulgaria. Anturajul Sultanului face excese de zel pentru declararea resboiului, de şi Abdul Hamid este grav bolnav.*

Se desminte ştirea că la Berlin ar fi avut loc o întrevedere între Principele Bulgariei şi marele duce Vladimir.

Prinţul Bulgariei nu s'a deplasat din Sofia.

Voiaj împărătesc

Viena.—Impăratul Franz Joseph şi principele moştenitor pleacă astă-zi la Praga.

Procesul Thaw

Berlin. Ziarele aduc ştiri asupra faptului că juraţii n'au putut ajunge să pronunţe verdictul în procesul Thaw.

Delibirările au fost atât de aprinse, în cît juraţii voiau să se bată între dînşii.

Deces

Lemberg. Primarul Malachowski a incetat din viaţă subit în urma unui atac al cordului.

Agitaţiile Românilor

Buda-Pesta.—Din Hunedioara vine ştire despre mari agitaţii care au avut loc eri în acea comună.

Ţăranii romîni veniţi în tîrguşor, unde era zi de tîrg, au pus toţi cocarde naţionale şi s'au dedat la manifestaţii naţionale.

Prefectul a intervenit şi a cerut ţăranilor să scoată cocardele tricolore, dar aceştia au refuzat.

Din această cauză s'au produs învălmăşeală între ţăranii romîni şi populaţia ungurească, ceea ce a necesitat intervenţia jandarmilor călări care au şarjat cu săbiile în mînă.

Sunt foarte mulţi răniţi.

Ţăranii s'au retras atunci, dar la margina tîrgului au inconjurat o cîrciumă aparţinînd italianului Artur Tullio şi la ucis.

Din această cauză domneşte o mare iritaţie în spirite.

Ministerul de interne a luat cele mai mari măsuri pentru a restabili liniştea.

De închiriat sau de vînzare casa în doue etaje cu 12 odăi, saloane mari, 6 antreturi, camare, beciuri, atenanse compuse din 9 odăi, grajduri, şură, grădină mare cu fructe, lemnărie în ogradă deosebită, pivniţă şi electricitate.

Amatorii să pot adresa la d-na Olga Fotty, strada Zmeu 3, sau la dl. Şendrea, strada Tăutu 8.

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
envoi franco de Catalogue

Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.
Practică : **Vaccinări şi Revaccinări**

De închiriat

Două apartamente fie-care de cîte doüă odăi din casele situate în strada Păcurari No. 97.

Pentru condiţiuni a se adresa d-lui M. Con. Drăcşăneanu avocat Strada Sf. Sava No, 16.

Licenţiat sau Asistent
poate ocupa postul în farmacia D. Herzenberg, Iaşi.

De inchiriet în strada Golia un apartament de 5 camere şi un antret, între care una foarte mare. Se preferă a se închiria unui club sau unei societăţi. A se adresa administraţiei.

OCAZIUNE

Din cauză de plecare din ţară se vînd eften diferite mobile şi obiecte casnice, precum un etac, salon, piano, etc., etc. A se adresa la d-na Netty L. Unter, str. Pomir 7.

Sirop Codéine Tolu Zed
SIROPUL D-rului ZED
are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a îndulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.
Foloseşte de minune în contra **iritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.
Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

DE INCHIRIET
Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Anunciu
De **inchiriet** sau de **vînzare**, chiar de pe acum, **O VIE LA COPOU** lîngă primul rond-point.
Pentru informaţiuni a se adresa la D-l A. Ciurea strada Coroi No. 4.

OPINIA

Ziar conservator cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul în toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

OIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă invită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini. Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-lalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'ntâia se ia 3 hapuri: unul dimineată, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Da'a bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 din ceţi, o ul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ie mai mult de câte 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie. de PARIS *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

O maşină de tipar sistem Liberty (Tiegeldruch presse) se vinde cu preţ foărte eftin; maşina este în bună stare. A se adresa la Tipografia H. GOLDNER Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

la Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmaciştii

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĔ-DECI ANI** a demonstrat que Elixirul de Guíllié preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de **verítabil Elixir Guillié**

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi, — *strada Stefan-cel-Mare* — **Iaşi.**

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

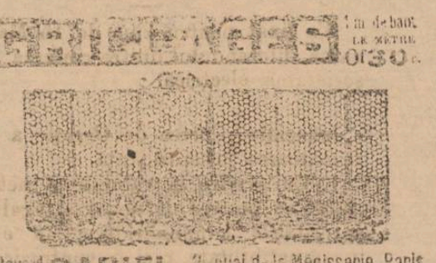

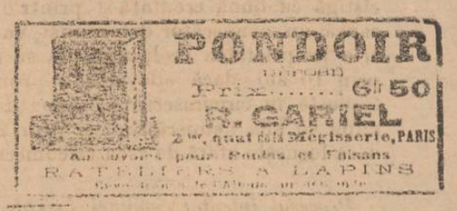

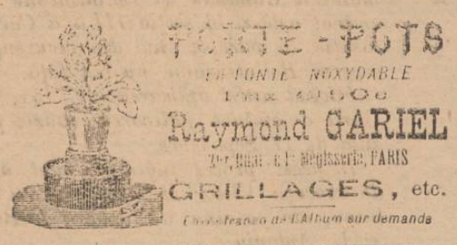

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« « « IV, 30 «

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BOŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 114.—Mercuri 4 Aprilie 1907.

Mişcarea ţărănească

Acum cînd mişcarea ţărănească s a mai potolit, de şi teama de ea n'a dispărut complect, stăm şi ne gîndim asupra cauzelor cari au putut să provoace o aşa de violentă acţiune. Şi tocmai găsirea acelor cauze e tot ce poate fi mai greu.

Pricina pentru aceasta, stă desigur in împrejurarea că nu e numai o cauză, ci multe de tot. Aşa unii au zis că izbucnirea aceasta se datoreşte relei şi nepreveżătoarei administraţii, alţii ignoranţa ce domneşte la sate, alţii exploatări neomenoase a ţăranului de cătră arendaşi şi proprietari, alţii instigaţiilor şi instigatorilor, cari voiau să pescuiască în apă turbure.

E sigur.însă că de mai multă vreme noi stăteam cam pe un fel de vulcan gata să facă erupţie, şi nimeni dar mai ales administraţia nu prea a văzut lucrurile cum trebue, pe cînd alţii şi încă străini au întrevăzut ce se poate întîmpla în curînd.

Aşa, cu toţii am citit prin gazetele noastre că acum doi sau trei ani un francez, André Bellessort a vizitat ţara noastră, a stat de vorbă cu mulţi oameni însemnaţi şi că a făcut o descriere de tot ce a văzut şi auzit, in marea revistă franceză „Revue des deux mondes“. Dar numai atit au auzit cei mai mulţi.

Am citit studiul făcut de zisul autor, şi acum cu ocazia răscoalelor mi-am amintit din părţile privitoare la situaţiunea ţaranilor noştri. Negreşit nu toate părerile lui se pot primi fără rezervă, dar ori cum e caracteristic cum vedea dînsul lucrurile din ţară.

In cele ce urmează extrag cîte-va din observaţiile făcute de dînsul.

In Revue des Deux Mondes de la 15 Februarie 1905 Dl André Bellesort publică nişte schiţe luate asupra noastră într'un voiaj făcut cîndva de D-sa prin România.

Vorbind de ţăranii noştri, el zice că credincioşi tradiţiei lor, dînşii nu iubesc nici pe D-zeu nici pe stăpînii lor; ei nu iubesc de cît dragostea şi pămîntul.»

Această concluziune o trage el din oare care observaţiuni făcute personal. Ast-fel „popii lor, spune dînsul, cari frequentează crişmele sunt ţarani ca şi dînşii şi ei îi iubesc pentru căii simt pe lîngă dînşii. Aceşti preoţi nu le cer de cît metanii şi cruci; ei nu le înalţă sufletul dar au lacrimi pentru recoltele rele.“

Iubirea de pămînt a ţăranului romîn dînsul o scoate din conversaţiunile avute cu unii oameni marcanţi ai ţărei precum şi din cele ce a văzut.

Un asemenea om îi spunea: „ai văzut în moşneni victimele deplorabile a rătăcirilor noastre. Exemplul acestor comunităţi, cari timp de secole au respectat dreptul celui mai slab, trebuia să ne lumineze cînd am intreprins aşa de prosteşte să facem ca poporul nostru să treacă de la servitute la proprietatea individuală. Legea agrară din 1864 a aţiţat la ţărani pofta de pămînt şi i-a făcut nesăţioşi. Şi noi aveam totuşi sub ochi proprietăţi indivize în cari s'au păstrat, printre toate furtunile, cele mai solide virtuţi familiare ţăreneşti. Dar în vechiul nostru drept cutumiar pe care-l avem de la slavi, doctrinarii noştri au vîrît ca un cuiu, codul francez şi felul de civilizaţie napoleoniană. Inima chiar a vieţii noastre morale s'a sfărmat Priviţi aceşti moşneni: că mai mulţi au crezut că se civilizază eşind din indiviziune Ei au voit să se delimiteze proprietăţile lor la şes. Insă la munte,—stînci, poduri, păşuni, pămînt arabil—împărţirea era imposibilă. Atunci un om de afaceri s'a prezentat, le-a platit pe şin bucata de munte sau muntele tot. Şi oamenii noştri au vîndut tradiţiile lor, forţa lor, independenţa lor“.

La ultimile licitaţii, zice Dl Bellessort, mi se spune că pentru moşiile statului, ţaranii au ridicat pănă la 1000 şi 1100 hectarul care nu valora pe cît 6—700 lei.

După ce arată că statul după 1864 a mai fost silit să facă împărţiri de pămînt, că oameni politici au propus cumpărări de moşii particulare el adaogă: «De cîte ori n'am surprins, cînd treceam prin mijlocul ţăranilor săraci, aşa de indolenţi şi cu o aparenţă de linişte, priviri de neîncredere şi furie, fulgere repezi ţîşnite de sub o mască nemăscată, şi de îndată stinse! Streinul le vede mai degrabă de cît indigenul

Mi se pare că în aceste cîmpii, ce dorm, sunt elemente de turburare, cari nu aşteaptă pentru a se organiza şi deslănţui de cît imprudenţa unui politician sau ambiţia unui avocat. Şcoala şi presa subţiază pe fiecare zi această pătură de resemnare orientală sub care aud mugind o furioasă poftă de noui legi agrare.»

Pentru viitor, din convorbiri avute cu deputaţi din parlament, D-l Bellesort crede că ambiţia noastră a romînilor este de a ne organiza ţara in senzul unei democraţii rurale.

V. I. Radu

ACUZĂRI GRAVE

Pe cînd ziarele liberale atacă cu vehemenţă pe dl. Carp, fiindcă şeful junimiştilor s'a pus în fruntea societăţei agrare, Epoca *publică fapte referitoare la ultimele evenimente agrare.*

Ziarul junimist vrea să dovedească prin acele fapte, că dacă fruntaşii liberali n'au fost direct amestecaţi în rescoale, agenţi de ai lor, însă, au lucrat, ca agenţi provocatori.

Reproducem ultimele dovezi ce le aduce, în această privinţă, ziarul bucureştean.

Vom reproduce şi o eventuală desmintire a ziarelar liberale, dacă ele vor avea fondul necesar de seriozitate:

1). S'a constatat că sătenii resculaţi din Olt au întrebat prin telefon, la Slatina, dacă guvernul Cantacuzino a căzut şi dacă au venit la putere liberalii, ca să ştie ce au de făcut.

2). Unul dintre instigatorii cei mai activi în Olt şi Teleormana fost R. A. Petrescu, omul d-lui Al. Iliescu, deputat liberat şi custode al Băncei Oltului a d-lui Take Protopopescu.

Acest Rădulescu cu cincisprezece zile mai inainte de isbucnirea răscoalelor a cutreerat satele din Teleorman, pornind de la centrul lui de operaţie, care era comuna Titulesti din jud. Olt, hotar cu Teleormanul.

Acest individ se dedea cînd de student, cînd drept doctor, dar mai ales se prezenta ca doctor.

Şi pentru ca să nu se ia lumea după el şi să fie descoperit, el după ce sfătuia locuitorii să se ridice, le spunea să nu meargă după el, căci el trebue să lucreze şi în altă parte.

El adăoga apoi că vor sosi 500 de studenţi să le dea ajutor ţeranilor în lupta ce încep şi deci să se rescoale imediat după plecarea sa.

Acum este constatat că răscoalele au isbucnit în comunele din Teleorman şi Olt, imediat după ce trecuse Rădulescu.

Ei bine, dl. Al. Iliescu, profitînd de faptul că omul d-sale Rădulescu a operat în două judeţe, stărue acuma să se trimată instigatorul la Tribunalul Olt, judeţul unde dl. Al. Iliescu este a tot puternic.

Faţă cu asemenea fapte, evident nu se poate contesta că liberalii sunt amestecaţi în răscoalele de pe urma cărora are să sufere ţara atît de mult.

Foasta tovărăşie

Peste noapte s'a spulberat o dulce cărdăşie: foasta asociaţiune liberalo-junimistă s'a prefăcut în pulbere.

In locul defunctei cărdăşii, acea urîtă Nemesis, care nu întîrzie să vie, clădeşte, zi cu zi, edificiul urei şi al resbunărei.

Intre Voinţa Naţională şi Epoca, **s'a incins o violentă polemică, la care intervine, tot în defavoarea** Epocei, **reutatea franţuzească a** Independenţei.

Voinţa **a pus zero la ştiinţa patriotismului domnului Carp şi, în aceeaşi materie, a acordat trei bile albe lui Marcu Fischer.**

De la bezelele ce se urmau regulat şi călduros intre ziarele citate, s'a ajuns la grave acuzări.

Ele sunt foarte interesante prin datele lor. Independenţa **s'a intors la circulări pe cari d. Marghiloman le dăduse, în 1888, ca ministru al justiţiei.**

Epoca, **la rîndul ei, publică cele mai autentice date privitoare la ultimele rescoale şi dovedeşte amestecul agenţilor colectivişti.**

De ce nu s'au publicat toate acestea la vremea lor? De ce era cartel inimos între Epoca **şi ziarele liberale, în vremea în care** Epoca **avea ştiinţă despre amestecul liberalilor în rescoale?**

De ce nu le-a publicat atunci, ci, din contra, a contribuit la caderea trecutului guvern?

Respunsul stă gata: fiind-că Takismul trebuia doborît, ori cum şi prin ori ce mijloace.

... Şi acum takismul există; Voinţa **declară că guvernul se va opri asupra unora din soluţiunile financiare ale d-lui Take Ionescu.**

Şi, tot-o-dată, Voinţa **mai declară un lucru: că Fischer este tot atit de bun patriot pe cît de reu patriot ie domnul.... Carp.**

Iată la ce duc concubinajiile nepotrivite.

ORORI INUTILE

Ni s'au comunicat din Bucureşti şi am publicat ororile ce le-a publicat *Adevărul* privitoare la rescoale.

Inţelegem foarrte bine că excesele sunt de neînlăturat, atunci cînd o ţară e în primejdie şi totul ameninţă să se nărue sub loviturile anarchiei. Regulile obicinuite de justiţie în vremuri normale, nu se mai pot aplica atunci, dar, pe de altă parte, nu se poate admite ca, la adăpost de răspundere, să se săvîrşească cruzimi, inutile, cu desăvîrşire inutile ca cele de la Viazu—în caz bine înţeles cînd invinovăţirile aduse se vor adeveri. Nimeni nu poate interzice forţei publice dreptul ca atunci cînd întîlneşte răzvrătiţi cari'i opun rezistenţă sau cînd găseşte averi în flăcări, să nu înăbuşe cu puterea armelor revolta. Sunt necesităţi peste care nu se poate trece şi una din aceste necesităţi este represiunea cu arme atunci cînd turburători ordinei opun rezistenţă. Dar odată ordinea restabilită, rolul puterei publice este doar de a aresta pe cei presupuşi ca instigatori sau ca făptuitori de crime şi a'i preda justiţiei, iar nu de a substitui justiţiei, introducînd şi penalităţi cari nu există în legislaţiunea noastră.

Ţara noastră a fost pînă acum un stat de oţdine şi credeam că spiritul de ordine adică de lege, a pătruns cel puţin printre acei cari cunosc legile şi sunt chemaţi să le aplice.

Ţăranilor sălbătăciţi trebuia să se respunză prin energia represiunei, admitem; dar e un abuz de putere de neîngăduit e o nedreptate strigătoare la cer şi o cruzime de care nu ne-am fi închipuit pe nimeni dintre ai noştri vreodată capabila ca să răspunză prin vărsare de sînge liliniştea ţăranului.

Cele petrecute la Viazu trebuesc cercetate de aproape şi date la lumină, căci nu pot rămîne nepedepsite asemene, orori.

CATE-VA NOTE

Povestită de un bătrîn.

Era o dată un peşte. Peştele acela tot înotînd se lovi de o Stîncă. Lovitura aceasta fu începutul unei prietenii între Peşte şi Stîncă. Ani trecură şi Peştele nu se mai putu despărţi de Stîncă.

Iar oamenii, văzînd fenomenul acesta, dădură Peştelui Stîncei porecla de *Coada-Stîncei.*

*

Extremităţi.

Pe cînd guvernul liberal tratează opoziţia conservatoare cu budgete, conservatorii, între ei, se tratează, cu... tratative

Fie-care cu ce poate.

*

Culmea suprimărilor.

Eforia spitalelor Spiridoniei a fost autorizată să facă suprimări, în buget, în sumă de vre'o 20.000 lei.

Eforii, ambii conservatori, au executat cu plăcere această delicată operaţiune: liberalii rugînd pe conservatori să taie din cifrele destinate liberalilor!!

*

Consiliul comunal al Capitalei va fi disolvat zilele acestea.

In ajun consiliul se va aduna spre a dezbate asupra unei propuneri de a se da unei strade a Bucureştiului numele *Mizzi Guenther*, cunoscuta artistă, care produce actualminte diverse senzaţiuni în Bucureşti.

D. Pascal Toncescu este părere ca numele acesta să se dee actualei strade Edgard-Quinet.

*

Un ziar din Bucureşti subliniază un fapt foarte comic: la intrunirea acţionarilor ziarului *Adevărul* erau de faţă, represintînd cele mai multe acţiuni domnii Cincu, cumnatul d-lui Mille şi L. Antoniu, vărul d-lui Mille.

Dar ziarul nu spune ce fel de rude sunt intre ei domnii Pascal Toncescu şi Roman, care represintă acţiuni de 100.000 lei.

Asta o spunem noi: domnii P. Toncescu şi Roman sunt ambii oameni de casă.

Acesta ie un nou gen de rubedenie, foarte lucrativ cînd omul oamenilor de casă e la putere.

OAMENI ŞI LUCRURI

IN MINTEA LOR

La rîndul ei, revista d-lui C. Stere înregistrează—între alte picante întîmplări şi anecdote ale răscoalelor—asigurarea dată de ţăranii din Fălciu unui medic de plasă:

—„Să n'ai nici-o grijă, domnule doftor, că te păzim noi; nimeni nu se atinge de d-ta, pentru că sunteţi cel mai bun *student.*“

Intîmplarea este dară fără îndoială autentică şi aruncă multă lumină asupra celei mai nuoi concepţii din lumea satelor româneşti—despre noţiunea de „student“. Fireşte, cuvîntul echivalează cu ceva superior, cu ceva desăvîrşit în bunăvoinţă, în intenţiuni faţă de locuitorii satelor—cari sunt destul de inteligenţi ca să-şi dee seamă că ei alcătuesc o lume aparte, că între ei şi orăşeni—surtucarii—e un abis greu de trecut şi că, mai cu seamă, multă dragoste nu pot găsi, nici multă ocrotire în lumea oraşelor stăpînitoare a satelor, a muncilor ţărăneşti.

Asemănarea aceasta, nouă, a cuvîntului de „student“ cu noţiunea unui iubitor de ţărani este ea suggerată numai în chip teoretic ori este ea izvorîtă dintr'un contact real,—e greu de zis şi mai cu seamă nu e acum timpul de cercetat. Interesant ar fi de aflat dacă sub noţiunea de „student“ ţăranul indică într'adevăr pe tînărul universitar romîn, sau dacă nu cumva confundă această noţiune cu cine ştie ce apariţiuni ciudate, factori sociali de altă natură cari s'au ivit momentan în viaţa şi luptele lui de acum. Mentalitatea naivă a săteanului s'a arătat capabilă de suggestiuni ciudate, gata să facă aprecierile cele mai curioase.

Tot ast-fel e cu putinţă ca sub cuvîntul de student să i se fi recomandat ceva şi el să înţeleagă astă-zi cu totul alt-ceva decît în realitate. Noţiunea de cultură superioară îi este străină,—aceasta mărginindu-se de ordinar la preotul şi învăţătorul satului; existenţa aşezămintelor noastre mari, ca universităţile, şcolile speciale, facultăţile şi celelalte sunt cu totul indiferente vieţei lui cu orizontul atît de îngust şi cu preocupări atît de strîmte şi sărăcăcioase. Să fie doară un instinct care-i arată că din partea straturitor culte, pe o cale sau pe alta, stă să-i vie mîntuirea? Şi este aceasta într'adevăr calea şi izvorul mîntuirei lui viitoare?

Iată probleme grele, întrebări nesigure, taine de nepătruns în existenţa şi destinul milioanelor ce alcătuesc baza însăşi a vieţei noastre de stat.

Rodion

Iaşi-Bivolari

Pe urma devastărilor — Primavară în... iarnă—Aventura magistratului—Prima casă atacată—Apasaţi şi prigonitori — ce spune vezeteul—Ecouri din Rusia—Siberia—Un prefect original.

Natura, către acest sfîrşit de iarnă, pare a fi făcut şi ea un jurămînt, — unul din acele triste şi primejdioase jurăminte la ordinea zilei acum şi în puterea cărora s'a răsturnat buna rînduială şi bunul mers al lucrurilor în această nenorocită ţară. Natura, într'adevăr, ţine isonul împrejurărilor şi iarna nesfîrşit de lungă, neasemănat de grea şi de supărăcioasă nu lasă drumul liber să ne intre primăvara. Am pîndit o zi senină pentru această scurtă călătorie şi de abia fu cu putinţă să nemerim o zi mai puţin friguroasă. Dar in zori de ziuă cînd părăsim tîrgul şi pornim pe şoseaua curată şi netedă, căutăm zadarnic în zare o rază de lumină; soarele nu se vesteşte şi vîntul ne biciue ca în toamnă, răceala străbate în corp sub adăpostul sigur al blănurilor de iarnă.

Şi suntem în cele din urmă zile ale lui Martie cînd ar fi trebuit să ne suridă în calea noastră pretutindeni covoare de iarbă proaspătă şi aromitoare, să ne parfumeze floricelele străjuind pe mărgenile drumului, să ne mîngâie feţele ca o sărutare matinală un zefir lin, dulce, bogat în şoapte de pace şi idile, prevestitor al unui an bogat, rodnic pentru toţi...

Nimic însă din toate aceste. Doară că nu plouă cerul; dar plînge, plînge în sunetul strident al unui vînt, un vînt străin par'că, venit parte de aiurea, din împărăţia yecină pe care o vom zări curînd, dincolo de Prut, Impărăţia răcelei mari şi a marilor lupte, frămîntări şi nevoi.

*

Tot de acolo sunt veniţi şi frumoşii cai voinici care ne duc în zborul uşor al *breakului*, legănîndu-şi cu trufie trupurile sătule şi rotunde, capetele umbrite de coame bogate. De-acolo e şi isteţul şi vorbăreţul lor stăpîn, scopitul care ştie să ne povestească în drum multe lucruri din variatele întîmplări ale răscoalelor.

Le ştie aceste toate pentru că a purtat pe acelaş drum pe oamenii autorităţilor duşi pentru cercetări, pentru anchete, pentru măsuri de ordine.

Are chiar şi o amintire neplăcută care-l face să tresară la vederea ţăranilor. In primele zile ale răscoalei venea pe şoseaua aceasta cu un domn magistrat din Iaşi. Un grup de ţărani, întărtaţi încă de propriile lor isprăvi, zări de departe... barba neagră a magistratului şi cu zgomotoasă furie se repezi pe urma călătorului: „iaca jidani fraţilor! Pe el, băeţi!...“ Rusul însă are cai ageri ca vîntul, iuţi ca...spaima şi le dete bice de foc. Numai astfel scăpară din mînile năvălitorilor.

*

Vezeteul nostru este dară cea mai instructivă călăuză. El ne opreşte un moment la un punct istoric: cea dintăiu casă devastată pe şoseaua aceasta Iaşi Bivolari, e casa fostului vatav al Băltenilor bătut şi gonit. Sunt grozave urmele atacului suferit; s'ar zice că o armată duşmană a făcut popas pe aici şi a plecat lăsînd numai forma exterioară a căsuţei, — dacă se mai poate numi casă, ceea ce a scăpat nesmuls şi nedărămat între cei patru păreţi ai locuinţei. Uşorii sunt scoşi, ferestrele desfiinţate, pereţii din lăuntru dărîmaţi, sobele culcate la pămînt şi acuma singur vîntul strident suflă jalnic plimbîndu-şi urâtul prin încăperile pustii.

Omul care fu izgonit de aici—cu femeea şi copiii nu era *el* ţinta loviturilor şi a furiei. In el însă, de sigur, mulţimea întărîtată, a simbolizat un moment pe acei în potriva cărora s'au răzvrătit; lovindu-l devastîndu-l, alungîndu-l, naivii eroi ai răscoalei s'au mângâiat să-şi resbună contra unei clase apăsătoare de stăpîni din care nenorocitul *nu* făcea parte.

*

Pornim mai departe. Ziua s'a rîdicat de mult — nourii lasă să se ghicească mai binişor că indărătul lor se ascunde binefăcătorul soare care *ar fi trebuit* să ne încălzească acum, dar cîmpul înfăţişează aceeaşi privelişte de tristă tăcere. Pe ici colo doară, la mari depărtări se iveşte câte un plug, cîte o boroană pe întinderea stearpă a cîmpiilor nelucrate, aproape îngheţate încă. Pe şoseaua lungă întîlnim arare trecători sfioşi, iar de la ochiurile întunecoaselor colibe ţărăneşti ne privesc cu naivă curiozitate ori ne salută cu respect figuri de ţărani: nici vorbă, ne iau drept vr'o autoritate pornită

iar în vr'o nouă cercetare — acum cînd anchetele urmează cu miile de „forme“ pretenţiuni şi ameninţări.

*

Ca să ne ţie de urît, vezeteul ne mai încîntă cu vorbe, amintiri şi reflecţii. Se mai uită colo, în răsărit, — cînd a mîntuit de spus şi reîncepe pe un ton glumeţ, fără să ne privească:

— Ştiţi boerilor ce mi-a spus d. Stere? că Siberia este de 50 de ori ca toată Europa.

— Dar de unde cunoşti pe d. Stere?

— Apoi cu dumnealui par'că n'am umblat prin judeţ, în inspecţie? Cam zgîrcit, domnul Stere. Am vrut să pun patru cai, n'a vrut. Ne-am dus la Voineşti, două zeci de franci... Un alt domn de la prefectură mi-a dat o sută, cu 4 cai! E he!

Cum a ajuns a strigat la ţărani: „puneţi căciula în cap, eu nu sunt Dumnezeu, eu sunt om ca şi voi, toţi suntem oameni...“

Rusul e cam decepţionat de domnul prefect care nu primeşte un echipagi cu patru cai şi care dă mîna cu ţărauii, dar vorbeşte de el cu o vădită simpatie şi-şi aminteşte cu drag că a schimbat cîte-va fraze însă-şi cu dînsul, că i-a dat detalii asupra noului drum de fier care va străbate în curând Siberia de-a latul, aceasta fioroasă Siberie care sguduie de sigur şi astăzi încă amintirile prefectului iaşan, dar pentru care a creat un nou admirator, în îndemînaticul nostru vezeteu care repeta mereu:

— De 50 de ori cît toată Europa, boerule!...! As.

Ajutorii de învăţători reuşiţi la examenul de capacitate

Ministerul instrucţiunei publice a decis ca, pe ziua de 1 Septembrie 1907, să numească cu titlu provizoriu la posturile de cătun vacante, pe ajutorii de învăţători mai jos notaţi reuşiţi la examenul de capacitate ţinut în 1904.

Numirea se va da mai întâiu acelora cari vor cere locurile unde erau în momentul examenului de capacitate, dacă acele locuri nu sunt astăzi ocupate de titulari; iar în urmă cei rămaşi vor fi numiţi în ordinea clasificaţiei.

Pentru a se putea da curs acestei dispoziţiuni, toţi ajutorii învăţători reuşiţi la examen, pînă în ziua de 1 Iunie 1907, să înainteze ministerului cererile lor, în care să specifice şcolile ce-şi aleg în ordinea de preferinţă, înserînd în petiţie cel puţin 10 locuri.

Acei cari vor voi să fie numiţi la şcoalele de cătun, la care funcţionau în momentul examenului şi dacă astăzi sunt vacante, nu vor cere de cît acele şcoli.

Posturile II nu vor putea fi ocupate de cît de femei. Orice cerere venită după termenul fixat mai sus, nu se va lua în seamă.

*

Iată numele ajutorilor de învăţători convocaţi, în ordinea clasificaţiei.

Segărceanu Zoe, Georgescu Aurelia Ştefănescu Aglaia, Gheorghiu Domnica, Popescu Marin, Grigorescu T. Filimon, Danielescu Gh., Cruţescu T., Negoiţă Victoria, Constantinescu Eufrosina, Stănescu Constanţa, Suşiu Stefan.

Manolescu Gherghina, Greculescu Natalia, Păunescu Aurelia, Niţescu Nicolae, Diaconescu Alexandru, Florenţiu Contantin, Nacu Maria, Niculescu Teodor, Popescu Popa Ion, Radovici Aglaia. Gheorghiu Constanţa, Popescu Elena, Gavrilescu Maria, Alexandrescu Ioan, Băileanu Teodor, Floriţă Dumitru, Georgescu Ioan, Macri Angela, Dumitriu Eufrosina, Galeriu Vasile, Crupenschi Elena, Buda Gheorghe, Florescu Lucreţia, Evulescu Constantin, Sorescu Elisa, Nicolaescu Constantin, Iliescu Sultana, Tănăsescu Gh.. Vlădescu Maria, Andronescu Mihail, Carastan Constanţa, Tina Sevasta, Boronescu Gheorge, Constantinescu Elena, Mihăescu Ana, Popescu Ana, Florescu Barbu, Bucurescu I., Stănciulescu Radu, Alexiu Alexe, Grăjdeanu Ioan, Enătescu Ecaterina, Predescu Marin, Ţucă Stancu, Nestor Elena, Teodorescu Mihai, Raşcu Zamfira, Tulbure Teodora, Dobrescu Dumitru, Tirianu Eufrosina, Constantinescu Maria, Niculae Gheorghe, Săndulescu Constantin, Buleteanu Gh., Ionaşcu N., Rădulescu N., Ştefănescu Dumitru, Vasilescu Nedelea, Nicolau Adela, Mirescu Stancu, Teodorescu Paraschiva, Vrânceanu Lucia, Pintilie Gh., Bejat Pandele, Cărpătoreanu Alex., Cucu Dumitru, Huidumac Marin, Ionescu Maria, Popescu Ilie, Popescu Ioan, Săulescu Maria, Vasilescu Dumitru, Bădulescu Maria, Brohanschi Aglaia, Băluţeanu Grigore, Constantinescu Elena, Constantinescu Elisa, Gheorghiu Virginia, Mirescu Anastasia, Eftimescu Ema, Banciu Toma, Georgcscu Ecaterina, Georgescu Paulina, Patriceanu Constantin, Ivanovici Maria, Zaharescu Olimpia, Odoroană Teodor, Ismană Neculae, Lăzărascu Agripina, Nicolaessu Ţoca, Petrescu Ioan, Şaraga D. Nicolae, Nestor V. Ioan, Blănaru Constantin, Ceauşescu Cunea, Florescu Constantin Scărlătescu Barbu Preot, Strehăianu Grigore, Sultana Malaş, Botez Paulina, Comănescu Aneta, Istrătescu Ioan, Părcălaboiu Ana, Popescu Constantin, Popescu Olimpia, Dima Victoria, Stănescu Gheorghe, Aninoiu Iacob, Popescu Dumitru, Popescu Ştefan Preot, Dauielescu Alexandrina, Constantinescu Zoe, Dumitriu Ruxanda, Lăţea Teodor, Măciuceanu Teodor, Mărăcineanu Gheorghe, Popescu Ecaterina, Ştefănescu Sevasta, Crudu Elena, Dumitrescu Alexandru, Mihăilescu Constantin, Ionescu Ioan Gheorghe, Mateescu Dumitru, Costescu Elena, Donciu Teodor, David Constantin, Ionescu Paraschiva, Dumitriu Ruxanda, Măneseu Elisa, Sirion Ecaterina, Burileanu Gheorghe, Mihăilescu Zoe, Mironescu Gheorghe, Moiaş Ioan, Munteanu Ecaterina, Necşulescu Gh., Orza Vasile. Popovici Ioan, Ripeanu Moise, Serea Sultana.

Litere-Ştiinţe-Arte

Nimic mai curios pentru cine urmăreşte cu interes şi luare aminte publicaţiile periodice.—revistele literare—de cît dispariţia, la un moment, a unor lucrări începute. Tradiţionalul „va urma“ dispare odată cu bucata însăşi, spre nedumerirea —uneori chiar spre regretul—cetitorului Iar dacă acesta din urmă e dintre cei pedanţi ori cîrtitori,—cîte nu poate el bănui şi ghici în „taina» acelor stranii şi neaşteptate eclipse literare?

Pilde. Intr'un număr al „Vieţei Romîneşti“ dl Sadoveanu începe un roman care se termină cu „va urma“. E aproape anul de cînd romanul nu mai urmează spre regretul admiratorilor acestui viguros deşi prea fecund scriitor. In aceiaşi revistă, acum două luni, d. Ibrăileanu a început un studiu asupra d-lui Brătescu-Voineşti. Urmarea nu mai urmează In „Convorbiri“, directorul—d. Dragomirescu—a început cu oare-care tapagiu studiul intitulat „trei scriitori“: N. Iorga, P. Cerna, M. Sadoveanu. După două «va urma“ studiul s'a eclipsat.

In interesul marilor noastre publicaţiuni ar fi credem să... dispară acest obiceiu care nu poate trece neobservat şi care dăunează mult revistelor noastre serioase. De cele neserioase publicul şi ziarele nu se ocupă.

*

Primim No. 7 al „Convorbirilor“ redactate de d-nii M. Dragomirescu şi Cincinat Pavelescu. Şi pe astă dată ne întimpină un sumar bogat şi substanţial, nume bine reputate şi simpatice iubitorilor de frumos. Partea beletristică în acest număr e mai abundentă, în dauna celei critice.

*

Un impresariu american a propus scriitorului D. Annuzio o sută mii lei pentru cîteva conferinţi în noul continent. Romancierul italian a refuzat să treacă oceanul pentru cîteva pachete de ţigări.

E un act de snobism clasic.

*

Se vorbeşte despre organizarea unei mari expoziţiuni universale la Berlin 1908 cînd se împlinesc 25 de ani de domnie a Imparatului Wilhelm II al Germaniei.

*

Actualmine au loc la Pittsburg în America marele serbări de inaugurare a institutului Caroegie. Se ştie că „Regele oţelului« a creat acest grandios institut de cultură şi artă în 1895 şi acum l'a mărit considerabil adăogînd renumitele „Carnegie Technicul Schools“.

*

Dl. Gh. C. Gociu, învăţător în com. Onceşti jud. Tecuci a trimes d-lui Gh. Ghibănescu, un document pergament capatat de la săteanul fruntaş I. Perju tot din Onceşti. Uricul e rupt în două, şi are data de 7078 (1570), de la Bogdan Vodă fiul lui Alexandru Lăpuşneanul şi se vorbşete de vînzarea cu 300 galbeni tătăreşti a unei bucăţi de pămînt din hotarul Răteştilor, cum şi a unei mori in Berbeci. Vînzător este Coman fiul lui Solomcăi strănepot lui Negrilă.

Cumpărător se dă între alţi şi un Turbure.

Iscălesc boeri divanişti ai timpului. Pecetea se păstrează neatinsă, are diametru de 12 ctm., şi se ceteşte pe dînsa exergal: peciata Ioana Bogdanu Voevod i gospodar zemli Moldavscoi, (pecetea lui Ioan Bogdan Voevod şi Domn ţării Moldaviei).

*

Primim le redacţie un volum: *Carte pentru tineritul de la sate*, lucrare datorită d-lor Tudor Panfile, M. Lupescu şi Leon Mrejeriu. Faţă cu lipsa de cărţi bune de cetit pentru bazarul nostru, mai ales pentru absolvenţii şcolilor rurale, lucrarea colegilor noştri de la Zorleni e bine venită. Autorii plecînd de la ideia că pentru popor trebuesc date bucăţi populare, au cules din literatura scrisă şi nescrisă populară toate acele bucăţi, care oglindesc mai bine sufletul poporului.

Iată cercul ideilor atinse: 1) Poporul nostru e credincios, se începe cu o *rugăciune*, şi *credinţa in Dumnezeu*. 2) Experienţa vieţii concretizată în sentinţe filosofice ni se redă in o serie de *vorbe înţelepte*. 3) Iubirea de neam, ţară şi moşie se cuprinde în o serie de articole despre neamul romînesc, scrise în stil popular, naraţiuni din războiu, rostul oştirii romîne etc. 4) Obiceiurile şi credinţele poporului nostru sunt pe larg date în o serie de cîntece, chiuituri, plugusor, colinde etc. 5) Viaţa rurală ni se dă în o altă serie de articule scrise în dialog şi pe înţălesul tuturor.

6) Viaţa săteanului ca element de stat e atinsă în alte articole, unde se vorbeşte de legile cari au mai directă atingere cu sătenii: legea şcolară, legea tocmelelor agricole, legea pescuitului, legea vînzării moşiilor statului, legea contra foametei, legea creditului viticol, legea clerului, legea feptelor răle etc.

Recomandăm publicului doritor de binele sateanului cetirea acestei lucrări, pornită din cel mai bun gînd pentru sătean.

Gh. Ghibănescu.

Informaţii

D-l Spiru Haret, ministrul instrucţiunei, în dorul de a face ceva economii în budgetul departamentului său a tăiat între altele şi suma de 5000 lei prevăzută în buget pentru înaintarea pe loc a învăţătorilor.

Se ştie că această sumă era pusă în vederea rezultatului ce avea să dea examenul de inaintare pe loc, care incepuse la 1 Febr. şi a sporului de 45 lei lunar, ce era să se înscrie la 84 reuşiţi la acel examen.

Cu această reducere budgetară s'a tăiat fiinţa chiar a examenului; de aceia examenul s'a suspendat fără termen, iar rezultatul căpătat până acum—se examinase deja aproape 200 candidaţi de comisiunile din Iaşi şi Bucureşti—se va anula.

Haret care a tăiat 5 lei din leafa învăţătorilor, a tăiat acum alţi 45 lei lunar din leafa a 84 învăţători cum şi perspectiva de inaintare.

—

D. general Pavlov, comandantul diviziei Roman, a fost însărcinat să ţie locul de comandant al corpului IV, până la sosirea în laşi a d-lui C. Iarca.

—

Pergamentul conţinînd actul comemorativ a lucrărilor de apă a fost adus azi în Iaşi. El a fost sub-scris de Suverani, de d. G. Gr. Cantacuzino şi de d. Take Ionescu.

—

Domnul Vasile Teodoreanu, a căruia demisiune din postul de director al liceului din Iaşi a fost primită şi-a luat ieri rămas bun de la elevi. Printr'o frumoasa alocuţiune fostul director a recomandat elevilor să arăte incredere şi devotament succesorului seu, d-lui Gr. Bîrsan.

— —

In urma reducerei taxei de 30 de bani pe decalitru de vin, vinul a rămas să plătească drept taxe pe decalitru numai 66 de bani, ca taxă a fondului comunal.

Vinul plăteşte actualmente o taxă egală cu cea plătită de spirturi, rachiuri şi celelalte băuturi spirtoase.

—

De la 1 April — în locul ochestrei de pînă acum — la *Coloseul Bragadiru* dă concert în fie-care seară muzica Reg. XIII sub conducerea maestrului locot. Vlăduţ.

—

D. N. Iordănescu şef de gară cl. I la Iaşi, a fost avansat şef de gară principală.

Deasemenea şi d I. Armăşescu, şeful gărei Paşcani.

—

La clubul junimist din Iaşi a fost întrunire alaltă eri. S'a comunicat că tratativele continuă şi că ele au şansă de reuşită.

— —

D. Toma Stelian, ministrul justiţiei a dispus ca toţi candidaţii pentru numirea în magistratură să prezinte pe lîngă petiţiunea necesară şi următoarele acte:

Extractul de naştere; diploma de doctor sau licenţiat în drept, certificat constatător că a satisfăcut serviciul militar şi un certificat al Universităţei prin care se constate cînd a fost înscris la Facultatea de drept precum şi modul cum a trecut examenele şi bilele ce a obţinut candidatul.

—

Prin intermediul unei case de bancă din localitate a sosit în localitate suma de una mie dolari trimisă de „Central Roumanian Relief and Defence League“, din New-York destinaţi anume pentru clasa muncitoare care ar fi suferit de pe urma devastărilor.

—

In comuna Poeni, cotuna Comarna locueşte comerciantul Gherson Moise năsşut în acea cotună şi care a primit somaţiune de plecare din acea localitate pentru ziua de 2 April.

Eri s'au prezentat d-lui prefect Stere o delegaţiune compusă din 3 săteni din Comarna, Alecu Demian, Iancu a Chirei şi Gh. Demian, spunîndu-i cam următoarele:

— Noi, domnule, avem pămînt, nu ne-am răsculat pînă acum, dar avem numai o rugăminte, să ne lăsaţi pe „negustor“. De Gherson avem nevoe, că nu putem bate boii pînă'n tîrg pentru marfă de un franc. Boii ne costă scump, domnule Prefect.

Dl. Stere a cercetat de aproape lucrurile şi a promis delegaţilor—care adusese cu ei şi o petiţiune semnată de peste 100 locuitori, că le va da rezultatul prin primărie.

—

Frumoasa comedie bufă *Dragoste cu năbădăi* va fi represintată Vineri, 6 April, în beneficiul apreciatului artist M. Popovici.

—

Alegătorii col. I de Cameră din Iaşi au fost convocaţi pentru ziua de 26 April spre a alege un deputat in locul rămas vacant prin decesul regretatulni V. Vlădoianu.

—

Posturile de conferinţiari la facultăţile Universităţilor au fost desfiinţate.

Aceste posturi erau in număr total de 20.

—

Se ştie că comisiunea budgetară sporise cu 5000 lei anual subvenţiunea pe care ministerul şcoalelor o acordă anual societăţei dramatice din Iaşi.

Acest plus a fost suprimat de d. Spiru Haret.

—

Salariile directorilor Creditelor agricole au fost reduse cu cîte 60 lei lunar.

—

Atelierele şcoalelor profesionale de fete din toată ţara, vor fi inchise, anul acesta, in ziua de 25 mai.

Cu incepere de la această dată, se vor expune, in ateliere, toate lucrările efectuate in timpul anului, in şcoală.

—

Eri a avut loc la Curte, concursul pentru ocuparea unui post de copist pe lîngă grefa Curţei de apel secţia II-a.

—

Din Botoşani ni se telefonează că comisia interimară a comunei s'a instituit astă-zi şi se compune din domnii: V. D. Vasiliu, preşedinte; Ramiro Săzinescu, vice-preşedinte; Al. Şmelţ, doctor Goilav, Oct. Lupaşcu, membri. Acesta din urmă va fi delegar ofiţer al stărei civile.

—

In urma unei noui dispoziţii luată de direcţiunea învăţămîntului primar, s'a hotărît că examenele şcoalelor primare, să înceapă anul acesta la 20 Maiu.

—

Ministerul instrucţiunei publice a luat dispoziţia de a mări taxele de înscriere ale elevilor particulari cu cîte 10 lei fie care taxă de inscriere.

—

Aseară după apariţia ziarului, am primit o telegramă de la corespondentul nostru din Bucureşti prin care ne comunică că Curtea de Casaţie a admis recursul făcut de arendaşii Stern şi Bercovici.

După o deliberare de trei ore Inalta Curte a casat hotărîrea fără trimetere, şi a anulat mandatele de arestare.

—

DIVERSE

— S'su declarat 25 cazuri de tusă convulsivă, în cotuna Strahotin, comuna Dăngeni.

— A fost arestat individul Ştefan Kohan din comuna Bivolari, găsit vagabondînd pe stradele oraşului.

— Poliţia a arestat pe pungaşul Moise Haim Bercovici,

— A fost arestat individul Dumitru Predici, din comuna Panciu, ca vagabond.

— A fost arestat din ordinul parchetului comerciantul Mendel Svartz, declarat în stare de faliment.

Va fi depus la penitenciar.

— S'a stins epidemia de scarlatină, din comuna Dăngeni.

— Anton Zigman din Cucuteni, a fost arestat şi va fi înaintat parchetului, fiind implicat într'un însemnat furt.

—Poliţia din Burdujeni raportează să prin acel punct voiau să între doi indivizi, cu paşapoarte romîneşti eliberate de prefecturele de Botoşani şi Roman. Datele erau însă expirate.

Ministerul atrage atenţia ca sa se observe bine datele pentru ca asemeni indivizi să nu poată pătrunde în ţară. Se fac cercetări spre a se vedea dacă astfel de cazuri nu s'au mai întîmplat pînă acum.

— Primăria comunei Hermeziu cere prefecturei ca să se intervie pe lîngă instituţia „Vatra Luminoasă“ pentru a primi pe săteanul Petrea S. Ionescu, fost multă vreme în acea comună, şi acum căzut în mizerie fiind orb, de 90 ani.

— Individul Ştefan Cozma, găsit fără acte, va fi expulsat în Austria.

Revoltele ţărăneşti in 1904

De almintelea ţăranul romîn deşi în fond nu e de loc religios în înţelesul moral şi abstract al cuvîntului, dar datinele şi formele religioase îl stăpînesc în general; însă preotul care poate exercita această influenţă salutară îndemnîndu'l la muncă, la ordine şi la respectul drepturilor şi al legei şi învăţîndul cum să'şi crească copii. tocmai el e acela care le dă uneori pilde contrarii prin practica vieţei de toate zilele.

Am cunoscut preoţi vicioşi şi alţii cari n'au voit să'şi dea copii la şcoală spuind că ce'le mai trebue carte. Sînt şi excepţii, fără îndoială. In al doilea rînd vin primarii rurali, cari, dacă sunt surtucari, nu-şi dau osteneală cu aşa ceva, iar de sînt dintre ţărani fac cauză comună cu ei.

Tutela ce exercită statul asupra ţăranului şi care odinioară i-a profitat mult, astăzi îi strică, căci îl face mai indolent, pretînzînd şi aşteptînd ca un drept al său totul numai de la stat.

Mijloacele prin care cu cred că ar fi nimerit de a se încerca pentru al face să-şi schimbe apucăturile şi deprinderile rele, şi al îndruma spre bine într'un timp desigur relativ lung, pot fi următoarele:

Inaite de toate să căutăm al instrui pe cît se mai mult, înmulţind şcoalele rurale şi cele de meserie, treptat şi proporţional cu puterile budgetului şi mai cu deosebire făcînd să execute în mod serios obligativitatea învăţămîntului, care astăzi e mai mult platonic, sancţiunea acestei legi neexecutîndu-se din care cauză unii copii nu freeventează de loc şcoala, iar ceilalţi foarte nerugulat.

Apoi preoţii de prin sate, aşa cum sînt, să fie obligaţi sub sancţiunea unei pedepse severe de a face în fie care Duminică şi sărbătoare la sfîrşitul serviciului religios cîte o predică în biserică în limba în care o înţălege ţăranul, îndemnîndu-l la muncă şi făcîndu-l şi făcîndul a înţălege foloasele ei, învăţîndul cum ar trebui să-şi schimbe traiul, deprinderile şi pornirile rele ce'l ţin în mizerie şi sfătuindu-l ca să năzuiască la un trai mai omenesc prin muncă, cumpătare şi economie, lămurindu-i de ce mare folos ar fi pentru el de a urma aceste poveţe în viaţa lui de toate zilele. Şi fiindcă nu toţi preoţii sunt capabili de aşa ceva din capul lor, să li se trimeată formulare pe care cetindu-le să şi le poată apropria pentru a face predice, iar protoiereul care nu se vede nici odată pe la sate de cît nu mai cu ocazia unei anchete ecleziastice să fie obligat a veghia şi a se convinge prin el singur de felul cum se execută predicele.

In ceea ce priveşte băuturile spirtoase care consumă şi sănătatea şi munca ţăranului romîn—vorbesc de rachiu pe care îl preferă—sînt de părere ca să se monopolizeze de către stat putîndu-se da ast-fel în consumaţia debitelor fabricat în condiţii higienice şi prin urmare nevătămător ca astă-zi, căci numai cu tablourile reprezentînd urmările beţiei ce stau atîrnate pe păreţii primăriilor nu a'a ajuns la nici un rezultat; ţăranul neimpresienîndu-se cîtuşi de puţin, le crede din bazme şi de mai mare interes de a'l pune sub tutelă în ceea ce priveşte beţia de cît existenţa lui chiar.

In acest mod şi cu aceste mijloace cred că s'ar putea spera într'un timp mai mult sau mai puţin lung de a-i schimba deprinderile rele îndrumîndu-l astfel pe o cale mai bună şi cînd se va deprinde cu traiul mai bun, se va îngriji singur de a şi-l asigura şi nu va mai recurge la revolte ca cele de la Suhuleţ, Negreşti şi Tansa, ca să fie arestaţi şi duşi legaţi de către un escadron de roşiori precum am văzut astăzi vre'o 40 de fruntaşi trecînd pe la arie pe la mine spre Negreşti, toţi legaţi şi înconjuraţi de soldaţi în urma măsurilor energice prin care s'a răuşit fără varsare de sînge a se înăbuşi revolta şi restabili ordinea.

N. I. Pogonat

De inchiriat sau de vînzare casa în doue etaje cu 12 odăi, saloane mari, 6 antreturi, camare, beciuri, atenanse compuse din 9 odăi, grajduri, şură, grădină mare cu fructe, lemnărie în ogradă deosebită, pivniţă şi electricitate.

Amatorii să pot adresa la d-na Olga Fotty, strada Zmeu 3, sau la dl. Şendrea, strada Tăutu 8.

Ultime informaţii

Un ziar din Iaşi îşi face plăcerea de a anunţa celor una sută ai sei cetitori că Iaşul a scapat de o mare pacoste:

D. Take Ionescu nu mai vine la Iaşi.

Cu risicul de a lovi în sentimentele scumpe ale conservatorilor din jurul acelui ziar, nu putem să nu le spunem că de ceea ce se tem nu vor scapa.

D. Take Ionescu va veni în Iaşi şi va vorbi la clubul conservator.

———

Cîte-va chestiuni indiscrete. Nervosul d. dr. Lupu, socialistul de eri, naţionalistul de astăzi, glăsueşte în numărul de aseară al ziarului liberal local, lăudîndu-se într'un chip ast-fel în cît invederează că forma sub care s'au manifestat nervii la d-sa acum o lună, diferă complect de forma sub care se manifestă astăzi.

Nu însă pentru a înrăutăţi starea nervilor d-sale punem întrebările care urmează, ci în scop de a face lumină asupra unor puncte obscure şi care formează preocuparea generală a locuitorilor din Huşi.

1) Ce este adevărat cu privire la adunarea unui fond de 20 mii lei, care să servească pentru instituirea unei societăţi cooperative „Munca", care să înfiinţeze în Huşi o pitărie model?

Este adevărat că aceşti bani administraţi de către d. dr. Lupu, au fost întrebuinţaţi într'o direcţie alta de cît înfiinţărei unei pitării?

Şi iarăşi este adevărat că din această cauză unii subscriitori, din cei mai principali au cerut restituirea banilor?

2) Care a fost atitudinea d-lui dr. Lupu faţă de îndîrjirea locuitorilor din comuna Călineşti, proprietatea d lui Soare, domiciliat în Bucureşti, cari nu s'au putut înţălege cu proprietarii, au organizat un soiu de grevă refu. ind orice muncă?

Este adevărat că d-sa i-a sfătuit să perziste în atitudinea lor?

Şi iarăşi este adevărat că a făcut cut raport la Bucureşti cerînd a nu se da autorizaţia cuvenită pentru aducere de muncitori străini pe acea moşie?

3) D. dr. Lupu, în pornirea sa juvenilă de la începutul prefectoratului său, a crezut că poate să înfrunte pe ori cine, pînă chiar şi pe d. Leonida, preşedintele liberalilor din Huşi.

D-sa promisese ţăranilor de pe moşia acestuia să le dea vr'o cîte-va sute de fălci în arendă.

Este adevărat că a trebuit să renunţe la pornirea sa şi ţăranilor nu li sa dat de cît 60 fălci, în urma ameninţărilor că vor fi împuşcaţi.

Din ce cauză d. dr. Lupu şi-a schimbat părerea în privinţa moşiilor d-lui Leonida?

După cum se vede, cîteva chestiuni indiscrete.

———

D. General C. Iarca, noul comandant al Corpului IV de armată, va soşi în localitate mîni la orele 6 sara pentru a lua comanda comandamentului. La gară d-sa va fi întimpinat numai de şeful statului major şi de adjutantul pieţei. D-sa va locui provizor la Cercul militar, pentru care din timp s'a amenajat un apartament.

———

Comitetul executiv al clubului liberal va fi convocat îndată după reîntoarcerea d lui Petru Poni în localitate, pentru a proceda la alegerea unei comisiuni de şapte care va avea însărcinarea de a decide asupra numirilor mai importante ce vor urma să se facă.

———

D. St. Gh. Longinescu, decanul facultăţei de drept a plecat în capitală, în vederea concursului de agregat în specialitatea Dreptului Roman, pe lîngă facultatea de drept din Bucureşti.

Concursul a început astă-zi cu proba scrisă.

———

Consiliul facultăţei de ştiinţi în şedinţa de eri a echivalat diploma de doctor în ştiinţi a d-lui I. Constantinescu.

———

Secţia de jandarmi din Belceşti, raportează că eri după amiază pe la ora 2 un foc a distrus moara cu aburi, proprietatea lui Moise Iser din Bivolari, care era situată în apropierea satului Burueneşti.

A ars clădirea morei, locomobila şi cîte va instrumente.

Pagubele sunt de peste 8000 lei.

Moara era asigurată pentru suma de 5333 lei.

Bănueli asupra focului nu există.

———

Judiciare.—In urma telegramei primite de la procurorul general al Curţei de Casaţie, că curtea a casat fără trimitere recursul arendaşilor Stern şi Bercovici, parchetul de Iaşi a ordonat punerea în libertate a numiţilor.

*

Camera de punere sub acuzare cercetează astăzi apelul neguţitorului Leon Schwarz din Piatra N. contra hotărîrei tribunalului de acolo de a-l elibera pe cauţiune de 50.000 lei.

*

La secţia I-a a tribunalului se judecă procesul conductorului poştal Paraschiv, care a fost prins cu o contrabandă de 24 chilograme tutun rusesc.

*

Rezultatul concursului pentru locul de copist vacant la s. I a Curţei, se va cunoaşte mîine.

*

Procesul dintre Gross şi Principele Gr. Sturza fixat pentru astă-zi a fost amînat de Trib. comercial din cauza neprezentărei marturilor invocaţi de principe, s'a dispus lansarea de mandate de aducere contra marturilor absenţi.

———

Secţia de jandarmi din Gropniţa, raportează că se află arestat în arestul acelei secţii lipovanul Sava Belici, găsit prin cotuna Praguri, comuna Coarnele Caprei, instigînd printre locuitori. De asemenea s'a făcut vinovat ameninţînd să pună foc acelor dintre locuitori care au iscălit petiţiunea prin care se cerea expulzarea lui din acea cotună.

———

Am anunţat că contractul cu antrepenorul restaurărei palatului administrativ d n Iaşi a fost reziliat.

Planurile vor fi cu totul modificate şi lucrările vor fi reduse. Aceasta spre a se realiza economii.

———

In vedere că ofiţerii se află încă în concentrare, nici un proces nu va fi judecat, în cursul lunei Aprilie, la consiliul de războiu al corpului IV de armată.

———

D. Iosef N. Lehrer comerciant de pescărie şi de coloniale din Iaşi secţia III strada Cucu No. 60 a cerut azi de la Tribunalul Iaşi secţia II-a ca să i se admită un moratoriu pe timp de 6 luni.

———

Ştiri militare. D-lor Lct-col. Bunescu de la statul major al corpului IV-lea de armată şi Lct col. Vaitoianu Artur de la serviciul de geniu al corpului IV-lea de armată li s'a făcut cunoscut că vor trece în luna Aprilie în garnizoana Bucureşti; cel dintâi la marele stat major sau ca ajutor de şef de corp în locul locotenent colonel Lambru care urmează să fie înaintat, iar cel de al doilea în cadrele ministerului de războiu—direcţia geniului.

*

Pe ziua de 1 Aprilie au fost avansaţi la gradul dn loc. colonel următorii maiorii care vor fi repartizaţi precum urmează:

Maiorul Al. Călinescu din reg. III roşiori, va fi numit comandant al regimentului VII cavalerie, în locul d-lui loc.-colonel Popovici, care urmează a fi avansat.

Maiorul Lupu actualul comandant al Divizionului de jandarmi călări din Bucureşti, în locul d-lui colonel Băjescu numit comandant de Brigadă; Maior P. Greceanu de la Statul major regal va fi înaintat loc.-colonel şi numit comandant al Regimentului I de roşiori, corp care pe ziua de 1 Octombrie va lua reşedinţa în Galaţi, Maiorul Cristescu din Statul major al corp. II de armată va fi avansat loct.-colonel şi numit comandant şcoalei superioare de războiu, în locul loct.-colonel Eracle Pretorian, care urmează a fi avansat.

*

Se dă ca probabilă ştirea ca dl. colonel Al. Mustaţă, comandantul Brigadei IV calaraşi va fi numit comandantul pieţei Bucureşti.

*

Dl. avocat Em. Socor, ofiţer de rezervă din Reg. XIII, va fi trimis înaintea consiliului de rezboiu al corp. IV, pentru faptul de insubordonare, pentru care depositul de recrutare din Iaşi a şi întocmit formele de dare în judecată.

———

Ni se scrie din Bucureşti că ştirea că taxele la examenele elevilor pregătiţi în particular s'ar fi ridicat cu 10 lei, este inexactă.

———

Camera de punere sub acuzare a redus cauţiunea de 50,000 lei, fixată de tribunalul de Piatra-N., pentru eliberarea comerciantului Leon Şvarţ, falit, la suma de 10,000 lei.

———

D. General C. Iarca, noul comandant al corpului IV de armată, se va prezenta în cursul septămânei M. S. Regelui, A. S. Prinţului Ferdinand şi ministrului de resboi, după care va veni la Iaşi.

D. general Leonida Iarca, fostul comandant al corpului IV de armată, se va stabili în Bucureşti.

———

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 3 Aprilie

Inmormîntarea soţilor Olănescu

Bucureşti.—Astăzi la ora 2 d. a. a avut loc înmormîntarea soţilor Olănescu victimele teribilului aceident a expresului Viena-Bucureşti.

Slujba religioasă a fost oficiată de arhiereul Nifon înconjurat de doi preoţi de la biserica Albă.

La biserică a azistat foarte multă lume, cea mai mare parte rudele defuncţilor: P. P. Carp, General Manu, Const. Olănescu, Slătineanu, Alexandru Catargi Iacob Negruzzi, N. Filipescu, d-na Adina Duca, d-na Maria Brăteanu, căp. Florescu, General Fălcoianu şi alţii.

Coroane au fost depuse din partea familiilor, d-lor Vladimir Ghica, Gh. G. Cantacuzino, Societăţile „Cultura". „Ajutorul femeiei" „Femeile Romîne", Soc. „Principesa Maria", „Crucea Roşie" Mihail Ghica, Şerban şi Ecat. Cantacuzino, Alexandrina şi Barbu Catargi, Partidul conservator, etc.

Mare incendiu

Bîrlad.—*Un incendiu a izbucnit astă-noapte pe la ora 3 la prăvăliile d-lor Daniel Schroger şi Mendel Grinberg. Focul s'a comunicat cu o repeziciune uimitoare şi în curînd a cuprins întreaga stradă, care uneşte piaţa Domnească cu strada Carol.*

Un vînt puternic alimenta incendiul şi din această cauză s'a produs o panică extra-ordinară, căci oraşul întreg părea ameninţat de a fi distrus de flacări.

Autorităţile au sosit imediat la faţa locului, pompierii şi trupele au muncit cu o energie fără margini.

*

După o muncă de şase ore pompierii ajutaţi de trupe şi cetăţeni au reuşit sa localizeze incendiul.

A ars întreaga stradă, unde se aflau între altele şi două sprezece prăvălii de manufactură, coloniale, piclării etc.

Iată şi numele comercianţilor ale căror prăvălii au fost distruse de flacări:

Simion Dascalul, Bercu Şaraga, Daniel Schrager, Mendel Grinberg, I. Grinberg, Zalman Cohn, S. Harier, B. Solomon, M. Taubes, S. Rozenthal şi Sommer & Moşcovici.

Cea mai mare parte din prăvălii nu erau asigurate.

Comercianţii Daniel Schrager şi Mendel Grinberg, de la prăvăliile cărora a izbucnit inrendiul, au fost arestaţi.

Spionaj grec in România

Bucureşti—Serviciul de siguranţă a capitalei a descoperit un puternic serviciu de spionaj organizat în România de către greci.

Spionajul avea de scop urmărirea acţiunei desfăşurate nu numai de albaneji şi macedoneni ci şi al autorităţilor romîne.

Agentul principal era un oare care Gheorghe Ioan Gherman, cunoscut agent grecoman, care a şi fost arestat eri dimineaţă în strada Stefan No. 10.

Dar pe lîngă spionarea proprie acest agent voind să facă pe grozavul a relatat şi multe lucruri minciunoase.

Ast-fel într'un raport adresat consulatului grec din Salonic Gherman comunică cum că autorităţile romîne ar organiza bande de albanezi şi romîni macedonieni care să pătrunde în Salonic şi să omoare pe greci.

Acest raport semnat *N. R.*, a fost transmis la Constantinopol şi de aci în copie a fost transmis autorităţilor noastre.

Dificultatea mare pentru serviciul siguranţei era faptul că nu se putea ştie cine este autorul raportului şi cine se ascunde îndărătul iniţialelor *N. R.*

O scrisoare porte-restante sosită pe această adresă a pus poliţia pe urmele şpionului şi ast-fel Gheorghe Ioan Gherman a fost descoperit şi arestat.

Stolypin ameninţat

Petersburg.—Primul ministru Stolypin a primit de câteva zile încoace numeroase noui scrisori de ameninţare prin care îi se face cunoscut că a fost condemnat la moarte.

Incidentul dintre Stolypin şi Golovin a fost aplanat.

Mari cutremure de pămînt

Londra.—Din Mexic vin ştiri că un nou cutremur de pămînt şi foarte puternic s'a produs. Zgomotul subteran a fost auzit mai bine de cinci minute.

Inchisoarea San-Pedro s'a prăbuşit. Sunt doi ucişi şi trei-zeci de răniţi-

Înarmarea Rusiei

Petersburg.—In cercurile înalte politice provoacă oare care nelinişte faptul că guvernul a făcut o mare comandă de cartuşe şi cuirasate.

In împrejurăriie actuale faptul acesta dă loc la comentariile cele mai variate.

Contra Dumei

Londra.—Profesorul Martens consilier de stat rus, delegatul Rusiei la conferinţa internaţională de la Haga, publică un articol într'un ziar, prin care spune că actuala Dumă va fi tot atît de nefolositoare pentru Imperiu ca şi cea dintâi. Singurul mijloc ar fi ca să se dizolve Duma şi să se modifice sistemul electoral căci toate relele decurg din votul universal care a fost întrodus în Rusia.

In jurul turburărilor romînilor

Hunedioara.—Toată presa maghiară se ocupă de turburările din acest oraş.

Prefectul poliţiei Koloman Contscha, interwievat de un redactor al ziarului „Maghyar Hirlap", s'a exprimat precum urmează:

Cu prilejul zilei de tîrg a avut loc o ciocnire între ţeranii romîni şi locuitori.

Recruţii s'au adunat după amează într'o cîrciumă, avînd şi muzică cu ei şi s'au dedat la chef, purtînd toţi cocarde tricolore.

Am intervenit şi i-am somat să scoată cocardele dar au refuzat. Neavînd poliţie suficientă am aşteptat pînă a venit şi atunci i-am somat din nou să scoată cocardele şi în acelaş timp am dat ordin să fie arestaţi doi care erau capii mişcărei şi să fie conduşi la primărie.

Sătenii îndîrjiţi se îndreptară spre primărie. Am dispus ca poarta să fie închisă. Mulţimea începu atunci să lovească în poartă.

Am dat ordin ca jandarmăria să şarjeze ceea ce s'a şi făcut şi mulţimea a fost ast-fei împrăştiată fără ca să mai fie alte turburări.

Nici o victimă n'a fost din partea mulţimei ci numai un poliţist a fost uşor rănit.

O notă semioficioasă apărută în „Budapester Hirlap", spune că a fost cu mult exagerat prin gazete cazul de la Hunedioară şi că actualmente liniştea domneşte acolo.

Turburări în Ungaria

Buda-Pesta. — In comitatul Bihor, satul Beiuş, s'au produs mari vărsări de sînge romînesc cu ocazia unei întruniri ţinute în scop de a protesta contra legei lui Appony.

Ziarul „Lupta" primeşte din acel sat următoarea telegramă:

Adunarea generală de eri convocată în scop de a protesta în contra legei lui Apponi a fost împrăştiată în mod samavolnicesc. Zece ţerani unguri, transformaţi în agenţi provocători, au pătruns în localul întrunirei şi au provocat scandal. Jandarmii sosind au dat concurs agenţilor provocatori. Din această cauză s'a produs o mare încăierare. Romînul Vasile Sala din Drăgăneşti a fost rănit mortal, alţi mulţi au fost şi ei destul de grav răniţi. Romînii au fost scoşi între baionete din Beiuş.

Elementele intelectuale ale întrunirei au fost arestate, din aceaată cauză domneşte o mare agitaţie între romîni.

Autorităţile au pornit o severă anchetă pentru a se descoperi pe vinovaţi.

Cu privire la cele petrecute la Hunedioara acelaş ziar primeşte o telegramă prin care se spune că liniştea complectă domneşte în acel tîrg şi că italianul Tulliu a fost ucis din răzbunare de către un ţăran romîn.

Comandă de cartuşe

Constantinopol. — Poarta a făcut o mare comandă de cartuşe şi şrapnele, necesare trupelor.

Faptul provoacă comentarii, mai ales că comanda se face în timpul conflictului cu Bulgaria, care a devenit foarte acut în ultimul timp.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco de Catalogue

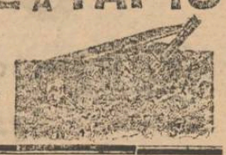

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

Practică: **Vaccinări şi Revaccinări**

De închiriat

Două apartamente fie-care de cîte două odăi din casele situate în strada Păcurari No. 97.

Pentru condiţiuni a se adresa d-lui M. Con. Drăcşăneanu avocat Strada Sf. Sava No, 16.

De inchiriet în strada Golia un apartament de 5 camere şi un antret, între care una foarte mare. Se preferă a se închiria unui club sau unei societăţi. A se adresa administraţiei.

OCAZIUNE

Din cauză de plecare din ţară se vînd eften diferite mobile şi obiecte casnice, precum un etac, salon, piano, etc., etc. A se adresa la d na Netty L. Unter, str. Pomir 7.

Licenţiat sau Asistent

poate ocupa postul în farmacia D. Herzenberg, Iaşi.

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fi ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune în contra irritaţiunilor, peptului si ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomniilor, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot şi la** *diverse* **Farmacii**

DE INCHIRIET

Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Anunciu

De **inchiriet** sau de **vînzare**, chiar de pe acum, **O VIE LA COPOU** lîngă primul rond-point.

Pentru informaţiuni a se adresa la D-l A. Ciurea strada Coroi No. 4.

Rachell Grunberg

MOAŞA PREMIATA

Iassy strada Armeană N-rul 11

Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.

Aranjamentul corespunzător

INGRIJIRE RIGUROASA

PRETURI CONVENABILE

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizare în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"

Salon de Mode

Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă invită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat olienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE" schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini. Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiune reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Da-a bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de GLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

O maşină de tipar sistem Liberty (Tiegeldruck presse) se vinde cu preţ foarte eftin; maşina este în bună stare. A se adresa la Tipografia H. GOLDNER Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este zilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilléza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmaciştii

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazá la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de **veritabil Elixir Guillié**

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi, —*strada Stefan-cel-Mare*— **Iaşi.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 26
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30
Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 7 »
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 115.—Joi 5 Aprilie 1907.

Un respuns comunicatului

Starea de rezervă, pe care ne-am impus-o pînă acum, nu mai merge; ea a fost interpretată, nu ca înţălepciune politică, ci ca slăbăciune.

Pe cîtă vreme eram atacaţi de gazete susţinind interese personale conservatoare, am tăcut, şi la atacurile lor n'am crezut vrednic să răspundem.

Astăzi cînd gazeta oficioasă a partidului nostru „Conservatorul" în un comunicat repetat de două ori, atacă, nu mai putem rămînea în rezervă şi tăcere, ba chiar să impune să vorbim.

De ani de zile de cînd înăduş în sufletul meu năduful nedreptăţii ce ni se face, de ani de zile ascult cu resemnare cuvîntul de ordine: rabdă, acum însă sunt slobod şi voi vorbi pe şleahul cel mare.

O mică explicare: sunt dintre cei maivechi şi mai sinceri prieteni, personal şi politic a lui Alexandru Bădăreu, recunosc în el un bun prieten, sincer şi dezinteresat, priceput, harnic şi la treabă neîntrecut, el îşi dă samă unde merge, e vrednic la treabă şi la sfat. Le spun acestea nu pentru a aduce mîngiere sufletului amărît de muncă, nu, dar pentru a se şti cine este el. Nu interesul de el, ci de adevăr şi dreptate mă îndeamnă să spun acestea, căci în întreaga mea viaţă nu datoresc nimănui nimic, de cît muncei mele neîntrerupte şi prieteşug dezinteresat acelor ce-l merită.

Cînd am întrat în partidul conservator aduşi de dl. Gh. Panu, am întrat cu sinceritate, pentru a conlucra la binele ţării şi a partidului. Cu o rîvnă şi muncă de care este capabil numai Alexandru Bădărău s'a pus pe lucru, şi cînd a ajuns primar al Iaşului, i-a făcut cinste. Cînd s'a făcut lovitura fuziunei, şi clubul conservator a rămas în comitet cu mai puţin de jumătate, căci majoritatea erau junimişti, Alexandru Bădărău a desvălit acea putere uriaşă de muncă, care a dat posibilitate partidului conservator de sub şefia d-lui Gh. Cantacuzin, ca să facă din Iaşi centrul mişcărei conservatoare. El a adunat în jurul lui prieteni şi prin aceştia pe alţi prieteni, el a căutat să unească nevoile partizanilor, să se intereseze de fie care şi astfeliu să poată avea în sprijinul său toată suflarea conservatoare din Iaşi, ba chiar şi de prin judeţele învecinate. Neadormit, acum la Bucureşti, acum la Focşani, Galaţi, în fine ori unde era nevoia îl vedeai interesînduse de starea lucrurilor locale, dînd sfat, ajutînd cu sprijinul său pe acei ce voiau să lucreze.

Alexandru Bădărău era foarte trebuitor în opoziţie, tot ce făcea era bine, partidul trăgea însemnate foloase de la el, fiind că lucra pentru partid de dimineaţă pînă sara,—nu-l mai prindea oboseala. Să mi se arăte un altul în partidul conservator, care să fi desfăşurat atîta putere de muncă rodnică ca el?

In această muncă el se punea fără încetare în atingere cu fruntaşii noştri şi era natural ca, să găsească în dl. Take Ionescu, nu numai omul superior prin minte, dar om vrednic de o muncă tot atît de mare ca şi el,— om care să se potrivească cel mai mult cu vederile sale, cu care să se poată mai de aproape înţălege. In scurt timp să făcu o mare apropiere între Alexandru Bădărău şi dl. Take Ionescu, erau oameni noi ai partidului, care cu prietenii lor hultuiră partidul cu elemente şi idei democratice, dădeau partidului conservator tăria unui guvernămînt stabil şi prin el însuşi.

Intărirea puterilor partidulni conservator, datorit în mare parte înriurirei acestor doi barbaţi de muncă, şi greutăţile de guvernămînt ale Liberalilor, a adus căderea lor de la putere şi venirea Conservatorilor.

Luptele de la alegerile generale, în care partidul conservator era singur contra liberalilor uniţi cu junimiştii, au fost grele. La Iaşi Alexandru Bădăreu a format centrul luptei din Moldova şi datorită chibzuinţei lui, am avut mai multă reuşită de cît ne aşteptam. Alexandru Bădăreu, era ministru de justiţie; nimene din acei ce lucrase pentru întărirea partidului conservator nu se îndoia un moment de intrarea lui în minister, meritele lui necontestate îl făcuse indispensabil acestei inalte demnităţi.

Un mare număr de prieteni ai d-lui Take Ionescu şi Bădăreu au intrat în Cameră şi Senat. De ce? Respunsul e simplu, fiind că ei sunt cei numeroşi şi mai muncitori, aşa în cît o mare majoritate parlamentară forma cercul prietenilor d-lui Take Ionescu, pe care-l priveau şi astăzi ca şi mai înainte ca cel mai vrednic şi mai capabil fruntaş al partidului conservator.

Acest lucru nu plăcu părţei aristocratice a partidului şi după cîte-va luni de guvernare, tinerii aristocraţi, atît în cameră cît şi în afară începură a lucra pentru a paraliza înrîurirea ce o aveau democraţii între alegători.

Am asistat timp de 2 ani în 3 sesiuni la această luptă ascunsă şi constantă; între cei vizaţi era mai ales Alex. Bădăreu; să lovea în el ca cel mai aproape de d. Take Ionescu spre a-l lasa singur în minister, şi aşa s'a isbutit a face ca Alex. Bădăreu să demisioneze. Alăturea cu această acţiune să urma cu şicanarea tuturor intereselor judeţenilor; nu să ţinea samă de nici o cerere a deputaţilor cît de numeroşi ar fi fost, dacă erau Takişti. Acest lucru să spunea în gura mare şi de către toţi.

Cum am trăit noi în aceste 3 sesiuni, astă-zi nu-mi pot explica, de cît prin puterea ce avea cuvîntul înţeleptului d. Take Ionescu: „răbdare".

S'a sfîrşit cu răbdarea, cred că astăzi însu-şi d. Take Ionescu s'a convins de dreapta noastră plîngere: „nu mai putem răbda".

Alexandru Bădăreu a fost şi este în continuă legătură cu prietenii sei, prieten nu numai cît e la putere, dar şi la opoziţie; el se duce în mijlocul lor, să sfătueşte cu ei foarte des în Iaşi, mai rar prin provincie.

Cînd făcea aceste sfaturi mai înainte, erau bune, acum nu. De ce? Respunsul îl voi da tocmai în vederea comunicatului din „Conservatorul".

Acum cînd Alexandru Bădăreu nu mai este agentul de propagandă, dar priceputul sfătuitor, omul experient, cu greutate de fost ministru şi fruntaş conservator; tineritul conservator, care voeşte ca conducerea destinelor partidului conservator să fie un apanaj, vede cu groază activitatea neîntreruptă a acestui bărbat politic, şi îl denunţă ca pe un om primejdios.

Din înălţimea la care v'aţi ridicat pe umerii noştri, astă-zi nu mai vedeţi de cît feţele d-voastre; pe noi ne credeţi vrednici numai de a duce greul şi a fi ascultători fără murmure.

Destul ne-aţi martirizat 2 ani şi mai bine!

E timpul să vă daţi samă, acei ce aţi tipărit comunicatul din Conservatorul că s-au trecut vremile „edictelor".

Munca statornică a lui Alexandru Bădăreu, nu duce la pofte pătimaşe şi de clase, duce la rîdicarea în fruntea trebilor statului a acelora, care dau dovadă de muncă cinstită şi dezinteresată, de dragostea de ţară şi de pricepere la cîrma ei. Munca lui nu va mai rîdica pe acei ce soarta, în orbirea sa, i-a făcut aleşii partidului, ci pe acel ce mintea şi înţelepciunea l'a ridicat.

Gr. C. Buţureanu.

Solemnitatea de mîine

Pe platoul de la Timişeşti se va sevîrşi mîine, 5 April, o mare solemnitate a cărei însemnătate nu va scăpa nimănui.

Autoritatea comunală din Iaşi şi numeroşi invitaţi vor fi faţă la momentul solemn cînd va fi pusă temelia lucrărilor pentru aducerea apei la Iaşi.

A fost, poate, voinţa însăşi a soartei ca acest însemnat act să fie presidat, cu toată schimbarea de guvern, de însăşi acel primar, străduinţelor căruia se datoreşte realizarea unui strămoşesc vis al Iaşului şi de acelaşi sfat obştesc, care, fără şovăire, a urmat pe primar în acea mare muncă pentru ajungerea ţelului.

5 April va face parte însemnată din istoria capitalei Moldovei. Din cîte s'au scris despre nevoia alimentărei Iaşului cu apă potabilă, se ştie că deja cu multe secole în urmă oameni de inimă luptaseră pentru împlinirea marei nevoi.

Mîine nu se va pune deci numai piatra fundamentală marei şi însemnatei lucrări. ci se va adeveri, tot-odată, o dorinţă pe care unii au moştenit'o de la alţii, la realizarea căreia generaţiuni numeroase au pus umăr şi inimă, pînă ce s'a reuşit a ajunge la soluţia de toţi dorită.

Din tot sufletul să bine-cuvîntăm ceasul solemn de mîne şi să dorim ca lucrările să se execute în bine şi în pace.

Cînd peste trei ani, s'au chiar înainte, va curge apă de izvor şi din belşug; cînd canalizarea va curăţi stradele şi ambele vor scapa Iaşul de boli grele, atunci toată lumea îşi va putea da seamă de ce însamnă puterea camenilor destoinici şi de inimă.

Sîntem d'intre acei mulţi, care salutăm cu bucurie importantul act ce va fi săvîrşit la Timişeşti şi cu multă dragoste ne gîndim la toţi acei, cari, în mai puţin de 2 ani, sub ultima guvernare conservatoare au făcut totul spre a aduce la sfîrşitul ideal o mare operă la realizarea căreia s'a lucrat multe decenii.

UN DOCUMENT IMPORTANT

Mâine, Joi, 8 April, se va pune piatra fundamentală pentru aducerea apei de la Timişeşti la Iaşi. Cu acest prilej Primăria a făcut să se scrie următorul pergament, al cărui cuprins e următorul:

ACT COMEMORATIV

Mulţi Voevozi nevoitu-s'au după vremuri să indestuleze Capitala Moldovei cu apă bună de băut. *Ştefan Tomşa Vodă*, *Vasile Lupul Vodă* şi *Antonie Ruset Vodă* în veacul al XVII-a; *Grigorie Ghica Vodă* în veacul al XVIII-a şi *Alexandru Constantin Moruz Vodă* la pragul veacului al XIX isbutit-au să aducă pe oale de lut apele din împrejurimile Iaşilor spre indestularea obştiei însetatului norod. Cîntăreţii n'au lipsit să proslăvească în versuri arabe, greceşti şi romîneşti acest fapt al aducerei apei, iar lespedele de marmoră arată celor de azi gîndul ales în fapta cea bună a voevozilor ţării.

După o strădanie de jumatate veac de studii şi cercetări zabavnice, fost-a dat ca supt domnia glorioasă a Măriei Sale Domnului Nostru **Carol I Regele României** în al 41-a an curgător, să se pună temeinicile începuturi ale aducerei apei din bogatele şi răcoroasele izvoare ale *Timişeştilor*, din valea Moldovei, de supt poalele falnicilor Carpaţi, vecine dajnice frumoaselor ape ale *Ozanei* şi *Nemţişorului*.

Mulţi din primarii Iaşilor avut-au gîndul bun şi au năzuit să aducă la îndeplinire această frumoasă şi prielnică faptă, fost-a dat însă ca supt oblăduirea primăriei d-lui *Gh. Lascar* profesor, prim ministru şi ministru de interne fiind dl. *Gh. Gr. Cantacuzino* şeful partidului conservator, ministru de finanţe fiind dl. *Take Ionescu*, care cu multă căldură a ajutat întru îndeplinirea acestei nevoi, iar ca buni îndemnători avînd pe lîngă sine pe sfetnicii Măriei Sale d-nii A. A. *Bădăreu* şi *D. A. Greceanu*, miniştri de justiţie şi cetăţeni fruntaşi ai Iaşilor, ca cu puteri unite şi cu vădită îndatorire morală şi politică şi chiar cu jertfe băneşti ale ţării către capitala Moldovei să se îndeplinească această mare şi neaparată nevoe a cetăţii Iaşilor, prilej nou de îndrumare spre o rodnică cale de însănătoşare trupească, sufletească şi economică a acestei cetăţi cum şi a Moldovei în partea de sus.

Drumul pentru aducerea apei de la Timişeşti la Iaşi va avea lungime de aproape 100 Km.

Numele drumului apei „*Conducta Regele Carol I*".

Cheltuelile după deviz, în care intră şi canalizarea oraşului Iaşi sunt de 10500000 lei.

Indeplinirea lucrărilor s'a dat asupra Casei din Viena „*Union Baugesellschaft*", reprezentantă prin d. Cavaler de *Pischoff*, iar ca inginer şef avînd pe d. *Ialcovitz*.

Ostenitori la alcătuirea planului şi devizului, d-nii ingineri: *H. W. Lindley*, *Anton Savul*, *I. B. Cantacuzino* însărcinat şi cu inspecţia generală a lucrărilor, şi *Tancred Constantinescu*, directorul lucrărilor.

Făcutu-s'au acest act în anul mântuirei de la Hristos 1907 luna lui Apriil în 5 zile, prim ministru fiind d. *D. A Sturza*, Mitropolit al Moldovei şi Sucevei şi Exarh al Plaiurilor I. P. S. S. Domnului Domn Dr. *Parthenie Clinceni*, primar al Iaşilor fiind d. *Gh. Lascar* profesor, iar consilieri comunali ai urbei Iaşilor fiind d-nii: *Stroja Alex.* căpitan, ajutor de primar, *Sion G. Artur* ofiţer al stării civile, *Artino Alexandru* proprietar, *Daraban Gheorghe* proprietar, *Dimache Gheorghe* fost magistrat, pensionar, *Dimitriu Gheorghe* căpitan, *Lupescu Theodor* farmacist, *Papana D. Constantin* comersant, *Prasa Ioan* profesor, *Radu I. Vasile* profesor, *Soutzo Henri* avocat, *Tudoran Dimitrie* proprietar, şi *Vasiliu Ioan* preot.

Alcătuit de *Gh. Ghibănescu* profesor şi deputat.

CATE-VA NOTE

Trecerea în opoziţie a partidului conservator, a îndemnat la activitate publicistică pe doi din membri acestui partid, cari pe vremea regretatului caşcaval, au ocupat demnităţi importante.

Unul din ei, într'un articol ce-l publică *Patriotul*, scrie: „*Amărăciunea regretului* va rămînea cu atît mai adîncă..."

E foarte regretabil, în adevăr, să crezi că există două feluri de regrete: amare şi dulci!

Iar celalat fost demnitar scrie: ...„li s'ar da titlul de guvernatori, fără teamă de a jigni sensibilitatea unor *auzuri* recalcitrante".

Aţi înţăles?

*

E un ziar care se supără de faptul că primăria a angajat pe un *avocat* să'i pledeze un proces.

Nu ştim de ce supărarea, cînd este natural ca avocaţi să pledeze procese. Extra-ordinar lucru este atunci cînd o primărie este condusă de un pojarnic.

OAMENI ŞI LUCRURI

RUGA....

Indură-te, Soare! Arată-te!

De atîtea luni de zile—nouă ni se par secole—stai ascuns colo îndărătul norilor nepătrunşi, acoperit de nestrăbătute păturí de întuneric: mîniatu-te-ai în potrivă-ne? osînditu-ne-ai la o peire fără milă? Păcătuit-am cu ceva în contra măreţei tale puteri, o Suveran a tot stăpînitor?

Ştiu; ţi-ai ascuns faţa luminoasă în nori socotindne vrednic ca raza ta senină să strălucească de-asupra unei negre şi sîngeroase privelişti ca acea prin care trecu ţeara noastră nu de mult. Acuma însă furtuna a amuţit. furia s'a potolit—şi pentru întemeiarea păcei binefăcătoare un singur lucru lipseşte: tu ne lipseşti, soare prietenos, dătător de bine şi de belşug.

Tu însă nu te arăţi—şi în zadar îşi îndreaptă către tine privirea înlăcrimată oameni, florile, firea toată,—în zadar!

E o jale neţărmurită în sufletele tuturor; pe cîmpia goală vitele stau flămînzînd privind la şi mai flămînzii lor stăpîni... Unora le va lipsi iarba, altora—pînea. Grădinile înnecate de ploae şi de umbră n'au avut încă o zi de fericire şi de zîmbet; florile mor înainte de a se naşte—şi ţărîna neagră nu se înveşmîntă nici de verdele ierbei, nici de albastrul violetei, nici de albul inocent al liliacului—de par'că n'ar fi să mai vie primavara—topită între gheaţa iernei şi arşiţa verei.

Cum te'nduri tu, Soare, să ne răpeşti ce putem avea şi noi mai mîndru, mai senin, mai frumos: primăvara? E aşa de scurtă viaţa omului, aşa de bogată în necazuri, în suferinţi—şi cea mai curată mîngâiere tu i-o răpeşti,—luîndu-i frumuseţea lunilor acestora de flori, de parfumuri, de cîntări, lipsindu-l de deliciul neasemănat al anotimpului aducător de plăceri şi de emoţiuni, de speranţe şi înfiorări....

Nici cînd, în viaţa zbuciumată a acestei ţări, n'ai fost poate mai dorit mai adorat, mai aşteptat şi mai trebuincios, Soare binecuvîntat, ca cea mai sfîntă forţă în Univers. Şi iată-te tocmai acum, cînd aşteptam reînvierea ei, cînd chemăm cu toţii tămăduirea rănilor, uitarea nenorocirilor, alinarea relelor, mi te ascunzi, urmînd par'că un blestem neînţeles căzut asupra noastră.

O zi, o singură zi măcar, iveşte-te dintre nori, zîmbeşte majestos şi încălzeşte inimele, trezeşte speranţele, înseninează frunţile. Sărută cel puţin florile grădiniţei mele—că îmi sîngerează simţirea de mila lor.

Rodion

Iaşi-Bivolari

II

La Damachi—Cum se înlătură răscoala—Obştii... revoluţionare — La Bivolari—Prutul şi devastările—Primejdia telefonului.—Scarlatina.—Evrei şi creştini.—Vin soldaţii! Spre Iaşi.

Un al doilea popas — la micul tîrguşor *Damachi*, un pumn de case şi un ocean de tăcere... Nu e numai tăcere în mijlocul cîmpiilor liniştite, — dar se pare că o frică mare, adîncă, generală, care stăpîneşte peste tot: după faza de furie, a ţăranului, a urmat starea de spaimă a acestuia în faţa „puterei" orăşanului care aduce cu sine forţa înarmată, violenţa, pedeapsa, tortura...

De aceia în momentul de faţă săteanul te priveşte cu vădită temere, căutînd par'că să ghicească dacă nu are în faţa lui pe unul din acei primejdioşi representanţi ai autorităţilor, — duşmani naturali ai ţărănimei.

Nu sunt oare, acuma în deosebi, două lumi cu totul diferite, adînc învrăjbite, desăvîrşit înstrăinate una alteia?

La Damachi a fost linişte. Proprietarul, d. Meissner, a ştiut din vreme să atingă o coardă senzibilă, a făcut învoială cu fruntaşii satului oferind 600 lei pentru biserică, cu condiţia ca să nu se dedea la nici un fel de excese. Şi condiţiile s'au respectat de o parte şi de alta. Se presupune însă că sătenii din partea locului nu şi-au călcat nici... celălalt jurămînt, dar că s'au întovărăşit cu alte sate pentru a salva onoarea satului luînd parte la oare cari devastări.

*

Prutul curge liniştit dar măreţ: e anotimpul lui de glorioasă fecunditate şi apele de abia i mai încap în albia largă. Valul galbăn, mîlos, umflat se leagănă trufaş printre lungile şiruri de copaci uscaţi, despuiaţi. O singură frunză nu oglindeşte apa în toată întinderea ei şerpuitoare şi o singură rază de soare nu înseninează apa încărcată de lutul răpit malurilor.

Vezeteul ştie şi aici să ne spună cîte ceva. Ne spune şi o ştie de la „boerii cu care a venit în anchetă—că ţăranii au aruncat multe lucruri furate pe la casele oamenilor în fundul apei. Prutul era îngheţat pe atunci şi s'au făcut "burdufuri" pentru ascunderea obiectelor mai compromiţătoare.

*

Cu mult mai interesante însă de cât povestirile lui sunt acele ale locuitorilor însuşi din *Bivolari*, unde ajungem în curînd şi unde putem afla în amănunţimi istoricul întreg al întîmplărilor şi să vedem cu ochii urmele vii ale devastărilor.

La întâia vedere tîrguşorul e liniştit, aşa cum va fi fost şi înaintea turburărilor. Locuitorii — ţărani şi evrei — la olaltă stau la sfat şi după cîteva clipe aflăm taina priveliştei de vioiciune ce presintă localitatea: în momentul sosirei noastre are loc ancheta oficială, doi magistraţi iaşani conduc cercetările şi chiamă rînd pe rînd locuitorii să depue ştiinţă—după ce aceştia s'au mai sfătuit în de ei: creştini şi evrei. Se pare o pornire ostentativă spre împăcare şi bună înţelegere, lucru cu atît mai de înţăles cu cît excesele contra acelor din urmă n'au fost săvîrşite de cît în foarte mică proporţie de locuitorii de aci, ci de cei din alte părţi.

E drept că nu venise spontaneu: cel mult dacă aşteptau, după o înţelegere dinnainte, să fie chemaţi. Iar chemarea a făcut-o unul din „şefii" răscoalei—A Săndulesei — prin telefonul primăriei, dînd sfoară în toate comunele învecinate. Sunt uneori luneste şi descoperirile şi perfecţionările tecnice...

*

Devastările par a fi fost spăimîntătoare, judecînd după urmele ce se văd încă după aproape patru săptămîni. Şi în faţa tîrguşorului cu desăvîrşire ruinat şi sluţit stă curtea frumoasă, albă, provocătoare, Curtea care era dintru început unica ţintă a legiunei ţărăneşti, dar pe care au ocrotit-o companiile de roşiori.

Hoarda fu *nevoită* atunci să se arunce asupra sărăcimei şi greu i-a fost pînă s'au desfundat primele butoaie de vin. Pe urmă violenţele şi prădăciunile au venit de la sine, s'au deslănţuit nemiloase, fără scrupul; iar cînd oamenii isprăvise de cărat şi de băut, scoaseră căldări de vin pentru... caii roşiorilor. S'au mirat de sigur că animalele au respins această graţioasă ofertă, preferînd fînul şi ovăsul de la curtea boerului...

N'au lipsit însă şi clipe de luminoasă blîndeţe şi blajină milă în zilele acele de

excese. Mulţi dintre acei ale căror locuinţe le vedem astăzi aşa de ruinate şi sărăcite şi-au găsit adăpost—pentru viaţa lor şi a copiilor în casele ţărăneşti; mulţi iară fusese prevestiţi despre cele ce se pregătesc, deşi pare vădit că mişcarea fusese îndreptată în primul rînd dacă nu chiar numai asupra curţei.

Ne putînd nimici, s'au mulţămit cu ce a dat Dumnezeu: întâiu cu vinul, apoi cu avutul oamenilor. Am putut chiar da de urmele unei dureroase amintiri pe care mulţi din cei ce se ascunsese prin locuinţele sătenilor au dus-o cu ei: o teribelă epidemie de *scarlatină*. Aceasta ca de obiceiu, mocnia, necunoscută, prin colibile ţărăneşti în aşteptarea primăverei. De acolo au luat-o locuitorii tîrguşorului cu prilejul adăpostirei şi îngrămădirei lor,—şi în ziua vizitei noastre nu mai e o singură casă din tîrguşor unde copiii să fie cruţaţi de flagelul roş, urmare groaznică a rezmeriţei roşii. Ce vină însă au toţi copiii aceştia care se zbuciumă în ghiarele boalei, cu trupurile aprinse, cu gîtlejurile înnecate, cu gurile uscate, cu ochii injectaţi?

*

E linişte acum—şi cu toate aceste în momentul cînd ne pregătim de plecare îşi face întrarea în tîrguşor o companie de soldaţi sub comanda unui ofiţer. Sărmanii soldaţi! Vin de departe, pe jos, cu feţele arse, cu uniformele peticite, acoperiţi de praf şi năbuşiţi de noroi, cu ochii stînşi de trudă; ei vin poate flămînzi şi însetaţi, aici unde butoae cu vin s'au irosit în huma jilavă din pivniţi şi saci de pîne şi făină s'au risipit pe drumuri...

Sunt şi ei de sigur, în mare parte, fii de ţărani, dar aduşi de departe—spre mai multă siguranţă, ca să se simţă mai străini de cei de aici şi la trebuinţă, să se arăte fără milă, fără cruţare. Ecourile celor din urmă paşi, a celor din urmă lovituri ale cizmelor lor grele se pierd—în timp ce caii noştri odihniţi pornesc din nou pe şoseaua lungă şi netedă, în liniştea serei reci, fără ecouri, fără cîntări, fără o rază de lună.

As.

EVOLUŢIUNE

In viaţa politică a ţărei, un fapt, nou s'a petrecut, revoluţiunea ţărănească.

Enigma momentului de faţă este ce urmări sociale şi politice va avea pentru România acest eveniment.

E adevărat că sunt unii cari cred că problema zilei de azi e aceea a despăgubirilor şi de dînsa parcă depinde soarta alegerilor viitoare.

Nu s'au potolit ţăranii graţie coloanelor volante cu artilerie? Ce să mai vorbim de chestia ţărănească?

Că de dînsa vorbeşte împrejurul nostru lumea întreagă, — am văzut ieri un jurnal din Canada care descria răscoala ţărănească şi vorbea de chestia agrară din Romînia, — că de dînsa continuă să vorbească masele de la noi din ţară, ce ne pasă!—Vom întări armata, vom spori jandarmeria, vom restrînge în parte libertăţile, ne vom constitui noi, partidele istorice, într'un bloc de apărare socială în contra nouilor curente de opiniune, şi vom rezista.

Cum se dă pe faţă orgoliul naiv al omului care crede că în afară de cele cîteva formule politice pe care le-a învăţat la şcoală nu e mîntuire pentru oameni!—Cum apare vanitatea celor cari cred că au titluri istorice la puterea definitivă în această ţară şi că a le-o contesta este a comite un sacrilegiu!

Şi cu toate astea lumea se mişcă; ea merge înainte.

Mi se pare chiar că în prejurul nostru ea s'a mişcat. Lucrurile nu mai sunt astăzi, după răscoală, în starea de mai înainte.

Căci adevărul odată cunoscut nu mai e stăpîn pe el nimeni, nici jandarmul, nici procurorul, nici dorobanţul. El pune stăpînire pe minţile noastre şi ne determină hotărîrile.

Şi rovoluţiunea ţărănească a dat pe faţă un adevăr, mizeria ţăranului e exploatarea lui.

Acest adevăr l'au recunoscut toate partidele.

Partidul liberal, cînd a dat manifestul prin care făgăduia învoeli drepte şi înlesniri pentru cumpărarea pămîntului; partidul conservator, cînd cunoscînd manifestul, a promis concursul său liberalilor pentru îmbunătăţirea soartei muncitorilor săteni.

E adevărat, că cei cari în vremea furtunei au avut faţa descompusă de frică, aceia se arată azi mai dîrji.

Dar acum e prea tîrziu. Căci evoluţiunea s'a făcut cu învoiala tuturor.

Ce au cerut ţăranii prin răscoalele lor? Scăderea tocmelelor agricole şi pămînt.

Ce s'a făgăduit ţăranilor cu consimţimîntul tuturor? Scăderea învoelilor şi înlesnirea creditului pentru a cumpăra pămînt.

Putem noi să mai rămînem acum cu legile cele vechi.

Nu.—Prin faptul că s'a anunţat schimbarea în parte a legilor, aceste au fost însemnate în ochii maselor poporului cu un caracter de provizorat.

Păzirea a lor nici nu s'a mai putut cere de la săteanul răsculat

Mişcarea hotărîtă prin care guvernul a luat iniţiativa reducerei învoelilor, însamnă că în ochii lui ca şi în ochii ţăranilor drepturile isvorîte din tocmeli, de şi dobîndite prin contract, erau anulabile, ca întemeiate pe silă şi putere...

Dar prin schimbarea învoelilor sub puterea răscoalei, logiceşte regimul fostelor contracte agricole a fost distrus.

Suntem azi în faţa unui fapt îndeplinit care în ochii sătenilor însemnează consacrarea legală a dreptăţii revendicărilor lor, şi ori ce încercare de-a sta pe loc şi de-a nu realisa programul cuprins în manifestul regal, ar însemna pentru ei o desminţire scandaloasă nu numai a unor făgăduieli date, dar a unor fapte împlinite.

«Patria»

Evoluţia în Istorie

— O comunicare a d-lui A. D. Xenopol—

Academia Romînă a ţinut eri o şedinţă, sub preşidenţia d-lui Ion Kalinderu.

D. A. D. Xenopol a făcut o comunicare despre evoluţia în istorie.

Termenul de evoluţie, zice d-sa, înseamnă întâiu schimbarea statornică căreia este supus universul, apoi puterea care determină această vecinică prefacere. Puterea evoluţiei lucrează asupra tuturor manifestărilor existenţei; arată mai departe manifestările acestei evoluţii. Ea se întrupează în indivizi care apar prin moarte. Pentru a stabili între ei o continuitate, natura întocmi veşnicirea formelor prin ereditate, ba chiar întoarcerea la străbuni mai îndepărtaţi prin atavism. Pe această temelie mai statornică, evoluţia putu să-şi pună în lucrare puterea ei de prefacere şi formele vechi se schimbară necontenit.

Puterile pe cari se sprijini evoluţia pentru prefacerea formelor vieţei fură: acţiunea mediului, instictul păstrărei existenţei şi imboldurile cărora el dă naştere: tendinţe la expansiunea şi lupta pentru existenţă. Evoluţia plăsmui rasa albă şi atunci se istovi puterea ei creatoare de forme noui organice.

Omul a fost el însuşi contimporanul mai multor schimbări mari ale scoarţei pămîntului De aci înainte evoluţia luă caracterul de prefacere a minţei omeneşti care singură se arată în stare de a propăşi, avînd în sprijinul ei tendinţa imitaţiunei, la care care se adaogă mai tîrziu individualitatea şi întîmplarea. De aci încolo evoluţia se va mişca pe terenul ideilor generale.

Aşa, credinţa în Christos, figură a ideii concrete, este o idee generală, în sensul evoluţiei. Ideile obşteşti se adună în jurul a patru mari năzuinţi ale vieţei omeneşti: aceea a îndemnărei vieţei care 'l conduce la o luptă contra naturei, pentru a-i descoperi tainele şi a le îndrepta în folosul său; aceea după adevăr, după frumos şi după bine. Evoluţia face să propăşască omenirea pe toate aceste căi. Greşesc acei cari susţin că civilizaţia atîrnă numai de cunoştinţa adevărului şi că istoria evoluţiunei omeneşti se confundă cu aceea a istoriei ştiinţei. Creştinismul a adus mai tîrziu elementele inobilitoare a vietei şi desfiinţarea sclaviei, deci răspîndirea ideei egalităţei. Revoluţia franceză aduse desfiinţarea şerbiei şi a privilegiilor, făcînd încă un pas în recunoaşterea meritului.

Azi, frămîntările sociale vor să facă o săritură uriaşă în realizarea ideei binelui, împărţind cît se poate mai drept productele răpite de oameni de la natură, fiecare avînd dreptul la o parte nu egală ci proporţională cu munca lui. Rezolvirea acestei probleme este foarte grea. Ea a dat naştere ideilor socialiste cu abaterile lor neindreptăţite: comunizmul şi anarchismul. Ideia dreptăţei a produs în lumea civilizată o puternică frămîntare a minţilor. Partea muncitoare a omenirei se îngrămădeşte tot mai mult ca să ia loc la banchetul vieţei.

După grevele lucrătorilor industriali a urmat nevoia ca femeile să'şi cîştige singure existenţa şi deci lupta acestora pentru traiu. Azi au intrat şi ţăranii în linie de bătae, cerînd să li se indrepteze starea. Ideile care-i mişcă astăzi nu sunt productul cugetărei lor proprii, ci tot al acelor spirite din clasele dirigiuitoare în carî vorbesc sus şi tare simţimintele altruiste. Dar protivnicii unei înbunătăţirei a stărei de lucruri nu vor să audă de reforme. La noi în special, acţiunea legiuitoare propriu zisă a fost slabă şi nu a răspuns în de ajuns la nevoile clasei rurale. S'a neglijat mai ales ridicarea stărei culturale a ţăranului. Din ciocnirea ideilor altruiste răspîndite cu starea de fapt, s'a ivit mişcarea de azi care nu putea fi de cît îngrozitoare.

Vedem în aceste mişcări un pas uriaş al evoluţiei, pe urma căreia va răsări o lume mai dreaptă, mai adevărată şi mai frumoasă. Ele nu sunt de natură a distruge însă lumea actuală pentru a creia o lume cu totul nouă.

Litere-Ştiinţe-Arte

V'aţi aruncat vr'o dată ochii asupra foiletonului? Mă'ndoesc mult, tare mult. Asta'nsamnă că exagerez poate „seriozitatea" cetitorilor acestei rubrice ştinţifico-literare. Sunt alţii însă în redacţie cari socot că foiletonul e un...rău necesar şi regretă dispariţia lui măcar şi pentru o singură zi. Ii vezi preocupaţi de grava problemă de a descoperi cît mai degrabă un nou şi senzaţional roman pe care să-l servească gentilelor cetitoare presupunîndu-le indignate de ori-ca întîrziere, atribuindu-le o vie curiozitate pentru acest etagiu inferior—vorbesc de modul tecnic al aranjamentului gazetei—al foaiei.

Cu toate aceste în presa noastră e fapt că se constată o depreciare gradată a foiletonului. Nicăiri nu mai are acea trecere şi glorie de altă dată. Faptul trebuia atribuit şi dezvoltării ce a luat gustul pentru literatura originală, genul schiţelor şi nuvelelor în primul rînd. Ori-cît de restrîns ar fi încă numărul adoratorilor foiletonului, fie liniştiţi şi...liniştite.

Redacţia şi chiar administraţia se află în căutare şi nici o îndoială nu încape: foiletonul care a cedat pentru cîteva zile locul bucăţilor sociale şi literare îşi va relua forma şi locul printr'un nou roman de mare actualitate poate, de mare senzaţie de sigur.

*

Teatrul naţional a făcut o pauză inexplicabil de lungă; părea....devastat în urma răscoalelor şi părăsit cu desăvîrşire. Iată însă că se anunţă o....inaugurare cu un beneficiu, la 8 April. Se va juca „Dragoste cu năbădăi".

Şi să nu zică lumea: de dragoste ne arde nouă acum?...

*

Maxim Gorki nu iartă americanilor dezastroasa primire ce i-au făcut nu de mult. In cele mai recente ale sale schiţe literare face New-Yorkului nişte portrete spăimîntătoare. Ne vom face plăcerea în una din zile a cita cîte-ceva din ele, ca fiind şi originale şi semnificative.

Ferească Cerul de supărarea poeţilor!

*

A apărut: *Istoria Pedagogiei*, volumul III-a, Secolul XVIII-lea de I. Găvănescul.

Cuprinde următoarele: Locul pedagogiei între celelalte ştiinţe. Impărţirea ei. Necesitatea orientărei istorice în studiul pedagogiei. Caracterizarea secolulni XVIII. Caracterizarea secolului XVIII (urmare). Curentele pedagogice ale secolului XVIII. Realismul şi humanizmul. J. J. Rousseau. J. J. Rousseau, biografia lui. Pedagogia lui Rousseau. Pedagogia lui Rousseau (urmare). Pedagogia lui Rousseau (urmare). Basedow. Filantropinul. Humanismul şi realismul către sfirşitul secolului XVIII. Realismul şi clasicismul la sfîrşitul XVIII (urmare). Pedagogiei revoluţiei franceze. Pedagogia sociologică şi politică. Pedegogia revoluţiei franceze (urmare). Ideile pedagogice şi creaţiile şcolare ale revoluţiei franceze. Universităţile germane. Universităţile germane (urmare) Invăţămintul în Austria. Situaţia şi direcţiile culturale ale Românilor în secolul XVIII. Starea culturală a ţărilor române în secolul XVIII. Şcoalele din România pe la jumătatea secolului XVIII.

*

STRUNA ZILEI

CHIRURGIE

In urma suprimărilor in budget, făcute la Minister, epitropii d-nii Şerban şi Negruzzi au făcut intr'o singură zi tăeturi şi suprimări de 20000 lei.

Atit de repezi operaţii
Şi tăeturi eu zău nu crez
C'ar incerca, in chirurgie
Maeştrii tăi, Spiridonie:
Sculi, Juvara şi Bottez....

Informaţii

D. doctor N. Grigoriu, actual medic al spitalului rural Podul-Iloaiei, a fost transferat şi numit definitiv medic al dispărţirei IV din Iaşi, în locul d-nului doctor G. Pastia, care dupe cum am mai anunţat, şi-a regulat drepturile la pensiune pe ziua de 1 April.

—

La 7 April va avea loc o mare serbare la şcoala fiilor de militari din Iaşi, în onoarea d-lor profesori doctor E. Riegler, Ioan Rallet şi a maestrului de gimnastică V. Negruţi, care în acea zi, vor implinl 25 ani de profesorat la şcoala militară.

Serbarea va incepe la orele 2 jum. şi va dura pînă la 7 jum. sara.

Programa serbărei cuprinde: bucăţi muzicale, recitări, jocuri naţionale, lupte şi dansuri.

—

Economiile.—In afară de economiile deja anunţate, s'au mai făcut următoarele în budgetul pe exerciţiul curent: la ministerul Domeniilor 553 mii lei, prin suprimarea tuturor creărilor făcute de fostul ministru Lahovari.

La ministerul internelor s'au făcut economii în sumă de 746.000 lei, din cari 13.800 lei în administraţia centrală a ministr. de interne; 58.744 lei la serviciul poştelor şi telegrafelor; 171.550 lei la serviciul sanitar; 25 mii lei la serviciul închisorilor; 234.940 lei la prefectura poliţiei Capitalei; 8.000 lei în administraţia judeţeană; 60,000 lei la jandermeria rurală; 94.468 la fondul asistenţei sanitare şi 56.700 lei la personalul prefecturei poliţiei Capitalei.

—

D. G. D. Şerban. preşedintele Camerei de comerţ din Iaşi, a fost ales delegat al camerilor de comerţ din ţară în consiliul superior al comerţului.

—

Următorii supuşi străini, au fost expulsaţi in cursul lunelor Ianuarie şi Februarie: Benkö Iosef supus ungur, prin punctul Predeal; Bojiu Traicu supus otoman, prin Calafat; Coise Albert supus englez, prin Constanţa; Codreanu Eftimie supus Austro-Ungar, prin Vârciorova; Dumitru Gheorghe supus turc, prin Turnu-Măgurele; Dângă Ion ungur, prin Predeal; Danof Naum supus otoman, prin Burdujeni; Ghemici Istvan supus Austro-Ungar, prin Vârciorova; Langa Pavel supus Austro-Ungar, prin Predeal; Letvin Alexandru supus Austriac, prin Molniţa; Leanca Alexandra Victoria supusă ungară, expulsată în Decembrie 1906 prin Câineni şi acum în Februarie prin Predeal; Mihăilescu Iohan supus austriac, prin Mamorniţa; A Mocancei Neculai supus rus, hoţ de vite, prin Burdujeni; Moreau Claude Joseph supus francez, prin Constanţa; Nowaczyk Karl supus german, prin Predeal; Pomerski Ianoş supus Austro-Ungar, prin Predeal; Tassef Ivancea supus otoman, prin Ginrgiu; Tofănel Serafim şi Domnica Tofănel Serafim supuşi austriaci prin Burdujeni; Stoianovici Constantin supus turc, prin Giurgiu; Von Stryk Georges supus rus, prin Predeal; Săvoiu Avrente supus ungur, prin Predeal; şi Veninger George supus Austro-Ungar, prin Vârciorova.

S'a dat ordin autorităţilor de la frontiere de a observa ca, aceştia să nu se reîntoarcă în ţară.

—

DIVERSE

— S'a stins epidemia de Morbilii, în comuna Voineşti.

— Autorităţile cercetează prin comunele vecine oraşului, dacă nu se află cumva copila Catinca Mohrea în vrîstă de 12 ani, dispărută de la locuinţa tatălui ei Ilie Mohrea din strada Păcurari.

— Locuitorul Vasile I. Gligoraş din comuna Bucoşti, a perdut un bilet pentru vînzare de vite, eliberat de primăria acelei comune, pe care îl declară nul.

— Prefectura de Tecuci cere cercetarea şi urmărirea autorilor unui furt de cai comis în dauna d-lui Const. M. Niculescu, proprietarul moşiei Lărgăşeni.

— Ministrul de Domenii, face cunoscut, prin prefectura de judeţ, locuitorului Constantin I. Puşcaşu, din com. Mimită, că nu-i se poate satisface cererea sa din petiţiunea pe care sus zisul a înaintat-o M. S. Reginei—de a fi improprietărit pe moşia Ezăreni, de oarece n'a făcut declaţia de cumpărare în timpul de 2 luni cât a stat planul la comună şi comisiunea de vânzare fiind deja numită.

— A fost autorizată intrarea în ţară a 160 muncitori agricoli străini, aduşi de către d-nii Negrutzi şi Blumenfeld, arendaşii moşilor: Ţuţora, Cristeşti şi Holboca.

— In urma cererei d-lui Leon Iuster de a aduce muncitori agricoli străini, ministerul a cerut prefecturei să-i facă cunoscut dacă numitul arendaş, a încheiat cu locuitorii de pe moşia sa învoeli agricole. Aceasta pentru a se şti ce răspuns să se dee cererei.

— Administraţia judeţelor din Dobrogea a făcut cunoscut veteraniler improprietăriţi în acele judeţe, ca să nu vină încă peutru a începe lucrul, de oarece timpul nu este favorabil.

Aceiaşi administraţie s'a obligat a le face cunoscut, cînd va trebui să vină spre a începe lucrul.

Un număr de vre-o 19 locuitori din comuna Mogoşeşti, au reclamat ministerului că sunt turburaţi în posesiunea pămîntului lor de către un oarecare Ion Petrea Gîndu şi de alţi cîţiva.

Ministru le-a răspuns să adreseze reclamaţia lor justiţiei.

— Constatîndu se că unele judeţe, se aprovizionează numai cu jumătate din vaccinul necesar, de la institutul vaccinal al statului, din care cauză produc daune acelui insitut, Ministerul a dat ordine ca toată cantitatea necesară să fie procurată de la acel institut.

EXCELSIOR!

Urîtă-i viaţa ce vedeţi
In jurul vostru, cîntăreţi
Cu avînt măreţ şi glas duios...
Cu cît mai tristă e şi rea
Voi—vă'nălţaţi mai sus de ea:
Cîntaţi frumos!

Puteţi urî, puteţi ierta
Puteţi dori, puteţi uita;
Cu gînd păgîn sau cuvios
Puteţi intra în lume, dar
Spre a nu vă naşte în zadar,
Grăiţi frumos!

Nu credeţi criticii cind spun
De cîntec „rău" şi cîntec „bun",—
Li-i sfatul strîmb şi gîndul jos;
Un vis e cîntecul şi el
Vă chiamă către mîndrul ţel:
„Visaţi frumos!"

Sunt ochii negri de femei
Topiţi în farmec şi scîntei
Ca să ne aducă vr'un folos?
Ci rostul lor e lucru sfînt,
Solia lor — într'un cuvînt:
„Iubiţi frumos!"

Ce-i vraja cerului în zori,
Poema cîmpului cu flori,
Sau taina codrului sfătos?
Măreţe — ele spun atît:
„In lumea plină de urît
Simţiţi frumos!"

„De lupta stearpă dintre vieţi
Indepărtaţi-vă, poieţi.
Ca de un abis întunecos,
Iar dacă vreţi a o'mblînzi,
Priviţi mereu la ceruri şi
„Trăiţi frumos!"

Ştiu: cerul ne-amăgeşte ades
Cu crezuri fără de 'nţeles:
Iehova, Budha ori Hristos —
Zburaţi mai sus de cer atunci,
Mai sus de legi şi de porunci,
Cătră frumos.

El—n'are nume, ţeară, graiu;
Ca dimineţile de Mai
Ne umple sufletul setos
Şi dornic îl îmbie 'n sus:
„Spre culmile făr'de apus
Zburaţi frumos!"

El e simbolul de'nfrăţiri,
E pacea'ntregei omeniri,—
Cuvîntu-i drag şi generos
Nu e'n ceaslove şi scripturi
Ci'n ruga magicei Naturi:
„Gîndiţi frumos!"

In codrii — cîte sfîşieri
Şi lupte, gemete, dureri,
N'ar da resunet fioros.
Deasupra lor noi auzim
Al cîntului ecou sublim
Vibrînd frumos.

Prin ocean nemăsurat
Fiinţe mii se sting, se sbat
In groapa valului spumos —
Şi tac! Iar din măcelul crud
Sirene gingaşe s'aud
Cîntînd frumos.

Astfel acoperiţi şi voi
Al lumei sîngeros războiu,
Poieţi cu gînd marinimos...
Zîmbiţi prin suflet blînd, senin
Domniţi prin dulce graiu, divin,
Muriţi frumos!

Rodion

Ultime informaţii

Primăria va publica mîine convocarea colegiului 1 de Cameră pentru ziua de 26 April spre a alege un deputat în locul regretatului V. Vlădoianu.

Cărţile de alegători se vor distribui la primărie cu incepere de Sîmbătă, iar în ziua alegerei ele se vor putea ridica la tribunalul secţia III.

Pentru un ziar matrimonial. Un ziar locul, întreţinut din fonduri matrimoniale atacă în numărul său de aseară pe directorul nostru d. Lascăr Antoniu, şi-l califică de chilipirgiu flind-că a primit să fie angajat a pleda înaintea contenciosului procesul intentat comunei de către inginerii Cananău şi Bolintineanu.

Curios este faptul că atacul contra directorului nostru pe tema unui onorar de avocat, îl dă tot un avocat care e în acelaşi timp şi unul din directorii ziarului întreţinut din fonduri matrimoniale.

In stupiditatea sa, acest prost avocat pe cît şi de prost gazetar, n'a putut însă afla că d. Lascar Antoniu n'a depus nici o inzistenţă pentru a fi angajat în acest proces ci a fost angajat din propria iniţiativă a d-lui Gh. Lascar, care „ca om cinstit şi simpatic" ce este, lucru pe care şi ziarul matrimonial trebuie să'l recunoască, s'a adresat d-lui Lascar Antoniu şi aceasta pentru următorul bine-cuvîntat motiv:

Procesul în chestiune era intentat înaintea contenciosului administrativ şi primarul ştia foarte bine că d. Lascar Antoniu cunoaşte mai bine de cît avocaţii citaţi de ziarul în chestiune, legea de organizare a contenciosului întru cît a luat parte activă la votarea acestei legi, luînd chiar cuvîntul în discuţie generală. Şi cu atit mai mult d. Lascar a crerut că-i bine să se adreseze d-lui Antoniu cu cît procesul dintre inginerii recurenţi şi primăria Iaşi punea în discuţie chestiunea competinţei contenciosului de a judeca speţa adusă înaintea ei. D. Antoniu, care cunoaşte legea aceasta în toate detaliile ei, era dar indicat să fie angajat.

Ziarul matrimonial, califică de „chilipir" angajarea d-lui Lascar Antoniu. Lucru nu surprinde din partea unor oameni cari n'au făcut în viaţa lor de cît fapte incorecte şi privesc prin prizma „chilipirurilor" proprii ce le realizează zilnic şi pe care în ultimul timp, de vre-o trei săptămîni încoace mai cu seamă, le pune la cale numitul avocat-director la una din instituţiunile noastre publice prin intermediari interpuşi. Oamenii de bun simţ, însă, vor conveni că numai chilipir nu este un onorar care acoperă cel mult cheltuele necesitate de deplasările Iaşi-Bucureşti pentru toate înfăţişările cît va dura acest proces. Dl. Lascar Antoniu primind propunerea pe care i-a făcut-o primarul nu s'a gîndit să facă o afacere, nu s'a preocupat de chestia cîştigului, ci a voit şi cu această ocaziune să dea sprijinul său în rezolvirea totală şi definitivă a chestiunei apei, după cum l'a dat în mod activ şi necondiţionat, împreună cu alţi colegi din parlament, atunci cînd unii se ocupau într'adevăr de afaceri iar alţii se primblau pe malurile Nilului în compania crocodililor.

Ziarul matrimonial vede în actul d-lui Antoniu, un „chilipir", o afacere şi într'un fapt cu desăvîrşire dezinteresat vede o goană nebună după resurse îmbelşugate. Să-i fie de bine.

Afle, însă, că directorul nostru posedă documente interesante cu privire la „chilipiruri" şi „afaceri" cu adevărat, făptuite de c i grupaţi în jurul acelui ziar.

Nu este astă-zi momentul de a vorbi de furniturile de furaj pentru diferite regimente, obţinute de un domn deputat al colegiului al II de Iaşi, fără licitaţii cu preţuri extra ordinare şi graţie cărora se desfăceau nu numai produsele de pe o anumita moşie ci se cîştiga şi diferenţa de preţ prin cedare de contracte.

Şi iarăşi nu astăzi ne vom ocupa de un domn avocat, actualminte unul din directorii ziarului Matrimonial, care numai pentru faptul că a fost comandant de pomperi pe vremuri s'a vârît în antrepriza construirei unei căzărmi de pompieri în localitate.

Despre aceste toate vom vorbi altă dată şi mai cu samă de vom fi provocaţi.

Pentru astăzi ne vom mulţumi a releva un caz care priveşte tot un onorar de avocat şi anume;

Dacă d. Lascar Antoniu este un chilipirgiu fiind-că primeşte ca onorar pentru un proces o sumă care echivalează cu costul cheltuelilor de înfăţişare, cum trebue taxat faptul d-lui Henri Suţu, iarăşi unul din directorii ziarului matrimonial, care angajat de minister prin stăruinţa d-lui Dimitrie Greceanu, a fost plătit cu **3000 (trei mii)** lei, pentru a azista pe avocaţii statului din Iaşi, cel puţin tot atît de buni avocaţi ca d. Suţu, în procesul pe care statul îl avea cu d. A. Boghen.

Şi de notat este că această sumă s'a dat pentru înfăţişările dinaintea curţei de apel secţia I de Iaşi, într'un proces în care statul căştigase la tribunal, fără asistenţa cuiva; iar în apel venise prin apelul d-lui Boghen. De ce dar s'a recurs la azistenţa d-lui Suţu şi mai cu samă de ce **3000 (trei mii)** lei, onorar la o singură instanţă?

Documentele pe care le posedă d. Lascar Antoniu sunt numerose chiar cînd este vorba numai de specia avocăţească din cei grupaţi în jurul ziarului matrimonial şi nu ne vom da îndărăt de a da toate la iveală, mai cu samă cînd nişte „chilipirgii" de cea mai ordinară specie îndrăsnesc să atace pe un om a cărui corectitudine este tot atât de mare pe cît de mare este incorectitudinea lor.

Judiciare.—La secţia a II-a a Tribunalului urma să se judice astă-zi procesul de omor prin imprudenţă ce a fost intentat d-lui Sturza. Faptul constă în acea că trăsura în care se afla reclamatul a trecut şi călcat copilul d lui Zotta funcţionar la C. F. Copilul a succombat.

La termenul de astă-zi martorii absenţi au fost pedepsiţi cu amendă şi procesul amînat.

*

La secţia II a curţei se cercetează astă-zi procesul pentru împărţala averei rămasă pe urma defunctuiui I. Prăjescu,

---

Cunoscuta grădină „Leagănul Flutu-rului, situată într'o încîntătoare poziţie, nu departe de halta tramvaiului, se va redeschide la 22 April.

Nimic n'a fost cruţat pentru a face ca acest renumit local de petrecere să corespundă bunului renume de care se bucură de ani îndelungaţi.

In caz de timp nefavorabil, odăi şi o terasă acoperită vor fi la dispoziţia vizitatorilor.

Ministerul instrucţiunei publice a declarat vacantă catedra de exegeza vechiului testament, limba ebraică, arheologia biblică şi introducerea în cărţile vechiului testament de la facultatea pe teologie din Bucureşti.

Aspiranţii vor adresa până la 3 Iunie ministerului cererile lor, însoţite de un memoriu în două exemplare asupra calităţilor, titlurilor lor ştiinţifice; de asemenea vor înainta cîte un număr suficient de exemplare din lucrările lor ştiinţifice, cari au fost imprimate, precum şi actele şi documentele lor pe care le-ar crede necesare spre a-şi susţinea cererea.

Foarte multă lume se strînsese astăzi înaintea unui hotel din localitate.

Cauza? Un fapt banal: un soţ înşelat.

D. dr. I. Guţu, medicul plăşei Bahlui, a fost transferat pe ziua de 1 April, în mod provizor, ca medic al spitalului rural din Podul-Iloae, în locul d-lui dr N. Grigoriu trecut în altă funcţie. La plasa Bahluiu n'a fost numit nimeni încă.

Prin decretul regal No. 1458 din 21 Mart 1907, a fost acordat d-lui Felix Cavaler Grzybovski de Prus, cuvenitul executator, pentru a putea exercita în localitate funcţiunea de consul general al Austro-Ungariei, numit de către guvernul său.

La 22 April,—în prima zi de Paşti,—va avea loc la Coloseul Regal o mare şi frumoasă Serată Dansantă dată de societatea „Jubileul Carol I."

Două muzici militare vor distra publicul şi se va organiza şi un mare bazar de obiecte, aşa că fiecare va pleca cu un frumos suvenir de la acest bal.

Sala Coloseului va fi frumos decorată.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 4 Aprilie

Fuziunea admisă în principiu

Bucureşti. — **Iniţiaţii afirmă că fuziunea a fost admisă în principiu. D. Gh. Gr. Cantacuzino a convenit să cedeze şefia imediată d-lui P. P. Carp.**

Acum nu se mai discută de cît detaliile. Cu toate aceste oare-care surprize nu sunt complect excluse pentru că jertfele pe care le făceau unii aveau în vedere ca fuziunea să se facă cu eliminarea unor anume elemente.

Cum însă aceste eliminări nu se pot face din diverse consideraţiuni mai puternice de cât voinţa celora care le solicită se prea poate ca cei care se declarau gata pentru jertfe să le refuze de a le mai face şi deci totul să fie zădărnicit.

Tratativele din partea junimiştilor sunt conduse de d. Titu Maiorescu iar din partea conservatorilor de d. Jean Lahovary.

Pînă 'n prezent, însă, d. P. Carp n'a avut nici o întrevedere cu d. Gh. Gr. Cantacuzino.

Mîine dimineaţă se vor afla în Capitală, toţi fruntaşii partidului conservator, toţi acei care au avut o importantă situaţie sub regimul trecut, birourile camerelor etc., în vederea mersului tratativelor, care după părea unora se apropie de sfîrşitul dorit de toţi conservatorii.

Arestarea d-lui V. Colgălniceanu

Bucureşti. — In ultimele rescoale ţărăneşti numele d lui V. Cogălniceanu, unul din fiii marelui M. Cogălniceanu, fu des citat. O broşură a sa în chestia ţărănească, cuprinzînd indemnuri la revoltă, a fost distribuită printre ţărani, Ea a fost găsită mai ales la ţăranii din judeţul Vlaşca.

Eri seară, între orele 7, un automobil în care se aflau d, Romulus Voinescu, şeful siguranţei publice şi mai mulţi agenţi poliţieneşti, se opri d'inaintea locuinţei d-lui V. Cogălniceanu, Aleea Vasiliu. Coborîndu-se din automobil, şeful şi agenţii intrară în casa d-lui Cogălniceanu.

Arestarea

D. Romulus Voinescu comunică d-nului Cogălniceanu că parchetul tribunalului de Vlaşca a lansat un mandat de arestare contra d-sale şi că are ordin să execute imediat acest mandat, în sensul de a duce şi preda pe d. Cogălniceanu parchetului respectiv.

D. Cogălniceanu se afla în casă, bolnav de ochi. El ar fi voit ca execuţiunea mandatului să fie amânată până va putea părăsi casa.

Şeful siguranţei n'a acceptat, însă, această propunere, dupe cum a refuzat şi o alta făcută de arestat, ca un prieten să-l însoţească până la Giurgiu.

Atunci d. Cogălniceanu se urcă în automobil şi insoţit de şef şi de agenţi, fu transportat la Giurgiu.

La Dorohoi. — Avocaţii d-lui Cogălniceanu

In timpul în care automobilul conducea pe arestat la Giurgiu, o telegramă a parchetului de Dorohoi cita pe d. Cogălniceanu să vie acolo spre a fi interogat în chestiuni privitoare tot la broşura d-sale.

D. P. Grădişteanu, unul din avocaţii d-lui Cogălniceanu, telegrafiă imediat parchetului de Dorohoi că clientul seu este în imposibilitate de a veni şi ceru să fie ascultat prin comisie rogatorie.

D. Panu, alt avocat al arestatului, interveni d'asemenea pentru clientul seu.

Telegrama cătră Rege

Toate intervenţiunile nefiind de nici un folos, doamna Dlisa Cogălniceanu, soţia arestatului, adresă M. S. Regelui următoarea telegramă:

Sire! *Soţul meu Vasile Cogălniceanu, fiul marelui om de stat, care v-a servit cu credinţă, a fost rădicat de poliţie şi transportat la Giurgiu, în automobil, deşi se afla bolnav şi cerea un regiz, spre a fi trasportat acolo.*

S'a procedat faţa de el ca şi cum ar fi comis cine ştie ce crimă, cînd toată vina lui nu este de cît o mică broşură în chestia ţărănească, prin care voea să contribue şi el la rezolvirea acestei grave chestiuni.

Desperată, implor dreptatea şi umanitatea M. V. spre a pune capăt unui sistem crud a cărui victimă nevinovată e soţul meu,

(ss) **Elisa Cogălniceanu**

Convenţiune cu Bulgaria şi cu Ungaria

Bucureşti,—Lupta Economică, noua revistă ce a apărut astă-zi în Bucureşti sub direcţiunea d-lui C. C. Bacalbaşa, publică următoarea ştire:

Negocierile începute între Bulgaria şi România pentru încheerea unei convenţiuni de comerţ, au fost rupte.

Agentul diplomatic al României la Sofia, d. N. Mişu, care conducea aceste negocieri, n'a primit cererea delegaţilor bulgari, cari susţineau ca, cu acest prilej să se discute şi o mulţime de alte chestiuni cari depăşeau cadrul delegaţiunilor conferite delegaţilor români.

Cu toată intervenţiunea stăruitoare a guvernului bulgar, România n'a primit să negocieze pe acest teren.

Intru cît priveşte chestiunea negocierei unei convenţiuni comerciale cu Austro-Ungaria, nu s'a stabilit încă data cînd ele vor începe.

Delegaţii români s'au întrunit, pînă acum, de mai multe ori la ministerul afacerilor străine şi au întocmit lucrările preliminare.

La aceste întruniri ţinute pe vremea guvernului conservator au luat parte dd. I. Lahovari şi Take Ionescu pe atunci ministru al afacerilor streine şi al finanţelor.

De la venirea noului guvern chestiunea începerei negocierilor n'a făcut nici un pas mai mult.

Se asigură în cercurile bine informate, că dificultăţile începerei acestor negocieri au fost provocate de unele obiecţiuni formulate de guvernul ungar.

Atitudinea d-lui Haret

Bucureşti.—D. Spiru Haret a trimis miniştrilor de justiţie şi interne o circulară prin care arată că până în present n'a fost înştiinţat despre preuţii şi învăţătorii dovediţi sau acuzaţi de a fi instigat.

D-sa cere să fie înştiinţat chiar despre acei care în urmă s'au dovedit a nu fi fost nevinovaţi de acuzaţiile ce li s'au adus.

Ororile

Bucureşti.—Directorul ziarului *Adevărul,* d. C. Mille, a avut astă-zi o lungă intrevedere cu dl. general Averescu, ministru de rezboi, privitor la ororite semnalate de acest ziar.

Ministrul a asigurat că, în mod oficial, nu-i s'a semnalat până în prezent nici un fapt, dar de îndată ce va primi vre-o reclamaţie sau denunţ îl va cerceta de aproape şi dacă vor fi vinovaţi ei vor fi pedepsiţi.

Deraiare

Constanţa.—*Lîngă staţia petroliferă a deraiat un tren de petrol tocmai în momentul cînd intra în tunel.*

Vagoanele au fost complect sfărâmate, însă nu este de înregistrat nici un accident de persoane.

S'a deschis o anchetă.

Incercare de sinucidere

Constanţa. — D-ra Elena Codreanu, din acest oraş, a incercat să se sinucidă înghiţind o cantitate mare de sodă.

A fost condusă la spital unde i s'a dat toate îngrijirile necesare.

Ajutoare pentru arendaşi

Bucureşti.—Monitorul oficial *în numărul său de astăzi publică un decret regal prin care se hotărăşte chipul în care Statul va veni în ajutorul arendaşilor, care au suferit pagube pe urma devastărilor.*

Se vor lua următoarele măsuri:

1) Prefecţii şi administratori financiari ai judeţelor cari au fost mai mult bîntuite de răscoale şi anume: Vlaşca, Teleorman, Olt, Dolj, Romanaţi şi Mehedinţi—vor întocmi tablouri de agricultorii în neputinţă de a'şi urma afacerile, din cauza pagubelor suferite;

2) cîţi din aceşti arendaşi cer ajutorul guvernului şi cam ce sumă fie care;

3) prefecţii şi administratorii financiari şi, la nevoe— alţi delegaţi ai guvernului, vor avea îndatorirea de a evalua pînă la ce sume se urcă pagubele şi care este actuala solvabilitate a arendaşului respectiv;

4) în măsură ce aceste constatări vor fi stabilite, ministerul de finanţe cu autorizarea consiliului de miniştri şi cu înalta aprobare a Regelui, va deschide prin Banca Naţională şi alte Bănci, credite garantate de Stat în raport cu sumele ce vor fi trebuitoare arendaşului Dobînda pe care împrumutătorul o va plăti va fi de 6 la sută anual, iar capitalul se va achita treptat în termen de trei ani.

5) Guvernul vă fi garantat de aceste împrumuturi prin producţiunea pămîntului arendaşilor.

In caz deră credinţă din partea debitorilor, statul i va putea urmări după legea de urmărire.

Privitor la arestarea lui Kogîlniceanu

Bucureşti.—D. Vasile Kogîlniceanu a fost depus la Giurgiu.

Instrucţia este condusă în persoană de procurorul general de Ilfov, care în acest scop, se află de astăzi dimineaţă în Giurgiu.

In vederea lui 1 Mai

Berlin.—Comitetul partidului socialist german publică în „Vorwärts" următoarele cu privire la serbătorirea zilei de 1 Mai:

Pretutidenea unde nu se poate suspenda lucrul în ziua de 1 Mai lucrătorii sunt ţinuţi şi rugaţi să lucreze toată ziua iar în seara de 1 Mai se vor intruni spre a-şi manifesta părerile lor.

Pentru deputatul Vajda.

Viena.—*Colonia română de aci, întrunită în adunarea generală sub preşidenţia d-lui dr. Ciurcu, a votat trimiterea următoarei telegrame d-lor Romanof Frîntu, preşedintele Băncei Române şi protopopului Gaia, care au declinat solidaritatea lor cu deputatul Vajda:*

„Colonia şi tinerimea română din Viena exprimă indignarea şi dispreţul său faţă de purtarea D-voastră, care ie şi făţărnică şi neromânească, în afacerea Vajda".

Scene zgomotoase în Dumă

Petersburg.—In şedinţa de eri a Dumei s'au produs scene zgomotoase cu ocazia dezvoltărei interpelărei asupra exceselor petrecute în închisoarea de la Riga. Deputatul Sungiu aparţinînd dreptei, a vorbit în mod ironic la adresa stîngei şi a întrebat pe acei cari vorbesc în numele dreptăţei, milei şi umanităţei dacă n'au şi acum la ei în buzunar ceva bombe cu care să răpuie vieţi omeneşti.

S'au produs scene furtunoase la auzul acestor cuvinte şi deputaţii stîngei au strigat în cor: Afară cu el!

Preşedintele a fost în imposibilitate de a restabili liniştea. Şedinţa a trebuit să fie suspendată.

La redeschidere, deputaţii stîngei au cerut ca Sungiu să fie exclus. Cadeţii s'au opus la aceasta şi deputatul Macenacoff a declarat că nu poate fi exclus de cît acela care prin atitudinea lui ar împiedeca mersul dezbaterilor, că totul trebue să se reducă la o admonestare pe care preşedintele s'o facă deputatului Sungiu.

Stînga votează însă, excluderea şi atunci, în mod ostentativ, deputaţii Dreptei şi o parte a centrului părăsesc sala de şedinţi.

Condemnări la moarte

Varşovia.—Tribunalul marţial a condemnat la moarte patru revoluţionari, traduşi in judecată pe ziua de ieri.

Jubileul d-rului Lueger

Viena. — Astăzi s'a serbat de către consiliul comunal jubileul de 10 ani de primariat a d-rului Lueger.

Cu această ocaziune unul din ajutorii de primari a ţinut un discurs arătând meritele d-rului Lueger şi a anunţat că piaţa Primăriei se va numi de astăzi înainte „piaţa Lueger".

DE INCHIRIET

Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Anunciu

De **inchiriet** sau de **vînzare**, chiar de pe acum, **O VIE LA COPOU** lîngă primul rond-point.

Pentru informaţiuni a se adresa la D-l A. Ciurea strada Coroi No. 4.

Rachell Grunberg

MOAŞA PREMIATA

Iassy strada Armeană N-rul 11

Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.

Aranjamentul corespunzător

INGRIJIRE RIGUROASA

PRETURI CONVENABILE

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizare în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"

Salon de Mode

Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

Practică: **Vaccinări şi Revaccinări**

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă invită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini. Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primărie No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* GLIN & Cie. de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

O maşină de tipar sistem Liberty (Tiegeldruch presse) se vinde cu preţ foarte eftin; maşin este în bună stare. A se adresa la Tipografia H. GOLDNER Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilĕza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

la Iaşi la Konya, Racovita Marcus farmaciştii

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĔ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAŞĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

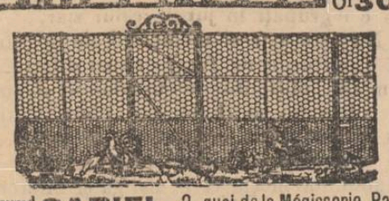

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

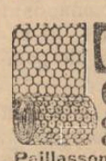

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Coqueilles, pour 200 Places..... 7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani.
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 116.—Vineri 6 Aprilie 1907.

APA LA IAȘI

Ziua de 5 Aprilie 1907 va fi pururi însemnată în istoria culturală și economică a Iașului. Luna lui Aprilie are strînse legături cu Iașii; acum 41 de ani în urmă în ziua de 3 Aprilie străzile Iașilor erau stropite de sînge, pentru că în tulburarea făcută în țară cu refuzul la domnie a ducelui de Flandra, se născuse veleități de domnie la proprietarul marelui palat din fața Mitropoliei, rîdicare făcută pe umerii Tătărășenilor.

După 44 ani aceleași străzi aliniate și canalizate vor fi udate cu apă, izvor de belșug și prosperitate a vechii Capitale a Moldovei.

Toate împrejurimile Iașilor au fost scotocite pe vremuri și toate vinele de apă au fost folosite de vechii suilgii aduși de voevozii Iașilor.

E lung pomelnicul voevozilor Moldovii, cari au avut gîndul bun de a rîdica raza economică a Iașilor.

Indată după mutarea Capitalei de Suceava la Iași, supt Ștefan Vodă Rareș, 1550 April micul tîrgușor al Iașilor, centru de comerț și de vamă către părțile tătărăști ale Bugeacului și Crînului ridicat la această treaptă de Alexandru Vodă cel bun prin tractatul său de comerț din 1407, se rîdică în preajma locului de vamă, de pe locul unde mai tîrziu Mihail Racoviță Vodă a rîdicat din temelii biserica Sf. Lazăr, *curtea domnească* în lemn, pe coasta rîpoasă a colinei ce domina cotul cel mai dominant al mlaștinei Bahluiului.

Jumatate de veac voevozii Moldovii au stat la cumpănă cu mutarea definitivă a Capitalei, și acei dintre ei mai aplecați Turcilor stăteau în Iași, iar alții mai aplecați Polonilor stăteau mai mult în Suceava, lăsînd în cetatea Iașilor pârcalabi ca acel *Bodeiu*, cel întâiu pomenit în uricile timpului.

In jurul curții domnești, unde găsim unul din cei mai vechi ai ei jugi pe *Jurj Atoc* din 1430, s'a desfășurat toată viața Iașilor.

Aici au inceput voevozii să se gîndească între altele și cu aducerea apei pe oale de lut. Cel întâiu voevod, care a înzestrat Iașii cu clădiri temeince a fost *Ștefan Tomșa Vodă* la pragul secolului al XVII-a; el a trebuit să se gîndească că o dată cu zidirea de piatră a Curții domnești în locul vechii curți de lemn a lui Aron Vodă, să aducă apă pe oale de lut, culeasă de prin izvoarele ce zăceau ascunse în coastele dealului, pe care apoi s'a intins Sărăria zisă din vechi *Muntenimea*.

Iașii erau intinși atunci abia până pe la Golia, biserica Dancu și Barnovski, așa că nevoile fiindu-i mici și apa era puțină pentru indestulare norodului.

După 40 de ani Vasile Lupul, bogatul și evlaviosul Vasile Lupul inzestrează Iașii cu 2 biserici mărețe —Golia și Treisfetitele—cu o sală gotică, băi de piatră și un colegiu romînesc. Pentru băile vasiliane sau captat pe oale de lut apele ce izvorau din coastele dealului Muntenimei de Sus, pe locul unde azi e penitenciarul, unde și azi e apă, și cele mai vechi olane conducătoare de apă într'acolo se găsesc.

Iașii se măriau. Casele începeau a se urzi și spre Tătărași; satul Rufeni se lega cu Muntenimele, care și ele se întindeau de la deal de Tîrgul Cuculuì,—marginea dinspre Golia —pe unde era drumul Sarii de la și pentru Hotin, cetatea la hotarul de nord al țării.

Iar spre apus tîrgul se întindea sprea mahalaua Calicilor și pe podișul central al Iașilor.

Voevodul care e chemat a satisface aceste noi nevoi ale Iașilor în privința apei e *Antonie Ruset Vodă*, care a izbutit să capteze și mai bine izvoarele de sub Muntenime schimbînd olanele și aducînd meșteri Suilgii din Țarigrad.

Secolul al XVIII a văzut deplină înflorire a Iașilor, emula Bucureștilor. Voevozii își schimbau scaunul cînd la Iași cînd la București au gîndit între altele și la îndestularea norodului cu apă.

Ghica Vodă de la 1727; Ghica Vodă de la 1765 și 1777 au adus apa prin podișul Copoului pentru nevoile spitalului sf. Spiridon și a tîrgului de sus de podul Hagioaei, iar pentru tîrgul de jos se aducea apa de la Ciric pe oale la Golia.

Alexandru C. Muruz Vodă în 1803 îndestula noile nevoi ale Iașilor prin gura leului cîntat în versuri grecești de poeții timpului.

Astăzi după un veac trecut Iașii văd împlinită una din cele simțite nevoi ale sale: *apa*.

Cînd ne gîndim la la drumul lung de unde a început chestia apei, cîte rînduri de oameni au trecut pînă azi, visul legat al atîtor Voevozi de a pune operă salutară Iașilor, gîndul ni se duce departe, departe în trecut și lipînd trecutul cu prezentul, legătură care nu e mai puternică de cît în cetatea Iașilor, să întrezărim viitorul falnic al acestei cetăți bine cuvîntate de D-zeu, cu așezare pitorească ca rari alte capitale ale Europei, cu un trecut prea glorios în istoria țării și cu un avînt prea mare pentru a nu i se sorti alte destinuri, cînd ne gîndim și la soare răsare și la miază noapte, unde zac frați de ai noștri.

Cînd Voevozii fanarioți voiau să lege Jijia cu Siretul prin Bahlui să facă Iașii oraș de apă plutitoare, era un vis îndrăzneț pentru veacul al XVIII-lea

Fi-va el o legătură cu apa adusă în el, de lumină, cultura și avînt economic pentru romînismul de la Nord!

Noi o credem și cu noi s'o creadă ori ce bun romîn.

Gh. Ghibănescu

Reduceri din ură

Iașul a avut o largă parte în stersăturile ce le-a operat d. Sp. Haret în budgetul ministerului școalelor.

Catedrele inființate la școala Artelor-Frumoase; surplusul de subvențiune acordat teatrului, sumele necesare plății conferențiarilor de la Universitate, toate le-a radiat d. Haret, cu acea ușurință și cu acel exces de bună voință pentru a doua capitală, de care prea de multe ori a dat dovadă acest moldovean, născut și crescut in Iași.

Camerele conservatoare au dat o lege guvernului liberal, prin care acesta este indrituit să facă in budgetul Statului, reducerile ce le va crede necesare.

Faptul acesta este exact și dacă se pare nefiresc ca același Parlament care a intocmit un budget, să dee libertate altora să-l modifice, nu trebue să uităm in ce grele imprejurări s'a făcut lucrul acesta.

Urmează oare de aici ca noi să lăsăm nerelevată răutatea cu care d. Haret s'a năpăstuit, ca de obiceiu, asupra cifrelor referitoare la Iași?

D. Haret, in special, n'a făcut operă patriotică in chipul cum a subțiat budgetul ministerului seu.

D-sa a profitat de prilej și a făcut politică—politică sade colectivistă.

Cînd vom avea budgetul rectificat sub ochi, vom avea cu siguranță, detalii senzaționale asupra operațiunilor domnului ministru al instrucțiunei.

Astăzi ne-am oprit asupra capitolelor referitoare la Iași și ceea ce a făcut d. Haret domnește că, ori cum și ori cînd, d-sa a rămas acelaș politician incorigibil: mic la suflet și resbunător.

Micimea la suflet il privește. Dar de ce ura aceasta contra Iașului?

VA VENI

Invinșii politici, cari incearcă să facă un fel de politică pe socoteală proprie ca să aibă de ce rîde lumea, au avut o viziune fericită: „d. Take Ionescu nu va mai veni la Iași".

De ce s'ar bucura ei de acest fapt, dacă s'ar adeveri? Cenaclul acela de desperați care cată să facă contra-club, a declarat o dată că nu primește ca cel mai ilustru fruntaș al partidului conservator să presideze clubul de la Iași.

Cînd clubul, in imensa lui majoritate, a ales de president pe fostul ministru al finanțelor, cadrilul s'a supărat, a părăsit clubul și s'a hotărît să deschidă de un fel de dugheniță de comună rurală, unde in deobștie se debitează mărfuri „ieșite din fason".

Din momentul în care au declarat că d. Take Ionescu nu corespunde nici ideilor nici aspirațiunilor lor, bosumflații au declarat implicit, să consideră „ca nul și de nul efect" și alegerea și pe d. Take Ionescu.

Credem a ști că d. Take Ionescu nu s'a simțit jignit de această manifestațiune.

Din contra!

Ne întrebăm, însă, ce poate păsa contra clubiștilor dacă vine sau nu d. Take Ionescu?

Ce ne pasă nouă, spre pildă, dacă presidentul viitorului contra-club va veni sau nu; dacă contra clubul se va înființa sau nu.

Nu v'a convenit nici clubul existent, nici presidentul. După ce *oratorii* voștri au vorbit, care în numele șefului, care în numele lui X—nici unul, însă, în numele său propriu—ați plecat.

Sprincenată călătorie v'am dorit și din tot sufletul. N'am regretat pe atât plecarea voastră, pe cît am regretat că v'am cunoscut.

Faceți-vă două contra-cluburi, nu unul. Proclamați de președenți de onoare pe 2 Nababi—puțin ne pasă.

Dar nu vă bucurați de nevenirea d-lui Take Ionescu. Nici să citați numele lui, fiind-că șade rău să vorbești de omul pe care l'ai excomunicat.

Dar un lucru să se știe: ori ce s'ar întîmpla, ori cum se vor învârti lucrurile în politică, d. Take Ionescu va veni, d. Take Ionescu va presida clubul conservator din Iași.

Statul și Arendașii

Arendașii, cari au suferit pagube pe urma ultimelor devastări, știu astăzi, în chip oficial, că guvernul nu-i va despăgubi.

Guvernul n'a putut proceda altfel. Despăgubirele se acordă atunci cînd cine-va este direct vinovat de pagubele ce le a suferit un altul, ceea ce, în cazul special, n'are ființă.

Guvernul a făcut, însă, altă ceva. A ales din județele unde furia s'a deslănțuit mai puternic și a hotărît să întindă mîna de ajutor arendașilor acelor județe.

Prefecții și administratorii financiari vor stabili, la fața locului, pagubele fiecărui arendaș, vor întocmi tablouri, le vor trimite la București, iar guvernul, după ce natural va mai reduce din estimație, va elibera arendașului un bon pe care-l va putea încasa la Creditele Statului sau la Banca Națională, semnînd de acceptare și avînd Statul de gerant.

Rambursarea sumei, arendașul o va face timp de trei ani plătind 6 la sută procent anual.

In această combinație două lucruri sunt incontestabil, foarte frumoase: polița unui arendaș garantată de înaltul guvern și procentul minim de 6 la sută.

Pentru achitarea la scădere a cambiei, statul s'a îngrădit cu toate măsurile: producția pămîntului va putea fi sechestrată de girant și pentru executarea unui eventual arendaș de rea credință, girantele îl va putea urmări prin casierie și, ca de obicei, datoria aceasta va fi privilegiată.

Riscul este deci esclus.

Dar arendașul ce profit momentan va trage el din această combinație? Lui nu-i trebuesc bani numai pentru a reface tot ce i s'a devastat. Dacă statul i dă numai atîta ajutor, unde va lua el restul banilor trebuitori lui pentru comerțul său.

Să recurgă la alte credite? Angajat față de stat, statul fiind privilegiat, orice alt debuseu i se va închide.

Dacă guvernul vrea să facă lucru întreg, ar trebui, pe lîngă suma necesară arendașului pentru repararea desastrului, să-i ușureze și un alt împrumut, pe care, în vremuri normale, arendașul și-l putea procura pe la bancheri.

Așa cum s'a hotărît, însă, nu vedem nimic serios și nu credem că statul va găsi arendași, care se alerge la garanția sa.

CATE-VA NOTE

Culmea suprimărilor ar fi ca d. Sturza să-și suprime renumitul deget și d. Haret—veninul.

Atunci nu s'ar mai face alte suprimări.

*

Dacă ministrul de interne va cere actualilor epitropi ai casei sf. Spiridon să mai facă și alte reduceri în buget, epitropii vor mai face următoarele reduceri: vor suprima lefurile lor și diurnele ce se dau cu prilejul sesonului de la Slănic!

*

Penrtu prima oră în țara romînească se observă acest fapt extra-ordinar: un rescript regal convoacă pe alegătorii colegiului I de Iași la o alegere parțială și de nicăeri nu se anunță candidatul.

Dacă va merge așa pînă în ziua de 26 Aprilie, data alegerei, se va fi întîmplat și a doua minune: n'au să voteze morții!

*

Patriotul afirmă că ziarul *La Roumanie* este citit și de principele Buelow și contele Goluchowski, despre care din urmă *Patriotul* crede, probabil, că încă este ministru.

Dar *Patriotul* nu relevă ceva mai important: pe cine are el de cititori?

*

Patriotul a incercat marea cu degetul: să polemiseze cu confratele *La Roumanie*.

Drept răspuns la această incercare, excelentul nostru confrate scrie următoarele: Pentru *Patriotul:*

„Un anume Perrin provocînd la duel, fără de nici un motiv, pe Paul de Cassagnac, acesta refuză să se bată spunînd provocatorului: „nu voesc să-ți dau prilej ca să incetezi a fi obscur".

Atît putem spune *Patriotului* care voește să ne impingă la o polemică".

A se vedea in corpul ziarului amînunte importante asupra mersului cercetărilor in privința descoperirei instigatorilor răscoalelor țărănești; de asemenea publicăm amînunte interesante in privința arestărei lui V. Kogîlniceanu.

Telegraful ne aduce de aseminea știrea că Turcia înarmează in chip extra-ordinar și este gata a declara rezboiu Bulgariei.

OAMENI ȘI LUCRURI

Moment istoric

Ceremonia care se îndeplinește în momentul acesta la Timișești constituie fără îndoială o dată de cea mai înaltă și istorică importanță pentru orașul Iași, — un act care întrece orice alte îmbunătățiri și inițiative ce s'ar fi putut realiza pentru ridicarea lui.

De atîtea generații se repetă chemarea desperată a mîntuirii; atîtea generații au așteptat și au plătit rînd pe rînd cu jertfe scumpe și mari dezastruoasa lipsă a celui mai esențial element de sănătate, a primului factor de progres: apa. O soartă vitregă hotărîse ca cel mai mîndru și mai istoric oraș al Moldovei, cel mai bogat în împrejurimi și cel mai falnic prin amintiri între tîrgurile țării să știe secole întregi în întîrziere și nevoie, fără să-și poată urma evoluția firească, calea propășirei sănătoase și să poarte, ca o cumplită ironie, în mijlocul atîtor frumuseți, icoana unui rîu sterp și nesănătos—Bahluiul, care peste puțin timp va fi numai o urîtă amintre a trecutului.

Apa există, căci natura a lăsat doar viețuitoarelor mijloacele de a-și găsi în sinul ei ceea ce formează primele necesități pentru traiul lor: aierul și apa.

Dar tîrgul sărăcit, din ce în ce mai nevoiaș se luptă în mrejele unei strâmtori financiare și în lipsa unei energii îndărătnice care să *voiască*, cu ori-ce preț, în ori-ce chip, să deslege în sfîrșit această problemă și să gonească acea halucinație primejdioasă: lipsa de apă,—din pricina lipsei de mijloace pentru aducerea ei. Trebuia de sigur și un om cu noroc.

Dar toate au trecut și azi e numai o chestiune de scurt timp îndeplinirea aeve a visului pentru asigurarea unei stări înfloritoare acestei cetăți care ar fi meritat de sigur o soartă mai puțin vitregă. Noi am fost generația luptei,—cei de mîne va fi generația folosului, căci Iașul lor nu va mai fi orașul epidemiilor, orașul necurățeniei, orașul sărăciei,—o pată pe fruntea civilizației moderne,—o crimă pe conștiința țărei întregi.

Ce ne pasă că a trebuit să împrumutăm unui județ vecin apa? Nu e oare tot pămîntul țărei noastre care ne va adăpa și ne va mîntui? Nu oare din dealurile noastre vor scoborî conductele miraculoase aducătoare de sănătate, de bună stare, de rodnică activitate economică? Nu e oare din ploile noastre izvorîtă și de soarele nostru limpezită, și mai cu samă prin munca și sacrificiile noastre adusă? Și bogăția ce va realiza și vițele ce va scăpa de peire—nu sunt ele oare ale țărei acesteia înainte de toate? De aceia momentul e solemn, actul e măreț și fie ziua aceasta știută și binecuvîntată!

Rodion

Surmenajul

Unul din pacatele sistemului actual de educație e surmenajul.

Care din noi n'a auzit pe bătrînii familiei esclamînd: „Ce mai tineri au eșit acum! galbeni, trași la față, slăbănogi și fără nici un curaj, pare că le tot plouă și ninge. Să fi văzut pe vremea mea ce fete roșcovane erau și ce băeți sdraveni, cînd îți dădea un pumn te cutremurai!" Iar modernii fac mare caz de anemie, *nevroasă*, degenerare și toate cîte decurg din astea. Cele mai multe din ele sunt urmările surmenajului, cum e mai ales *neurastenia*.

Provocatorii acestui monstru, care înghite tinerimea sunt părinții și școala.

Să ne explicăm.

Incă de cînd copiii sunt în fașă, părinții își propun cariera la care voesc să-și destine copilul. Odată cu creșterea, planurile viitorului prin rădăcini puternice și nici le dă în gînd părinților că s'ar putea ivi în copil dispoșițiuni naturale cu totul contrarii planorilor făurite înainte Și tot timpul ei lucrează numai în vederea scopului propus aruncîndu-se asupra bietului nenorocit, surmenîndu-l cu tot felul de învățături, silindu-l de multe ori să apuce tocmai drumul pentru care el nu simte nici un îndemn.

Ca să ne facem idee despre inconștiența în care zace o mare parte din părinți să cităm plîngerile unora din ei — plîngeri ce fiecare am avut ocazie să auzim: „Cîte n'am îndurat eu cu copiii, cîte sacrificii, cîte datorii ca să-i fac să fie în rînd cu lumea; la câți nu m'am plecat și la cîte n'am recurs ca să-i fac să iasă oameni demni de societatea noastră! Și toate au fost zădarnice! Ei n'au voit să învețe nimic. Cît le-am bătut eu capul... ceasuri întregi îi puneam la învățat; vara pe călduri le puneam prosoape ude cu apă rece ca să le mai răcorească fruntea înfierbîntată de atîta învățătură.

Și astăzi sunt nenorociți și ei și sunt nenorocit și eu! Ce vor ajunge cînd noiu mai fi? Și ce va zice lumea de mine?" —culmea necazului.

Dar bine, nefericite părinte, tocmai ce numești d-ta sacrificiu, nu trebuia să faci. Prin lipsa de prevedere ți-ai creat dubla nefericire: a d-tale și a copiilor. Pentru ce te-ai îndatorat sau ai smuls de unde nu trebuia? Pentru ca să-i deprinzi cu ceea ce mai tîrziu nu vei putea da? Ce te-ai deprins să te înjosești plecîndu-te înaintea celor *mari*? — ascultîndu-te pe d-ta au aprobat tocmai contrariul. Frică că nu-ți vei vedea copiii la fel cu oamenii pe cari i-ai rugat. Și unde ai ajuns? La nenorocire. Era o bine cuvîntare cerească se'nțelege dacă n'ai fi fost ascultat de *oamenii mari* — vina nu-i a d-tale. Fără ei de sigur apucai alt drum, care pentru moment te-ar fi nemulțumit, dar care ți-ar fi pregătit o stare sufletească cu mult mai bună de cît cea în care te găsești.

Și acui e vina dacă vei fi fost dintre acei cari de cîte ori văd copiii în ochi îi trimit să ia carte? Ce logică aveți stimați părinți față cu copiii voștri? Ce ați zice oare de șeful vostru, cînd el v'ar ripi din timpul de odihnă și de distracție? Nu v'ați revolta? N'ați bănui judecata lui de om sănătos? Ca'ntr'o oglindă magică vă văd vociferînd, cerînd dreptate, scriind prin jurnale asupra neomeniei șefului, asupra călcării drepturilor celor mai mici și cîte altele!.. Dar bieții copii, ei ce să facă?

La cine să ceară sprijin, pe ei cine-i ascultă și de ei cine ține samă? Cum își vor răsbuna acești copii libertatea lor robită? Se'nțelege că învățând și mai puțin de cât ar fi putut.

„Câți copii siliți până la 20 ani, să tot dee la examene și concursuri pentru care ei nu erau făcuți! Buni lucrători, punând în împlinirea datoriilor lor toată bunavoința cu putință, ei ar fi putut la această vrîstă de 20—21 ani să iasă dintr'o școală de arte și meserii de ex., și să aibă în mâni o profesiune onorabilă; pe cînd dacă nu au isbutit la concurs, ei nu isbutesc nici în viață, osteniți, fără încredere, nemulțumiți de ei înșiși și de alții." (Laisant)

De ce părinții nu au avut puterea să pătrundă aceste lucruri—lăsând de o parte prejudecățile societății—și să vadă care este calea cea mai adevarată pentru isbânda în lume?

Ultimul scop al educației e de a face viața plăcută. Insă această plăcere e înțeleasă rău de majoritatea oamenilor.

Imboldurile ori-cărui esercițiu liber al spiritului sunt gusturile, interesul inspirat de oarecare obiecte, este plăcerea—

singura nevoe a vârstei fragede, să ne silim a stârni aceste gusturi și acest interes, iar nu a înăbuși orice plăcere silind copiii pe ori ce căi să ne împlinească dorința noastră în contra naturei, de cele mai multe ori.

Să cercetăm însă *adevarata* pricină a tiraniei părinților—tiranie în aparență numai—și apoi să-i condamnăm.

E de necontestat că lumea se înmulțește, nevoile traiului urmează să fie și ele mai multe—mijloacele rămânând aceleași—deci *concurența* e mare. Părinții au muncit din răsputeri—ca să poată face copiilor traiul mai înlesnit—slăbindu-și organismul.

Copii au primit de la părinți pe lîngă înlesnirea traiului și partea lor de slăbăciune fisică. Aceștia la rîndul lor muncesc și mai încordat de cât părinții, își slăbesc puterile vitale cu desăvirșire ; de aici : dureri de cap, anemie, melancolie, misantropie și chiar nebunie— bine înțeles astea se întîmplă când pe lângă nevoile vieței mai intervine și vanitatea ca copii să ajungă cu ori-ce preț oameni mari—chiar când inteligența și fisicul nu-i ajută !

Să arătăm ce legătură este între *supraîncarcarea crierului* și între desvoltarea fisică.

Puterea mentalității este așa de mare asupra organismului, în cât toate funcțiile vitale sunt direct sub influența ei. Știut este că un copil e capabil de o *energie psihică* determinată, după cum și puterile vitale sunt mărginite—lucruri stabilite de legile vieței. Și cum natura caută întotdeauna să-și echilibreze perderea, ori-ce cheltuială prea mare de energie se răsfrânge numai decît asupra organismului. Prin prea multă ocupație intelectuală silim sângele să hrănească numai o parte a corpului—crierul—în dauna celorlalte. Aceasta are ca urmare nu numai reacțiune asupra desvoltării trupului dar și asupra minței *regresul* și *desgustul* de învățătură.

Asupra regresului iată un caz autentic : un părinte se plîngea de copilul lui de clasa a II-a primară că nu mai e în stare să învețe pe de rost nimic, copil care la vrâsta de 5 ani știa *40 de poezii* ! —Să fi fost pe jumătate și tot era fenomenal. Să nu ne grăbim însă a învinui căci isvoarele răului nu sunt imediate, ele vin cu mult mai departe decât ne închipuim la prima vedere.

Robia surmenajului e mai simțită la fete—când e cazul—de oare-ce ele, sub *puterea convenienței*, nici nu pot alerga, nici sări în toată libertatea ca băeții ca să mai contra-balanțeze scăderea puterilor fisice, care scădere ajută la „paliditatea feței“ așa de mult rîvnită de unele cerinți și la forma complectă a taliei „droit devant“ care tinde a suprima unele părți ale corpului în folosul altora.

Să isprăvim odată cu imitarea prejudițiului *idealiștilor puțin practici* și să lăsăm pe copii să se joace cît mai mult—în limitele trebuinței—și să-i facem să doarmă atît cît organismul lor le cere.

Cît privește școala, surmenarea provine — în afară de îngrămădirea cunoștințelor de prisos—de la pironirea pe bancă a copiilor prea multe oare. (Asta nu însamnă că sunt prea multe ore și pentru învățător). Cinci ore de atenție încordată, de liniște, de nemișcare pentru copii e colosal, cu toate întreruperile ce regulamentul impune. Fericirea e că unii învățători—îngroziți de ravagiile surmenajului—reduc pe cât pot orele de studiu la mai puține minute de cât cele reglementare în oposiție cu fanaticii cari stau peste clopot.

Metoda învechită de până acum de a *bucheri* nu mai conrespunde tinerelor generații. „Adevărul de astăzi nu-i cel de mîne“.

Știința evoluiază, obiceiurile se transformă, ideile se modifică și o concepțiune oarecare apărută ca un progres la un moment dat, devine din potrivă mai tîrziu o pedică la o evoluție nouă ; diligențile care împliniră un progres considerabil înlocuind postalioanele, deveniră o piedică când interesul antreprenorilor de poștă și rutina maselor le opuse construirea drumului de fier“.

In ceea ce privește cantitatea și calitatea cunoștințelor ce trebuesc date unui copil ar fi de dorit să urmăm exemplul naturei, care cere pentru desvoltarea corpului la început alimentele cele mai ușoare, mai simple și aceste date puțin cîte puțin ; cum face mama cu copilul în cei 2—3 ani de la început : întâi lapte apoi celelalte treptat, pînă ajunge la tot felul de alimente.

Tot așa să urmăm și noi, — părinți și învățători — cu spiritul copilașilor: să dăm puțin cîte puțin hrană mentală, începînd cu cea mai simplă, ca mai tîrziu să putem ajunge a-i pune pe tineri și la banchetul copios al Universității — fără primejdie — dacă trebuința ar cere-o.

Maria C. Buțureanu
Institutoare

Ce-i cu spiritele ?

In toate timpurile și la toate popoarele au fost manifestații sufletești care se atribueau sufletelor celor morți, numite *spirite*.

In timpurile noastre aceste manifestații spirite au ajuns la o așa de mare diversitate și extenziune, în cît au acaparat și pe cei mai cu vază oameni de știință.

Se pare că morții au nviat și caut in tot chipul să se pue în legături cu cei vii.

Ceea ce e cert e că aceste manifestații există și că nu e nici un om care să scape de influența lor.

Spiritele care sunt cauzele acestor manifestații, stau încă în domeniul credinței, iar pentru oamenii de știință formează o enigmă, subordonats unei alte enigme : Ce-i cu sufletul omului ? pe care să strădănuesc s'o deslege.

Trăim într'o vreme cînd omul nu se mulțumește numai să creadă, ci caută să se și încreadă.

In așteptarea ca oamenii de știință să să treacă explicarea cauzelor manifestațiilor *spirite* din domeniul credinței în acel a încrederci, noi începem deocamdată să trecem aceste manifestații din domeniul inconștientului în acel conștient, căutînd să ne observăm și să ne surprindem, așa ca să distingem mobilul, gîndirile și acțiunile noastre de partea care o datorim acestor manifestații.

Odată ajunși aci, vom constata că sunt unele manifestații *spirite* care influențează prin aceea că aduc pacea în sufletul nostru, ajut la aflarea adevărului, la practicarea virtuții și a justiției și ne feresc de rătăciri, de ispite și de cele răle ; pe cînd alte manifestații *spirite* aduc tulburare în sufletul nostru, ne induc în eroare și ne predispun la vicii și crime, de aceia s'a zis :

„Privighiați și vă rugați“

Pentru ca să ajungem la aceste rezultate se cere înainte de toate : să ne cunoaștem pe noi insuși, să cunoaștem pe Acel din ființa căruia avem ființă, să ne potențăm mentalitatea și voința și să ne temem de conștiință, căci ea reprezintă în noi pe Acel, care este ce-a fost și va fi ceea ce este.

Ioan D. Dimitriu, institutor

Ajutor devastaților

Privitor la ajutorul ce va fi dat arendașilor, publicăm, ca o complectare a telegramelor noastre de ieri referatul ministerului de finanțe :

Domnilor Miniștri :

Daunele cauzate de răscoalele țărănești vor avea pe lîngă alte efecte nenorocite și urmări foarte vătămătoare pentre interesele materiale în genere, dacă nu se vor lua de îndată măsurile menite a menține activitatea economică a țărei în toată întregimea ei.

Inlăturarea grabnică a greutăților ce se întîmpinau în regularea învoielilor agricole a intrat neapărat în primul rînd întrec preocupările guvernului, căci numai aceste învoieli puteau să redea muncilor agricole brațele trebuincioase pentru ca mănosul pămînt al Romîniei să nu rămînă neproducător. Intervenirile stăruitoate ale reprezentanților guvernului între marii cultivatori și țărani, au avut din fericire mai în toată țara efectul binefăcător de a aduce liniștita conlucrare a acestor elemente, de a căror bună înțelegere depinde sănătatea vieței noastre economice.

In al doilea rînd vin acum mijloacele financiare menite a emunera munca și a acoperi celelalte trebuințe ale agriculturei. Aceste mijloace au fost în unele părți ale țărei greu încercate prin pagubele cauzate de rescoale.

Preprietarii sau arendașii unora din proprietățile bîntuite au încă destule rezerve sau destul credit spre a-și putea urma exploatările fără împuținare de activitate. Se găsesc însă și unii pe cari perderile suferite îi pun in neputință de a-și urma activitctea agricolă, sau de a o urma cu aceeași întindere ca în trecut, de unde ar rezulta o împuținare de producere, o perdere pentru țară.

A preveni și această perdere este astăzi una din datoriile guvernului. Chiar dacă împlinirea acestei datorii ar fi legată de oarecari riscuri pentru stat, încă guvernul nu poate să stea la îndoială a și-o face, căci este vorba de a nu lăsa să se stinjenească prosperitatea Romîniei.

Măsurile prin cari guvernul ar putea veni în ajutorul celor pe cari daunele cauzate de răscoale i-ar fi pus în neputință de a-și urma exploatările agricole, fie acești proprietari, arendași sau chiar țărani, cari, fără a fi luat parte la răscoale, s'ar găsi bîntuiți de incendii și prădăciuni, ar fi următoarele :

1) Se va constata prin prefecții și administratorii financiari ai județelor mai greu bântuite, și anume : Vlașca, Teleorman, Olt, Dolj, Romanați și Mehedinți, cari sunt anume agricultorii ce sunt în neputință de a-și urma exploatările din cauza perderilor incercate ;

2) Cați din acești cer ajutorul guvernului și până la ce sume fiecare.

3) Prefecții împreună cu administratorii financiari, și în caz de trebuință și cu alți delegați ai guvernului, vor avea datoria de a evalua, avînd în vedere perderile suferite și solvabilitatea persoanelor, pînă la ce sume cererile pot să fie satisfăcute ;

4) Pe măsură ce aceste constatări se vor face, ministerul finanțelor, în virtutea unei autorizări generale date de consiliul de miniștri, cu aprobarea M. S. Regelui, va deschide prin mijlocirea băncei Naționale la diferite bănci din țară credite garantate de stat pînă la concurența sumelor anume determinate pentru fiecare agricultor. Sumele rîdicate asupra acestor credite vor purta o dobîndă de 6 la sută și vor trebui să fie restituite treptat de împrumutați în termen de cel mult 3 ani.

5) Guvernul prin organele sale va avea dreptul în virtutea garanției date, de a supraveghea restituirea sumelor împrumutate și în caz de rea voință din partea debitorilor de a le încasa în contul băncilor creditoare prin aplicarea dispositiunilor legei de urmărire a veniturilor statului.

Negreșit că dacă n'ar fi urgență excepțională, toate aceste dispositiuni nu s'ar putea lua de cît în virtutea unei legi speciale.

Insă aflîndu-ne în momentul în care muncile agricole întîrziate de o iarnă îndelungată, trebue să înceapă imediat, ajutoarele urmează să se dea de îndată spre a fi folositoare. Intîrzierea cauzată de convocarea Corpurilor legiuitoare în sesiune extraordinară, de elaborarea și de discutaree unei legi, ar face orice ajutor iluzoriu.

Cred, dar, că guvernul, în așteptarea și a altor dispozițiuni ce le vor putea hotărî Corpurile legiuitoare, are datoria, în fața gravității situațiunii, de a lua imediat sub răspunderea sa măsurile arătate mai sus ; în urmă va cere Corpurilor legiuitoare legitimarea printr'o lege specială. In vederea scopului pentru care guvernul a luat răspunderea acestor măsuri, Reprezentațiunea Națională nu va sta la îndoială a le acoperi cu aprobarea sa.

Litere-Științe-Arte

Două exclamații vor fi scos de sigur abonații „Opiniei“ punînd mîna pe gazetă astăzi dimineață. Era plin de soare aierul, iar în foiletonul ziarului apăruse— versuri, tot pentru întâia dată, ca și soarele...

In adevăr ziarul, de la apariția lui pînă acum—în afară de zilnicile epigrame și actualități—n'a acordat nici-o simpatie producțiunilor poetice și șansele sunt mici și pentru viitor. E și drept că în genere gazetele politice adăpostesc cu drag un singur gen de versuri, — cronici sau satire de actualitate, considerînd publicarea bucăților lirice sau epice, în versuri, esclusiv de domeniul publicațiilor speciale, a revistelor periodice.

Am remarcat dară evenimentul ca una din curiozitățile zilei, cu atît mai mult că a coincidat apariția versurilor cu acea a soarelui de primăvară. Ba, coincidența merge mult mai departe încă și cu oarecare... modestie se poate releva că soarele s'a arătat tot după „Ruga“ de ieri făcută tat de autorul versurilor Dacă e adevărat, ce are a face lipsa de modestie ?..

*

D-ra Agata Bărsescu va sosi în localitate către sfîrșitul acestei luni cu un mic repertoriu nou, pe care-l va juca la „Liric“ în București.

*

Cine ar fi crezut ? Ziarul „Ménestrel“ scrie că Țarul Nicolae e un poet de talent și versurile lui sunt melodioase și corecte. E de asemenea un talentat compozitor muzical plin de melancolie în compozițiile sale. In toate aceste se găsește un bizar caracter de fatalism. A compus muzica pentru multe din versurile sale proprii.

*

„Mărul lui Adam“— este el o simplă alegorie, un simbol, sau a existat în mod istoric ? Iată o problemă făcută numai bine pentru distracția și luptele gravilor și pedanților savanți. Discuția s'a încins în America între membrii cari fac parte din „National American Language Association“. După aprinsele dispute în sinul acestei învățate instituțiuni pare că a biruit părerea profesorului Olivier Johnson de la Stauford University, defavorabilă credinței că poate fi vorba de un măr :

In adevăr mărul este un produs al zonei temperate, iar paradisul pămîntesc ar fi fost situat în zona tropicală unde mărul nu exista. Apoi textul ebraic al genezei întrebuințează un termen generic care însamnă „fruct“ care s'a tradus în latinește tot prin genericul „pomum“ greșit tradus apoi în limbile moderne—între care apoi și romînescul „măr“.

Iată dar încă o glorie nimicită !

*

Se știe că împăratul Wilhem II a invitat la masa Curței pe compozitorii francezi aflători la Berlin, între care și pe Camille de Saint-Saëns al cărui „Samson și Dalila“ s'a reprezentat la teatrul Curței.

Marele compozitor francez relatînd despre convorbirea urmată zice că Suveranul e în muzică—precum și în pictură—adversar al renumitului „Nouveau Style“. De altfeliu Suveranul a dovedit și aci serioase cunoștinți artistice.

*

Intre ultimile reprezentații anunțate de trupa d-lui Marinescu, se va da în seara de Marți 10 Aprilie a. c., frumoasa operetă *Azilul Fecioarelor*. Biletele se găsesc de pe acum la agenția „Thalia“.

STRUNA ZILEI

VIN ȘI APA

Consiliul comunal liberal nu s'a interesat să dea o soluție în chestia apei.

Cum puteau vorbi de apă
Cînd era 'ntre ei un spin ?
La ședinți dormia 'n fotoliu
Consilierul... Damaschin.

Informații

Nu calificăm. Odaia No. 3 de la hotel Trajan a fost teatrul unei întîmplări destul de comune în viața conjugală modernă. Iașul, orașul prin excelență cu moravuri de mahala, a știut după o jumătate de oră despre cine este vorba.

Ziarul nostru a inregistrat faptul precum urmează :

„Foarte multă lume se strînsese astăzi înaintea unui hotel din localitate.

Cauza ? Un fapt banal : un soț înșelat.“

Ziarul „Liberalul“ anunță, însă faptul ast-fel :

„Astă-zi la ora 12 m. un cunoscut fost concetățean al nostru, strămutat de mai mult timp din Iași făcând o descindere la otel Trajan. însoțit de autorități, pentru a-și surprinde soția în flagrant delict de adulter cu judecătorul de pace din Iași Hîntescu, soțul i-a găsit luînd masa împreună în camera No. 3, administrînd judecătorului Hîntescu cîte-va palme și bastoane.

Hîntescu voind să fugă a fost reținut acolo de agenții polițienești.

Aceste fapte s'au petrecut la otel Trajan camera No. 3 unde sosise doamna de eri dimineața. Tot la otel Trajan, camera 39, locuia Hîntescu.

Autoritățile cercetează cazul, iar d. ministru de justiție a fost telegrafic pus în cunoștință.“

Stilul ie caracteristic ziarului ce eșă de sub teascurile tipografiei Iliescu și Grossu, căci din chipul cum ie redactată notița rezultă că odaia No. 3 a adresat judecătorului cîte-va palme.

Dar nu pentru a releva ignoranța și stilul scribului am relevat faptul ci pentru a zugrăvi individul căci : autorul notiței ie cumnatul doamnei prinsă în flagrant delict, ție fratele soțului înșelat.

De calificative însă ne ferim.

—

D. George Tabacovici, profesor de drept civil la facultatea noastră juridică, va reîncepe cursul său la 1 Maiu.

—

Strămutarea Archivei Statului de la vechiul palat administrativ, în localul foastei școale de Arte și Meserii, se va începe de Vinerea viitoare.

—

D. Dimitriu Pompei, agregat pe lîngă facultatea noastră de științi, a acceptat prețidența „Cercului studenților în matematici“.

Membrii acestui cerc țin în fie-care Mercuri seara conferinți cu subiecte referitoare la matematică.

—

La 18 Aprilie va avea loc adunarea generală a membrilor societății de gimnastică și sport din localitate.

—

Eri a avut loc la Mitropolie o anchetă cu privire la un coflict iscat între preotul C. Grigoriu și un d. funcționar din localitate.

—

DIVERSE

— Domnișoara Paulina Neculcea, învățătoare la școala din Tăutești a cerut un concediu de 20 zile.

— De oare-ce Duminica Floriilor cade în timpul cînd pescuitul este interzis, s'a permis prelungirea pescuitului, până în ziua de 14 April

— Ziua de 7 Aprilie, aniversarea nașterei M. S. Regelui va fi sărbătorită în toată țara cu o deosebită solemnitate.

Se vor oficia tedeumuri. La serbare va lua parte și armata.

— In ziua de 10 April se va ține o licitație publică pentru furnizarea a 50 stînjeni de lemne necesari penitenciarului central din localitate.

— S'a cerut autorizație, de a aduce 200 muncitori bulgari, ceruți de d. inginer Schellero, antreprenorul lucrărilor de terasament pentru linia ferată Podul Iloae Hârlău.

RADA

(NUVELA)

Cînd întră Rada în tindă, apa șiruia de pe dînsa. își simția tulpanul de pe cap ud leoarcă și picioarele încărcate de noroi. Rămase ca vre-o cinci minute țeapănă, cu brațele pline de tîrgueli, cu ochii ațintiți în gol și cu urechile pline de țăcăitul ploaei pe acoperiș și geamuri ; după aceia se scutură și deschise binișor ușa bucătăriei.

In mașină ardea un foc viu, pe care 'l aprinsese înainte de a se duce în oraș. Lemnișoarele nici nu arseseră toate, căci Rada nu zăbovise la tîrgueli ; dar că intrase la băcan, unde ceru făină, orez și săpun de rufe și aștepta să'i le împacheteze ; după care o porni din nou spre casă, sprintenă și veselă, cu toate că amurgul vînăt de toamnă te închidea ca într'o pivniță întunecoasă și hursuză.

Pe trotuare înegrite cu apa ce cădea de sus, picioarele goale ale Radei lăsau urme de noroi galben. Prin șanțuri trecea în grabă un rîuleț turbure, îmbîcsit de frunze vejtede, ce se strînfieau pe alocuri împiedecînd mersul apei și făcînd'o să se învîrtească în loc.

Rada, pe cînd mergea, își ținea ochii dealungul acelui șanț ce se întindea îndărătul și în fața ei, ca o panglică lată, galbenă și mișcătoare.

Și ploua mereu. In toate părțile umbrele deschise și ude, lume grăbită. Dar Radei nu'i păsa de vremea rea ; nici prea frig nu'i era ; doar umezeala îi pătrundea prin rochie la piele și mirosul proaspăt de stofă muiată o prindea de nas. Și aceasta îi aminti că a doua zi trebuia să spele rufe ; fără să vrea strînse cu degetele pachetul cu săpun și își iuți mersul.

Pînă acasă nu mai era mult de acuma ; numai să treacă de prăvălia cismarului din colț și să cotească strada. Se gîndea și la focul pe care îl făcuse : carnea era tăată gata, aștepta numai s'o prăjească și cartofi erau curățați. Și cum numai vedea nici o altă treabă de făcut în seara aceea, afară de spalatul vaselor, Radei îi trecu prin corp ca un fior de plăcere că se putea culca de vreme ca să tragă un somn sănătos pînă a doua zi în zori. De aceia îi era ușor nici un gînd rău n'o încarca.

Stăpînă-sa era azi în toane bune ; vorbise cu ea frumos toată ziua, ba și făcuse haz cu vecinul își bătu băiatul care furase o lingură de argint ca să-și facă jucărie.

Era aproape de prăvălia cismarului, cînd se pomeni în fața ei cu o umbrelă dnschisă. Iute se dete în partea dreaptă. lîngă păretele casei, dar aci se isbi de un alt trecător, care mergea alături de cel d'ntâi și pe care nu-l băgase de seamă. Așteptă în loc pînă cînd cei doi bărbați putură să treacă ; uitîndu-se însă înapoi, îi surprinse tocmai într'o clipă, în care și ei își întoarseră capul și auzi deslușit, dar deslușit de tot, cuvintele unuia din ei :

— „De sigur că fata asta e ofticoasă : o văzuși ce galbenă era ?“ și cei doi oameni se îndepărtară sub adăpostul umbrelei.

Nici Rada nu se opri în loc, ci merse înainte, cu toate că simțea ca o greutate abătîndu-i-se pe cap. Intocmai cum se adună într'o clipă fluturii în jurul unei lumînări, cînd lași vara fereastra deschisă, tot așa îi se adunară și ei gîndurile toate cîte le le avea, amintirile din trecut, în jurul vorbelor auzite, sburînd în cîrd, într'o învălmășeală năucitoare și fără de nici un Dumnezeu.

Ofticoasă ! și repetă cuvîntul cu glas tare, tristă și moleșită ca de o veste rea. lar vîntul, care trecea prin copacii de pe stradă, șoptea ca o coue. Cu toate aste Rada părea a fi aceiași de mai inainte : mergea tot sprintenă, ținînd pachetele în mînă, și urmărea cu privirea rîulețul de prin șanțuri. Dar îi se făcuse, cam rău ; în gît avea un gust de leșie și cerul incărcat de nori vineți, ce se fugăreau ca nălucile, o întrista... In așa stare intră ea pe poarta casei...

Și zărind cum îi arde focul în mașină, după ce deschise ușa bucătăriei, Rada mai luă vre o două bucăți de lemne și le puse peste jar. Eși apoi iar în tindă, aduse pachetele, le desfăcu și turnă orezul într'o farfurie ca să aleagă gunoiul din el. Săpunul de rufe îl vîrî în dulăpior, în sertarul de jos, unde ținea și periile de ghete. Și se apleca și se ridica, făcea treabă ca ori cînd, dar liniște n'avea : îi rămăsese cuvintele auzite în creer și un dor nelămurit de mai bine îi se strecură în inimă ; îi venea să plîngă de mila ei, de seara urîtă de toamnă, de toată viața ei veștedă și stearpă.

(Va urma)

Ultime informaţii

Consiliul comunal se va întruni mîine la orele 4 şi va hotărî să-şi înainteze telegrafic demisiunea.

Comisiunea interimară se va institui Sîmbătă sau Luni. Dl. N. Gane va fi numit president al comisiunei. Vice-president va fi ales dl. Dim. Botez, iar ajutor dl. Xenofon Eraclide.

D. A. A. Bădăreu a plecat la Timişeşti spre a lua parte la solemnitatea ce are loc astă-zi acolo.

De astă-zi dimineaţă se află în localitate amicul nostru d. Căpităneanu, fost secretar general al Ministerului de finanţe.

Primarul a primit eri de la d. general Manu telegrama ce urmează:

Vă felicitez că, cu ajutorul conservatorilor aţi indeplinit una din cele mai simţite trebuinţi ale oraşului. Aşi lua cu vie plăcere parte la punerea pietrei la care ma-ţi invitat, dar regret că pentru moment nu mă pot absenta din Bucureşti.

General Manu.

D. Emanoil Buznea, conductor cl. I în serviciul exterior de poduri şi şosele în Vaslui, a fost mutat în aceeaşi calitate la Romanaţi.

D. G. Vesbianu a fost numit director al şcoalei primare din Huşi în locul d-lui Sufleţel.

Pentru d. Fîntînaru.—*Cei mai mulţi şi mai de samă dintre liberali nu fac nici un secret din dezgustul ce le inspiră chipul cum a fost şi este redactat „Liberalul". D. C. Stere a găsit chiar prilej cu ocazia convocărei representanţilor ziarelor în timpul răscoalelor, să spue verde apreciarea sa asupra chipului cum ştiu să scrie anumţi domni de la acel ziar.*

In scopul unei epuraţii d. Petre Fîntînaru a fost pus în fruntea ziarului şi după cît ştiu d-sa a şi luat unele măsuri, dar se pare că n'a prea avut succes. Căci o veche cărdăşie imorală din toate punctele de vedere, un cartel între acel ziar şi foaia de la Trojan continuă.

Cartelul acesta, ca anumite persoane din partidul liberal să fie atacate de către scribii „Liberalului" prin „Evenimentul" şi vici-versa, scribii „Evenimentului" să atace anumite persoane din partidul conservator prin „Liberalul" a fost invederat odată mai mult în ultimele zile.

Ştim că d. P. Fîntînaru nu este omul acţiunilor ascunse şi dubioase, ştim că d-sa înţelege lupta dreaptă şi cavalerească şi deci nu va admite perpetuarea unui sistem necinstit şi imoral.

Suntem dar convinşi că semnalîndu-i cele de mai sus va pune în mişcare un dezinfectant mai puternic de cît acel pe care l'a întrebuinţat în ajunul lui 1 April şi că în viitor ziarul nu va mai cuprinde notiţe şi informaţii care poartă pecetea necinstei.

Serbarea de la Timişeşti

Deputaţii şi senatorii care n'au putut pleca astă-zi la Timişeşti au adresat d lui Lascar telegrame care urmează.

D. Lascar Atoniu telegrafiază:

Regret din adîncul inimei că nu pot lua parte la serbarea punerei pietrei fundamentale a lucrărilor aducerei apei de la Timişeşti:

Vă felicit din tot sufletul pentru succesul străduinţelor d-voastră. Nu toţi pot avea fericirea să'şi vadă cu ochii întruparea năzuinţelor şi încoronarea muncei lor. Graţie concursului întregului partid conservator şi a marei dragoste pentru oraşul Iaşi a fruntaşului nostru d. Al. Bădăreu, scumpul nostru oraş va putea avea de acum încolo o nouă şi puternică arteră de sănătate şi viaţă economică.

*

D. Stefan Negruzzi se exprimă astfel:

Neputînd lua parte la măreaţa solemnitate a punerei petrei fundamentale pentru aducerea apei la Iaşi şi în neputinţa materială a fi alături de cel mai destoinic primar ce am avut vr'odată, mă simt lipsit de una din cele mai mari fericiri ce le peate avea un cetăţean al Iaşului.

Regretînd din inimă acest lucru şi rugîndu-vă a scuza absenţa mea mă asociez la toate manifestaţiile celor ce sunt cu d-voastră le Timişeşti.

*

D-nii G. D. Şerban. şi dr. Ernest Juvara, deputaţi şi Ioan Zarifopol, directorul epitropiei Sf. Spiridon au telegrafiat următoarele:

Regretăm din inimă că din împrejurări independente de voinţa noastră nu putem lua parte la serbarea care concretizează dorinţa atît de aşteptată a celora ce iubesc Iaşul.

La ministerul instrucţiei s'a făcut următoarea mişcare: d. G. Teodoru a fost numit şef de biurou la comptabilitate; d. Al. Alexandrescu şef de biurou al învăţămîntului primar: d. I. Vlădescu, actual sub-şef de birou, înaintat şef de biurou;

Au fost suprimate următoarele posturi: postul de sub-şef de biurou ocupat de dl. I. Papilian şi posturile copiştilor: Eug. Sturza, I. Moldoveanu, Assador şi Nicolau.

Unele ziare au anunţat că sergenţii bacalaureaţi vor fi coacentraţi pe ziua de 20 April.

Informaţiuni luate putem spune că ştirea nu este exactă.

D. I. St. Murat a fost numit director al institutului metereologic în locul d-lui St. Hepites, care trecut la pensie, a fost numit director superior onorific al acelui institut.

*

D. doctor N. Duma a fost numit inspector sanitar în locul d-lui Mihăilescu trecut la pensiune.

Domnii T. Maxim, agent fiscal în judeţul Iaşi şi Adam, agent fiscal în judeţul Fălciu, au fost mutaţi unul în locul altuia.

Este vorba ca în urma intervenţiunei d-lui Petru Poni, pe lîngă d. Dim. Sturza, se va reveni asupra decisiunei privitoare la suprimarea posturilor de conferenţiari de pe lîngă Universitatea noastră.

In cazul unei suprimări vor rămînea pe din afară d-nii: I. Petrovici conferenţiar de filosofie şi D. Pompeiu şi Stoenescu-Dunăre de la facultatea de ştiinţi.

D. Poni, presedintele clubului liberal din localitate se va reîntoarce din Capitală, Joi 19 Aprilie.

La acea dată vor avea loc şi mari schimbări în administraţiile publice din Iaşi.

Duminica viitoare va avea loc în amphiteatrul de chimie minerală de la Universitate a doua conferinţă a „Cercului studenţesc ştiinţific".

D. N. C. Malaxa va vorbi despre „Progresele Astronomiei.

Amintim că mîine Vineri, 6 April, se va representa la Teatrul Naţional, în beneficiul apreciatului artist M. Th. Popovici *Năbădăile Dragostei.*

Beneficientul şi piesa vor atrage multă lume la frumosul spectacol de mîine seara.

In vederea importantului act ce se săvîrşeşte astăzi la Timişeşti, toate biurourile Primăriei sunt închise.

Multe pozne mai face şi jurămîntul *more-judaico!* Ar fi şi păcat să se desfiinţeze, căci mai procură din cînd în cînd distracţia celor ce trebuie să aştepte rîndul proceselor.

Azi, se cerea de un domn avocat să se defere jurămîntul more-judaico cu toată rigoarea, să se taie unghiele să facă baia etc. Adversarul, ca să poată convinge Tribunalul că nu e drept a se supune pe unii de o credinţă la atîtea formalităţi, a invocat un argument *ad-hominem* susţinînd că ar trebui şi pe armeni, turci etc. să ii supuie la formele cerute de religia lor. Tablou şi sudălmi la adresa bietului apărător care a îndrăznit să se atingă de o persoană sacro-sanctă.

D. general C. Iarca, noul comandant al Corpul IV de armată a sosit în localitate aseară cu trenul de 6.

D-sa a fost întîmpinat de d. colonel Mihailescu, şeful statului major şi maior Vrabie, comandantul pieţei.

Astăzi la ora 3 ofiţerii garnisoanei locale au fost presentaţi noului comandant.

Domnii Căpităneanu, cenzor, şi Th. Ştefănescu, director al Băncei Naţionale, au sosit astă-zi în Iaşi spre a inspecta sucursala de aci a Băncei.

Atât prefectul de judeţ, d. C. Stere, cât şi directorul acelei prefecturi. d. G. G. Mărzescu, cari au primit provizor aceste funcţiuni, vor demisiona pe ziua de 10 Aprilie.

D. George Kernbach, fost magistrat şi prefect de Botoşani. va fi numit prefect de judeţ şi d. George Netter, avocat, actual inspector comunal, va fi numit director.

Disolvîndu-se consiliul comunal de Suceava, s'a instituit următoarea comisiune interimară: dl. Eugeniu Singurol, preşedinte; I. V. Blîndu, farmacist, vice-preşedinte; Matei Teodoriu, Neculai Drăguşanu şi Mihai Petroviei, membri.

Numirea de epitropi ai Casei Sf. Spiridon a fost definitiv hotărîtă în persoana domnilor C. B. Pennescu, Ath. Gheorghiu şi Vasile Paladi.

Fiind-că foarte mulţi nu vor şti cine este d. V. Paladi, vom spune că d-sa este profesor-pensionar şi intimul d-lui P. Poni.

Director al Eforiei va fi numit d. avocat Iulius Velciu.

D. Octav Velciu va fi numit avocat al eforiei.

D. C. Climescu, rectorul Universităţei, de la toamnă se va retrage din fruntea acestei instituţiuni culturale.

Inscrierile de la facultatea de drept, pentru examenile sesiunei de Iunie vor începe de la 10 Maiu şi vor dura până la 20 Maiu seara.

Ori ce înscriere făcută după aceste date va fi considerate ca nulă.

A apărut: *Istoria Pedagogiei*, volumul III-a, Secolul XVIII-lea de I. Găvănescul.

Cuprinde următoarele: Locul pedagogiei între celelalte ştiinţe. Impărţirea ei. Necesitatea orientărei istorice în studiul pedagogiei. Caracterizarea secolului XVIII. Caracterizarea secolului XVIII (urmare). Curentele pedagogice ale secolului XVIII. Realismul şi humanizmul. J. J. Rousseau. J. J. Rousseau, biografia lui. Pedagogia lui Rousseau. Pedagogia lui Rousseau (urmare). Pedagogia lui Rousseau (urmare). Basedow. Filantropinul. Humanismul şi realismul către sfîrşitul secolului XVIII. Realismul şi clasicismul la sfîrşitul XVIII (urmare). Pedagogiei revoluţiei franceze. Pedagogia sociologică şi politică. Pedegogia revoluţiei franceze (urmare). Ideile pedagogice şi creaţiile şcolare ale revoluţiei franceze. Universităţile germane. Universităţile germane (urmare) Invăţămintul în Austria. Situaţia şi direcţiile culturale ale Românilor în secolul XVIII. Starea culturală a ţărilor române în secolul XVIII. Şcoalele din România pe la jumătatea secolului XVIII.

*

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 5 Aprilie

Interogatorul d-lui V. Kogălniceanu

Bucureşti.—Din Giurgiu vine ştirea că d. V. Kogălniceanu a fost ţinut arestat tot timpul nopţei, iar diminiaţă procurorul general i-a luat un interogator care a durat mai bine de 3 ore, după care a fost codus la otel.

Se pare că principala vină a d-lui Kogălniceanu ar fi că, denaturînd cuvintele M. S. Regina le-a dat forma de aţîţare la revoltă.

D. P. Grădişteanu, avocatul d-lui V. Kogălniceanu a fost eri primit la Palat unde a convorbit timp de 2 ore.

Tot în Giurgiu se află arestat d. Velescu directorul revistei Gazeta Săteanului şi la care s'a găsit un mare număr de articole incendiare în chestia ţărănească, nepublicate încă, pe care acesta în loc să le distrugă le-a păstrat.

Se mai află arestat tot în Giurgiu Florescu, încasatorul de de la acea revistă acuzat că ar fi strîns de la ţărani cîte 50 bani, pentru rîdicarea unei statui lui Dobrescu-Argeş fost deputat.

Viitorul primar al Capitalei

Bucureşti.— *Consiliul comunal al Capitalei va fi disolvat astăzi sau mâine.*

In privinţa viitorului primar al Capitalei dl. Ionel Brătianu, întîmpină mari dificultăţi,—de oarece mulţi se opun ca dl. Vintilă Brătianu să fie viitorul primar al Capitalei, căci alaturea de d-sa mai candidează alţi patru fruntaşi liberali.

Dacă înţălegerea se va putea stabili atunci comisiunea interimară va fi instituită după cum urmează:

D. Costescu Comăneanu, preşedinte; Al. Djuvara, vice-preşedinte; Vintilă Brătianu, Procopie Dumitrescu, Al. Constantinescu, C. F. Robescu şi Em. Culoglu, membri.

Intrunirea de la clubul Conservator

Bucureşti. Aseară a avut loc obişnuita întrunire a membrilor clubului conservator din capitală. A asitat d. Take Ionescu şi numeroşi membri.

S'a discutat mult asupra evenimentelor importante ce se petrec în sînul partidului conservator.

Demisie importantă

Bucureşti.— Ziarul „L'Independance Roumaine" anunţă dimisia contra amiralului Ursian din „Societatea Agrară.

Cercetări judiciare

Bucureşti.—D. Cristu Negoescu, fost administrator al Casei şcoalelor, a fost citat azi la parchetul de Ilfov, spre a da informaţiuni cu privire la un apel ţărănesc ce-a fost lansat pe timpul rescoalelor.

V. Cogălniceanu

Bucureşti.—Procurorul Alimănescu s'a presentat astă-zi la otelul din Giurgiu unde se află găzduit d. Cogălniceanu şi l'a dus la parchet

Dezertori romîni în Basarabia

Bucureşti.—**Guvernul rus a comunicat guvernului romin că din cauza excesivului număr de dezertori aflători în Basarabia, guvernul a decis, din cauza pericolului ce presintă, să-i trimită în Siberia dincolo de Irkutzk.**

Numiri

Bucureşti.—La ministerul de instrucţie s'au făcut astă-zi următoarele înaintări şi numiri: D-nii I. Alexandrescu şi N. Vlădescu, sub-şefi de birou în direcţia I a a fost înaintaţi şefi de birou.

D. I. Necolaide şi H. Sărăteanu, înpiegaţi la direcţia I-a sub-şefi de birou.

D. M. Ghica-Budeşti, arhitect al casei şcoalelor.

D-nii Ivaşcu, Liveanu, G. Dimitrescu, V. Stăncelescu, I. Negreanu şi Ştefan Ionescu, copişti în direcţia II-a şi în direcţia statisticei.

Alt instigator arestat

Bucureşti.— Prefectul de Dîmboviţa comunică Ministerului de interne că în acel judeţ a fost arestat un tînăr Atanasiade care face propagandă printre săteni, ca să se inscrie în societatea „Salvarea naţiunei romîne» pentru ca ast-fel să poată alcătui un mare partid ţărănesc.

Atanasiade este licenţiat în matematici şi om cu dare de mînă. Pe motiv că ţine conferinţi culturale pe la sate el aduna pe preoţi, învăţători şi săteni şi-i îndemna să se alcătuiască într'un partid ţărănesc, cu menire de a resturna actuala stare de lucruri.

El va fi adus în Capitală.

Reorganizarea ministerului de războiu

Bucureşi,—A, S. Regală Principele Ferdinand a lucrat astă-zi cu d. general Averescu, ministru de războiu. cu această ocaziune s'a discutat mult chestiunea necesităţei reorganizărei ministerului de războiu.

Confruntări

Bucureşti.—D. Ionescu Lungu, învăţător, va fi adus din uou în Capitală în scop de a fi confruntat cu d. Rădulescu-Muşăteşti şi nevasta acestuia.

Instrucţia a reuşit să stabilească în mod neîndoios existenţa societăţei „Salvarea naţiunei romîne", Rămîne acum de văzut dacă să va putea face dovada că elementele principale ale acestei societăţi au instigat în adevăr pe ţarani.

Turcia gata de război

Viena.- **Provoacă mare ingrijorare în toate cercurile de aci, ştirea sosită din Constantinopol cum că eri au fost expediate de aci în Macedonia 150 de vagoane cu muniţiuni de războiu şi 80 de tunuri cu tragere rapidă.**

De curînd au inceput lucrările pentru construirea liniei strategice Rodos-Adrianopol.

Pirotechnia din Stambul lucrează zi şi noapte la fabricarea unei imense cantităţi de muniţiuni; iar atelierele confecţionează haine şi cele l'alte lucruri necesare trupei.

Belgia republică

Bruxelles.— *Situaţiunea politică în vederea stărei grave a Regelui Leopold devine din ce în ce mai serioasă.*

Cu multă seriozitate unele cercuri politice ventilează ideea proclamărei Belgiei de republică.

Cutremure

Londra, —Din Chili vin veşti îngrozitoare. Mulţi vulcani arunca flăcări. Cutremurile de pămînt sunt extra-ordinare.

Populaţia fuge îngrozită.

Poliţişti ucişi

Odesa.—*La locuinţa institutorului Gurino de aci, poliţia a făcut o descindere. In momentul în care poliştii pătrundeau în casă a exploadat o bombă. Opt poliţişti au fost asasinaţi.*

Poliţia din Vilma a făcut perchiziţia la institutorii evrei. Optzeci din ei au fost arestaţi.

O lucrare asupra războiului ruso-japonez

Buda-Pesta. Amiralul Alexieff, vice-regele Amurului va face să apară în curînd o importantă lucrare asupra răsboiului ruso-japonez.

Se zice, că amiralul Alexieff va da la lumină fapte de o extremă însămnatate asupra chipului cum s'a desfăşurat războiul din Extremul Orient.

Datorită acestei deosebite importanţe a lucrărei amiralului, Ţarul a cerut ca primul volum să-i fie presentat înainte ca opera să fie pusă în vînzare.

DE INCHIRIET

Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Anunciu

De **inchiriet** sau de **vînzare**, chiar de pe acum, **O VIE LA COPOU** lîngă primul rond-point.

Pentru informaţiuni a se adresa la D-l A. Ciurea strada Coroi No. 4.

Rachell Grunberg

MOAŞA PREMIATA

Iassy strada Armeană N-rul 11

Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.

Aranjamentul corespunzător

INGRIJIRE RIGUROASA

PRETURI CONVENABILE

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizare în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"

Salon de Mode

Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

Practică: **Vaccinări şi Revaccinări**

De inchiriet în strada Golia un apartament de 5 camere şi un antret, între care una foarte mare. Se preferă a se închiria unui club sau unei societăţi. A se adresa administraţiei.

OCAZIUNE

Din cauză de plecare din ţară se vînd eften diferite mobile şi obiecte casnice. precum un etac, salon, piano, etc., etc. A se adresa la d na Netty L. Unter, str. Pomir 7.

Licenţiat sau Asistent

poate ocupa postul în farmacia D. Herzenberg, Iaşi.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL.

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

De inchiriat

Două apartamente fie-care de cîte două odăi din casele situate în strada Păcurari No. 97.

Pentru condiţiuni a se adresa d-lui M. Con. Drăcşăneanu avocat Strada Sf. Sava No, 16.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini. Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de câte 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar sistem Liberty (Tiegeldruch presse) se vinde cu preţ foărte eftin; maşina este în bună stare. A se adresa la Tipografia H. GOLDNER Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris in contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

la Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgauif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltueli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĔ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de verítabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

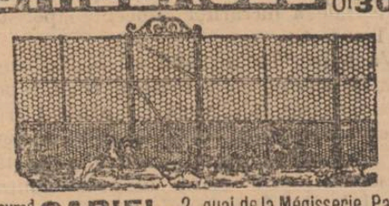

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis.... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Pontes-couveuses, pour 20 Places..... 7

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 117.—Sîmbătă 7 Aprilie 1907.

Rătăciţii

Ne e încă proaspăt, în amintirea tuturor, faimosul comunicat apărut acum cîte-va zile în „Conservatorul". Mai cu samă, ceea ce ni s'a păstrat mai bine, din acest trecător incident în viaţa partidului, e impresia de ridicol pe care ne-a lăsat o, e bizareria mentalităţei pe care a scos'o la iveală.

Lovitura maestrului care lucrează în umbră, n'a reuşit înse de cît pe jumătate. După ce fusese hotărît ca notiţa din „Conservatorul" să apară în mod regulat timp de 15 zile, confratele bucureştean s'a hotărît să tacă chiar a treia zi, ca şi cum nimic important nu s'ar fi petrecut pînă atunci.

Dar dacă ziarul, pe care numele îl indică a fi oficios al partidului, a recunoscut ridicolul procedeului său, şi a înţeles că e bine să înceteze de a mai vorbi atunci cînd ar fi fost mai bine să fi tăcut de la început,—«Patriotul" însă, crede că menirea sa pe pămînt e de a pescui în apă tulbure, şi a scormoni toate uriciunile pe cari, din nenorocire, viaţa politică le scoate la suprafaţă.

Astfel după ce la timp a reprodus comunicatul, în numărul său de ieri, revine şi asupra lui cu prilejul unor comunicări făcute de corespondentul ziarului la Piatra N.

Cel ce vorbeşte, e fără îndoială „un bun conservator" care afirmă că nimeni n'a rugat pe d. Bădăreu să intervină în certurile partidului local.

„Pe noi, *vrednicii* conservatori de aici,—zice energicul anonim,— care odată pentru totdeauna ne am pus să constituim clubul sub preşidenţia veneratului nostru şef G. Cantacuzino, nu ne stinghereşte întru nimic micile dizidenţe, nemulţumiri, răutăţi sau şicane care ne veneau de la *rătăciţii* din partid".

Micile dizidenţe, răutăţi şi şicane, după însăşi afirmarea anonimului, constau în faptul că clubul din Piatra a ales ca preşedinte activ al său pe d. Take Ionescu.

Istoria se repetă.

La Iaşi, majoritatea zdrobitoare a membrilor, care avea în faţa sa opoziţia a 5 sau 6 membri nemulţumiţi, a dat sufragiile sale, pentru locul de preşedinte aceluiaşi fruntaş iubit, alegînd totodată ca vice-preşedinte pe acel care a fost în totdeauna sufletul clubului ieşan: Dl. Alex. Bădăreu.

Cei 5 sau 6, au plecat umiliţi, dar nu s'au dat învinşi. Ridicînd glasul ca şi cum li s'ar fi făcut cea mai revoltătoare nedreptate, răsculînd mulţimea cu protestările lor, exploatînd toate pasiunele, toate nemulţumirile, toate slăbiciunile, care se puteau exploata, au isbutit să mărească minoritatea lor nebăgată în samă, pînă ce au făcut a se credé că adevăratul organism conservator sunt ei, şi că *rătăciţii* sunt ceilalţi, cari au stat neclintiţi la locul lor, exercitîndu-şi drepturile şi îndatoririle.

E dureros să fii nevoit a da în vileag asemenea lucruri, şi e poate mai bine să tai de la rădăcină cangrena care ameninţă să devoreze mădularul pe care la atins.

Dacă am avea credinţa că partidul conservator a ajus in starea aceasta că nu mai poate spera in buna înţelegere a membrilor săi, că şeful însuşi nu mai e nucleul în jurul căruia se încheagă celula conservatoare, că fruntaşii cei mai iubiţi şi cei mai vrednici, cari alături de şef au dus partidul la îzbîndă in vremuri bune şi l'au ferit de nenorociri in vremuri grele, nu se mai bucură de dragostea şi încrederea tuturor, am face operă de oameni chibzuiţi, despărţindu-ne care în cotro, pentru a nu ne mai amărî viaţa într'o nenorocită şi infructuoasă neînţelegere.

Dar credinţa noastră, ca şi a celor mai mulţi, e că partidul conservator are soarta sa bine determinată în existenţa acestei ţări, că spre nenorocirea sa însă, geniul său cel rău,—un geniu rău in carne şi oase,—îl face să treacă prin momente grele. Totul însă e trecător. Partidul conservator are şi geniul său cel bun,—în carne şi în oase şi acesta—şi ar fi să disperăm de totul dacă am crede că în lupta dintre bine şi rău, dintre lumină şi întuneric, binele şi lumina nu vor eşi triumfătoare.

Atunci cînd acţiunea ocultă şi nefastă care a provocat criza actuală va fi distrusă, cînd lucrurile vor relua mersul lor normal, cînd vom avea cu toţii putinţa de a privi liniştit înainte, ne vom arunca poate o clipă privirea şi îndărăt.

Şi cu perspectiva pe care o iau faptele ce au intrat în domeniul trecutului ne va fi uşor să vedem, cine au fost acei cari au meritat epitetul de rătăciţi: cei cari-l strigau in gura mare, sau cei care-l primeau cu seninătate clătinînd din cap?

Sfârşitul provizoratului

Credinţa generală a liberalilor din Iaşi este că până Duminică va suna, în sfîrşit, ceasul cel bun şi că vor intra în caşcaval.

Era şi vremea! La clubul liberal începură murmurile şi dacă starea de lucruri ar fi continuat—guvernamentalii în opoziţie şi opoziţia în caşcaval—s'ar fi ajuns la scandal.

Credinţa este deci că totul s'a aranjat. Primar a ieşit d. N. Gane. Zicem că a ieşit, fiind-că între multiplii candidaţi la primariat, nu figura şi d. Gane.

D. Gane nu este primar ideal în nici un fel: om bătrîn, un amorezat al literaturei, d. Gane însu-şi ar fi preferat o demnitate mai puţin importantă.

D. Gane era obosit acum 7 ani, cînd mai trecuse pe la primărie. Dar acum! D. Gane nu este nici idealul clubiştilor fiind că oboseala îl face să nu se ocupe de alţii.

D. Gane urmează a fi secondat de d-nii D. Botez, care a mai fost prim-ajutor de primar şi de un om nou, d. Eraclide.

Ca prefect al judeţului este desemnat un om cu foarte puţine legături în Iaşi. Pe domnul G. Kernbach îl cunoaşte puţină lume. Calitatea care l'a făcut să i se încredinţeze insemnatul post, este doar aceasta: d. Kernbach publică versuri în revista d-lui Stere.

Treburile eforiei vor fi încredinţate d-lor C. B. Pennescu, Ath. Gheorghiu şi Pallade.

Aceste numiri au fost hotărîte şi posibilitatea, că, pînă în ultimul moment, se vor face schimbări, nu este exclusă.

Unii susţin chiar, că d. Stere ar pretinde să fie primar. Alţii, însă, susţin că d. Stere pretinde să fie ministru sau ... nimic.

Ori cum fie, declarăm că este timpul ca starea de provizorat să înceteze şi ca guvernul să se servească de prietenii sei pentru a conduce diversele treburi locale.

Lucrul acesta este tot atît de important pe cît de secundar ie cine va ocupa, în viitor, cutare sau cutare post.

Ceartă, în tot cazul, are să fie berechet.

CAZUL FIULUI

Ca simplu decor guvernul a simţit necesitatea să-şi procure un nume, un om ceva mai de seamă, cu care să provoace senzaţiune şi să facă diversiune în chestia răscoalelor.

Acest om a fost descoperit. El se numeşte Vasile Cogălniceanu, este fiul unui nemuritor bărbat de stat şi din această cauză faptul arestărei sale, înspre noapte şi a transportărei sale cu automobilul la Giurgiu, au provocat senzaţia dorită.

Atît doar că arestatul la Giurgiu este fiul lui Mihai Cogălniceanu — căci încolo acest nume se pierde.

Vasile Cogălniceanu, al cărui nume să tipăreşte astăzi în toate ziarele, n'a făcut, pînă acum, să se vorbească prea mult de el. Fost funcţionar la Domenii sub ultimul guvern liberal, Kogălniceanu s'a dedat apoi comerţului reprezintînd, în Bucureşti, o societate de asigurare.

N'avem, dar, de-a face cu un spirit superior, nici nu este stabilit că fiul lui M. Cogălniceanu, ar fi, ferească D-zeu, un degenerat, capabil de-a face fapte rele, cum ar fi, spre pildă, instigaţia la revolte.

Arestatul de la Giurgiu a scris ceva în chestia ţărănească, a adunat într'o subţire broşură părerile sale în această chestiune şi, convins probabil că opera sa nu va avea succes în librării—a împărţit pe gratis acea broşură.

Atît a făcut bietul om! Dar lucruri la fel au făcut mulţi alţii, au făcut'o oameni de seamă al căror cuvînt are tot atîta trecere pe cîtă ne-trecere a avut'o broşura agentului de asigurare de la Bucureşti.

De ce nu s'au luat măsuri contra acelor mari nevinovaţi şi de ce s'a abătut toată litera legei numai asupra acelui V. Cogălniceanu, de care fiecare se întreabă „cine este domnul?"

Tocmai fiindcă guvernul liberal are nevoe să producă diversiune în spirite, a inventat pe dl. V. Cogălniceanu, despre care nu se spune nici ce-a păcătuit, dar atît se spune: „este fiul marelui bărbat de stat".

Broşura d-lui Haret, acea patentă aţiţare la revoltă, a fost umbrită de broşura... fiului marelui bărbat.

Şi cine ştie! La vară broşura actualului ministru va fi distribuită, poate, resplată elevilor sirguitori.

...Pe cînd la Giurgiu procurorul general nu va fi isprăvit încă severa anchetă contra fiului marelui bărbat.

Rescoalele ţărăneşti

Imprejurările prin care a trecut ţara noastră zilele acestea, dovedesc pînă la evidenţă lipsa noastră de prevedere şi indolenţa funcţionarilor, care se găsesc în raporturi zilnice cu ţăranii.

Nu-mi propun să arăt nici pricinile acele, pe care eu le socotesc multiple, nici leacurile ce se cuvin să se dee; vreu să spun însă că, chestiunea nu trebue judecată şi rezolvată fără un prealabil studiu şi judecata bine chibzuită asupra măsurilor.

Se vorbeşte despre rapoartele Prefecţilor. Eu cred ca ele nu pot să fie de cît o oglindă ştearsă şi pătimaşă a pricinilor şi stărilor de lucruri; mai mult chiar, în faţa întîmplărilor neaşteptate care s'au deslănţuit, mulţi din funcţionarii subalterni, fie pentru a se recomanda, săvîrşesc mult zel, fie pentru a acoperi propria lor greşală arată mulţi făptuitori de dezordine, nu în faţa justiţiei, ci în faţa acelor ce se cred în stare să arăte la centru pricinile şi leacurile răscoalelor.

Partidul liberal, ca şi cel conservator, se găseşte puţin pregătit pentru rezolvirea chestiei ţărănesti; cercetătorii acestei chestiuni de până acum sunt unilaterali: sau porniţi din pricina ideilor pe care le înpărtăşesc, aşa in cît tot ce spun tot ce arată ca observaţie pleacă de la un anume scop al ideilor ce-l domină, îmbrăcoînd argumentarea spre reuşita părerilor ce le are mai dinainte, nefiind în stare sa se desbrace de ideile care-l domină; şi aşa dă leacuri, descrie faptele şi dă concluzii; sau pătimaşi ai unor stări de lucruri din trecut, către care caută să ducă toată activitatea, să arăte toate îndrumările.

Materialul care trebue să servească la baza întocmirei legiuirilor viitoare în chestia ţărănească, trebue adunat din toate părţile şi să fie scos din toate stratele societăţei, nu numai din acei ce astăzi înfăţişază pătura de guvernămînt, nu numai de la cărturari şi gazetari, dar mai ales de la oamenii cari duc viaţa practică şi să amestică în tot pasul cu ţăranii; de la acei ce au prilejul de a judeca pricinile şi nevoile ţăranilor, în fine de la acei care, conduşi de un spirit de dreptate, cercetînd cele scrise şi spuse, aduc în sprijinul chestiunei părerile lor, dau soluţiuni motivate.

Problema chestiei ţărăneşti nu trebue luată spre deslegare cu repegiune, nu trebue stabilite acum principii, pentru că nu suntem în stare să le cunoaştem pe deplin.

Prudenţa să impune, că arată calea de luat măsuri preventive nu însă hotărîtoare.

Dacă s-au potolit pentru moment răscoalele să nu ne închipuim că ele au dispărut cu pricini cu tot, nu.

Să căutăm a fi cu băgare de seamă pentru a nu primejdui nici proprietatea, care pentru o ţară eminamente agricolă ca a noastră, are nevoe de a fi ocrotită, nici ţărănimea, care trebue scoasă de sub jugul asupritor al tocmelilor agricole şi a lipsei de pămînt pentru lucru.

Partidul liberal punîndu-se să adune materialul legiuirilor sale în chestia ţărănească trebue să ţie samă de toate interesele, căci legiuind angajază toate partidele.

Se cere ca în chestia ţărănească să se cunoască cît mai sigur pricinile răscoalelor, nevoile ţăranilor pentru ca să se chibzuiască bine măsurile. O greşală în această chestie poate fi fatală ţărei.

Grigorie C. Buţureanu

OAMENI ŞI LUCRURI

Moldova peste Prut...

Rusia ne-a trimis o nouă ironie....oficială, anunţînd guvernul că numărul dezertorilor români în Basarabia a crescut în mod enorm. E posibil şi chiar probabil, în urma recentelor răscoale. O ţărănime răzvrătită, atît de furios pornită în contra a tot ce este oraş şi orăşan nu putea să nu refuze, în parte, şi soldaţii ori aceştia—întru cît erau fii de ţărani—nu puteau să nu refuze în parte de a merge în potriva părinţilor proprii, revoltaţi—după credinţa lor—pentru o cauză dreaptă.

De aici pînă la....Potemkinismul rusesc mai este mult. Şi tocmai în vederea aceasta, Rusia ne reuşind nici cu prilejul răscoaleler să-şi capete înapoi pe foştii eroi ai Potemkinului a trimis pe rezerviştii moldoveni la....Siberia, să le iea locul. I-a trimis, fireşte, de milă şi ca să nu umple Basarabia de spiritul revoluţionar....

In adevăr din Rusia toată, această dulce Basarabie este cea care doarme mai în linişte, mai resemnată, mai departe de curentele revoluţionare, mai străină de atmosfera redeşteptării.

Au venit de curînd alegerile pentru a doua dumă şi Basarabia, mai ortodoxă decît însăşi sfînta ortodoxie a trimis drept representanţi *numai* apostoli ai „adevăraţilor ruşi" între care pe cei doi celebri politiciani cari s'au distins dăunăzi în chipul ştiut atrăgînd asupră-şi ridicolul Europei întregi: ruteanul Purişkievici şi „moldovanul" Cruşevan. Despre acesta din urmă scrie corespondentul „Vieţei Romîneşti" în cel mai recent număr.—Şi se ştie că publicaţia d-lui Stere cunoaşte viaţa şi politica Basarabiei în chip deosebit şi scrupulos:

„...Pe Basarabia o priveşte uimită toată lumea ca fiind cuibul reacţiunei şi vrăjmaşa oricării libertăţi. In sprijinul politicei de reprimare şi de rusificaţie, în ajutorul bandei negre, împotriva aleşilor naţiunei, împotriva libertăţei de opinii, de cugetare, au sărit cei 9 deputaţi din Basarabia. Şi—ce e durere şi ruşine pentru noi—primul loc între dînşii îl ocupă P. Cruşevan pe care publicul Petersburgului îl cunoaşte acum şi-l întîmpină zilnic cu strigăte ca: „Măi, Moldovanule ţigane!" Nu era destul ca ruşii din Basarabia să întrebuinţeze numele Moldovanului ca un cuvînt de ocară, iată şi pe Rusia intelectuală despreţuind acest nume. Cruşevan va rămânea în veci o pată neştearsă pe drapelul nostru al Romînilor din Basarabia: l'am perdut ca forţă a noastră mare şi firească, l'am îngropat încă de atunci de cînd el a renunţat la neamul lui, declarîndu se "adevarat rus". Mai jos nimeni nu poate cădea. „Tot astfeliu vedem în Dumă şi şi pe cei opt deputaţi din Basarabia provincială care se poartă ca....unicii şi singurii patrioţi ruşi. In momentul acesta publicul din Rusia întreagă se ţine de burtă rîzind iar mulţi se întreabă: păi unde, mă rog, este Basarabia asta? Nu-i cum-va în Africa centrală? Această întrebare am cetit-o într'o gazetă rusască."

Din toate aceste urmează că imperiul rus trebuie să ne fie adînc recunoscător. Dovada a şi făcut-o: ne-a trimis rezerviştii la Irkutzk, ca să-şi...răcească entuziasmul revoluţionar. Noi am trimis Potemkiniştii în climatul superb al munţilor Carpaţii...

Rodion

Suprafeţe şi adîncuri

Pe plajă. E linişte. Privirea'ţi-alunecă pe nemărginirea de apă, ce ca o sticlă imensă reflectează văzduhul unei zile senine de vară. Valuri discrete prind uneori fiinţă din tremurul apei. Dar asemene unei vaste ţesături de mătase, în mii şi mii de cute, ce ar fi întinsă de mîni uriaşe, astfel se desdoesc valurile, şi pânza de apă se întinde fără creţuri în cuprinsul orizontului fără hotare.

Săturat de luciul mărei, te rîdici de pe jeţul de piatră şi te depărtezi gînditor, — dacă eşti obicinuit cu preocuparea aceasta, care se chiamă gîndire.

Ce lucioasă şi netedă suprafaţă! Nici un colţ de stîncă nu-şi înalţă umerii sub acoperişul de apă; nici o încreţitură tainică nu îndoeşte unda; şi păsările de Mare se feresc să-şi mai răcorească aripile, de milă, par'că, să nu sgîrie luciul acestei oglinzi!

Aşa e, tinere turist, necunoscător al adîncurilor şi care te mulţumeşti cu observarea suprafeţelor. Dincolo însă de marginea orizontului, pe care-l cuprind ochii d-tale, corăbierul se pregăteşte de vreme rea. Căci departe, foarte departe, vede un punct negru, prevestitor de furtună.

Intoarce-te pe plajă, tinere, şi priveşte. Din toate părţile se rîdică nori vineţi; vîntul începe să şuere şi vijelie năprasnică cutremură văzduhul.

Luciul Mărei plesneşte şi crapă, deschizîndu-şi înfiorătoare prăpăstii: stînci încolţorate se ivesc ameninţătoare; iar mînioasele talazuri se fărîmă în pulbere ori aleargă să înghită bărcile surprinse de uragan.

Ce groasnică schimbare! A pierit suprafaţa netedă de adineaori, şi în locul ei, acum se arată ochiului o privelişte grandioasă, asemănătoare cu a unui pămînt în formaţie, zdruncinat de vulcani lăuntrici.

Să trecem acum de la apă la uscat.

Oare suprafaţa Mărei liniştite nu se potiveşte cum va cu suprafaţa stărei politice şi sociale a ţărei noastre, de pînă mai ieri, alaltăeri, pe care am admirat-o în atîtea rînduri, şi de care ne-am depărtat ca tînărul turist, sătul de atîta linişte şi netezeală?

N'am bănuit că în locul cîmpului ne vom trezi într'o bună dimineaţă cu stînci şi rîpi prăpăstioase.

N'am crezut că şesul acesta primitiv va trece prin formaţiuni geologice; şi astăzi ne aruncăm ochii cu groază în adîncile peşteri, unde mai clocoteşte încă vîrtejul vulcanic. Apele zbuciumatelor izvoare, ce sfîşie piepturile munţilor, troenesc, cu humă nefericitele văi, şi jalnicul ecou al dezastrului mai repetă tînguirea vre-unui copac, care, trosnind şi rupîndu-se în două, îşi dă sufletul în văzduhul sguduit de trăsnet şi tunet.

A pierit suprafaţa şi am văzut adîncurile.

Cu prea mult sdruncin, poate, am dobîndit, însă, învăţătura Dar fără cheltuială de energie şi de parale, nu se învaţă nici fabricaţiunea lulelelor, darmi-te ştiinţa cîrmuirei popoarelor? De aceea e bine şi se cade, barem acum după ce văzurăm adîncurile, să facem oare care reflecţii.

Sunt unele opinii ce s'au zeflemisit în mintea tinerilor noştri cărturari, cari, aidoma turstului de pe plajă, s'au mulţumit cu sensaţia suprafeţei.

Una din aceste opinii este şi aceea că prin acordarea „votului universal", s'ar preschimba starea socială a săteanului, atît din punct de vedere economic, cît şi din punct de vedere cultural.

Nu tăgăduim că, din punct de vedere politic, ar fi cucerirea ultimă, ce ar încorona năzuinţele fericiţilor visători, cari ne dăruiră cu frazeologia de contrabandă, importată de peste graniţă. Dar incoronarea aceasta s'ar ridiculiza tot atît de repede, cum s'au ridiculizat expresiile: libertate, egalitate şi fraternitate, ce nu-şi mai găsesc întrebuinţare de cît în farse şi comedii de teatru.

Dovadă că şi-au perdut sensul propriu, e că, într'un moment de sinceră pornire şi de tăgadă a frazeologiei nepotrivite cu credinţele şi aspiraţiile noastre, bătrînul şef al partidului liberal, a strigat de pe tribuna Parlamentului: —„Dacă e vorba apoi, noi suntem adevăratul partid conservator!"

Nu se cuvine atunci să ne întrebăm:

Oare preface-va votul universal starea socială a săteanului nostru, aşa cum îl cunoaştem astăzi, fără cultură şi fără disciplină socială?

Oare votul universal este singurul mij-

loc ca să refacem spiritul săteanului nostru ?

Oare votul universal să fie piatra filosofală, atît de mult căutată de alchimiştii noştri politici, sub a cărei influenţă să se schimbe oameni şi lucruri, întocmiri şi aşăzăminte ?

Oare votul universal să poată exercita atît de puternică înrîurire asupra spiritului nostru nedisciplinat, şi să ajungem să ne potrivim gîndirea cu bătaia inimii ?

Oare votul universel să fie oglinda în care să se poată reflecta sincer toate acţiunile noastre politice, ca să ne spăimîntăm une ori de rezultatele acestor acţiuni ?

O fi !

Dar... o veni ea şi vremea aceea, voinice ; aşa zice bătrînul împărat din poveste, lui Făt frumos nerăbdător sa-şi sărute crăiasa.

S'a produs, însă, în vremea rescoalelor ţărăneşti, pline de multe învăţăminte, un răspuns, care ar trebui să dea mult de gîndit susţinătorilor fără rezerve ai vutului universal. A răspuns chiar săteauul nostru, a cărui mîntuire ne-am închipuit-o prin votul acesta obştesc ; şi a răspuns ca s'auză toată suflarea cărturarilor chemaţi să'l ducă de mînă pe cărările cu multe răspîntii şi cu ciudate răscruci ale politicii noastre. A răspuns şi a făcut dovadă că nu a venit vremea să aşezăm acest baso-relief pe soclul monumentului care închipueşte Romînia modernă.

— Vrem **lotul** *universal* cu 25 de lei falcea !

Iată de ce, noi, care nu ne-am mulţumit prea mult numai cu senzaţia suprafeţelor, credem dintruntăi că trebue să le dăm sătenilor cultură, adică învăţătură practică.

Cînd vor ajunge să li se limpezească vederea şi sá'şi desluşască raporturile dintre oameni şi lucruri, atunci, chiar de ar uita cîrmuitorii, o să le aducă aminte ei, sătenii ; căci vor fi conştienţi de drepturi şi datorii, şi vor şti cum să ceară representarea sineeră a intereselor lor cetăţeneşti prin votul obştesc.

Atunci frazeologia nu va mai zăpăci minţile alegătorilor, fiindcă în faţa demagogului nesocotit va sta oglindă *votul universal* şi vorbele goale se vor reflecta deopotrivă cu superficialitatea gîndului şi cu sărăcia ideilor.

Atunci, cînd se vor aşeza trainic pe treptele mărirei sociale toate clasele birnicilor, atunci îşi vor redobîndi sensul propriu şi cele trei expresii, din care se urzră *drepturile omului.* Iar încoronarea năzuinţelor noastre politice prin votul obştesc, va fi sărbătorită ca ziua unei alte învieri ; căci va fi în ziua aceea trecerea reală şi a tuturor de la întuneric la lumină.

Pînă atunci, însă, să ne gîndim matur şi cu chibzuintă la cultura săteanului dîndu-i învăţătură de carte potrivită cu nevoile lui de plugar, ca să nu ne mai fie dat să auzim cereri ca aceasta :

— Vrem **lotul** *universal* cu 25 de lei falcea !

Mişcare in magistratură

Pe ziua de eri s'au făcut următoarele numiri şi permutări în magistratură :

Dl. Al. A. Lupaşcu a fost numit inspector al portăreilor în locul d-lui Mateiu Millo.

D. C. I. Barbelian, jude la ocelul Argeşel (Muscel), judecător de instrucţie la trib. Muscel, în locul d-lui Radu Popescu care trece în locul celui dintăiu.

D. Ovid Gherghel, jude de ocol Voineşti (Dîmboviţa), judecător de şedinţă la trib. Tecuciu, în locul d-lui C. A. Viforeanu, care trece în locul celui dintăiu.

D. G. D. Eustaţiu a fost numit jude de şedinţă la trib. Ialomiţa, în locul d-lui C. Nenişor.

D. G. L. Dumitrescu, judecător sindic la tribunalul Romanaţi, judecător de şedinţă la acelaş trib. în locul d-lui V. V. Suditu, care trece în locul d-lui G. Dumitriu.

D. M. Costintscu, jude de şedinţă la trib. Brăila, a fost permutat în aceeaş calitate la trib. Bacău, în locul d-lui Dionisie Ionescu, care trece în locul celui dintăiu.

D. G. Livaditi, procuror la trib. Suceava, permutat în locul d-lui Vasile Tufescu, care trece în locul celui dintăiu.

D. V. Dumitrescu a fost numit procuror de secţiune la trib. Ilfov, în locul d-lui G. Cristescu.

D. G. Tufescu, actual procuror, a fost numit judecător la ocol IV Bucureşti, în locul d-lui D. Cotadi.

D. D. Cotadi jude la ocol IV Bucureşti, permutat în aceeaşi calitate la ocolul Drăgăşani (Vîlcea) în locul d-lui I. Koslinski.

D. Andrei A. Rădulescu, a fost numit supleant la trib. Argeş, în locul d-lui C. I. Rătescu, demisionat.

D. I. I. Gheţu a fost numit ajutor de judecător la ocolul Topolog (Argeş) în locul d-lui I. Pandele, demisionat.

D. D. C. Zaharia, jude-ajutor la ocolul Vaslui a fost numit supl. la trib. Vaslui, în locul d-lui I. Mihăilescu.

D. I. Panţu a fost numit ajutor de judecător la ocolul Vaslui în locul d-lui C. Zaharia.

D. G. Hagi Chirea a fost numit jude-ajutor la Ocolul Caracal în locul D-lui C. Florescu, demisionat.

D. V. A. Ionescu a fost numit portărel pe lîngă trib. Romanaţi.

D. I. I. Calvocorescu, jude-ajutor la ocolul Roşiorii-de-Vede (Teleorman), a fost permutat în aceiaşi calitate la ocolul Roman, în locul d-lui Gr. Ceaur Aslan, care trece în locul celui dintăiu.

D. P. Davidescu, jude-ajutor la ocolul Dîmboviţa, a fost permutat în aceeaşi calitate, la ocolul Voineşti (Dîmboviţa), în locul d-lui V. I. Ştirbulescu, care a trecut în locul celui dintăiu

D. Anton I. Petrovici, ajutor de grefier la secţia I a trib. Covurlui, a fost înnaintat grefier la secţia II, în locul d-lui C. Zaharia demisionat.

D. G. Alexandrescu a fost numit ajutor de grefier la secţia I a trib. Covurlui.

D. I. Gheorghiu, ajutor de grefier la trib. Tutova, în locul d-lui N. Dimitriu demisionat.

Litere-Ştiinţe-Arte

Am avut prilejul de a ceti ieri o scrisoare a d-rei Agata Bîrsescu, dată de acum trei zile. Cu acea scriere nervoasă, grăbită, tranşantă, caracteristică pentru însuşi felul de traiu şi de neliniște al admirabilei artiste, ea schiţa în cîte-va linii rezumatul ultimelor neplăceri şi peripeţii care ar putea—scria ea—să alcătuiască un roman care s'ar intitula : „Suferinţele une tragediane".

Lăsînd de-oparte interesul...literar ce-ar prezenta o asemenea scriere, regretăm că cea mai strălucită interpretă a geniului dramatic romînesc—atît de sarac în talente superioare—artista care a rîdicat reputaţia ţării în străinatate la culmi necunoscute până la ea, nu poate fi cruţată de vicisitudinile unei cariere ingrate, legată de o existenţă de muncă anevoioasă. Urăm din tot sufletul d-rei Bîrsescu să-şi poată îndeplini în curînd idealul unui traiu liniştit şi sigur,—dacă aceasta mai e posibil după atîtaa decenii de neliniște şi de... triumfuri.

*

Pentru muncitorii intelectuali doctorul Fleury—un specialist în materie—recomandă următorul regim de alimentaţiune : diminineata : 200 grame cafea cu lapte şi două bişcote cu unt ; la amiază : 4 bişcote, un ou fert, 100—125 grame carne friptă ori peşte uşor ; 200 grame : legume şi lapte ; seara : o supă cu pastă alimentară, o mîncare de tocmagi ori macaroane ori de legume făcute purée 200 grame ; 150 gr. salată, fructe, peşte, 2—3 bişcote cu unt. Abstinenţa de la acool ; moderetiune la cafea, ceaiu etc.; 1200 grame de licid, apă minerală uşoară...

Cetitori, dacă sunteţi intelectuali,—daţi-vă demisia din această grupă. Dacă nu, vă aşteaptă... apa minerală.

*

Cenzura şi poliţia berlineză au fost victima unei farse... teatrale. Cunoscutul scriitor şi director de teatru—actor el însuşi în acelaşi timp—scrisese o piesă „Der junge Fritz" unde e vorba de tinereţa lui Frederic cel Mare. Poliţia, fireşte, a oprit reprezentarea. Bonn recurse la un truc, anunţînd *relâche*, dar invitînd personal un public numeros în faţa căruia fu jucată. O a doua încercare însă de aceiaşi natură a fost împiedecată de poliţia din Berlin.

*

Astronomii europeni au comemorat zilele aceste centenarul morţii lui Lalande unul din cei mai bizari savanţi ai timpului său. Contemporanii îl cunoşteau ca pe un mâncător de... painjeni. S'a ştiut însă mai apoi că nu erau de cît painjeni de şocolată, perfect de bine imitaţi.

*

Trupa de operete a d-lui Marinescu anunţă pentru astăzi delicioasa operetă *Nitouche.* Va fi una din noutăţile cu drept cuvînt atrăgătoare în repertorul d-rei Nora Marinescu.

*

A apărut : *Istoria Pedagogiei*, volumul III-a, Secolul XVIII-lea de I. Găvănescul.

Cuprinde următoarele : Locul pedagogiei între celelalte ştiinţe. Impărţirea ei. Necesitatea orientărei istorice în studiul pedagogiei. Caracterizarea secolulni XVIII. Caracterizarea secolului XVIII (urmare). Curentele pedagogice ale secolului XVIII. Realismul şi humanizmul. J. J. Rousseau. J. J. Rousseau, biografia lui. Pedagogia lui Rousseau. Pedagogia lui Rousseau (urmare). Pedagogia lui Rousseau (urmare). Basedow. Filantropinul. Humanismul şi realismul către sfîrşitul secolului XVIII. Realismul şi clasicismul la sfîrşitul XVIII (urmare). Pedagogiei revoluţiei franceze. Pedagogia sociologică şi politică. Pedegogia revoluţiei franceze (urmare). Ideile pedagogice şi creaţiile şcolare ale revoluţiei franceze. Universităţile germane. Universităţile germane (urmare) Invăţămintul în Austria. Situaţia şi direcţiile culturale ale Românilor în secolul XVIII. Starea culturală a ţărilor române în secolul XVIII. Şcoalele din România pe la jumătatea secolului XVIII.

*

STRUNA ZILEI

CONGRESUL „PĂCII"

Rusia a luat iniţiativa unui al doilea congres al păcei la Haga.

...Guvernul rus a făcut o comandă uriaşă de tunuri şi muniţiuni.

Agenţia rusă : depeşi.

Eu socot că vor trimite —
Deşi-i cam sinistră şaga —
Tunurile.... eloquente
De adreptul chiar la Haga.

Informaţii

D. Al. A. Băddreu, care a luat parte la solemnitatea de la Timişeşti, s'a reîntors aseară in capitală.

Eri a sosit în capitală, venind din Iaşi, comisiunea compusă din d-nii lt.-colonel Basarabeanu veterinar, căpitan Nicolaescu şi căpitan Drăgănescu, cari a fost trimisă de ministerul de războiu în Rusia spre a cumpăra cai pentru artilerie.

Comisiunea a cumpărat 200 cai, cari au şi fost expediaţi în ţară.

D. Dr. Dragomir Hurmuzescu, profesor de fizică la facultatea noastră de ştiinţi, şi-a reluat cursul cu incepere de eri.

Duminică 8 Aprilie la orele 4 p. m., va avea loc la Galaţi, în saloanele otelului Splendid, inaugurarea clubului conservator de acolo.

Comitetul acestui club se compune din d-nii C. G. Plesnilă, Victor Macri, Gh. C. Robescu, Em. Vulpe şi Al. Nicolescu.

Cererile de scutire de taxă pentru elevii cari se prezintă la examen ca pregătiţi în particular, se primesc la minister pînă la 15 Aprilie cel mai tîrziu ; ori ce cerere va sosi după această dată nu se va lua în seamă.

Cererea trebue să fie însoţită de certificatul percepţiei, vizată de administraţia financiară, care să constate dările ce plăteşte părintele sau candidatul.

Demisia consiliului comunal al capitalei.— Consiliul comunal s'a întrunit azi diminiaţă la orele 11 sub preşidenţia d-lui Mihail Cantacuzino primarul Capitalei. Consiliul a decis în unanimitate să demisioneze.

Iată textul demisiunei adresată d-lui ministru de interne, de către membrii Consiliului comunal :

Domnule ministru,

Avem onoarea a vă înainta odată cu aceasta demisia noastră din demnitatea de consilieri comunali ai Capitalei.

Primiţi etc.

(Urmează semnăturile)

Ministerul domeniilor a revenit asupra unei dispositii anterioare şi a decis ca gardienii şi brigadirii silvici din pădurile Statului să poarte armele lor proprii spre a se apăra contra dilicuenţilor silvici şi contra fiarelor sălbatice.

La ministerul domeniilor s'au primit plângeri din partea acestor paznici care arată că se comit delicte silvice fără ca dînşii să poată urmări pe delecuenţi, une ori chiar le este viaţa periclitată de cînd li s'a interzis a mai purta arme cu dînşii.

Tot din linpsa unei arme, guard'nul silvic din Babadag a fost omorât alaltăeri de nişte delicuenţi.

In pădurile din Tg. Ocna şi Slănic din Moldova locuitorii au sărit asupra pădurilor şi iau bătut, spre a comite furturi, pentru că aceştia erau nearmaţi.

Se interzise acestora de a purta arme din cauză că vechile puşti de răsboiu nu puteau fi întrebuinţate din lipsă de cartuşe speciale şi ele nu puteau fi înlocuite prin arme de vînătoare spre a nu se face abuz cu uciderea vînatului.

D. Dim. Ionescu, student al facultăţei noastre juridice, va ţinea Mercuri 11 April în amfiteatrul Facultăţei de Drept, o conferenţă asupra „Mişcărei cooperative in România".

D-sa va arata caracterul acestei mişcări ; starea în care se află în prezent precum şi îndrumarea ei în viitor.

Consiliul de războiu al Corpului IV de armată a fost convocat pentru zilele de 24, 25 şi 26 Aprilie.

Următoarele numiri s'au făcut la Primăria din Huşi :

D. I. Chiriac secretar în locul d-lui P. Sufleţel, d. P. Margină registrator-archivar în locul d-lui G. Petrescu, d. N. Ionescu Ghinea comandant de pompieri în locul d-lui Racoviţă, d. P. Gheorghiu intendent la spital, d. Ev. S. Iliescu controlor, d. N. Drăgoescu şi I. Solomon agenţi de percepere, d. N. Drăgoescn ajutor de archivar, d. I. Bălănescu copist.

D. S. Crainic directorul liceului „Unirea" din Focşani şi-a dat pe ziua de eri demisiunea.

E sigură numirea d-lui C. Leonescu profesor de istorie ca director al acelui liceu.

In materie de jurămînt tribunalul de Fălciu a stabilit jurisprudenţa ce urmează :

Jurământul însuşeşte un îndoit caracter : civil întru cât închee o pricină şi religios fiind că evoacă prezenţa divinităţei la destăinuirea sinceră a adevărului în o judecată.

Ca consecuent acestui principiu legiuitorul, prin art. 241 pr. civ. prevede că formula jurământului şi solemnităţile ce îngrădesc prestaţia lui să se schimbe, potrivit religiunei celui ce jură. Ast fel pentru evrei, formula jurământului more judaico, este produsul credinţei adânc înfipte în sufletele marei mase a acestei populaţiuni, e singurul ei legământ de consciinţă şi că în fine este expresiunea anaforalei dreptăţei din 1844 ale cărei dispoziţiuni, nu au fost abrogate de codul civil.

D. membru supleant M. Băileanu a făcut osebită socotinţă, fiind de părere ca jurămîntul să se presteze în şedinţă.

D. V. Cocuz va fi numit director al şcoalei comerciale din Iaşi, în locul d-lui V. I. Radu.

D. general Tell. cu ocazia eşirei sale la pensie, a dat următorul ordin de zi trupelor din divizia a 8-a :

Prin înaltul decret No. 1075 s'a primit demisia mea din serviciul activ pe ziua de 1 Aprilie 1907.

Incredinţez comanda diviziei colonelului Georgescu A. până la sosirea comandantului titular.

Ofiţeri, sub-ofiţeri şi soldaţi

Zilele de grea cumpănă prin care a trecut ţara în acest din urmă timp, a dat ocazie oastei romîne să dovedească temeinic, încă odată, neţărmurita sa dragoste pentru ţară şi credinţă către tron.

M. S. Regele v'a trimis călduroasele sale mulţumiri.

Mă despart de voi cu mâhnire, dar cu mulţumirea sufletească că munca noastră, a tuturor, n'a fost zadarnică.

Nu pregetaţi însă, scumpi camarazi, Oastea nu poate sta pe loc ; trebue să propăşască necontenit.

La muncă, deci, cu toţii şi din răsputeri ca armata romînă să merite vecinic încrederea pusă într'însa de Ţară şi Rege, ca El să ne poată zice încă şi totdeauna :

„Ţara, impreună cu Mine" vă mulţumeşte şi în viitor ca şi în trecut ; după credinţa în Dumnezeu, în voi ostaşi credinţa îşi pune".

Vă urez sănătate.

D. colonel Presan a ietervenit pe lîngă d. ministru de războiu pentru decorarea mai multor ofiţeri de rezervă din Bat. IV de vînători, cari s'au distins cu prilejul potolirei recentelor rescoale ţărăneşti din nordul Moldovei.

DIVERSE

— S'a autorizat intrarea în ţară, la 20 muncitori agricoli, aduşi de d-nii Izil Leibovici şi Lupu Ornştein arendaşii moşiei Horleşti.

— S'a autorizat intrarea în ţară, prin punctul Brăila, a 50 muncitori agricoli, sîrbi, aduşi de d. I. Verona, pentru moşia Larga.

— A fost autorizată intrarea în ţară, prin punctul Burdujeni, a 60 muncitori agricoli din Bucovina, aduşi de d. Strul Drucman arendaşul moşielor Belceşti, Scobilţeni şi Hiseşti.

— D. Grigore A. Focşăneanu este numit pe ziua de 5 April ca membru în comisiunea interimară a urbei Tg. Frumos, în locul d-lui Const. I. Popescu, demisionat.

— S'a stâns epizotia de febră aftoasă, din comuna Petreşti.

— Inspectorul plăşei Medjidia face cunoscut că în noaptea de 27 spre 28 Mart nişte necunoscuţi făcători de rele, s'au întrodus în locuinţa săteanului Ion Ilie Mihai din com. Olacoi furîndu-i multe obiecte de valoare şi 50 bilete ds bancă de câte 100 lei cum şi 3 bilete de câte 20 lei. Dintre aceste bilete, 4 sunt însemnate cu cerneală roşie, aşa că se va putea afla urma hoţilor.

— S'a revenit asupra prelungirei termenului de pescuit. Numai pescuitul în bălţi a fost permis până în ziua de 14 April.

— In comuna Aroneanu s'a declarat epidemia de febră tifoidă.

Consiliul acelei comuni întrunindu-se a dispus luarea celor mai serioase măsuri pentru combaterea epidemiei.

— Mâine Sâmbătă 7 April, fiind ziua naşterei M. S. Regelui, toate şcolile nu vor ţinea cursuri.

RADA

(NUVELA)

Acum vre-o doi ani Rada fusese rău bolnavă. Răcise la o horă de sărbătoare, ce se făcea afară, într'o mahala din marginea oraşului la o crîşmă, ce sămăna a crîşmă de sat. Pisemne că băuse apă, înfierbîntată cum era de joc, şi asta o aruncă la pat. Zăcu ea vre-o două luni de zile, cu tuse, cu friguri şi înăduşeli. In vremea aceea o îngrijise soră-sa mai mare, măritată cu un vizitiu de tramvai. Dar fata s'a făcut bine de a putut umbla pe picioare şi, mai tîrziu să intre iar la stăpîn. Adevărul e că sănătoasă, cum fusese înainte de blestemata de boală, nu mai era ; îşi simţea pieptul slab şi o înjughia în spate de cîte ori tuşea—şi tuşea—des.

Astea toate îi treceau prin cap, în timp ce prăjia ceapă pentru mîncare. Şi se mira biata de ea, se întristase aşa, din senin fiind-că doi trecători străini au spus de ea că-i ofticoasă ? Şi dete fuga la oglinjoara din cuiul deasupra patului şi se privi în ea. Era galbenă sărăcuţa ! Ochii îi erau cercuiţi cu negru şi obosiţi, iar faţa slabă şi trasă ca de copil.

O podidi plînsul şi îi se făcu de odată un dor nebun de maică-sa. O revedea în gînd, cum se trudea, bătrînă cum era în vremea din urmă, să sufle în foc. Şi numai gestul ista o urmărea pe Rada : cum se apleca biata mamă şi sufla din greu în sobă, cum ofta apoi ce durere, ca să sufle din nou. Şi la urmă cum se ridică de jos, obosită şi tristă, şi îngîna scuturîndu-şi capul amărît : „Nu mai merge, fata mea, cu bătrîneţele astea ! Iaca, o să mor ca mîine şi tare mă doare de tine, că o să rămîi singură pe lume „Rado, Rado !"

Şi Rada lăcrăma. Ce Dumnezeu era cu ea ? Doar îi era bine cînd se dusese la băcan—toate 'iau părut vesele, chiar ploaia migăloasă de toamnă—şi acum, acum plîngea şi îi venea să se arunce pe pat, să'şi înfunde obrazu în pernă şi să ofteze de obida ce'i umplea pieptul.

Dar în clipa aceea o chemă stăpînăsa. Rada străbătu curtea noroioasă şi intrînd în camera cucoanei, în care era întuneric, se simţi strînsă de fiori reci ; îi se păru că din beznă se va desprinde cine ştie ce nălucă, care s'o strîngă de gît. Şi atît de puternică era senzaţia în cît îşi simţi parcă gîtul cuprins. Intr'o mişcare repede fata îşi vîrî capul între umeri, lipind bărbia de locul unde începe coşul pieptului. Nu se linişti decît după ce stăpînă-sa, pe care o lămuri în sfîrşit cu privirea şi care sta în spaţiul gol dintre fereastră şi dulap, îi porunci să aprinză lampa. Cu mîna tremurătoare, Rada frecă chibritul de chibritelniţă, făcînd lumină. Ploaia bătea în acest timp în geamuri cu furie, iar apa se prelingea în rîuleţe repezi pe sticlă.

* * *

A doua zi, după ce spălă rufe pînă la prînz, făcînd in răstimpuri şi treaba prin casă şi bucătărie, Rada se puse pe un scaun de brad ca să se odihnească. Afară vremea era tot urîtă ; nu ploua, dar norii atîrnau în fâşii negre, învineţînd văzduhul umed, şi jos pămîntul era frămîntat de apă turbure şi murdară. Ii se păru fetei că o cam dor şalele şi o poftă grozavă de odihnă o năpădi ; se cutremură însă aruncîndu-şi privirea asupra grămezii de rufe ce o mai aştepta şi din care eşea un miros greu şi înecăcios, amestecîndu-se cu aburii de săpun, de care era plină bucătăria.

Rada era tare amărîtă, atît de amărîtă de îi venea să plîngă. Stăpînii stătuseră la dejun, dar servitoarea nu mîncase încă ; mîncarea o aştepta pe maşină, în care vuia un foc de scînduri. Alăturea pe un scaun cu spetezele rupte, o piramidă de vase, farfurii şi castroane cu urme de sos sleit pe pe ele, aşteptau să fie spalate. Şi apucîndu-se în grabă de vase Rada uită să-şi îmbuce dejunu. Nu'i era nici foame cu tot leşinul ce i se urca din stomac.

Şi spălă toată ziua pînă în amurg, fără ca jalea cea fără de pricină s'o părăsească. Şi să zici că o certaseră stăpînii ! Dar ei plecaseră de acasă la nişte rude şi nu aveau să vie de cît noaptea tîrziu. Atunci ce era ? Se frămînta în zădar fata să-şi scuture urîtul ; el se ţinea de ea cu braţe de caracatiţă ce nu'şi lasă prada.

Pe seară începu din nou a ploua. Un vînt ce şuera a moarte răbufnea în geamuri prin uşi. „Ce vreme de boală!" şopti Rada atîrnînd rufele în bucătărie. Dar se opri de odată din lucru. In minte îi revenira fără de veste vorbele trecătorilor de eri şi-o arseră în creer. Au spus de ea că'i ofticoasă ! Şi iar dete fuga la oglindă. Intr'adevăr arăta rău ; dar era obosită de lucru.....

(Va urma)

Ultime informaţii

Parlamentul va fi disolvat în cursul lunei April.

Alegerile generale vor avea loc între 20 Mai şi 1 Iunie.

Serbarea de la Timişeşti.—Eri s'a săvîrşit cu o deosebită solemnitate punerea pietrei fundamentale a lucrărilor pentru aducerea apei la Iaşi.

Au asistat în afară de membrii consiliului comunal, I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei şi al Sucevei, d-nii Al. A. Bădăreu fost ministru, P. S. Savul, rectorul seminarului, Gh. Ghibănescu deputat, Calistrat Hogaş, dr. Ştefănescu-Galaţ, dr. Penescu din Tg.-Neamţ, Teohare, fost primar, dr. Cornelsohn, parohul Daniel, preutul Stamatin, Cristea T. Cristea deputat, inginerii Fischoff, Ialovitz şi Tietz.

La ora 1 după oficiarea serviciului divin de către I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei încunjurat de P. S. Sa Savin, rectorul Seminarului şi Stamatin, directorul cancelariei mitropolitane, ia cuvîntul dl. Fichoff, directorul lucrărilor şi reprezentantul societăţei „Union" care într'un discurs ţinut în limba franceză arată importanţa marelor lucrări şi potrivit uzului predă lopata în mîinele primarului.

Asistenţa se retrage apoi în chioşcul anume construit unde se serveşte un mic banchet unde vorbesc d-nii Al. A. Bădăreu, care rădică paharul pentru Marele nostru Rege şi inzistă asupra meritelor marelui căpitan în organizarea şi conducerea la triumf a armatei şi asupra meritelor ca organizator şi diriguitor; dl. Gh. Ghibănescu bea pentru I. P. S. Sa Mitropolitul.

D. Calistrat Hogaş tuastează pentru primarul Lascar, ale cărui înalte calităţi le-a putut aprecia mai mult.

*

Cu prilejul serbărei de eri, primarul a adresat următoarea telegramă M. S. Regelui:

Majestate,

Odată cu rugile înalţate către cer pentru cel Prea Inalt, gîndul cetăţenilor Ieşeni în momentele aşa de solemne ca acele ale punerei pietrei fundamentale pentru aducerea apei de la Timişeşti la Iaşi, se îndreptează către Acela, care de 41 de ani priveghează la destinele acestei ţări, acestui popor aşa de scump inimei Majestăţei Voastre, şi rugăm pe D-zeu pentru înzilirea Aceluia, care aşa de strîns şi-a lipit viaţa sa de destinele acestui popor.

Să trăiţi Majestate împreuna cu scumpa Voastră Agustă familie.

Gh. Lascar, primarul Iaşilor

*

Dlui Gh. Gr. Cantacuzino, primarul i-a telegrafiat următoarele:

Gh. Gr. Cantacuzine

Bucureşti

In momentele punerei pietrei fundamentale pentru aducerea apei de la Timişeşti la Iaşi nu putem uita pe acela care fiind în capul guvernului conservator a pus toată rîvna pentru îndeplinirea visului aşa de scump Ieşenilor şi aşa de simţit pentru prosperitatea oraşului scump d-voastră, şi vă rugăm să împărtăşiţi tuturor foştilor d-stră colegi înaltele noassentimente de recunoştinţă.

Gh. Lascar primarul Iaşilor

Consiliul de miniştri, a autorizat pe arendaşii moşielor statului să sub arendeze la locuitori o pătrime din pămîntul arendat, fixîndu-se condiţiunile de preţ şi învoeli pentru locuitori, după localităţi

Arendaşii vor plăti statului un adaos de 60 la sută peste arenda actuală pe hectarul de pătrime.

Contractele se vor stabili, după bazele noilor învoeli.

Se va comunira numele moşielor şi conţinutul învoelilor.

—

Dl. Const. Atanasiu, secretarul inspectoratului cemunal Belceşti, şi-a prezintat demisia pe ziua de 15 April. In loc a fost recomandat dl. Ştefan Teodorescu, secretarul inspectoratului Buznea cu reşedinţa în Tîrgul Frumos, care va ocupa amîndouă posturile, de oarece comuna Buznea e mică şi reclamă puţină muncă.

—

D. maior Mirinescu, inspectorul general al jandărmăriei rurale va inspecta în cursul săptămânei viitoare companiile de jandarmi din judeţul Iaşi şi Vaslui.

—

Duminică 8 April, trebuie să abă loc la Galaţi alegerea unui senator la col. I, în locul regretatului I. Lahovari.

Nici un candidat nu s'a înscris: La alegerea parţială de la 26 April, din Iaşi, ăe va întîmpla acelaşi lucru.

—

In numărul nostru de mîine vom publica în întregime interesanta cuvîntare pronunţată de d. A. A. Bădăreu, cu ocazia serbărei de la Timişeşti.

——

Liberalii din Iaşi, cari fac parte din comitetul executiv central, au plecat ieri sara la Bucureşti, spre a se înţelege asupra numirilor de făcut în Iaşi.

——

D. doctor Al. Radovici, prefectul de Vaslui, a sosit azi în localitate spre a se înţelege cu eforii Spiridoniei asupra moşielor situate în judeţul Vaslui, proprietatea caselor Sf. Spiridon.

——

Pe cînd ieri părea definitiv hotărît ca d. N. Gane să fie numit president al comisiunei interimare, astă-zi, după cum ne comunică corespondentul nostru din Bucureşti, lucrurile s'au schimbat.

Domnii C. Stere şi P. Poni, cari se află la Bucureşti, ar fi convenit pentru numirea d-lui profesor doctor C. Bottez, ca president al comisiunei interimare şi a domnului Ion Corjescu, presidentul tribunalului secţia III, ca prefect al judeţului.

Liberalii din Iaşi nu ştiu nimic despre această nouă combinaţiune, după cum iarăşi aci nu se ştie nimic despre nici o altă combinaţiune.

Faptul invederează ca între liberalii din Iaşi este complecetă neînţelegere.

Astă-zi la ora 4 totul va fi aranjat la ministerul de interne, dacă, bine înţeles, nu se vor ivi nuoi surprize.

In ce priveşte la d. I. Corjescu, d-sa a declarat că nu ştie dacă va primi prefectura. In tot cazul n'a primit încă nici o propunere.

——

Se crede că d-nii Mavromati şi D. Longinescu vor fi numiţi avocaţi ai Statului in Iaşi.

— —

Tribunalul comercial admiţînd în principiu cererea de moratoriu făcută de comerciantul Iosef Lehrer, a dispus convocarea creditorilor pentru ziua de 18 Aprilie a. c. cînd urmează a se discuta cererea în fond.

——

Domnii Căpităneanu şi Teodor Ştefănescu, cenzor şi director al Băncei Naţionale, au plecat astă-zi la Vaslui în inspectarea sucursalei de acolo. Mâine vor inspecta sucursala din Bărlad.

—

Societatea *Union*, antreprenoara lucrărilor de apă, a oferit cîte o amintire tuturor acelora cari au luat parte la solemnitatea de ieri de la Timişeşti.

Amintirea constă dintr'un bold de cravată sau medalion.

—

I. P. S. Mitropolitul Moldovei şi al Sucevei D. D. Partenie Clinceni a comunicat stariţelor M-relor Varatec şi Agapia, ca şi în acest an va fi permisă stabilirea vizitatorilor în timpul verei în mânastire, cu condiţia ca aceştia să aibă autorizaţiunea stareţei respective şi a I. P. S. Sale. Va fi permisă însă numai stabilirea familiilor.

—

Monitorul oficial de azi publică următoarea rectificare;

In referatul d-lui ministru de finanţe cu N. 596 din 2 Aprilie corent, inserat în *Monitorul Oficial* No. 3 din 4 Aprilie curent, prima măsură fiind publicată cu erori de tipar la pag. 106, coloana I, rîndul 49, se inserează din nou:

„1) Se va constata prin prefecţii şi „administratorii financiari ai judeţelor mai „greu bântuite, precum: Vlaşca, Teleor„man, Olt, Dolj, Romanaţi şi Mehedinţi, „cari sunt anume agricultorii ce sunt în „neputinţă de a-şi urma exploatările din „cauza perderilor încercate".

—

Comisia interimară a capitalei a fost numită.

Preşedinte e d. Costescu-Comăneanu.

Vice-preşedinte d. Al. Djuvara.

Membrii d-nii I. Procopie Demetrescu Vintilă Brăteanu, C. F. Robescu, I. G. Saita, şi Em. Culoglu.

Comisia a depus jurămîntul ieri la orele 6 seara, în prezenşa dlui Ionel Brăteanu, ministru de interne.

Astă-zi comisia se va instala la Primăria Capitalei.

—

Direcţia generală a Poştelor va retrage din circulaţie, cu începere de la 10 Mai, timbrele comemorative ale jubileului de 25, timbre jubilare ale domniei de 40 ani şi timbrele speciale de bine-facere.

Cu începere de la 10 Mai aceste timbre nu vor mai putea fi aplicate pe scrisori.

—

Intre ultimile reprezentaţii anunţate de trupa d-lui Marinescu, se va da în seara de Marţi 10 Aprilie a. c., frumoasa operetă *Azilul Fecioarelor*. Biletele se găsesc de pe acum la agenţia „Thalia".

——

D. doctor I. Bordea a fost numit provizor medic primar al judeţului Vaslui în locul d-lui doctor Al. Peride, demisionat.

Biuroul de asistenţă — Potrivit nouei legi a organizărei corpului avocaţilor, s'a creat, pe lîngă baroul de Iaşi, un birou de azistenţă judiciară.

D. Lascar Antoniu, membru în consiliul de disciplină, a fost numit director al biroului de asistenţă, din care fac parte ca avocaţi stagiari, domnii Gh. Dimitriu Păuşeşti şi P. Dimitriu, secretar fiind d. D. Finichi.

Biroul de asistenţă va funcţiona de trei ori de săptămînă şi anume Luni, Mercuri şi Vineri, cîte o oră pe zi, de la 10—11 a. m. începător de la 9 April.

—

Suntem în măsură de a şti că în urma anchetei făcute de protoereul judeţului s'a constatat pe deplin nevinovăţia celor 8 preoţi, cari au fost învinuiţi ca instigatori în recentele răscoale ţărăneşti.

—

D. M. Carp, revisorul scolar al judeţului nostru va pleca la sfirşitul acestei săptămîni la Podul Iloaie, şi inprejurimi pentru a face mai multe anchete.

—

Voiţi să vorbiţi la telefon cu Bucureşti? Daţi avizul telefonic de la ora 8 dimineaţă pentru ora 10 dim., staţi la centrala pînă la ora 7 sara acolo şi cum ie singur că nu veţi putea vorbi cu cine aveţi nevoie, daţi un aviz pentru a doua zi şi fiţi sigur că şi a doua zi acelaş lucru se va petrece.

Căci aşa se face serviciul telefonic în fericita noastră ţara, chiar cînd ie vorba de un fir special şi chiar cînd la inaugurare s'a spus de către directorul general al poştelor că de la Iaşi se va putea vorbi la Buda-Pesta, Craiova etc.

Dacă cineva voieşte o nouă dovadă despre chipul cum se face la administrare servicii publice să încerce a vorbi cu Bucureştii prin telefon şi se va convinge.

Fericită ţară! Norocos oraş şi Iaşul, care după ani de aşteptare are şi el un fir telefonic graţie căruia se poate vorbi odată la trei zile.

——

Din Paşcani ni se telifonează că soţiile lucrătorilor atelierelor C. F. de acolo au reclamat parchetului general de Iaşi că soţii lor ar fi fost grav maltrataţi cu prilejul anchetelor ce s'au făcut.

Parchetul cercetînd a aflat că, în adevăr, trei lucrători şi anume G. Petrescu, Al. Dimitriu şi M. Emder au fost grav maltrataţi.

——

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 7 Aprilie

Fuziunea

Bucureşti.—**Tratativele pentru reintregirea partidului conservator continuă, fără a se putea spune în mod precis care va fi rezultatul.**

Se pare că dificultăţi serioase au intervenit cu privire la modul cum să fie alcătuit comitetul executiv al partidului.

Sunt, însă, unii care cred că tratativele vor reuşi în cele din urmă şi că reintregirea va deveni un fapt îndeplinit.

Viitorul primar al Capitalei

Bucureşti.—*Eri s'a hotărât definitiv cum va fi alcătuită comisiunea interimară a Capitalei, care va fi instalată astă-zi. Ea se compune precum urmează: D. Costescu-Comăneauu, preşedinte, C. F. Robescu, vice-preşedinte, Al. Djuvara, V. Brăteanu, I. Saita, Procopie Dimitrescu, Em. Culuglu, membri.*

Este definitiv hotărât ca viitorul primar al Capitalei va fi d. Vintilă Brăteanu.

Retragerea d-lui Haret

Bucureşti.—**In cercurile liberale de aci se afirmă că d. Haret se va retrage din minister şi că i se rezervă preşidenţia Camerei.**

In cazul acesta d. M. Ferechide va fi ales president al Senatului.

Boala d-lui Moruzzi

Bucureşti.—*D. D. P. Moruzzi, fostul prefect al poliţiei Capitalei, se află greu bolnav.*

Cercetarea instigatorilor

Bucureşti.—Dl. Romulus Voinescu, şeful siguranţei, continuă cercetările sale cu privire la d. Christu Negoiescu, fost administratorul casei şcoalelor, Ionescu-Lungu şi Rădulescu-Muşeteşti.

Astăzi după amează d-sa făcea cercetări prin oraş cu privire la acuzaţiile ce se aduc acestora.

Agitaţia proprietarilor şi arendaşilor

Bucureşti.—Din Giurgiu vine ştirea că vr'o patru-zeci de mari proprietari şi arendaşi din judeţul Vlaşca s'au întrunit şi au discutat asupra hotărîrei guvernului de a acorda un împrumut arendaşilor devastaţi, au votat o moţiune prin care se spune că acest împrumut nu constitue de cît un paliativ căci restabilirea situaţiei lor materiale continuă a depinde de cum vor eşi viitorii ani agricoli.

Arendaşii cer să li se dee o desdăunare reală, care să le redea în parte macar avutul distrus.

Arendaşii şi proprietarii cer guvernului să infiinţeze o societate de asigurare specială pentru agricultori căci actualele societăţi nu corespund nevoilor agricultorilor.

D-nii Gh. Anghelescu, amiral Urseanu şi Gogu Ionescu au fost însărcinaţi să aducă la cunoştinţa guvernului moţiunea votată.

Depunerea d-lui Cogălniceanu

Bucureşti.—**Judecătorul de instrucţie din Giurgiu, a emis mandatul de depunerea D-lui Vasile M. Cogălniceanu, sprijinit pe art. 47 şi 71 din codul penal, care vorbesc de rebeliune şi aţîţare la războ civil.**

Dl. Petru Grădişteanu, avocatul prevenitului a plecat imediat la Giurgiu, pentru a lua cunoştinţă de cercetările instrucţiei.

Se crede că tribunalul va infirma mandatul.

O declaraţie a d-lui P. Carp

Bucureşti.—Ziarele află că d. P. P. Carp intrebat fiind asupra şanselor fuziunei a declarat că de şi pînă acum s'a aretat de pretutindenea multă bună-voinţă din partea tuturor, crede cu toate aceste că fuziunea nu se va putea face de cît atunci cînd va fi luat sfîrşit pactul de la 13 Martie prin care o parte din partidul conservator au luat anumite angajamente în ce priveşte reformele propuse de liberali.

Cuvîntări caracteristice

Petersburg.—Duma a decis să ia vacanţă de la 30 Aprilie până la 12 Mai adică până după serbătorile Paştelui.

Trecînd apoi la desbaterile asupra chestiunei agrare, au luat cuvîntul doi ţerani care aparţin dreptei şi care au vorbit în mod foarte violent la adresa polonezilor şi evreilor.

Ţăranii-deputaţi în chestiune au susţinut că Ţarul nu are suficient pămînt ca să dea la toţi ţeranii, şi că trebuie ca şi marii proprietari să cedeze ceva din pămîntul lor pentru ţerani. In caz dacă ei nu vor voi trebuiesc puse impozite funciare foarte mari, pentru ca din veniturile statului, să se poată cumpara pămînt de la particulari pentru a fi împărţit la ţerani.

Discursurile în chestiune au provocat mare impresie şi sunt considerate ca foarte caracteristice pentru vremurile prin care trece astă-zi Rusia.

Atitudinea Angliei

Viena. — Semioficiosul „Politische Corespondenz" află că cercurile din Constantinopole se arată foarte ingrijate de atitudinea Angliei care manifestă din nou mari veleităţi cu privire la amestecul ei în chestiunele din Orient.

Ast-fel Anglia manifestă pretenţiuni mari în privinţa situaţiei politice din Orient, în privinţa chestiunei Macedonene şi în privinţa chestiunei vamale.

O nouă grevă

Petersburg.— *Funcţionarii de la căile ferate ruseşti, de pe linia Moscova-Petersburg, s'au pus în grevă.*

Trenurile de pe această linie sunt conduse de militari.

Agitaţia din Belgia

Bruxeles.—Astăzi a apărut un comunicat al partidului muncitorilor prin care se atacă în mod violent violarea suveranităţei parlamentului şi se invită poporul să manifeste pentru opt ore de muncă.

Comunicatul-manifest nu face nici o menţiune despre schimbarea formei de guvern şi proclamarea republicei.

Liberalii şi radicalii atacă şi ei guvernul pe tema dizolvărei camerelor.

Atentat neizbutit

Sevastopol.—Autorităţile au răuşit să dee de urma unei femei care căuta să pătrundă în grădina amiralului Groff, probabil pentru al ucide.

La somaţiile patrulei femeea a răuşit să se facă nevăzută.

Succesul unor grevişti

Sofia.—Funcţionarii grevişti de la căile ferate bulgare au repurtat un succes destul de mare căci revandicările lor au fost satisfăcute.

Pe ziua de 1 Aprilie lefurile tuturor funcţionarilor au fost mărite.

Deraiarea de la Szegedin

Buda-Pesta.—**Ancheta a stabilit că deraiarea de lîngă Szegedin, la care, după cum se ştie, şi-au găsit moartea, între alţi şi soţii Olănescu, s'a produs de acolo că rupîndu-se lanţul de siguranţă a isbit arcul de siguranţă, care s'a rupt şi el.**

DE INCHIRIET

Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Anunciu

De **inchiriet** sau de **vînzare**, chiar de pe acum, **O VIE LA COPOU** lîngă primul rond-point.

Pentru informaţiuni a se adresa la D-l A. Ciurea strada Coroi No. 4.

Rachell Grunberg

MOAŞA PREMIATA

Iassy strada Armeană N-rul 11

Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.

Aranjamentul corespunzător

INGRIJIRE RIGUROASA

PRETURI CONVENABILE

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizare în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"

Salon de Mode

Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

Practică: **Vaccinări şi Revaccinări**

De inchiriet în strada Golia un apartament de 5 camere şi un antret, între care una foarte mare. Se preferă a se închiria unui club sau unei societăţi. A se adresa administraţiei.

OCAZIUNE

Din cauză de plecare din ţară se vînd eften diferite mobile şi obiecte casnice, precum un etac, salon, piano, etc., etc. A se adresa la d-na Netty L. Unter, str. Pomir 7.

Licenţiat sau Asistent

poate ocupa postul în farmacia D. Herzenberg, Iaşi.

De închiriat

Două apartamente fie-care de cîte două odăi din casele situate în strada Păcurari No. 97.

Pentru condiţiuni a se adresa d-lui M. Con. Drăcşăneanu avocat Strada Sf. Sava No, 16.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întărziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini. Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

O maşină de tipar sistem Liberty (Tiegeldruch presse) se vinde cu preţ foărte eftin; maşin este în bună stare. A se adresa la Tipografia H. GOLDNER Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

şi Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltueliĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĔ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de **veritabil Elixir Guillié**

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

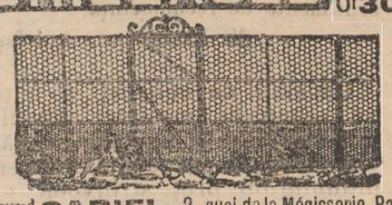

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis.... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 2 o Places..... 7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 118.—Duminică 8 Aprilie 1907.

INŢELEGEREA

Nu sunt încă 20 de zile de cînd Ţara părea la două degete de peire, spaima era generală, cabinetul din care făceam parte, ceda rîndul d-lui D. Sturza, şeful partidului liberal,—fericită inspiraţie întru cît noi nu mai eram în stare să facem ceea ce au făcut succesorii noştri. După cum am spus-o la Senat, la 13 Mart, datoria ori şi cărui guvern. cînd îşi simte slăbind energiile necesare este de a ceda sarcina sa altora. Sunt şi anumite împrejurări, asupra cărora nu voesc să insist, cari ne-au împedecat de-a restabili imediat ordinea. Faptele sunt acestea: de îndată ce cabinetul conservator s'a retras, agitaţia studenţească a încetat; dl. N. Iorga şi *Romînia muncitoare* şi-au schimbat imediat tonul, acest ziar a încercat chiar să revie asupra unora din articolele sale, cari îndeamnă la rescoale, tot odată, oare cari personagii politice a căror conştiinţă, mişcată de mizeria ţărănească, se revoltase în contra arendaşilor şi marilor proprietari şi cari se arătaseră în potriva represiunei cît timp această represiune trebuia s'o facem noi, şi-au schimbat punctul lor de vedere de cu seară pînă a doua zi dimineaţă.

Guvernul liberal a trebuit să tragă cu tunul pentru a exercita o represiune mai repede şi mai eficace. E foarte posibil ca în asemenea împrejurări să fi curs şi puţin sînge nevinovat. Aceasta se întîmblă în totdeauna atît în rezboaiele civile cît şi în celelalte. Ce este, în adevăr, un rezboiu? Este întreruperea domniei dreptăţei, prin forţa brutală şi chiar prin nedreptate, în scopul tocmai de a ajunge la restabllirea dreptăţei.

Oare cuţitul chirurgului nu rîneşte adesea-ori părţi sănătoase din organizm pentru a ajunge la sediul răului şi a-l extirpa?

Cu toţii simţeam nevoia unei acţiuni energice în potriva neorînduielilor agrare; de aceea la 13 Mart cu toţii am salutat venirea la putere a d-lui D. Sturza, făgăduindu-i concursul şi sprijinul nostru. Cîţi-va au făcut rezerve cu privire la înfiinţarea unei case rurale; aceasta însă nu importă, ceea ce ie adevărat este că o înţălegere spontanee s'a făcut între partide.

E timpul de-a lămuri în ce constă această înţălegere şi care este întinderea sa. Intrebarea se pune astăzi fiindcă revolta a fost înăbuşită, unii fac din ea, se pare, o platformă în luptele noastre politice; alţii voesc să înceteze această înţălegere. Ei susţin cum că acordul s'a făcuf numai în vederea restabilirei ordinei materiale şi că scopul său este atins prin înăbuşirea mişcării revoluţionare.

Dar atunci, după părerea mea, noi n'am căutat de cît pacea într'un cîmp de muncă transformat în cimitir. Pentru a obţinea acest trist rezultat mi se pare că guvernul actual, n'ar fi avut nevoe de concursul nostru: armata, supusă şefilor sei, nu aştepta consimţimîntul nostru pentru a trage în cei răsvrătiţi.

Ceea ce am voit la 13 Mart, cînd revolta era în toiul ei, cînd primejdia era ameninţătoare, este pacificarea complectă.

Dar ce cuprinde pacificarea complectă? Fireşte că în primul loc restabilirea ordinei materiale; apoi reluarea muncei agricole pentru a asigura sămănăturile de primavară şi celelalte lucrări mai tîrziu, fără de care recolta anului ar fi perdută; în fine modificările regimului economic agricol, care, fără îndoială nu poate rămînea acelaş.

Să nu ne lăsăm înşelaţi de vorbe goale. Să nu spunem: „Intăi represiunea; mai tîrziu vom vedea ce rămine de făcut".

Ceea ce este de făcut trebue să se facă pe cît mai neîntîrziat posibil.

Cît de mult să înşală aceia care cred că o mişcare revoluţionară înăbuşită prin forţă, rămîne distrusă pentru totdeauna fără să se fi făcut concesiile oportune!

Cînd isbucneşte o mişcare revoluţionară cea dintăi datorie a ori cărui guvern este de a face la timp minimum de concesiuni; altfel fiecare zi de întîrziere sileşte la concesii din ce în ce mai mari.

Aceste concesii după părerea mea le-am făgăduit cu toţii în principiu pe temeiul manifestului dat în numele Regelui, la 13 Mart, rămînînd numai ca reglementarea acelor baze să se facă în comună înţălegere a ambelor partide.

Care e natura acestor concesii şi în ce constă ele?

Intăi legile pe care parlamentul conservator le a votat înaintea prorogărei sale. Apoi cînd se vor convoca fie camerele actuale fie alte camere nouă o serie de legi privitoare la arendarea moşiilor statului şi stabilimentelor publice, la condiţiile şi executarea contractelor agricole, la imbunătăţirile regimului administrativ şi judecătoresc faţă de populaţia satelor şi la crearea Băncei sau cassei, rurale.

Dar în aşteptarea acestor lucruri ce trebue să facă guvernul pentru a menţinea încă înţelegerea politică în scopul de a asigura recolta anului?

In multe locuri ţaranii par a se supune unui cuvînt de ordine care-i împinge la o rezistenţă pasivă: e greva agricolă. Exercită ei cu aceasta un drept al lor? Am mai văzut din nenorocire greve aprobate de partide politice; dar nu vreau să pun pe nime în încurcătură. Pun deci o nouă chestiune:

Ce-i de făcut în potriva acestui refuz de a munci, tacit sau nu?

Ei bine după părerea mea intervenţia administrativă să impune şi declar cu sinceritate, că-i dau toată aprobarea.

Fără îndoială, nu recunosc nici unei autorităţi administrative dreptul de a impune proprietarilor să accepte hotărîrele sale sub pedeapsa de a perde protecţia legei; nu recunosc prefecţilor dreptul de a încheia contracte agricole în numele proprietarului şi în lipsa consimţimîntului acestuia. Dar în împrejurările de faţă aprob ca autorităţile administrative să intervie între muncitorii agricoli şi proprietari pentru a-i apropria între dînşii şi a hotărî pe ţarani să reia munca cîmpului.

Dacă am presupune că aceştia s'ar opune în majoritate de a se reintoarce la munca pămîntului iată-ne ameninţaţi de un pact de foamete. In cazul acesta Statul nu e îndrept să-i silească la muncă? In cazul acesta Statul nu e în drept să-i silească la muncă? Marele proprietar zice da; eu nu zic ba; dar prin reciprocitate de ce statul n'ar putea să oblige egal pe proprietar sau arendaş de a face tocmeli agricole în condiţiile convenabile şi care să nu fie cămătăreşti.

Eu văd obiecţiunea: pentru aceasta trebue o lege. Dar, în aşteptarea acestei legi care e greu s'o putem avea înnainte de Noembrie, ce vom face noi cu muncile de primavară şi de vară şi pentru angajamentele ce sunt a se închee la toamnă.

A înlătura cu desăvîrşire amestecul administraţiei este uşor de zis; dar dacă proprietarul şi muncitorul agricol nu se înţăleg, dacă nu este unire între ei, pămîntul rămîne necultivat şi ca o urmare vom avea foamete şi suspendarea plăţei cuponului datoriei.

O altă chestiune: Nu se face cultură întinsă fără capitaluri, şi unii proprietari şi arendaşi pierzînd totul, sunt absolut împiedecaţi de a reîncepe exploatarea pămîntului.

Decretul regal publicat eri în „Monitorul Oficial" admite în parte principiul venirei în ajutor propuse de mine, dar într'un mod insuficient şi incomplect. Nu e vorbă numai de a se face devastaţilor avansuri cu titlul de împrumut, dar de a îndemniza prin cale de *ajutoruri* în adevăratul înţeles al cuvîntului, şi numai cîtorva din ei mai mult sau mai puţin solvabili ci tuturor cari au suferit pagube serioase,—şi ori care ar fi localitatea fără limitarea acelor şease districte: Vlaşca, Teleorman, Olt, Dolj, Romanaţi şi Mehedinţi, indicate în decret.

Trebue ca devastaţii să primească imediat un avans simţitor asupra sumelor care sunt puse la dispoziţia lor; mai trebue apot o scutire de taxele de import asupra maşinelor agricole, într'un cuvînt să se ie toate măsurile urgente, chit ca apoi acestea să fie ratificate de camerile legiuitoare.

Şi guvernul are nevoe de legi urgente înnainte de alegeri, n'are decît de a convoca parlamentnl actual care e făcut pe d. Dimitrie Sturza „să „trăiască cea mai frumoasă zi din „viaţa sa". El va regăsi din partea acestui parlament acelaşi concurs patriotic.

Mă rezum. Putem discuta în limitele manifestului, dar nu contra manifestului din 13 Martie. In această zi toate forţele ţării s'au unit. Această unire trebuie să subziste până la îndeplinirea unui program clar hotărît şi loial acceptat.

Aceasta este politica mea, şi dacă nu mă înşel aceasta este şi politica la cameră în numele partidului conservator prin d-nii Take Ionescu şi Jean Lahovary, şi la Senat prin mine, politica aprobată la cameră şi Senat adecă prin reprezentanţa legală a partidului conservator.

C. G. Dissescu

FĂRĂ SFÎRŞIT

Cine trăeşte în Iaşi şi se interesează de politică trebue să-şi fi dat seamă de farsa ce o constitue numirile la primărie, prefectura de judeţ şi eforie.

Pentru liberalii din Iaşi faptul că conservatorii au acceptat să rămîie, provizor, la demnităţile lor de la primărie şi de la eforie, a fost un adevărat noroc. Căci dacă de la 12 Martie şi până acum nu s'a ajuns la înlăturarea pretenţiunilor ce ar fi fost dacă numirile ar fi trebuit făcute ca de obiceiu, în 24 ore.

Că numirile nu se pot face asta ie de domeniul armoniei d'intre liberali, dar modul cum se anunţă şi se schimbă acele numiri, aceasta aparţine mai mult artei lui Fregoli de cît politicei.

Candidaţi la scaunul de primar sînt următorii domni; C. Climescu, P. Fîntînariu, şi C. B. Penescu. Domnii N. Gane şi doctor Botez, citaţi şi ei în rîndul candidaţilor, au dezminţit zvonul; d. Gane, pentru motivul de vrîstă, d. doctor Botez pentru motive personale, ne-voind să-şi neglijeze, numeroasa clientelă medicală ce o are.

Eri, însă, fu hotărîtă numirea d-lui N. Gane, iar astă-zi acea a d-lui doctor Botez.

Vedeţi dar că, la adică, se citează tocmai numele acelora cari se eliminaseră benevol, unul din motive de vrîstă, celalalt din motive personale.

Dar cine va fi president al comisiunei interimare şi dacă acel care va fi numit president va fi şi primar—aceasta nu o ştie nimeni.

Dar cine va fi prefect de judeţ? Pentru acest post nu prea sînt candidaţi.

Nu sînt pentru două motive: postul nu prea are insemnătate, iar din moment ce va capăta însemnătate ar însemna că neliniştile au reînceput.

Eri se dădea cu siguranţă numirea d-lui George Kernbach, iar astăzi se spunea că se va apela la d. Corjescu, cunoscutul magistrat, ca să primească postul.

După cum se vede—complectă harababură.

Ce va fi—şi are să fie—vom vedea.

CATE-VA NOTE

Până acum era o vorbă: cînd unul voia să dorească altuia ceva bun i zicea: „să te ferească D-zeu să ai nevoe de doctor". Astăzi vorba se poate schimba, fără ca dorinţa să fie mai puţin sinceră: „să te ferească D-zeu să ai nevoe să vorbeşti cu Bucureştii, prin telefon.

Ceea ce este linia ferată Crasna-Huşi, cunoscută sub numele de linie anormală, asta ie firul telefonic Iaşi-Bucureşti, anormal şi dînsul.

Dacă doriţi să încercaţi o convorbire cu Bucureştii, dacă o doriţi numai de cît, alegeţi-vă o zi în care dispuneţi de timp. Veniţi la Centrala, dar aprovizionaţi-vă: cu de-ale mîncării, cu prafuri de piramidon şi cu bromură cît mai multă. Nu uitaţi a vă aduce şi o pernă cu ogheal, căci puteţi trage un somn in voia cea bună.

Iar după 12 ore de aşteptare, vi se va răspunde:

— Nu respunde Galaţul.

Căci trebue să ştiţi că, după cum la Stambul există dictatura poştei nemţeşti şi a celei franţuzeşti, peste telefonul Iaşi-Bucureşti există dictatura oribilului Galaţi.

De ce? Fiind-că, tot la Galaţi, ie şi fabrica Bella-Vista şi telefonul acesta Iaşi-Bucureşti tot un fel de Bella-Vista ie.

*

Patriotul are ce are cu cancelarul imperiului German. Il cunoaşte aşa de bine că-i scrie numele altfel de cît toată lumea. Cu toţii scriem Buelow, iar *Patriotul* scrie *Büllow*.

Noi scriem Pascal şi *Patriotul* o fi scriind *Pascall*.

Ar avea haz!

*

Patriotul polemizînd cu *la Roumanie* („la Roumanie" nu vrea să polemizeze cu *Patriotul*) spune că confratele francez îşi primeşte inspiraţiunele din Olimp.

Iar *Patriotul* dacă nu-şi primeşte inspiraţia de la Olimpia, de la Ulrichoaia şi-o primeşte cu siguranţă.

A se vedea in corpul ziarului amînunte interesante cu privire la perchiziţiile făcute la locuinţele d-lor N. Iorga, profesor universitar şi Const. Banu, profésor şi fost inspector al invăţămîntului privat.

De asemenea in ziar cetiorii vor găsi ştiri importante despre nemulţumirile proprietarilor şi arendaşilor.

OAMENI ŞI LUCRURI

Mai sus de Irkutsk

Irkutsk guvernămînt al Siberiei, situat în răsăritul extrem al acesteia, mărginindu-se la mează zi cu China, la mează noapte cu guvernămîntul Iakutsk... „aşa ne spun geografiile şi dicţionarul acelei sibirice regiuni. M'am interesat de aproape de această literatură geografică în momentul cînd am cetit comunicatul rusesc —despre care am vorbit şi eri în treacăt— care făcea cunoscut guvernului român ca de astăzi înainte dezertorii români în Basarabia vor fi trimeşi în Siberia mai la nord de Irkutzk".

Vor trebui decenii multe încă, pentru a se dezrădăcina în sufletele şi credinţa maselor noastre ţărăneşti ideea despre bunătatea, puterea şi ospitalitatea Rusiei. Rămăşiţă istorică din vremea dominaţiunei ţariste în părţile aceste, încrederea ce au o bună parte din ţăranii romîni într'un feliu de legătură de sînge a României cu Imperiul vecin rămîne în picioare, trăeşte ca toate legendele fără rost, aşteptînd înriurirea unei culturi sănătoase care s'o izgonească. Dar cînd va veni această înriurire a şcoalei săteşti? Ea se lasă mult aşteptată şi pînă atunci, în momente de restrişte şi de disperare, asistăm la jalnica privelişte de a vedea pe ţăranul romîn căutîndu-şi „scăparea" peste Prut, cu gîndul că se va refugia la un stăpîn puternic, mare şi ocrotitor: căci ideea fundamentală într'acest proces social este că Romînia—în special Moldova —ar avea oarecum un protector în Imperiul vecin şi acest gînd trăeşte, cristalizat în toată puterea pe care o dă amăgirea credinţelor false, trăeşte în inima sătenilor, împresurat de un nimb de admiraţie pentru tot ce este măreţie şi a tot puternicie.

... Şi astfeliu culegem roadele grozave ale acestui basm primejdios, avem durerea de a vedea lungi convoiuri de dezertori, soldaţi romini, tineri în floarea vrîstei şi a puterei de a munci, străbătînd nesfîrşitele depărtări ale Siberiei, până „mai sus de Irkutsk", cum zice laconicul comunicat.

E aşa de sus şi aşa de departe, în cît cu siguranţă nu se vor mai întoarce. Ci vor rămănea să se peardă să se stîngă colo în întunecoasele regiuni presărate de ocne grele? multe, unde-şi vor lăsa oasele pe un pămînt sterp, hain, sălbatec fiii unei ţări rodnice, despărţiţi de ai lor şi de pămîntul lor propriu. Iar în lipsa lor, în timp ce se vor vlăgui, chinuiţi într'o muncă şi lipsă desperată, ai lor de aici, ţaranii din mijlocul cărora au plecat, vor pomeni de ei, poate, cu aceeaşi naivă credinţă, ca despre nişte fericiţi cari au fost adăpostiţi de sfînta împărăţie vecină unde trăesc în belşug şi siguranţă, sub ocrotirea părintească a Ţarului care e „Impăratul Impăraţilor" şi „stăpînul nostru a tuturor", îi vor admira ca pe eroi şi poate îi vor invidia.

... Căci legendele numeroase trăesc, din nefericire, mai mult de cît oamenii şi de cît vremurile.

Rodion

Detronarea d-lui Maiorescu

O lucrare nouă—Specialistul romîn—Philipide polemist—Ante socialism — Intre două extreme—Militarism şi pedagogie—Tirania d-lui Maiorescu.

Profesorul iaşan, cunoscutul filolog Al. Philipide—de ce nu Filipide pur şi simplu?—este autorul unui unic volum apărut zilele aceste, cuprinzînd un studiu de filologie şi polemică în acelaş timp, întitulat „Specialistul Romîn".

Dl. Philipide nu e începător nici în ale polemicei. In special a făcut oarecare zgomot un articol al d-sale de acum 12 ani apărut într'un număr jubilar al „Convorbirilor literare": Idealuri şi în care profesorul iaşan polemizînd cu socialiştii, cu dl. Gherea în special, întrebuinţa acel ton ascuţit şi amar, caracteristic temperamentului d-sale de sceptic dus pînă la extrem.

Scepticism absolut — aproape o negaţiune desevîrşită — faţă de tot ce s'a făcut la noi, faţă de civilizaţia superficială, imaginară, faţă de pseudo-progresul realizat de ţeara românească, faţă de instituţiile noastre, de legile noastre, de... critica noastră şi anume faţă de acea critică ştiinţifică înnaugurată de d. Gherea şi care pe atunci îşi serba cele mai mari triumfuri prin apariţia volumelor şi apoi a revistei criticului de la Ploeşti. In acel articol d. Philipide luînd apărarea d-lui Titu Maiorescu a întrebuinţat acea frază aproape celebră, încheindu-şi lungul articol cu apostrofa d-lui Gherea:

Las'o mai domol unde nu te pricepi!...

*

Că Gherea se pricepea în ale criticei au recunoscut şi pân'atunci şi de atunci încoace toţi cărturarii noştri, începînd chiar cu cei din Academie. Iar dl. Philipide ne oferă astăzi originalul spectacol că'şi publică articolele într'o revistă condusă tocmai de aceia care'şi fac o cinste proclamîndu-se elevi ai lui Gherea. Iar ultima d-sale săgeată e îndreptată cu aceeaşi violenţă şi causticitate în potriva zeului de odinioară, a d-lui Maiorescu.

In acelaşi număr jubilar al „Convorbirilor" unde se tipărise Diahiba d-lui Philipide contra d-lui Gherea figura şi un frumos articol „jubilar" al d-lui Maiorescu. Maestrul şi inspiratorul Convorbirilor publică în el nişte amintiri despre şedinţele de odinioară ale „Junimei" şi înşirînd siluetele membrilor marcanţi ai ilustrei societăţi, dădea fiecăruia cîte un epitet. Dl. Philipide este „hurul" Philippide: calificativ care-şi are legenda lui, dar care e suggestiv şi plastic pentru cine cunoaşte temperamentul original, firea bruscă, violentă dar bună şi încîntătoare în fond a profesorului de la Iaşi din ale cărui peripeţii şi reflecţii s'ar putea întocmi tot pe atîtea volume în cîte avea d-sa intenţia de a scrie „Dicţionarul limbei romîne"—pe care nu l'a scris.

Vai! Poate într'această operă neisprăvită, într'această comandă a Academiei retrasă fără motiv, după ce se retrăsese şi marelui istoric B. P. Haşdeu, stă fără îndoială una din tainele celei din urmă manifestaţii protivnice a d-lui Philippide, aceea în potriva divinităţei de odinioară a d-lui Maiorescu, exprimată în ultima lucrare a filologului iaşan.

Intr'adevăr după şargele pur ştiinţifice în potriva „Specialistului romîn" într'al filologiei—şi în această parte a lucrării e dreptul exclusiv al specialiştilor să se amestece, dl. Philippide devine foarte interesant întrînd în chestiuni de ordin general, aproape cu acelaşi ton şi cu aceiaşi ironie muşcătoare, nemiloasă cu care-şi încheiase studiul de odinioară „Idealuri". In adevăr ca şi atunci profesorul iaşan e nemulţumit de tot ce vede amărît de spoială ce constată în jurul d-sale, revoltat de superficialităţi, indignat de triumful oamenilor şi lucrurilor ce oglindesc superficialitatea. Pedagogia romînă e aceeaşi de care rîdea Caragiale. Şcoala decade lăsînd loc....militarizmului, pe care d. Philipide îl consideră ca o manifestare a brutei: „Sunt unele licee care tind să întreacă şcoalele noastre militare şi ai căror directori îşi fac o glorie din aceea că la paradă elevii lor au avut o ţinută aşa de marţială ca a jandarmilor," In fine spre deosebire de atunci o. Philipide renunţă la sanctitatea infailibilă a d-lui Maiorescu. Din potrivă proclamă în public că atîta timp s'au confundat divinitatea şi tirania d-sale şi cheamă lumea la emancipare. Cităm pasagiul întreg, ca fiind foarte important şi caracteristic—mai cu seamă original.

„Să căutăm a ne emancipa de tirania verdictelor d-lui Maiorescu. D-sa, deşi cu bune intenţii, se lasă înşelat de aparen-

ţele ştiinţei şi fiind-că vorba d-sale are trecere mare, apoi înnăduşă vr'o apariţie sănătoasă ce ar putea să aibă loc. Cel puţin dacă ar fi lăsat specialistul romîn de capul lui, tot nu s'ar gurguia aşa răpede. Dar aşa, dacă-l duce pe dl. Maiorescu de mînă. Chiar dacă ţi-ar veni ţie în cap să flueri, cine te crede, cînd aplaudă dl. Maiorescu? Dacă specialiştii romîni şi-au găsit asemenea avocat, însamnă că 80 la sută din şansele de reuşită ale unei reacţiuni au dispărut. Iacă unul, oarecare, s'a dus cu o cărticică la d. Maiorescu, unde a fost întrodus de un alt ejusdem farinae oarecare, s'a închinat frumos, a admirat, a adorat (şi cine nu-i simţitor la asemenea lucruri?) Şi dl. Maiorescu a luat cărticica, a răsfoit-o, a blagoslovit-o. Nu-i vorbă, după cîtăva vreme i-a dat oul oarecare lui d. Maiorescu o copită, dar acum, cînd şi-a făcut interesul, ce nevoe mai are? Dacă ai fluera tu acum dl. Maiorescu n'ar mai aplauda. Dar e prea tîrziu. Incă un talent, încă o pacoste, încă o crimă. Să scuturăm, să ne încercăm a scutura acest prestigiu, să ne emancipăm de tirania verdictelor d-lui Maiorescu. Şi să punem regula următoare cu jurămînt de a o urma: „Nimeni să nu se amestece unde nu se pricepe."

*

Vedeţi, aproape identică încheere cu drastica apostrofă adresată d-lui Gherea: Unde nu te pricepi...

E rîndul d-lui Maiorescu să reflecteze asupra simpaticului şi „hurului" junimist şi să încheie filosofic:

„On n'est jamais trahi que par les siens."

As.

TRANSFORMARE

Nu ştiu dacă cunoaşteţi următoarele versuri ale unui poet englez:

Adesea gîndesc că e comic
Cum potriveşte natura întotdauna
Că fie care fată şi fie care băiat,
Care se naşte viu pe lume,
Este sau un mic liberal
Sau un mic conservrtor.

Eu am crezut în tot dauna ca într'o dogmă în adevărul cuprins în aceste versuri.—Şi, desigur şi ceilalţi credeau ca mine.—Cine n'a auzit vorbindu-se de conservatorii de origină şi tradiţie. — Conservatorul născut; ştiu eu? altfel născut probabil de cît ceilalţi.—După cum erau şi liberali născuţi.—Erau chiar în ambele partide moştenitori presumtivi ai şefiei prin naştere.

Aşa de mult se 'nrădăcinase în mine ideia asta încît ea începuse să influenţeze credinţele mele religioase.—Eram gata să mă fac calvinist. Credeam în predestinaţiune.—Oamenii ursiţi mai dinainte la bine sau la rău, aleşi sau osîndiţi mai dinainte.—Şi mă simţiam plin de admiraţiune pentru cei aleşi.

Dar iată că de odată isbucneşte răscoala ţărănească.—Un fel de revoltă a celor mai dinainte osîndiţi la sărăcie în contra celor aleşi ca să trăiască în belşug.—Şi, după revolta sălbatecă a urmat represiunea şi mai sălbatecă.

Admiraţiunea mea pentru cei aleşi ai lumei acesteia a început să scază şi a început să se clatine şi credinţa mea în dreptatea predestinaţiunei.

Iar ideile politice ale tuturor s'au tulburat. Interesele o puse s'au strîns în grupări duşmane care au devenit agresive. Şi cei cari făceau parte din acelaşi partid nu s'au mai regăsit alături.

Acum se vorbeşte din nou de fuziune. Şi un surîs apare pe faţa celor mai mulţi. Desacordul este aşa de mare între concepţia unităţei care trebuie să domnească într'un partid şi ceea ce fie-care prevede că va fi în realitate, cu toată fuziunea, în cît, fără să vrei, surîzi.

Unitate de faţadă, da! care va ascunde divergenţe de vederi şi mai hotărîte ca în trecut, duşmănii ireductibile.

Căci, vedeţi, o problemă nouă s'a pus cu o violenţă ineluctabilă. Ca în povestea Sfinxului din vechime trebue să deslegi enigma sau să pieri.

Şi a te mai împiedica de ficţiuni învechite, a mai cruţa, astă-zi, vanităţi deşarte, ar fi nu numai o greşală, ar fi o vină.

Suntem ajunşi la un moment în care viaţa aceastei ţări trebue să facă un pas înainte, şi, pentru fie-care din noi, chestiunea se pune, nu între noi şi partidul din care facem parte, ci între noi şi conştiinţa noastră. Nu putem să jertfim datoria ce avem către ţară în momentul acesta unor convenienţe de partid.

Numai acordul tuturor asupra soluţiunei problemei agrare va putea aduce astă-zi impacarea cinstită a elementelor din sînul partidelor noastre de guvernămînt.

Sau, poate, sunt oameni cari cred că un partid e cu atît mai sigur de unitate cu cît e mai gol de principii?

Virgil Arion.

Glasul primăverei

Clopotele răsună lung sub cerul întins şi zic: Acel care învaţă pe oameni să iubească, acel care mîngâe pe cei trişti, acel care aprinse curajul în cei desnădăjduiţi, acel care vesti lumei o viaţă nouă, acel care fu chinuit pe Golgota şi cu sângele său boteză era cea nouă, astăzi s'a renăscut!

Cerul zice: gerurile iernii s'au îmblînzit şi copacii au înflorit; zăpezile munţilor s'au schimbat în ape limpezi, şerpuind cu dulce murmur prin iarba verde, florile răsar prin cîmpi: oamenilor veniţi la poezia senină a noilor mele aurore, veniţi să priviţi splendoarea senină blîndei a noilor apusuri de soare cerul trimite lumini, noi veniţi oamenilor primavara acesta e a noastră!

Apele zic: Mumurăm cu glas nou cîntece noi şi înşărăm mărgărintarele ce ne le-a dat dat muntele, ne încălzim la revenitele lumini ale soarelui amic; dăm stelelor oglinzi în nopţile magice, sărim din stîncă, 'n stîncă ca copile vesele; culegem florile moarte căzute pe drumul nostru, precum fiinţele omeneşti adună speranţele renăscute.

Păsările zic: Ne reclădim cuiburile prin garduri'e reînverzite, reîncepem zborul prin aerul nou; însufleţim cu ciripiri vesele singurătatea şi umplem cu armonii noi lucrurile renăscute la viaţă.

Auziţi ce dulce ne e cîntecul!

Potecile zic: Intoarceţi-vă înveşmântaţi de sărbătoare, voi ce sufériţi pe calea aspră a vieţei, (căci noi suntem deschise paşilor voştri; iarba creşte împrejurul nostru în deajuns şi florile vă chiamă) întoarceţi-vă la mîngâerea razelor soarelui strălucitor, întoarceţi-vă la zîmbetele, la mişcarea, la sgomotul care-l fac zilele mai frumoase, întoarceţi-vă la bucuria vieţei, căci noi suntem deschise paşilor voştri; iarba creşte împrejurul vostru în deajuns şi florile vă chiamă.

Lucrătorii zic: Să reluăm plugul şi să plecăm pe câmpul uscat, gata să-l acoperim cu noi secerişuri, să resuflăm în această renaştere generală a spiritelor şi a lucrurilor, natura şi omenirea se reînoesc pentru eternul viitor, sudoarea frunţilor noastre cade ca apa bine-cuvântată pe câmpi, pentru ai face să rodiască, căci munca noastră e viaţa lumii, înainte!

Şi natura întreagă zice: Glorie sărbătoarei mistice, a renaşterei vieţei şi vesele, înfrăţirea oamenilor de bine, cărora datoria le e religiune şi munca recompensă.

Glorie primăverei, care se reîntoarce, nemuritoare cupă de care pămîntul şi cerul îşi apropie buzele setoase. Glorie soarelui nou, speranţelor reînflorite, sufletelor întristate peste care se coboară balsamul infiorător, fiinţelor bolnave cărora soarele le aduce sănătate, glorie lui Dumnezeu!

Lizica.

Litere-Ştiinţe-Arte

Iaşul nu mai are ca odinioară, cercuri şi cenacluri literare; iar acele ce există nu au căderea a deveni celebre sau cel puţin istorice. E dar cu atît mai important de inregistrat ştirea despre o probabilă venire în capul celor mai mari demnităţi administrative a doi cunoscuţi literaţi,—d. Gane ca primar, d. Gheorghe din Moldova (Kernbach) prefect de judeţ. Amîndoi figurează într'un grup literar reprodus pe o carte poştală de actualitate şi reprezentînd redacţia şi administraţia unei însemnate publicaţiuni iaşane. Că doi din redacţie vor trece la... administraţie nu e nimic alarmant, căci e vorba de administraţia unui oraş şi a unui judeţ de mare importanţă istorică şi literară. D. Gane termină acum ediţia doua din traducerea „Infernului" lui Dante, d. Kernbnch a părăsit nota zglobie şi genul anecreontic, atăcînd forma clasică a sonetului-pastel. Ambii literaţi, prin urmare sunt gata să se departă un moment de ocupaţiile favorite la care vor reveni după un interval pe care amicii literaturei îl dorese cît se mai poate mai puţin departat.

*

La Wiesbaden, în Germania, are loc în acest moment un important congres internaţional de medicină internă. Ieau parte reprezentanţi ai lui Esculap din lumea întreagă. Clienţii lor rămaşi fără medici nu se simt mai rău prin aceasta.

*

La Scala din Milano s'a montat o nouă operă „Gloria", de Cilea, libretul de Calantti—scris pe motivul unei legende despre unul din acele numeroase epizode tragice din micile republici italiene în evul mediu. Succesul a fost mediocru.

*

Arhimilionarul Carnegie al cărui institut măreţ se inaugurează acum la Pittsbourg, după cum am arătat într'un număr trecut a făcut o curioasă donaţie muzeelor ştiinţifice din Paris şi Berlin în semn de recunoştinţă că au fost reprezentate la inaugurare. La muzeul institutului Carnegie se afla o fosilă a unui arhivechiu *Diplodocus* de o mărime uriaşă—30 de metri— cea mai uriaşă specie aparţinînd acestui gen, ce s'a văzut vr'o dată pe suprafaţa pămîntului. Pînă acum reproducţiunea acestei fosile enorme se afla numai în Londra, tot o donaţiune a lui Carnegie.

*

La Veneţia se va deschide la 27 Aprilie o mare expoziţiune artistică, internaţională. Aviz iubitorilor de artă cari au şi lei noi în pungă. Veneţia e frumoasă, dar săracă.

*

Neobositul publicist englez W. T. Stead a conceput ideea de a organiza un „pelerinagiu al păcei": cei mai de frunte, apostoli literari cari propagă dezarmarea să cutreere în corpore capitalele cele mai principale din Europa ducînd un memoriu pentru pace la conferinţa de la Haga. Ideea e practică, romantică. Cruciaţii moderni însă nu vor cutreera lumea pe jos ci în tren-expres sau în....automobil. Poate vor lua parte şi la banchete.

*

Marţi seara, la coloseul regal, trupa Marinescu montează pentru prima oară admirabila operetă „Azilul fecioarelor" (L'alliance des vierges), în beneficiul eminentului maistru Bianchi.

Avis amatorilor de muzică frumoasă.

*

STRUNA ZILEI

MARIRE ŞI CĂDERE

Văzîndu-se aşa de ridicul prin suspendarea lucrărilor palatului incepute de d. Cuţarida, Stefan Vodă scrie următorul răvaş:

Pe Ungur l'am gonit, pe Turc—
De peste tot stîrpind omida....
Şi astăzi eu—erou—mă'ncurc
De un mititel,—de Cuţarida....

Informaţii

Demisiunea Consiliului.—*Consiliul comunal din Iaşi, intrunit ieri, a hotărît să-şi înainteze demisiunea şi, in acest scop a trimis următoarea telegramă ministrului de interne:*

„Respectuos vă rugăm să bine-voiţi a primi demisiunile noastre din demnităţile de consilieri comunali ai Iaşului".

—

La alegerea parţială la col. 1 de deputaţi din Iaşi, fixată pentru 26 April, biroul va fi prezidat de d. D. G. Sofian, presidentul curţei de Apel.

—

Congresul de ştiinţi fizice care trebuea să se ţie în Iaşi in zilele de 23—28 April, a fost amînat pentru ziua de 10 Septembre.

Cauza amînărei este că congresul urma să fie prezidat de d. profesor Dragomir Hurmuzescu, fost secretar general al ministerului de instrucţie.

—

Nici un recensimânt şcolar nu va avea loc anul acesta.

—

V. Conta şi Academia.—*D. A. D. Xenopol a propus Academiei române să publice în o ediţie complectă operile lui Vasile Conta, singurul filosof original ce l-a avut pînă acum România.*

Academia a hotărît să se trimată propunerea în cercetarea secţiunei literare.

Manuscriptele lui Conta se află la familiile Rosseti-Teţcani şi Livianu.

—

Actele de notariat. — Privitor la orele cînd trebuesc primite actele de notariat la tribunal, ministrul de justiţie a dat următoarea circulară:

Domnule preşedinte,

Avem cunoştinţă că, dacă în nici un tribunal nu se respectă articolul 6 din regulamentul de serviciu interior al tribunalelor, după care magistraţii tribunalelor sunt obligaţi a fi prezenţi la tribunal înnainte de orele 11, în schimb în multe tribunale magistraţii aplică cu rigoare art. 19 din acelaşi regulament, după care primirea actelor de notariat nu se poate face la tribunalele cu o secţie specială de notariat, de cît până la 3 ore p. m. iar la celelalte tribunale pe cît pînă la 2 ore p. m.

Această rigoare, în foarte multe cazuri, şi mai ales pentru locuitorii săteni, este cît se poate de vexatorie şi de păgubitoare. Căci, dese ori se întîmplă ca, din cauza întîrzierii ce se sufere la admistraţiile financiare până ce să se perceapă taxele legale pentru actele ce au să se autentifice, se trece peste ora regulamentară a tribunalului şi din această singură cauză, de şi magistraţii tribunalelor ar putea prea bine să primiască acele acte, cei interesaţi nu sunt primiţi în tribunal şi deci siliţi să revie a doua zi. Ceea ce pentru locuitorii săteni însemnează că au să mai piardă o zi prin oraş pentru o formalitate care cu puţină bunăvoinţă s'ar fi putut îndeplini uşor.

Fiindcă orele de primirea actelor s'au fixat în interesul bunului mers al justiţiei socotim că datoria bine înţeleasă a magistraţilor este de a ţine seamă de nevoile justiţiabililor.

Vă rugăm deci şi vă invităm să puneţi în vederea d-lor magistraţi că se pot îndepărta de la riguroasa respectare a citatului articol 19 şi să fie încredinţaţi că acea unică îndepărtare nu va avea de cît aprobarea noastră şi mulţumirea celor interesaţi.

—

Funcţionarii publici din Iaşi sunt convocaţi să se întrunească Duminecа, 8 April, în grefa secţiei a II a Tribunalului.

—

D. dr. Bodiu, a fost numit medic al plăşei Bahlui în locul domnului d-r I. Guţu, numit la Spitalul din Podul-Iloaie.

—

Militare.—La ministerul de războiu se alcătuesc tablourile de avansările ce se fac printre ofiţerii superiori şi inferiori din armată, pe ziua de 15 Aprilie.

Pînă ccum s'au făcut tablourile de ofiţerii superiori, cărora li s'au făcut şi comunicările.

Tablourile ofiţerilor inferiori vor fi terminate peste cîteva zile, iar în cursul săptămânei viitoare li se vor face comunicările.

Decretele pentru toate aceste înaintări se vor aproba şi semna de M. S. Regele în cursul săptămânei viitoare.

*

Ministerul de războiu a decis ca în anul acesta să se cheme atît la concentrările de primăvară, cît şi la manevrele de toamnă mai puţine contigente şi pentru că aproape toţi soldaţii au fost concentraţi şi pentru motive de economie.

—

Ministerul de domenii, prin ordinul No. 21883 din 1907 încunoştiinţează administraţiile financiare, că în vederea condiţiunelor împrumutului de 274,375,000 lei rentă 4 la suta din I890, al cărui ultim cupon, poartă scadenţa de 1 (14) Iulie 1907, s'a dispus ca, cu începere de la 1 Iulie să se libereze posesorilor de titluri, o nouă serie de cupoane, începînd cu cel de la 1 Ianuar 1907, pînă la 1 Ianuar 1924 inclusiv.

Pentru aceasta se invită posesorii acestor titluri să depună la ministerul de finanţe, banca naţională sau administraţia financiară, borderourile, semnate în dublu exemplar, conţinînd numărul şi valoarea titlurilor ce posed, cu începere de acum; iar la achitarea cuponului de 1 Iulie, să se prezinte la autoritatea unde a făcut cererea, pentru a li se elibera, noile foi de cupoane, prezentînd tablouri de titlurile ce posed, pentru a fi controlate şi stampilate, şi semnînd de primire pe versa borderoului.

Asupra acestor dispoziţiuni se va pune în vedere antreprenorilor ministerului de domenii, ce posed asemenea titluri, pentru a se conforma în termenul fxat. Antreprenorii vor comunica de urgenţă ministerului de domenii, dacă posed asemenea titluri, pentru a lua notă şi la cererea cupoanelor de 1 Iulie 1907, să intervie la casa de depuneri, ca odată cu cupoanele să se trimită şi titlurile spre a le controla şi stampila, după care se vor înapoia casei cu noile foi de cupoane, spre reconsemnare.

—

DIVERSE

— In vederea sărbătorilor paştelui, vagoanele închisori, nu vor circula între zilele de 21 şi 30 April. Pentru aceasta s'a pus în vedere directorilor de penitenciare ca deţinuţii care trebuesc trimişi să fie expediaţi pînă la acea dată.

— Primăria comunei Şecu a cerut urmărirea şi prinderea lui Radu B. Pestriţu şi fiului său, dispăruţi din acea comună, în urma unui furt de bani, săvîrşiţi în dauna domnului Alex. Glogogeanu.

— Administraţia financiară a judeţului Vîlcea a cerut prefecturei, urmărirea mai multor debitori remaşi datori statului.

Cereri de acest fel, au fost primite şi din partea administraţiilor de Ilfov şi Constanţa.

— D-na Elena Arhip, moaşa comunei Bădeni, şi-a dat demisia.

— Este permis importul vitelor cornute mărunte, rîmători, productelor lor brute şi nutreţului, din Bulgaria, prin punctele Turnu-Măgurele, Giurgiu, Ostrov, Cara-Omer şi Constanţa.

— S'a stîns epizotia de febră aftoasă din comunele: Ciurea, Cucuteni şi Mogoşeşti,

— S'au stîns epidemia de morbili şi scarlatină din comuna Copopou.

— Io cotuna Roşu, comuna Răducăneni a izbucnit cu furie epizotia de febră aftoasă. Au fost luate măsuri de combatere.

— S'a autorizat intrarea în ţară, prin punctul Brăila, a 50 muncitori agricoli, sîrbi, aduşi de d. I. Verona, pentru moşia Larga.

RADA

(NUVELA)

Şi până la culcare n'o mai părăsi gîndul acesta. Ascultînd cum cădeau picăturile pe geamuri într'un ritm ropăitor, îşi prinse vorba de acele zgomote. Şi ploaia par'că zicea şi ea: „ofti-coa-să! ofti-coa-să!" Apoi adormi iarăşi cu dorul cel vechiu în suflet—se gândia la maică-sa, ca şi ieri.

Peste noapte se sculă tuşind. Ii era frig. Buimacă cum era de somn îşi aruncă ochii pe fereastra fără de perdele, de care se rezema un întuneric negru. Mai tuşi de cîteva ori, se sculă în capul oaselor şi privi o formă albă în văzduh. Ochii 'i se mărură; nu atît de groază, cât de neastîmpăr. O săgeată de foc păru a trece prin odae—apoi se stinse: forma albă stătea neclintită. Ce să fie? Şi Rada privia în neştire, fără de gânduri, fără de voinţă. Abia după câteva clipe îşi aduse aminte că rufele, pe cari le spălase ziua erau spînzurate de frânghie. Zâmbi şi recăzu pe pernă. Dar iar tuşi şi'şi trase plapăma peste cap. O ardea pieptul, din care eşia un hărăit uşor. Prinse apoi a'şi plimba în minte un şir de gînduri zăpăcite. Albia de rufe, ploaia, umbrelele trecătorilor—apoi grija nehotărîtă că trebuia să se scoale în zori. Se simţea aşa de sleită! Şi închise iute ochii, strîngînd pleoapele, ca să adoarmă numai decît, spre a avea timpul să se odihnească. Incă o tuse o sgudui uşor, dar trecu repede. Mai deschise odată ochii scoţîndu-şi capul de sub plapămă ca să vadă albeaţa rufelor atârnate. Dar nu văzu decît bezna nepătrunsă. Se strînse ghem, aducîndu-şi genunchii pe pept, pipăi dacă spinarea îi era bine acoperită şi căzu încet-încet în groapa neagră a somnului, care o acoperi de neştire, înfăşurînd-o în rece a uitării.

* * *

Zilelor ploioase şi umede le urmară un alt şir de zile, acestea senine şi călduţe. O lumină neobicinuită se lăsa din cer şi albia pămîntul. Era bine; se părea că o urmă de vară se amesteca în toamna mohărîtă, ce ameninţa să copleşească prea cu posomorîrea 'i neagră.

A doua zi după spălatul rufelor, Rada se simţi lihnită de tot. Şi mintea par'că 'se rătăcise. Trebuia ca stăpînă-sa să'i dea de două, trei ori cîte-o poruncă, pînă ce ea s'o săvîrşească. Se simţia slabă, uşoară de îi se părea că un vîntişor cît de lin o putea arunca în aer; avea şi friguri. Dar ce'i făcea viaţa grea, era neputinţa de a se deda odihni; şi ar fi vrut fata să stea zile întregi întinsă pe pat, nemişcată şi moale.

Ii se făcu mai bine şi apoi iar rău. O necăjia tusea, carei 'i revenise cu mai mare tărie. O zguduia în mijlocul lucrului şi atît de tare o ardea în piept, încît Rada era sigură, că dacă ar fi putut să arunce o privire într'însa ar fi văzut cum o ardea în măruntae.

După cîtva timp începu iar a ploua. Zile întregi nici o rază de soare nu lumina oraşul şi grămada norilor făcea ca un zid cenuşiu peste capete. Cu ploaia veniră şi necazuri o sumă. Rada se simţia slăbind din ce în ce. Noaptea nu putea dormi; adormia tocmai în zori, cădea într'un somn greu şi scaldat de sudoare. Şi dimineaţa nu-i era cu putinţă să se scoale din vreme. Au fost chiar zile, în cari s'a pomenit cu stăpînă-sa strigîndu-i la căpătâiu. Din această pricină ocările cădeau droaie.

Ce silă îi era de lucru! Dacă n'ar fi avut o lună de slujit în schimbul unei rochii cumpărată de la cucoană. Zău că s'ar fi pomenit odată, părăsindu-şi slujba şi luînd-o razna la sora-sa. Se schimbase de nu se mai cunoştea. Ardea în friguri şi îi venia să se întindă, să se întindă scuturată de fiori.

Intr'o dimineaţă Rada nu se putu scula. Abia puse picioarele pe duşamele şi căzu grămadă. O sfîrşială de moarte îi prinse trupul şi capul o durea cumplit. Carnea de pe ea ardea întreagă ca un cărbune; înăduşia mai tare ca în toiul vererii.

Aceasta înainte de a se face ziuă. Rada se ridică cu greu de jos şi încercă să se tîrască la maşină ca să facă foc. Dar lîngă maşină îi veni ameţeală. Ii vîjîiau urechile ca şi cum s'ar fi bătut aerul cu nuele de alun aproape de ele. Căzu încă odată lovindu-se cu capul de un lemn; rămase aşa cu ochii închişi tremurînd de frig. Gîndurile i se împrăştiau par'că în toate părţile. Frînturi de vorbe îi goniau prin creeri. Vedea în minte feţe necunoscute, amestecîndu-se cu altele cunoscute. Incercă să prinză vre un gînd sănătos, dar nu putu—se fugăreau gîndurile în ea, ca norii de pe cer.

(Va urma)

Ultime informaţii

—

Dl. Take Ionescu soseşte în Iaşi mîne, Duminecă, cu trenul de 11.20 dimineaţa.

Tot miine, la orele 4, va avea loc o întrunire la clubul conservator.

Intrunirea va fi prezidată de dl. Take Ionescu.

——

Dl. Al. A. Bădăreu soseşte în Iaşi miine cu acceleratul de 8.25.

———

După cum am anunţat ieri membri clubului liberal din Iaşi cari fac parte şi din comitetul executiv central, au plecat la Bucureşti spre a se înţelege asupra numirilor ce sînt de făcut în Iaşi.

La consfătuire au luat parte miniştri Brătianu, Stelian şi Morţun, precum şi d. D. Panu.

D. Panu a cerut să se dee atenţiune foştilor radicali acum aflători în clubul liberal din Iaşi şi în special d-lor N. Neculaid şi doctor Puşcariu.

Nu s'a putut ajunge la nici o înţelegere. Astă-zi are loc o nouă consfătuire,

—

Administraţia C. F. a fost autorizată să execute în regie instalaţia de ars păcură de la atelierele sale din Iaşi.

—

Astă-zi, ziua naşterei M. S. Regelui, un Te-Deum, la care au asistat autorităţile civile şi militare, a fost oficiat la Mitropolie.

—

Dl. C. B. Penescu a plecat ieri seara la Bucureşti ca să fie faţă la consfătuirea de astăzi în care se va discuta din nou chestia numirilor la Iaşi.

Liberalii din Iaşi cred că prezident al comisiunei interimare va fi numit dl. N. Gane şi vice-prezident dl. P. Fîntânariu.

—

Telegrama M. S. Regelui.—Iată textul felegramei prin care M. S. Regele, prin mareşalul curţei, a respuns la telegrama ce-i a adresat-o primarul Iaşului cu prilejul inaugurărei lucrărilor de apă de la Timişeşti :

«*M. S. Regele ma însărcinează a vă transmite înaltele Sale mulţumiri D-stră şi tuturor cetaţenilor ieşeui, cari într'un gînd I-aţi adresat urări, cu prilejul punerei pietrei fundamentale a lucrărilor destinate pentru îndestularea cu apă de la Timişeşti a iubitei Sale a doua Capitale*'»

Mareşalul Curţei, **adj. Mavrocordat.**

*

D. G. Gr. Cantacuzino a telegrafiat primarului :

„Aşezarea pietrei fundamentale pentru aducerea apei de la Timişeşti la Iaşi consacrând o operă marcantă, care onorează partidul conservator, vă felicit din inimă pe d-stră personal şi întregul consiliu comunal.“

G. Gr. Cantacuzino

——

La 12 Aprilie, consistorul apelativ de pe lîngă chiriarchia Moldovei va judeca pe preotul V. Tataru de la parochia Cornii. judeţul Suceava.

Consistorul va fi prezidat de Sf. Sa Staavoforul Pavel Savin, rectorul Seminarului.

——

D. Dimitriu, profesor de Drept Comercial la facultatea juridică va reîncepe cursul a doua zi după Duminica Tomei.

——

D. Onoriu Mironescu licenţiat în ştiinţele fizice a fost numit preparator la laboratorul de Botanică în locul d-lui N. Arabu, trecut ca asistent.

——

D. dr. I. Constantineanu, asistent le laboratorul de Mineralogie şi Botanică a fost transferat la Bucureşti, ca asistent pe lângă Institutul botanic.

In locul d-lui Constantineanu, la laboratorul de Botanică a fost numit d. N. Arabu, licenţiat în ştiinţi ; iar la laboratorul de Mineralogie a fost numit d. Gh. Spacu.

——

Mîne Duminică la ora 1 p. m. în sala de şedinţă a Tribunalului Iaşi secţ. II se va pune bazele Societăţei de ajutor şi filantropie a funcţionarilor din jud. şi oraşul Iaşi. Toţi funcţionarii sunt rugaţi a lua parte la această şedinţă.

—

Domnii St. A. Negruţi şi G. D. Şerban, epitropi ai casei sf. Spiridon, şi-au repetat azi telegrafic demisiunile.

——

Relief-Cometee din New-Jork a trimis astă-zi telegrafic comitetului de ajutorare din Iaşi, prin casa de bancă C. Unter şi Co., un nou ajutor de 50,000 lei pentru evreii din Moldova, cari au suferit pagube pe urma devastărilor.

De la New-Jork au sosit până acum, în acelaşi scop, peste 100,000 lei.

——

Judiciare. — Un interesant proces se va desbate în ziua de 9 Aprilie înaintea Tribunalului secţia I.

Iată de ce e vorba :

Moşia Păuşeşti aparţinea odinioară d-nei Maria Ghica bună d-lor Eduard, Albert, Henry Ghica şi Eleonora Palady, născută Ghica. Moşia fiind scoasă în vînzare s'a cumpărat la mezat de Princepele Dimitrie Sturza acum 19 ani. Se atacă în nulitate de d-nii Albert, Henry Ghica şi de D-na Elena Palady ordonanţa de adjudecare în baza căreia devenise proprietar Principele Sturza dintr'un triplu punct de vedere :

a) Procedura n'ar fi fost bine îndeplinită. Reclamanţii susţin că d lor fiind minori n'a putut fi citată d-na Elena Ghica muma lor care era într'adevăr tutricea legală, dar fiind-că şi d-sa a figurat personal în această vînzare, urmă să li se dea un *tutor ad-hoc* care trebuea să fie citat.

b) Tribunalul admiţînd vînzarea moşiei n'a luat concluziunile Ministeriului Public şi

c) Cu ocasiunea depunerei preţului adjudecaţiunei din partea cumpărătorului, iarăşi nu s'au luat concluziunile parchetului. După cum se vede procesul promite din toate punctele de vedere.

Vom împărtăşi cetitorilor rezultatul acestei pricini.

——

Astă-zi s'a primit la Universitate buddetul ministerului instrucţiunei publice pe anul 1906—907.

Prin noul budget s'au făcut următoarele schimbări şi suprimări :

S'a suprimat postul de conferenţiar, pentru Electricitatea industrială de la facultatea de ştiinţe : se desfiinţează pentru anul acesta catedra de chimie technologică, urmând a fi reînfiinţată cu începere de la 1 Octombre viitor ; se suprimă postul de bibliotecar de la facultatea de medicină; se înfiinţează catedra de procedură civilă pe lîngă facultatea de drept ; deasemenea se înfiinţează un post de conferenţiar de chimie biologică ; se suprimă catedra de Literatură-Romînă.

La personalul administrativ se suprimă un post de grădinar şi unul de uşier

——

Serbarea de la Institutul liceal de Domnişoare „Humpel“.—Azi, cu ocaziunea aniversărei naşterei M. S. Regelui, a avut loc la Institutul Humpel la orele 9 jum., dimineaţa, o serbare şcolară, a cărei program a fost după cum urmează :

S'a cîntat Imnul naţional „Trăiască Regele“ de către corul şcoalei sub conducerea d-şoarei Dogariu, apoi s'a recitat de către d-ra Alice Tulbure, poezia Ţara Romînului, de către d-ra Edvig Boghen poezia Stefan Vodă şi Codrul, de către d-ră Alexandra Antoniu, Ţara mea, de către d-ra Olga Mardari, poezia Incredere în viitor, de către d-ra Eugenie Braunştein poezia Paştele, de d-ra Ana Marcovici un Sonet, de d-ra C. Andronescu poezia Pui de lei, după care s'a încins o horă la care au participat toate elevele cursului primar cîntînd hora Unirei.

S'a recitat apoi de d-ra Valentina Gatorski bucata întitulată Paza Dunărei, d-ra Alma Paul a recitat poezia Plugarul Romîn, d-ra Dea Popovici a recitat Rodica. A urmat un Dialog întitulat Ruşinea, între d-rele Elene Luca şi Elene Andronescu.

S'a cîntat de toate elevele cursului primar „La Regina“ acompaniată la Piano de mult talentata d-ra C. Andronescu.

Cu aceasta s'a sfîrşit prima parte a serbărei.

A doua parte a serbărei a început cu recitirea Odei de Vulovici „Bine ai venit mărite Rege“ etc. de către d-ra Georgeta Alevra. Primele obuzuri de Alexandri, au fost recitate de D-ra Georgeta Vrabie. Intrarea oştielor în Bucureşti de Coşbuc, a fost cetită de D-ra Bella C. Drăcşineanu. S'a dansat apoi o horă de patru domnişoare, toate îmbrăcate în naţional şi anume : D-rele V. Vasiliu, Henrietta Leca, Euridicia Popov şi Elisa Leca.

Poezia „Zece Mai“ a fost recitată de D-ra Mathilda Voişel. Sus inima de D-ra Corina Leon. Bucata Gavotte a fost cântată la Piano de D-ra Emilia Berea acompaniată la vioară de D-ra Alexandrine Christea.

Imediat D-ra Berea a cântat una din compoziţiile ei „Doina“, care a stârnit aplause furtunoase.

Hora „Banul Măracine“ s'a jucat cu multă graţie de D-rele Corina Antoniadi, Rosine Glückman, Elise Vrabie şi Maria Istrati toate în costum naţional. D-ra Florica Cernătescu a recitat cu mult talent poesia jubilară „După 40 de ani“.

Uua din elevele cele mai distinse D-ra Emilia Berea a ţinut o desertaţie despre Domnia Regelui. Cu această ocasie d-sa a dovedit că e tot aşa de bună conferenţiară ca pianistă. Ultimele cuvinte ale conferenţiarei au fost acoperite de aplause.

D-na Directoare relevând însemnătatea zilei de astă-zi, a îndemnat asistenţa să-şi iubească patria şi pe al seu Rege cu întreaga dinastie, trămiţând o lungă telegramă de felicitare Majestăţilor Lor.

După ce s'a cântat «Imnul şcoalei» s'a încheeat serbarea cu marşul Humpelului cântat la Piano de d-rele R. Glükman şi Alice Berea. Marşul s'a bisat.

S'au mai dictins d-rele Georgetta Vrabie, Bella Drăcşineanu şi Florica Cernătescu.

S'au remarcat că mai toate elevele care au participat la succesul serbărei au fost îmbracate cu costum naţional.

——

La 22 April,—în prima zi de Paşti,—va avea loc la Coloseul Regal o mare şi frumoasă Serată Dansantă dată de societatea „Jubileul Carol I.“

Două muzici militare vor distra publicul şi se va organiza şi un mare bazar de obiecte, aşa că fiecare va pleca cu un frumos suvenir de la acest bal.

Sala Coloseului va fi frumos decorată.

—

A apărut : *Istoria Pedagogiei*, volumul III-a, Secolul XVIII-lea de I. Găvănescul.

Cuprinde următoarele : Locul pedagogiei între celelalte ştiinţe. Impărţirea ei. Necesitatea orientărei istorice în studiul pedagogiei. Caracterizarea secolulni XVIII. Caracterizarea secolului XVIII (urmare). Curentele pedagogice ale secolului XVIII. Realismul şi humanizmul. J. J. Rousseau. J. J. Rousseau, biografia lui. Pedagogia lui Rousseau. Pedagogia lui Rousseau (urmare). Pedagogia lui Rousseau (urmare). Basedow. Filantropinul. Humanismul şi realismul către sfîrşitul secolului XVIII. Realismul şi clasicismul la sfîrşitul XVIII (urmare). Pedagogiei revoluţiei franceze. Pedagogia sociologică şi politică. Pedegogia revoluţiei franceze (urmare). Ideile pedagogice şi creaţiile şcolare ale revoluţiei franceze. Universităţile germane. Universităţile germane (urmare) Invăţămintul în Austria. Situaţia şi direcţiile culturale ale Românilor în secolul XVIII. Starea culturală a ţărilor române în secolul XVIII. Şcoalele din România pe la jumătatea secolului XVIII.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 8 Aprilie

Fuziunea

Bucureşti. — **Tratativele privitoare la concentrarea tuturor elementelor conservatoare n'a ajuns la punctul ca să poţi spune că ele vor da cutare sau cutare rezultat.**

Unii, care au făcut jertfe într'un fel, au rezervat surprizele la alegerea noului comitet executiv.

D. P. P. Carp a simţit lucrul acesta şi s'a opus la alegerea comitetului executiv fără de o prealabilă înţelegere cu d-sa.

Din această cauză lucrurile stau locului şi nimeni nu poate preciza ce se va întîmpla.

Toate zvonurile contrarii, privitoare la fuziune, sunt fantastice.

O declaraţia a d-lui General Manu

Bucureşti.—*D. General Manu luînd cunoştinţă de comunicatul apărut în „Conservatorul“ şi iscălit comitetul de Direcţiune, a declarat următoarele unui redactor a acelui ziar :*

Dacă tinerii vor să facă fuziunea fără ca eu să fiu consultat şi să-mi dau cuvîntul, nu mai am ce căuta în partid şi mă voiu retrage din viaţa politică.

Nuoi perchiziţiuni

Bucureşti.—*Astă-noapte, între oarele 7 şi 12, d-nii Judecător de instrucţie Negrea şi Romulus Voinescu şeful siguranţei publice, au făcut perchiziţii la domiciliile d-lui N. Iorga, profesor universitar, strada Buzeşti şi Const. Banu, fost inspector al învăţămîntului privat, strada Anton Pann.*

S'a confiscat un mare număr de scrisori şi acte importante.

In afacerea Kogălniceanu

Bucureşti.—**Astă-noapte, de la ora 9 pînă la 12 jum. a avut loc o percheziţie muniţioasă făcută de parchet la locuinţa d-lui Vasile Kogălniceanu, din Aleea Vasiliu.**

Cel dintăi sosit la locuinţa d-lui Kogălniceanu a fost avocatul său Petre Grădişteanu, care a aflat imediat despre această percheziţie. Agenţii poliţieneşti, care nu l'au recunoscut nu i-au permis intrarea, pînă ce nu s'au dat cuvenitele ordine din partea parchetului.

Puţin după sosirea d-lui Petre Grădişteanu au sosit d-nii Skina, prim-procuror, Duca, procuror şi Ionescu-Dolj, judecător de instrucţie.

Se pare că deşi percheziţia a fost cît se poate de muniţios făcută, nu s'a putut descoperi nimic compromiţător pentru Vasile Kogălniceanu.

D. Petre Grădişteanu pleacă astă-zi la Giurgiu pentru a se interesa de mersul instrucţiunei.

Proprietari şi arendaşi

Bucureşti.—Astăzi a sosit aci delegaţia proprietarilor şi arendaşilor devastaţi din judeţul Vlaşca, care nemulţumiţi de măsura guvernului cu privire la ajutoare celor devastaţi, s'au întrunit şi au votat moţiunea pe care v'am transmis o eri.

Delegaţia compusă din domnii Amiral Urseanu, Iorgu Anghelescu, Gogu Ionescu, fraţii Doica, St Popp, Petre Ştefănescu, Mariu Rădulescu, Gh. Rădulescu, Goga Cristodorescu, Gh. Timoşoiu şi Lazăr Ţulică s'a presentat în primul loc d-lui Emil Costinescu care a declarat că guvernul nu poate face nimic mai mult până nu se va întruni noul parlament care va fi chemat a se pronunţa şi asupra acestei chestiuni.

Delegaţia nemulţumită cu acest răspuns a căutat pe d. Dim. Sturdza pe care l'a găsit la Academie,

D. Sturdza a făcut o declaraţie identică şi accentua că guvernul astăzi nu poate face nimic mai mult de cît a făcut.

Kogălniceanu înaintea tribunalului

Bucureşti.—Tribunalul de Vlaşca cercetează astăzi mandatul emis contra d-lui Vasile Kogălniceanu, care va fi aparat de d-nii Petre Grădişteanu şi Pascal.

Apărătorii au cerut să li se puie la dispoziţie actele instrucţiunei dar li s'a respins cererea.

Şedinţa este secretă.

Până 'n momentul când vă telefonez nu se cunoaşte hotărârea tribunalului.

Se zice că dl. Grădişteanu ar poseda o scrisoare a lui Kogălniceanu prin care acesta afirmă că prefectul şi judecătorul de instrucţie i-au spus că de Giurgiu nu mai scapă şi că să fie mulţumit că este arestat căci alt-fel ar fi fost omorît de proprietari.

Societatea ţărănească

Bucureşti. — Se ştie că d. Christu Negoescu, fost administrator al casei şcoalelor şi d. Ionescu-Lungu, învăţător, au fost interogaţi de primul procuror în chestiunea rescoalelor.

Ambii interogaţi au declarat d-lui Skina că, în adevăr, ei au plănuit infiinţarea unei societăţi ţărăneşti, dar nu în scopul de agitaţiuni ci spre a face ca ţăranii să poată intra în Parlament.

Viitor Prim-ministru

Petersburg.—Cercurile reacţionare susţin ca să fie numit Prim-ministru Pikno cel mai tînăr membru al Dumei.

Acesta este pentru disolvarea Dumei şi alcătuirea unui minister în senzul lui Zemsky Sobor.

Teribil războiu civil

Moscova.—*Din Lodz vin ştiri îngrozitoare despre rezboiul civil ce s'a dezlănţuit în acel oraş,*

In ziua de Mercuri au căzut ucise de pe urma luptelor, patru-spre-zece persoane.

Joi diminiaţa la ora 6 lupta au reînceput cu mai mare furie. Populaţia fuge îngrozită, căci stradele au fost transformate în cîmp de luptă.

Dezbaterile Dumei

Petersburg. — Duma s'a ocupat ieri ieri cu propunerea amînărei unei interpelări cu privire la barbariile comise în inchisorile de la Kutais.

Cu această ocaziune s'au produs incidente violente.

Oratorii socialişti au declarat pe faţă că vor vota pentru dezvoltarea interpelărei, aceasta ca o protestare în contra actelor salbatice comise sub obláduirea şi cu concursul guvernului şi că prin votul lor vor să manifeste pentru popor şi contra guvernului.

Oratorii Dreptei prin glasul contelui Bobrinsky au declarat că vor vota pentru desvoltarea interpelărei dar nu ca un act de ostilitate contra guvernului ci pentru a dezavua ast-fel o barbarie or-cînd s'ar produce şi or de unde ar veni ea.

Niminea nu poate să dea aprobarea sa unor acte de sălbătăcii şi aminteşte de cuvintele lui Brisson care n'a permis să se discute în parlament condiţiunele în care s'a întîmplat moartea marelui duce Sergiu şi a calificat faptul ca pur şi simplu un asasinat.

Cererea pentru amînare este respinsă în unanimitate.

Moţiunea propusă pentru blamarea crimelor politice este amînată pentru altă şedinţă.

Cu ocazia validărei alegerei de la Komboff, socialiştii prin Rodiceff atacă violent guvernul.

Alegerea se validează, aleşii aparţinînd stîngei.

Preşedintele dă apoi cetire unui protest al comisiunei budgetare contra consiliului de miniştri, care a refuzat de a pune la dispoziţia comisiunei actele şi diferitele documente necesare care să motiveze chipul alcătuirei budgetelor.

Periclitarea păcei

Paris.—Ziarele sunt unanime în a ataca cu multă violenţă cele două imperii, Germania şi Austria, care n'au voit să convie la propunerea făcută de amiralitatea engleză în privinţa dezarmărei.

Pînă şi „Petit Parisien“ atacă cele două imperii pe această temă şi spune că din cauza lor şi Italia a trebuit să respingă propunerea dezarmărei.

După acele ziare imperiile în chestiune şi-au asumat o grea respundere şi rezultatul conferinţei pentru pace va fi tocmai contrar aşteptărilor căci în loc de dezarmare va fi o înarmare şi mai puternică.

Amiralitatea engleză va respunde la or-ce nouă construire de vase de războiu a uneia din aceste puteri, prin construiri de vase nuoi şi puternice şi deci pericolul unei conflagaraţiuni generale este mai probabil de cît or-cînd.

De inchiriet o casă cu 5 odăi, bucătărie, spălătorie, pivniţă, camară, odae de baie. în str. Cişmeaua Păcurari. A se adresa la D-nu C. Bothezat.

DE INCHIRIET

Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Anunciu

De **inchiriet** sau de **vînzare**, chiar de pe acum, **O VIE LA COPOU** lîngă primul rond-point.

Pentru informaţiuni a se adresa la D-l A. Ciurea strada Coroi No. 4.

Rachell Grunberg

MOAŞA PREMIATA

Iassy strada Armeană N-rul 11

Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.

Aranjamentul corespunzător

INGRIJIRE RIGUROASA

PRETURI CONVENABILE

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizare în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène“

Salon de Mode

Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Vaccinări şi revaccinări

cu limfă proaspătă garantată

practică

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

De inchiriet în strada Golia un apartament de 5 camere şi un antret, între care una foarte mare. Se preferă a se închiria unui club sau unei societăţi. A se adresa administraţiei.

De închiriat

Două apartamente fie-care de cîte două odăi din casele situate în strada Păcurari No. 97.

Pentru condiţiuni a se adresa d-lui M. Con. Drăcşăneanu avocat Strada Sf. Sava No, 16.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini. Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar sistem Liberty (Tiegeldruch presse) se vinde cu preţ foărte eftin; maşin este în bună stare. A se adresa la Tipografia H. GOLDNER Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

şi Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

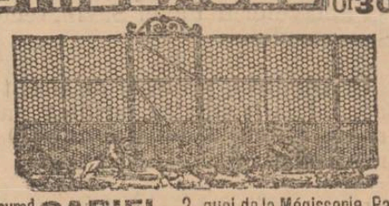

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

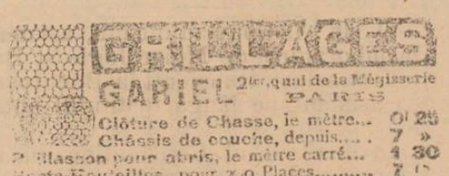

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 119.—Marţi 10 Aprilie 1907

Intrunirea conservatoare de eri

— Discursurile d-lor Take Ionescu, Al. A. Bădăreu şi Dr. Zosîn —

Ziua de ieri a însemnat un moment entuziast şi imbucurător totodată pentru partidul conservator din Iaşi: cu entuziasm adevărat înălţător conservatorii din Iaşi au salutat presenţa in club al noului lor president, d. Take Ionescu; imbucurător a fost faptul că la serbătoarea de ieri—căci serbătoare a fost—a asistat un număr imens de membri, cari au dovedit, că clubul conservator este un centru de activitate politică, şi nu un club de guvern.

Apariţia d-lui Take Ionescu, a fost salutata cu ovaţiuni entusiaste: vreme de 5 minute urale şi frenetice aplauze salutară presenţa in club a ilustrului fruntaş şi ilustrului preşedinte.

In numele clubului, d. Savel Manu fost prefect al judeţului, ura bunăvenire şi mulţumi d-lui Take Ionescu, că a acceptat preşidenţia clubului din Iaşi.

D. Manu şi-a exprimat dorinţa ca momentul solemn de astăzi sa aducă după el alt moment solemn: Unirea tuturor conservatorilor.

In cele ce urmează dăm, în intregul lor, discursurile d-lor Take Ionescu, A. A. Bădăreu si doctor Zossin, acesta din urmă un debutant in partidul conservator, dar al cărui discurs, ca fond şi formă, a fost mult apreciat şi frenetic aplaudat.

Discursul d-lui Take Ionescu

Domnilor,

Vă mulţumesc pentru cinstea ce mi-aţi făcut de a mă alege ca preşedinte al clubului din localitate, în locul regretatului Vasile Vlădoianu, bunul meu prieten, cu care am luptat alăturea la 1888, la Craiova.

Vă rog să credeţi că pentru mine a fost o mare surprindere hotărîrea d-voastră de a-mi încredinţa diriguirea clubului din Iaşi şi vă asigur că n'am ştiut nimic pînă cînd n'am luat cunoştinţă de telegrama Dv. prin care îmi făceaţi cunoscut acest lucru.

Fără să inzist mai pe larg asupra chestiunei, pot spune că convingerea mea este că dragostea pentru menţinerea armoniei şi bunei ordine în partid v'a condus în hotărîrea D-voastră, pentru ca ast-fel clubul din Iaşi să poată continua în deplină înţelegere activitatea sa atît de roditoare.

Luptele intestine n'au fost întreţinute nici odată de mine şi cînd se va scrie istoria adevărată a celor ce se petrec în lăuntrul partidelor, se va şti că de la 1891, de cînd am intrat pentru prima oară în guvern şi pînă astă-zi, am fost mereu cel din urmă la dezbinare şi cel dintăi la împăciuire.

De aceea nu pot să nu-mi esprim mîhnirea că alegerea mea a coincidat—nu zic a provocat—cu oare-care nemulţumiri şi aceasta cu atit mai mult, cu cît acum nu este vremea dezbinărilor, nu este vremea certurilor lăuntrice, ci trebue ca unirea şi acordul să domnească între toţi fiii acestei ţări. Şi acum cînd am foarte temeinice motive să cred că înţelegerea şi împăciuirea este în sentimentul tuturor şi cînd se ştie că se urmează serioase tratative pentru reîntrunirea acelora care au fost multă vreme despărţiţi, ie bine să relev această a mea mâhnire.

Atît pot spune asupra tratativelor ce se fac şi foarte cuminte se face că nu se spune nimic, căci cu cît se va spune mai mult cu atît se vor rîdica nuoi piedici.

Şi acum să revin la situaţia politică a ţărei şi a partidului conservator.

De trei ori am azistat la trecerea partidului conservator în opoziţie: In 1895, după o viaţă strălucită de guvernare; la 1901, în condiţiunile ştiute şi asupra cărora cred că ie bine să nu inzist acum, şi în fine retragerea ultimă, care precum vedeţi ne-a lăsat pe toţi bine dispuşi şi cu dorinţa puternică nu numai a unei armonii în lăuntrul partidului dar chiar cu dorinţa unui acord între partidele politice.

Cărui lucru datorim sentimentul acesta? La două lucruri: Primul, că guvernarea aceasta de trei ani a fost una din cele mai roditoare pentru ţară din punctul de vedere al operei de legiferare; secundul, că era în sentimentul nostru al tuturor că este pentru binele partidului conservator şi al ţerei ca guvernul conservator să se retragă.

Primul punct nu trebuie discutat aci, unde sunteţi cu toţi membrii ai partidului conservator şi în mintea fiecăruia este infiltrată conştiinţa marei opere săvîrşite de partidul conservator.

Asupra punctului al douilea, însă, că era un mare bine pentru ţară şi partidul conservator ca guvernul să se retragă, trebuie să inzist mai pe larg.

In mijlocul vijeliei care se deslănţuise şi care ne adusese la doui paşi de prăpastie era indicat un guvern, care să nu aibă opoziţie, pentru ca astfel să se poată face represiunea, cu toate mijloacele energice şi extraordinare chiar. Noi, însă, aveam contra noastră o opoziţie şi de aceia am fost pentru retragere. Unii, de sigur nu prietini, îmi impută ca un cusur că am grăbit retragerea. Revandic acest lucru ca o onoare şi dacă ar fi să sfîrşească aci cariera mea politică, aş considera ca cea mai frumoasă zi, acea, în care am provocat retragerea noastră, pentru ca guvernul liberal să poată, cu concursul tuturora, să reprimeze teribila revoluţie.

Căci din cîte cunosc din istorie, afară de revoltele lui Spartacus şi Iaqueriile din evul mediu, nici o revoluţie n'a îmbracat un caracter atît de oribil. In Rusia s'au produs mişcări revoluţionare, în Franţa s'au produs lucruri oribile în timpul revoluţiunei, dar toate aveau o faţadă respectabilă, o ideie, introducerea unei constituţii etc. Revoluţia de la noi, barbară şi oribilă, nu avea o astfel de faţadă ci urmărea distrugerea, dispariţia unei clase, pentru ca locul ei să'l ia mulţimea fără pregătire şi fără chemare.

In contra barbarilor din lăuntru, care distrugeau tot ce nu le trebuia, era indicată o represiune energică, pe care ie de datoria noastră a o aproba cu desăvîrşire ori cît ar sîngera sufletul tău de romîn.

Odată retragerea noastră îndeplinită ce urma să se facă:

Restabilirea ordinei materiale. S'a spus de unii că s'au produs excesa, că s'au comis orori. Se prea poate ca să fie şi nevinovaţi atinşi, dar n'ar fi cinstit dacă am încrimina acest lucru şi vremea politicei necinstite a trecut. Cei ce trăesc în intimitatea mea ştiu că nu sunt prea rău din fire, unii găsesc chiar că sunt prea răbdător, blînd, lesne uitător. Cu toate aceste conştiinţa mea este liniştită şi n'ar fi demn a deplînge excesele. De altfel, dacă mulţumită energiei desfăşurate, nu s'ar fi reprimat atît de curînd dezordinele şi dacă, spre nenorocirea acestei ţări, răzvrătiţii ar fi triumfat, nu mulţi şi-ar fi păstrat capetele pe gîturi.

Reformele economice şi sociale. Un lucru este sigur că nu putem satisface revoluţia şi nenorocirea ţerei ar fi să se întâmple ceea ce voeşte revoluţia. Căci, în definitiv, ea urmăreşte distrugerea claselor dirigente, distrugerea marelui proprietar. Aceasta se degajează din faptele ei, deşi unele poate inconştiente, dar din urmele inconştienţei se degajează conştienţa, care s'a manifestat de astă dată sub forma unitară a acţiunei lor. A distruge marea proprietate însamnă a face o Romînie inferioară, mai mică de cît cea de astăzi, căci exportul ar diminua şi falimentul ar veni imediat. Dar dacă s'ar realiza chiar ceea ce voieşte revoluţia, se poate presupune oare ca o populaţie inferioară—nu discut cauza şi vina dar aşa este — să fie transformată într'o bună zi într'o populaţie de occident? Şi apoi factorii de muncă cu care s'a obicinuit populaţia noastră autohtonă de unde îi va lua? Şi nu vom avea o nouă îndrumare spre funcţionariat şi budget?

Dar din multele cerinţi ale revoluţiei ceva trebue făcut şi acel ceva trebue făcut cu multă chibzuinţă, căci un lucru este sigur, revoluţia aceasta a adus o schimbare. Ce s'a schimbat în Romînia? S'au deschişi ochii noştri şi vedem că multe n'am văzut şi că puţine s'au făcut,

Ce trebue să facem?

Inbunătăţiri în ordinea economică şi socială, căci lucrurile de astăzi nu mai pot continua şi apoi trebuie numai de cît puteri pentru întărirea puterei statului. Una fără alta nu înţeleg, pentru că jertfele făcute de clasele dirigente trebue să fie echivalate de garantarea puterei statului contra agitatorilor de ori ce categorie.

Ce este de făcut în ordine economică?

Nimenea nu are o soluţie şi cine pretinde că o are complectă nu este om serios. Vremurile ne-au surprins, iar alţiii nu scot la iveală ideile lor pentru că prin modul cum se făcea pînă acum la noi politica, ei se tem că imediat vor fi atacaţi.

In programul partidului conservator —prevăzusem o anchetă agrară şi înfiinţarea unor inspectori speciali cari să supravegheze, stricta aplicare a legei învoelelor agricole.

D. Cantacuzino aprobase aceste lucruri dar comitetul nu le-a admis şi e păcat căci s'a perdut timp preţios şi lipsesc tocmai acele lucruri de care avem astázi mai multă nevoe

Aşa dar stăm în necunoscut şi propunerile de reforme s'ar putea rezuma:

Uşurarea condiţiunilor în care ţăranii să-şi poată mări întinderea pămîntului,

Modificarea legei tocmelelor agricole.

In privinţa dărei din nou de pămînt la ţărani au fost mai multe proiecte.

Primul a lui Ioan Brăteanu în 1885, care n'a fost însă votat, secundul, un proiect al d-lui P. Carp din 1900—şi în fine proiectul liberalilor cu casa rurală, pe care l'am combătut, fiind singurul deputat conservator în camera liberală şi care proect a murit intre cameră şi senat.

Am pregătit şi eu un proect de lege pentru înfiinţarea unei bănci rurale, proiect care a eşit din miniterul meu dar care n'a ajuns până la consiliul de miniştri.

In privinţa mărirei pămîntului ţăranilor cu toţii sunt de acord şi ch'ar şi dl. Al. Paşcanu, prietinul meu, care numai revoluţionar nu poate fi taxat, are şi d-sa un proect pe care mi l'a comunicat.

Proiectul liberalilor îl vom cerceta deci şi nu-l vom admite de cât atuncea când nu va atinge drepturile marei proprietăţi care pentru multă vreme încă este menită a asigure prosperitatea ţerei.

Personal aş mai putea să adaug că cum obligaţiile casei rurale ce se va înfiinţa, tocmai din cauza revoluţiei, nu vor fi prea bine cotate în piaţă, guvernul, prin creditul funciar, ar putea găsi o modalitate ca numai părţi din moşii ipotecate să fie distribuite la ţăraui şi astfel şi proprietari sa fie mulţumiţi şi distribuirea să se poată face în mai multe părţi de odată.

In privinţa modificărei legei tocmeleler agricole nimic iar nu este sigur, dar atît pot spune că tocmai această soluţie este cea mai dificilă de îndeplinit.

S'a vorbit mult de reaua administraţie ce este la sate şi nu fără motive serioase. Dacă este o nebunie de a vorbi de egalitatea economică, este incontestabil că pentru o ţară ca a noastră mai ales, trebue să existe în fapt egalitatea justiţiei, a sarcinelor publice şi de protecţiune.

Cu moravurile noastre, cu sistemul de luptă care s'a dat pînă acum între partidele noastre politice, de distrugere de la partid la partid, n'am prea făcut multe în această direcţie.

Vom trebui dar să facem multe după cum vom trebui să luăm măsuri pentru proteguirea statului. Să ia sfîrşit odată sistemul acesta ca statul să stea dezarmat faţă de învăţătorul care instighează, de preotul care este de partea acelora care luptă contra statului, de profesorul universitar care îndeamnă pe studenţi la grevă, de funcţionarul care, dat judecăţei pentru un abuz, transformă procesul într'un teatru unde se perindează corifeii politici. Chestia de întărirea statului devine o chestie de întărirea naţională, căci trebuie să se ştie că între Dunăre şi Carpaţi nu se poate institui un laborator pentru experimentarea teoriilor revoluţionare.

Multe s'au perdut din cauza focului distrugător care se dezlînţuise asupra ţerei, dar s'a căştigat două lucruri, au sporit două din temeliile statului român. Dinastia, care a eşit oţelită din acest foc — căci puţin romîni au fost care să nu-şi fi zis, în momentele de groază; ce noroc că avem o dinastie—şi armata, căci o pot spune, eu care nu prea sunt încrezător în vizurile pacifismului, că armata, care apără duşmanul din afară, dar menţine şi ordinea înăuntru, a fost la înălţimea ei, că baioneta a fost leală.

Mai trebuie un lucru, ca şi partidele politice să iasă întărite din aceasta nenorocire. Trebuie ca acordul dintre partide să existe pentru ca o operă mare, de folos, să fie săvărşită. Şi dacă un minister de coaliţie n'a fost cu putinţă—deşi eu am fost pentru un astfel de minister şi nu pentru a fi ministru, căci cine nu ştie ce însamnă a fi ministru în vremuri atât de grele—trebuie ca această coaliţie să fie în afară de guvern, liberalii să ţie cont de ideile, credinţele şi chiar prejudiciile conservatorilor, după cum conservatorii trebuie să ţie cont de ideile, credinţele şi prejudiciile liberalilor.

Căci dacă acest lucru nu se va întîmpla, eu văd existenţa însăşi a partidelor ameninţată, pentru că nu ţara este făcută ca să servească partidele politice, ci partidele politice sunt făcute să slujească ţara.

Discursul D-lui Al. A. Bădăreu

Iubiţi prieteni

Fericit că mă aşez în fotoliul de vicepreşedinte într'o aşa zi de serbătoare a acestui club de care mi-am legat o îndelungată muncă cu care mă mîndresc, recunoştinţa mea către Dv. este îndoită:

1) pentrucă aţi venit într'un număr extra-ordinar de mare şi a'ţi dovedit odată mai mult,—lucru pe care eu l'am afirmat totd'auna—că suntem nu un club de guvernamentali ci un club de partid

2) pentru că m'aţi dat ca aghiotant la un general ca Take Ionescu.

Este foarte adevărat că Take Ionescu nu se aştepta in noaptea de 5 Martie la o telegramă anunţîndu-i alegerea sa de preşedinte a acestui club. Pot să-l asigur că nici aici la Iaşi presidenţia d-sale n'a făcut obiectul nici unei pregătiri. A fost destul că în momentul chiar cînd era să înceapă votarea să pronunţ numele d-sale, ca prietenii care atunci ca şi acum înţesau saloanele clubului să acopere cu ovaţiuni nesfîrşite propunerea mea.

Numele Take Ionescu a devenit un simbol la pronunţarea căruia se electrisă, ori ce adunare conservatoare, în cât nu mai ai dreptul iubite preşedinte să fii surprins de manifestările de dragoste şi devotament neţărmurit a unor ast-fel de adunări.

Modestia omului de geniu îl face pe Take Ionescu ca suindu-se pe fotoliul presidenţial să se întrebe pentru ce a fost ales preşedinte. D-sa găseşte în bunătatea nesfîrşită a sufletului său o explicaţie: dorinţa de pace şi armonie în acest club.

Eu sunt cel dintăiu care să doresc ca activitatea mea şi a noastră a tuturora, să nu fie paralisată prin neînţelegerile dintre noi. Dar nu aceasta m'a îndemnat să creez o sarcină nouă pentru Take Ionescu, a cărui viaţă—v'o afirm cu care am fericirea să trăesc în intimitatea lui —consistă într'o muncă ne mai pomenit de intensă în serviciul ţărei şi a neamului.

Explicarea preşidenţiei lui Take Ionescu iat'o: în momentul alegerei, Moldova trecea prin nişte împrejurări ameninţătoare pentru întreaga noastră civilizaţie. Ne dam sama că ne aflam pe un vulcan şi că în tămăduirea anarhiei din suflete misiunea partidului conservator din a doua capitală a Moldovei devenea mare şi grea. Pentru a face pe clubul nostru a corespunde acestei chemări, de cine altul era să ne rugăm să ne diriguiască de cît de Take Ionescu patriotismului căruia i-au adus cîte-va zile după aceia omagiile lor de respect şi admiraţiune chiar adversarii săi politici?

Rolul clubului conservator din Iaşi a fost destul de important şi pînă acuma. La începutul vieţei noastre constituţionale partidul conservator era compus din cîţi-va fruntaşi gloria ţării, cari se mulţumiau să fie chemaţi din cînd în cînd la cîrma ţărei ca să guverneze cu ideile conservatoare. Cu acest sistem s'a putut guverna, cît numărul celor ce participau la viaţa politică era foarte mic şi cînd se putea guverna numai prin autoritate. Cînd s'au lărgit colegiile electorale, lipsa unei organizări de partid a început a paralisa guvernarea conservatoare chiar în perioadele ei cele mai strălucite. In guvernarea de la 1901—905 candidaţii agreaţi de guvernul conservator cădeau în alegeri aci la Iaşi, iar cînd guvernul începuse a se învechi amicii guvernului din localitate nu mai îndrăzneau să pue lista la alegerea consiliului comunal.

Neuitatul nostru şef Lascar Catargi cu adînca lui pătrundere în realitatea lucrurilor, a dat bine cuvîntare aghiotanţilor săi dintre care cel mai iubit şi de încredere era Take Ionescu, să organizeze partidul, organizînd cluburi politice cel puţin în centrele principale.

Sub acest imbold, s'a organizat şi acest club din Iaşi din care şi eu fac parte de mai bine de 10 ani. Ne-am pus pe muncă nu prin făgăduieli cum spune o legendă inventată de adversari — ci prin propaganda de idei. Rezultatul a fost că la prima guvernare conservatoare candidaţii prieteni acelui guvern nu numai că n'au fost bătuţi în alegeri, dar au reuşit cu mari majorităţi.

Am procedat cu spiritul cel mai larg faţă de toţi cei ce împărtăşau ideile conservatoare chiar dacă nu făceau parte din organizarea conservatoare. In 1899 sub inspiraţia d-lui Take Ionescu, şi cu insistenţa preşedintelui de atunci regretatul Gr. Cogălniceanu, am ales în parlament 6 membri din gruparea junimistă.

In perioada următoare de opoziţie, am întrat în rostul cel adevărat de partid care influenţază curentele de opinie publică chiar cînd nu mai deţine guvernul. De unde altă dată în Iaşi candidaţii conservatori cădeau chiar cînd partidul lor era la guvern, în 1903 au reuşit la alegerile judeţene sub guvernul liberal. O dovadă că propaganda conservatoare îşi făcuse efectul şi că ideile conservatoare îşi aveau ecou în opinia publică este că atunci au întrunit la colegiul I de 4 ori atîtea voturi, cîţi alegători din acel colegiu erau membrii clubului nostru.

Nu socotim că ar fi bună o guvernare prin cluburi după sistemul jacobin, dar cred că e absolut trebuitor să se guverneze cu partidele compuse din toate straturile sociale şi deci ecoul tuturor sentimentelor, tuturor ideilor, tuturor trebuinţelor sociale, a cărora viaţă se concretizează sub forma cluburilor politice.

Presidentul nostru ne a spus chiar astăzi că nenorocirile prin cari am trecut şi de cari am fost ameninţaţi să fim înghiţiţi, trebue să ne trezască dacă avem conştiinţă şi vlagă în noi şi să procedăm cu enorgie la o nouă organizare a vieţei noastre politice. S'a constatat în adevăr că n'avem de cât 2 forţe cu autoritate reală în ţară: Regele şi armata. Sunt mari aceste forţe, dar ele nu pot face totul. Regele prin periodicitatea chemărei la guvern, a contribuit la îndulcirea luptelor politice. Dar menirea partidelor nu e numai să lupte între ele, dar să conlucreze pentru a fixa în sufletele sentimentele şi ideile diriguitoare, cari asigură ordinea socială şi face deci posibilă încrederea în rodnicia muncei.

In fixarea sentimentelor de bază a ordinei sociale, mai ales rolul partidului conservator e hotărător, pentru că la dînsul e mai puternică conştiinţa de importanţa liniştei şi ordinei sociale.

Clubul conservator dintr'un centru intelectual de importanţa Iaşului devine un factor esenţial pentru a conlucrare la aceastăă mare operă a partidului. Trebuie să dăm atenţiune tuturor ideilor cari se pun în circulaţie fie de acei cari nu simt nici o răspundere de mersul lucrurilor, fie chiar de partidul advers care deşi ca partid politic e natural să-şi simtă răspunderea, dar poate să aibă unele concepţii greşite.

Principiul formulat de Gresham în ce priveşte circulaţia monedei: că moneda cea ră alungă pe cea bună — ştiţi că în timpul răsboiului rubla căreia greşit i s'a dat în circulaţie o valoare de 4 lei, alungase moneda noastră de argint — este just şi în circulaţia ideilor.

Ideile simpliste cari mai totdeauna sunt false şi răle, alungă din circulaţie ideile complexe care corespund mai bine realităţei, pentru că viaţa socială este ea însăşi un complex. Exemplu. A pune în circulaţie ideea: dacă votaţi pe cutare candidat, căpătaţi pământ, este a da curs unei idei simpliste, false, rele, care însă va alunga din circulaţie ideia nouă complexă: că pământul se capătă nu prin vot, ci prin munca încordată şi îndelungată, prin economie, prin prinderea momentului cînd în piaţă este pământ de vânzare etc.

Trebuie luate din timp, măsuri ca ideile false să nu'şi facă curs, căci altmintrelea trebuie să recurgi la forţa autorităţei, cum s'a recurs de altfel şi pentru a se scoate rublele din circulaţie.

Răsboiul civil prin care am trecut a avut printre multe şi nenumărate consecinţi rele, consecinţa bună de a ne fi deschis ochii asupra lacunelor de ordin economic, social şi moral de care suferim.

Aceste lipsuri sunt atît de mari că ele nu pot fi vindecate de cît prin munca înţeleaptă a intregei clase dirigente, prin înţălegerea amînduror partidelor. Pregătirea clase dirigente pentru chemarea celor ce trăesc din muncă la o mai echitabilă participare în roadele producţiunei pămîntului, dar şi fixarea în sufletele ţărănimei dirigente, nu numai că ea nu este coaptă încă pentru puterea politică, dar ea chiar în viaţa economică şi socială trebuie să aibă încredere în clasa diriguitoare şi să-i urmeze sfaturile în ce priveşte diriguirea muncei şi a producţiunei.

Iată opera de mîine a partidului conservator şi deci şi a clubului nostru organ al acestui partid.

Vezi d-le preşedinte că noi la clubul conservator din Iaşi, nu suntem modeşti. Ne-am croit o parte largă într'o operă mare socială. Ştim însă că sarcina de a ne dirigui într'o astfel de lucrare ori cît

de mare ar fi ea, nu sparie nici geniul d-tale nici puterea d-tale de muncă și că iubirea d-tale de țară și de neam are să te facă s'o primești cu plăcere, de aceia te-am ales președinte fără să te mai întrebăm.

Îți mulțumesc din adîncul sufletului în numele clubului conservator pentru că ai venit în mijlocul nostru să primești această sarcină.

Profit de această ocazie să-ți reînoesc sentimentele de recunoștință a întregului oraș pentru d-ta și întreg guvernul din care făceai parte, pentru că ați pus urechea la nevoile acestui oraș încercat și i-ați adus îmbunătățiri care tocmai din cauza mărimei lor ne temeam că vor rămîne veșnic un vis.

Termin făcîndu-ți o declarație iubite președinte. Or care va fi forma viitoare de viață a partidului conservator, să știi că conservatorii ieșeni vor urmări cu cea mai mare dragoste activitatea d-tale și se vor conduce tot deauna după cele ce vei zice și face d-ta.

Discursul d-lui dr. Zosin

Pentru întâia dată iau cuvîntul la această tribună în șiragul începătorilor; și aceasta o fac pentru a goni din suflet oare-cari îndoeli și a lămuri întru cîtva situațiunea mea în partidul conservator, căci cred c'au trebuit să fie mulți surprinși de pasul meu, mai ales că însu-mi aveam oare care sfială și mă temeam să nu greșesc.

Activitatea mea politică de pînă acum a trebuit să apară pentru mulți ca fiind revoluționară, și să pară revoluționară nu pentru că acea activitate purta ceva în sine din caracterul tristelor mișcări ce s'au arătat în zilele din urmă; dar fiind că nu cadra în genere cu vederile sau mai bine zis cu manifestările partidelor politice mari.

Trecerea mea la partidul conservator a trebuit să apară ca un salt mortal, mulți poate chiar socotindu-mă mort politicește de astăzi înainte. Și într'adevăr îmi venea și mie oare cum greu; un fel de teamă de a nu arunca o pată asupra vieței mele mă stăpînia; un fel de îndoială pentru pasul făcut mă neliniștia. Astăzi însă, în urma luminosului discurs al Excelenței sale d-lui Take Ionescu, toate îndoelile mele sunt mistuite și găsesc rostul acestui moment și înțelesul pasului făcut către partidul conservator.

Trecerea mea la partidul conservator nu s'a făcut fără oare care greutate. Aceasta fiind-că omul, ca și ori ce mașină în definitiv, supus unei mișcări într'o direcțiune dată, în cazul meu, politicește vorbind, urmează mai departe acea direcțiune, chiar greșită fie, și ca să se abată e nevoie ca mișcarea sa să fie mai domoală, mai potolită. Un atare moment de domolire, mai ales în urma multelor decepțiuni și căderi suferite în manifestarea mea politică, a întîlnit la mine conu Alecu Bădăreu și a putut să mă determine ca să intru în partidul conservator.

O dată intrat, nedeprins fiind a da din ființa mea numai cu dramul, ci a da mult și chiar tot, cat să-mi lămuresc mie și dv. poziționea mea în partidul conservator. Dacă amorul meu propriu, ambițiunea mea, mă făceau odinioară să mă simt bine în independența și izolarea mea; astăzi trebue să-mi limpezesc dacă acel amor propriu și acea ambiție, cari-s un mare factor în îndrumările noastre, nu sufăr vre-o umilire, vre-o știrbire și dacă ele cadrează cu vederile partidului conservator.

Astăzi cuvîntul conservator nu mai trebuește luat în înțelesul de pe timpuri, ca un calificativ al partidului ce-ar avea ideea de a ne intoarce la iobăgie, de a pune pe țăran la scară și a-i trage 25. Cuvintele, calificativele, titulaturile partidelor sufăr și ele schimbări. Cuvîntul *conservator*, mai ales și după luminoasele cuvîntări ale d-lor Take Ionescu și Alex. Bădăreu, nu acopere astăzi cîtu-și de puțin o nuanță de reacțiune. Partidul conservator și ideea conservatoare însamnă a fi în momentele de față factorii cari mai bine ne luminează asupra a aceea ce-i nimerit și bine de făcut în țara noastră spre a satisface toate păturile sociale și a crea o perioadă de liniște și de pace; partidul conservator cată să fie astăzi izvorul de lumină, din care să pornească razele ce să lumineze mai departe mersul țării și neamului nostru.

Partidul liberal a trăit și trăiește mai mult in atmosfera zilelor de la 48. Cu toate că împrejurările s'au schimbat, cu toate c'au trimbițat în toate timpurile îmbunătățiri și reforme, trimbițările lor nu erau de cît ecoul zilelor de la 48, nu erau o realitate menită a prinde consistență. Toate acele fraze bombastice, cari au constituit pentru liberali calul de batae în toate timpurile, s'au înălțat ca un fum, s'au împînzit peste intreaga țară, au născut și clocit speranțe irealizabile: crezute pe jumătate de unul ca mine, ele au putut fi crezute în totul de țărănime; și chiar dacă țărănimea n'a fost in stare să-și apropie cu adevărat de cît 5 la sută din ideile vînturate, ea a putut crede lesne că acele 5 la sută reprezintă suta întreagă și că poate pune mîna pe noroc. Așa că nu puțin această lipsă de măsură a liberalilor dintre vorbe și fapte, a dezlănțuit prăpastia și vîrtejul zilelor din urmă, in cari puțin a lipsit să ne înecăm cu toții.

Așa fiind lucrurile, cele din urmă îndoeli din sufletul meu pentru pasul făcut politicește se stîng, și de aceia pe cînd d. Take Ionescu vorbia, expunînd atîta de judicios rațiunea partidului și vederilor conservatoare, eu, în neliniștea și agitarea unui cal de cursă, nerăbdător de-a se pune la drum și de-a da și el cît poate, luai hotărîrea de-a vorbi, de-ami lămuri situația, cu aceasta încercînd a lămuri și pe a multora dintre Dv.

Dar alături de îndoelile, ce le aveam pentru intrarea în partidul conservator, mi-am mai adăugit altele nouă prin neînțelegerile ce le-am întîlnit și le îndurăm cu toții chiar în mijlocul partidului. Trebue să recunoaștem că sîntem fracționați și că unirea ar fi cît se poate de indicată mai ales în zilele de astăzi; căci, vorba d-lui Take Ionescu, prin unire și cele slabese întăresc, iar prin desbinare și cele tari slăbesc.

Părerea mea este că fracționarea noastră își găsește explicarea in deosebirea capetelor conducătoare ale partidului: unele capete sunt cu concepțiunile mai inapoia timpurilor ce le trăim, altele dincolo de timpurile ce le trăim, și altele, acele ce simt și văd mai bine, tocmai in mijlocul timpurilor ce le trăim. E de dorit precăderea acestora din urmă. Dar cum fie-care fracțiune poate revindeca pentru sine dreptatea și adevărul, cînd e să se prea ambiționeze, e nevoe să se proceadă cu un sentiment de stimă și de dragoste reciprocă.

Din parte mi cred că am asentimentul tuturor cînd voi zice că, fără a ne crede înfailibili, deschizînd brațele noastre și expunîndu-ne în toată sinceritatea cugetul nostru, nu așteptăm din partea celorlalți de cît acelaș sentiment și aceeași dorință de sinceră conlucrare, pentru a ne îmbrățișa, a ne uni, a ne strînge rindurile, spre binele partidului, al țărei și al neamului.

STRUNA ZILEI

O SOLUȚIE

Profesorul X e arestat în casă; n'are voe să facă tîrgueli. Probabil dacă ar avea telefon îi s'ar tăia firul ca să n'aibă comunicație...

Opinia

Pentru aceasta nu-i nevoie
Firul însuși să-l tăiați
Abonați-i pur și simplu
Telefonul..... Iași—Galați.

OAMENI ȘI LUCRURI

Conacul tenorului

Cu multă emoțiune s'a putut ceti într'un ziar din capitală descrierea amănunțită a pierderilor artistice pricinuite fostului tenor român Gabrielescu astăzi rentier bogat, director al teatrului național din Craiova.

Se pare, într'adevăr, că artistul făcuse din conacul de pe moșia sa un adevărat muzeu, — un muzeu personal ce-i drept, dar nu mai puțin bogat și interesant, alcătuit dintr'un număr enorm de obiecte de artă, costume purtate odinioară în serile marilor triumfuri pe cînd cîntărețul apărea în roluri celebre pe mari scene europene și americane; daruri și autografe căpătate de la mai marii pămîntului — între care nu lipseau Suveranii, sculuri și bibelouri de mare preț, — valoarea lor fiind în deosebi legată de scumpe amintiri; ele aparțineau artistului, dar nu mai puțin și țărei însăși căreia îi reveniau odinioară ecourile și mîndria succeselor obținute auirea de strălucitul cîntăreț.

Sunt stranii și triste cuvinte de „odinioară„ și „aiurea"; ele ne readuc ironia faptului că în anii lor de faimă și de celebritate puțini artiști mari ce i-a avut țeara noastră au preferat să stea departe de cerul și de pămîntul patriei lor unde au revenit atunci de abia cînd talentele începeau să resimtă povoara anilor, cînd vocile, stinse ori năbușite, nu mai puteau încînta auzul străin, nici să farmece inimile, nici să mai înlănțuie entuziasmul pentru tenorul exotic al unei mici țărișoare necunoscute, perdută undeva între munți și ape, locuite de un pumn de burghezie lipsită de cultură artistică, și de o masă de țărani, lipsită de orice feliu de cultură sau de lumină

Dulce e gloria și încîntător e triumful, colo pe scenele mari ale lumei unde glasul cîntărețului poate într'o singură seară să subjuge, să cucerească mai mult decît o întreagă armată. In vibrarea fascinantă a notelor, tenorul poartă și vrăjește simțirile toate, își asigură sclăvia eternă a miilor de inși ce au alergat să asculte, să admire,—aplauzele tună și darurile plouă în abundență: coroane de lauri, obiectele de aur, fotografiile cu inscripții, autografe rare, dedicații entuziaste, — toate acele dragi reliquii pe care tenorul—triumfătorul etern și falnic în omenire—le va înșira apoi în muzeul amintirilor sale, de îndată ce voacea va începe să dea greș și cunoscătorii vor descoperi o singură notă falșă într'o seară de concert.

Tenorul nostru a trecut prin aceiași scară de triumfuri și plăceri; muzeul său era dintre cele mai bogate. O ironie bizară însă vru ca să-l instaleze într'un conac pe o moșie a sa,—și iată-l la un moment dat spulberat, iată pe tenor fără glorie, fără glas, fără acele strălucite și eloquente *dovezi* ale faimei și falei de altă dată și de aiurea.

Triste vorbe și palide ecouri purtate de un vînt pustiitor „altădată", „aiurea!".....

Rodion

Litere-Științe-Arte

In primo pagină se vorbește despre nenorocirea fostului cîntăreț care și-a predut conacul și scumpele amintiri ale tinereței în timpul săscoalelor.

Acnm aflăm noui amănunte despre pagubele suferite de poetul Vlăhuță— și despre care la rîndul său, scriitorul își făurise la moșia sa Dragoslavenii din R. Sărat un cuib artistic menit viselor și odihnei. Țăranii au distrus totul, bibliotecă, volume, obiecte, scrieri, tot,—neținînd seama că ele aparțin maestrului care în adevăr iubește pe oropsiții satelor și care într'o poezie: Ananghie, *i-a descris cu adînci cuvinte de revoltă*:

Biruri nuoi,—boerii strigă
Și țăranul: mămăligă!

Năvălitorii nu puteau ști despre această dragoste sinceră și platonică și au nimicit averea poetului, ea fiind ca orice altă avere simbolul apăsării și exploatării. Iar poetul—asigură că lotuși iubește pe țărani cu aceiași sinceritate și va urma a-i slavi ca și pînă acum. E par'că sinteza acestor două cuvinte: dragoste și slavă *în numele însuși al moșiei poetului, Dragostăvenii...*

*

„Contribuțiuni la studiul Tratamentului Bier" se intulează cea mai nouă lucrare inaugurală, prezentată de drept teză pentru doctoratul în medicicină și chirurgie de dl. Iancu Gabe, unul din cei mai eminunți elevi ai facultății noastre de medicină. Teza poartă numărul 254 și a fost prezidată de dl. dr. L. Russ.

*

Spre marele regret ăl ieșenilor trupa d-lui Marinescu—și al Norei Marinescu în același timp—își anunță ulmimele reprezentațiuni. Incă puține zile și Iașul întră în... postul mare. In locul orchestrei de operetă—se va mulțumi cu clopotele de la... denii.

*

Miine Marți, la coloseul regal, compania lirică de sub conducerea d-lui Marinescu, montează— pentru prima oară— frumoasa operetă franceză „Azilul fecioarelor" (L'alliance des Vierges), în beneficiul maestrului Carlo Bianchi.

Reputația operetei, a făcut ca tot ce e doritor de frumos să-și dea întîlnire la acest spectacol.

*

Ziarele mari pariziene înregistrează un nou act de sacrificiu medical, vrednic a rămănea istoric,—chiar dacă nu se poate pretinde să fie vrednic de imitat.

D-rul Rabnel din Ménilmontant avînd în căutare două cazuri de difterie gravă, —o mamă și un copil—după ce întrebuință toate căile să-i scape, recurse la mijlocul eroic de a ușura bolnavii aspirînd cu gura sa proprie membranele false care înnăduseau respirația celor două persoane. Acestea scăpară cu viață, doctorul însă muri de difterie după câte-va oare.

Admirabilul act e de sigur o pagină de glorie în istoria medicinei și a umanitarismului.

*

Se afirmă că președintele Roosevelt are intenția de a veni la Cristania, capitala Norvegiei, în Martie 1909 unde va ținea o conferință despre „pace". Laureat al premiului Nobel el datorește această politeță Norvegiei. Se crede că aceasta e un semn că Roosevelt nu-și va mai reînoi candidatura la prețedenția republicei Statelor-Unite. Se știe că actualul prețedinte e un scriitor de merit și de talent.

*

Mercuri, 11 Aprilie, de la ora 4, va avea loc o producțiune muzicală la liceul „Humpel". Iată programa:

1) Herman Stoechert: Zigeunerlied, cor. 2) Kéler Bela: Lustspiel, uvertură la 4 mâni p. piano. 3) Chovan: Danses Roumaines, la 4 mâni p. piano. 4) Kontski: Steluța, solo p. piano 5) a) Godard: Fileues, solo p. piano. b) Wagner-Tausig: Liebesgesang din Walküre p. piano. 7) a) Chopin: Etude p. Piano. b) Moscowski: Serenade p. piano. 8) a) W. Humpel: Tricolorul, cor aranjat de dl. Ed. Caudela. b) G. Dinicu: Dor de sat, cor. 9) a) Chaminade: Pièce Romantique p. 2 pianuri la 4 mâni. b) Tchaikowski: Troika-Fahrt. 10) Ed. Caudella: Nocturnă. 11) Liszt: Rhapsodie Hongroise No. 11. 12) Beethoven: Trio p. piano, Violina și Violoncel. 13) Liszt: Venezia e Napoli, tarantella p. piano. 14) Ed. Caudella: „După 50 ani" fantasie națională p. 2 pianuri la 8 mâni. 15) Ed. Caudella: Marșul Institutului „Humpel".

Informații

Domnii C. B. Pennescu, doctor Emil Pușcariu și D. Botez, noii epitropi ai Casei Sf. Spiridon, și-au luat astă-zi posturile în primire.

D. Al. Poni a fost numit director al Eforiei.

*

In serviciul Eforiei vor fi numiți d-nii: Patrașcanu, intendent al spitalului din Iași, în locul d-lui D. Niculcea; Mariu Rădulescu, intendent al azilului Elisa Balș; V. Brăescu, șeful serviciului administrativ, în locul d-lui G. Mihail.

*

D. G. Șendrea, fost prefect de poliție, a fost numit comisar al guvernului pe lîngă Creditul Urban din Iași.

—

President-delegat al teatrului va fi numit d. P. Fântânariu.

Secretar al teatrului va fi numit d. Paraschivecu-Petrone, iar administrator d. M. Th. Popovici.

—

D. G. Lascar, fost primar al Iașului, și-a reluat astă-zi catedra de Matematici la cursul superior al liceului internat din Iași.

*

D. M. Tomida va fi numit director al liceului internat în locul d-lui T. Nicolau.

—

Cele două catedre pe care comisia budgetară le crease pe lîngă școala Artelor-frumoase din Iași, au fost suprimate de d. Haret.

S'a redus cu 1000 lei anual fondul Pinacotecei.

—

Se crede că d. A. Teodorini va fi numit director al conservatorului din Iași.

—

D. căpitan Petrovici, din regimentul XIII Ștefan cel Mare, a fost recomandat telegrafic în postul de raportor pe lîngă consiliul de resboi al corpului al IV-lea de armată.

*

Domnii doctori Dragomir Hurmuzescu fost secretar general al ministerului de instrucție și doctor Bossie, medic la Huși, au fost puși în urmărire pentru că nu și-au vizat livretele, cu ocazia ultimelor concentrări.

—

Trei profesori jubilari. — Sîmbătă 7 April, ziua aniversară a nașterei iubitului nostru Suveran, școala Fiilor de militari a serbătorit prin o producție școlară odată cu asta și aniversarea împlinirei a 25 de ani de carieră didactică la acea școală a profesorilor Dr. Riegler și I. Ralet și a maestrului V. Negrutzi.

Invitațiile-program lansate de directorul comandant al școalei, d. Lct. Col. Lupan, au găsit răsunet în lumea cea mai selectă a Iașului și la ora 2 și 30 precis, serbarea este deschisă printr'o caldă cuvîntare a directorului școalei. Au urmat apoi bucăți de cor și orhestră, asălturi de floretă, exerciții gimnastice, jocuri naționale excelent executate, exerciții de lupte franceze și de box, precum și representarea destul de reușită a actului II-lea din Don Vagmistru, unde s'a disțins în rolul lui Cărăbuș elevul Cantea E. Apoi lumea și o repet era colosal de multă, a trecut la bufet și mai apoi în aula școalei unde a urmat dans pînă la orele 8 seara. O excelentă impresie a făcut voia ce a cerut-o elevul serg.-major colonelului comandant al școlei să adreseze o telegramă în numele școlei către A. S. R. Prințul Carol, elev în școală și în care telegramă elevii îl asigură de dragostea și devotamentul lor mereu cu inima la dînsul-viitorul lor căpitan. Foarte mișcător a fost respunsul profesorului Riegler în numele profesorilor cînd a mulțumit școalei și celor ce le arată atîta drag — relevînd meritele predecesorilor lui la catedra ce o ocupă — Cobălcescu și P. Poni.

Epilogul serbărei a fost la orele 8 jum. la banchetul pe care, corpul profesoral al școalei, ofițerii școalei și toți șefii de promoții a acestor 25 de ani, l'au oferit celor trei profesori.

Dintre șefii de promoții au asistat căpitanii Bărceanu, Felix și Hîntescu, lct. Stătescu, Paladi și Lintes din artilerie și St. Băncilă din geniu iar aderări au fost zeci de telegrame dintre care s'au citit ale d-lui General Macarovici, Cica a col. Alexandrescu și Panaitescu, capitan-Papana.

Nici odată nu s'a văzut poate scene mai duioase și momente mai înălțătoare ca în timpul acestui banchet unde au tuastat pe rînd col. Lupan pentru rege și profesorii jubilari, Riegler și mai ales

RADA

(NUVELA)

La un timp dete să resufle mai adînc, dar se înecă și începu să tușască. Tuși întîiu încet, apoi mai tare și la urmă tare de tot. Cum o ardea peptul și i se strîngea gîtlejul! Un spasm grozav o ținu cîte-va clipe de-arîndul fără respirație; și cînd iscuoni din nou într'o sfîșiere crmpfită, hărăitoare, cu glasul spart și gîfîitor, simți ceva cald umezindu-i cuzule. Dete să scuipe, dar din gît îi veneau valuri, zaluri călduțe. Tăsea se liniști. Rada gălăia obosită înecată, istovită de puteri, ca o moartă. După ce se mai liniști, simți în nas un miros sărat, o odoare de rugină: mirosea a sînge. Se lumina tocmai în ziuă. Prin fereastră pătrundea o rază cenușie înfășurînd bucătăria ca într'o pînză murdară. Lumina căzu pe scîndura din fața servitoare, dînd culoare unei băltoage, ce zăcea pe dușamea. Culoarea era roșie. Rada văzu atunci că a scuipat sînge, mult sînge.

Și rămase cu ochii holbați pe acel sînge, privindu-l ca o nebună. Nu mai înțelegea nimic. Capul îi oragoțit de ori-ce pricepere. Iar o prinse vîrtejul de slăbăciune și o ținu nn timp fără de viață.

Deodată văzu, dar văzu bine o umbrelă deschisă în fața ei. Tresări și întinse mîna înainte. In minte retrăia ziua ploioasă cînd a fost la băcan și cînd s'a întîlnît cu cei doui oameni „Fata asta e ofticoasă!« îi răsună în urechi aceeași voce de atunci. Și iar deschise ochii; îi deschise și îi abătu pe sîngele de pe scînduri. Apoi ea speriată de ceva îngrozitor se ridică într'o mișcare, rezămîndu-se cu mîna de margenele reci ale mașinei. Era tîrziu. Dacă venea stăpînă-sa în acea clipa?! Dacă vedea murdăria de pe scînduri?!

Și scuturată de friguri cum era, merse clătinându-se de luă o cîrpă dintr'un colț, cu care se aplecă apoi de șterse pe jos. Aruncă cîrpa în mașină, se apropie de pat cu fruntea strînsă ca într'un cerc de fier. Apoi se aruncă desnădăjduită pe saltea și se acoperi cu plapăma peste cap, cu dinții clănțănind de frig.

„Să zică cucoana ce-o zice! Nu pot să mai muncesc!" îi trecea prin gînd. Inchise ochii și se 'nvăli mai bine. „De acu întîmplă-se, ce s'o întîmpla!" și se scufundă într'un fel oe toropeală arzătoare. Frigurile se încrucișau în bietul ei trup slăbit, ca niște năluci de foc și de ghiață. Capul o durea grozav. Se ghemui cît putu de tare și... se prăbuși par'că într'o prăpastie adîncă, de unde se ridică sus de tot, ca să recadă iar într'o treaăritură a întregei sale ființe.

O pocnitură a ușei, ce-i intră în urechi ca o sulița, o făcu să deschidă pleoapele grele și îndurerate. Dar această mișcare, ori cît de ușoară, îi sgudui crierul și o sili să închidă ochii din nou. Voci amestecate cu sunete de trompetă umpleau odaia într'o învălmășeală crudă. Deschise ochii din nou și îi ținu deschiși. Era scăldată în sudoare. Ii era și frig. Și zăpăcită la început, putu deosebi mai apoi pe stăpînă-sa îmbrăcată ca de dimineață, cu părul vîlvoiu, așezînd o tingire de aramă în cui, pe care, se vede, că o dădu-se jos lovind-o cu cotul. La spatele ei, în halat, sta domnul.

— „Ce e cu tine, Rado? i se adresă cucoana, foarte întunecată. Ce va să zică asta? Hai, scoală-te! Auzi tu?" și cucoana rîdică glasul.

— Mi-e rău!" șopti servitoarea cu buzele albe ca hîrtia, încercînd să se rîdice.

Zău, coconiță, mi-e rău de nu mai pot! și-și strînse obrazul de durere; vorbirea îi era anevoiasă.

— „Uite ce schimbată e!" se amestecă domnul; las-o să mai stea în pat! Poate că se va scula mai tîrziu!"

— Ei, dar nostim ești și tu, Iancule dragă. I-o fi rău, nu zic ba. Dar gîndește-te la ce o să suferim noi din pricina ei. La urma urmei să meargă la spital. Dar o mai las. Auzi tu, Rado? dacă mîine cel mult nu ție-e bine, apoi să ne părăsești. N'avem ce'ți face. Iancule, trimete-mi nu mai de cît ungureanul de la biurou. La prînz să vii să mă iei la birt. Ne strică totul rostul fata asta!..

Și ieșiră trîntind ușa din nou. Servitoarea recăzu pe pernă oftînd.

***

Dar Radei nu i se făcu bine nici a doua zi. Frigurile i se întețiră și o sete grozavă îi ardea buzele. Și singură în bucătărie, primind din cînd în cînd vizita ungureanului morocănos care căra lemne și aducea apă, se îneca în obidă. Seara cădea aproape în nesimțire. Nu o mai durea nimic; capul însă îi era de plumb.

A treia zi, stăpînii ei o trimiseră într'o trăsură la soră-sa. Vremea era frumoasă. Și cum trecea în goană pe străzi, Radei îi părea că visează.

(Va urma)

profesorul Ralet respunde cu lacrămi în ochi, profesorul Paul printr'o plastică cuvîntare descriind admirabil sufletul şi puterea de muncă a jubilarilor—apoi Bogrea, Sinigaglia, locotenentul Lintes care înflăcărează înduioşind pe foştii lui profesori pe care acum îi secundează în greua dar rodnica lor activitate, căpitan Felix şi voioşi către orele 1 jum. banchetul a luat sfîrşit.

De netăgăduit că merit mare are colonelul comandant al şcoalei—el ca şi cei ce l'au precedat—cînd ştie a scoate la ocasie în relief recompensînd meritele şi întărind virtutea şi dragul la lucru prin exemple înălţătoare a celor ce au rîvnă crescîndă muncesc pentru pregătirea generaţiilor de ofiţeri inimoşi cu care se poate mîndri ţara şi glorioasa noastră armată.

Rep.

—

Joi, 12 Aprilie, va avea loc producţia anuală la Liceul Internat din localitate. Programul este ales.

—

Dl. Frandin a fost recomandat repetitor de limba franceză la Liceul Internat în locul d-lui Mayaut demisionat.

—

Bibliografie.—Au apărut: *Textul codului civil* din 1 Decembre 1865 cu modificările din 15 Martie 1906, de M. A. Dumitrescu (Bucureşti Librăria Nouă, pr. 2.50 lei). *Lege pentru organizarea corpului de advocaţi din 1907* (Bucureşti, Librăria L. Alcalay, 50 bani).

„Educaţia prin sine însu-şi", curs inaugural la Universitatea din Bucureşti, de G. Aslan (Bucureşti, tip. Universală, pr. 30 bani).

—

Alegerea dela Camera de Meserii.—Pentru eri, Duminică 8 Aprilie, ora 2 p. m. au fost convocate toate comitetele corporaţiunilor din circoms ripţia VIII-a, pentru a alege 3 membri în camera de meserii.

La ora 3, se deschide şedinţa sub preşidenţia d-lui Gh. D. Şerban preşedintele Camerei de Comerţ. D-sa într'o caldă cuvîntare face darea de seamă de activitatea camerei de meserii şi aduce la cunoştinţă că mandatul camerei a expirat şi roagă adunarea să procedeze la alegerea a 3 noui membri.

Se procede la vot şi au fost aleşi d-nii *N. V. Ştefăniu* preşedintele corporaţiei *Artelor Grafice, Gh. Neculau* preşedintele corporaţiei Bărbierilor şi *Luca Bogdan*, mecanic.

—

DIVERSE

— Ministerul de instrucţie a revenit asupra ordinului de a se face recensemîntul copiilor, acest an.

Institutorii şi învăţătorii vor alcătui însă tabele resumative de numărul, sexul, religia şi naţionalitatea copiilor în vrâstă de şcoală, servindu-se de recensemintele anului trecut şi de actele stărei civile. Aceste foi generale resumative vor fi trimise de revizorate, ministerului de instrucţie.

— Pe ziua de 23 April, s'au făcut următoarele numiri şi permutări în învăţământul primar urban din localitate: D-na Aristia Botez a fost numită directoară la şcoala de fete No. 6, în locul d-nei Sevasta Vârlănescu; d. Gh. Ştefănescu a fost numit director al şcoalei de băeţi „Principele Ferdinand" în locul d-lui N. Sebastian; d. I. C. Tăzlăuanu directorul şcoalei No. 9 „M. Cogălniceanu" a fost transferat în aceiaşi calitate la şcoala No. 5 „V. Alexandri" în locul d-lui C. Buţureanu; d. I. Petrescn institutor la şcoala „V. Alexandri" a fost trecut în aceaşi calitate la şcoala No. 9 „M. Cogălniceanu" în locul d-lui I. Tăzloanu; d. N. Ionescu institutor la şcoala „M. Cogălniceanu" a fost numit director la acea şcoală în locul d-lui I. Tăzlăuanu.

— Eri pe la ora 6, femeile Maria N. Ungureanu, Zoiţa I. Alexandrescu şi Tasia Niţă Trofin din comuna Bogdăneşti s'au vărît sub un mal pentru a lua lut. Cum însă malul era slab din cauza ploilor, s'a dărămat îngropîndu-le de vii Maria Ungureanu a fost scoasă moartă celelalte 2 numai grav rănite.

— Sergentul de oraş Constantin Petreanu, petrecînd astă noapte împreună cu soţia sa şi cu individul Gh. Panţiru, la cîrciuma lui Dima din strada Nicolina se întorcea noaptea tîrziu cu aceştia în spre casă.

Pe drum, fără să se ştie din ce motiv, Panţiru atacă pe Petreanu îl loveşte şi-l răneşte în mod atît de grav, în cît nenorocitul a rămas în nesimţire.

Pentru a deruta autorităţile, criminalul a aşezat corpul mutilat al gardistului pe linia ferată, unde a fost descoperit mai tîrziu de cantonierul căilor ferate.

Asupra nenorocitului s'a găsit suma de 45 lei din 47 pe care-i primise ca salar în aceiaşi zi. Pacientul a fost transportat la spitalul Sf. Spiridon, fără a se şti dacă va scapa cu viaţa.

S'a deschis o anchetă.

— Eri la ora 2, întrunîndu-se Camera de meserii, a ales ca membri pe următorii delegaţi ai corporaţielor de meseriaşi: Gh. Neculau, N. Ştefăniu şi Luca Bogdan.

Ultime informaţii

Un număr imens de prietini au salutat eri pe d. Take Ionescu, la sosirea şi plecarea sa din Iaşi.

La dejun ca şi seara la masă ce au fost oferite ilustrului fruntaş, au luat parte foarte mulţi din foştii senatori, deputaţi şi foşti demnitari ai Iaşului.

—

O declaraţie a d-lui Ivaşcu.—*D. Const. Ivaşcu, fost prefect al judeţului Iaşi s'a scuzat ieri că din cauza accidentului care a avut, fiind în neputinţă de a urca scările Otelului Trajan, n'a putut veni să dejuneze cu d. Take Ionescu, împreună cu ceilalţi foşti dregători a oraşului şi judeţului nostru.*

După întrunirea de la club d. Take Ionescu o făcut împreună cu d. Bădăreu o visită d-lui Ivaşcu.

In întrevederea avută, d. Ivaşcu a felicitat pe d. Take Ionescu pentru actul patriotic pe care l'a făcut guvernul conservator retragîndu-ne de la putere căci, a zis d. Ivaşcu, liberalii au putut stinge focul pentru că noi le am dat concursul, pe cînd dacă încercam să stingem noi focul, ei nu numai că nu ne-ar fi dat sprijinul dar ar fi rîdicat probabil contra noastră oraşele.

——

D. Victor Delescu, inginer electric, a somat primăria să inceteze ori ce urmărire contra societăţei electrice, de oare ce d-sa ar fi dat comunei Iaşi cheia întregei ataceri.

Avocatul d-lui Delescu este d-l Ath. Gheorghiu membru în comisia interimară.

—

Am anunţat în numărul de Sîmbătă, că congresul de ştiinţi fizice ce urma să se ţie în Iaşi în vacanţa de Paşti a fost amînat la Septembrie.

Complectăm ştirea că, chiar dacă se va ţinea în Septembre, congresul va avea loc în Bucureşti şi nu în Iaşi,

Din pura dragoste pe care barbatul veninos de la instrucţie o nutreşte pentru a doua oară.

—

Domnii M. G. Liteanu şi Octav Velciu vor fi uumiţi avocaţi ai casei Sf. Spiridon şi d. Dimitriu, şef al contenciosului.

Domnii Mavromati şi D. G. Longinescu vor fi numiţi avocaţi ai Statului. Se crede însă, că d. Longinescu va refuza.

——

D. M. Ferechide a sosit astă-zi în Iaşi spre a pleda în procesul dintre d-na Florica Muzicescu cu casa scoalelor.

——

Liberalii din Bacău s'au rupt în două: pe de o parte fraţii Lecca cu d. Sachelarie şi majoritatea liberalilor, în altă parte d. Porumbariu cu o infimă minoritate.

Majoritatea cere înlocuirea d-lui Porumbariu, prefectul judeţului.

——

Consiliul permanent al instrucţiunei publice, în şedinţa de Joi, a aprobat numirea ca profesor la facultatea de ştiinţi din Iaşi a d-lui Pompei şi abilitarea ca docent pentru specialitatea anatomiei a d-lui dr. I. Tănăsescu, pe lîngă facultatea de medicină din acel oraş.

—

Senatul Universitar din Bucureşti cercetînd lucrările şi titlurile candidaţilor la catedra de anatomie patologică de la facultatea de medicină din Iaşi, s'a pronunţat pentru concurs.

Dupe cum se ştie Senatul din Iaşi a recomandat la acea catedră pe d. doctor A. A. Lambrior.

—

Comisiunea interimară.—O situaţiune politică la fel cu acea din partidul liberal ieşan, este, de sigur, o excepţiune în moravurile noastre politice.

Partidul liberal din Iaşi, cu toate aparenţele contrarii, este rupt, aceasta trebue mai de aproape cercetat.

Căci venirea la putere a liberalilor, a dovedit că în clubul liberal local, nu există, precum se credea, numai curentul bătrîn şi curentul tînăr, dar că şi curentul bătrîn este divizat.

*

Cînd interveni schimbarea de regim, interveni şi o „entusiastă" împăcare intre tineri şi bătrîni. Cîte parale preţuieşte o asemenea repede împăcare—o tencuială a unei case vechi—asta o ştie lumea.

Dar pe cînd tinerii luau impacarea în serios, cei bătrîni, în frunte cu d. Poni, erau hotărîţi să plătească oare-cari poliţe. Până acum au făcut'o, căci nici un tînăr n'a fost plasat intr'o demnitate mai de seamă, ba chiar unul, acuzat a simpatiza cu tinerii, a fost retrogradat faţă cu situaţiunile ce ocupase în trecut.

Dacă exista inţelegere în privinţa înlăturărei elementului tînăr, nu exista şi nu există acord intre bătrîni ei însăşi. Lucrurile ajunseră acolo, că d. Poni, sub motivul că are treabă la Academie, s'a exilat la Bucureşti, iar pentru a se putea intocmi comisia interimară şi a se numi trei epitropi la Spiridonie, toată crema colectivistă a trebuit să plece la Bucureşti, unde avură loc 2 consfătuiri, în presenţa a 4 miniştri!

Ce-ar fi pe capul guvernului, dacă aceeaşi situaţiune ar fi pretutindeni!

*

Dar chiar cu concursul Excelenţelor nu s'a putut ajunge la un resultat hotărît.

Pentru prima oară, în Iaşi, se întîmplă 2 lucruri: ca presidentul comisiunei interimare să nu fie tot-odată şi viitorul primar, iar, pe de altă parte, ca aproape toţi membrii, cari compun acea comisie, să fie şi candidaţi la scaunul de primar.

In adevăr: presidentul comisiei interimare, d. P. Poni, este, în cazul special, un om de paie. Nimeni nu poate crede, că d-sa, şeful partidului liberal şi doritor de o cît mai curîndă remaniare ministerială, va fi primarul Iaşului. Iar restul comisiei, cu excepţia d-lor Buicliu şi Gheorghiu, sunt toţi candidaţi la demnitatea de primar şi inadins au fost puşi în comisiune, ca să nutrească speranţa că vor deveni primari.

In loc de 4 fete şi un bărbat, 4 candidaţi la un singur jilţ de primar.

Debutul ie sensaţional.

—

Din Huşi ni se scrie că Luni 23 Aprilie, va avea loc logodna d-rei Elena St. Răşcanu, maestră de lucru la şcoala profesională din localitate cu d. P. Gădeiu, fiul d-lui Dr. T. Gădeiu, profesor la gimnaziul „Anastasie Panu" din Huşi.

Felicitările noastre.

——

Judiciare.—Procesul dintre Florica Gavril Musicescu, Al Cantacuzen, Alice Nanu cu Epitropia Institutului Başotă şi alţii pentru revandicarea şi anularea unui legat, sorocit pentru astă-zi 9 April 1907 înaintea curţei de Apel din Iaşi secţia II, s'a amînat pentru ziua de 28 Maiu 1907 cînd urmează a se asculta martorii propuşi de reclamanţi.

*

Acţiunea de revandicare intentată de d-nii Albert şi Henri Ghica şi Eleonora Palady contra Principelui Dimitrie Sturza s'a amînat de Tribunalul Iaşi secţia I dispunîndu-se aducerea dosarului de urmărire de la Tribunalul secţia III.

*

La secţia I a curţei se judecă azi apelul făcut de d. Sascău fost poliţai de Bacău, care a fost condemnat de tribunalul de acolo la 3 luni închisoare şi 5000 lei amendă pentru maltratarea veterinarului Vassian.

—

Instalare.—*Astăzi, în presenţa d-nilor prefecţi al judeţului şi al oraşului, ca reprezentanţi ai guvernului, au depus jurămîntul noii epitropi ai casei sf. Spiridon. D. Ştefan Negruzzi a făcut predarea serviciilor, iar d. C. Sterea, a mulţumit călduros foastei administraţii pentru concursul leal şi util pe care l'a dat guvernului în grelele imprejurări prin care a trecut ţara.*

Tot astăzi a avut loc, şi tot în prezenţa ambilor prefecţi instalarea comisiunei interimare la primăria oraşului.

Predarea serviciilor s'a făcut de către fostul primar d. Gh. Lascar în persoană.

D. Const. Stere, a mulţumit de asemenea în termeni călduroşi, fostului primar şi întregei administraţii comunale conservatoare, pentru zelul şi activitatea pusă în serviciul public, şi pentru concursul preţios dat guvernului actual. D. Stera a declarat că toate aceste lucruri sunt menite să servească de pildă, celor cari vor urma, bunei şi chibzuitei administraţii conservatoare.

Cuvintele calde ale prefectului de judeţ, au fost rostite cu o voce în care vibra multă emoţie şi o adîncă sinceritate,

Cuprinşi de aceleaşi sentimente, cei de faţă, şi în deosebi d. Poni, aveau lacrămile în ochi,—căci mai presus de impresia momentului ceea ce umplea inimele tuturor e speranţa în vremurile viitoare şi în schimbarea moravurilor politice, pe care împrejurări de natura acestora le prevestesc în mod atît de fericit.

——

La 22 April,—în prima zi de Paşti,—va avea loc la Coloseul Regal o mare şi frumoasă Serată Dansantă dată de societatea „Jubileul Carol I."

Două muzici militare vor distra publicul şi se va organiza şi un mare bazar de obiecte, aşa că fiecare va pleca cu un frumos suvenir de la acest bal.

Sala Coloseului va fi frumos decorată.

——

DERAIAREA DE LA SARCA

Trenul de marfă No. 812, care a plecat astă noapte, la orele 10, din Iaşi spre Paşcani, a deraiat în dreptul cantonului 93, în apropierea haltei Sârca.

In localitate vestea despre catastrofă, n'a ajuns de cît tîrziu noaptea, din causă că tenderul de la maşina deraiată se înfipse în liniile telegrafice şi făcea cu neputinţă ori ce comunicare.

Primele ştiri au sosit la orele 4 dimineaţa, transmise prin ocolire de staţia Paşcani.

Primul tren de ajutor

Se formase repede un tren de ajutor, care plecă din Iaşi, la orele 5 dimineaţa.

In tren se urcară d-nii Nicolescu, inspector, Antoniu, şef de divizie, Costin, sub şef de divizie, Carp inspector, Spineanu sub şef de staţie şi Munteanu, şeful depositului din localitate.

In acelaşi tren mai se urcară d-nii d-ri Ştefănescu-Galaţi şi Silberstein.

Un numeros personal inferior însoţi trenul pînă la locul catastrofei, pentru a da eventualele ajutoare.

De notat e că în acest moment se ştia că sunt morţi, dar nu se ştiau alte amănunte precise asupra numărului rîniţilor, crezîndu-se că tot personalul care se afla în funcţiune pe lîngă trenul de marfă, n'a scăpat din primejdie.

La locul catastrofei

Trenul se opri în apropierea locului unde catastrofa avu loc.

Toată lumea fu adînc mişcată de spectacolul ce se înfăţoşa.

Cele două maşini resturnate şi complect deteriorate. Alăturea vagonul de manipulare, care ardea încă. Apoi 8 vagoane cu marfă complect distruse, parte din ele arzînd încă. Urmau 16 vagoane cu marfă neatinse şi în fine alte două vagoane cu marfă, deasemenea distruse.

Intăia grijă a celor presenţi a fost de a se descoperi victimele accidentului.

După ce focul se stinse puţin, se putu descoperi, vagonul de manipulare, în care se zăreau bucăţi de carne carbonizată.

Cercetîndu-se mai de aproape, se putu reconstitui cadavrele şefului de tren Stîngaciu şi a lui Grigoriu, frînar, care nu formau de cît o masă de carne carbonizată.

Cadavrul lui Grigoriu e şi mai imposibil de reconstituit. Nu se zărea din nenorocitul frînar, de cît cîte-va oase carbonizate.

In general catastrofa se prezintă într'un aspect şi mai înăpăimîntător de cît cea de la Bîrnova, atît prin numărul mai mare de victime cît şi prin pagubile materiale, care sunt şi mai considerabile.

Un grav rînit

Din neferecire numărul victimelor e mai mare ca cel aratat mai sus.

Frînarii cari scăpaseră neatinşi, spuneau că lipseşte Piscovschi, mecanicul maşinei cu care trenul pornise din Iaşi.

Cercetările începură repede şi cu febrilitate şi nenorocitul Piscovschi fu scos de sub dărămături.

El are arsuri întinse pe spate şi obraz. In marginile putinţei fu repede pansat de către d-nii d-ri Stănescu din Paşcani şi Răşcanu din T.-Frumos.

Dl. Dr. Stefănescu-Galaţi observîndu-l mai de aproape, constată la dînsul şi un început de congestie pulmonară.

In stare gravă a fost transportat la spitalul din Paşcani.

Părerea medicilor e că nu scapă cu viaţă.

Cauza deraiărei

Pînă în acest moment nu se poate preciza cauza deraiărei. Pe locul catastrofei se zăreşte o bucată de şină ruptă şi unii susţin că aceasta ar fi cauza.

Alţii însă susţin că trebue să fie altă cauză, de oare ce cu puţin înainte a trecut pe acolo trenul de Bucureşti şi mai apoi o maşină izolată, fără ca să li se întîmple ceva.

Remîne dar ca ancheta începută să arăte şi să preciseze cauza catastrofei.

Victimele

Cei patru funcţionari, cari şi-au găsit moartea în această catastrofă, erau toţi funcţionari vechi şi harnici cari erau iubiţi de şefii lor.

In special Stîngaciu, era şeful de tren, care avea toată încrederea.

El funcţiona ca şef de tren, la trenurile regale ce circulau pe liniile aceste şi la toate trenurile unde responderea era mai mare.

El lasă în urma sa o soţie şi 5 copilaşi.

Parcă avea o presimţire de soarta ce-l aştepta, căci astă noapte spusese amicilor sei că ar fi dorit să nu plece, dar fiind om de serviciu conştiincios, el nu ceru să fie schimbat, cerere care de sigur s'ar fi admis.

Şerbănescu şi Grigoriu, avuseră nenorocirea ca nu de mult să-şi piardă soţiile. Fie-care lasă în urma sa cîte 4 copilaşi orfani cari remîn pe drumuri, pentru moment, fără cel mai mic ajutor.

Familia lui Piscovschi se află în aceiaşi stare de neagră mizerie.

Pagubele materiale

Se crede că pagubele materiale întrec suma de 100,000 lei.

Dar suma exactă nu se poate preciza, căci arzînd scriptele, nici nu se cunosc felul şi cantitatea mărfurilor distruse.

Circularea trenurilor

Trenurile din Iaşi spre Paşcani au putut pleca la timp, avînd cîte o întîrziere la Podul-Iloae. Trecerea pe lîngă locul catastrofei se face prin transbordare.

Aceasta însă numai pînă în astă seară, cînd va fi gata o linie improvizată, transbordarea fiind mai grea în timpul nopţei.

Lucrările de debleiare a liniei vor dura cel puţin 2 zile.

Transportarea cadavrelor

Resturile din cadavrele celor trei victime, vor fi aduse azi în în Iaşi, şi încredinţate familiei.

Inmormîntarea se va face cu toate onorurile cuvenite.

Ancheta

Persoanele oficiale care au sosit imediat la faţa locului sunt d-nii: Niculescu, inspector, Antoniu şef de divizie, Costin sub şef de divizie, Carp, inspector, Ulrich, de la mişcare, Ripeanu, Ohl şi Comarnescu, controlori, Godin, inginer din Paşcani şi Alexandrescu, controlori de tracţiune.

Au sosit curînd d-nii Leonescu, procuror general şi Ghinea Ionescu prim procuror, cari împreună cu personalul superior c. f. au început ancheta, pentru a afla cauza derăerii şi a stabili eventualele responsabilităţi.

Vestea în Iaşi

Vestea despre deraiare se respîndise repede în Iaşi, însă, ca de obiceiu, svonurile erau cu mult mai exagerate: se respîndise chiar ştirea, că ar fi deraiat acceleratul care urma să vie din Bucureşti, din care cauză se produse o îngrijorare generală şi multă lume venise la gară pentru a controla aceste ştiri.

D.

Ultima oră

Bucureşti 9 Aprilie

Felicitările d-lui Sturza

Bucureşti.—Miniştri presăntîndu-se la Palat spre a felicita pe M. S. Regele cu ocazia aniversarei naşterei Sale, d. Sturza, într'o călduroasă cuvîntare, a spus între altele: „munca anevoiasă se desfăşoară astă-zi înaintea noastră a tuturor. Păşim, însă, spre indreptarea ei cu încredere, îndreptînd privirele spre M. V. care cu credinţă şi dragoste, Aţi fondat şi înalţat regatul Romîn.

Arendaşi şi proprietari nemulţumiţi

Bucureşti.—Arendaşii şi proprietarii din Oltenia, devastaţi, nemulţumiţi de măsura luată de guvern pentru ajutorarea lor prin credite, au însărcinat pe d. Toma Cămăreşescu să acţioneze în judecată statul pentru despăgubiri.

Intre liberali

Bucureşti.—Ruptura dintre liberalii din Ploeşti a fost oficial declată.

Cu toate concesiunele pe care d. Radovici le-a făcut partizanilor d-lui C. Stoicescu, aceştia s'au declarat nemulţumiţi. D. Radovici a sosit la Bucureşti spre a declara că-şi asumă întreaga situaţie dacă ea i se va încredinţa.

Despre fuziune

Bucureşti.—**Ziarele se ocupă cu mersul tratativelor privitoare la fuziunea elementelor conservatoare. Unele ziare accentuiază chiar că zvonul după care fuziunea ar fi fost implinit şi că d. Cantacuzino ar fi cedat şefia, ar fi fost respândit de insuşi amicii d-lui Cantacuzino. In acest sens ar fi fost şi comunicatul publicat în** *Conservatorul.*

Se pare, însă, că discuţiunile urmate în timpul tratativelor, au arătat că unele speranţe nu vor putea fi realizate.

Din această cauză a apărut o notă în *Patriotul* **prin care se desminte afirmarea că d. Cantacuzino ar fi cedat şefia.**

DE INCHIRIET

Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini. Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar sistem Liberty (Tiegeldruck presse) se vinde cu preţ foărte eftin; maşin este în bună stare. A se adresa la Tipografia H. GOLDNER Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris in contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

a Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmaciştĭ

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĔ-DECI ANI** a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 240 Places..... 7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 120.—Mercuri 11 Aprilie 1907

Spiru Haret şi Iaşii

De câteva zile „Monitorul Oficial“ publică reducerile, ce se fac pe Ministere, în virtutea legii din 14 Martie, aceasta în vedere de a se face faţă la nevoile, ce au venit asupra ţării. Dintre toate reducerile ce se aşteptau, cele mai interesante sunt cele dela Instrucţie, întru cât titularul e dl. Haret, iar răutatea sau mai bine zis sistemul său de a exagera reducerile în dauna întregului corp didactic sunt cunoscute.

De astă dată aşteptările nu ne-au fost în zadar, căci dl. Haret a lovit în două direcţii: a redus pe cât posibil bugetul administraţiei centrale contopind unele servicii, desfiinţând casa artelor, iar pe de alta a lovit în mod sălbatic în instituţiile culturale ale Iaşilor, tăind de'antregul în toate îmbunătăţirile ce a căutat să aducă comisia bugetară a parlamentului conservator.

In acest scop este interesant de văzut partea de sacrificiu ce a impus Iaşilor d. Haret, faţă cu întregile sale economii din bugetul celor 4 aominiştraţii dependente de ministerul Instrucţiunii şi mai ales faţă cu atenţia ce o ţinea să dea partidul conservator Iaşilor nu numai în satisfacerea nevoilor sale economice, ca *apa*, *antrepositele*, ci şi culturale prin sporirea mijloacelor pentru cultură şi şcoli.

390.500 lei la Instrucţie,
120.500 „ „ Casa artelor,
25.633 „ „ Casa bisericii.
536.633

Din acest total de peste jumătate milion s'au redus pentru Iaşi următoarele:

2.448 lei la învăţământul normal şi numai dela şcoala Normală de fete „M. Sturdza“ şi anume scăderi de lefuri la maestra de lucru manual, maestra de vioară şi subdirectoare, profesorul de higienă, căruia îi mai da şi cursul de Higienă dela şcoala de menaj „Principesa Maria“.

1.880 lei la şcoala de menaj leafa profesorului de Medicină.

6.540 lei la licee şi gimnazii, din care se suprimă clasa V-a dela gimnaziul „Alexandru cel Bun“ care era chemat a se transforma în liceu, satisfăcând în măsură mai bună nevoile culturale ale Iaşilor, prin uşurarea Liceului Naţional de pletora de elevi.

42.960 lei la Universitatea din Iaşi şi institutele alăturate pe lângă dânsa; partidul conservator îşi înscrisese în programul său, întărirea Universităţii din Iaşi şi în acest senz complectează catedrele, sporise institutele de cultură, le îmbunătăţise soarta şi întreaga facultate de medicină prin o şcoală superioară de farmacie azi d. Haret tae totul, reducând unele catedre, şi scăzând unele salarii.

Suprimă: Catedra de limba şi literatura română, postul de conferenţiar pentru electricitate industrială, postul de laborant la laboratorul d-nului dr. Hurmuzescu, postul de grădinar dela grădina botanică, postul de şef de lucrări dela institutul anatomic, se suprimă toată clinica a II-a a dr. Juvara, etc.

1.200 La Biblioteca de Iaşi, postul de bibliotecar ajutor.

1.000 Subvenţia revistei „Arhiva“.

5.820 La şcoala de Bele Arte, suprimând 2 catedre de: perspectivă şi de desemn.

8.500 La Conservator, unde se tae catedra de istoria muzicei, catedra de clarinet, şi fondul de orhestră.

1.000 lei dela pinacoteca, pentru cumpărări de tablouri.

8.600 La şcoala de Arte şi meserii reducând salarii pentru înaintarea celor doi maeştri.

5.000 lei la subvenţia teatrului Naţional.

Dacă adunăm toate aceste numere reiese că totalul suprimărilor şi reducerilor pentru institutele de cultură din Iaşi e de 84948 lei adică *optzeci şi patru mii nouă sute patru zeci şi opt lei* ceia ce face că din total reducerile de la departamentul Instrucţiei Iaşii vin cu *aşesea parte*.

D. Haret n'a dat nici o atenţie corpului didactic din Iaşi, căci n'a numit nici un profesor liberal în vre-o slujbă administrativă superioară, iar aşezămintele culturale au fost ştirbite în bunul lor mers, căci nu e om cuminte care să zică că aceea ce se pusese de comisia budgetară pentru Iaşi nu era de cît satisfacerea în mică parte a nevoilor culturale ale Iaşilor.

In foasta subcomisiune budgetară de la instrucţie figurau 4 profesori din Iaşi şi anume: *Dr. E. Juvara*, *Gr. Buţureanu*, *Gh. Ghibănescu* şi *A. A. Bădăreu* şi deci ca deaproape comunicători ai nevoilor culturale ale Iaşilor căutară a se prevedea atîta cît se poate îmbuia cu nevoile generale ale ţărei, iar d. Dr. Hurmuzescu căutase a da desvoltare atelierului de fizică, ca unul care face fala Universităţei noastre şi răspunde unei nevoi simţite.

Dacă asemănăm reducerile făcute pentru Iaşi, cu cele ce privesc Bucureştii, e vădită răutatea şi sgîrcenia, cu care a procedat d. Haret faţă cu Iaşii. In capitală funcţionează un plus de profesori la liceele şi gimnaziile de acolo, fără să aibă orele reglementare, aşa că se cheltuesc aproape 20000 lei de prisos numai cu lefurile *prisoselnicilor*, la Iaşi tae catedre esenţiale de la conservator, Bele arte, Universitate, numai din motivul că asemenea catedre au fost făcute în vederea satisfacerei nevoilor politice, lucru e absolut şi falş şi ridicol.

***

DISIDENŢELE

Din multe părţi ale ţărei sosesc veşti rele despre armonia dintre liberali.

La Iaşi—ca să ne oprim mai inainte aci—ie miros de praf. Peste cîteva zile, dacă lucrurile vor continua tot astfel, are să fie frumos de tot.

La Vaslui disidenţa d-lui Lupaşcu ie serioasă, la Botoşani disidenţă; la Piatra e rău; la Ploieşti mai rău, la Bacău, dacă nu se va schimba prefectul, va fi rău de tot.

Nimărui nu-i va părea bine de această stare de lucruri. Ţara are nevoe de un guvern tare şi hărţuelile d'intre guvern îl vor slăbi. Nici un alt partid n'are nevoe să vie la putere. Prin urmare nimeni nu va căuta să exagereze lucrurile, nici să alimenteze certele dintre liberali.

Dacă relevăm situaţiunea este pentru a invedera, că, in starea in care se aflau, liberalii n'ar fi trebuit să forţeze mîna fostului guvern şi dacă au făcut'o vor plăti ei acest pas greşit.

Puterea, de această nouă dată n'a putut îndulci pe liberali. Disidenţele nu s'au putut inlătura şi duşmăniile nu s'au putut distruge.

Ceea ce-a fost la conservatori, va fi, cu siguranţă—şi la liberali. Au rîs cât au râs—acum vom rîde şi noi.

Ceea ce-este regretabil, ie că situaţiunea din ţară n'a putut readuce pe liberali la sentimente mai bune.

Când partidul advers a intins cea mai caldă mînă de ajutor actualului guvern, este cel puţin neesplicabil cum liberalii însăşi n'au găsit puterea de a fi uniţi şi de a face, pentru Ţară, sacrificiul unei uitări provizorii.

N'avem să ne amestecăm in certurile lor. Dar, intru cît interesele Ţărei sunt in joc, credem că mai multă prudenţă n'ar strica.

Vreme de ceartă va fi şi mai tîrziu.

TAKE IONESCU

Cu drept cuvînt s'a spus că ziua de Duminică a fost pentru Iaşul conservator o mare şi superbă sărbătoare.

Venirea în mijlocul nostru a celui mai strălucit şi mai iubit dintre fruntaşi,—imbracă în totdeauna un caracter de caldă solemnitate. Acuma însă mai mult de cît ori cînd,—în imprejurările speciale care o încunjoară—venirea d-lui Take Ionescu a afirmat acest caracter cu mai multă preciziune, şi într'o mai mare strălucire.

Chiar dacă se lasă la o parte unul din principalele elemente ale acestui fapt,—legătura dintre abilul fruntaş şi a doua capitală a ţărei, raporturile de dragoste şi recunoştinţă ce se leagă între una şi celalt—încă nu e pentru nimeni fără înţeles, calda isbucnire sufletească pe care gloria partidului conservator şi a ţărei o întîlneşte în tot deauna cu salutul de bună venire.

Cauza aceasta e în fondul său sufletesc, în bogăţia inimei sale, în admiraţia, în dragostea, în increderea pe care le inspiră tuturor; e în superioritatea sa de om născut pentru a impune şi pentru a conduce; e în bunătatea sa fără margini, care se iradiază din fie care mişcare, din fie care fapt, din fie care cuvînt al său.

Atingerea sa, cu cei din sfera în care se află, se face printr'o revărsare în afară a puternicei sale personalităţi, prin revarsarea acelui fond sufletesc bogat de care vorbeam şi care e singurul ciment posibil al solidarităţei sociale.

Cine l'a ascultat vorbind Duminică la clubul conservator, a plecat acasă la el cu inima bună şi uşoară, cu mai multă ertare pentru cei răi, cu mai multă dragoste pentru oameni, cu mai mult curaj de a lupta pentru idealul său.

Ceva deosebit însă a mai simţit fie care, Duminică: fericirea de a şti că omul acesta superior, rămîne legat de Iaşi printr'o legătură dintre acele care nu se desfac uşor.

Intenzitatea acestor emoţii şi mulţimea celor ce le-au incercat, iată ce a alcătuit marea şi superba sărbătoare de Duminică.

Congresul de ştiinţi

La Iaşi avea să se ţie, în cursul lunei acesteia, un congres al profesorilor de ştiinţi fizice de la şcoalele secundare din ţară.

Acest congres n'avea menirea să ridice Iaşul, nici nu-l va coborî faptul că congresul nu va mai avea loc aci.

D. Haret, însă, de şi congresul n'avea de cît o menire curat ştiinţifică, l'a amînat. L'a amînat după ce, mai înainte, asigurase pe prezidentul congresului, d. Hurmuzescu, că nu-l va amîna.

Ce rău avea să facă o întrunire a oamenilor de ştiinţe? De ce s'a amînat? De ce, cu toate asigurările contrarii, congresul, dacă se va mai ţinea în Septembrie, nu va mai avea loc în Iaşi?

Aci ne întîlnim din nou cu acea fenomenală reutate a ministrului de instrucţie şi de distrucţie—care prezintă momente cu totul anormale.

D. Haret ie un vandal. D-sa distruge. Această sarcină ie ingrată, ie urîtă, dar ie uşoară.

Barbarii distrug şi ei, dar ei nu's miniştrii.

Activitatea d-lui Haret se rezumă într'un verb urît: a tăia. Se taie şi frunză la cîini. Şi asta ie o ocupaţie. Dar d. Haret taie cifre, taie catedre, distruge şi desfiinţează.

Economia ie o virtute mare. Dar ceea ce face d-sa— în special la instituţiunile culturale din Iaşi — este curată nebunie, nebunie furioasă.

Pînă şi congresul de ştiinţi l'a tăiat. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, ce avea să coste pe minister acel congres şi la ce grad de nevoie au ajuns nevoile statului, ca să nu ne mai putem permite luxul ieftin şi util al unei deliberări de oameni învăţaţi?

Dar d. Haret nu taie cifre, nu suprimă catedre: cu creionul o fi tăiend cifre, dar cu gîndul şi cu inima taie în adversar.

Nu congresul de ştiinţi a fost suprimat, ci faptul că acel congres avea să fie presidat de un profesor — conservator, a suprimat congresul.

CATE-VA NOTE

Un ziar fără cititori dar la care scriu numai boeri, scrie că d. Take Ionescu a venit la Iaşi ca să stee la masă cu prietenii.

D. Take Ionescu s'a răzbunat! Căci în momentul în care „boerii“ de la Iaşi au hotărît să'l mănînce, d-sa a venit la Iaşi să stee la masă!

*

Firul telefonic Iaşi-Bucureşti a arătat pe ziua de eri un simptom de tot nou: diminiaţa era deranjat, iar după prînz şi-a revenit.

Dacă va face progrese şi pe calea aceasta, celebrul fir va deveni săptămînal, pe urmă lunar şi tot aşa înainte, pînă va crapa de-a binelea „măreaţa operă“ a d-lui director general.

*

President al comisiunei interimare fără de atribuţiune!

D. P. Poni, care a fost numit president al comisiei interimare, a împărţit atribuţiunile la ceilalţi colegi, iar d-sa a rămas numai cu titlul de president.

Nici măcar la comună nu-i a fost dat să găsească un... portofoliu.!

*

Pentru prima oară, în Iaşi cel puţin, predările autorităţilor s'au făcut cu entuziasm.

La primărie ca şi la eforie, nouii demnitari au fost primiţi cu cordialitate, iar cei vechi, concediaţi tot aşa.

Cei vechi spuneau celor noui:

— Bine-voiţi, vă rugăm, a vă obosi şi a prelua serviciile şi credeţi-ne că acest al dv. sacrificiu va rămînea etern în memoria noastră.

— Cu multă plăcere, fu răspunsul celor noui.

— Vă mulţumim. Şi vă rugăm să credeţi că la rîndul nostru vom proceda la fel.

— Vă mulţumim şi noi. Dar dorim ca revanşa să ni-o daţi cît mai tîrziu, ca să nu vă obosiţi prea curînd!..

*

Dacă Buelow se scrie cu un l sau cu doi de l—acest fapt preocupă pe *Patriotul*. După multe insistenţi ziarul princiar a bine-voit a scoate un l din numele cancelarului Germaniei.

Dar ca să nu se prăpădească acel celebru l, *Patriotul* l'a aşezat la substantivul palton. Aşa că de aci încolo, se va scrie *pallton*.

Lista numerilor eşite la sorţi astăzi la loteria Statului; amînunte interesante in privinţa mersului crizei; detalii despre catastrofa de pe rîul Neva; condiţiunile puse de statul romîn in vederea unei convetiuni Austro-Romînă, despre toate aceste cetitorii găsesc amînunte interesante in corpul ziarului.

OAMENI ŞI LUCRURI

JOC ŞI CANTEC

Ziarele berlineze sunt încă pline de laude pentru marea trupă de operă a micului principat de Monaco, venită în Capitala Germaniei sub conducerea însăşi a principelui şi pe cheltuiala acestuia.

Din venitul celor cîte-va reprezentaţiuni ale trupei din Monte Carlo—se va rîdica un aşezămînt filantropic, cu spital, în Berlin.

Monte-Carlo e cunoscut de mult nu numai ca oraşul jocului la noroc, ci şi ca un renumit centru muzical şi artistic, avînd una din cele mai excelente trupe de operă,—dovadă laudele celei mai pretenţioase critici europene, a celei berlineze. In capul micei republici — al cărei budget se bazează aproape exclusiv pe venitul... ruletei, pe balanţa cîştigului şi perderilor—se află un monarc care nu... joacă nici un rol în marea politică a Europei, dar care e cunoscut ca unul din cei mai sinceri şi mai luminaţi democraţi. Totul e original şi oarecum ciudat în viaţa şi destinele acestei neînsemnate ţărişoare de care abia'şi amintesc cărţile de geografie şi care ar rămînea cu totul ignorată dacă n'ar avea o tragică celebritate şi dacă din timp în timp n'ar adăposti cîte un nou... sinucis dintre numeroşii aventurieri ai banului cari vin să încerce aici profunda emoţiune a jocului de hazard şi adeseori o emoţiune mult mai înaltă încă: sinuciderea din disperare, epilog al unei vieţi de încercări şi desamăgiri.

Scurtele şi incidentalele epizode de această natură sunt însă repede date uitărei şi nici unul din aceste groaznice sfîrşituri n'a servit cînd-va drept povaţă şi învăţămînt, o nu! Ci viaţa din Monte-Carlo îşi urmează cursul ei, cu aceleaşi necontenite şi iluzionare încercări, cu aceleaşi urmări, sau chiar cu acelaşi deznodămînt fatal. Iar peste toate aceste pluteşte atmosfera de frumos şi de artă,—frumuseţea naturei fermecătoare în aceaste regiuni, desăvîrşirea unei admirabile trupe de Operă care încîntă imaginaţiile şi vrăjeşte locul, dînd împrejurărilor şi condiţiilor de traiu ceva fascinant şi ademenitor, îndulcind par'că cruzimea adîncilor emoţiuni ale jocului, îmblînzind sălbătăcia gestului prin care atiţia îşi însamnă propriul lor sfîrşit, — odată cu istovirea speranţelor şi avutului.

E netăgăduit mult romantism în viaţa acestui colţ de pămînt sintetizată în două armonioase cuvinte: jocul, cîntecul,—la care se mai adaogă un tragic ecou: moartea...

Rodion

DARWIN

O aniversare.—Popularitatea unui savant.—Darwinism.—Doctrina evoluţiei.—Ştiinţă şi credinţă.—Triumful încet dar sigur.—Selecţiunea.

Marele naturalist este din nou la ordinea zilei—căci lumea savanţilor şi-a amintit că sunt două zeci şi cinci de ani de la moartea lui Charles Darwin supranumit odată cu drept cuvînt „Copernik al biologiei“. Un sfert de secol a trecut, bogat în cea mai vie activitate, în cele mai interesante manifestări ale vieţei intelectuale şi a spiritului omenesc, un sfert de veac în care interval s'au îndeplinit progrese de necrezut pe tărîmul ştiinţific şi tecnic cari au adus cu sine revoluţionarea nenumăratelor noţiuni şi păreri.

Numele lui Darwin este astă-zi popular în toate păturile culte ale lumei întregi. Poate oare aceasta servi drept dovadă că ideile lui sunt un bun comun al oamenilor, că adică au ajuns în adevăr aşa de vulgarizate, cunoscute şi pricepute de toţi? De loc! Despre doctrinele lui Darwin se poate spune, ca şi despre ale adversarilor lui, ceea ce atît de bine a spus Goethe cu privire la dezvoltarea ideilor ştiinţifice: „O părere importantă, nouă sau reînoită este emisă; ea este recunoscută, mai curînd sau mai tîrziu, găseşti colaboratori; rezultatul e cules de către elevii autorului, ideea se transmite şi nu ne mai interesăm dacă ea este dreaptă ori falşă; într'un caz ca şi într'altul ea îşi urmează aceaşi cale; în ambele cazuri ea devine o frază, se imprimă în memorie ca o vorbă moartă.“ O astfeliu de vorbă moartă este şi cuvîntul „Darwinism“; ea este întrebuinţată în chip abuziv în diferite senzuri şi nu se mai ştie clar ce spune cuvîntul acesta.

Numele lui Darwin rămâne legat deapururi de istoria biologiei în veacul al 19-lea. El a adus un mod nou în cercetarea vieţei. N'a fost întemeitorul teoriei descedenţei. Inaintea lui au trebuit şi alţii să fie isbiţi de gîndul că numai unei origini comune se pot datori asămănările ce se găsesc la fiinţe cu organizaţiuni foarte diferite. Cu jumătate de secol înaintea lui Darwin, Jean Lamarck a susţinut doctrina evoluţiei, cu toate consecinţele ei, dar nu sosise încă vremea pentru această teorie; terenul nu era încă pregătit. Dar meritul lui Darwin nu stă în faptul că a îmbrăţişat doctrina evoluţionismului la momentul oportuu, ci în modul cum a ştiut prezenta această nouă învăţătură ştiinţifică; în feliul admirabil cum a putut sistematiza materialul uriaş pe care şi-a bazat doctrina, în claritatea cu care a prevăzut importanţa supremă a problemei menită să explice una din cele mai mari taine ale naturei.

Lupta ştiinţifică n'a fost uşoară. Mult timp s'a văzut o contrazicere fără leac între teoria evoluţionistă şi concepţia creştină despre crearea lumei şi acest diferend a fost exploatat cu succes. Zilnic însă noua doctrină a cucerit şi teoria descedenţei a fost adoptată chiar de naturaliştii cari stau pe terenul religios. Acum de curînd chiar preotul jezuit Wasmann a zis, în cursul unei disertaţii la Berlin, vorbind despre teoria evoluţionistă: „Ea a izvorît ca o consequenţă logică de zoologie şi botanică ştiinţifică; dacă socotim pe D-zeu drept creator al tuturor lucrurilor, dacă admitem că lumea creată de dînsul s'a dezvoltat independent şi prin forţa ei proprie, atunci avem despre D-zeu o idee mai înaltă decît dacă-l lăsăm să fie amestecat preste tot în legile naturale.“

*

Triumful ideei evoluţioniste nu ne mai poate părea îndoelnic, chiar dacă unii naturalişti n'o primesc încă fără rezervă, sau dacă mai are oare-cari adversari în lumea ştiinţifică oficială. Adevăraţii preoţi ai ştiinţei nu mai pot trece peste adevărul ei indiscutabil.

O soartă diferită de aceea a doctrinei evoluţioniste a cerut cealaltă hypoteză emisă şi aparată de Darwin şi care e desemnată cu numele de Darvinism într'un sens mai îngust — e vorba de celebra teorie a *selecţiunei*.

Ştim că astăzi aceasta din urmă nu are valoarea generală ce i se atribuise odinioară, că ea lumineazâ una singură din căile pe care păşeşte procesul formării tipurilor noui în univers. Insuşi Darwin era departe de a exagera importanţa factorului ştiinţific descoperit de dînsul; era prea profund observator ca să nu ştie că în afară de variabilitate şi selecţiune mai iau parte şi alte momente în naşterea unor organisme nuoi.

Marea însămnătate ştiinţifică a lui Darwin constă, pe lîngă teoriile sale, în metoda cercetărilor sale. Era tipul cercetătorului lipsit de prejudecată, preocupat numai de adevărului, fără teamă de consecinţe, pururea călăuzit numai de adevăr şi conştiinţă. El a arătat la ce rezultate strălucite se poate ajunge pe aceste căi. Nu prin combinaţiuni ingenioase a ajuns el la doctrinele sale ci prin delungi şi răbdătoare observaţii şi studii de fapte şi experienţe. Ele ne oferă insfîrşit icoana unei personalităţi armonice la care mergeau paralel rîdicarea la culmi ştiinţifice şi la mari înălţimi morale El poate fi dat omenirei ca un exemplu strălucit de om de ştiinţă şi educator al unor mari generaţiuni de oameni de ştiinţă.

Dr. X.

„Opinia" în Provincie

Focşani 9 Aprilie

In una din precedentele corespondenţe am arătat că de rîndul acesta dl. M. Săveanu a insistat ca d-sale să i se încredinţeze preşidenţia comisiei interimare, iar aici de cum d-lui Iorgu Poenaru fost primar în mai multe rînduri.

Motivele care au împins pe bătrînul şef şi pe ai săi de a îndepărta pe d. Poenaru sunt atît de mult comentate şi formează un cap de acuzare clicei d-lui Poenaru.

Dl. N. Săveanu zice că a constatat că o administraţie mai fără scrupul şi mai destrăbălată ca a d-lui Poenaru n'a avut nici odată Focşanii, apoi d-sa nu voeşte ca d. Poenaru cu ai săi să-l ignoreze şi să se creadă fără tutelă.

Disciplina şi ascultarea ordinelor şefului exprimentat, au fost nebăgate în seamă de fostul primar Poenaru, astfel că a contribult mult şi aceasta la ştirbirea autorităţei d-lui N. Săveanu, şi zic aceasta, căci în primul rînd autoritatea d-sale a fost redusă la zero în urma înfrîngerei ce a suferit-o în ultimele alegeri câad cu toată atotputernicia sa şi cu toate că d-sa 30 de ani a făcut politică în Putna totuşi spre a i se da o lecţiune, o majoritate zdrobitoare de alegători nu i-au mai acordat încrederea şi ca nici odată a trebuit să stea în opoziţie ca toţi ceilalţi partizani politici.

De aceia acuma se dă ca sigură instalarea unei comisiuni interimare compusă din d-nii N. Săveanu preşedinte, Iorgu Poenaru vice-presedinte, Ştefan Graur, Dr. Macridescu şi N. Chirculescu membri.

Lucrările de edilitate proectate de consiliul conservator, se vor executa aproape toate precum şi iluminatul oraşului cu electricitate, căci aceste lucrări sunt reclamate de cerinţele progresului şi sunt dorinţele cetăţenilor.

Comisiunea astfel compusă e o garanţie că de rîndul acesta la primărie nu se vor mai întîmpla neregularităţi, de oare-ce în comisiune sunt doi tineri advocaţi, din care unul fost magistrat, cu cunoştinţe juridice suficiente, spre a putea îndruma pe calea legală pe acei ce câte odată s'au abătut de la ea cu ştiinţă sau fără ştiinţă.—Să-i vedem la lucru.

*

D-nii C. Tatovici, Petrache Ilie, D. Nicolescu, George Manug, C. Neguţu şi Panait Georgescu au dimisionat telegrafic din demnităţile de consilieri comunali ai oraşului Focşani, ceilalţi însă au remas să se mai sfătuiască cu d. Săveanu asupra datei şi formulărei demisiei.

Dl. D. Rotta secretarul Primăriei a demisionat pe ziua de 1 Aprilie spre a-şi regula dreptul la pensie.

*

D. Ghiţă Profiriu, a fost numit Casier Comunal în locul d-lui I. Murat demisionat. Numirea d-sale a fost o prevestire cum că d. N. Săveanu e desemnat de viitor Primar.

*

In Judeţ domneşte linişte; din cauza multor ploi pământul fiind prea umed, muncile câmpului n'au început; s'a luat măsuri de a se patrula judeţul, regimentul 8 Buzeu de infanterie a luat garnizoană în Focşani.

*

In ultimul moment s'au ivit o mulţime de neînţălegeri între liberalii locali din cauza multelor promisiuni date de d. N. Săveanu şi imposibile de realizat.

Se zice că chiar între tatăl şi fiul Săveanu sunt neînţălegeri.

Vestea demisiei d-lor consilieri comunali a căzut ca un trăsnit, căci nu se aşteptau liberalii acuma la această surpriză care i'a pus în mare încurcătură faţă de atâţia doritori.

D. G. M.

Litere-Ştiinţe-Arte

Ştiinţa romînă trece printr'o grea criză. Pentru întâia dată în istoria... politică a ţării se pomeneşte o vacanţă atît de lungă într'un post atît de înnalt cum e acel al direcţiunei serviciului sanitar. Demnitatea aceasta supremă are doară îndatorirea de a supraveghea starea de sănătate a ţărei, a populaţiunei întregi.

Ea este menită a ridica buna stare, a asigura progresul neamului şi iată că tocmai în jurul ei s'au încins atîtea neînţălegeri şi discuţiuni, încît postul e şi astăzi vacant. O numire—acea a savantului Dr. I. Cantacuzino —a fost de repetate ori anunţată şi dezminţită; alte numiri au fost prezise şi părăsite,— iar ţeara romînească se află pentru întâia dată într'o aşa de lungă şi de grea vacanţă. Se resimte oare printr'aceasta starea de salubritate a ţării? Prea puţin. Se cunoaşte însă mai temeinic că e bolnav organizmul ei social...

*

Primim la redacţie un frumos volumaş de peste 100 de pagini întitulat „versuri şi epigrame". E destul să spunem că la tipărirea—nu la alcătuirea— epigramelor a colaborat atelierul lui Goldner. Preţul 1 leu.

*

Profesorul Leyden, aproape popular în ţeară la noi unde a fost chemat în diferite rînduri pentru consultări medicale—şi unul din cari au îngrijit pe A. S. R. Principele Ferdinand în timpul boalei grave de care a suferit, a împlinit 70 de ani. E născut la Danzig, în Germania, la 20 April 1832. Leyden se bucură de o reputaţie universală ca savant şi clinician.

*

Astăzi Marţi, la coloseul regal, compania lirică de sub conducerea d-lui Marinescu, montează— pentru prima oară— frumoasa operetă franceză „Azilul fecioarelor" (L'alliance des Vierges), în beneficiul maestrului Carlo Bianchi.

Reputaţia operetei, a făcut ca tot ce e doritor de frumos să-şi dea întîlnire la acest spectacol.

STRUNA ZILEI

SPRE EMANCIPARE....

O femee de avocat fu găsită prinzind in camera unui hotel c'un domn judecător.
Oraşul a fost viu alarmat.
Ziarele.

Nu pricep, de-aşa'ntîmplare
De ce presa bate toba:
Era doar o avocată
Care-şi lepădase.... roba.

Informaţii

Cu prilejul instalărei d-lui Take ca president al clubului conservator din Iaşi, conservatorii din Putna i-au adresat următoarea telegramă:

D-lui Take Ionescu

Preşedintele clubului conservator

Iaşi

Cu toată furtuna distrugătoare care a doborît Partidul conservator din Putna *în ultima domnie personală*, vă rugăm a ne permite şi nouă care nu putem participa la frumoasa d-vstre sărbătorire, să vă slăvim ca şi fraţii ieşeni asigurîndu-vă cu devotamentul nostru nemărginit pe d-voastre speranţa partidului conservator.

Matei Botez avocat, Simion Crainic profesor, Grigore Guriţă mare proprietar, B. Stoicescu, profesor, Ghiţă Rusovici comerciant, Tache Vrabie mare proprietar, advocatul Miciora, Gogu Georgescu, V. Holban, V. Stănescu, inginer G. D. Manug consilier comunal.

—

Starea sămănăturilor în toată Moldova puţin satisfăcătoare.

Grînele au suferit mult în urma ingheţului. Perderile vor fi mari,

Fîneţele au suferit şi ele foarte mult.

—

Comisia interimară.—Intrunită eri pentru prima oară, comisia interimară şi-a împărţit astfel atribuţiuni e: d. P. Poni, preşedinte fără altă atribuţiune; d. N. Gane administraţia serviciilor interioare, ordonanţarea şi semnarea corespondenţei; d. Petru Fîntînaru administraţia serviciilor exterioare şi starea civilă; d. Ath. Ath. Gheorghiu serviciul contencios; d. Dr. C. Botez higiena şi serviciul sanitar şi d. Gr. Buicliu Teatrul.

—

Postul de inspector al biurourilor Epitropiei Sf. Spiridon va fi reînfiinţat şi încredinţat, probabil, d-lui T. Pogor.

—

Nici primarul Iaşului, nici eforii casei Sf. Spiridon, nu vor fi aleşi în Parlament. Excepţiune se va face numai cu d. efor C. B. Pennescu, a cărui candidatură va fi susţinută la colegiul II de deputaţi.

Această excepţiune s'ar datori faptului, că, în ultima Cameră liberală, dl. Pennescu s'a ilustrat în cîte-va discursuri.

—

La 2 Mai, la ministerul lucrărilor publice, licitaţiune pentru aprovizionarea pietrişului necesar şoselelor vecinale şi comunale din jud. Iaşi. Valoarea după deviz lei 22.345.

—

D. I. I. Brătianu a instituit o comisiune specială care lucrează la întocmirea unui proect relativ la stabilirea tocmelelor agricole.

—

D. C. G. Dissescu, a sosit astăzi în Iaşi. D-sa pledează pentru principele D. M. Sturdza în procesul intentat de acesta domnilor M. Fischer şi B. Juster, pentru o diferinţă de câştig la moşia Flămânzii.

—

In noul mers al trenurilor care se va pune în aplicare cu începere de la 18 April, o singură modificare s'a făcut în ce priveşte Iaşul şi anume: pe linia Iaşi Dorohoi trenurile actuale mixte s'au tranformat în trenuri de persoane; la ducere trenul 208|189 cu plecarea din Iaşi la 840 dim. şi sosirea în Dorohoi la 1.15 d. a., la înapoere trenul 190|208 cu plecarea din Dorohoi la 4.05 d. a. şi sosirea în Iaşi la orele 8.25 seara.

—

Furturi însemnate ce se operau în depositul de coloniale al d-lui I. Ermacov au fost descoperite de poliţia de siguranţă.

D. Ermacov are de contabil pe un anume Benovici, care, în tovărăşia unui băiet din prăvălie, Radu, operau în următurul chip: Benovici se ducea pe la băcănii şi primea comenzi pe cari le furniza ajutat de Radu. Ei primiau bani şi eliberau în schimb, facturi false.

Hoţia a fost descoperită în momentul în care Benovici vindea în aşa chip un butoiu cu oloi băcanului Vechsler.

—

D. inginer cl. I. Tancred Constantinescu, şef de birou tehnic din serviciul central de poduri şi şosele, fiind numit director al lucrărilor pentru alimentarea cu cu apă a oraşului Iaşi, a fost trecut în cadrul detaşat al corpului technic.

—

D. colonel I. Tarnoschi, care împlinea în mod provizor postul de comandant al reg. 13 Ştefan cel Mare, a fost numit definitiv.

—

D. Gh. Ghibănescu a căpătat dela proprietatea moşiei Bărboşi judeţul Fălciu, *patru* pergamente vechi cu referinţa la Hoceni, din vechiu *Hotceni*, şi anume din anii 7005 Martie (1497), 7036 (1528) şi 7054 (1546). Importanţa istorică a acestor acte e mare căci complectează datele istorice asupra vechilor aşezări de pe valea Elanului, una din cele mai vechi locuite din Moldova de jos, întregesc arătările vechilor documente ale Urlaţilor, Grumăzoaea, toate proprietăţi Cantemireşti.

Aceste 4 acte vechi împreună cu toate celelalte din prea bogata colecţiune a principesei Moruz vor intra în al 4 lea volum al colecţiunei de „Surete şi Izvoade".

—

Un cetitor al ziarului ne comunică numeroase fragmente de ziare în limba spaniolă provenind din capitala Argentinei, în America de Sud, relatînd despre recentele răscoale şi devastări agrare din ţeara noastră. Amănuntele numeroase asupra tragicelor evenimente, sunt destul de precise şi exacte, iar numele localităţilor sunt indicate cu mai puţine greşeli de cît în presa vieneză. Odată mai mult constatăm că nici-odată ţeara noastră n'a fost obiectul unei aşa de imense dar triste popularităţi...

—

Direcţia generală a C. F. R. a trimis 700 lei, pentru înmormântarea rămăşiţilor nenorociţilor funcţionari cari au fost carbonizate la catastrofa dela Sârca.

La înmormântare vor lua parte toţi funcţionarii inferiori şi superiori dela gara Iaşi.

—

Nefericitul mecanic Viscovschi, care a fost opărit pe tot corpul cu ocazia deraierei de la Sîrca a încetat astă noapte din viaţă in spitalul Paşcani in chinurile cele mai oribile.

—

In materie de cambii înalta Curte s. III a stabilit următoarea jurisprudenţă:

Art. 148 din vechiul cod de comerţ face distincţiune între poliţele şi biletele la ordin emise între neguţători sau girate de un neguţător şi între cele emise sau girate de cei ce nu erau neguţători, admiţînd numai pentru cele d'întâi prescripţia de 5 ani; în ce priveşte, însă, prescripţia cambiilor emise între cei ce nu erau neguţători, legiuirea veche comercială, neprevăzind nîci un termin, trebueşte a li se aplica dreptul comun.

Prin urmare, prescripţia prevăzută de art. 949 din noul cod de comerţ, nu se aplică conf. al. 966, de cît la poliţile propriu zise comerciale emise sub vechiul cod, iar nu şi acelor cambii emise şi acceptate de către necomercianţi, cari după legea veche se consideră ca acte sau înscrisuri civile.

—

Duminică a avut loc, la Galaţi, înaugurarea clubului Conservator din acel oraş instalat într'un apartament al otelului Splendid.

Au luat parte la această întrunire un mare număr de membri ai partidului conservator din Galaţi. A. prezidat d. Simion Hociung, senator.

Cel dintîi a luat cuvîntul d. Constantin Calmuschi, profesor, care a propus să se mărească numărul membrilor comitetului de acţiune al partidului canservator din localitate. D-sa a propus să se facă o organisaţie pe culori identică cu aceia pe care regretatul general Lahovari a dat-o partidului în Capitală.

Emite deasemeni, idea înfiinţărei unui nou ziar oficios al partidului în localitate.

D. George Robescu, unul dintre fruntaşii partidului în localitate, propune ca să se aleagă mai întâi un comitet care să alcătuiască statutele clubului şi în urmă să se discute cele propuse de d. Calmuschi.

Se aleg d-nii Al. Nicolescu, profesor, T. Bădărău, G. Filipide şi Patriciu care să redacteze statutele.

S'a discutat apoi situaţia partidului liberal în localitate şi a guvernului în genere, criticîndu-se aspru sistemul de a se înlocui şi suprima funcţionarii spre a se face loc agenţilor liberali.

Intrunirea a fost cât se poate de însufleţită şi a domnit cea mai deplină unitate de vederi.

Fruntaşii partidului d-nii Victor Macri, George Robescu şi Costache Plesnilă s'au întreţinut în modul cel mai afabil cu toţi membrii prezenţi.

Numărul celor presenţi a fost de 200—250.

—

De la 1 April serviciul exterior al vămilor s'a împărţit în 4 circumscripţii.

Circumscripţia I cuprinde biurourile vamale din Iaşi, Fălciu, Drînceni, Mamorniţa, Mihăileni, Burdujeni, Dorna, Cornul-Luncei şi Prisăcani, cu reşedinţa centrală în Iaşi.

—

Ministerul de războiu a decis ca pentru concentrarea de primavară, care va ţine de la 20 Aprilie pînă la 20 Iunie să fie chemaţi, din motive de economii, foarte puţini din ofiţerii de rezervă cari nu au primit prima de echipare.

Dintre ofiţerii de rezervă cari aŭ maĭ fost concentraţĭ vor fi chemaţĭ numai o parte din ceĭ care sunt la rînd.

Serviciul Mareluĭ Stat Major al armateĭ lucrează la întocmirea tablourilor de ofliţerĭ cari vor fi chemaţĭ la această concentrare.

Toţĭ ofiţeriĭ concentraţĭ vor fi încunoştiinţaţĭ personal la domiciliile lor.

—

Comitetul de asistenţă din Iaşi a venit în ajutorul devastaţilor din tîrguşorul Bivolari cu o sumă de 12000 lei, mulţumită căreia se crede că se vor putea relua relaţiile comerciale şi activitatea de odinioară a tîrguşorului.

In aceiaşi proporţie vor fi ajutaţi în cursul săptămînei comercianţii şi meseriaşii din Podul Iloaie şi Ţiganaşi cari au avut pierderi mai însemnate cu ocazia devastărilor.

—

DIVERSE

— Secţia de jandarmi din Podu-Iloae a înaintat pe individul Georges Combera, găsit vagabondînd prin acel târguşor. Asupra lui nu s'a aflat nici un act care să-i probeze identitatea. El pretinde că e lăcătuş şi că vrea să se stabilească în România. Va fi expulzat.

— Prefectura de Tecuci face cunoscut că nişte hoţi, rămaşi necunoscuţi, au furat mai mulţi cai, arendaşului moşiei Găiceana. Au fost luate măsuri pentru aflarea lor.

— Pe teritorul comunei Ţigănaşi din acest judeţ a fost găsit cadavrul unui om a cărui identitate nu s'a putut stabili. Se crede că el e de mult mort şi că a fost acoperit de zăpadă. S'a deschis o anchetă.

— Prefectura judeţului Ilfov, a cerut urmărirea fostului perceptor al comunei Călăreţi-Şeinoiu, Take Ghimpăţanu, rămas dator statului. Se'ntreabă dacă sus numitul are vre-o avere sau dacă ocupă vre-o funcţie.

— A fost găsit în dormitorul morei Taxier, mort, focarul Vasile Ţapovici, în vârstă de 52 ani.

Cauza morţei nu se cunoaşte; cazul se ancheteazǎ.

— A fost arestat individul Constantin Căţel, fratele vestitului bandit Căţel, existând în contra lui un mandat de arestare.

— Parchetul de Calaraşi a cerut autorităţilor locale urmărirea şi prinderea, magazinerului Ilie Antochi, implicat într'un însemnat furt.

— Parchetul de Romanaţi a cerut urmărirea şi prinderea indivizilor Petru Parlac în vârstă de 52 ani şi Gheorghe Pandurel de 32 ani, ambii dispăruţi din comuna Dolusceni în urma unui furt săvârşit în dauna arendaşului moşiei Dolusceni.

RADA

(NUVELA)

Inghiţea din cînd în cînd în sec, gura îi era amară. Trecătorii de toate soiurile se plimbau prin oraş; trăsuri nenumărate; casele păreau a fugi dinainte-i. Işi aminti de un vînzător de gazete, cum se bătea într'un colţ de stradă, cu un oltean. Apoi 2 bătrîne ce stăteau de vorbă în faţa unei prăvălii, amîndouă cu părul alb şi cu ochelari. Şi o curte pe lîngă care trecu trăsura Un domn bătrîn se juca rîzînd cu un copil—în fund servitoarea curăţa nişte cartofi. Radei îi păru că intră în altă lume. Inchise ochii şi se revăzu în bucătărie curăţînd şi ea cartofi! Ce rău e să fii bolnavă!.... Şi se gîndea cu un tremur la biata soră-sa.... cu spuză de copii, căreia îi va cădea belea pe cap.

Era pe la patru după amiază. Trăsura gonia din stradă în stradă, huruind pe pietre. Rada se uită curioasă la spatele birjarului, la hainele lui de catifea neagră. Pretutindeni viaţă, mişcare. Copaci erau goi, fără frunze, cu cîte un covor galben de desuptul lor. Cei mai mulţi din oamenii, pe care 'i vedea, erau cu zîmbetul pe auze. Trăia ca în vis.

Slavă Domnului, pînă acuma nu'i venise să tuşeaăcă. Măcar de n'ar tuşi pînă o ajunge la soră-sa. Inchise ochii şi răsuflă uşor, ca să nu se înece. Ce rău ar fi să o surprindă tusea în trăsură!

Rămase cu ochii închişi, fără de gînduri. Nu auzea de cît zgomotul copitelor şi uruitul roţilor. O zguduitură o readuse în fire. Trăsura se oprise în faţa micei căsuţe a sori-si. La fereastră, Nicu, băiatul cel mare ca de vre'o nouă ani, o privi mirat ţinînd o bucată de covrig în mînă. Apoi o recunoscu şi plecă în grabă de la geam. Se auziră sgomote în casă şi după o clipă soră-sa cu fetiţa cea mică eşi în poartă mirată. Dar cum o văzu, dete drumul copilei şi alergă speriată, spre a'i ajuta să se dea jos.

— „Ce e cu tine, Rado!" strigă ea. Copii toţi se adunară în jurul trăsurii.

— „Sunt bolnavă!" şopti fata încercînd să zîmbească pe cînd se răzema de braţul soră-si. Am venit să zac la voi. Dar mă... mă... ar fi voit să spună „mă fac eu bine!" dar o înecă tusea. Şi tuşi, tuşi de'şi rupse pieptul.

In acest timp birjarul prinea nerăbdător de pe capră aşteptînd să'i se plătiască. Maria sora Radei, era năucită. Copii se uitau curioşi la servitoare şi Nicu începu să muşte iar din bucată de covrig.

Şi pe cînd intrau cu toţii în casă Maria murmură:

— „Săraca de mine, Doamne! ce o să zică bărbatu- meu?

***

Prin fereastra deschisă, care da în stradă, intra vîntul proaspăt de primăvară, gonind în spre patul bolnavei valuri, valuri de parfum: miros de pămînt proaspăt amestecat cu acela a mugurilor sparţi în văzduhul reînviat. De sus, deasupra olanelor acoperişului de peste drum, cerul zîmbea cu strălucire în albăstrimea sa limpede şi vre-o două raze de soare sărutau cu ochii lor măriţi, fruntea-i netedă, ca să se fugărească apoi pe cutele verzi ale plăpămei.

Era într'o Duminică. De departe, din toate colţurile oraşului, sunete line de clopot îşi tremurau duioşia în aer şi pătrundeau în odaie ca un suspin metalic şi legănător.

Şi din locul unde se odihnea oftieoasa, priveliştea la stradă, prin cadrul pătrat al ferestrei, era acea a unui ochean în care s'ar vedea o lume întreugă.

Pe drum mergeau ca nălucile, bărbaţi şi femei, singuri s'au în grupuri şi Rada îi vedea doar în răstimpul cît treceau de la un pervaz al ferestrei, la celalt. Vorbe frînte, cîntece strengăreşti, rîsete plăcute îi se opreau în urechi. Şi era singură în odaie. Soră-sa plecase să tîrguiască şi Ion, cumnatu-său îşi vedea de serviciu. Cu ea nu rămăsese decît Nicu. Dar băiatul, prins şi el de fiorii dătători de viaţă ai primăverei, eşise în curte, pe unde se plimba vesel, făcîndu-şi de joacă.

Rada era singură de tot. O moloşeală dulce îi cuprînse gîtlejul şi avea părerea că e mult mai bine. Se simţea odihnită şi dispusă. Un semn bun acesta. Să se însănătoşeze în curînd! Oh, să poată din nouă merge pe stradă, acum mai ales, cînd e atîta mişcare în lume, cînd văzduhul miroase atît de dulce şi copacii au înverzit.

Odaia era scaldată în lumină. Un timp şi strada rămase liniştită. O muscă, prima muscă pe care o vedea Rada după multe luni de earnă şi de boală, se avîntă bîzîind prin încăpere.

(Va urma)

Ultime informaţii

Guvernul a renunţat la 2 din proiectele cuprinse în Manifestul ce l'a publicat cu prilejul venirei la cîrma statului: proiectul privitor la Casa rurală nu va fi presentat Parlamentului.

Proiectul contra trusturilor va fi presintat, dar el nu va cuprinde de cît clauza că unul şi acelaş arendaş nu va putea ţinea în arendă, *în acelaş judeţ*, de cît un număr limitat de fălci.

D. A. A. Băddăreu va pleca mâine la Bucureşti. Joi va pleca la Paris unde va sta în tot timpul vacanţei de Paşti.

Regimetul 7 cavalerie se află actualmente împărţit în Piatra Neamţ, Tg. Neamţ şi Bacău.

Regimentul se va reintoarce în garnizoana noastră la începutul lunei Iunie.

Directorul general al C. F. va sosi în Iaşi astă-zi dupe prînz, cu un tren special şi va pleca de aci la Sîrca în anchetarea catastrofei de ieri.

O maşină de manevră a deraiat astă-zi în gara Iaşi.

Nici un accident.

D. maior C. Brănduş va fi numit comandant al Batalionului IV de vînători din localitate, în locul d-nului maior Derigault.

Eri s'a terminat în Capitală examenul scris pentru obţinerea titlului de docent, în specialitatea Dreptului Roman.

Printre candidaţi se ştie că se află şi d. St. G. Longinescu, profesor definitiv de Drept Roman, la facultatea noastră juridică.

După o telegramă sosită în localitate aseară se anunţă că d. St. G. Longinescu, a reuşit, fiind clasificat cel întâiu.

Proba orală a inceput azi.

D. P. Poni a plecat ieri seara la Bucureşti spre a se înţelege asupra mai multor chestiuni referitoare la Iaşi.

In privinţa numirei unui director la eforia spitalului sf. Spiridon, s'a petrecut ieri o scenă foarte nottimă.

Dl. P. Poni zicea ca acest post să se încredinţez d-lui X. Eraclide. Dl. Penescu, însă, stăruia foarte serios pentru dl. Al. Poni, fiul d-lui Poni.

In cele din urmă, dl. Penescu zise:

— Dacă nu permiţi numirea fiului d-tale, eu demisionez.

D-nii O. Velciu şi M. G. Liteanu au fost numiţi avocaţi ai casei sf. Spiridon şi d. P. Ghiţescu, şeful contenciosului acelei case.

D. Iulius Velciu va fi numit avocat al primăriei şi d. Teodoru, şef al contenciosului

Predarea terenurilor de la Timişeşti de unde urmează a se aduce apă, se va face în cursul săptămînei viitoare.

La predare va asista d. Poni.

D. V. Roban a fost numit copist în grefa secţiei I-a Curţei de Iaşi în locul d-lui Răducăn, care a fost înaintat registrator.

Camera de punere sub acuzare a cercetat azi 12 apeluri relative la neorînduelile ce-au fost descoperite cu prilejul revoltelor săteşti.

3 din aceste apeluri au fost făcute de procuror contra infirmărei a 3 mandate, iar celelalte 9 apeluri au fost făcute în contra confirmărei a 9 mandate de arestare de către tribunalul de Suceava.

Camera a rèspins apelurile procurorului, a primit pe acelea a celor 9 lucrători, aşa că toţi cei 12 lucrători vor fi puşi în libertate.

Demnii avocaţi Osv. Teodoreanu şi I. Ioan au susţinut apelurile lucrătorilor.

D. V. G. Morţun, ministrul lucrărilor publice, va sosi mâine în Iaşi spre a lua parte la înmormântarea celor trei victime ale catastrofei de eri dela Sârca.

Corpurile nenorociţilor au fost depuse pe catafalc în etajul de sus al gărei Iaşi.

Comisia interimară comunală a acordat trei morminte gratuite celor trei nenorociţi.

*

Primul procuror a plecat astăzi dimineaţă la Sârca spre a continua ancheta începută ieri acolo. Tot astăzi va sosi acolo şi directorul general al C. F.

La secţia 3 a tribunalului se judecă azi procesul dintre princepele D. M. Sturza cu M. Fischer şi B. Iuster, pentru plata unei diferenţe de cîştiu la moşia Flămânzi.

Unul din avocaţii reclamanţilor d. Sion a rîdicat incidentul pentru complectarea comisiei rogatorii şi pentru luarea unui supliment de interogator, la Dieppe prinţului Sturza. D. Dissescu combate incidentul.

In procesul d'intre domnii Sascău, fost poliţai la Bacău şi Vasian, medic veterinar, curtea secţia I admiţînd un incident a numit pe domnii doctori Sculi, şi Juvara experţi spre a examina starea sănătăţei veterinarului Vassian.

Experţii vor jura la 14 April, iar procesul se va judeca la 4 Mai.

D. P. P. Carp a plecat eri seara din Bucureşti la Ţibăneşti. Până în staţiunea Buhăeşti d. Carp a călătorit împreună cu un fruntaş al politicei, căruia, în ce priveşte fuziunea, d. Carp i-a făcut următoarea declaraţiune:

— Voesc să fiu şeful partidului conservator şi voesc o concentrare întreagă, fără de învingători şi fără învinşi.

Almintreli nu primesc.

Situaţia liberalilor din Bacău.— Liberalii noştri, după cum v'am comunicat eri, sunt împărţiţi, în două tabere. Vechii liberali, ca fraţii Iunius şi Take Lecca şi Caton Lecca, împreună cu alţi vechi liberali, foşti deputaţi şi demnitari ai acestui judeţ, sunt de-o parte, iar de cealaltă parte este dl. Radu Porumbaru, actual prefect, înconjurat de doi trei profesoraşi, cari caută în această situaţie să cîştige poziţiuni în partid, pe cari nici trecutul lor politic, nici meritele personale nu li'l indică. Faptul că vechii liberali pînă acum n'au luat o atitudine hotărîtă contra celor cari vor să ducă partidul la o desbinare definitivă, a fost luată de... tineri ca un semn de slăbiciune. De fapt însă vechii liberali, cari fie zis în treacăt, au multe simpatii pentru dl. Porumbaru şi regretă atitudinea sa momentană, au căutat să nu zădărnicească acţiunea sa de a pacifica judeţul şi a stabili acordul între proprietari şi ţărani.

*

Supărarea vechilor liberali datează de la alegerea comitetului executiv din 28 Februarie a. c. cînd s'a văzut tendinţa celor trei sau patru generoşi, ce sunt în partidul liberal din localitate, de a înlătura pe vechii liberali, asigurîndu-şi lor situaţia în club. Chiar în acea seară nemultumiţii s'au obţinut de la vot şi au declarat că atît timp cît va dura acel comitet ei nici vor calca prin club.

Pentru moment unul din cei mai vechi fruntaşi ai Bacăului, d. Leon Sakellary, fost prefect, deputat şi senator în aproape toate legislaturile de la 1888 încoace, păstra o oare-care reservă, acum însă cînd şi d-sa s'a convins că ţelul urmărit de acei ce alcătuise lista comitetului executiv e de a înlătura şi eclipsa pe cei vechi, ş'a aratat cu desăvîrşire nemulţumit şi scîrbit de politica ce se face declarînd că sub nici un pretext nu va primi nici de a candida pe o listă compusă de acel comitet.

*

Se vede deci, din cele-expuse mai sus, care este situaţia opoziţiei faţă de partidul liberal divizat, mai ales că administraţia este în mîna celor mai slabi şi mai puţin numeroşi.

Se prevede ca la viitoarele alegeri, faţă de lipsa de candidaţi serioşi din partea administraţiei, o mare majoritate a conservatorilor, uniţi aci, vor intra în parlament, pe lîngă un număr de candidaţi liberali independenţi, a căror popularitate şi trecut politic li asigură succesul în alegeri.

Singura dorinţă a opoziţiei este ca administraţia să fie inflexibilă faţă de vechii liberali.

La 22 April,—în prima zi de Paşti,—va avea loc la Coloseul Regal o mare şi frumoasă Serată Dansantă dată de societatea „Jubileul Carol I."

Două muzici militare vor distra publicul şi se va organiza şi un mare bazar de obiecte, aşa că fiecare va pleca cu un frumos suvenir de la acest bal.

Sala Coloseului va fi frumos decorată.

Poşta Red. D-lui M. Bine-voiţi a lăsa manuscrisele in chestiune la tipografia Goldner de unde ni se vor trausmite spre cercetar.—Mulţumim.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 10 Aprilie

Viitoarele alegeri

Bucureşti.—**Este definitiv hotărît ca viitoarele alegeri generale să aibă loc la începutul lunei Iunie.**

Asupra acestei chestiuni toţi membrii guvernului au căzut de acord.

Actualele corpuri legiuitoare vor fi convocate la sfârşitul lunei Aprilie spre a li se ceti decretul de dizolvare.

Candidaturi la Iaşi

Bucureşti. — In cercurile guvernamentale de la centru se afirmă că pe lista candidaţilor liberali de la Iaşi pentru viitoarele alegeri generale vor fi şi d-nii Toma Stelian, ministrul justiţiei şi Gheorghe Panu.

Cazul Kogălniceanu-Vălescu

Bucureşti.—Se ştie că tribunalul de Vlaşca a confirmat mandatele de depunere emise de judele instructor de pe lîngă acel tribunal contra d-lor Vasile Kogălniceanu şi Vălescu, directorul „Gazetei Ţăranilor".

Atît Kogălniceanu cît şi Vălescu au făcut opoziţie la camera de punere sub acuzare.

Un principiu

Bucureşti.—*Se pare că principiul admis pentru Iaşi ca primarii şi eforii să nu fie în acelaşi timp aleşi în Parlament va fi pus în aplicare în multe oraşe.*

Principiul în unele locuri va fi chiar impus de la centru, în scop de a se evita nemulţumirile şi a se putea satisface toate pretenţiunile partizanilor.

Concentrarea trupelor

Bucureşti.—*Trupele vor fi concentrate în modul urmator:*

Infanteria, *pe timp de 70 zile, de la 1 Mai până la 3 Iulie, la reşedinţa regementelor. Vor fi concentrate contigentul 1 teritorial şi contigentul 1 permanent 1907 şi anume aceia care n'au mai luat parte la concentrările anterioare.*

Cavaleria, *pe timp de 75 zile, dela 26 Aprilie până la 9 Iulie, şi anume contigentul 1 teritorial 1907 şi contigentul 4-lea toritorial 1904, care va fi concentrat pe timp de 25 zile, de la 15 Iunie până la 3 Iulie.*

Ofiţerii în rezervă vor fi concentraţi numai aceia care au luat o primă de echipament şi n'au luat parte la concentrările anterioare.

Fuziune.

Bucureşti.—Cercurile politice de aci vorbesc de fuziune ca de un fapt care este aproape îndeplinit.

Se spune că tratativele în privinţa alcătuirei viitorului comitet executiv au ajuns la rezultatul că s'a convenit ca din acel comitet să facă parte toţi foştii miniştrii, foştii preşedinţi şi vice-preşedinţi în corpurile legiuitoare.

Nuoi generali.

Bucureşti.—Este definitiv hotorît că pe ziua de 10 Mai vor fi înaintaţi la gradul de generali de brigadă d-nii coloneli Hartel, Costescu, Raşcu şi Pressan.

O scrisoare a d-lui I. I. Brătianu

Bucureşti.—Profesorul Popescu din Ploieşti reclamase ministrului de interne că, cu prilejul rescoalelor, în judeţul Prahova, tatăl seu, de şi complect nevinovat, a fost împuşcat. D. Brătianu a trimis o scrisoare d-lui Popescu prin care spune că ia cea mai vie parte la durerea sa şi-l anunţă că petiţiunea a fost remisă ministrului de resboi spre cercetare.

D. Cantacuzino la Rege

Bucureşti.—*D. G. Gr. Cantacuzino a fost primit ieri în audienţă de M. S. Regele. Se crede că fostul prim-ministru a expus Suveranului tratativele ce se urmează pentru reîntregirea partidului conservator, tratative de mersul cărora M. S. se interesează de aproape.*

Sinucidere

Bucureşti. — Doamna Eugenia Starostescu, sora d-lui Cucu Starostescu, fost secretar general la ministerul de domenii, s'a sinucis astă-zi la locuinţa sa.

D-na Starostescu suterea de neurastenie.

Fratele sinucisei este inginer al judeţului Iaşi.

Demisiune

Roman.—D. colonel Const. Iliescu, comandantul regimentului IV artilerie a demisionat din armată.

Oameni norocoşi

Bucureşti. Soţii Tasia şi Elmichiă Nicol, din capitală, au fost înştiinţaţi că un unchiu al lor din Bombay a încetat din viaţă şi că de pe urma lui a remas avere de milioane.

Loteria română

— Tragerea clasei V. —

Azi la orele 9 dimineaţă, a avut loc la ministerul de finanţe, tragerea clasei a 5-a a loteriei privilegiată a regatului român.

Comisiunea care ia parte la tragere, e compusă din:

Preşedinte d. M. G. Stoenescu, membru la înalta curte de compturi, d-nii N. Lahovary, D. Nenişescu membrii, delegaţi de ministerul de interne.

D. procuror Duca.

D. I. Ionescu, director al datoriei publice, d-nii A. Pancu şi I. Anghelescu, delegaţi, din partea ministerului de finanţe. D. dr. Duma, de asemenea delegat de ministerul de interne şi apoi întregul personal al direcţiei loterie.

Iată numerile eşite la sorţi până la ora 3:

No. 14,928 a cîştigat 20,000 lei;
No. 13,465 „ 5000 lei;
No. 36,432 „ 3000 lei;

Numerile 46.159, 7875, 10,992 şi 40.147 au cîştigat cîte 1000 lei; Cîte 500 lei au cîştigat numerile: 4818, 6073, 48.314, 3804, 13.676, 4936, 51.060 şi 2630.

Cîte 300 lei au cîştigat numerile; 8932, 21.835, 35.477, 32.474, 56.438, 57.283, 26.149, 14.522.

Cîte 250 lei au cîştigat numerile; 55.187, 36.698, 45.359, 24,546. 487, 22.224, 2360, 18.400, 58.928, 4274, 17.419, 9778, 26.438, 14.007, 8148, 18.966, 6221, 684, 9833, 52.414, 48.748, 33.176, 52.301, 5135, 7991, 44.974, 44.714, 16.357, 3599 şi 10,828.

Cîte 200 lei au cîştigat numerile: 87, 422, 543, 261, 210, 1039, 1102, 2397, 2007, 2157, 2571, 3708, 3311, 4561, 4351, 5024, 5998, .5989, 6911, 6910, 7527, 7723, 8023, 8943, 8938, 8593, 8174, 9265, 9209, 10.738 10.800, 10.879, 11.265, 11.416, 19.256 şi 16.352,

Declaraţiile d-lui Xenopol

Viena.— Un redactor al ziarului „Zeit" publică o convorbire cu d. Nicu Xenopol asupra consecinţelor turburărilor.

— D. Xenopol declară că turburările nu vor lăsa urme prea grele pentru ţară. D. Xenopol regretă că Franţa şi Germania au acaparat piaţa Romîniei şi că Austria nu s'a ocupat de piaţa Romîniei.

Trebueşte ca legături mai strînse să fie între Romînia şi Ausrtia şi aceasta nu se poate de cît prin concesiuni reciproce.

Intrevedere intre Regi

Londra. — Ziarele află că Regele Victor Emanuell va face o vizită la Cartagena regelui Alfons al Spaniei iar acesta va reintoarce vizita la Spezia.

Catastrofă pe Neva

Petersburg.— Asupra catastrofei vaporului „Archansky" pe Neva se cunosc următoarele amănunte:

Vaporul era de mult în stare rea şi de acum zece ani trebuia scos din circulaţie. Maşinele urmau să fie demontate şi vîndute drept fer vechiu.

Catastrofa s'a întîmplat în timpul nopţii pe un viscol îngrozitor. Blocurile de ghiaţă au izbit vaporul, l'au sfărămat şi vaporul s'a scufundat puţin timp după acea.

Trei-zeci şi şase de persoane s'au înecat.

Agitaţia în Orient

Berlin. — Ziarul „Deutsche Tages-Zeitung" spune că situaţia în Orient continuă a fi din cele mai agitate. Turcii şi bulgarii se pregătesc de răsboiu, iar Turcia întreţine bande care au menirea de a ataca pe Bulgarii din Macedonia.

Deaseminea Sultanul a telegrafiat la Atena felicitînnd pe Greci pentru atitudinea lor contra Bulgarilor.

Un succes al lui N. Xenopol

Viena.— Dl. N. Xenopol, deputat şi director al revistei economice, a ţinut aci o conferenţă în prezenţa unui mare număr de înalţi funcţionari, membrii corpului diplomatic şi numeroşi industriaşi.

Conferenţiarul a fost des aplaudat de mulţimea prezentă.

Convenţia Austro-Romînă

Viena.—Guvernul romîn a fost înştiinţat că pe ziua de 10 Maiu st. n. să trimită aci delegaţi care să trateze încheerea unei convenţiuni Austro-Romîne.

Este sigur că guvernul romîn va pune ca condiţie primă asigurarea transportului de vite şi carne în Austria şi ca statul romîn să furnizeze jumătate din totalul vitelor necesare Austriei şi pe care pînă acum le furniza Serbia.

Bănuiţi executaţi

Varşovia.—Un serjent şi doi soldaţi au fost ucişi ziua în amează fără ca vinovaţii să fi putut fi descoperiţi.

Curtea marţială a condemnat pe 8 bănuiţi, la moarte şi ei au fost executaţi.

Sophica Bercovici
Daniel Goldenblankc
Logodiţi
Focşani *Lodz*
In locul ori-cărei alte înştiinţări.

DE INCHIRIET

Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Vaccinări şi revaccinări
cu limfă proaspătă garantată
practică
Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

De inchiriet în strada Golia un apartament de 5 camere şi un antret, între care una foarte mare. Se preferă a se închiria unui club sau unei societăţi. A se adresa administraţiei.

De închiriat

Două apartamente fie-care de cîte două odăi din casele situate în strada Păcurari No. 97.
Pentru condiţiuni a se adresa d-lui M. Con. Drăcşăneanu avocat Strada Sf. Sava No, 16.

Rachell Grunberg
MOAŞA PREMIATA
Iassy strada Armeană N-rul 11
Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.
Aranjamentul corespunzător
INGRIJIRE RIGUROASA
PRETURI CONVENABILE

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizare în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Personalul C. F. R. al seviciului de Mişcare din coprinsul Inspecţiunei 6, cu mare durere sufletească, în numele familiilor decedaţilor, Stîngaciu Ioan, şef de tren, Şerbănescu Vasile, conductor şi Grigoriu Nicolai frânar, aducem la cunoştinţa tuturor cunoscuţilor că mîne, Mercuri 11 Aprilie, se va face înmormîntarea regretatelor victime ale accidentului întîmplat trenului 812 în noaptea de Duminică spre Luni, între gările Podul-Iloaei şi Sârca.

Cortegiul va porni din gara Iaşi la cimitirul Eternitatea ora 1,30 p. m.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat olienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini. Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

4420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obţinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

în Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĔ-DECI ANI** a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE** in **BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ** si in tote **BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*— Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut, LE MÈTRE 0f30c.

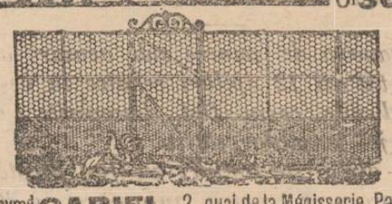

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 80
Porte-Bouteilles, pour 20 places.....	7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 121.—Joi 12 Aprilie 1907

Adevărul in politică

Patimile politice se dezlănţuesc adesea ori din necunoaşterea adevărului. El prin sine însuşi e de aşa natură, că în faţa lui te supui, pentru că lumina adevărului face să întunece toate pornirile pătimaşe, toate interesele meschine, toate platitudinile oamenilor hărăziţi de natură cu talentul de a se vări cu voe sau fără voe supt pielea altuia. Cum ar putea trăi asemenea microbi in cercul luminos al adevărului ? Cum şi-ar putea spori acţiunea lor deleteră la razele luminoase ale adevărului ?

Şi de ce oare tocmai în politică să se caute pe toate căile a se acoperi adevărul ? Să aibă el—adevărul—calitatea de a supăra prin sine ? Nu; adevărul în politică n'are această chemare. El nu e destinat ca in relaţiunile sociale să producă supărări cuiva ; pentru că în politică prin recunoaşterea adevărului se restabilesc meritele şi demeritele oamenilor publici, fără a se etala numai calităţile personale ale cuiva.

Dar pe când *interesul* în politică reclamă exagerarea meritului sau a demeritului cuiva : numai adevărul e acela, care vine şi pune pe fiecare la locul său după priceperea sa, după munca sa, după temperamentul său. Dar, de oarece cântarul în asemenea materie e ceva relativ, căci e omenesc,—şi ştiut e că pornirile pătimaşe pot intuneca restabilirea lui, —de aceea şi corectivul acestei greşeli în apreciere nu poate fi găsit de cît în *realitatea brută şi obiectivă a faptelor*, în cîntările şi psalmodiile celor interesaţi.

Tot în natura omului e şi imboldul de a se îmbraca cu penele altuia, căci controlul şi restabilirea adevărului trecînd cercul ingust al personalităţii cuiva, tot numai realitatea brută şi obiectivă a faptelor îl va restabili.

De aceia în faţa limpedelui şi obiectivului adevăr al faptelor, multe ambiţiuni egoistice cad, multe legende se sfarmă şi multe deziluzii se nasc. Căci urmarea mutualităţei intereselor este că reclamă de la cei cuprinşi în acel cerc să-şi păstreze iluziunea adevărului văzut prin prizma lor, nu în sine însuşi.

In scurt dar *interesaţi, linguşitorii* şi *laudăroşii* au tot dorul de a alunecа adevărul pe căi piezişe, pentru a-şi satisface mutualitatea intereselor lor; şi faţă cu asemenea cerc răstrîns interesat şi stăpînit de egoistice planuri, natural că ori cît te vei sili să le răspici adevărul adevărat, ei îţi vor găsi cusur că sub ori ce procedură ai restabili adevărul, nu eşti *sincer*, nu eşti *leal*.

Cel ce ştie cum stă cu adevărul adevărat şi constată că e denaturat cu *intenţie* sau de *politică* de cel ce-l protejează, poate ori să-l reconstitue pe de-antregul dînd fie-căruia rolul său adevărat, ori crezind că această cale e nepriincioasă în anumite împrejurări, din anumite considerente, apucă a doua cale, îl ignorează, *îl tace, îl trece supt tăcere*. Ce poate arăta prin aceasta de cît că adevărul adevărat fiind ştirbit în dritul său primordial, reclamă de la cel ce l'a călcat cu voinţă, mai multă prudenţă în etalarea lui.

Să fie calea de a doua, *„fină diplomaţie", manifestarea unei slăbăciuni omeneşti !* Să fie aceasta de a doua cale o *meschină politică ?* Iar ziarul care din prudenţă politică a apucat această cale să fie un simplu pamflet ?

A ! dar pentru oameni cari îşi fac un credo politic de a etala zilnic calităţile morale şi sufleteşti ale cuiva, ca să asurzească lumea cu osanalele lor, e zădarnic lucru să spui că asemenea tactică, departe de a spori în ochii lumii calităţile îdolului lor, răspîndesc neîncrederea şi răceala.

PE-ASCUNSELE

Guvernul a revenit asupra ideei de a face alegerile generale la toamnă. Părerea ce domnea de-a convoca fără multă întîrziere colegiile electorale, de a scăpa de camere ospitaliere şi de a lucra cu forţe proprii—a triumfat.

In cele mai multe din Judeţe se intocmesc listele de candidaţi guvernamentali, dar se lucrează pe ascunsele fiind că se ţine în secret faptul că, în cursul lunei, actualul Parlament va fi disolvat.

Prin acest procedeu straniu, guvernul şi partidul liberal urmăresc o lovitură foarte genială : să impedice sau să amîne pe cît se poate realizarea concentrărei conservatoare.

Dacă s'ar vesti oficial hotărîrea de a se disolva Camerile, faptul—cred liberalii—ar accelera reintregirea partidului advers.

Şi de această reintregire liberalii au adevărată groază.

Ea i urmăreşte ca un spectru, fiind-că unirea partidului advers ar insemna începutul sfârşitului guvernărei liberale.

De acea se face un secret à la Polichinelle din curânda disolvare a Camerelor şi dacă fuziunea s'ar adeveri zilele acestea, guvernul s'ar asocia la părerea din trecut a d-lui Sturza şi ar amâna alegerile la Octombre, în speranţa de a putea impăca până atunci numeroasele nemulţumiri din partid şi de a câştiga ceva popularitate.

Indiferent de ceea ce ar urmări sau nu guvernul, un fapt este sigur : că disolvarea a fost hotărâtă şi că se face un mare secret din această hotărâre.

Un guvern care ţine ascuns un asemenea fapt, nu poate fi tare şi nu dă dovadă că are încredere în puterea sa.

Căci indiferent dacă conservatorii se vor concentra sau nu, ei au de sigur drept să iee parte la viitoarea luptă să se pregătească pentru dânsa şi, prin urmare, să fie înştiinţaţi de hotărârea guvernului.

De aceea sau să se anunţe că Parlamentul va fi disolvat sau să desmintă zvonul.

Fără întârziere.

C. F. R.

De-alungul liniei ferate Iaşi—Sîrca s'a întîmplat o groasnică deraiare în care au murit 4 oameni, 4 muncitori de la C. F. Pentru marele public această catastrofă, aceşti 4 muncitori morţi în exerciţiul unei abrutisante funcţiuni—nu vrea să zică lucru mare.

Funcţionaral de la căile ferate este omul-bestie şi de meseria lui este legată moartea, ca şi de acea a pilotului, ca şi de acea a minerului.

Aceasta este judecata publicului. Şi ajunge să se audă despre deraiarea unui tren de marfă, pentru ca nenorocirea, ori cît de mare ar fi, să treacă imediat în domeniul banalului.

De aceea publicul n'arată interes ultimei deraieri, căci n'a deraiat un tren de persoane !

Am insistat asupra acestui curios principiu al publicului, fiind-că tocmai lipsa sa de interes pentru personalul inferior al C. F. face ca soarta rea a acestui personal să nu găsească ameliorare, căci desinteresul publicului pentru o chestie dreaptă nu poate face ca nedreptatea să fie biruită.

Cari sînt cauzele ultimei catastrofe ?

Cauzele se ancheteză—fireşte. Şi nu se poate spune că ancheta nu se face cu tot luxul de rigoare : funcţionari la faţa locului, parchetul de Iaşi la faţa locului şi—tot la faţa locului—d. director general al C. F.

Adevărul, însă, nu se va afla nici odată, cel puţin în mod oficial : căci adevărul este, că, din spirit de economie, nu se pun în de-ajunse maşini la trenurile de marfă.

Ce mare minune că s'a întîmplat catastrofa de alaltaieri, dacă la vre-o 20 de vagoane încărcate cu mărfuri s'a pus o *singură maşină*.

Dar această nechibzuinţă—să-i zicem astfel—se petrece în toată ţara, pretutindeni se fac asemenea economii criminale.

Dar onor. direcţie generală va face şi un lucru frumos : va face paradă mare la înmormîntarea celor 4 victime ale economiilor : înmormîntarea se va face pe cheltuiala Direcţiei, iar un simplu accident—fiinţa unui socialist în fruntea ministerului lucrărilor publice—va da părăzei un caracter şi mai ceromonios : *însuşi* d. V. G. Morţun va lua parte la înmormîntare.

Şi—cine ştie ?—ministrul va rosti poate şi un discurs la mormântul celor 4 foşti... tovarăşi.

Cu asemenea entusiasm falş şi cu nepăsare din partea publicului—soarta muncitorului de la C.F. va rămînea din nefericire, aceeaşi: o soartă din cele mai rele.

In chestia meseriaşilor

Acum, cînd campania lucrului începe şi începe prin rădicarea a două mari clădiri, antrepositele şi Palatul administrativ din Iaşi, la care putem adăugi şi pe a 3-a mare lucrare, aducerea apei, e timpul să ne ocupăm şi de meseriaşii noştri, care stau fără lucru şi care aşteaptă deschiderea campaniei lucrului pentru ca munca şi meşteşugul lor să fie chemate la activitate.

Aceste mari lucrări se fac de antreprenori, parte romîni, parte străini, pentru că romînul n'a ajuns încă acolo ca experienţa lui se garanteze executarea lucrărilor mari şi de artă şi n'a ajuns romînul la acest nivel, nu pentru că n'are însuşirile necesare, dar pentru că romînul a căutat numai mana budgetară, părăsind munca practică, munca de folos pentru ţară şi individ.

Şi n'a ajuns romînul la acest nivel, pentru că rătăcirea societăţii noastre e atît de mare, că un ziar cotidian al unui partid politic, din această ţară, a mers pînă acolo, se ridiculiseze că un ucenic în comerciu, după ani de muncă şi strădanie, a ajuns să capete prin încrederea cetăţenilor mandatul de Deputat. *Nobilul cavaler, care a făcut această ridiculizare o fi poate vre-un principe de naştere, n'o fi fost vre-un bursier, dar nu ştim ce folos a adus şi aduce Economiei naţionale, ori ţării aceştia prin ocupaţia sa, ca să se creadă îndreptăţit a ridiculisa pe un om care s'a rădicat prin muncă şi economie.*

Cu astfel de nobili, ţara nu va putea creşte în venituri, iar budgetul slavă Domnului e destul de săcătuit, ca să mai aibă nevoe de noui sugaci.

Parte din aceşei antreprenori, fiind străini, zicem că negreşit vor căuta a se servi mai mult de braţele străine în ridicarea acestor lucrări cu bani romîneşti. De aceea credem noi, bine ar fi ca d-nii miniştri respectivi şi în special d-nii Ingineri romîni, conducători ai acestor lucrări, să ea măsuri din timp pentru ca meseriaşii romîni să fie angajaţi cu preferenţă la aceste lucrări urmînd ca numai lipsa de braţe să fie ocupate de străini.

Camera de comerciu de la Iaşi, a făcut deja demersurile necesare şi nu ne îndoim că toate autorităţile vor lua măsuri complecte în această privinţă.

Meseriaşii noştri, sunt destul de bine experimentaţi în lucrări de construcţiuni şi nu ne codim a afirma că în unele ramuri ei pot primi chiar concurenţa străină. Dar în afară de acest fapt, e chestie de patriotism a se angaja la lucrări romîneşti, meseriaşi romîni.

CATE-VA NOTE

Pe urma unei catastrofe in care pier sute sau mii de oameni, scapă, cîte-odată, cu viaţă unul sau doi—nu se ştie prin ce minune.

In politică se observă actualminte acelaş fenomen: catastrofa de la 12 Mart a făcut tot ce se face in asemenea împrejurări. Numai doi nu se ştie prin ce minune—au rămas neatinşi: d. Gr. Cerkez, la direcţia generală a Poştelor şi d. Davilla, la direcţia generală a teatrelor.

Minunea ni se pare atît de originală, încît nu indrăznim s'o comentăm.

*

Un liberal ne asigură că ştirea după care d. Poni ar fi rămas presidentul comisiei interimare fără altă atribuţie, nu este exactă.

D. Poni, din contra, a luat asupră-şi supravegherea lucrărilor pentru aducerea apei.

Şi interlocutorul adăugi :

— Era natural s'o facă, în vedere că situaţia la Iaşi e aşa fel că tot sîngele liberal s'a făcut apă, contrar proverbului.

*

Două minuni intr'o zi: telefonul Iaşi-Bucureşti a funcţionat bine şi excelentul comitet de la *Conservatorul* n'a comis nici un ordin de zi.

Această din urmă minune s'ar datora faptului că d. Ştefan a fost chemat la Floreşti in interes de gheţărie.

In corpul ziarului cetitorii găsesc textul unei prea interesante convorbire pe care un redactor al nostru a avut'o cu d. Const. Dissescu, fostul ministru de instrucţie.

In acea convorbire, care a avut de obiect chestiunea fuziunei, se ating toate laturile acestei palpitante şi de actualitate chestiuni ; se analizează partea de principii şi de fapt care ar putea constitui piedici la realizarea ei ; se cercetează situaţia viitoare a partidului conservator şi se face analiza viitorului partidelor noastre istorice.

OAMENI ŞI LUCRURI

ORAŞUL DIAVOLULUI...

In momentul cînd literatura noastră s'a îmbogăţit cu o mică lucrare asupra New-Yorkului descris în culori destul de simpatice şi atrăgătoare,—apare şi un articol al pururi interesantului Gorki, întitulat : New-Yorkul sau Oraşul diavolului galbăn.

Se ştie că popularul scriitor rus, atît de simpatic lumei şi în special democraţiei, a avut în America o primire foarte duşmănoasă, mulţumită prea marei importanţă ce acordă americanii chestiunilor de moralitate, fie chiar de natură cu totul intimă. Plictiseala şi neplăcerea pe care le-a îndurat admirabilul romancier dincolo de ocean răsună în stilul colorat dar straniu în care Gorki descrie interesantul oraş american. Judecaţi numai după pasagiul acesta :

„De departe oraşul acesta îţi pare o falcă avînd înfipţi în ea nişte dinţi negri şi neegali. Nouri de fum se rîdică de par'că o gură a unui uriaş s'ar năbuşi răsuflînd sub apăsarea grăsimei copleşitoare. Intraţi în oraş : cădeţi numai decît într'un piept de peatră şi de fier, într'un stomah care a înghiţit milioane de vietăţi, care le macină şi le mistuie. Strada este un gîtlej lunecos şi lacom unde vezi, tîrîndu-se, rămăşiţele vii cari formează populaţia. Pretutindeni, de-asupra capului vostru, la picioarele voastre, la dreapta ca şi la stînga voastră se înroşeşte fierul sinistru, triumfînd de isbînda sa chemat la viaţă prin puterea aurului, el vă învăluie, vă sfărîmă, vă îmbucătăţeşte oasele, vă nimiceşte muşchii şi vă distruge nervii, întinzîndu-şi tot mai departe firele reţelei sale.

Locomotive şi tramvaie şerpuiesc ca nişte viermi lungi, automobilele găgăie ca gîştile, firile electrice gem cu groază, atmosfera năbuşitoare e străbătută de mii de vuiete spăimîntătoare, precum un burete e străbătut de apă... Ingrămădiţi în acest tîrg necurat, înnăduşiţi de fumul fabricelor, locuitorii sunt închişi, tocmai ca la ocnă, între ziduri nalte, acoperite de mucegai ; ei tremură, se înfiorează şi-ţi suflă în faţă o respiraţie otrăvită de boală..."

...Să ferească Dumnezeu oraşele mari de furia marilor poieţi !

Rodion

Din ale şcolii primare

„Pentru viaţă nu pentru şcoală să învăţăm" e preceptul de care trebuie să ne conducem ; de unde nevoea ca toate cunoştinţele ce se predau în şcoală să aibă pe lângă scopul formal şi pe cel material.

Cum se face dar că copii eşiţi din şcoalele primare sunt aşa de slab înarmaţi în lupta pentru traiu ? După câţiva ani dela absolvirea celor patru clase — dacă nevoile vieţii nu-i mai iartă să treacă mai departe—ei ajung să uite a ceti. La ţară generaţia dela 1864 de când datează legea obligativităţii nu mai ştie să se iscălească. In timpurile actuale se găsesc oameni, care deşi au făcut cursul primar—unora lipsindu-le un an sau cîteva luni—nu mai ştiu să facă nici cea mai simplă socoteală de adunare sau scădere, cât priveşte împărţirea nici vorbă. Imi amintesc de un elev al şcolii de adulţi care ruga pe institutorul respectiv, la una din lecţii, să-l pue să facă orice socoteli afară de împărţire nu o poate !

Aceasta pentru cei cari n'au putut urma mai departe, dar cum se face oare că copii, cari timp de 4 ani au făcut sute de exerciţii de tot felul şi probleme caete întregi unele mai grele decât altele, după isprăvirea şcoalei nu mai ştiu nimic imediat chiar. Probă stau copii ce se prezintă la concursuri pentru gimnazii şi licee. Să cercetăm tezele lor. Şi pe la unele concursuri se dau probleme foarte uşoare şi cu toate acestea puţini candidaţi sunt, cari să le scoată la capăt bun.

Calamitatea cea mare însă e *tabla înmulţirei*. Această neîndurată „tablă" care a dat loc la atâtea conflicte între părinţi şi învăţători ; această tirană care nu cruţă nimic lăsând în urma ei numai dezastru timp absorbit, lacrimi varsate, încălţări rupte şi mai ales nervi tociţi ! fără să isbutească—de multe ori—ca la sfârşitul anului întâiu să-şi facă locul cuvenit în crierii atât de *„refractari"* ! Câte desilusii pe urma unor inspecţii: „Bine, Doamnă, cum se face că copiii d-tale sunt aşa de slabi la tabla înmulţirei, te credeam neîntrecută în transformarea tinerilor crieri în maşină de socoteală şi văd că nu-i tocmai aşa...." „Aveţi dreptate, Domnule Inspector, dar *seria* e cam slabă". Cuvântul „serie" e salvarea, servind pe rând : modestia, neglijenţa sau închiderea discuţii.

A intrat în obiceiu—fără multă cercetare—ca vina să se arunce scurt asupra învăţătorilor zicându-se că dacă copii uită curînd aritmetica învăţătorii sunt de vină pentru că nu-şi dau destulă osteneală, şi cînd şi-o dau nu proced cum trebuie.

Aceasta e cea mai grea obijduire ce se poate aduce celor cari după o oră de aritmetică ies istoviţi din clas punînd toată vigilenţa cerută ! Nu învăţătorul e de vină ci *programa* care a pus cu desăvîrşire de mult pe crierul bietului copil. Se caută a îmbăcsi capul lui cu prea multe în dauna celor puţine şi bune, care ar trebui să-i rămâe pentru viaţă.

Să luăm numai materia clasei întâi la aritmetică şi să cercetăm.

Invăţarea numerelor până la 100 — conform pedagogii — într'un an e cu neputinţă. Experienţa a dovedit celor cari au reflectat asupra puterilor copilului de 7—8 ani că slabii lor crieri nu pot cuprinde această serie de numere în aşa scurt timp. Germanii fac această materie în doui ani.

Profanilor li este iertat să nu dea crezare celor avansate mai sus, dar e trist că se găsesc profesionişti cari zimbesc vecinic avînd aerul să-ţi plîng de milă cînd cerci să le arăţi neajunsul ce aduce atîta materie de aritmetică în clasa întâi. Mai mult încă, se zice că se găsesc unii cari pînă la Crăciun—adică în 3 luni şi jumătate fac tot ce se cere în cuprinsul numerelor 1—100 ; iar restul timpului se minunează de nechibzuinţa programelor de a fi pus la clasa I numai atît ! Unui curent ca al acestora—de sigur—vor fi cedat cei cari au alcătuit programele.

Dreptatea cere cînd zice ca un lucru nu-i bun, să arăţi cum ar trebui să fie.

Acum cîţiva ani părinţii trebuiau să-şi dea copii la şcoală în vîrstă de 6 ani cu obligaţia ca la clasa întâi să se facă în 2 ani. Anul întâi copii veneau numai după prînz două ore, iar în anul al doilea veneau numai dimineaţa 3 ore. Socotelile în anul întâi se făceau numai până la 20, iar restul până la 100 se făcea în anul al doilea.

In privinţa timpului împărţirea era minunat făcută după cum se vede şi pentru învăţător—cinci ore pe zi—şi pentru

copii neputîndu-se nimeni plânge de surmenaj. Şi seriile aceste de copii erau excelente mai ales la aritmetică. Oare nu se datoreşte aceasta faptului că s'a învăţat mai puţin şi mai pe îndelete? De ce să nu se înveţe cu copiii de 7 ani chiar, numai numerile pînă la 20? De ce să nu imităm şi noi exemplele bune ale Germaniei, perfecţionîndu-le încă?

Ce însamnă graba aceasta a noastră? Adevărat viaţa e scurtă şi trebue să ne grăbim a învaţa, dar ea, pare că numai de la un timp se scurtează. In copilărie 1—2 ani nu se ţin în samă şi mai des cînd aceştia se perd — dacă e perdere aceasta — în folosul anilor adevăratei vieţi.

Făcîndu-se numerile pînă la 20 în cl. I, ar rămînea ca restul pînă la 100 să se facă în clasa II-a. „Dar cu materia clasei a II-a ce se face?" ar putea zice care-va.

Ce nevoe e de această materie dacă nu avem baza făcută cum trebue. Ce zor să facem socoteli cu sutele, miile, milioanele.....

Numai citind bine aceste din urmă, putem lucra fără nici o greutate cu sutele nu numai cu miile.

Ce caută în clasa a IV chiar, problemele cu numere de zeci de mii şi sute de mii? Pentru a speria ochii când se umple tabla de câte 2 ori cu cifre? Interesul e de a lucra şi pentru ochii minţii şi numerele ca să poată fi cuprinse de ei, trebuesc să fie cît se poate mici. Cînd priveşti o mare de capete, nu-ţi poţi da samă de indivizii ce-o compun, poţi cunoaşte însă pe fiecare individ în parte atunci cînd sunt puţini. Tot astfel şi cu uumerile în aritmetică, trebuesc să fie destul de mici pentru ca fiecare unitate să fie pricepută.

Ce ar perde copilul dacă numerile pînă la 1000 le-ar învăţa în clasa III şi IV? De sigur că nu ar avea nici o perdere ci numai cîştig intelectual.

Vedem oameni mari gîndindu-se mult la un biet calcul mental şi copilului îi cerem ca în cinci luni să ştie toate operaţiile şi bine. Punem cinci luni dacă scoatem din cele 10 luni ale anului şcolar: 2 săptămîni la Crăciun, 2 la Paşti, 3 la începutul anului cînd copiii trebuesc deprinşi cu limbagiul şcolii, 2 săptămîni în Iunie, 5 săptămîni de Duminici şi sărbători iar 4 săptămîni de zilele în care programul nu prevede aritmetică.

La toate acestea s'ar putea obiecta că scopul învăţării aritmeticei nu-i numai practic, dar că e şi educativ şi că avîndu-se în vedere disciplina spiritului, aritmetica e pusă pentru exerciţiul crierului — *gimnastica minţei* cum se mai zice — şi prin urmare materia în clasa I nu-i prea multă. Aceste chestiuni ar fi foarte drepte cu condiţiune însă ca totul să se facă în limitele arătate de natură. Să luăm în samă puterea de a lucra şi şi de a asimila a copiilor cât şi cantitatea de care sunt capabili sá primească ei. Adevărat că primele elemente ale arirmeticei se asimilează mai uşor chiar de cât cele ale lecturei, bine înţeles dacă nu se trec limitele, altfel copilaţii prind şi mai mult de odată, dar uită curând tot ceea ce le-a fost de prisos. Memoria copiilor de multe ori ne poate înşela pentru moment, pentru aceasta trebue să punem multă băgare de samă ca nu cum-va printr'o cale greşită să dăm loc la impresii şi sentimente cari să nu-i aducă copilului de cât desgust chiar pentru lucrurile cele mai folositoare.

S'ar mai putea spune că s'a văzut clase întregi de copii eşind minunat la unele inspecţii. Lucru uşor de explicat prin suggestia ce exercită copiii buni nu numai asupra învăţătorilor lor dar chiar şi asupra celor mai străini. Cei 10—15 copii buni ai oricărei alase prin viociunea lor, prin dorinţa lor de a răspunde prin drăgălăşia ce are tot copilul inteligent, te rîpesc şi pe d-ta omul rece — scrutător al inteligenţilor tinere — silindu-te să nu-i iei în samă de cît pe ei. Prin puterea lor suggestivă îndreptată asupră-ţi, îţi smulg privirele de la cei cu voinţa slabă bucuroşi că nu-i poţi urmări. Interesul însă nu-i numai de a avea în vedere pe copiii buni cari merg bine chiar şi cînd întîlnesc pedici, dar e mai ales nevoe de grija celor mai slabi. *Aceştia* să decidă dacă o clasă e bună sau nu.

Intru cît priveşte pe cei cari ar zice că au reuşit într'un an ca copiii să stăpînească perfect materia clasei întâi, acea sunt sau pedanţi şi argumentele lor n'ar putea rezista nici celei mai uşoare critici sau dau dovadă că sunt cu totul streini de natura copilului ce li se încredinţează.

Maria C. Buţureanu
Institutoare

NOUTĂŢILE ZILEI

O mare distincţie pentru Carnegie.—Franţa a decorat pe „bunul miliardar" cu legiunea de onoare în gradul de comandor. La banchetul dat pentru închiderea congresului de pace, d. d'Estournelles de Constant a remis d-lui Carnegie, în numele preşedintelui Republicei franceze, cravata de comandor al „Legiunei de onoare", ca recunoştinţă pentru munca depusă de Carnegie în interesul păcei universale.

Toţi comesenii au scos strigăte de hurra.

Restabilindu-se liniştea, Carnegie profund mişcat, a declarat că a fost pe cît de surprins pe atîta de onorat cu o astfel de distincţie.

„Nimene, afară de mine zise el, n'o ştie atît de bine, cît de puţin merit această distincţie. Faptul că această onoare vine din partea Franţei duplifică valoarea. Cu toate acestea, nu mă mîndreşte ci mă umileşte cînd compar această distincţie cu neînsemnatele servicii pe care le-am adus. E o nouă legătură care'mi impune o nouă obligaţiune, de a lucra astfel în viaţa mea ca Franţa să nu regrete nici odată că m'a primit în cercul oamenilor care au meritat această onoare".

* * *

Două-sute femei pentru un singur bărbat.—Abandonată de soţul său două zile după nuntă, d-na F. din Filadelfia, a fost cuprinsă de mirare că odată cu barbatul seu au dispărut şi toate lucrurile de valoare ce aparţineau d-nei F.

Poliţia a fost anunţată despre aceasta, care descoperi că soţul d-nei F. avea o agenţie de căsătorie.

Soţii furnizaţi de această agenţie nu era de tît unul şi acelaşi, dl. Rors directorul agenţiei odată blond, altă dată brun etc, deghizat ast-fel ca să nu mai samene cu directorul de astăzi şi cu mirele de ieri.

Numărul „legitimelor" sale se estimează la cel puţin două-sute.

POLITICA EXTERNA

PACE!

Cuvîntul la ordinea zilei, deviza generală a momentului este: pace! Ca într'un adevarat ajun de paşti, lumea întreagă întinde ramura de oliv şi rosteşte cuvinte de blîndeţe şi de împăciuire spre fericirea noroadelor.

La Haga se pregăteşte al doilea congres al păcii; la Newyork s'a încheiat abia conferinţa păcii; guvernul francez a decorat pe miliardarul Carnegie pentru că donează lumei un palat al păcii. Monarhii au intrevederi în interesul...păcii şi tot în vederea păcii Rusia îşi reinoeşte muniţiile de războiu, iar Anglia iea asupra-şi reconstituirea flotei spaniole. Ce are de a face? vorba cîntecului...

Insfîrşit publiciştii la rîndul lor atacă problema dezarmării şi a păcii şi în această privinţă găsim interesante observaţiile unui scritor în „Mercure de France" sub titlul de actualitate: In jurul nouei conferinţe de la Haga.

Dacă chestiunea dezarmării generale—zice scriitorul citat—provoacă discuţiuni fără de sfîrşit, cauza este că terenul pe care se face discuţia e mai mult etic şi estetic adecă mai mult de domeniul sentimentului şi al preferinţelor personale de cît de al raţiunei. Chestiunea trebue dar pusă pe alt teren, al faptelor şi anume: pe de oparte desvoltarea ştiinţei aplicate care a permis comunicaţii repezi între popoare (căi ferate telegrafe, telefoane, jurnale etc.), iar pe de alta reacţiunile cele mai noue pe care le au produs în organizmele sociale aceste aplicaţiuni ale ştiinţei. Cel mai tare argument în favoarea războiului a fost până acuma concurenţa comercială, lupta pentru pieţele de desfacere a produselor. Azi nici acest argument nu mai stă în picioare căci în societate se întîmplă un fenomen nou: *dispariţia concurenţei*. Puternicele *trusturi* (a petrolului, fierului, cărbunelui, căilor ferate etc. etc.) ce mereu iau naştere ne arată că regimul trusturilor e mai favorabil industriilor şi comerţului de cît acel al concurenţei. Trusturile aceste nu se mai mărginesc la o singură ţară, ci sfarmă hotarele statelor, tinzînd la internaţionalism. Pe de altă parte între toate popoarele civilizate se stabileşte tot mai mult o solidaritate care se manifestă prin emoţiunea generală pe care o produce o catastrofă, o descoperire, o manifestaţie artistică etc. din sînul unui popor. Ştiinţa, organizaţiile de turişti, de societăţi mutuale şi altele stabilesc tot mai puternice legături între popoare. Şi cînd concurenţa dispare, iar solidaritatea internaţională creşte pentru ce n'am admite crearea unei *Confederaţiuni a statelor civilizate*? Intr'aceasta puterea legislativă ar fi încredinţată unui Parlament internaţional, puterea judiciară—unui consiliu internaţional juridic, iar puterea executivă ar fi dată conducătorilor fiecărei ţări cari ar aplica hotărîrile celorlalte puteri (legislativă şi judiciară). Foloasele ar fi imense.

Precum se vede suntem în plină activitate şi filosofie pacifistă...

Litere-Ştiinţe-Arte

Teatrul naţional din Iaşi poate adăoga la repertoriul anului viitor o nouă farsă, —acea pe care i-a jucat-o noul ministru al Instrucţiunei publice, d. Haret, iaşan de origine. Subvenţia statului, în sumă de 5000 franci i-a fost suprimată, ceea ce însemnează că societatea dramatică va întîmpina nuoi dificultăţi în echilibrarea budgetului său, atît de greu de echilibrat în tot cazul...

Toată lumea cunoaşte greutăţile de diferite naturi cu care are de luptat necontenit instituţia aceasta de artă, într'un oraş ca al nostru cu un public foarte restrîns de vizitatori şi căruia e din cale afară greu de a-i potrivi repertoriul care trebue în acelaş timp să asigure şi....budgetul. Concepţia generală este că teatrul e o instituţie care trebue ajutată de stat, în interesul însuşi al literaturei, al limbei naţionale. De altă părere este însă—faţă de oraşul Iaşi—actualul ministru al Cultelor şi Instrucţiunii publice,—dovadă: suprimarea modestei subvenţiuni.

*

La 23 Aprilie se va juca la teatrul naţional: *Hamlet*, renumita piesă.

*

Din Capitală ni se anunţă că d-ra Agata Bârsescu joacă la 2 şi 3 Mai pe scena teatrului Lyric noua d-sale creaţiune: *Rahab*, piesă de Rudolf von Gottschal, în 5 acte.

*

Italia a serbat de curînd al doilea centenar al marelui scriitor Carlo Goldoni, din ale cărui opere teatrale unele s'au tradus şi pentru scena romînească.

Pentru literatura italiană Goldoni însamná o nouă epocă; din atmosfera viţiată de locuri comune, din personagiile comice stereotipe el făcu să apară comedia nouă în care răsuflă viaţa în toată întregimea ei.

*

Cunoscutul dramaturg Brieux, care a avut meritul de a aduce pe scena teatrului atîtea probleme sociale şi de cea mai mare seriozitate—şi talentul totodată de a le dramatiza în excelente condiţiuni tecnice a atins acum o notă nouă în ultima sa piesă: *La Française*. Piesa —care se joacă la Odéon—este nu mai puţin „sănătoasă" şi are de scop,—căci Brieux scrie cu scop—de a protesta în contra judecăţilor false şi defavorabile pe care le nutresc adeseori străinii în contra femeei franceze şi a Franţei indirect. Subiectul e cam acesta: Un francez, crescut în Statele-Unite, face un voiagiu în patria sa. El se îndrăgosteşte de ţară şi de o verişoară pe care o va şi lua în căsătorie. Un american—cu părul cărunt—l'a însoţit în călătorie; acesta, condus de cele cetite prin cărţi, e convins că virtutea Francezelor e...îndoielnică. Dar în curînd are prilejul de a se convinge el însuşi că o franceză frumuşică şi burgheză e mai statornică decît îşi închipuia,—căci îi refuză graţiile. El se înclină în faţa spiritualei lecţiuni pe care i-o dă Franceza.

Brieux găseşte ocazia, în cursul celor trei acte, să ne amintească frumoasele calităţi ale rasei, loialitatea sa, energia şi graţia sa, farmecul, spiritul poporului francez frumuseţea trecutului glorios. E o apoteoză a naţiunei şi a femeei franceze.

*

STRUNA ZILEI

LEACUL

Rezerviştii romîni fugiţi in Basarabia au fost trimişi în Siberia.

Agenţia rusă

Sărmani săteni! Să uite au vrut
Şi jalea şi mizeria —
Au alergat la Ţar şi el
Le-a dăruit Siberia...

Informaţii

D. P. P. Carp, presidentul societăţei agrare, a respins multele demisiuni din acea societate, motivînd că d-sa n'a înţăles să creeze un partid agrar, ci a voit ca proprietarii să se puie în gardă contra încercărilor de a desfiinţa marea proprietate.

Lefurile lucrătorilor şi lucrătoarelor de la manufacturele de tutunuri şi chibrituri au fost sporite cu 10 la sută, din care 2 jum. la sută vor fi reţinute pentru formarea unei case de pensiuni şi ajutor.

Excedentul budgetar.—*La 31 Mart excedentul budgetar pe 1906—1907 era de aproape 34 milioane lei.*

Domnii doctori L. Russ, Al. Brăescu, B. Stenner şi Cristea Missir, au fost numiţi medici la băile Slănic pe sezonul 1907.

D. Filoteanu, căpitan în retragere, a fost numit intendent al institutului Gregorian.

D. C. Chiriac, intendentul ospiciului de la Galata, a demisionat.

D. doctor Vasiliu, medic secundar al spitalului sf. Spiridon din Roman, a fost pus în disponsibilitate.

In loc a fost numit d. doctor Chinezu.

In procesul Sturza—Fischer, tribunalul dupe ce-a respins incidentul privitor la admiterea unui supliment de interogator, a amânat judecarea fondului pentru 24 Mai.

Congresul profesorilor secundari fixat pentru 15 April la Galaţi. s'a amînat sine die.

Citim în *Conservatorul*:

Suntem informaţi că d. Spiru Haret, ministrul şcoalelor, după ce a cules laurii cunoscutei sale broşuri revoluţionare, după ce a măcelărit administraţia internă a ministerului de instrucţie publică şi după ce a nenorouit pe directorii de şcoli primare urbane, se gîndeşte acum la o nouă infamie.

D. Haret a dat acum cîte-va zile o circulară către toţi directorii de licee din ţară, prin care le cere ca în timpul cel mai scurt să trimeată ministerului tabloul situaţiei tuturor profesorilor secundari numiţi provizoriu sau definitiv după 1 Ianuarie 1905.

Ştim la ce se gîndeşte d. Haret, cerînd aceste tablouri, dar îl avizăm că dacă i s'au tolerat loviturile de pînă azi, cele pe care le pregăteşte pentru viitor se vor întoarce cu vîrf şi îndesat în contra sa.

D. Eugen Theodorescu, agent de control la ministerul de finanţe, a fost mutat la fabrica de bere „Zimbru" din Iaşi, în locul d-lui Grămescu, demisionat.

Camera de comerţi a intervenit pe lângă prefecturile din circumscripţia sa, ca să-i comunice numele comercianţilor din comunele rurale, care au suferit pagube de pe urma revoltelor, notând şi la cât se urcă pagubele fiecăruia.

Domnii doctori Cristea Missir, medic comunal al dispărţirei V şi Grigoriu de la dispărţirea IV au fost mutaţi unul în locul altuia, pe ziua de 10 April.

Schimbarea s'a făcut conform uzului ce există că la o vacanţă de atare post, medicul cel mai vechiu în funcţiune are libertatea a-şi alege locul preferat.

DIVERSE

— Primăria comunei Bîrleşti raportează că astă-noapte pe la ceasurile 12 jum. s'au aprins şi au ars: un stog de fân, unul de strujeni şi o gireadă de pae proprietatea lui Ion Iftimie Feraru, din comuna Erbiceni. Focul a luat naştere de la ţigara unui copil al lui Feraru. El n'are nevoe de a fi ajutat. Paguba se rîdică la 100 lei.

— Primăria comunei Şipote raportează că în sara de 8 spre 9 a. c. s'a aprins şi a ars locuinţa săteanului Ion Manoliu. Focul a luat naştere de la un hogeac. Pagubele sunt de aproape 200 lei. Cum sus numitul sătean e sărac, s'a intervenit spre a fi ajutat de casa incendiaţilor.

— Parchetul de Tecuci cere telegrafic urmărirea, prinderea şi înaintarea călugărului Gheorghe Gherman Rusu, de la mănăstirea Slatina (Suceava), care fiind arestat ca instigator, a evadat din arestul preventiv.

— Parchetul de Dorohoi a cerut urmărirea, prinderea şi arestarea comerciantului angrosist de băcănie, I. L. Rosenberg din Dorohoi, declarat în stare de faliment, şi dispărut din acel oraş.

— A fost arestat, şi va fi expulzat individul Şloim sin Aizic, supus Rus găsit vagabondând pe stradele oraşului. Asupra lui nu s'au aflat actele care să-i dovedească supuşia.

— A fost internat la spitalul Sf. Spiridon la secţia domnului dr. Botez, săteanul Gh. Zăbuligă din Lespezi, având o gravă rană la un picior, căpătată în timpul răscoalelor.

— Ministrul de interne, a cerut prefecturelor tablouri despre locuitori care au cerut pământuri în arendă sau diferite învoeli agricole—Notîndu-se şi modul cum s'au rezolvat cererile lor.

— Ministerul de interne a ordonat să se iea din vreme, toate măsurile în vederea unor eventuale inundaţii.

— S'aautorizatintrareaîn ţară prin Burdujeni a 40 de muncitori agricoli Bucovineni, aduşi de D-nii Negrutzi şi Blumenfeld arendaşii moşiilor: Ţuţora, Cristeşti şi Holboca.

— D. agent veterinar Purică, de la Podul-Iloae şi-a înaintat demisia.

— Femeia Maria Antoniu a reclamat poliţiei, că fata Elena Turcu, întroducîndu-se în locuinţa ei, în mahalaua Adunaţi, pe cînd nu era acasă, i-a furat 10 lei şi mai multe lucrui. Elena Turcu a fost arestată.

— A fost arestată femeia Marta Goldenberg, supusă austriacă, găsită fără acte.

Ea va fi expulsată.

RADA

(NUVELA)

Se lovi de geamul deschis, bîzîi mai tare şi eşi afară. Apoi iar tăcere. După cîte-va clipe însă un uruit de trăsură sgudui căsuţa; apoi vocea şi paşii lui Nicu se apropiară de uşă. Băiatul intră înăuntru, rumen şi voios.

— Ai nevoie de mine ţaţă Rado? dacă nu, mă duc pînă la Petre, aci peste drum. Mia promis Petre o poză. Mă duc, ţaţo? şi ţinea uşa întredeschisă, dînd drumul aerului să intre. Un curent uşor mîngîie perdelele albe de pînză ţărănească, atîrnate deasupra ferestrei.

— Dute, şopti fata zîmbind uşor şi întinzîndu-se a lene.

Băiatul plecă în fugă.

Rada privi iar afară. Ii era uşor şi în inimă îi se mişca parcă o dorinţă fără de nume. Ii vinea să plîngă, dar nu de necaz, ci de dor.

— Diseară vii mai de vreme? îl întreabă ia pe şoptite.

— Am să caut, i-a răspuns el privindu-i sînii.

S'au mai sărutat odată şi a eşit.

Ce ferbinţeală îi se urcase Radei în obraji! Simţea că arde ca focul. O treceau fiorii gîdilători. Şi de cîte ori îi venea în minte cum a strîns'o Ion pe soră-sa la piept, tare, atît de tare în cît Maria gemu, fata se svîrcolea ca într'un fel de durere dulce trupească, închidea ochii ca ameţită şi se pornea pe gînduri lungi şi molatice.

Radei îi se făcu cald. Intinse picioarele pe sub plapămă, căutînd un petec răcoros pe cearceaf, şi îşi mută capul pe marginea pernei, aşa fel ca să atîrne pe jumătate în gol. Ii era bine aşa.

Doamne, ce veselă se simţea la gîndul că se va însanătoşi. Ce fericire pe ea, să se vadă din nou pornind diminiaţa cu coşul la tîrgueli—şi dimineţele de primăvară îs atît de răcoroase şi dulci....

Deschise ochii, dar îi închise iar obosită. Cînd o putea iar merge pe piciore, primul ei drum o să fie la prietena sa Zamfira. Oare n'o fi plecat Zamfira de la stăpînul cel vechiu? Rada stătu pe gînduri. O să meargă la fratele ei, Lisandru, la cismăria unde lucra el, ca să'l întrebe.

Şi mai mult ca ori cînd ar fi dorit să fie iar la un loc cu Zamfira. Mai ales Duminicile după amiază. Ce hazliu e Lisandru. Cum glumeşte el de nostim! Şi ce dinţi frumoşi are cînd rîde!....

Şi 'l vedea pe flăcău rîzînd. Rada şedea pe o laviţă şi Zamfira lîngă dînsa. Fratele prietenei sta în picioare în faţa lor şi le povestea fel de fel de snoave. Le vorbia de cizmărie, de jupînul Ghiţă, de Ghiţă beţivul. Cîte renghiuri nu ia jucat şi ăluia! Al naibi Lisandru!...

Iar cînd a plecat—era în amurg—Lisandru a sărit la ea şi a muşcat'o de obraji. Rada era parcă scăldată într'o baie de foc. A vrut să'l lovească cu pumnii. să'l împingă departe de ea; dar el mai tare a strîns'o în braţe şi ata şi-a simţit sînii apăsîndu-se pe peptul flăcăului. Atunci..... atunci a trecut-o cald şi rece. Sa moleşit de tot şi 'şi-a dat capul pe spate ca în vis....

Rada se mişcă dogorîtă. Ion, bărbatul soră-si nu era frumos ca Lisandru şi nici Maria nu era tînără ca dînsa, dar cum se schimbau cînd se strîngeau în braţe! El se făcea făcea mai voinic şi ea parcă mai fragedă...

. . Auzi deschizîndu-se poarta casei şi un tămbălău grozav îi izbi urechile. Se întorcea soră-sa din tîrg cu cei doui copii. Apoi intrară în casă vorbind tare. Maria înjura pe copilul cel mic, care scîncea. Nicu veni şi el şi ceru un ban pentru sfoară de smeu. Maică-să nu voi să 'i dea şi fiindcă el cerea mereu şi ea era necăjită, femeia luă vergeaua din colţ şi'l croi peăte spate. Băiatul ţipă Maria blestemă, copii cei mici rîdeau înfundat. După aceia sora bolnavei dete fuga în bucătărie să pue de mîncare, văitîndu-se ca întîrziat. Radei îi se făcuse o poftă nebună de pui. Şi cînd rămase iar în casă numai cu Nicu care plîngea încetişor lîngă geam, urmări din ochi o rază de soare, ce tremura ca un fir de aur pe icoana de părete. Icoana îl arăta pe Mîntuitor ispitit de Satan în pustiu. Isus purta o camaşă albă şi lungă, iar în jurul capului un cerc de lumină. Satan negru şi schimonosit la faţă, cu corniţe în frunte şi cu un brîu încins de mijloc, îi arată cu degetul în jos, sub muntele ars şi negru, pe care se aflau.

Dedesupt era oraşul scăldat în lumină. Dar chipul blând şi serios al lui Hristos privea cu milă pe diavol şi'l mustra. In funl icoanei, crescut pe poala muntelui, un copac cu frunzele de un verde închis îi scutura ramurile a jale. Cerul era jumătate senin şi jumătate înorat.

(Va urma)

Ultime informaţii

Se crede că Parlamentul va fi convocat pe ziua de 19 April spre a fi dizolvat.

Pe cînd unele ziare conservatoare de minimă importanţă au „ignorat“ discursul de la Iaşi al d-lui Take Ionescu, Conservatorul, *organul autorizat al d-lui Cantacuzino, reproduce discursul in intregul seu, care este comentat de d. Paul Greceanu.*

Au fost numiţi directori ai şcoalelor de comerţ din Iaşi: d. V. Cocuz, la şcoala de gradul I, în locul d-lui V. I. Radu şi d. Romulus Ionaşcu, la şcoala de gradul II, în locul d-lui G. Urziceanu.

Comandamentul corpului al IV-lea de armată a înaintat astă-zi d-lui Ministru de război istoricul privitor la răscoalele ţărăneşti, desfăşurate în cuprinsul judeţelor Iaşi, Botoşani, Dorohoi, Vaslui şi Fălciu.

Istoricul a fost întocmit de d. căpitan Şerbescu.

S. S. Economul C. Stamatti a inspectat eri mai multe parochii din cuprinsul plăşei Codru.

D. A D. Xenopol, ilustrul nostru istoric, va ţinea în cursul lunei Maiu, o serie de conferinţi în mai multe oraşe din Moldova, asupra genului poetic al M. S. Reginei Elisabeta.

Primindu-se mai multe denunţuri la Mitropolie, în contra unui preot din Tg. Frumos, I. P. S. S. Mitropolitul a delegat pe S. S. Părintele Gh. Carp cu facerea unei anchete.

Se aduce la cunoştinţa publică că pe ziua de 10 (23) Mai a. c. timbrele speciale jubilare şi comemoratrice, precum şi cărţile poştale de binefacere Leagănul „Sfintei Ecaterina“ se vor retrage din circulaţie şi nu vor mai fi valabile pentru francarea corespondenţilor.

Persoanele care posedă asemenea timbre le pot preschimba la orice oficiu poştal pînă la menţionata dată.

La sucursala Băncei Naţionale din Iaşi se află depusă de azi o listă de subscripţiune pentru soldaţii cari au dat dovadă de mare bravură cu prilejul rescoalelor.

D. Albert E. Daniel s'a înscris cu 1000 lei.

Un anume Natanson, din Vaslui, a descoperit un mijloc practic de a frusta poşta şi a cîştiga parale. In acest scop el abonă un bilet dus şi întors Vaslui-Iaşi, şi de trei ori pe septămînă, el făcea această cursă aducînd pachete, grupuri şi scrisori, până fu descoperit.

Tribunalul Vaslui a condemnăt pe Natanson la 50 lei amendă şi 200 lei despăgubiri poştei.

Afacerea a venit cu apel ia Iaşi.

D. I. Prassa, distinsul profesor de limba franceză, s'a inscris astăzi în clubul conservator din Iaşi.

D. Iuliu Velciu, care a fost numit avocat al Primăriei Iaşi, a declarat că nu poate primi acest post.

Ministerul de interne a luat dispoziţia ca pămîntul pepinierei Cotnari, din localitatea Hriţoia, remas necultivat, să se arendeze locuitorilor pe preţul de 25 lei hectarul.

S'au dat ordinele cele mai severe în potriva comerciantilor care vor ţinea zaharină, sub orice formă, praf, grăunţe sau pastile, fără cuvenita autorizaţie. In contra lor nu se va aplica legea serviciului sanitar, ci legea interzicerei zaharinei.

D-ra Luiza Stoica, institutoare la şcoala de fete No. 8, este permutată pe ziua de 1 Iulie la şcoala de fete No. 9 Alexandru Lambrior, în locul d-nei Rozalie Ghibănescu, trecută la No. 8.

A fost disolvat consiliul comunei Buciumi, instituindu-se o comisie interimară compusă din d-nii: Constantin Florescu preşedinte, Vasile Cazacincu şi Manoli Codrescu membri, care va gira afacerile comunei, până la alegerea şi instalarea noului consiliu comunal.

Mulţi s'au mirat de ce budgetul epitropiei sf. Spiridon n'a sosit nici acum de la ministerul de interne, cînd s'a făcut numirea de epitropi.

Faptul se datoreşte unei mici infamii cu care nouii epitropi au crezut potrivit să debuteze. Ei au cerut anume suprimarea din budget a postului de medic secundar de la Ospiciul Socola, post ocupat de prietenul nostru doctor Zossin.

Se mai proectează şi desfiinţarea clinicei d-lui doctor Juvara.

S'a luat notă de aceste infamii.

Societatea Reuniunea muzicală, din Constanţa, a trimis corului Mitropolitan, în semn de omagiu memoriei regretatului Gavril Muzicescu o frumoasă coroană de lauri pentru a fi aşezată în sala Corului Metropolitan.

Mîine, 12 April, consistoriul apelativ de pe lîngă Mitropolia noastră, va judeca procesul preotului V. Tataru din com. Coroni jud. Suceava.

Consistorul va fi compus din Economii I. Gotcu şi Al. Florescu, sub preşidenţia Sf. Sale Stavroforului Pavel Savin, rectorul seminarului „Veniamin Costache“.

D. G. Russu, impiegat auxiliar la Creditul agricol din Iaşi, a fost permutat în aceiaşi calitate la Dîmboviţa.

Postul ieşan al d-lui Russu a fost desfiinţat.

Inmormîntarea victimelor deraiărei de la Sîrca

Cu mult înainte de ora fixată, lume multă se îndrepta spre gară, pentru a participa la ceremonia inmormîntărei victimelor de la Sîrca.

In camera mortuară, improvizată în una din sălile gărei, se afla adunat tot personalul C. F. R., precum şi un număr de persoane de distincţiune.

In plînsetele şi ţipetele sfîşietoare ale copilaşilor orfani, cele trei cosciuge au fost scoborîte de funcţionari şi aşezate pe un car tras de 4 cai, acoperit de coroane.

Dintre coroane remarcăm: pe acea din partea Funcţionarilor gărei Iaşi, din partea inspectorului Niculescu, din partea Funcţionarilor gărei Paşcani etc.

***

La gară, înainte de a porni Cortegiul, d. Stepleanu, impiegat de mişcare rosti o mişcătoare cuvîntare.

***

Cortegiul se puse apoi în mişcare în ordinea următoare:

Jandarmi călări; Archiereul Ghenadie Georgescu înconjurat de un numeros cler.

Carul funebru.

Cordonele au fost ţinute de d-nii Sterea prefect de judeţ, Săndulescu prefect de poliţie, Andoni şef de divizie şi Nicolescu inspector.

Cortegiul era urmat de familiile defuncţilor şi de un public numeros.

In piaţa Unirei trecerea fu anevoioasă, atîta lume se adunase pentru a vedea trecînd tristul cortegiu. Astfel cortegiul, în sunetul muzicelor regimentului 13 şi vînători, au parstrăzile Arcu, Golia pînă la cimitirul Eternitatea.

Aci prohodul a fost oficiat de către I. P. S. S. Archiereul Ghenadie Geogescu, după care d. Dobrovici conductor, a adresat un ultim adio celor trei victime ale datoriei.

D.

Judiciare. — Intre principele Dimitrie Sturza şi Marcu Fischer e o serie de procese din causă că Moşia Flămînzi a fost arendată pe acelaş period, cel puţin ca punct de plecare, la două persoane diferite. Cetitorii cunosc peripeţiile procesului devenit celebru, — căci el a parcurs toate instanţele judecătoreşti până la casaţie—şi s'a terminat cu validarea contractului dat d-lui Berman Juster, care contract de şi transcris posterior contractului dat D-lui Marcu Fischer a fost recunoscut ca singurul contract aparabil, atât principelui Sturza cît şi lui Marcu Fischer. Se ştie deasemene că Berman Juster a cedat acel contract lui Marcu Fischer, că Principele Sturza a intentat o acţiune mai întâiu d-lui Berman Juster ca să fie obligat a face semna şi autentifica un contract de arendă a zisei moşii în conformitate cu deciziunea Inaltei Curţi de Casaţie că apoi Principele Sturza a introdus o cerere modificătorie chemînd în judecată şi pe Marcu Fischer cesionarul contractului de arendă a moşiei Flămânzi.

Acest proces s'a judecat eri de trib. Iaşi secţ. III. In legătură cu aceasta pricină se judecă azi de trib. Iaşi secţ. I. o altă acţiune intentată de Marcu Fischer contra Principelui Dimitrie Sturza, acţiunea ce are de obiect a se constata judecătoreşte că contractul de arendă al moşiei Flămânzi încheiat între D-sa şi Principele Sturza cu începere de la 23 Aprilie 1907, neputându-se executa din cauza că instanţele judecătoreşti au validat pe acest period 23 Aprilie 1907—23 Aprilie 1917 contractul de arendă încheiat cu Berman Iuster, să se constate judecătoreşte zic, că contractul dat lui Marcu Fischer să începu a curge după expirarea termenului din contractul cu B. Iuster—contract cedat tot lui Marcu Fischer.

Reclamantul pretinde în interesul unei bune administraţiuni a justiţiei funcţionarea acestei acţiuni ar avea pendentă înaintea trib. Iaşi secţia III. Avocaţi Principelui se opun la această cerere, care a fost respinsă de trib. Iaşi secţia III, înaintea căreia se ceruse la timp. Desbaterile continuă.

Fuziunea şi d. Const. Dissescu

— Declaraţiile fostului ministru de instrucţie —

D. Const. Disescu, fostul ministru al instrucţiunei publice, a venit eri în Iaşi să pledeze într'un important proces la tribunalul secţia III-a.

In împrejurările de astăzi prin care trece partidul conservator, cînd în provincie fuziunea se face şi se desface la fie-care oră şi cînd fie care zvon pus în circulaţie este lesne crezut, sunt explicabile zvonurile ce s'au răspîndit ieri cu prilejul sosirei fruntaşului conservator.

Pentru a cunoaşte în adevăr cele ce ştie, ce a spus şi mai cu seamă ce poate spune în împrejurările de astăzi eminentul fruntaş al partidului conservator, un redactor al nostru s'a prezentat fostului ministru de instrucţie.

— Nu veţi refuza „Opiniei“ cinstea de a putea înregistra cîte-va declaraţii de ale' dv.

— Cu multă bucurie şi mai cu samă pentru „Opinia“. Chestiunea este să ştiu despre ce anume declaraţii voiţi să vorbiţi.

— Prezidentul clubului nostru, d. Take Ionescu, a spus că e bine să se vorbească cît mai puţin de fuziune. Cu toate acestea vă rugăm să ne vorbiţi ceva, atât cît se poate vorbi, despre fuziune.

— Bine, vă voi vorbi.

— Atunci să procedăm, Credeţi că fuziunea s'a făcut sau nu?

— Virtualminte cred că e făcută, fără însă ca ea să poată fi considerată ca un fapt îndeplinit, căci o formă definitivă, a unui lucru complect stabilit, chestiunea fuziunei n'a îmbrăcat încă. Aceasta o pot afirma căci ast fel erau lucrurile pînă aseară cînd am plecat din Bucureşti.

— S'a spus că aţi călătorit aseară cu d. P. P. Carp. Cam ce crede d-sa în astă privinţă?

— Este adevărat că am călătorit împreună cu d-sa şi că s'a dat jos pentru Vaslui. După cîte am vorbit cu d-sa, d. Carp consideră lucrurile tot ast-fel cum ţi-am spus şi eu.

— Cum se va proceda la eficienţa fuziunei?

— Cred că se va aranja mai intăi modul cum au să fuzioneze comitetele, că se va face aşa ca să nu se nesocotească nimic şi pe nimenea şi ca întrarea unora să nu izbească susceptibilitatea celorlalţi.

— Dar nu cum-va credeţi că o chestie de principiu, pactul de la 13 Martie, ar putea constitui o piedecă serioasă la realizarea fuziunei şi nu va constitui oare o dificultate atitudinea unora care sunt pentru manifestul partidului liberal şi a altora care sunt contra manifestului?

— Da şi nu. Cei care sunt pentru manifestul dat în numele M. S. Regelui, şi consideră acel manifest ca un act constituţional, acei care admit manifestul ca punct de plecare în noua acţiune politică, eu văd că şi-au exprimat părerea în mod precis şi categoric. După cît ştiu, însă, ceilalţi nu şi-au spus hotărît cuvîntul lor, nu l'au spus de o potrivă de clar şi categoric. De sigur că dacă cei care vor avea diriguirea politică a partidului conservator unit ar crede lămurit—fac o ipoteză— că manifestul dat în numele M. S. Regelui trebuie combătut în numele partidului, această credinţă nu ne-ar putea lega pe noi ceştia, care înainte de fuziune ne-am declarat pentru admiterea manifestului ca bază şi punct de plecare în pacificarea definitivă şi în întocmirea noilor reforme

— Dar credeţi că fuziunea n'ar întimpina dificultăţi, mai cu samă în provincie, din cauza resentimentelor şi urei ce au nutrit odinioară elementele ce s'au rezboit atît de crud şi care acum sunt chemate la o conlucrarea comună?

— Datoria de soldat, disciplina de partid şi unitatea de acţiune, sunt îmbolduri şi mobile destul de puternice pentru ca fie-care să şteargă din memoria sa resentimentele şi chestiile personale ori-care ar fi ele şi să urmeze drumul politic indicat de diriguitorii, care şi ei găsesc, în chestiile generale şi interesele superioare ale partidului conservator, puterea de a pune frîu tuturor resentimentelor ce au fost şi la centru, fără însă ca ele să ajungă—recunosc—la acuitatea lucrurilor ce s'au petrecut în provincie.

— Credinţa d-voastră este că putem spera de acum numai în existenţa a două partide istorice, sau vedeţi că între alte consecinţi ale revoluţiei va fi şi acea a fragmentărei partidelor, diferenţiarea în grupări pe baze de programe diferite?

— Incontestabil şi lesne se poate vedea că mergem spre o transformare a partidelor noastre politice, spre formaţiuni cu tendinţi şi programe noui. Cred, însă, că pentru mult timp încă ţara aceasta se va resimţi de influenţa a două mari partide istorice.

Şi ca închiere căci e tărziu— erau aproape 8 şi maestrul nu luase masa, iar la 9 urma să plece la Bucureşti— pot să'ţi spui că după cîte le ştiu, după cele ce am constatat la cei ce vor avea diriguirea partidului conservator uni, toţi doresc fuziune, toţi recunosc necesitatea ei şi vor conveni la îndeplinirea reîntregirei partidului cu entuziam şi sinceritate, cu sufletele deschise, fără reticenţe, fără gînduri ascunse, spre a se pune odată frîu luptelor dintre fraţi, luptelor sterile, dăunătoare tuturor, dăunătoare partidului care trebuie să cheltuiască energii în zadar. Şi odată fuziunea îndeplinită va lua sfîrşit şi sistemul de pînă acuma de a lupta în lăuntrul şi in afară a partidului: conducătorii vor fi conducători, iar soldaţii nu vor putea avea pretenţiunea de a fi alt-ceva de cît soldaţi.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 11 Aprilie

Mersul tratativelor

Bucureşti.—Barometrul tratativelor pentru fuziune este astăzi ceva mai scăzut. Se pare că au intervenit dificultăţi, create de astă dată tocmai de acei care se declarau gata pentru jertfe.

Motivul dificultăţilor, pe care le creiază astăzi aceia care s'au declarat de la început partizani ai fuziunei, nu este cunoscut psntru moment.

Consiliu de miniştri

Bucureşti.—*Astăzi are loc un consiliu de miniştri în care se va discuta asupra datei precise cînd se va ceti corpurilor legiuitoare decretul de dizolvare şi la ce zile se vor efectua alegerile generale. Din această cauză d. V. G. Morţun, ministrul lucrărilor publice, care urma să plece la Iaşi spre a lua parte la înmormîntarea victimelor deraierei de la Podul-Iloaiei n'a mai plecat.*

Se pare că în cele din urma d. Sturdza s'a lăsat convins ca alegerile generale să aibă loc în cursul lunei Iunie.

Unii miniştri, în special d. Costinescu, au fost de părere chiar ca viitoarele alegeri să aibă loc în cursul lunei Maiu.

Singurul care a fost de părere ca alegerile sa se facă la toamnă a fost d. Dim Sturdza.

Masacre în perspective

Sibiu.—*„Tribuna“ primeşte ştiri alarmante cu privire la mari concentrări de trupe în Oradea-Mare. Aceste concentrări se fac pe motiv că în ţinutul Beiuşului ar fi mare agitaţie şi că ţăranii români ar fi gata de răscoale.*

Adevăratul motiv este însă că guvernul ie speriat de succesele întrunirelor romînilor şi voieşte ca printr'un atac armat să puie capăt acestor agitaţiuni.

Bebel despre armată

Berlin.—Bebel a ţinut un mare discurs la Glogau în chestia militarismului. El a declarat că socialiştii nu sînt adversari ai armatei, după cum ei nu sînt nici în contra patrie.

Ţinta socialiştilor este democratizarea armatei. Ceea ce voesc ei a zis Bebel, este o Germanie frumoasă mai frumoasă de cît cine-va s'ar putea exprima.

O faptă senzaţională

Petersburg. — Generalul Herzelman, guvernatorul Moscovei şi unul din adjutanţii Ţarului, a fost chemat de Ţar spre a da socoteală de faptul că a ordonat executarea a trei preveniţi politici de şi ei au fost achitaţi de tribunal.

Faptul acesta, spune o notă oficială, ar fi produs mare indignare la palat.

Generalul Herzelman va fi congediat. El urma să fie numit guvernator general al Poloniei ruseşti.

Viitoarele alegeri

Viena.—D-rul Lueger care se află la Meran a declarat că se va întoarce la Viena spre a lua parte la luptele electorale.

D-sa spune că partidul socialist-catolic are acum un rol foarte important căci aleşii viitori vor fi aceia care vor fi chemaţi să se pronunţe asupra acordului Austro-ungar şi nu va scapa nimănuia importanţa acestui acord, acum mai ales cînd tendinţele ungurilor au devenit atît de pronunţate pentru suprimaţie.

Catastrofa de pe Neva

Petersburg,—Ziarele anunţă că ancheta oficială a constatat că catastrofa de pe Neva a fost mai mare de cum s'a anunţat la inceput.

Au perit în valuri una sută două zeci de persoane.

ACT DE MULŢUMIRE

Aduc prin aceasta viile mele mulţumiri d-lor Epitropi ai spitalului Israelit din Iaşi, care au avut bunavoinţa de a primi copilul meu. Graţie abilităţei şi ştiinţei chirurgicale a d-lui profesor Dr. Djuvara, copilul meu este pe deplin vindecat.

Mulţumesc în special d-lui farmacist D. Herzenberg care a intervenit pentru ca să fie primit copilul meu în spital.

P. Ştefanovici
Taxator—vama Iaşi.

DE INCHIRIET

Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Vaccinări şi revaccinări

cu limfă proaspătă garantată
practică
Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

De inchiriet în strada Golia un apartament de 5 camere şi un antret, între care una foarte mare. Se preferă a se închiria unui club sau unei societăţi. A se adresa administraţiei.

E. HEROVANU
AVOCAT

De închiriat

Două apartamente fie-care de cîte doüă odăi din casele situate în strada Păcurari No. 97.

Pentru condiţiuni a se adresa d-lui M. Con. Drăcşăneanu avocat Strada Sf. Sava No, 16.

Rachell Grunberg
MOAŞA PREMIATA
Iassy strada Armeană N-rul 11
Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.
Aranjamentul corespunzător
INGRIJIRE RIGUROASA
PRETURI CONVENABILE

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizare în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène“
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

OCAZIUNE

Din cauză de plecare din ţară se vînd eften diferite mobile şi obiecte casnice, precum un etac, salon, piano, etc., etc. A se adresa la d-na Netty L. Unter, str. Pomir 7.

Licenţiat sau Asistent

poate ocupa postul în farmacia D. Herzenberg, Iaşi.

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă invită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat olienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

a Iaşi în Konya, Racoviţa Marcus farmaciştii

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĔ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE** in **BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de verítabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAŞĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă in 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

ABREUVOIRS pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Megisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— | No. 122.—Vineri 13 Aprilie 1907

Pentru iubitorii de adevăr

„Unii mi-au imputat—spunea duminica, în graiul său limpede şi frumos, acel către care se îndreaptă astăzi toată nădejdea partidului conservator—unii mi-au imputat ca o vină că am grăbit retragerea guvernului. Eu revandic însă faptul acesta ca o aşa cinste, încît dacă toată cariera mea s'ar sfirşi aici, aşi socoti drept cea mai frumoasă zi din ea, aceea în care am provocat această retragere, şi în care am înlesnit noului guvern liberal putinţa de a reprima, cu ajutorul tuturor, marea urgie care cuprinsese ţara întreagă“.

Declaraţia aceasta e confirmarea unui fapt, in multe chipuri tîlcuit pînă astăzi. E o restabilire de adevăr, pe de o parte şi o osîndă pentru cei ce au nesocotit lumina acestui adevăr, pe de alta. Dar mai presus de toate ea cuprinde o învăţătură de puritate sufletească, şi de adîncă dragoste de oameni şi de ţară, care nu poate, şi nu trebue să scape nimărui.

Nu mai e deci o ipoteză de discuţie, dar fapt stabilit şi necontestat acela că D-l Take Ionescu a fost partizanul retragerei. Şi tot ce a urmat căderei cabinetului conservator confirmă caracterul nobil al atitudinei fostului ministu de finanţe.

Treceam prin cele mai grele timpuri, prin care ne-a fost dat să străbatem de o jumătate de secol încoace. Nu e o exagerare, dar un groaznic adevăr, acel care se repetă că un moment, ţara noastră şi-a văzut peirea cu ochii. Un guvern care dăduse dovezi de multă destoinicie, care-şi incheiase una din cele mai vrednice şi mai frumoase activităţi, dar care el însuşi trecea prin momente de criză, era chemat să restabilească ordinea tulburată.

Nu era nici de aşteptat nici de şovăit. Trebueau luate hotărîri scurte şi măsuri repezi,—fie-care clipă de întîrziere plătindu-se cu sînge. Şi ast fel două soluţii stăteau dinainte: guvernul de coaliţie şi guvernul liberal. Cea dintăi n'a fost cu putinţă, cealaltă, condiţionată concursului partidului conservator, rămînea singura in stare de a aduce liniştea, cum a şi adus-o.

Acum cînd faptele au vorbit prin ele însăşi, e lesne de văzut cîtă mare dreptate au avut acei, cari alături de iubitul fruntaş conservator, au făcut tot ce le-a stat in putinţă pentru a inlesni formarea guvernului liberal. In atitudinea şi in acţiunea lor, ar fi criminal să nu se recunoască cel mai cald, cel mai senin şi cel mai înălţător patriotizm.

Cu toate aceste s'au găsit,—ca in totdeauna—suflete mici care au căutat să pue lucrurile într'o altă lumină de cît cea adevărată, şi care s'au silit să atribue oamenilor intenţiuni nedemne.

Pe cînd ţara culegea roadele generozităţei unor suflete alese, acei cîţiva mărunţei, scormoneau interesele care au determinat precipitarea evenimentelor politice. Iar acum, cînd dl. Take Ionescu a vorbit şi cînd vălul ce acoperea unele împrejurări a căzut,—cel mai uricios şi mai pătat din organele presei romîne, ziarul a cărui existenţă e o ruşine, şi cărui menire e o enigmă—Ţara,—crede nimerit a întări vaga dar infama învinuire şi a arăta cu degetul marele act de patriotism ca pe un act de trădare sau de josnicie.

Dacă glasul acestei foi n'are nici crezămînt nici autoritate, şi dacă sub raportul acesta, dispreţul e singurul răspuns ce i se poate da,—din alt punct de vedere însă cuvintele sale înveninate cată a fi luate în consideraţie, pentru că oglindesc în ele o bolnavă mentalitate a unora şi un colţ întristător al moravurilor noastre.

Astfel nu putem trece peste ceea ce e caracteristic în proza foiţei bucureştene, peste acea stupidă ironie care e cuprinsă în cuvintele următoare: „voi cari aţi avut situaţii modeste, după patru ani de opoziţie, în timpul cărora aţi trăit cum aţi putut, voi cei mici cari n'aţi avut procese grase în opoziţie... citiţi discursul de la Iaşi al d-lui Take Ionescu, care mărturiseşte că a trîntit de la putere partidul conservator“.

Şi ori cîtă repulsiune ar inspira apelul acesta neruşinat, el ne face totuşi să gîndim că un moment el ar putea să aibă răsunet pretutindeni unde mocnesc în umbră apetituri nesatisfăcute, ambiţii rănite, răutăţi paralizate. Şi cum numărul acestora nu e încă destul de mic, parcă ceva ne îmboldeşte să ne coborîm pînă la micimea lor sufletească, pentru a le spune şi noi ceea ce avem pe suflet, cam în termenii aceştia:

„Voi toţi, cari trăiţi în umbră, dar cari nutriţi visuri deşarte şi ambiţii mai presus de puterile voastre, voi cari nu puteţi dormi din cauza celor mai vrednici şi mai mari de cît voi, voi cari puneţi toată fericirea în îndestularea voastră, fără să vă pese de tot ce se petrece în jurul vostru şi în lumea largă; voi în fine, care vă închipuiţi că mulţumirea poftelor şi împlinirea patimelor e mai presus de cît viaţa şi liniştea unui popor întreg,—nu citiţi discursurile acelor oameni cari vă învaţă a fi buni şi drepţi şi a face cumpănă între interesele voastre şi interesele celor mulţi,—dar citiţi în schimb foiţele obscure, care trăesc din mijloace necinstite şi care sunt în măsură să vă dee hrana sufletească necesară: speranţe mari, cu care să vă susţineţi apetiturile sau cu care să vă biciuiţi ambiţiile“.

UN DEBUT

D. Emil Costinescu a debutat.

Până în present, ajutat de d. Jipescu, d. Costinescu nu făcuse alta de cât reluase vechiul seu repertor: suprimările.

Acum vine *Independenţa* şi ne anunţă debutul sensaţional al ministrului finanţelor. Ziarul frances anunţă anume că d. Costinescu, după ce a estirpat toate sinecurile—toate erau sinecuri—s'a pus şi pe treabă serioasă.

Suflet larg, animat de cele mai nobile sentimente, singurul om de finanţe al ţărei, s'a gândit la cei umiliţi. Aşa că privirile sale căzură asupra lucrătoarelor de la tutunuri şi chibrituri, intr'un avânt de generositate, de care tot-de-a-una d-nul Costinescu a fost animat, le-a sporit lefurile cu 10 la sută.

Nu zeu! Noi n'am fi crezut pe actualul ministru al finanţelor capabil nici măcar de un asemenea fleac, căruia *Independenţa* cată să-i dee pecetea nemurirei.

Dacă manufactura de tutunuri ar fi la Piatra N., am mai fi înţeles delicateţa lucrului. Dar ca d. Costinescu, fără alt interes, să fi fost capabil a *spori* leafa cui-va, asta ie sau o eroare involuntară, sau nu poate fi adevărat.

Adevărat poate fi numai un lucru: că sporirea aceasta cu 10 la sută a fost făcută spre a evita o nouă incercare de grevă a lucrătoarelor de la tutunuri.

Dar ori cum fie, acest nimic indrituieşte el oare pe d. Costinescu să se facă a fi lăudat prin ziare, că-a făcut lucru mare, faptă de democrat şi că ea spală toate nedreptăţile, toate meschinele resbunări pe cari, în tovărăşia lui Jipescu, le-a operat în budgetului ministerului de finanţe?

Un lucru rămâne în picioare: că d. Costinescu a sporit leafa cui-va şi că a debutat astfel cu fetele de la Regie.

Inceputul ie făcut!

Organizarea ospiciului Socola

Sunt fapte, cari cu toate evenimentele grele prin care trece ţara noastră astă-zi, nu trebuesc să treacă nerelevate, aceste fapte comportînd nevoi de cari se cuvine să ne sesizăm.

Suprimarea postului al doilea de medic primar de la ospiciul Socola, deci readucerea acestui ospiciu la a constitui un enorm serviciu medical de aproape 300 paturi, pune în discuţie organizarea temeinică a azilurilor de alienaţi.

Se ştie că în ţara noastră nu sunt de cît trei ospicii pentru alienaţi: Mărcuţa, Socola şi Madona-Dudu din Craiova, cari asistă cu toatele un număr de aproape 1000 de bolnavi. E o asistenţă cît se poate de redusă faţă de necesităţile ce le are ţara noastră sub acest raport. Şi-i de dorit ca acea asistenţă să se facă în cît mai bune condiţiuni.

Ne întrebăm: oare în bune condiţiuni se asistă bolnavii din azilul Socola, cînd întreg aşezămîntul este pus numai sub supravegherea unui medic primar?

Epitropia generală conservatoare dispusese desfacerea în două servicii a azilului Socola. Epitropia actuală liberală, socotind a se fi făcut prin această dispoziţie, numai un act de căpătuire pentru dr. Zosin, care are destule titluri spre a fi chemat şi menţinut ca medic primar, a suprimat acest al doilea post de la Socola.

Epitropia liberală, nu ştim din ce consideraţiuni fictive, căci adevăratele consideraţiuni de ordine politică le ştim, a declarat creaţiunea celui de al doilea post ca ilegală.

In numărul de mîne vom avea deosebita plăcere de-a publica un articol—memoriu al d-lui dr. Zosin asupra rostului ce-l avea postul ocupat de d-sa la Socola pînă acum şi spre deplina elucidare a creaţiunei Epitropiei trecute calificată de ilegală.

Pinus

CATE-VA NOTE

Poveste adevărată.

La Iaşi ie un spital de nebuni. In limbă curentă acest azil al nenorociţilor se numeşte „Ospiciul de la Socola“.

In budgetul ospiciului figurează şi un post de intendent. Acest post, în una din şedinţele comitetului de 7, căruia i s'a încredinţat grava emblemă a politicei: pîinea şi cuţitul—acest post de intendent a fost obiectul unei scene foarte comice.

Rînd pe rînd, toţi şepte matadori, au declarat că-şi rezervă dreptul de a numi titularul la acel post.

Ce însemnătate mare poate avea o slujbă de intendent la un spital, pentru ca 7 matadori să şi-l dispute—nu ştim. Fapt este că, pînă azi, nu s'a semnat încă procesul verbal de numirea intendentului.

*

Dl. Emil Costinescu, care a operat ştersături de 1,500,000 lei în bugetul ministerului de finanţe, a avut, în cele din urmă, şi un acces de galantomie: a rîdicat cu 10 la sută lefurile... fetelor de la cele 2 manufacture de tutunuri din ţară.

Măsura aceasta dă de bănuit că dacă la minister ar fi fost funcţionare—fete, dl. Costinescu n'ar fi făcut cunoscutele ştersături.

Dupe ce-a venit...

Ziare, al căror nume nu se prea citează în coloanele noastre—au amintit, în ultimele zile, foarte des, numele d-lui Take Ionescu.

Nimeni n'a protestat contra acelui exces de nedemnitate, fiind-că nimeni nu citeşte ziarele, cari, în ultimul timp, au citat foarte des numele ilustrului fruntaş.

Gazetarii, însă, citesc toate gazetele. De aceea noi ştim în ce fel s'a vorbit despre fostul ministru al finanţelor.

După alegerea sa, ca president al clubului conservator din Iaşi d. Take Ionescu trebuia să vie să mulţumească acelora, cari, pe temeiul multor considerente, l'au desemnat la jîlţul de president al clubului din Iaşi.

Sosirea d-lui Take Ionescu, anunţată pentru o zi din Mart, a fost contramandată. Această contramandare, care avea rostul ei, a fost interpretată de acele ziare, ca un semn vădit că d. Take Ionescu nu va mai veni.

Bucurie mare. Garantau că d. Take Ionescu n'are să mai vie, căci în conplectalor turbare ajunsesără să se prindă garanţi pentru ilustrul fruntaş.

Dar d. Take Ionescu veni. Atunci se luă hotărîrea a se tălmăci în diferite feluri venirea. In timp ce ziarele liberale dădeau credincioase dări de seamă despre discursul d-lui T. Ionescu, ele—ziarele nedemne—căutau să ridiculiseze pe ilustrul fruntaş.

Dacă are haz ca irozii proşti să-şi rîdă de oameni—asta ie altă chestie.

Faptul este că, contrar speranţelor lor, d. Take Ionescu a venit, a vorbit şi a triumfat.

Discursul seu, din care reese, în primul rînd, dorinţele unui mare patriot: ca pacea şi concordia să domnească şi în ţară şi în partide spre a scăpa România de peire—acest discurs a înălţat inimele şi a alinat multe dureri.

Dacă este momentul potrivit ca un asemenea discurs, rostit în împrejurările de faţă, să fie zeflemisit (?) de unii prea mititei, prea nuli—asta a zis'o în de-ajuns *Conservatorul*, pentru ca să mai fie nevoie de alt cuvînt.

Dar cine ştie? Poate că la un banchet, despre care se zice în lumea chelnerilor că va avea loc Sâmbătă, în Iaşi, poate că la acel banchet se va vorbi mai frumos de cît a vorbit d. T. Ionescu.

OAMENI ŞI LUCRURI

TREI SICRIE

Un lung şi neobicinuit de numeros convoiu, trecu ieri în ritmul plîngător al marşului funebru, ducînd spre odihna veşnică cele trei victime ale accidentului de tren despre care în chip amănunţit au vorbit ziarele toate. Şi în timp ce, în dreptul casei mele, convoiul făcu scurtul popas pentru prohodul dinaintea bisericei, am putut zări sub mormanul de coroane ce îmbracau carul mortuar cele trei sicrie pe care, în acelaşi timp şi petrecut de acelaşi mare convoiu, le adăpostea carul în drum spre cimitir.

Priveliştea era în adevăr nespus de tristă şi în puţinele clipe cît se oprise cortegiul în drum putui reflecta asupra nenorocitei întîmplări care a pricinuit nu numai trei morţi,—dar morţi în condiţiuni îngrozitoare, în chinuri sfîşietoare, morţi izvorîte de-adreptul din progresul nostru, urmare oarecum fatală stării de civilizaţie la care ne-am grăbit să ajungem şi am ajuns.

Fatală,—pentru că la noi ca şi pretutindeni progresul e legat, la rîndul său, de accidente şi fără intîmplări funeste, fără jertfe, fără victime, nicăieri nu s'au îndeplinit marile îmbunătăţiri menite a înlesni, realmente, traiul societăţii şi al omenirii în genere. Trăind în plină civilizaţie, bucurîndu-ne de foloasele uriaşe ale progresului tecnic, ne mai dăm seama la fiece pas ce culmi am atins, cîte vieţi au fost crăpate, cîtă trudă a fost cruţată, cît bine—realizat în cursul anilor.

Ci ne impresionează, ne alarmează, ne revoltă chiar cîte un accident dureros care răpeşte—pe neaşteptate şi fără vre-o vină—viaţa unor oameni sărmani, pe urma cărora rămîne jalea şi sărăcia; iar înmormîntarea lor îmbracă parcă aierul unei compătămiri generale, a unui doliu naţional: lucru de altfeliu drept şi moral întrucît denotă un sentiment de solidaritate şi conştiinţă că cei căzuţi sunt jertfe pe altarul unei mari lupte comune spre binele obştesc prin îmbunătăţiri şi uşurări în traiul omenesc în general. Vor trebui încă mulţi ani, multe lupte, multe genii mai cu seamă pentru a desăvârşi descoperirile şi invenţiile ce fac astăzi fala omenirii, cu deosebire pentru a face inofensive marilor mijloace pe care le posedăm astăzi în lupta cu elementele firei. Fulgerul furat din cer,—trăsneşte uneori în mijlocul nostru şi imaginea lui Prometeu care a furat focul sfînt şi care-şi ispăseşte păcatul în dureri trebuie să ne stea pururea vie înaintea ochilor—iar moartea unui om să nu ne dea gînduri de disperare şi de revoltă. Pe urma omului rămâne omenirea, după cum pe urma unei flori, rămîn grădinele imense în plină şi eternă primăvară, pe urma unei clipe stînse,—toată Vremea nesfîrşită şi fecundă, aducătoare şi de viaţă şi de uitare.

Rodion

Pisica Hangiului

(Poveste)

A fost odată un negustor mare şi isprăvindu-şi marfa din dugheană, a plecat într'un oraş îndepărtat să-şi aducă singur marfa. Şi cum era nu de mult însurat, făcu o legătură de credinţă cu soţia sa, punînd la mijloc cămaşa, cu care s'a îmbrăcat, zicînd: „Dacă tu vei fi cuminte, cămaşa are să stea tot aşa de albă ori cît de mult oiu şedea eu“—iar de nu, o să se înegrească rău şi eu o să cunosc.

A mers el multă vreme, pînă în tîrgul cu marfa. După ce-a cumpărat, ce-i trebuia, se gîndeşte de drum spre casă. Acum cu încarcatul îi venea mai greu, trebuia să meargă vreme îndoită. Intr'una din zile, văzînd că e aproape noaptea şi pînă într'un sat ce vedea departe, n'aveau să ajungă de vreme, să hotărî să remîie la un han, ce era lîngă drum în mijlocul unei cîmpii. Aci, dehămîndu-şi drîglele hămisite de foame, le dădu de mîncare nişte fîn, îşi asigură marfa înăuntru într'o odaie, şi apoi întră şi el în alta, unde avea să se odihnească. Cum întră, ceru de mîncare la Hangiu. Pe dată, cît ai scăpăra c'un chibrit, i-a fost adusă mîncarea; dar hangiul bun mehenchiu, aduce la masă şi o pisicuţă care şezînd în două labe, ţinea sfeşnicul cu lumînarea aprinsă. Ea trebuia să-l ţină atîta cît va sta negustorul la masă. Negustorul se mira cum pisica o să poată ţinea în labe coşcogea sfeşnic. Hangiul însă, văzînd mirarea negustorului, prinse vorbă că se leagă pe trei nopţi că ea va ţinea sfeşnicul. Şi ce fel de rămaşag? Dacă va ţinea mîţa sfeşnicul, negustorul cu marfă cu tot, cu cară încă, să rămîie rob hangiului; iar dacă nu, hangiu, cu toată averea lui să'i fie rob pe vecie negustorului.

Dacă au prins rămăşagul, s'au pus pe jucat cărţi amândoi, în timp de trei nopţi în şir şi pisica să le ţie sfeşnicul cu lumina. Mult se minună negustorul când văzu că pisica şi-a urmat serviciul regulat. Dar ce trebuia să facă?

Trebuia să'şi ţie cuvântul, că n'avea încotro cîrni. Remase rob şi fu pus la muncă împreună cu alţii, care făcură ca şi dânsul şi tot aşa au păţit.

Robiţii lui erau peste o sută. Stând şi muncind bietul negustor de'i crapa şi ferea în el, îşi ruga moarte, că nu era învăţat cu munca. După vre-o jumătate de an, hangiul observă că toţi robii se primenesc în fiecare săptămână cu cămăşi albe, iar negustorul nostru nu, şi cămaşa îi era albă ca cum atunci ar fi îmbracat-o. Hangiul remase mirat. Numai de cât îl ia în deosebi şi'l cercetă de-a-fir-a-păr, până ce i-a descoperit taina legăturei ce a făcut cu soţia sa. Hangiul, ca să se încredinţeze că ceea ce spune el e adevărat şi că nu-i vre'o altă vrăjitoare la mijloc, a căutat un tînăr frumos, bine făcut, cu mult vină'ncoace şi după ce i-a dat bani de cheltuială în deajuns, l'a trimis acasă la negustor ca să întrebuinţeze fel de fel de mijloace să o ademenească.

Tînărul, cum ajunse la casa negustorului, încercă prin multe chipuri s'o amăgească; tocmi babe, vrăjitoare, dar nu se putu lipi de loc de casa ei. Îşi mai încercă singur odată norocul şi de astă dată nevasta atrasă prin sfaturi măgulitoare şi promisiuni mari, se'nvoi. Peste noapte se gândi nevasta să'l încuie într'o odaie, unde să'l ţie mai multe zile să piară de foame.

Bietul tînăr, cînd văzu că nu-i glumă şi că-l întrece cu şaga, mai mort de foame, se rugă din toţi D-zeii să-l lese să se ducă în plata D-lui. Ea se înduplecă a-i da drumul cu condiţie numai să-i spue ce însamnă asta.

I se povesti totul de-a-fir-a-păr: de cine e trimis, în ce loc şi cum se află soţul ei. La auzul acestora, dînsa îl puse în închisoare iar, dînd în grijă slugilor să-i dea mîncare şi băutură cît i-o încăpea în piele. Nevasta negustorului se'mbrăcă atunci în haine barbăteşti, a încălecat pe un cal şi a plecat tocmai la locul unde era bărbatul său.

Pe drum, trecînd pe la o arie, unde trierau grîu nişte oameni, îi rugă să-i prindă trei şoareci vii, cu care plecă ca vîntul pînă la Hangiul unde era rob barbatul seu. Ajunse pe'noptate. Şi dînsa urmă cu hangiul tot aşa ca şi alţi trecători, remaşi robi în urmă, dar fără se se priceapă el.

A treia noapte, stând la jocul cărţilor cu hangiul, dădu drumul unui şoarece.

Atîta aştepta mîţa. Cînd îl văzu, asvîrle repede sfeşnicul din labe şi se aruncă asupra şoarecelui, dar fără să-l prin-

dă, fiind că el s'ascunsese întro bortă Hangiul se supără foc. Puse mîna pe o vargă şi prinde a croi mîţa pe spete de mieuna „ca altă aia". O puse iar la „*sluj*". Nu trece mult şi tînărul nostru dădu drumul la al doilea şoarece. Mîţa iar după dînsul. Cînd o puse iar din nou să ţie sfeşnicul, văzu al treilea şoarece şi o luă la goană după el svîrlind sfeşnicul cît colo. Cu acest chip mîţa nefăcînd slujba după împăcăciune, remase hangiul rob tînărului dinpreună cu toată avuţia, hanul şi robii lui. Ea refuză a primi averea hangiului; consimţi însă a lua robii, a le da ce e al lor şi să se ducă fie-care la casa sa.

Spuse hangiului că pe viitor să nu mai facă cu nimeni nici un ast-fel de ramaşag; căci atunci îl va lua rob pe viaţă cu toate bogăţiile sale.

Mulţimea de robi, cum se văzută scăpaţi din sclavie, veniră să-i sărute picioarele, cu de-a-sila pentru marea facere de bine, ce-au primit.

Cînd veni şi bărbatul său, să'i sărute picioarele, ea îl opri spunîndu-i că nu primeşte să i-le sărute.

— „Fiind-că te-am scăpat de la această viaţă amară, doresc să mă găsdueşti acasă la d-ta, că tare's obosit şi până la mine e departe tare".

— „Vino şi şezi cît de mult, că acasă mai ales cînd oiu spune păţania mea, nevasta are să te primească şi are să îngrijească de d-ta ca de un adevărat făcător de bine".

Ajungînd acasă, şi-a descărcat marfa, întrebînd în toate părţile despre nevastă. Slugile'i spuseră toate, după cum erau învăţate: că de vr'o patru zile a plecat la părinţi şi nu s'a mai reîntors.

Negustorul atunci porunci să facă o masă mare, unde, să ospăteze cu tînărul care l'a scapat din robia hangiului. Numai de cît, cît ai scapara un chibrit, fură aduse la masă mîncările cele mai gustoase şi vinurile cele mai bune.

Pe cînd slugile aşezau încă în masă, tînărul, întrebă pe negustor:

„Prietine, ai cunoaşte pe soţia d-tale, dacă ai vedea-o acum?

— Cum să n'o cunosc, că doară nu'i o sută de ani de cînd n'am văzut'o?!

„Mi se pare că n'ai cunoaşte-o de şi nu eşti dus de multă vreme de acasă!"

— Chiar de 2—3 ani să n'o fi văzut şi tot cred că n'ar fi atît de schimbată să nu o recuaosc.

Atunci, tînărul porunci la slugile din casă, să'i aducă hainele femeieşti ale sale însă în ascuns să nu vadă barbatul său.

Apoi să mai adresă de vr'o cîte-va ori întrebîndu-l: „O cunoşti sau nu?" El mînca lut şi pămînt c'o cunoaşte.

„Ne cunoşti bine"—îi zice ea, pe cînd slugile îi intrau cu hainele. De faţă cu barbatul—negustorul -tînărul se desbracă de hainele lui bărbăteşti, se îmbracă apoi cu adevăratele haine femeeşti.

Negustorul rămase înmărmurit, privind la cele ce se petreceau sub ochii săi; nu'şi putea da seamă de toate acestea.

„Acum mă cunoşti"?—zise ea; bietul negustor părea zăpăcit, nu mai ştia ce să facă de bucurie, că acest bine-făcător era însă-şi soţia lui. Sări ars de pe scaun, îmbrăţoşî pe credincioasa lui soţie şi prinse a o pupa, de s'o înghită nu alta. Degrabă porunci să'i vie o bandă de lăutari şi cu mîncări bune şi băuturi şi mai şi—că era negustor cuprins nu fleac—petrecură multe săptămâni în care petrecere am fost şi eu şi mă miram mult de toate. Cântat-au lăutarii mult, de făcuse scurtă sub barbă. Şi-or fi cîntînd şi astă-zi, dacă n'or fi murit.

M. G. Ignat

Victimile deraierei

Eri, cu prilejul înmormîntărei victimelor catastrofei de la Sîrca, d-l Stepleanu, impiegat de mişcare la C. F. a rostit următoarea cuvîntare funebră

Intristată adunare,

In liniştea profundă ce domneşte în jurul acestor rămăşiţi de cadavre o jale mare ne pătrunde şi nu găsim nimic spre a alina; căci moartea acestor victime ale datoriei lor s'a produs în împrejurări cu totul triste şi nenaturale, în cît e imposibil să nu fim şi noi cu totul îndureraţi de această mare nenorocire, nenorocire de care numai funcţionarii căilor ferate pot fi loviţi căci numai lor li se cere pe lîngă pricepere corectitudine şi exactitate şi sacrificiul vieţei precum avem exemplu înaintea noastră.

E trist, infinit de trist finitul existenţei acestor trei bravi funcţionari a lui Stîngaciu I, care ca şef de tren în totdeauna şi-a făcut datoria in serviciul seu acest funcţionar model iubit de toţi şefii lui şi de colegii sei, acest bun părinte, care într'un moment fatal a dispărut din mijlocul nostru, lăsînd in urma lui 6 copilaşi, o soţie neconsolată Era născut la anul 1866 şi implinise deci 41 ani.

Şerbănescu Vasile conductor, coleg nedespărţit de şeful seu bun funcţionar, bun coleg, bun părinte ce lasă 5 copii în grija unei sarmane mame care va trebui să se lupte cu creşterea copiilor sei, fiind cel mai mare de abea 7 ani; el era născut la anul 1860 şi moare deci în vrîstă de 47 ani şi a lui Grigoriu Nicolai frînar de asemenea funcţionar bun şi conştiincios în totdeauna la postul său pînă în momentul fatal, cînd nemilosul destin i-a rîpit viaţa dimpreună cu acea a colegilor săi el lasă 2 copile ofarne şi de mama care murise cu 2 luni înaintea soţului seu. Născut la anul 1865 împlinise etatea de 42 ani.

Jertfa acestor bravi funcţionari e cunoscută în deajuns şi putem spune că au murit ca nişte eroi în împlinirea datoriei către patria lor, căci ei duceau pe roata aripată bogăţia ţerei de la o margine la alta contribuind astfel şi ei prin munca lor pînă la expunerea vieţei pentru înflorirea ţerei noastre, agricultură industrie şi comerţ s'au ridicat şi prin micul concurs neobservat acestor nenorociţi care ziua şi noaptea sunt soldaţi supuşi ordinului şi disciplinei.

O voi victime ale datoriei care v'aţi stîns atît de crud şi care a-ţi lasat în urmă atîta durere şi regrete, numele voastre vor rămînea neşterse în inimele noastre şi vă vom plînge în totdeauna cînd ne vom aminti de soarta voastră care în ori ce moment fatal poate să fie şi a noastră.

Fiind că puţine puţine momente ne desparte de groapa deschisă care va primi în sinul ei pe aceste victime a datoriei lor sunt dator să mă adresez familiei lor şi să le spun: durerea vă este mare nici nu poate fi discutată, mîngîiaţivă însă căci după cum vedeţi au fost slujbaşi model iubiţi de superiori şi de colegii lor, uitaţivă în jurul nostru şi veţi vedea intregul oraş care ia parte la durerea voastră şi plîng pe Stîngaciu, Şerbănescu şi Grigoriu oamenii serviciului care au murit făcîndu-şi datoria.

Find că s'au stins ca nişte eroi sufletele lor vor plana tot deauna asupra voastră şi se vor ruga la acel atot puternic către care au plecat ca să vă ajute şi să vă protejeze, ear noi să zicem cu toţii D-zeu să-i erte şi să le fie ţerna uşoară.

NOUTĂŢILE ZILEI

Fără mîncare şi fără somn.—Doctorul Bullisson din Toledn (Statele-Unite) a găsit soluţia traiului eftin. După lungi cercetări, el a găsit că hrana şi somnul nu sunt trebuinţi absolute ci simple prejudiţii de care el s'a eliberat de vre-o trei zeci de ani. Mănâncă odată pe zi—fructe şi legume, şi aceasta crede el—ar fi încă prea mult.

„La vrîsta de 15 ani, zice el, omul a mîncat în deajuns pentru ca să poată trăi 100 de ani pe propria sa substanţă. Foamea este o boală, ce ne-am creat-o noi înşi-ne prin relele obiceiuri. Somnul e alta, sau mai bine un expedient al naturei pentru a ne opri să mîncăm într'una.

D-rul Bullisson zice că nu doarme decît un ceas—şi în acest timp mai mult dormitează, de oare ce aude ce se petrece în jurul lui.

Dacă face o cură de post—zice acest doctor—se crede întinerit cu 20 ani.

Ne cam îndoim de autenticitatea celor aratate de ziarul „Chicago Examiner" care descrie viaţa acestui doctor dîndu-i şi portretul. Dar un lucru se poate admite că acest medic, dacă nu are mîncare în stomac are cu siguranţă apă la cap.

* * *

Regele Siamului va face în curînd o vizită continentului său vecin. Fiul său, principele Rabi de Raicaburi a sosit deja la San-Remo Peste cîte-va zile va veni şi regele Choulaongkorn pentru care s'a închiriat deja o vilă la San-Remo, unde va petrece cîte-va zile.

* * *

Cutremure de pămînt. După ştirile sosite din Mexico, numărul victimelor din ultimele cutremure de pămînt se ridică la o sută dar e cu mult mare acel al răniţilor. Foarte multe districte au fost devastate. Pagubele materiale se urcă la milioane.

Un cutremur de pămînt se anunţă din Massaşuset (America de Nord) fără de a pricinui însă vre-o pagubă.

Asemenea s'a simţit un puternic cutremur la Constantinopole şi în împrejurimile sale, precum şi în multe părţi din Portugalia.

Nu cum-va şi-a perdut echilibrul bătrînul nostru pămînt?

* * *

Profesorul Behring. Celebrul profesor Behring, căruia se datoreşte descoperirea serului antidifteric, se află acuma la Constantinopole. El va remîne mai mult timp acolo spre a studia serul leprei în spitalele din Constantinopole.

* * *

Inundaţie. Rîul Sava crescînd enorm a inundat o mare parte a oraşului Belgrad.

Litere-Ştiinţe-Arte

Fericit lucru şi mare şansă este pentru o ţară—actualitatea! Aşa îmi zic în momentul cînd zăresc cel mai nou număr al unei reviste franceze, artistică şi literară: „L'actualité". Coperta ilustrată poartă titlul: „En Roumanie" şi însfăţişează un mic tablou rustic şi idilic în acelaş timp, un grup de cîte-va ţărance stînd în jurul unei fîntîni, şi umbra unor copaci mari şi înalţi. Femeile vorbesc, pun poate la cale ultimele întâmplări.... politica agrară, căci aţi fi înţăles de sigur, tabloul e pus în legătură cu excesele de tristă amintire şi ca exploraţie a acestui peisagiu de linişte revista tipăreşte cu litere mari: grâce au canon, le calme a été vite rétabli en Roumanie.

Departe, în zare se vede dispărând din grup o fată tânără, purtând o cofiţă de apă pe umeri, E de sigur imaginea care poetizează pe Rodica lui Alexandri, cunoscută pictorului francez, care mai cunoaşte şi costumul naţional şi jghiabul unei fântâni româneşti, izvor de idilice inspiraţii şi exotice tablouri. Pe viitor legenda va mai cunoaşte încă un amănunt — acel tragic—al vieţei de la ţeară şi legenda va începe cu aceste triste cuvinte: grâce au canon.....

*

S'a vorbit la timp despre căderea grozavă ce a suferit în toată Italia drama lui D. Annunzio „Piu che l'amore". Poetul italian, cunoscut prin mîndria lui, a tipărit piesa cu o prefaţă plină de emfază în care între altele zice:

„Recunosc că arta mea — adevărată artă—păşeşte în forma ei proprie, fără pereche. Eu mă consider ca pe artistul în sine; vreau să fiu şi sunt maestrul care în arta lui poartă şi încorporează transcendenţa şi pulsul spiritului italian. Din flacăra mea interioară a izvorît unica poezie vie ce s'a născut în italia după comedia divină a Soarelui; această poezie se cheamă: *Laus Vitae,* — celebrarea vieţei".

*

Americanii au un proverb teatral foarte elastic: „cel dintăiu magar venit poate scrie o piesă; numai un geniu însă poate face să i se joace o piesă".

Se pare într'adevăr că e grea problemă pentru un autor dramatic american să ajungă pînă la rampa scenei. Două mijloace esenţiale sunt pentru acest scop: ori isbuteşte să intereseze pentru lucrarea lui vr'o „stea" teatrală, or de nu recurge la un *playbroker*, un curtier teatral.

Acesta din urmă este o invenţiune pur americană şi el mijloceşte adeseori între directorul de teatru şi autorul dramatic montarea unei piese, care altfel poate aştepta zeci de ani în cartoane. Căci nu e director de teatru care să nu primiască zilnic macar o piesă pe care e în imposibilitatea materială de a o ceti. S'a văzut cazuri că piese ajunse apoi celebre au aşteptat vreme îndelungată pînă să vadă onoarea rampei, cum fu cazul cu drama lui Clyde-Fritsch, astăzi cel mai popular autor dramatic american.

Există şi birouri de plasare pentru piese de teatru, precum există pentru căsătorii, pentru funcţiuni, pentru slugi etc.

*

Foştul preşedinte al Camerei Franceze Doumer, desfăşură acum o activitate de conferenţiar literar în America. Dovadă cât de mult au scăzut şansele lui de a ajunge preşedinte al republicei franceze.

*

Teatrul italian numără încă o importantă dramă, a lui Vincenzo Morello: „La flotta degli Emigranti". In jurul pierderei unui vapor de emigranţi, autorul înlănţue un întreg complex de întîmplări şi interese sociale, disvăluie medii de corupţiune politică şi ţese firele unei drame profund mişcătoare.

*

STRUNA ZILEI

CEEA CE NU MOARE

Cu toată schimbarea de regim, directorul general al teatrelor, d. Davila, a rămas la locul lui.

Adevărul

In potriva lui—gazeta
Se agită în zadar,
Căci sub ambele regimuri
El e... răul necesar.

Informaţii

D. A. A. Bădărău a plecat eri seara la Bucureşti iar astă-zi va pleca de acolo la Paris.

De la Paris d. Bădărău va veni la Iaşi, unde va sosi în ziua 2 Mai.

*

D. Take Ionescu va petrece vacanţa de Paşti în Constantinopole unde va fi oaspetele marchizului Pallavacini, plenipotenţiorul Austro-Ungariei.

—

In privinţa numirei prefectului de judeţ nimic definitiv n'a fost hotărît.

Toate cercurile liberale insistă pe lîngă d. I. Corjescu, presidentul tribunalului de notariat, ca să primească prefectura.

D. G. Kernbach, despre care s'a vorbit, nu este nici d sa dispus să primească prefectura.

Se vorbeşte şi despre d. Ath. Gheorghiu.

—

Ministrul instrucţiunei publice aduce la cunoştinţa generală, că sub nici un motiv nu se admite a se trece examene particulare pentru mai multe clase: la gimnazii, licee, şcolile comerciale şi şcolile secundare de gr. I şi al II.

Cei cari au petiţionat deja sunt înştiinţaţi că vor fi înscrişi numai pentru o singură clasă, dacă vor întruni condiţiunile cerute de regulament.

—

Certificatele de pensiuni ale funcţionarilor comunali se vor libera în viitor pe hârtie simplă.

—

Negocierile pentru încheierea tratatului de comerţ cu Austria vor reîncepe la 10 Mai stil nou în Viena.

—

Casieria locală cu începere de la 16 Aprilie va începe plata pensiunelor pe lura curentă.

—

Pe ziua de 15 Aprilie se vor face mai multe mutări printre ofiţerii din corpul IV de armată.

—

O delegaţiune evreească din Podul Iloaie a sosit astă-zi în oraş spre a interveni pe lîngă autorităţi în vederea unor eventuale tulburări ce s'ar fi anunţat în zisul tîrguşor Duminica Floriilor.

De cîte.va zile perzistă acolo un zvon în acest senz. D. avocat M. Magder intervenind, în numele acelei delegaţiuni la prefectura de judeţ a obţinut asigurări că se vor lua măsurile cuvenite şi se va trimite armata spre complectă garantare a liniştei.

——

Conservatorul publică următoarea notă inspirată:

Informaţiunile ce ziarul Adevărul *publică asupra atitudinei politice viitoare a d-lui general Manu sunt premature.*

Intru cît fuziunea partidului conservator, care se zice că s'ar proecta, nu a luat încă fiinţă, nici d. general Manu nu a avut nevoe să publice intenţiunile sale pentru viitor.

Suntem autorizaţi a da această întîmpinare precum vom publica la timp şi declaraţiunea ce ar avea d. general Manu a face.

—

Astă-zi seară, la orele 8, are loc serata muzicală şi literară dată de elevii liceului internat din Iaşi, în localul acelui liceu.

Programa se compune din executare de bucăţi muzicale, cor, gimnastică, jocuri naţionale şi din o piesă în un act *Crima din strada Plantelor* de Labiche.

—

DIVERSE

— Astă noapte a fost găsit rătăcitor pe strada Morilor, un copil de vre-o 5—6 ani; Poliţia cercetează a cui este.

— A fost internat la spitalul sf. Spiridon locuitorul N. Gogeanu din str. Păcurari 147 cu un picior sfărmat de un cal.

— S'a autorizat întrarea în ţară prin punctul Galaţi, la 30 muncitori agricoli bulgari, aduşi de d. S. Gütter arendaşul moşielor Incunjurătoarea, Târgu-Frumos şi Tăcuţi, din acest judeţ.

— Locuitorii Vasile şi Ioan Cercel din oraşul Iaşi, au reclamat ministerului, că epitropia sf. Spiridon nu voeşte să le dea lor antrepriza căratului lemnelor de la Boroseşti la Iaşi — zicînd că la licitaţie au oferit preţul cel mai avantajos de 60 lei vagonul — Din cercetările făcute s'a constatat că reclamaţia lor e falşă, de oare-ce d. Grosu a lăsat cu 57 lei vagonul.

— S'a luat dispoziţia, ca să se ţină în toate capitalele de judeţ licitaţii pentru furnizarea lemnelor necesare şcoalelor. Se va publica în monitor data şi condiţiunile licitaţiilor.

— Toate biletele permanente pe care consulatul rusesc le eliberase supuşilor greci puşi sub protecţia Rusească, au fost schimbate în nişte certificate, din care au fost trimise formulare tuturor prefecturelor din ţară spre ştiinţă.

— Parchetul de Bacău a trimis fotografii a indivizilor; Maria A. Dima şi Gh. Florescu dispăruţi din Bacău de mai mult timp.

Florescu a fost ademenit de Maria Dima şi se crede că a fost omorît.

— Potemkinistul Nicolae Naignianoff, care se stabilise în tîrguşorul Cîmpina, a dispărut de mai mult timp fără a i se da de urmă. Toate cercetările au remas zadarnice.

— Şcoalele din comunele Probota şi Bivolari, au fost închise din cauza epidemielor de scarlatină şi care bîntue cu furie prin acele parţi.

RADA

(NUVELA)

Şi cînd rămase iar în casă numai cu Nicu care plîngea încetişor lîngă geam, urmări din ochi o rază de soare, ce tremura ca un fir de aur pe icoana de părete Icoana îl arăta pe Mîntuitor ispitit de Satan în pustiu. Isus purta o camaşă albă şi lungă, iar în jurul capului un cerc de lumină. Satan negru şi schimonosit la faţă, cu corniţe în frunte şi cu un brîu încins de mijloc, îi arată cu degetul în jos, sub muntele ars şi negru, pe care se aflau.

Dedesupt era oraşul scăldat în lumină. Dar chipul blând şi serios al lui Hristos privea cu milă pe diavol şi'l mustra. In funl icoanei, crescut pe poala muntelui, un copac cu frunzele de un verde închis îi scutura ramurile a jale. Cerul era jumătate senin şi jumătate înorat.

Şi după ce raza de soare lumină icoana, scobindu-se apoi în ochii de jaratec a lui Satan, dispăru iute şi se muţă pe mîneca Radei. Nicu mişcă încet geamul, care arunca în toate părţile razele soarelui, ce bătea în el.

* * *

Iar e singură Rada; singură în odae, singură în casă. O lampă de părete îşi revarsă lumina bolnavă în încăpere. Pe soba rece un deşteptător vechiu scoate sunete hodorogite.

E ultima seară a Radei

Ciudat! Par'că trăia în altă lume şi era alta. Trupul îi nra mie, mic ca pumnul; capul mare, mare şi greu. Şi de îndurerate ce'i sunt pleoapele nici că le poate deschide; le ţintuesc parcă două picături de plumb topit.... Şi ce învălmăşeală de vedenii şi de cuvinte!... Agonia!

...Maria se duce mîine la doftor... Ce o fi avînd de o dor şalele?... E rău cînd te dor şalele; a spus'o cînd-va maică-sa.... Maică-sa purta pe atunci un tulpăn roşu cu flori albe —parcă îl vezi şi acuma.... O, ce iute bate ceasornicul!.. Nu cum-va plouă!.. S'au ivit zorile? Doamne, şi ea n'a făcut încă focul!... Ce bine e cînd stai culcată! Ion înjură mereu că trebue să se scoale de vreme... Şi Ion s'a uitat la sînu Mariei.

E frig... ba e cald; tot mai frig e de cît cald... Uuuuuu.... cum suflă vîntul!... Şi stăpînă-sa o cheamă în casă.,... Viu, viu! Doar să frec cuţitele.....

Mîine e Duminică; trebue să se ducă la Zamfira... Şi Lisandru e acolo. Cum l'ar îmbrăţişa pe Lisandru.... E voinic flăcăul şi gura-i roşie... Dă'mi puţină apă Zamfiro!....

...Ce rău e cînd deschide ochii. Nu mai simte nici o durere.... Ba tot o junghie colea în spate. Smintită-i lampa din părete!... Uite cum sare şi joacă; întocmai ca o fată la horă. Un doi... un doi... un doi... Şi flacăra se face cînd mare, cînd mică: aci e un ochiu de bou, aci unul de şoarice!

Tare e frumos Mîntuitorul din icoană!... Oh, cum o doare capul!.. Icoana s'a întins, s'a întins de a acoperit păretele.... Vîntul bate şi apleacă pomul de la poalele muntelui.... Satan a început să joace într'un picior... Cum îi arde privirea!... Isus îl mustră şi vrea să se dea jos la ea; dar deavolul îl ţine de camaşă.. Ce bună ar fi o înghiţitură de apă!.. A! Hristos s'a smucit cu putere... dar îi s'a rupt camaşa la piept şi la umeri.... Satan a rămas cu fâşii albe de pînză în mîna lui neagră... Isus vine, vine spre pat... Ce frumos e!...

Seamănă cu Lisandru E chiar Lisandru... chiar el e!... Ce pept alb are!.. Şi o sărută, ah, o sărută... In vinele ei curge foc!.. foc!.. Iar joacă lampa!..

Stai nebuno c'o să cazi!.. Ha, ha, ha:....

Doamne uite şi mama!.. Haidem cu toţi în livadă!.. In livadă plouă; pămîntul e ud şi copacii se pleacă de apă!.. Eu nu's bolnavă!.. Numai că mi-e somn!... Uite un pui de găină cum rîciie pămîntul..... Vine noaptea... Vine noaptea....

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Şi cînd au venit cu toţii acasă de la vecini au găsit'o pe Rada moartă.

A treia zi i-au sunat clopetele de îngropăciune. Şi a înmormîntat'o într'o zi senină de Mai, tocmai în ziua cînd în grădiniţa din dosul casei a înflorit trandafirul cel galben....

Radu Baltag

Vaccinări şi revaccinări

cu limfă proaspătă garantată

practică

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

Ultime informaţii

Situaţia la liberalii locali.—*Se pare că partidul liberal local nu urmăreşte pentru moment alt lucru de cît să reducă influenţa d-lui Stere— şi după toate probabilităţile va reuşi.*

Centrul pare că nu voieşte ca lupta să se înaspreasca şi a făcut pe dl. Stere să înţeleagă că trebue să cedeze pretenţiunilor partidului.

Din această cauză succesiunea la prefectura judeţului — căci d. Stere va demisiona cel mult pînă la Paşte —va fi dată cu totul altora de cît celora despre care fuse vorba.

D. I. Corjescu nu va mai fi prefect— ieste drept că actualul preşedinte al secţiei a III-a a pus anumite condiţiuni cari n'au putut fi îndeplinite; d. Chernbach, nu va fi prefect din consideraţiuni de partid; d. Tanase Gheorghiu a fost susţinut de unii, dar d-sa nu prea este dispus să accepte, astfel că pentru moment nu se poate spune precis cam cine va urma d-lui Stere.

Este drept că se manifesta veleităţi din partea multora pentru ocuparea postului de prefect de judeţ dar fără prea multă şanşă de reuşită. Astfel dl. Efrem Mazlîm, cere numai de cît acest post şi a somat chiar pe cei în drept, căci la din contra d-sa îşi reia libertatea de acţiune.

———

Sîntem informaţi că la Direcţiunea Mitropoliei s'a primit o plîngere din partea unui mare proprietar din judeţul nostru, prin care preotul satului e dovedit că sfătueşte pe săteni să nu iasă la munca cîmpului pînă ce condiţiunile puse de săteni nu vor fi pe deplin satisfăcute.

———

S'a aprobat a se face în budgetul extraordinar al drumurilor jud. Iaşi, pe exerciţiul 1906-1907, la partea cheltuelilor, următoarea modificare:

Lei 2.600 să se ia de la art. 5 „pentru cumpărare de cilindre, cancasoare, vagonete etc.", care lasă economie, şi să se adauge la art. 3 „pentru construcţiuni de cantoane, magazii etc.", peste suma de lei 1.400, devenind astfel 14.000, lei.

—

D. Dim. Alexandrescu-Dafin a fost recomandat secretar al şcoalei de Belle-Arte din localitate.

—

Studenţii facultăţei de Ştiinţi vor face astă-zi la ora 4 o vizită la „Berăria Zimbru", sub conducerea d-lui profesor Haralamb Vasiliu.

—

Trupa cu schimbul din reg. 7 cavalerie va fi concentrată cu începere de 26 pînă la 9 Iulie.

—

Aprecieri juste. In documentatul său interwiew asupra răscoalelor agrare d. Jean Lahovary, fostul ministru de domenii, vorbind despre rolul tineretului în aceste răscoale şi după ce face comparaţie între cele ce se petrec în streinătate şi la noi spune:

„Aceasta va explica spiritul care domneşte printre studenţii noştri imitatori ai marilor isprăvi săvîrşite de cei din Moscova, din Kiew cari, ei cel puţin, aveau un ideal generos, cucerirea libertăţei politice în ţara care singură în Europa rămăsese supusă absolutismului.

La noi, unde de atîta timp a intrat în legi şi în obiceiuri libertatea politică cea mai absolută, unde guvernul e mai desarmat de cît în ori ce ţară din Europa, activitatea studenţilor a fost numai de partea teoriilor antisociale. Toată lumea ştie rolul pe care l-au jucat în mişcările agrare cari au plimbat focul, omorul, şi devastarea în cea mai mare parte a ţărei şi a făcut pe nefericiţii arendaşi sau proprietari, fii ai poporului, să piarză rodul unor îndelungaţi ani de muncă şi economie.

Ca semn caracteristic al stărei de suflet a acestor tineri, voi reaminti acea delegaţie de 5 sau 6 studenţi venind să aducă o somaţie imperioasă guvernului şi să declare unor oameni încărunţiţi în serviciul ţărei că atît timp cît nu vor fi rezolvit chestiunea agrară după concepţia şi formula lor, a lor a studenţilor, nu vor desarma.

De altfel, ce să aşteptăm de la un tineret format la şcoala unui Iorga, care sub semnătura sa de profesor universitar, a publicat acel apel la asasinarea membrilor guvernului din care făceam parte, care se termina cu aceste cuvinte, pe cari ţiu ale face cunoscute şi ale reaminti veşnic, chiar cînd autorul lor ar voi să facă ca ele să fie uitate:

„Să sfîrşească împroşcînd cu sîngele lor brazda şi să lase după ei copiii muritori de foame şi femei cari să fie cumpărate de Jidovi! Amin!"

—

D. general C. Iarca, comandantul corpului IV de armată a plecat în Capitală pentru a se prezenta M. S. Regelui. D-sa se va reîntoarce în Iaşi Duminică dimineaţă.

—

D. D. G. Longhinescu, neacceptând postul de advocat al Statului în Iaşi, a fost recomandat d. Gr. Suţu.

—

De eri dimineaţă se află în oraşul nostru d. Kogălniceanu, consulul Romîniei la Cernăuţi.

—

D. general C. Iarca, comandantul corpului IV de armată, îndată după sărbătorile Paştelui va inspecta trupele aflătoare în garnizoana noastră.

—

Casa şcoalelor a admis să se înfiinţeze o pitărie model la fel cu acea din Cîmpul Lung, pe lîngă şcoala normală „V. Lupu" din Iaşi.

Construcţia pităriei va începe curînd şi la toamnă va funcţiona.

———

Acum cîtva timp o polemică de presă se încinsese între domnii C. B. Penel şi Octav Băncilă, ambii profesori de desemn la Iaşi.

In urma acestei polemici d. Băncilă a fost dat în judecata consiliului permanent al ministerului de instrucţie.

Afacerea se va judeca la 16 Mai.

———

Un personagiu, care ţine numai de cât să-l ia lumea în serios, crezîndu-se vizat printr'o notiţă a ziarului nostru, a căutat să puie în mişcare toate mijloacele de reclamă, doar şi-o aminti lumea că o gazetă i-a făcut cînd-va cinstea de-a se ocupa de dînsul.

După ce a trimis o telegramă caraghioasă ministerului de interne, după ce a vorbit de anchetă, ne-a ameninţat cu judecata, acum ne anunţă că ne aruncă mănuşa.

Ce să facem cu o mănuşă murdar? Cel mult am da personagiul pe mîna d-lui Gh. A. Scorţescu, care a ştiut cum să-l califice şi dacă cum-va personagiul a uitat de calificativele ce i le-a adresat d. Scorţescu, suntem gata a i le aminti ca singurul titlu de document.

———

Sala de şedinţă a secţiei II-a Tribunalului era astăzi foarte populată: diferiţi bancheri, directorii Băncilor şi ai caselor de Economii, comercianţi şi agenţi de comerţi, veniseră să respundă la cererea de morator pe timp de 6 luni, pe care o făcuse d. I. Ermacov, cunoscutul băcan din localitate şi care cerere urma să se judece astă-zi,

Majoritatea creditorilor este pentru acordarea moratoriului, o parte a cerut să se examineze activul spre a se vedea dacă el corespunde cu cifra anunţată de d. Ermacov.

Tribunalul se va pronunţa mîine.

*

Aceeaşi secţiune a tribunalului a cercetat astăzi cererile pentru declararea în stare de faliment a comercianţilor Friedman şi Lehrer.

Ambele procese au fost amînate.

———

D. Gr. Buicliu, noul president delegat al comitetului teatral, se va presinta mîine la comitet.

La ora 5 va avea loc o întrunire a comitetului teatral.

———

D. Gh. Ştefănescu a fost numit director al şcoalei de băieţi „Principele Ferdinand" din Iaşi în locul d-lui Sebastian şi d. N. Ionescu, director al şcoalei primare „M. Cogălniceanu.

———

D. Orest Panu va fi numit subcasier al caselor sf. Spiridon, în locul d-lui Bărgovanu, care a fost trecut în altă funcţiune.

—

Se pare că s'a revenit asupra hotărîrei inlocuirei d-lui Neculcea din postul de intendent al spitalului sf. Spiridon.

D. Patraşcanu, care fusese desemnat la acel post, va fi numit inspector al biurourilor casei sf. Spiridon.

—

D. Lupu ajutor de judecător la ocul II. va fi înaintat judecător în locul d-lui Hîntescu.

Ajutor de judecător va fi numit d. D. Finichi.

—

D. M. Th. Popovici, artist al teatrului naţional, a fost numit administrator al teatrului.

—

Anunciu

De **inchiriet** sau de **vînzare**, chiar de pe acum, **O VIE LA COPOU** lîngă primul rond-point.

Pentru informaţiuni a se adresa la D-l A. Ciurea strada Coroi No. 4.

E. HEROVANU
AVOCAT
Strada Tăutu No. 1.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 12 Aprilie

Data viitoarelor alegeri

Bucureşti.—**Consiliul de miniştri, întrunit aseară, s'a ocupat pe larg despre data viitoarelor alegeri.**

D-nii Dim. Sturdza şi Spiru Haret au fost de părere ca viitoarele alegeri să aibă loc de abia la toamnă. Toţi ceilalţi miniştri au fost, însă, de părere ca alegerile să se facă la sfîrşitul lunei Mai, căci la toamnă partidul conservator va fi mai bine pregătit de luptă.

La această obiecţiune d. Dim. Sturdza a răspuns:

—*Doresc chiar ca partidul conservator să fie mai pregătit pentru lupta electorală, pentru ca ast-fel fruntaşii conservatori să pătrundă în parlament şi reformele ce se vor vota să fie fructul colaborărei şi studierii serioase a proectelor noastre. La toamnă va fi mult mai multă linişte şi în timpul verei vom avea putinţa de a pregăti proiectele de legi în spiritul manifestului de la 13 Martie şi să dăm ast-fel o formă concretă angajamentelor luate pentru ca ast-fel alegătorul să poată în deplină cunoştinţă specială şi în consecinţă să dea votul său.*

Consiliul de miniştri s'a despărţit în urma declaraţiei următoare făcută de d. Sturdza:

—Nu pot să dau un răspuns hotărît la părerea manifestată de majoritatea miniştrilor. Chestiunea trebuie cercetată încă şi serios meditată.

Fuziunea un fapt îndeplinit

Mîine se va face fuziune. — Modalitatea realizărei fuziunei. — Declaraţiile d lui Cantacuzino.—Instituirea comitetului.—Mici dificultăţi.—Situaţia la Bucureşti.—Situaţia la Iaşi. — Rolul d lor Take Ionescu şi Alex. Marghiloman în privinţa situaţiei în provincie.—Chestiunea presei de partid.

O veste bună pentru toată suflarea conservatoare. Fuziunea conservatoare este astă-zi un fapt îndeplinit. Mîine cel mult Sîmbătă, ea va fi anunţată oficial.

Lucrul l'a confirmat eri şi d. Gh. Gr. Cantacuzino, care primind eri pe un d. deputat de Focşani şi pe d. Saba Ştefănescu le-a declarat:

— Este exact că mă demit de şefie. Sunt şi obosât şi am avut şi multe amărăciuni.

*

Modalitatea cum se va face fuziunea este următoarea:

Junimiştii vor veni la clubul conservator şi cele două comitete unite vor lua act de demiterea d-lui Gh. Gr. Cantacuzino şi vor proceda la alegerea d-lui P. P. Carp ca şef al partidului conservator.

Modalitatea constituirei comitetului executiv al partidului este cunoscută şi va fi aşa cum s'a anunţat: toţi foşti miniştri, foşti preşedinţi şi vice-preşedinţi ai corpurilor legiuitoare.

*

Oare care piedici, de altfel de puţină importanţă, caută să puie unii cari îşi închipue că jertfele ce le-au făcut sunt prea mari în raport cu noua aranjare a lucrurilor şi mai cu samă din cauză că văd că unele speranţe ce au pus în fuziune nu se realizează.

Cu toate aceste nimic nu mai poate împiedeca realizarea definitivă a fuziunei.

*

Preşedinţia clubului din capitală va fi încredinţată d-lui Gh. Gr. Cantocuzino.

La Iaşi preşidenţia clubului o va avea dl. P. P. Carp, iar vice-preşedinţi vor fi d-nii M. B. Cantacuzino Al. A. Bădăreu şi Dim. A. Greceanu.

In caz, însă, cînd dl. Matei B. Cantacuzino nu va primi—căci după cît se pare dl. Matei Cantacuzino este de părere că la Iaşi trebuie un preşedinte activ, neutru ce-i drept, care să poată ţinea cumpănă dreaptă între cele două elemente care s'au rezboit ultimul timp — atunci va fi ales al treilea vice-preşedinte, dl. dr. Gh. Bogdan, decanul facultăţei de medicină.

In ce priveşte aranjarea cluburilor din provincie pare sigur că această misiune va fi încredinţată d-lor Take Ionescu şi Alexandru Marghiloman.

*

Astăzi la ora 2 comisiunea care se ocupă cu tratativele, va cerceta chestiunea cum trebuie organizată presa partidului conservator unit.

*

D. Take Ionescu, care urma să plece la Constantinopole nu va maĭ pleca, cel mult dacă se va putea duce pentru cele trei zile de serbători.

Mare incendiu

Tecuciu.—Astă-noapte la ora 1 a izbucnit un puternic incendiu la proprietatea d-lui Neculai Caloianu.

Focul, alimentat de un vînt puternic, ameninţa construcţiunele din apropriere, dar după multă muncă pompierii au reuşit să-l localizeze.

Pagubele sunt foarte mari.

Comandă de arme

Viena.—Ziarul „Allgemeine Zeitung" află că guvernul romîn tratează cu consorţiul fabricelor de arme din Steyr pentru efectuarea unei nuoi comande de arme compusă din 140,000 puşti şi carabine Manicher.

Declaraţii importante

Paris.—*Ziarul „Le Temps" publică o scrisoare a ministrului romîn de aci asupra situaţiei din Romînia prin care se recunoaşte că într'adevăr zguduirea a fost puternică căci revoluţia agrară îmbracase un caracter foarte violent dar că mulţumită măsurilor energice şi chibzuite în acelaş timp luate de guvern, Romînia a putut să reia viaţa sa normală.*

Presa străină a exagerat foarte mult şi în privinţa pagubelor şi în privinţa victimelor, căci ancheta din urmă a dovedit că realitatea este mult mai prejos de cît ceea ce se anunţa prin ziare.

Măsurile luate de guvern nu urmăresc atingerea marei proprietăţi ci numai îmbunătăţirea soartei ţeranului romîn.

Contra Românilor

Buda-Pesta,—Deputatul ungur Zaharia a înmînat preşedintelui consiliului de miniştri ungar o petiţiune iscălită de 200 de cetăţeni din comitetul Făgăraşi prin care cer destituirea prefectului Sando Baulsner, căci, susţin ei, din cauza lipsei sale de energie, întregul comitet a fost în ultimul timp romanizat.

Golovin la ţar

Petersburg. — Ziarul „Lokal Anzeiger" află din Petersburg că Golowin, preşedintele Dumei, a fost primit în audienţă de Ţar. Stolypin n'a fost de faţă la această audienţă.

Preşedintele Golowin a prezentat Ţarului raportul asupra lucrărilor Dumei.

El a fost reţinut în audienţă timp de 30 de minute.

Se pare că Ţarul şi-a exprimat încredere în Dumă şi a declarat că ea nu va fi disolvată.

Alte amănunte. De şi în public n'au strebătut multe ştiri în privinţa audienţei lui Golovin la Ţar, cu toate aceste se asigură de cercurile autorizate că Ţarul a fost graţios faţă de preşedintele Dumei, l'a invitat să şadă, şi a exprimat încredere în lucrările Dumei, şi l'a asigurat că Duma nu va fi dizolvată.

Ţarul a remarcat că Golowin nu prea este imparţial şi că protejează stînga. Preşedintele a obiectat că şi situaţia sa este foarte dificilă de oare ce are a face cu o Dumă radicală.

Ţarul a invitat pe preşedintele să mai vie în audienţă şi l'a concediat spunîndu-i că nu poate să-l reţie mai mult întru cît îl reclamă nişte lucrări urgente.

Convenţiune.

Belgrad. — „Monitorul Oficial" publică textul convenţiunei româno-serbeşti, care a intrat în vigoare cu începere de ieri.

Amănunte asupra unui incéndiu

Toulon.—In privinţa incendiului de la arsenalul de aci iată noile amănunte asupra celor constatate:

Cinci mari clădiri au fost distruse complect de incendiu.

Sunt 40 de răniţi dintre care trei sunt pe moarte.

Numire.

Petersburg.—Fostul ministru de justiţie Ackimoff a fost numit preşedinte al consiliului imperiului rus.

———

Asasinat politic

Odesa. — Directorul închisorei de aci, Zakari, cunoscut prin brutalitatea sa faţă de arestaţi, a fost împuşcat pe stradă de patru tineri, în momentul în cari se îndrepta spre palatul guvernatorului.

Doi din tineri au putut fi arestaţi, dar unul din ei a avut timp să se sinucidă în intervalul în care erau transportaţi la închisoare.

Urmărirea unui hoţ

Varşovia.—Ziarele află din Dublin că un tălhar din acel oraş urmărit de poliţie s'a refugiat în atelierul unui fierar. Poliţia a căutat să pătrundă în atelier, dar tălharul a tras focuri de revolver, un poliţist a fost ucis şi unul grav rănit.

Atunci s'a adus un tun cu care s'a tras asupra atelierului.

Tălharul a fost grav rănit, dar cu toate aceste a încercat să fugă. Un poliţist l'a ucis însă cu un glonte care l'a lovit la cap.

M. Con. Drăcşăneanu
AVOCAT
Strada sf. Sava No. 16
Consultaţiuni 8-10 dim. şi 5-8 seară

DE INCHIRIET
Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Vestita grădină
„Leagănul Fluturilor"
IAŞI — GALATA
(în apropriere de halta Nicolina a tramvaiului)
SE REDESCHIDE LA 22 APRILIE
Renumita grădină a fost complect amenajată astfel că şi în caz de timp nefavorabil, publicul se va putea adăposti în camere speciale şi pe terasă.
Mîncări excelente, reci şi calde, renumite vinuri, bere — vor fi ori cînd la dispoziţia publicului.

De inchiriet în strada Golia un apartament de 5 camere şi un antret, între care una foarte mare. Se preferă a se închiria unui club sau unei societăţi. A se adresa administraţiei.

De închiriat
Două apartamente fie-care de cîte două odăi din casele situate în strada Păcurari No. 97.
Pentru condiţiuni a se adresa d-lui M. Con. Drăcşăneanu avocat Strada Sf. Sava No, 16.

Rachell Grunberg
MOAŞA PREMIATA
Iassy strada Armeană N-rul 11
Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.
Aranjamentul corespunzător
INGRIJIRE RIGUROASA
PRETURI CONVENABILE

Inştiinţare
Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.
Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.
Primesc comenzi şi modernizare în condiţiunile cele mai avantajoase.
„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Licenţiat sau Asistent
poate ocupa postul în farmacia D. Herzenberg, Iaşi.

OPINIA

Ziar conservator cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită, întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei. No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele cele mai grele de tămăduit, Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CUTH & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmacişti.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătura în patru culori pe banda care sigileza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

Iaşi la Konya. Racoviţă Marcus Farmaciştii

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic în acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ mai fragetĭ si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĔ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butilea de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—strada Stefan-cel-Mare—Iaşi.

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raymd GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Chassis de couche, depuis....	7 »
Grillages pour abris, le mètre carré...	1 30
Poste-Mouillée, pour 200 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR BIROBE

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégissorie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2me, Quai de la Mégissorie, PARIS

GRILLAGES, etc

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 123.—Sîmbătă 14 Aprilie 1907

Pentru d. V. G. Morţun

— cu prilejul deraierei de la Sîrca —

Cunosc personal şi destul de bine pe d. V. G. Morţun, actualul ministru al lucrărilor publice. Il ştiu om de inimă şi de multă înălţime sufletească şi de aceia'i adresez aceste rînduri. Dacă l'aşi şti politician şi sectar; dacă l'aşi şti refractor ideilor noui cari agită astăzi lumea politică modernă, nu m'aşi mai osteni zadarnic să'i atrag atenţiunea asupra unor chestiuni, cari de şi în legătură cu departamentul în fruntea căruia se află, totuşi l'ar lăsa indiferent şi nesimţitor. Ştiu că d-sa simpatizează cu durerile marei armate de muncitori şi ori cîte transformări s'ar fi putut opera în situaţiunea sa de om politic, sunt sigur că partea sufletească şi sentimentală a personalităţei sale psichologice, nu s'a putut schimba.

Acestei părţi a eului seu, statornice şi nealterate de vicisitudinile vieţei politice, mă adresez astă-zi.

E recent in memoria tuturor noul accident, noua deraiare de la Sîrca. Un număr de vechi şi bravi slujbaşi din serviciul cel mai greu şi mai ingrat al căilor ferate, şi-au găsit moartea cea mai grozavă cu ocazia acestei nenorociri. corpurile lor fiind strivite, prefăcute în bucăţi şi carbonizate. Ei se numesc: Stîngaciu şef de tren, care lasă în urma sa fără ajutor o soţie şi cinci copii; Şerbănescu şi Grigoriu, frînari cari lasă în mizerie fie-care cîte patru copii, orfani cu desevîrşire, întru cît mumele lor sunt moarte mai de mult.

Noi nu avem o lege asupra accidentelor muncei.

Se ştie că în Franţa, Anglia, Germania şi Belgia există o asemenea lege echitabilă şi umanitară, care obligă pe patron,—în specia noastră statul reprezentat prin Direcţia căilor ferate,—de a da familiei celui dispărut din cauza unui accident, o despăgubire proporţională cu numărul membrilor familiei sale.

Principiul legei este bazat pe aşa numita teorie a *„riscului profesional“* care stabileşte apriori daunele, pe tema *„culpei contractuale“*. Spre diferenţă de teoria injustă'a codului nostru civil care prevede despăgubiri numai în cazul cînd accidentul este cauzat din culpa patronului, legea asupra accidentelor muncei, care are în Franţa de autor pe fostul Ministru Millerand, consfinţeşte teoria justă, echitabilă şi umanitară a riscului profesional, a culpei contractuale, care nu face diferenţă dacă culpa accidentului este de partea patronului sau de aceia a muncitorului.

După cum am spus însă, noi nu avem pînă azi o asemenea lege. Dar oare pentru aceasta trebue să stăm cu braţele incrucişate şi nepăsători la mizeria sufletească şi materială în care rămîn cei 13 copii nenorociţi al bravilor muncitori Stîngaciu, Şerbănescu şi Grigoriu, cari şi-au găsit moartea *nu din culpa lor*, la postul de onoare, la locul ingratei lor datorii profesionale?

Este de netăgăduit, că chiar după textul legilor noastre de drept comun, familiile tuturor acestor nenorociţi slujbaşi, au dreptul de daune, întru cît e dovedit că accidentul n'a fost produs din culpa lor. Dar aceste daune, acest ajutor, trebue dat cît mai curînd. Să nu aştepte Direcţia căilor ferate, după cum are obiceiul, de a nu da nici o daună, nici un ajutor, pînă nu va fi chemată în judecată.

Ar fi neuman, şi ar fi să se dea exemplul celei mai strigătoarea lipse de solicitudine pentru familiile acestor nenorociţi lucrători şi slujbaşi ai ţărei, ca Direcţia Căilor Ferate să aştepte chemarea în judecată, cu toate amînările şi cheltuelile ei procedurale.

De ce ar sili familiile acestor copii orfani de a'şi micşora ast-fel capitalul ce li se cuvine de drept ca daune?

E adevărat că ministerul a dat un ajutor de 700 lei pentru înmormîntarea victimelor. Dar ce se face cu cei rămaşi în viaţă? Aceştia au mai multă nevoe de ajutor, tocmai pentru că sunt lipsiţi de ajutorul ce-l aveau mai înainte de la părinţii lor.

Cunosc personal, foarte bine, viaţa de muncă sfîntă, de mizerii şi de nerepaos a acestor nefericiţi şi bravi slujbaşi inferiori ai căilor noastre ferate. Am avut ocazia în interpelarea ce am desvoltat în parlament anul trecut, să arăt tot riscul şi toată munca enormă ce o depun aceşti modeşti şi neadormiţi muncitori.

Camera cu drept cuvînt, convinsă de adevărul şi temeinicia spuselor mele, mi-a dat aprobarea cea mai călduroasă votînd mai în urmă mărirea salariilor slujbaşilor inferiori şi regulamentîndu-le în mod mai uman orele de muncă, care erau pînă atunci ruinătoare pentru sănătatea acestor muncitori.

Tot cu acea ocaziune, atrăgînd atenţiunea d-lui Ministru al lucrărilor publice de pe atunci, asupra injustiţiei ce se făcuse unui lucrător de la Constanţa anume Niculescu, care a fost licenţiat din serviciu din cauză că dăduse în judecată Direcţia Căilor Ferate cerînd daune pentru omorîroa unui copil al său din cauza unei deraieri, Ministrul anchetînd faptul şi găsindu'l întemeiat, a reîntegrat în slujbă pe lucrător, dindu-i, fără judecată, o despăgubire de 10 mii lei pentru omorîrea copilului.

De aceea mă adresez d-lui Ministru V. Gh. Morţun şi-i zic: ai ocaziunea de a face un gest nobil, generos şi just în acelaş timp. Nu aştepta ca familiile celor omoriţi în deraiarea de la Sîrca să ceară prin procese lungi şi costisitoare daunele ce în mod legal li se cuvin.

Veniţi-le în ajutor, căci ajutorul dat la timp preţueşte de două ori. E o datorie de înalt sentiment şi de umanitate şi de patriotism.

Şi în acelaş timp spun d-lui Ministru Morţun: nu ar fi timpul să vă gîndiţi şi la alcătuirea unei legi asupra accidentelor muncei, în felul aceleia pe care fostul ministru Millerand a alcătuit-o în favoarea muncitorilor francezi?

Nu vă uitaţi că acest sfat vine de la un conservator şi printr'o gazetă conservatoare.

In faţa unor astfel de nenorociri dispare cu desăvîrşire diferenţele politice.

Sfatul vine de la un om de inimă şi se adresează unui alt om de inimă.

Lascar Antoniu.

FUZIUNEA

Am putut publica ieri un eveniment important şi foarte imbucurător: fuziunea tuturor elementelor conservatoare este un fapt implinit.

Incă acum trei luni, când intrigile şi şoaptele unor mititei începură a impedeca mersul normal al lucrurilor atât în partid, cât şi in guvern—noi am subliniat necesitatea concentrărei conservatoare şi am arătat că ea este cerută şi de imprejurări şi de tradiţia conservatoare.

De la emiterea acelei păreri, lucruri foarte intristătoare s'au petrecut in partid. Cei mici, constituiţi in partide de oameni de casă, au ajuns departe cu operaţiunile lor ce tindeau la distrugerea unui partid.

In faţa acestei grave situaţiuni fuziunea se impunea in chip absolut imperios.

Ea s'a făcut şi tot ce ie dorit este ca, in ce priveşte chestiunile de detaliu, ele să se tranşeze de urgenţă pentru ca partidul conservator, mare şi unit, să poată colabora in tihnă la marea operă cerută de triste imprejurări: la stîrpirea începutului de anarhie şi la schimbarea nefericitelor moravuri cari aduseră ţara nu departe de peire.

Situaţiunea cea rea, cea periculoasă, d. Take Ionescu a descris-o dăunăzi cu acea mare sinceritate şi cu acel strălucitor talent, cari sunt caracteristica marelui patriot şi bărbat de stat.

O asemenea situaţiune ingădue ea oare ca unul din cele 2 mari partide, să stea impărţit in trei şi să-şi piardă vremea in certe urâte, când focul îl chiamă la datorie?

Unirea tuturor conservatorilor trebue salutată ca un moment istoric de mare importanţă.

Şi tot ce dorim actualminte, este ca detaliile de interes secundar să nu scornească din nou patimele, să nu zădărnicească momentul inălţător, ci, din contra, să se anunţe ţărei, cât mai neintârziat, că Unirea, in adevăr, s'a făcut şi că partidul conservator, sub conducerea unui singur şef, s'a pus pe lucru pentru Patrie şi pentru salutarea ei.

PLAGA TANĂRĂ

Intr'o sublimă peroraţie a discursului de la Iaşi, d. Take Ionescu a arătat anarhia ce domneşte în ţară şi care, în ultimul timp luase o formă din cele mai primejdioase.

In focul ce constituia acea anarhie se arătaseră, cu multă cutezanţă—şi elevii de pe la liceele din ţară.

Se cunosc cazurile şi a le mai inşira ar fi a redeschide o chestiune, care mai bine s'ar perde în negura urîtului.

Un fapt nou, eri descoperit, ne sileşte, însă, a insista din nou asupra reului în uniformă.

La un liceu din Bucureşti s'ar fi descoperit, dupe cum vestesc ziarele de seară, un manifest incendiar, cu cuprinsul de rigoare, tipărit pe vremea rescoalelor.

In acel manifest, elevii liceului respectiv aţiţau la revoltă şi indemnau pe ţărani la crime.

Poate fi mai cumplită dovadă a unei stări putrede de cît acest ne mai pomenit balamuc: elevi de liceu rostindu-se în chestia agrară şi indemnînd pe ţărani la revoltă?

S'a zis de către un ilustru fruntaş, că este, pur şi simplu neexact, ca unul din partidele politice să aibă gata soluţiunea sa în chestia agrară.

Acesta e un mare şi dureros adevăr şi el tălmăceşte importanţa chestiunei ţăreneşti.

Iar la un liceu din Bucureşti, o sumă de copii, preiau asupra-le o mare chestie economică şi redactează un manifest incendiar.

Iar de la minister se va trimite, cu siguranţă, o nouă circulară, căci atîta leac s'a găsit pînă acum: de cîte ori copiii fac cîte o poznă se trimite o circulară ca „faptul să nu se mai repete în viitor“.

Dar faptele se repetă şi poznele devin tot mai mari, căci ce poate o circulară ministerială faţă de o stare anarhică.

Să se găsească ceva practic şi cît de curînd pentru a readuce lucrurile la normal.

CATE-VA NOTE

Majoritatea liberalilor din Iaşi se află încă în plină opoziţie: înjură. Cu simpla osebire că înjurăturile nu mai sunt la adresa ciocoilor.

Aceste înjurături aduc două servicii adevaratei opoziţii: 1) că le aude cu plăcere şi 2) că o scuteşte pe ea să înjure.

Ar fi de dorit deci ca sistemul să continue.

*

Culmea recompensei.

— Pe tine ce te-a făcut comitetul de 7, întrebă unul pe un liberal?

— M'a făcut de batjocură.

*

Un ziar local dă lămuriri asupra infamiei urgente cu care a fost suprimat postul de medic de la oficiul Socola: „fiindcă, potrivit articolului 5, într'un oficiu de nebuni *numai* medicul primar este *responsabil*“.

Nebunii, însă, sunt iresponsabili. Iată ce nu ştia nimeni şi de ce a fost suprimat postul de medic secundar!

Frontierele austriace

— Prelegerea d-lui N. Xenopol —

Chestiunea redeschiderei frontierelor austriace pentru exportul de vite din România în Austria, a fost, din nou, desbătută la Viena, unde de multe ori, în întruniri şi consfătuiri, acest punct atit de important a fost supus celor mai interesante discuţiuni.

De această dată un romîn a vorbit despre această chestiune. D. N. Xenopol, fratele preţiosului nostru istoric, a ţinut la Viena, în localul societăţei *Orientverein*, o apreciată conferinţă asupra desvoltărei economice a Romîniei.

Din telegramele publicate se ştie, că la acea prelegere a asistat multă şi distinsă lume şi că conferinţiarul a fost des aplaudat.

D. N. Xenopol a insistat asupra influenţei Austriei în România şi a arătat că dacă exportul din Austria în România a dat cu mult îndărăpt, aceasta se datoreşte faptului că Austria a oprit importul vitelor din România şi că aceasta, la rîndul ei, a creat o industrie, de unde inainte se aproviziona foarte mult din Austria.

Industria petrolului, în care s'au investit peste 400 milioane, dovedeşte bogăţia ţărei româneşti.

E foarte rău pentru Austria că n'are o convenţiune în regulă cu România, cu care lucrează numai pe temeiul naţiunei celei mai favorizate.

Austria, a zis d. Xenopol, ar putea căpăta mari favoruri pentru importul seu din partea României, dacă şi ea ar face concesiuni Romîniei în sensul că s'ar *redeschide graniţele pentru vitele din România.*

Guvernul romîn va veni acum în ajutorul ţăranilor şi li va da mijloacele necesare ca să-şi poată procura vitele necesare.

Starea economică a Austriei interesează foarte mult România, căci cu cît Austria se va desvolta economiceşte cu atît România va profita de la acea desvoltare.

In ce priveşte influenţa politică, Austria nu-o va putea exercita de cît atunci cînd va poseda şi o putere economică.

OAMENI ŞI LUCRURI

ECONOMIE!

De cîte ori, din treacăt, vedeam căzînd rînd pe rînd acoperemîntul, frontispiciul zidurile— măreţei clădiri de odinioară a Palatului administrativ, mă mîngîiam cu gîndul că în curînd în locul acesteia va răsări o nouă şi uriaşă zidire— aşa cum după incendiul de altă dată care nimicise vechiul şi adevăratul „palat domnesc“ a luat naştere clădirea de pînă acum. Căci din distrugere şi prin nimicire se îndeplineşte pururea în lume mersul înainte, —în rîndul oamenilor ca şi al lucrurilor.

Iată însă că prin o ironie a soartei, căzută pe neaşteptate şi pe nedrept asupra sărmanului oraş se întrerup lucrările pornite în grabă, în plină iarnă. Din frumoasa zidire monumentală de odinioară rămîne cea mai stranie înfăţişare cea mai hibridă ce s'a putut vedea vre-odată: o aripă—cea dreaptă—rămasă în picioare, mijlocul pe jumătate dărîmat, extremitatea stîngă cu totul dărăpănată şi acest amestec inform de tinichea şi de pietre, —un organism par'că cu ochii scoşi, cu membrele sfîşiate, cu capul trunchiat, străjueşte colo, în cel mai de seamă punct al oraşului, stînd ca să amintească trecătorilor, străinilor cari sunt poate curioşi să vadă frumuseţile acestui tîrg—subita întronare a perioadei de economii budgetare.

Noroc că salahorii au avut vremea sa distrugă de pe frontispiciul clădirei şi imaginea zeiţei cu ochii legaţi şi cu cumpăna dreptăţii în mînă,—altfeliu ironia ar fi fost mai amară şi icoana mai deplorabilă încă,—dacă se mai putea!

Cine, mai cu seamă se apropie de Iaşi venind dinspre Ţuţora ori Socola, are înaintea sa un tablou nemai pomenit de tragi-comic, al unei mari clădiri cu totul desfundată, inegal dărîmată, purtînd parcă urmele unei devastări duşmănoase. Dinspre centru ai, în schimb, sarcasmul atitor contraste: strada frumos aliniată, parcă anume ca ruinele să poată fi văzute de la o depărtare cît mai mare, iar în faţa lor superbă statuia în bronz a lui Ştefan cel Mare, păzit de două tunuri viteze: s'ar cuveni să fie poate tunurile întoarse asupra defunctului „Palat“ ca ele să sfîrşască opera de distrugere pe care, de altfeliu vor îndeplini-o cîte-va ploi zdravene de primăvară sau cel mai tîrziu de toamnă...

Reflecţiile de mai sus n'au de sigur ţintă de a trezi revolta în sufletele alegătorilor în vederea asaltului la voturile comunale, o nu! Ci ele înregistrează numai un moment nenorocit şi neestetic— efemer de sigur—în istoria contemporană a Iaşului, care pentru nu ştim cît timp va expune vederilor acest ciudat exemplar de ruini pe urma cărora *trebuia* să se inaugureze curînd un măreţ palat al justiţiei. Trebuia,—dar l'a surprins era economiilor ca pe un oraş cu ghinion ce este şi atunci proiectatul palat l'a inaugurat...cucuvaia!

Rodion

Elucidarea unei „Ilegalităţi“

—In chestia creaţiunei unui al doilea post de medic primar la ospiciul Socola—

Memoriu închinat domnilor C. B. Pennescu, D. Botez şi dr. Puşcariu, epitropi generali ai Casei Sf. Spiridon.

Va trebui să intereseze pe ori-şi-cine titlul de „elucidarea unei *ilegalităţi*“ vorbindu-se despre crearea unui al doilea serviciu medical la ospiciul Socola. Vra să zică creearea unui al doilea serviciu medical era o *ilegalitate*, ce era pe cale de-a se făptui, era un fel de crimă; sigur, dar, că nu trebuia să se facă, pentru că în ţara aceasta trebue să se înceteze o dată cu ilegalităţile, cu crimele. Fiind vorba de o *ilegalitate*, atunci e un noroc că cu un ceas mai înainte s'a schimbat guvernul, venind unul liberal, şi s'a schimbat şi epitropia generală a casei Sfîntului Spiridon, ca să nu se fi făptuit cumva grozava *ilegalitate* de-a se crea încă un al doilea medic primar la ospiciul Socola!

Aşa fiind considerat lucrul, aşa sîntem nevoiţi să-l calificăm şi noi pentru un moment şi să încercăm a elucida ce poate avea de ilegalitate în sine această nemai pomenită „ilegalitate“ de-a se creea un al doilea post de medic primar la ospiciul Socola!

*

Ospiciul Socola, după ce a stat pustiu vre-o opt ani de zile, a fost deschis în sfîrşit în toamna anului 1905 prin ocuparea a două pavilioane de către bolnavele de la ospiciul Golia, în număr de 100. Cu aceasta s'a desfiinţat ospiciul Golia şi deci s'a deschis ospiciul Socola, avînd de medic primar pe titularul ospiciului Golia, d. dr. Brăescu.

In Aprilie 1906 se aduc şi bolnavii de M-rea Neamţu, în număr de 100. Tot atunci se mai aduc şi 50 de bolnavi de la Mărcuţa din Bucureşti; aşa că ospiciul Socola se prevăzu cu un total de 250 paturi, afară de bolnavii ce pot intra plătind mai bine, instalaţi fiind ca pensionari.

Pentru serviciul astfel dozvoltat, provenit din înterlocarea a două servicii deosebite plus bolnavii de la Mărcuţa, budgetul anului 1906—907 din grabă a prevăzut numai un medic primar (d. dr. Brăescu) şi doi medici secundari: d. dr. Antohi şi eu, ambii foşti pe rînd medici primari ai ospiciului de la M-rea Neamţu. Deci un singur serviciu vast cu peste 250 de paturi, d. dr. Brăescu continuînd şi însărcinarea ce-o avea încă de cu toamnă de-a fi şi administratorul-director al instituţiunei.

Epitropia generală avînd în vedere întinderea peste samă a serviciului şi văzînd încarcarea de trebi ce-o avea d. dr. Brăescu, care mai urma să plece pentru trei luni în concediu, a dispus prin procesul-verbal No. 78 din Iunie 1906 ca ospiciul Socola să se împartă provizoriu în două servicii, a cîte 125 paturi, sub denumirea de secţia 1-a încredinţată d-lui dr. Brăescu, avînd de secundar pe d. dr. Antohi; şi secţia II-a încredinţată mie fără de secundar deocamdată.

Epitropia generală a făcut numirea provizorie în persoana mea în consideraţia studiilor mele speciale psihiatrice, fiind şi docent la Universitatea din Iaşi în specialitatea boalelor mintale şi nervoase. Aşa că nu se poate spune c'a fost numai un act de căpătuire această numire. Eu continuam să fiu plătit ca medic secundar.

Prin budgetul anului 1907—908 Epitropia a ţinut să consfinţască legal această creare a două servicii, prevăzînd doi medici primari pentru ospiciul Socola, prevedere ce-a fost validată de votul camerelor legiuitoare. Aşa că de fapt n'a fost nici de la început şi nici în urmă vre-o ilegalitate.

Cum se naşte dară „ilegalitatea“? De unde porneşte această nepotrivită calificare a unui act întru toate bun şi nimerit? De unde izvorăşte acest ponos asupra actului epitropicesc, care mai degrabă ar fi de laudă, iar nici cît de hulă?

*

Calificativul de „ilegal“ s'a dat de către însă-şi onor. Epitropia generală actuală prin adresa prin care îmi face cunoscut că „a suprimat pe ziua de 10 Aprilie 1907 postul de al doilea medic primar la ospiciul Socola creat **ilegal** prin procesul verbal No. 78 din 1906“ tot odată rugându-mă să binevoesc „a preda serviciul d-nului dr. Alexandru Brăescu medicul primar titular al acelui ospiciu“.

Fiind vorba de o „ilegalitate“, întreaga

opinie publică când va afla-o, se va ridica ca un singur om întru a aplauda actul actualei Epitropii și a desavua pe acela al epitropiei trecute. Opinia publică are în genere bunul de-a nu tolera ilegalitățile, de a se ridica împotrivă, de a aplauda pe aceia cari le releva și le înlătură.

Epitropia generală actuală a relevat ilegalitatea, a înlăturat-o și acum se poate aștepta la aprobarea opiniei publice, care cam întârzie să se manifeste. Oare această opinie publică să nu fi înțeles enormitatea „ilegalității" ce era să se săptuiască? Se prea poate. Sînt fapte al căror rost și înțeles se află mai târziu, și atunci—fatalitate — nu-ți rămâne de cât regretul de-a nu le fi putut aprecia la timpul lor; căci din „nefericire" toate-s trecătoare în lumea aceasta!

In calitate de îndurător al acestui neașteptat eveniment, am crezut cu cale să mă dumeresc pe mine și să dumeresc și opinia publică asupra „ilegalității" ce era să se comită, căci onor. epitropie nu m'a onorat cu cunoașterea motivelor sale. Onor. Epitropie a dat sentința și atâta tot.

*

In vederea creșterei prodigioase a numărului paturilor din ospiciul Socola, în care patru pavilioane, distanțiate de cel puțin 200 metri între ele, sînt ocupate cu bolnavi, plus un pavilion ocupat de pensionari, plus alte cinci pavilioane pe cale de a se ocupa cu timpul, plus paviloane de bae, bucătărie etc., Epitropia trecută a fost destul de îndreptățită și a avut toată căderea legală de-a împărți provizoriu ospiciul în două servicii. Trecând în buget această împărțire, legalitatea actului nu mai putea fi pusă la îndoială și onor. epitropia actuală putea să ia toate deslușirile, spre a nu arunca un blam de prisos predecesoarei ei.

Vra să zică pe calea necesității și procedurei actul este perfect legal.

Se șoptește însă — numai se șoptește, dar nu se spune tare, nici nu se scrie— c'ar fi în neconcordanță o atare creație de două servicii cu legea alienaților, care zice într'un aliniat din §. 5. că: „ori-ce ospiciu public de alienați este pus sub direcția unui medic primar secondat de unul sau mai mulți medici ajutori după importanța opiciului și numărul alienaților*). Acestui aliniat i se dă estinderea c'ar comporta, că ori-cât de mare să fie un ospiciu (200, 300, 400, etc. de paturi) numai un medic primar trebuie să fie**); iar ceilalți medici (chiar și 10 să trebuiască) să nu fie de cât ajutoarele lui! Pentru ospiciile de alienați împărțirea în servicii ca atare nu-i admisibilă; medicii alienești la noi, nu pot spera nici odată să devie șefi de servicii de cât doar într'o proporție ridicul de restrânsă. Așa-i soarta medicului alienist: după ce că nu-l consultă nici nebunii, apoi nici medic primar nu poate deveni. Până la adânci bătrânețe, și încă și atunci, el trebuie să se târîe după un altul, să facă suită, să n'aibă dreptul să prescrie nici un tratament, să fie numai ajutor; legea nu-l iartă să fie altfel. *Dura lex, sed lex*!

Dacă interpretarea acelui aliniat este astfel de draconică, dacă ospiciile de alienați sînt instituții de altă ordine de cât spitalele obișnuite, dacă nici în zilele noastre, și când în toate țările s'a convenit ca un serviciu de alienați să nu aibă peste 100 de bolnavi, nu se stabilește o normă ușurătoare pentru desvoltarea carierei psihiatrice, atunci alienîștilor noștri nu le remîne de cît să-și blasteme soarta, jinduind pe aceia ce-au avut norocul să devie guvernatori de ospicii.

De cît lucrul nu stă astfel, și trist este că atotputernicii, cînd din anumite scopuri le convine, se iau după o interpretare îngustă și interesată a unui aliniat tradus de-a dreptul dintr'o limbă străină.

Legea noastră asupra alienaților din 1894 este copia legei similare franceze din 1838. In acea lege se vorbește astfel despre ospiciile de alienați departamentale, cum ar fi să fie la noi ospicii județene, cari se'nțelege că n'ar putea avea de cît cel mult 100 de paturi. Se înțelege în mod natural că ospiciile mai mari se împart în două sau și mai multe servicii medicale.

Intr'adevăr iată ce dispoziție de fapt este în Franța privind serviciile medicale pentru alienați. „In fruntea fiecărui azil departamental este un medic director; în azilele mari cum sînt cele ale Senei (cum ar fi la noi Socola) funcțiunile de director și de medic sunt separate și atunci sunt pe lîngă un director administrativ, unul sau mai mulți medici primari avînd fiecare serviciul său. Medicii secundari se recrutează prin concurs și dintre dînșii se aleg medicii directori și medicii primari". *)

Prin urmare greșită este interpretarea de care se șoptește numai. Această interpretare este contrazisă la noi de fapt printr'aceea că ospiciul Mărcuța are două servicii medicale: unul al d-lui prof. dr. Sutzu și altul al d-lui prof. dr Obregia.

Așa că și sub acest raport actul epitropiei trecute este justificat. Dar el devine justificat, în afară de toate considerațiunile de pînă aici, printr'aceea că un medic primar singur nu poate materialminte vorbind să vadă și să îngrijască zilnic conștiincios aproape 300 de bolnavi alienați, printre cari foarte mulți au și afecțiuni interne sau externe.

S'ar putea răspunde: dar medicii secundari ce fac?

Dacă medicul primar ține să fie fac-tot și știe-tot, atunci medicii secundari medicalminte vorbind nu fac nimic, doar cît aleargă după medicul primar și dau din cap la afirmațiunile sau negațiunile sale de oare-ce și buna cuviință și practica vieței te învață să nu fii niciodată în desacord cu șeful, chiar cînd n'are de loc dreptate. Dacă medicul primar lasă mîna slobodă medicilor secundari, atunci aceștia procedează în mod firesc cu acea lipsă de responsabilitate ce-o comportă serviciul de ajutor: în genere o treabă neglijentă ce nu mai are sfîrșit. Căci cu cît o specialitate este mai puțin în înțelegerea vulgului, cu atît se pot săptui într'însa abateri fără nici o consecință, abateri ce nu se pot preveni decît prin înălțarea simțimîntului de responsabilitate ce se consfințește atunci cînd creezi cuiva posibilitatea de suveranitate în munca ce urmează s'o depue.

*

Așa că ori-cum am întoarce-o, ori-cum am suci-o, împărțirea cel puțin în două pentru moment a ospiciului Socola este strict indicată și Epitropia generală trecută a fost bine inspirată și determinată cînd a vrut să facă acest lucru.

Faptul nu era ilegal cînd s'a întocmit provizoriu, nu-i ilegal prin trecerea lui în budget; faptul este în totul de laudă pentru epitropia trecută. **Ilegalitate** este anihilarea acestui fapt, dacă este menținut în buget. Iar dacă s'a șters din budget pentru a se face economie, atunci e o dureroasă și tristă economie făcută pe spinarea celor mai nenorociți dintre muritori, nebunii, cari au căpătat dreptul astăzi, după strădaniile învățaților, să fie trecuți în totul în rîndul bolnavilor și tratați cu aceeași circumspecțiune și grijă ca toți suferinzii de pe lume.

Faptul „ilegal" al epitropiei trecute era o operă de bine, fie cu raport la bolnavi, fie cu raport chiar la persoana mea, căci în definitiv cred c'am lucrat și lucrez destul ca să merit acest loc. Faptul „legal" al onor. epitropiei actuale este un neajuns asupra căruia dacă onorata Epitropie nu va reveni, va trebui în cel mai apropiat timp să se revie pe o cale oarecare spre a se face odată ceva și în acest ungher neglijat al vieței noastre de suferință.

Dr. Zosin.

12 April 1907

*) Nu văd întru cît acest §. prevăzînd mai mulți medici ajutori, n'ar comporta, după importanța ospiciului și numărul bolnavilor, mai mulți medici primari, putînd fi încredințată unuia dintre ei numai direcția generală a ospiciului?

**) Ziarul „Dimineața" scrie că: „d. dr. Pușcariu, epitrop, fiind întrebat asupra motivului suprimării celui de-al doilea post de medic primar de la ospiciul Socola, a răspuns că legea nu prevede pentru ospeliile de asemenea natură de cât un singur post de medic".?!!

*) „A la tête de chaque asile départamental est placé un médecin directeur; dans les grands asiles, comme ceux de la Seine, les fonctions de directeur et celles de médecin sont séparés et il y a alors, avec un directeur administratif, un ou plusieurs médicens-chefs ayant chacun un service.

Les medecins-adjoints sont recrutés à l'aide d'un concours et c'est parmi eux que sont pris les médecins-directeurs et les médecins—chefs". (*Des établissements pour les aliénés en France*, 1903).

NOUTAȚILE ZILEI

Comori submarine.—O interesantă expediție a plecat dela coastele engleze. Iahtul „Alfred Nobel" merge în Africa de Sud pentru a regăsi în apele Natalului tezaurul perdut de Paul Kueger fostul președinte al republicei din Transvaal.

In timpul resboiului anglo-bur, Krueger a trămis în Europa averea sa de 15 milioane franci, pe vasul „Dorothea". In cursul drumului, vasul a făcut unufragiu în oceanul indic și întreaga avere a fost înghițită de valuri.

Expediția care merge în căutarea acestei comori nu se va mărgini numai la aceasta; căpitanul ei Gardiner speră să găsească și alte tezaure. Vasul Marestonn care a naufragiat la Saltana, avea și el 2 jum. milioane franci în aur. Este apoi Thermopile, un vas care a naufragiat în 1898 și care conținea metaluri: argint, aramă etc., în valoare de un milion.

* * *

Cluburile în Rusia. — O gazetă din St. Petersburg denunță cluburile de joc din capitala Rusiei. Acestea se intitulează cu firme false luînd denumiri de societăți sportive, literare sau dramatice și în realitate sunt pur și simplu case de joc.

Așa clubul velocipodiștilor are 30 membrii și e vizitat în fiecare seară de 500 jucători. Cercul literar are 35 membri și 250 jucători, clubul tipografilor abia posedă 20 membri și peste 400 jucători vin regulat serile să-și încerce norocul.

Cel puțin jocul lor să nu fie așa fals ca denumirea cluburilor.

* * *

Papa Piu la tribunal. Piu X a fost citat ca martor înaintea Curței de Apel din Roma într'un proces intentat de d-na Nauzi. Aceasta reclamă o sumă foarte însemnată care a fost testată papei de monseniorul Massarenti.

* * *

Universitatea din Paris numără actualmente 15789 studenți; la drept 7032, medicină 3369, litere 2413, științi 2022, farmacie 953. Sunt mai mulți străini anul acesta, de cît ori cînd și aceasta se explică din cauza închiderei momentane a universităților ruse.

* * *

Regele Italiei a vorbit pentru întâiași dată în public.

La lansarea cuirasatului „Roma" la Spazia Victor Emanoil III, a adresat echipagiului următoarele:

„Vă remit acest d r a p e l dăruit de Regina. El va fâlfîi pe cuirasat în ziua cînd va fi chemat odată cu celelalte ca să apere onoarea națională. Doresc din toată inima ca ziua aceasta să fie foarte îndepărtată. Dar dacă va trebui să sosească, sunt sigur că stindardul tricolor dăruit de regină, va aduce noroc armatei noastre pentru grandoarea Italiei.

Litere-Științe-Arte

Primim o înștiințare literară și anume că revista cutare—dintre cele mai elegante și mai bine cultivate—își amînă apariția de la 15 Aprilie pînă la 22 a lunei. Cauza? Ca să poată apărea ca un număr de.... Paști, avînd se'nțelege un sumar bogat, variat, dar ad-hoc. *Lucrul impresionează în mod curios și nu prea face o impresie literară. Ca ziarele, publicațiile de azi pe mîni, avînd ca prim obiect actualitatea să cultive obiceiul numerelor și articolelor de paști, e oarecum firesc și logic. Dar revistele literare? Ele cari au menirea de a fixa în coloanele lor' prin pizmele scriitorilor lor impresiile marilor fapte și adîncilor simțiri pot ele acorda luarea aminte unei silite inspirații impuse colaboratorilor la anumite epoci: anul nou, crăciunul, paștele? Și face oare lucrul acesta cuiva impresia sincerității și al obiectivității literare?*

Mai curînd s'ar lua drept cabotinogiu și din acest punct de vedere, întrucît privește publicațiile literare mai importante, periodicile mai mari—votăm pentru dispariția numerelor ocazionale.

*

Pe scena unuia din teatrele vieneze se reprezintă acum piesa d-lui Marco Brociner: „Două lumi". Scriitorul, precum se știe, e originar din Romînia și a avut în anii din urmă însemnate succese dramatice în capitala Austriei.

*

Opera *Solomea*, care a fost interzisă în America și.... în Ungaria va fi în curînd reprezentată la Paris. Aceasta însemnează că lupta în lumea civilizată continuă în jurul lui Oscar Wilde, al cărui text de piesă a servit pentru libretul acestei opere.

*

Ziarele franceze povestesc despre întrevederea pe care celebrii compozitori Saint-Saëns și Massenet au avut-o cu împăratul Germaniei. Wilhelm II s'a arătat față de ei de o grație și bună voință desăvîrșită. Compozitorii au rămas uimiți, zicese, de adâncile cunoștinți ale suveranului în toate ramurile gândirei și ale artei.

*

„Incercări optimiste" este titlul unei noui cărți în care ilustrul sub-director al Institutului Pasteur din Paris, ne învită să medităm cu dînsul asupra firii omenești și asupra vieței pe care ne îndeamnă s'o considerăm cu liniștea și credința lui de savant.

Această lucrare a savantulni Metschnikof e propriu zis un răspuns la numeroasele obiecțiuni pe cari le-a ridicat acum patru ani publicarea primelor sale *studii asupra firei omenești*. Intocmai ca și prima sa lucrare, volumul care a apărut acum e plin de frumuseți; el abundă în fapte precise, în interpretări captivante, în cugetări adânci în povestiri instructive și încîntătoare.

Acest mare savant, genialul inventator al phagocyhtozei, maestru minunatelor lecțiuni asupra *Patologiei comparate a inflamațiunei* și asupra *Imunității* este un visător, poet și filosof. Obicinuit cu cercetările experimentale cele mai riguroase cele mai strict științifice, el are pas unea ideilor generale, gustul lecturilor celor mai diverse și cartea sa citează nume de biologiști, de psichologi, de romancieri din toate vremurile și din toate țările. Erudițiunea sa este imensă, și teza sa își gătește argumente în cele trei regnuri ale firei și în toate laturile cercetărei omenești.

*

STRUNA ZILEI

LA BĂTRINEȚE....

D-l ministru de finanțe s'a arătat in fine galant, mărind salariile fetelor de la regie.

Bine c'a făcut inceputul măcăr cu ele.

Ziarul

Ministrul este om bătrîn
Ce și-a uitat de mult debutul.
Dar cu *aceste* fete azi
I-e mai lesne.... inceputul.

Informații

Fuziunea.—„Bukarester Tagblatt" de astăzi ne aduce la cunoștință că fuziunea conservatorilor de sub șefia d-lui P. P. Carp s'a îndeplinit cu cei de sub șefia d-lui G. Gr. Cantacuzino.

Ziarul în chestiune face puțină istorie și spune că după moartea lui Catargiu (1899) d. Cantacuzino a fost ales șef al partidului.

Dar alegerea n'a plăcut tuturor și atunci partidul s'a desfăcut în două: carpiști și cantacuzinești. Incercările de împăcare sub șefia d-lui Cantacuzino n'au reușit și cele două fracții s'au combătut cu înverșunare. Acuma d. Cantacuzino s'a hotărît a se lepăda de șefie în folosul d-lui Carp dar numai imboldit de partizanii săi nemulțumiți de felul cum a deslegat oare-și care chestii.

Ne mai spune că d-nii Take Ionescu, Ioan Lahovari și Disescu primesc fuziunea și au făgăduit d-lui P. P. Carp sprijinul cel mai leal.

S'a hotărît alegerea unui comitet și publicarea unui manifest.

Fuziunea s'a făcut, dar, zice ziarul, mai sunt greutăți mari de învins și caracterul îndărătnic al d-lui Carp va pune multe piedici.

Așa, d. Carp vrea luptă energică în potriva guvernului, în numele unei părți din arendașii și proprietarii mari nemulțumiți; de asemenea, vrea să combată în cea mai mare parte măsurile guvernului privitoare la chestia țărănească. D-nii Tache Ionescu, Lahovary și Disescu țin la declarațiile de la 13 Martie și nu vor să jignească lucrarea de împăcare a guvernului.

E de crezut că părerea din urmă va birui, dar nu sunt excluse surprinderile.

Dar în ce privește starea conservatorilor înșiși, putem spune hotărît, că nu mai e cu putință întoarcerea la starea di'nainte. Un partid conservator sub conducerea d-lui Cantacuzino este esclus pe totdeauna, cel puțin n'ar putea fi cu aceiași oameni care au fost pînă acuma sprijinitorii de căpetenie ai partidului.

Fuziunea conservatorilor sub șefia d-lui P. P. Carp e un eveniment mare politic, căci de acuma vor sta față în față numai două partide în în țară: cel conservator și cel liberal.

—

DIVERSE

— S'a declarat epizotia de febră aftoasă în comuna Mironeasa.

— S'a stâns epidemia de febră tifoidă din comuna Mironeasa.

— S'au stâns epidemiile de difterie și scarlatină din comuna Cotnari.

— Ministerul de interne a autorizat izgonirea supusului Austro-ungar Sutzchievici Filip, de profesiune muncitor. El însă a reușit să dispară de sub paza poliției din Piatra, înainte de efectuarea izgonirei. Se cere urmărirea lui.

— La serbarea stâlpărilor ce va avea loc mâine, scoalele primare nu vor lua parte.

— Prefectura de Vâlcea cere urmărirea și arestarea săteanului Gh. Preda Stanca, din comuna Cernegești care a adus și a lasat locuitorului Martin Stan Țuicu un cufăr de pae, cu o mulțime de obiecte de preț.—Se crede că cufărul a fost furat cu ocazia rescoalelor.—Cufărul a fost găsit la Țuicu de inspectorul comunal al plășei Cerna.—Preda a dispărut din Cernegești fără a i se putea afla urma.

— In ziua de 8 Mai ora 4 p. m. va avea loc în focalul prefecturei Neamț licitație publică pentru darea în întreprindere o lucrărilor de recordare a fundului văei și podețului de la kilometrul 22+037, de pe șoseaua națională Săbăuani-Fălticeni.

— Ministrul de interne a revocat pe d. Gh. Ilievici, din calitatea de delegat al sfatului satului Românești pendinte de comuna Movileni.

— S'a autorizat intrarea în țară prin Burdujeni a 150 muncitori agricoli Unguri, aduși de d. Leon Iuster arendașul moșielor: Cârnești, Proselnici, Mânzești și Voinești.

— S'a autorizat intrarea în țară prin punctul Calafat, la 20 lucrători sârbi aduși de d-nii Otge și Bernard, pentru viile d-lor de la Buciumi.

SFÎNTUL

La mine în sat, vestea a făcut tămbălău mare: cei bătrîni, scorneau că a venit vremea de apoi; cei tineri căscau gura la cei bătrîni și o negură și o tristeță se lăsa pe sufletele unora și o bucurie se citea pe fețele altora.

Jidovul, crîșmarul, din Răbîia Seacă, era mai trist ca toți; iar cel mai vesel, era părintele Costache, popa satului.

Și poate ar fi trecut frămîntarea asta de suflete și lumea s'ar fi liniștit, cum chiar începuse, dacă știrea nu s'a înprospătat.

Era într'o Duminică, pe după Paști, o zi frumoasă cum n'a mai fost alta: cu un cer ca un cort de mătase albastră și cu un soare ca un Făt-Frumos. Păsările asurzeau văzduhul cu cu cîntecele lor și mirosul de floare de cireșe și de vișin parcă îți înviora sufletul și te umplea de întiuerire.

La noi, în sat, horă mare în bătătura crîșmei, cu chiuituri de flăcăi și învîrtituri de scrînciob; mă rog, cum e obiceiul din vechi, să se petreacă de la Paști pînă la Ispas.

Jidanul, jupînul Strul, nu avea altă băutură de cît rachiu și, cum inima omului cere măcar la zile mari să uite necazurile, cu ce să se o facă, dacă nu la un loc cu cîțiva prieteni și cu o leacă de băutură, căci este o vorbă:

Pînea întărește trupul omului,
Și vinul înveselește inima lui.

Dar dacă nu era vin nu era rachiu în locu-i, și rachiul trăsnește omul de-l face să-și uite și părinții.

Și dacă era horă și scrînciob, nu se putea să nu fie și o masă, unde cei ce aveau fete și flăcăi eșiți la joc să nu se întîlnească, s'au să nu bee un pahar. Și iată, colo sub fereastra crîșmei, o masă întinsă deoparte și de alta cu gospodari: toți cu ulcelele înainte, blagosloveau pe Domnul pentru anul bun ce le-a dat și închinau unul în sănătatea altuia, în uitarea necazurilor din anii trecuți.

Și au vorbit oamenii, și au închinat, dar totul a mers pînă la o vreme, rachiul a prins a se sui în capete și a încurca mințile. Dacă nu pre toate, dar deocamdată, șeful de garnizoană, care pînă atunci spusese cum a fost sergent în armată, își pleca steagul: prinse a sforăi cu capul pe piept, la un colț de masă; un gospodar, Grigore Marcu, iată-l că se ridică și pășește împleticindu-se, pășește, își îndreaptă căciula pe cap, stă în loc, cumpănindu-se ca facla unei lmînări, sucește din umeri, se uită pe sub genele obosite în juru-i, pleacă iar ca bolnav și la podețul ce da în sosea, se leagănă și cade eu nasu în glod. Iar ovreiul nu mai pridideа ducînd oale goale și aducîndu-le înapoi pline.

Dar iată mai treee o leacă și femeile, în harharul de cîntec de lăutari și de chiituri, prinsere și ele a țivli, amețite de rachiu și se făcuse o zarvă de numai auzeai de cît chiituri:

Cîte fete și neveste,
Apă 'n cofă nu mai este!
ori
Mai încet cu fata Pietrei,
Să n'o dai de colțul vetrei!

Dar și acestea împedicate de strigătul scrînciobarilor:

— Dați-i drumul, bre! Poftim la scaun; scaun gol!

Insă, pe cînd chiolhanul era mai întoiu, la masă, printre oamenii, ce închinaseră cu atîta dragoste paharele, se încinsese vorbă mai ascuțită, se luase de la cine a făcut cinste și cine trebuie să plătiască, cînd de odată Toader a Sandului, un așa de așezat la treabă, se ridică încruntat și dîrz și izbi un pumn în ochiu lui Dumitru a Marioarei de-l rostogoli pe spate, pe cînd Ilie, fratele lui Dumitru, și el amețit de băutură, își despică cuțitul și la Toader să-l înjughe, și poate cine știe ce comedie s'ar fi făcut! In clipa aceea însă se arată un om din susul satului, cu părul vîlvoiu, cu bondița între umere și strigînd:

— Oameni buni, stați că-i mare minune!

Și cel ce avea să dee cu cuțitul și cel ce izbise și toți care aveau să se încaere la bătae se opriră, așa că jandarmii făcură ocol împrejurul fie căruia și toți așteptară ca treziți și înspăimîntați, ca și cum ar fi fost să primească vești de bejenie.

— Oameni buni, îi da omul gîfîind de alergătură, nu mai beți rachiu! Fugiți de la crîșmă. Fugiți că e mare minune!

Toți se uitară nedumeriți; scrînciobul se opri, lăutarii tăcură și unii întrebară: Ce vin nemții?

— Ce Nemți?—îi dă omul.

(Va urma)

Ultime informaţii

Reorganizarea din Putna.—Pe ziua de eri 12 Aprilie, partidul conservator din Putna intrunit în salonul hotelului Bristol a proclamat ca preşedinte pe d. Take Ionescu fruntaşul fruntaşilor, iar ca vice-preşedinte pe d. Gogu Costantinescu fost prefect.

Au vorbit d-nii general Stoika, deputaţii Rainu, Nicoleanu, d-nii avocaţi Matei Botez, Gabriel Ionescu, M. Crăciunescu şi G. Miciora.

D. Gogu Constantinescu prin cîteva cuvinte pline de energie şi dragoste pentru partid a îndemnat la unire pe toţi conservatorii şi în aplauzele generale a dat lectura următoarei telegrame adresate d-nului Take Ionescu:

Astăseară membrii partidului conservator intrunindu-se în mare număr, va aclamat cu entuziasm ca preşedinte în capul unui comitet de 25, rugîndu-vă respectuos a primi această sarcină.

Vice-Preşedinte Gogu Constantinescu

*

Informaţiile ce primim ne arată că întrunirea a fost din cele mai insufleţite şi că la convocare au răspuns un număr foarte mare de membri ai partidului conservator din Putna.

De aseminea s'a primit numeroase adesiuni din partea prietenilor din judeţ.

Cu această ocaziune suntem rugaţi să facem şi o mică rectificare şi anume publicîndu-se o corespundenţă din Focşani s'a omis a se trece că printre cei demisionaţi erau în primul rînd d-nii I. Ciurea simpaticul şi harnicul primar de Focşani şi K. Tzanovici ajutor.

Alusiunile cum că ceilalţi consilieri urmează mai întâiu a se sfătui cu Săveanu asupra datei şi formulărei demisiunei, se referea la alţi doi consilieri destul de bine cunoscuţi că jubiliază numai atuncea cînd partidele se schimbă, căci totdeauna d-lor au fost în aşteptarea vre unei diurne şi cu mare greu s'au despărţit acuma de budget şi sunt trişti că n'au putut să se înfrupteze, din nou în 1907.

——

Suntem rugaţi a chema atenţiunea celor în drept asupra infecţiunei în care se găseşte stradela Ferbinte din disp. IV.

—

Eri s'au făcut unele recomandări în posturile de la casa sf. Spiridon.

In locul d-lui Neculcea a fost recomandat intendent d. Patraşcanu. Avocaţi şi şef al contenciosului vor fi numiţi domnii despre care s'a vorbit în ziar. D. Liteanu a fost trimis la Bucureşti ca să vadă ce-a devenit budgetul.

Epitropii au stăruit pentru reinscrierea postului de şef al bunurilor, post pentru care e desemnat d. C. Faur.

—

D-nii căpitani Al. Nicolae Scorţescu, de la comenduirea pieţei Iaşi şi Al. Cujbă, fost raportor al consiliului corpului IV de armată, au fost decoraţi cu „Coroana Romîniei", d. Scorţescu în gradul de cavaler, d. Cujbă în gradul de ofiţer.

—

La secţia II, a curţei de casaţie s'a judecat ieri cererea făcută de d. Vasile Cogălniceanu de a se strămuta instrucţia afacerei sale de la tribunalul Vlaşca la alt tribunal, pentru suspiciune legitimă.

Curtea a respins cererea.

*

La secţia III a Curţei de casaţie s'a judecat ieri recursul făcut de cămătarul Corin Avrămescu în chestia expulsărei sale.

Făcîndu-se divergenţă, recursul se va judeca din nou de complectul secţiei.

—

D. Gr. Suţu, care a fost recomandat în postul de avocat al Statului, a refuzat această funcţiune.

D-sa va fi numit în magistratură.

——

D. Doctor Ţăranu va fi numit medic primar la biroul de primire al spitalului sf. Spiridon din Iaşi.

——

Consiliul general al judeţului Iaşi a fost convocat în sesiune extraordinară spre a se ocupa cu fixarea preţului muncilor agricole.

—

D. Ath. Gheorghiu căruia i s-a oferit demnitatea de prefect al judeţului Iaşi, a refuzat. D. Gheorghiu va candida la col. I de deputaţi din Iaşi.

—

D. doctor Lupu, prefectul judeţului Fălciu, se va retrage din acel post.

D. Leonida va fi numit prefect al acelui judeţ.

—

Budgetul epitropiei sf. Spiridon, rectificat şi aprobat de ministerul de interne, a sosit azi la epitropie.

——

Primim la redacţie o broşură conţinînd raportul general al Camerei de comert din Iaşi, pe anul 1906.

Vom insista asupra acestui interesant raport.

—

D-lui Dimitriu-Păuseşti i s'a oferit postul de inspector al Camerelor de Meserii din circumscripţia Iaşi.

In caz de refuz, postul va fi încredinţat d-lui Averescu.

—

Lucrările urgente la curtea de apel, în timpul vacanţei de Paşti, vor fi expeduite de d. consilier Porfiriu.

In timpul sărbătorilor d. Porfiriu va rezolvi cererile la d-sa acasă, str. Albă.

*

Eleonora Turcu, zisă şi Mocanu, de fel din Răducăneni, judeţul Fălciu veni şi se stabili în Iaşi împreună cu Toma Gica, unde ambii se îndăletniciră cu cărturăria, Eleonora în calitate de zodieriţă şi Gica în calitate de impresar.

Ambii însă, au comis o sumă de escrocherii, fapt pentru care au compărut astăzi înaintea tribunalului s. II.

Afacerea s'a amînat.

——

Vor mai fi numiţi la casa sf. Spiridon: d. Pascu registrator, în locul d-lui Nedelschi, d. Voişel va trece în locul d-lui Pascu şi d. Bărcovanu, fiind degradat, va trece în locul d-lui Voişel.

D. Ernest Antoniade va fi numit intendent la ospiciul Galata în locul d-lui Chiriac demisionat.

—

De la Liceul Internat.—Aseară a avut loc la Liceul Internat din localitate producţiunea anuală dată de elevii acestui liceu.

Cu tot timpul nefavorabil multă lume —în mare parte părinţi şi corespondenţi de ai elevilor precum şi profesori de ai şcoalei au luat parte la această serbare şcolastică.

Incepută la orele 8 precis programa s'a executat număr cu număr şi s'a sfârşit către orele 12. Fanfara a executat bucăţi dificile ca la „la Dame Blanche" cu mult succes asemenea şi orchestra a fost foarte binişor.

Recitări zise de elevii Halunga şi Crăciun precum şi mişcările de ordine executate de elevi au fost foarte mult aplaudate. Reprezentarea reuşită a vestitului mit Laocoou, a surprins plăcut pe cei de faţă.

Printre executanţi dela bucăţile de musică s'au remarcat elevii Goilav la vioară şi Berea şi Nicolau la flügelhorn.

Dansurile naţionale sub conducerea elevului Cojan au smuls salve de aplauze, iar represintarea traducerei după Labiche a piesei „Crima din strada Plantelor" a relevat talente vădite ca acel al elevilor Crăciun, Ţoni şi Cicei.

Asistenţa foarte mulţumită s'au retras către orele 12 mulţumind directorului Dr. Th. Nicolau pentru succesul producţiunei datorit în mare parte muncei şi grijei conducătorului şcoalei.

Rep.

——

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 13 Aprilie

Un pretins interview

Bucureşti.—*Ziarul „Universul" în ediţia de azi pentru Bucureşti, publică un interview cu d. Take Ionescu, în care se află cuprinsă şi declaraţia că, în urma implinirei fuziunei, d. general Manu se va retrage din partidul conservator.*

Acest interview este o patentă invenţiune.

Ziarul „Roumanie" a fost autorizat să decclare că d. Take Ionescu n'a putut spune aceasta şi că n'a acordat nici un interview.

Un referat

Bucureşti.—*In „Monitorul Oficial" de astă-zi a apărut un referat a d-lui Toma Stelian către consiliul de miniştri prin care se cere anularea licitaţiei pentru construirea palatului administrativ din Iaşi, ca fiind ilegal făcut şi suspendarea lucrărilor pînă nu se va întocmi un plan şi deviz serios.*

In acel referat se spune că d. Al. A. Bădăreu publicase licitaţia pentru reconstruirea palatului dar rezultatele n'au fost aprobate. După acea însă planurile şi devizele pe baza cărora d-sa publicase licitaţiile au dispărut din minister.

D. Dim. A. Greceanu revenind la minister, a fost pus în cunoştinţă printr'un raport al unei comisiuni de specialişti, despre necesitatea intocmirei unui plan şi unui deviz de executare înainte de a se face licitaţia, căci vechile planuri nu mai existau.

D. Dim. Greceanu a trecut însă peste acest raport, a admis licitaţia ţinută şi a însărcinat cu supraveghiarea lucrărilor pe d-nii Brăescu şi I. Cartagiu, fixîndu-le un onorar de 800 lei pe lună, fie-care.

Ast-fel au fost cheltuiţi în zadar 32,000 lei.

FUZIUNEA

Importante declaraţiuni ale d-lui general Manu

Bucureşti.— Ziarul „Adevărul" publică un interview cu generalul Manu în chestia fuziunei.

Dl. general a început prin a declara următoarele:

— Ziarul dv., a comentat respunsul meu din „Conservatorul" în sensul că ori-ce discuţie asupra persoanei mele este prematură, întru cît fuziunea n'a fost declarată încă.

Atunci, în adevăr, ştirea fusese prematură, astăzi, însă, după cîte aud, fuziunea va fi fapt implinit şi Duminecă ea se va proclama oficial.

N'am fost nici odată contra unei concentrări conservatoare şi am încercat chiar, pe cînd eram prim-ministru, să realizez o asemenea concentrare. Apoi, în repetate rînduri, am declarat în Parlament, că eu admit fuziunea, dar în senzul ca acei cari ne-au părăsit să se reîntoarcă în clubul nostru.

Nu înţăleg, şi nu admit să se ceară înfrîngerea şi îngenunchiarea noastră, a bătrânilor, de către acei cari ne-au invinuit că am diriguit în mod greşit partidul, de cîtră acei cari au luptat contra ultimului guvern cu mijloace anarhice, căci trebue să se ştie că d-nii Carp şi Maiorescu au fost acei cari au pus la cale pe domnii Iorga, Bogdan şi Pangrati să provoace greva universitară, indemnînd pe aceştia să impingă pe studenţi la fapte reprobabile chiar faţă de guvern.

Dar fie-care epocă îşi are oamenii sei şi dacă tinerii din partid cred că ie bine să se facă fuziunea cu înlăturarea noastră cari am muncit 40 ani pentru această ţară, ei bine! Să se facă fuziunea, eu nu mă opun.

Cred, însă, că lucrurile aşa cum se pun acum la cale nu vor reuşi să redea partidului liniştea de care are nevoie.

Concentrarea s'ar fi putut face şi la guvern, cu preponderenţa d-lui Carp chiar, dacă nu s'ar fi pus şi atunci condiţia deplinei noastre anihilări, lucru care pare că s'a admis acum.

De aceia eu rămîn in rezervă, nu pun nici o piedică, las pe alţii să lucreze şi d'inainte ştiu cît de mare va fi folosul celor ce se pun astă-zi la cale.

La întrebarea dacă a fost ţinut în curent cu mersul tratativelor, d. Manu a respuns:

— Prietini veneau şi spuneau ceea ce pretind unii şi ceea ce conced alţii. Eu am refuzat ori şi ce amestec, aflând însă că lucrul este implinit am trimis demisiunea mea din comitetul executiv al partidului conservator.

Această demisiune va fi cercetată după instalarea noului comitet executiv.

La întrebarea dacă d. Cantacuzino s'a demis din şefia partidului, d. Manu a respuns:

— D. Cantacuzino este şeful partidului şi poate face cu această demnitate ce voeşte.

Viitorul comitet executiv conservator

Bucureşti.—Viitorul comitet executiv central al partidului conservator, va fi astfel întocmit:

P, P. Carp, G. Gr. Cantacuzino, Take Ionescu, Al. Marghiloman, T. Rosetti, I. Lahovari, C. C. Arion, C. Dissescu, Titu Maiurescu, A. A. Bădărău, doctor Istrati, N. Filipescu, I. Grădişteanu, D. A. Grecianu, M. Vlădescu, C. Boerescu, C. Cantacuzin-Paşanu, Toma Cămărăşescu, Neniţescu, P. Brătăşanu, N. Economu, C. Ghica-Deleni şi T. Văcărescu.

Importanta şedinţă a Dumei

Petersburg.—„Agenţia Westnic" comunică următoarele cu privire la şedinţa de eri a Dumei:

Un număr de 32 membri ai dreptei au cerut să se fixeze o zi după serbătorile Paştilor cînd Duma să se ocupe cu cercetarea propunerei de a se blama crimele politice.

După o scurtă discuţiune propunerea este respinsă cu 233 voturi contra 126.

Deputatul Ketteli, din partea social-democraţilor, depune mai multe proecte de interpelare cu privire la organizaţiile muncitoreşti.

Preşedintele Golowin spune că n'a avut timp să citească acele propuneri şi deci roagă să se amâe chestiune.

Deputatul Ketteli părăseşte tribuna în mijlocul zgomotului provocat de socialişti şi a rîsetelor membrilor dreptei. Preşedintele refuză cuvîntul altor membri ai Dumei care vor să vorbească în aceiaşi chestiune.

După ce se restabileşte liniştea Duma începe discuţiunea chestiunei agrare. Mai mulţi deputaţi ţărani pronunţă interesante şi originale discursuri.

Ei atacă nu numai pe marii proprietari ci şi pe constituţionalii democraţi, pentru cuvîntul că aceştia vorbesc de necesitatea rescumpărărei pămînturilor pe cînd oratorii cred că prin sudoarea muncei de sute de ani ţăranii au rescumparat în mod suficient pămîntul de care au nevoie pentru ca să trăiască.

Unul din oratori a zis:

«Am stat înaintea porţei voastre cerînd pâine ca să nu murim de foame, am bătut încetişor ca sa nu vă deranjăm. Aţ fost surzi la rugile noastre. Acum batem mai tare, izbim uşa cu puterea pe care ne-o dă conştiinţa dreptului nostru Şi tot nu vă mişcaţi? Voiţi oare să o spargem cu puterea a sute de milioane de suflete care trăiesc în chinuri şi lipsă!

Băgaţi de seamă, d-lor proprietari, atît cât mai este timp căci să ferească sfîntul de ziua cînd va fi prea tîrziu!

Duma se ocupă apoi de incidentele de la fabrica Koestel unde s'au produs mari violenţi din partea poliţiei.

Socialiştii au un succes imens în atacurile lor contra prefectului din Petersburg în sălbătăcia căruia ei găsesc toată explicaţia esceselor întîmplate.

Şedinţa este rîdicată la ora 7.

Resistenţa pasivă

Buda-Pesta.—Este vorba ca românii din Ardeal să declare rezistenţa pasivă în chestia şcoalelor. Copii român lor vor fi retraşi din şcolile ungureşti.

Ziarul „Lupta" publică un fulgerător articol în privinţa aceasta.

O dezmintire

Cernăuţi.—Arhiepiscopul Repta a dezmintit faţă de un ziarist ştirea publicată de Pester Loyd cum că liga culturală din Bucureşti ar fi intervenit pentru ca Mitropotitul să se puie în fruntea unei mişcări de protestare contra aplicărei legei lui Appony în Ungaria.

Mitropolitul a dezmintit deaseminea ştirea că studenţii romîni, originari din Bucovina, aflători în Viena, s'ar agita în contra ungurilor.

Eventualitatea unei schimbări de minister

Paris.—*In vederea redeschiderei vieţei parlamentare toate cercurile politice se ocupă despre situaţia cabinetului Clémenceau.*

Iniţiaţii susţin că situaţia actualului cabinet este foarte zdruncinată şi se indică de pe acum ca succesor al d-lui Clémenceau pe fostul ministru de războiu Berteaux.

Un minister Berteaux n'ar putea fi considerat ca o continuare a politicei actualului cabinet întru cît fostul ministru de războiu atacă pe faţă politica d-lui Clémenceau.

După unii viitorul minister Berteaux ar cuprinde pe d-nii Delcassé la colonii, Millerand la afacerile străine, Molis marină, Pelletan instrucţie, Doumer finanţe.

D. Clémenceau ar fi ajuns şi d-sa la convingerea că actualul guvern nu poate continua şi că un minister Berteaux se impune—mai cu seamă că un mare număr de oameni politici susţin formaţiunea alcătuită de fostul ministru de războiu.

Moratoriul Ermacov

Tribunalul s. II a admis astă-zi moratoriul pe timp de 6 luni cerut de d. I. Ermacov.

In comisiunea de supraveghiere au fost numiţi d-nii: inginer Frank, Getzler, Briul, şi Copcea—Galaţi.

Judecătorul supleant a fost numit comisar al moratorului.

Vaccinări şi revaccinări

cu limfă proaspătă garantată

practică

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

M. Con. Drăcşăneanu

AVOCAT

Strada sf. Sava No. 16

Consultaţiuni 8-10 dim. şi 5-8 seară

DE INCHIRIET

Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Vestita grădină „Leagănul Fluturilor"

IAŞI — GALATA

(în apropriere de halta Nicolina a tramvaiului)

SE REDESCHIDE LA 22 APRILIE

Renumita grădină a fost complect amenajată astfel că şi în caz de timp nefavorabil, publicul se va putea adăposti în camere speciale şi pe terasă.

Mîncări excelente, reci şi calde, renumite vinuri, bere -- vor fi ori cînd la dispoziţia publicului.

De inchiriet în strada Golia un apartament de 5 camere şi un antret, între care una foarte mare. Se preferă a se închiria unui club sau unei societăţi. A se adresa administraţiei.

De închiriat

Două apartamente fie-care de cîte două odăi din casele situate în strada Păcurari No. 97.

Pentru condiţiuni a se adresa d-lui M. Con. Drăcşăneanu avocat Strada Sf. Sava No, 16.

Rachell Grunberg

MOAŞA PREMIATA

Iassy strada Armeană N-rul 11

Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.

Aranjamentul corespunzător

INGRIJIRE RIGUROASA

PRETURI CONVENABILE

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizare în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"

Salon de Mode

Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Licenţiat sau Asistent

poate ocupa postul în farmacia D. Herzenberg. Iaşi.

Anunciu

De **inchiriet** sau de **vînzare**, chiar de pe acum, **O VIE LA COPOU** lîngă primul rond-point.

Pentru informaţiuni a se adresa la D-l A. Ciurea strada Coroi No. 4.

E. HEROVANU

AVOCAT

Strada Tăutu No. 1.

OCAZIUNE

Din cauză de plecare din ţară se vînd eften diferite mobile şi obiecte casnice, precum un etac, salon, piano, etc., etc. A se adresa la d-na Netty L. Unter, str. Pomir 7.

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă invită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întarziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei. No. 17, unde se pot adresa comenzile.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

la Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmaciştii

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economise ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĔ-DECI ANI a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE Of 30 c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

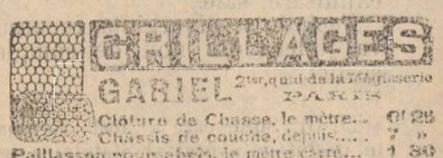

Iaşi — Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani.
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 124.—Duminică 15 Aprilie 1907

Mentalitatea D-lui Haret

Dintre toţi miniştrii liberali — şi avem 4 cari pentru prima oară rîdică această treaptă—cel mai interesant de studiat ca manifestare politică e d. Spiru Haret.

Mă veţi întreba, de ce?

D. Haret rezumă în persoana lui nu atît doctrina liberală, cît temperamentul adevăratului liberal, adevăratului *roş*.

Rădicat a treia oară pe fotoliul de ministru, a ajuns în partidul liberal o persoană de mîna întăia, iar pentru ţară un om de guvern indispensabil. Sunt puţini oameni politici, cari se găsesc în situaţia d-lui Haret, adică să se creadă necesari în orice combinaţie ministerială a partidului lor!

Cu cît un om politic se rîdică mai mult în ochii partidului său şi devine necesarmente omul ţării, cu atîta acel personaj politic pierde din calităţile specifice ale partidului său şi devine om de stat, necesar tuturor şi deci ţării, adică un adevărat legiuitor.

Studiaţi personalitatea politică a d-lui D. A. Sturza şi veţi găsi în cariera acestui bătrîn bărbat al ţării, scara condiţiunilor politice ale omului care face operă de stat, nu de partid. Şi e mult cînd un partid are unul sau mai mulţi de asemeni oameni, care legaţi materialminte de partidul lor, sunt şi oameni de stat indispensabili în orice împrejurări. Rostul lor de mîna întăia se resfrînge în primul loc asupra partidului, din care fac parte, rîdicîndu-i valoarea, de şi partidul în detaliul său nu cîştigă mult de la el.

Cu cît un om politic e mai legat de partidul său, e mai mult îndatorat în a face lucrare de partid de cît de ţară. Dar partidul n'are adesa de cît stomah, n'are de cît patimi, răzbunări, şi nu vei găsi în catehismul perfectului politician nici un rînd de doctrină care să zică *dă loc legii* nu *hatîrului celor ai tăi pentru ai tăi*.

Din acest punct de vedere dl. Haret e departe de a corespunde tipului.

Şi de ce oare această lipsă de conformitate? de ce această nepotrivire între rostul unui ministru, care se impune de a fi ministru în orice cabinet de partid, şi între firea d-lui Haret!

D. Spiru Haret e un *spirit atavic* are ceva *arierat* în caracterul său; la d-sa predomină elementul *pasional* al politicianului, nu elementul *raţional*, ori chiar acela cît îl are, îl pierde în detalii migăloase, care îl fac să piardă generalul şi deci rostul omului de a fi ministru aşa cum se cere a fi ministru pentru a treia oară.

Ministerul instrucţiunii, aşa cum este el organizat, se pierde în persoana ministrului Haret, iar ministrul Haret se găseşte *absorbantul* ministerului său. *Iniţiativa* în orice act numai dînsul o are, orice subaltern al său e numai subaltern, maşină bună de executat, şi atît!

Ca derivaţie al acestui mod de a fi, d-sa ş'a ales ca personal administrativ, adevăraţi *subalterni* sau *colegi*, căci nu voeşte a fi *întăiul* între egali, ci adevărat mare peste adevăraţi mici.

Secretariatul lui Adamescu a fost de pomină; cest a lui Antonescu Lupu va fi de ocară.

In asemenea caz nimene din subalternii lui nu poartă nici o vină, ci numai ponosul şefului lor, căci toate sunt emanaţiune din *Brama*, din al lor Haret!

Şi acum cu ce calităţi vine d. Haret să administreze, să facă operă de guvern, de om de stat?

Pentru operă de legiuitor, eu cred că e închisă cariera politică a d-lui Haret, căci mărginit în spiritul său matematic, el îşi complace a trăi în opera sa din 1898 şi toată experienţa celor 9 ani nu i-a servit la nimic, n'a învăţat nimic, căci nimic nu se întrezăreşte la orizon că d-sa va îndruma învăţămîntul pe o altă cale.

Dar dacă ca legiuitor îi este închisă cariera, a rămas acea de *agitator* de *resturnător* de ordine şi satisfăcut patemi.

Dar despre aceasta pe mîine.

* * *

Liberalii şi fuziunea

Pentru colectivişti politica a fost in tot deauna un negoţ ordinar. Ei au tras profit din politică şi au făcut'o pentru profit.

Idealul unui neguţitor este falimentul celuilalt neguţitor. Idealul seu este dispariţia concurenţei, ca un mijloc sigur de imbogăţire.

Pe colectivişti i-a ingrozit literalminte ştirea despre implinirea concentrărei conservatoare, căci, din punctul lor de vedere, din punct de vedere comercial, fuziunea nu este altăceva de cît ivirea unei concurenţi.

Această concurenţă a fost visul cel rău al liberalilor. Ea i ingrozeşte şi cu cît se apropie mai mult, cu atât creşte şi groaza.

De ce?

Guvernul liberal n'a implinit de cît o lună de existenţă. Fuziunea celui l'alt partid nu poate fi redutată deci ca o concurenţă imediată.

Apoi, lumea politică a convenit asupra unui punct: acela ca să existe două mari partide politice, cari, rînd pe rînd, să fie chemate la treburile Statului.

Principiul acesta opreşte pe conservatori de-a dori sciziuni in partidul liberal şi ar trebui să oprească pe liberali de a dori neinţelegeri in partidul conservator.

Dar cum interesul primează principiul, este natural ca liberalii să lase principiul pe hîrtie, iar in practică să facă neguţitorie.

Aşa numai se esplică de ce ziarele liberale au scos vocabulariul injuriilor de cînd au văzut că fuziunea ie făcută şi de ce se arată ingroziţi de acest mare şi cuminte act, pe care ar trebui să-l respecte.

Natural că şi alegerile generale au partea lor in această groază. Liberalii voesc unanimităţi de şi trecutul a dovedit că nu ele fac puterea unui guvern şi că unanimităţile sînt mai periculoase de cît minorităţile.

Din toate punctele de vedere greşită interpretare şi nedreaptă primire fac liberalii fuziunei.

Greşite amîndouă din punct de vedere politic, din punctul de vedere al principiului comun: că ţara nu trebue să aibă de cît 2 mari şi tari partide politice.

Din punctul de vedere pur liberal, insă, acel al negoţului, groaza lor şi sudălmile sunt pe deplin justificate: concurenţa e-xistă.

UN CAZ FRUMOS

D. Emil Costinescu a descoperit un mijloc foarte ingenios—un adevărat mijloc de neguţitor practic—spre a nu primi în slujbă pe un funcţionar neagreat de d-sa, adică pe un funcţionar care n'avea batalama de la Jipescu.

Să povestim faptele: d. Ioan Vasilescu, doctor în drept de la Paris, unul din cei mai de seamă foşti studenţi ai facultăţei din Iaşi, fusese numit inspector financiar de d. Take Ionescu.

Această numire nu poate fi luată în nume de reu fostului ministru al finanţelor, căci fie care va recunoaşte că nu ie prea nepotrivit ca un doctor în drept de la Paris să fie inspector financiar, cînd un bărbat ca d. Costinescu, cu nu prea numeroasele clase elementare ce posedă de pe timpuri bătrîne, a ajuns mai mare peste visteria Statului, leader parlamentar şi fruntaş politic.

Să fi fost tocmai această superioritate a inferiorului, care hotărîse pe d. Costinescu să nu accepte numirea făcută în persoana d-lui Vasilescu?

Să fi fost teama de jenă de-a avea ca inspector financiar pe un tânăr cu studii superioare, cînd el—ministrul—nici astă-zi încă nu se află în relaţiuni prea cordiale cu gramatica?

Un lucru ie sigur: d. Vasilescu, doctor în drept de la Paris, numit inspector financiar, se presintă la minister cu decretul regal, spre a presta jurămînt.

In drumul d'intre numire şi semnarea decretului de către M. S. Regele, guvernul conservator făcu loc celui liberal.

La ministerul de finanţe era mai mare d. Costinescu, înaintea căruia sau a secretarului general urma să presteze jurămînt d. Vasilescu.

Aci începe cazul frumos. D. Costinescu refuză, pur şi simplu, să primească jurămîntul noului numit. Ce-i păsa d-sale de această nesocotinţă a unui decret regal!

N'a primit—şi pace! De ce? Aceasta nu se întreabă. Parveniţii şi ignoranţii ştiu tot-de-a-una da lovituri d'intre acelea, care epatează şi rămîn nelămurite.

Căci un om ceva mai subţire, cu moravuri ceva mai delicate de cît ale unui fost funcţionar de bancă, ar fi implinit delicateţa de a respecta o semnătură regală, putând mai târziu, fie pentru motivul că se simţea jignit de studiile domnului Vasilescu, fie pentru acel că d-nul Vasilescu a fost numit de un ministru conservator—putea să-i suprime postul, cu uşurinţa şi cu abilitatea cu care bărbatul cu barba frumoasă ştie suprima.

Cazul cu d. Vasilescu a meritat a fi relevat.

O statistică interesantă

D. N. S. Dumitrescu, şeful statisticei din ministerul instrucţiunei publice, a dat la lumină o statistică amănunţită asupra învăţămîntului secundar, profesional, universitar şi special pe anul şcolar 1904—1905.

Avem sub ochi această interesantă statistică din care extragem următoarele date:

In cursul zisului an şcolar au funcţionat 121 şcoli de băeţi şi 39 de fete pentru învăţămîntul secundar şi profesional.

Aceste şcoli au fost frecventate de 18.771 băieţi şi 5476 fete.

Corpul profesoral se compunea din 1269 profesori şi 475 profesoare.

Universitatea din Iaşi a fost frecventată de 552 studenţi, pe cînd numărul studenţilor universităţei din Bucureşti era de 3996; la şcoala de bele-arte din Bucureşti erau 190 elevi, la acea din Iaşi 90. La Conservatarul din Iaşi erau 265 elevi, la acel din Bucureşti 760.

Universităţile din Iaşi şi din Bucureşti aveau 325 profesori. Ambele Universităţi au fost frecventate de 333 studenţi streini şi conservatoriile de 142.

Dacă la numărul de 24.247 elevi, cari au fost înscrişi la şcoalele secundare şi profesionale, se adaugă cei 6.031 elevi înscrişi la şcoalele particulare, suntem în faţa unui total de 30,278 elevi, cari au frecventat cursurile şcoalelor secundare în anul şcolar 1904—1905.

CATE-VA NOTE

Monitorul Oficial, printr'un referat al ministrului de justiţie, a lămurit, în fine, de ce au fost suspendate lucrările de restaurare ale Palatului administrativ din Iaşi.

Conţinutul referatului ar putea găsi loc de cinste în partea umoristică a unui călindar. Ne-am deprins, în materie de clădiri publice, cu licitaţiuni pe sprinceană, cu recepţiuni amabile—dar, pînă la restaurarea palatului administrativ, nu s'a ştiut că-ar fi posibilă adjudecarea unei lucrări, fără de planuri şi fără de deviz.

Ce avea să fie palatul „restaurat", dacă nu s'ar fi descoperit acea minune de care vorbeşte „Monitorul" de azi?

Antreprenorul ar fi putut clădi în loc o biserică, o prăvălie, tot ce-ar fi voit, tot ce-ar fi bine-voit, căci respundere n'avea.

Ar fi putut face şi altă ceva: să dărime palatul, să vîndă tot materialul vechiu şi să lase numai, ceea ce n'ar fi putut lua: terenul palatului.

Un fapt mai merită să fie relevat: că peste această operă de „restaurare" fără plan şi fără deviz, au fost puşi, din partea ministerului şi 2 supraveghetori (doi nu unul) plătiţi cu cîte 800 lei lunar fie-care.

Şi rezultatul?

Graţie acestui fapt extra-ordinar s'a întîmplat un altul, tot extra-ordinar: un referat spiritual în coloanele „Monitorului Oficial".

*

Ca să dovedească în mod mai patent că au intreprins o adevărată goană la epitropia sf. Spiridon, eforii au anulat contractul privitor la jocul de căişori de la Slănic.

De cît aceasta n'a fost făcut la botul calului, ci este inceputul goanei.

*

Doi colectivişti, nesatisfăcuţi încă, citesc în ziar că tribunalul a admis un moratoriu unui comerciant.

— Ce ie moratoriu, întreabă unul pe celalt?

— Ceea ce suntem şi noi: nenorociţi cari, peste 6 luni, vom fi ceea ce suntem şi azi.

OAMENI ŞI LUCRURI

Mutatis mutandis...

Mulţumită stărei de nesiguranţă şi atmosferei de oboseală generală creată de grozavele evenimente ale răscoalelor şi devastărilor, ţeara a trecut printr'un period politic cu desăvîrşire neobicinuit şi oarecum original: îşi are fie-care ţeară originalitatea pe care o merită.

Căci pentru întăiaşi dată o schimbare de regim n'a adus după sine acea imediată şi generală perturbare, acea momentană şi radicală schimbare în demnităţi şi în funcţiuni, începînd cu cele mai de sus şi sfîrşind cu cele mai mici şi mai neînsemnate. Din... fericire fenomenul n'a durat mult şi pericolul perpetuărei a fost înlăturat, căci mulţumită energiei armatei şi graţie apropierei primăverei satele s'au potolit şi s'au domolit cu o oră mai înainte revoltele... orăşănesti, revoltele acelei mari legiuni care-şi aştepta rîndul la masa puţin fecundă, ca ori-ce plăcere trecătoare, a puterei, a slujbelor, a bugetului. Şi aici începe celălalt simtom de... originalitate, proprie ţării şi moravurilor noastre şi anume: ca schimbarea politică a unui regim să implice neaparat o revoluţionare a întregului aparat social, lucru care e cu desăvîrşire necunoscut în ori-ce altă ţară europeană, dar care la noi a devenit un..... rău necesar, mulţumită educaţiunei în acest sens a cîtor-va generaţiuni. Boala a devenit cronică şi astăzi nu mai e timpul nici s'o deplingem, nici s'o vindecăm, ci putem cel mult filosofa şi observa urmările sau peripeţiile ei, bogate în emoţiuni, în detalii şi dureroase şi picante cari ar cere pana unui Gogol sau Cehov spre a fi aşternute cu tot interesul ce comportă.

Căci întreg acest material enorm de observaţii şi studiu n'a inspirat, n'a interesat pe scriitorii noştri—afară de Caragiale—poate şi din pricină că n'ar avea trecere pe lîngă marele noastre reviste unde se cere...ţărănism ca primă condiţiune şi ca unic izvor de literatură.

Aşa dar aşteptatele schimbări au început; înainte încă de tradiţionalului Sf. Gheorghe—au început mutările cele multe şi mari,—bucuria unora, amărăciunea celorlalţi: succesiunea clasică a celor doi factori esenţiali în viaţa noastră politică şi socială, a funcţionarului care îşi iea rămas bun cu singura mulţumire în suflet, cu singura speranţă că exilul nu va dura mult, că va fi în curînd...răzbunat; şi a funcţionarului care se instalează, nu fără o ascunsă şi grea măhnire că vremea curge, că „ai lui" nu vor putea sta cît lumea la putere şi că dulcelui traiu de acum îi va urma iară epoca de aşteptare şi de restrişte...

Căci de mult şi prea cuminte a zis cronicarul—prevăzînd poate ca un profet vremile ce stau să vie:

„Lumea stă pe o schimbare..."

Rodion

A se vedea in corpul ziarului amînunte precise asupra datei cînd se vor face formalităţile pentru indeplinirea definitivă a fuziunei; de asemeni cetitorii vor găsi importante ştiri asupra numirilor şi mişcărilor de funcţionari care se vor face zilele aceste in Iaşi.

Din literatura revoluţionară rusă

„Crîngul arzînd"

In vîltoarea luptelor revoluţionare din Rusia, subiectele de literatură nu lipsesc şi autorii n'au nevoie de a alerga la fantasia lor, privesc doar în jurul lor şi le este de ajuns. Se joacă atîtea drame şi tragedii, curge atîta sînge şi mor eroi atîţea oameni—în cît viaţa intensă a frămîntărilor e un cîmp enorm de descrieri admirabile.

Cea ce a adus în acelaşi timp, revoluţia rusească este mulţimea de talente noi şi până eri ignorate.

Cirikov s'a rîdicat pînă la sublim prin dramele sale cu subiect revoluţionar, Andref de şi scriitor cunoscut totuşi prin seria de nuvele şi drame date una după alta în intervalul cînd în strade lumea murea sub gloanţele cazacilor—s'a impus ca un talent şi o individualitate a parte. Un scriitor şi mai puţin cunoscut—în fine—s'a arătat cu o putere de concepţie şi cu un subiect demn de a fi tratat de un Schakespeare sau Hugo—e David Aisman.

Drama sa „Crîngul arzînd" pune în scenă un sentiment care a fost tot-deauna negat de psihologi. Sentimentul matern e egoist—el nu vede de cît binele şi fericirea copilului său şi ori ce conduită ar avea copilul—el eartă, numai copilul să fie fericit. Femeile prin posedarea acestui sentiment sunt prin urmare cele mai înrădăcinate conservatoare şi vrăşmaşele ori-cărui progres, care cerînd lupte, sacrificii, moarte însăşi, zădărnicesc fericirea copiilor lor. Sunt rare şi aproape legendare mamele care împing pe copii lor la luptă, la moarte, cu stoicism. O mamă a lui Stefen cel mare e un prototip rar de virtute civică şi scriitori cu greu ar încerca un subiect în felul acesta—căci prin raritatea lui el ar displace multor care l'ar socoti de nereal şi fantasie.

David Aisman a încercat a rîdica acest sentiment maternal şi egoist prin excelenţă pînă la un gest umanitar şi grandios prin desinteresarea sa personală în folosul marei chestiuni a fericirei norodului său.

Drama se petrece într'un interior ovreesc, în casa unui tinichigiu, între vechi ibrice şi samovare răsuflate, aduse spre a fi lipite, într'un mediu mizerabil, nenorocit, unde omul trăeşte în nădejdea zilei de mâne, nemîncat astă-zi, bolnav şi sdrenţuros. Eroi sunt tinichigiul şi femeea sa, doi evrei habotnici, religioşi, amîndoi trăesc pentru copiii lor, cel mai mare Manus un băeţandru de vr'o 19 ani; fetiţa lor Dora şi un băeţel mai mic Lenicica.

Manus e un energic, inteligent şi doritor de a se instrui, are seducţia unui apostol, o voinţă enormă care îngenunche pe ori-cine îl cunoaşte şi îl face respectat chiar de tatal său. O scenă admirabilă în care băetul părăseşte casa spre a agita, căci Manus e revoluţionar, e demnă de reprodus, ea e cheia întregei teze, dacă drama aceasta poate avea o teză.

„*Manus.* (îmbrăţişînd pe mama sa).

— Mamă, mamă..... mi-am luat ziua bună de la toţi.... Mamă nu te supăra că plec..... nu te supăra..... nu te supăra nici odată în potriva mea.

Lea (cu o iubire tristă, cu ochii plini de lacrămi). Copilul meu, cum aşi putea să mă supăr în potriva ta. Tu voeşti ca să fie aşa... să fie.... ai voi să nu fie aşa... voinţa ta împlinească-se.

Manus. Vreau.... mamă... nu pot altfel... uită-te.... dacă arunc cartea aceasta ea nu poate cădea în tavan.... nu e aşa mamă.... că nu se poate.

Lea. (surizînd). Copilule.... cum poate o carte să cadă în tavan....

Manus. Vezi bine, tu singură pricepi. Ia cartea asta, mamă, ţine-o... are să-ţi fie o amintire. Mamă... te iubesc atîta... puterile mele slăbesc... Tot sufletul meu e cu voi, toată inima mea şi eu plec.

Lea. Ce este de făcut? Ce este de făcut?

Manus. Da!... Ai dreptate mamă: Ce este de făcut? Am voit, Doamne, oh, cât aş fi voit să rămîn cu voi aci.

Să trăesc cu voi, să lucrez cu voi, să împart necazurile şi slabele mulţumiri împreună cu voi..... Dar nu pot... Uităte la cuptorul acesta la care lucrează tata... De trei zeci de ani stă în faţa lui. Eu nu eram născut, tu îl cunoşteai pe tata, era el singur copil cînd a început să lucreze, şi a lucrat, lucrat, lucrat, — şi ce a căpătat? Ce a ştiut el afară de foame, umilinţă, durere? Ce a simţit el de cît necazuri şi teamă? Şi voi toţi... aţi cunoscut alt ceva de cît amărăciuni? Ce pot face mamă!

Nu pot rămîne... Aşi fi voit să rămîn... Tot ce este aci îmi este drag... Tot îmi este scump, fie care lucru, fie care cui, fie care bucată de tinichea pe care tata o tae. Tot e legat de sufletul meu şi acest tot îmi spune : dute, dute, dute Manus ! Cuptorul acesta îmi zice : dute ; zidurile astea mucezite îmi spun : dute. Şi fie care stradă şi fie-care ulicioară cu căsuţele lor murdare şi infecte îmi spun : dute. Teama care trăeşte aci, durerile care ne ameninţă ca nişte nori furtunoşi, martirul fie cărei petre îmi spune : dute. Privesc faţa ta mamă, faţa ta zdrobită de durere şi ea mai mu t cn orice, mai clar ca nimeni, mai puternic îmi repetă : dute, Manus dute..."

Dora fata tinichigiului are 18 ani şi ea este aprinsă de acelaş foc revoluţionar şi ea are visuri de a face un pas gigant nebunesc de îndrăsneţ, de a atinge cerul şi apoi... a dispare.

Ea iubeşte pe Alexandru. Alexandru este fiul unui om bogat dar devenit socialist sub propaganda lui Manus el e poate mai mult socialist pentru frumoşii ochi ai Dorei, de cît pentru socialismul în sine. E un băiat capabil dar fără convingere şi curaj mai ales.

Kohan tatăl lui Alexandru e un aristocrat şi conservator. El nu poate suferi pe socialişti. Convorbirea aceasta între noi dă valoarea ideilor sale şi se termină cu o tiradă de a lui Samson tinichigiului, care va explica titlul piesei :

Samson : Trebue ca fiecare să aibă o parte în viaţă.

Kohan : Eu am patru case, o uzină, un capital şi acest proletareat, socialiştii aceştia voesc să'mi impue legile lor.

Samson : Legile vor fi astfel făcute ca fiecare să aibă partea lui de pâine.

Kohan : Eu dau ! Eu fac milă, după inima şi conştiinţa mea, eu dau spitalelor, restaurantelor economice.... la toţi... Dar greve, socialişti.... asta nu încurajez.

Samson. Toate puterile sunt decimate.

Şi atunci tinichigiul cu imaginaţia sa filosofică nutrită cu tablouri biblice invoca o analogie între timpii Faraonilor, cînd poporul său suferea ca şi azi şi spune :

„Când Moise păştea turmele sale pe muntele Horeb el văzu un crînguleţ în flăcări care ardea şi nu se mistuia sub limbile de foc. Şi Moise spuse : Voesc să văd ce minune e aceasta şi pentru ce cringul acesta nu se consumă.

Şi iată ce el văzu: cringul nu se mistuia în flăcări căci era acolo Dumnezeu. Şi astăzi vedem aceiaşi minune. Crângul e în flăcări şi nu se consumă. Şi în cringul de azi se găseşte spiritul de revoltă al poporului obijduit. Şi cringul nu se va mistui, cum nu se va mistui nici spiritul de răsvrătire. Dumnezeu îl va susţine atât timp cât nedreptatea şi opresiunea nu vor fi învinse".

* * *

Manus a fost prins într'un atentat, judecat şi executat imediat. Dezastrul acesta scoate din minţi pe tata ; dar mama se revoltă şi în firea ei se naşte o singură dorinţă, răbunarea copilului ei. Revolta se naşte în ea zi pe zi ce trece. Alături de fata şi de fiul său mai mic ea lupta pe baricade de a învinge pe tiran, insufleţindu-şi semenii la luptă :

„Ascultaţi, (s'aud lovituri de arme) copii voştri sunt ucişi....li conduc la moarte ! Ce o să perdeţi ? Tot aţi perdut. Cum v'aţi împodobi cu pietre nestimate, împodobiţi-vă cu sîngele copiilor voştri şi luptaţi, luptaţi".

Afară în uliţă se ridic baricade, ea aleargă. Dora e rănită in bataia începută şi o aduc în casă murindă.

Rănile sale nu o îngrijesc atât cât gîndul că Alexandru al ei, a părăsit'o, n'a fost pe barigade. Alexandru nu era un erou şi ea iubise o fantomă. Ea moare.

Lea revine şi văzând pe fata ei moartă s'aruncă ca o nebună pe trupul copilului ei. In minuta aceasta soldaţi intra şi mama în desesperarea ei strigă fiului mai mic : Lencik, dămi copilul meu revolverul ! Ah... aţi venit şi aci. „Ea ridică să tragă dar soldaţii îi iau revolverul din mână şi o omoară pe ea şi pe copilul ei".

Aş fi dorit să fac cîte-va comentări critice, dar la ce folos. Mă mulţumesc a reproduce o frază a lui Gorki relativ la această dramă care o caracterizează de minune : „Sângele curge în valuri, dar vesel cum cresc florile şi fie care din personagii e un erou".

Dr. I. Duscianu.

CURIOZITAŢI

Aritmetica dansului

Un profesor de dans publică curioase cifre asupra dansului, calculînd cîtă lungime în chilometri parcurge cine-va în timpul unui joc, în mijlocul muzicei mai mult ori mai puţin fermecătoare.

Căci, ori cît ar idealiza poeţii *sborul* dansului în lumina magică a balului, nu putem tăgădui că dansul e în acelaşi timp un mers care se execută în întindere.

Orchestra executînd, cu o mişcare normală, 80 de măsuri de vals pe minută sau 240 timpuri sau mişcări de picioare şi dansul acesta presupunîndu-l în curs de 5 minute, găsim că se valsează 400 de măsuri. Şi cum pe minută se fac 40 de tururi sau paşi de vals, se vor executa 200 de tururi. Fiecare timp însemnînd o mişcare de picioare, cu trei timpi pe măsură, aceasta dă 1200 de mişcări pedestre, care produc un drum de 400 de metri.

Pentru ca să fie cine-va bun valsor trebue să reînoiască exerciţiul acesta de 50 de ori.

Dar nu e lucru de nimic acesta, de oare ce trebue patru oare şi zece minute în care interval se fac 10,000 de tururi sau 20,000 măsuri. 60,000 de mişcări şi se parcurg 20.000 de metri.

Polka, cel mai simplu dintre dansurile clasice cere un exerciţiu mai puţin lung de cât valsul. Intr'o minută se fac 40 de paşi de polkă ; în cinci minute, cît durează de ordinar acest dans, se fac 200 tururi, 800 de mişcări de picioare.

Pentru a te arata de forţă medie trebue să dansezi polka de 25 de ori, în timp de două ore, adecă să fac 5000 de paşi sau măsuri, 2,500 tururi, 20,000 de mişcări de picioare şi un drum total de 20,000 de metri.

Mazurca durează cam 5 minute ; ea cuprinde 68 măsuri, de cîte trei timpi pe minută, adică 34 paşi de mazurcă sau 204 timpi de mişcări. Aşa dar în 5 minute: 170 paşi, 340 măsuri sau 1,020 timpuri şi 85 tururi, pentru că fie-care mazurcă durează 4 măsuri, sau doi paşi de polcă-mazurcă. Se parcurg 340 metri lunecînd şi învîrtindu-se. In 2 ore şi jumătate se joacă mazurca de 30 de ori ; se fac 4,100 paşi, 10,200 mişcări de picioare, 2550 tururi şi 10 200 metri.

Shotişul sau polca valsată, durează mai puţin de cît celelalte dansuri : în genere 4 minute. In o minută se parcurg 40 de metri. In timp de 2 ore şi 40 de minute cît se dansează acest dans complect se fac 6400 măsuri, 1600 paşi, 25,600 mişcări, 1800 tururi şi un traject de 6400 metri.

Un elev care posedă aceste patru dansuri clasice a făcut 19,850 tururi de dans ; 136,200 mişcări de picioare, 31,700 paşi şi a efectuat un traject de 41,600 metri.

Dar încă un profesor de dans în timp de 20 de ani, socotind 4 oare pe zi !

Cifrele se măsoară de astă dată în kilometri şi găsim pentru acest lung interval.

kilometri de	vals.....	178.120
„ „	polcă..	35,040
„ „	mazurcă	59,568
„ „	schotisch	17,520
	Total	290,248

Cu acest studiu putem lesne pricepe de ce fetele noastre sunt aşa de trudite într'o a doua zi de bal, Unde mai puneţi iuţala bătăilor de... inimă.

Litere-Ştiinţe-Arte

Direcţiunea „şcoalei naţionale de poduri şi şosele" din Bucureşti a publicat de curînd *Anuarul* pe anul şcolastic 1905—1906 din care vom lua notiţe foarte interesante.

Câte-va rânduri privitoare la inginerul Arhitect A. Christea Orăscu :

„Infiinţându-se în Bucureşti cursurile de matematică cu direcţiune la inginerie, în curînd departamentul dreptăţii monopolizează în cîtva practica ingineriei, dispunînd că nimeni nu o poate exercita această profesiune fără prealabila recunoaştere a diplomei.

In anul 1838 practica de inginer este acordată lui *Grigore Pleşoianu.*

Numărul inginerilor români în ţara românească sporeşte in anul 1840 prin A. Christea Orăscu, care capătă act de liberă practică de lucrări topografice şi măsurători de moşii prin actul sub No. 6116 din 16 August 1840."

A. Orăscu a fost în urmă arhitectul palatului Universităţei de pe Bulevard şi al marelui Hotel de Bulevard din Capitală.

*

In Moldova, Epitropia şcoalelor, preocupată mai întâi a pregăti persoane speciale pentru diferitele ramuri de învăţământ, cu încheerea sa din 10 Mai 1834 „orîndui ca, spre îndeplinirea învăţăturilor, să trimeată cu cheltuiala şcoalelor pe la Academii streine, pe d-nii Teodor Stamate, Anton Velini, Alecu Costinescu, C. Zefirescu, tuspatru elevi ai Institutului Naţional din Iaşi."

S'au mai adăugat apoi, pe lângă aceştia, Năstase Fătul şi Leon Filipescul, asemenea elevi ai acestui institut. „Epitropia rânduеşte a se trimete numiţii şase tineri la Universitate şi aşezămînturi de învăţătură din coprinsul Imperiului Austriei, spre a învăţa în public, în curs de patru ani".

Dintre aceştia Costinescu era rânduit a învăţa ştiinţele teoreticopractice de inginerie civilă, militară şi idraulică. La această dată găsim pe maior Singuroff „profesor de inginerie", la Academia din Iaşi ; iar la 1838 Al. Costinescu întors dela studiile făcute în străinătate la şcoala politecnică din Viena, este numit profesor la „Catedra cursului deplin al ingineriei şi mecanicei populare". Anaforaua Epitropiei şcoalelor către M. S. Vodă prin care propune ca profesori pe Stamate, pe Costinescu şi pe Zefirescu, pe fiecare în specialitatea lui, zice despre Costinescu că : „a învăţat la Institutul politechnic din Viena matematica înaltă, fizica, geometria practică, mecanica, ştiinţele, ştiinţa maşinelor, arhitectura şi înalta astronomie trebuitoare pentru ridicarea hărţilor geografice şi cunoaşte limbile germană, franceză, italiană şi cea grecească, din care ştiinţe a câştigat atestări de clasa I cu eminenţie".

*

Luni, la Tunis, a avut loc pe ruinele Carthaginei, în teatrul antic reconstituit, o reprezentaţiune cu tragedia Moartea Cartaginei, de Charles Grandmonge, după care a urmat Preoteasa din Tanit, de d-ra Delorne-Mardrus. Deşi a ploat toată dimineaţa, o mulţime de 7.000 persoane se duse la Carthagina. Printre spectatori se afla şi regina Ranavalo, venită anume la Tunis, cu suita sa. A fost, în rezumat, o frumoasă evocaţiune a Capitalei vechiului stat african, chiar pe locul unde odată Anibal precumpăni mărirea Romei. Au jucat artişti de la Paris şi corurile au fost compuse din societăţile muzicale dela Tunis şi din amatori, în număr de trei sute. In curînd d. şi d-na Silvain vor juca, tot la Tunis, Electra.

*

Daily Telegraph publică o statistică a concertelor date la Londra în cursul anului 1907. Totalul lor se ridică la cifra formidabilă de 843, numai pentru sălile de prima ordine, afară de Queen's Hall, unde se dau regulat 4 concerte pe săptămână.

*

Două din cele mai faimoase interprete vagneriene au împlinit şease-zesi de ani.

Una e d-na Mathilda Mallinger, care creă la 1868 rolul Ecrei în Maeştri cîntăreţi, fu apoi angajată la Berlin, se mărită la 1869 cu baronul Schimmelpfenning şi deveni profesoară de cînt la conservatorul dela Praga, de unde trecu profesoară la Berlin.

A doua e d-na Rosa Sachs, care fu prima Isolda. Ea de asemenea e profesoară de cînt la Berlin.

*

STRUNA ZILEI

EDILITATE

Ştie oare noua administraţie în ce stare de infecţiune se află stradela Ferbinte, în disp. IV. ?

OPINIA

Administraţia cuminte
Nu ştie 'n tîrg ce se petrece ?
Nu cred,—dar strada cea „Ferbinte"
Pe ea o lasă.... rece.

Informaţii

Nenorocirea de la Sârca.—Direcţiunea generală a C. F. publică următoarea relaţiune asupra deraierei de la Sârca :

In noaptea de 8 (21) spre 9 (22) Aprilie a. c., trenul de marfă No. 812 care circulă între Iaşi-Paşcani, avînd 41 vagoane cu 557 tone, remorcat de la staţia Podul Iloaei înainte spre Sîrca cu două maşini No. 600 şi 603, a deraiat la klm. 146+965, între staţiile Podul-Iloaei şi Sîrca.

Cele două maşini au ieşit din linie fiind culcate în dreapta liniei, primele 10 vagoane s'au găsit arse, sfărîmate cu totul şi îngrămădite pe o distanţă care ocupa o lungime de 23 metri ; cele 15 vagoane următoare au rămas nevătămate al 26-lea şi al 27-lea vagon de la maşină au fost şi ele sfărîmate, al 28-lea vagon a deraiat numai de o osie cu mici stricăciuni, iar restul de 13 vagoane, rămase pe linie în bună stare ca şi cele 15, au fost aduse cu un tren de ajutor în staţia Podul-Iloaei.

In acest accident au fost omorîţi pe loc 3 din personalul trenului şi anume : şeful de tren Stângaciu Ion, manipulantul Şerbănescu Vasile şi frînarul Grigoriu Nicolae. Mecanicul Viscoschi Carol a sucombat ulterior la spitalul din Paşcani, în urma rănilor suferite. Focarul Subinschi Petre a fost uşor rănit.

Valoarea stricăciunilor la materialul rulant, linie şi mărfuri se ridică aproximativ la 80,000 lei.

Pînă la examinarea primei maşini deraiate, care se va putea face numai după ridicarea ei, nu se poate încă stabili cu siguranţă cauza acestui accident.

Situaţiunea familiilor celor decedaţi este următoarea :

Stîngaciu Ioan, şef de tren, avea soţie şi 5 copii, a primit ajutor 342 lei, 50 bani ; a avut salariu 95 lei ; va avea pensie lunară 71 lei, 25 b. Şerbănescu Vasile, manipulant, avea soţie şi 3 copii, a primit ajutor 300 lei ; a avut salariu 90 lei ; va avea pensie lunară 42 lei, 75 b. Grigoriu Nicolae, frînar, avea 2 copile, a primit ajutor 300 lei ; a avut salariu 65 lei ; va avea pensie 15 lei, 75 b. Viscoschi Carol, mecanic, avea soţie şi 5 copii, a primit ajutor 250 lei ; a avut salariu 175 lei ; va avea pensie lunară 131 lei, 25 b.

—

D. Dimitrie Sturdza a convocat de urgenţă, pe azi după amiază la orele 5, consiliul de miniştri, precum şi pe d-nii P. S. Aurelian, M. Ferekide, P. Poni, C. Stoicescu şi Vintilă Brătianu la o consfătuire asupra situaţiei.

Prin cercurile liberale se spune că această conferenţă neobicinuită este în legătură cu noua situaţie politică generală, creată prin fuziunea conservatoare.

Liberalii cred că acum nu se pot amîna alegerile generale şi că azi, cel mult mâine, trebue să se ia o deciziune definitivă în privinţa datei alegerilor, cari se vor face probabil în Iunie.

—

In editura librăriei H. Steinberg din Bucureşti a apărut „O părere în chestia ţărănească" de T. Duţescu-Duţu, fost conferinţiar şi inspectar al cercurilor culturale.

Preţul 1 leu.

—

In privinţa muncitorilor străini aduşi de unii arendaşi, s'au dat ordinele următoare :

Se va permite numai acelor arendaşi să aducă muncitori străini, care se vor obliga ca după încheiarea muncei să-i repatrieze pe muncitori.

Paşapoartele lor vor fi oprite la graniţă de către şeful poliţiei din punctul de trecere,—care le va elibera bilete de liberă petrecere, ce se vor înainta primăriilor din comunele unde vor fi duşi.

Trecerea de la un arendaş la altul, a muncitorilor, va fi efectuată numai cu încuviinţarea ministerului.

Agenţii forţei publice sunt însărcinaţi de a supraveghea ca aceste ordine să fie strict observate.

—

Cu începerea de astă-zi 14 April, Biblioteca centrală va fi închisă bine pînă adoua zi, după Duminica Tomei.

—

DIVERSE

— S'a declarat epizotia de febră aftoasă în comunele : Cucuteni şi Voineşti.

— In comunele Rusu lui Asan şi Tămăşeşti, a isbucnit epizotia de febră aftoasă.

— S'a luat dispoziţia ca din pământurile pe care le posedă şcoalele, să se oprească numai cîte două hectare pentru practica de agricultură şi restul să fie arendat.

— In Tîrgu-Frumos sa va ţinea în curînd o licitaţie publică, pentru vînzarea bunurilor remase pe urma femeiei Catinca Nagăt, care nu are moştenitori. Bani încasaţi se vor depune la administraţia financiară în contul ministerului de domenii.

— Primăria comunei Mănăstireni, face cunoscut, că s'a furat de către nişte hoţi remaşi necunoscuţi, un harmasar de rasă, al locuitorului Gheorghe C, Gheorghiu din acea comună. Se cere urmărirea hoţilor.

— Ministerul a acordat şase Hectare de pămînt sub-ofiţerului N. Voinarov, conform legei de la 6 Ianuar 1888—I s'a cerut să fixeze pe ce moşie a statului voeşte să i se dea pământul.

— In ziua de 1 Mai va avea loc în Darabani judeţul Dorohoi o serbare, venitul căreia va fi adăugat la banii strînşi pentru ridicarea unei biserici în comuna Bajura.

— Prefectura de Gorj face cunoscut că locuitorul Ion Tufişi din comuna Pesteaua acel judeţ, a plecat acum o săptămână, să se ducă la tîrgul din Strehaia şi că nu s'a mai întors nici azi. Toate cercetările până acum au remas infructoase. Se cere a se face cercetări în toată ţara, pentru găsirea lui.

— Ministerul de războ a aprobat prelungirea operaţiunilor consiliul de revizie al recrutărilor.

— Au fost arestaţi pungaşii Luzer Solomon şi Vasile Rotaru, prinşi de către un agent de siguranţă, pe cînd buzunăreau pe femeia Frăsina a lui Ion Codreanu.

— Comuna Epureni a donat casei incendiaţilor suma de 50 lei. Preşedintele în numele societăţei aduce mulţumiri.

— Ministerul de interne a trimes tuturor autorităţilor administrative broşuri cu regulele ortografice pentru a se conforma în toate hîrtiile lor.

— A fost arestat pungaşul Leiba sin Iosub, existînd în contra lui un mandat de arestare.

— Eri la ora 4 a ars casa şi tot avutul locuitorului Neculai Th. a Cantincăi din comuna Coarnele Caprei. Pagubele se rîdică la 2000 lei.

El a remas în mizerie împreună cu soţia şi patru copii.

Focul a provenit din neglijenţă. S'a cerut să fie ajutat de casa incendiaţilor.

— Din ziua de 15 April orele de cancelarie la prefectura de judeţ vor fi dela 11 a. m. pînă la 6 p. m.

SFÎNTUL

Oamenii aveau frică de războiu. Un mehengiu, care trecuse de curînd prin sat, împrăştiese vorba că are să vie Nemţii să iee Moldova şi să dee pămînt la oameni, dar cînd le-a spus anume.

— Ce Nemţi ! mai rosti omul. Aiuraţi !... Un sfînt, oamenilor ! Un sfînt !

— Un sfînt?

Şi începu omul să spue, că în acea parte, la Rădăuţi—nu ştiu unde—un băeţandru de nouăsprezece ani, propovăduеşte să se lase oamenii de rachiu, că de nu în trei ani se prăpădeşte lumea.

— Ei, şi, şi cu asta e sfînt? zise unul cam nedormirit.

— Sfînt, oameni buni, ştie şi gîndul omului şi ghiceşte tot. Până şi la Impăratul a fost !

— Ce sfînt ! Ce sfînt !—zise ovreul. Pe semne, bade Gheorghe, n'ai băut nimic azi. Ce ai auzit sînt minciuni.

— Ce minciuni, d-le Strul, spun zeci de sate despre el...

— Şi?.. zise un alt.

— Şi Franţ Iosif a luat douăzeci de florini într'o mînă şi a zis:

— Ce eu în mîna asta !—Ce să fie ? i-a răspuns sfîntul : Ia, douăzeci de florini !—Dar în asta ! — O sută florini !—Şi aşa era.

— Nici Impăratul nu-i de treabă, —zise jidanul—s'a înţeles cu el, ca să zică pe urmă să nu bea rachiu. Da, de ce să nu bea, cînd e bun şi de băut?

— Taci jupîne ! îi dă un copilandru de băietan. D-voastră, jidanii, aţi răstignit pe Isus Hristos şi pe noi ne băgaţi în iad.

Şi flăcăul începu să vorbească cu aprindere, ceea ce învăţase din Evanghelie despre vremea de apoi şi „Vămile văzduhului" despre băutură : cum dracii coboară în iad de la vama 21 pe cel ce bea rachiu şi pe cel ce Duminică diminiaţa, în loc să se ducă la biserică, merge la crîşmă.

Stăteau oamenii şi se uitau la el cu gura căscată ; cei bătrîni dădeau din cap : „Aşa-i dragul moşului, aşa-i ! Dumnezeu să-ţi dea sănătate, că bine vorbeşti ; ia acuma, din pricina holercei, avea să facă moarte de om".

— Şi cum e sfîntul cela? întrebară unii.

— „Ei cum ?—zise omul, care pînă aci tăcuse. Ia, unul al lui Dumnezeu. Intr'o noapte, ci-că a visat pe Maica Domnului că i-a spus : De azi, tu eşti sfînt ; dar să propovăduеşti în lume să nu mai bea rachiu. Iar cel ce o bea să-l afurisеşti şi să spui oamenilor că dacă în trei ani nu s'ar pocăi, mare cumpănă are să le cadă".

La vorbele astea, pe feţele multora se citea grija ; cei beţi se treziră : un sfînt nou e minunea lui Dumnezeu.

— S'a îngrozit de noi cel de sus, —zise Iona Marcului ; că prea răi sîntem şi prea am intrat în pacate şi cine ştie. Nu vezi că am ajuns vremea de apoi ?

— Jupîne ! jupîne !—zise şeful de garnizoană ; mui duna !..... Dar lasă să-ţi plătesc ! grăi el, ca şi cum ar plînge şi căzu cu capul pe masă.

Soarele, strălucitor ca o oglindă, începu a se lăsa după munţi, pe cînd un vînt dulce de primăvară răcorea feţele tuturor.

Jandarmii luară pe cei trei zurbagii şi-i duseră la primărie, urmaţi de neamuri şi prieteni.

Cei ce mai rămăseseră, mişcaţi, şi de ceea ce avea să se întîmple şi mai mult de vestea cu sfîntul, nu mai îndrăzniră parcă să ceară de băutură şi flăcăi şi fete goliră scrînciobul, şi încet, încet—cîte patru, cîte cinci, cîte zece,—se împrăştiară prin sat, pînă rămăsese crîşma pustie şi cu şeful de garnizoană sforăind cu capul pe masă.

A doua zi — zi de lucru — soarele săruta crîşma cu o roşeaţă de mînie. Crîşma pustie ; vestea despre omul sfînt se împrăştiă în tot satul şi ştiri despre el începură a curge cu nemiluita. Trei zile, veştile se înmulţiră aşa, că nu auziai de cît minuni despre el.

Unii spuneau, că ar fi auzit de la cutare din cutare sat din Bucovina, că sfîntul ştie şi gîndul omului, şi cum te cheamă ; altul, că i-ar fi spus cutare din cutare loc că sfîntul ştie şi de comori unde's îngropate ; iar altul împrăştiase vestea că sfîntul face minuni : că s'ar fi dus la el un olog şi s'a întors sănătos, şi cîte alte năzdrăvănii de se minuna satul şi se îngrozise.

— De acum a venit vremea de apoi—ziceau unii ; iar babele prinseră a se căra către casa popei, să se spovăduiască.

Intr'o săptămînă vorba despre sfîntul din Rădăuţi crescu prin Ciuperceni, prin Boteşti, prin Hîrtoapele şi ajunsese şi alte sate, că oamenii cînd mergeau la pădure, la moară ori la tîrg, de întîlneau vreun străin în cale întrebau :

(Va urma)

Ultime informaţii

Toate formele necesare implinirei definitive a concentrărei tuturor elementelor conservatoare vor fi gata Marţi când fuziunea va fi declarată şi cînd se va alege de şef al intregului partid conservator pe d. P. P. Carp.

De pe acum din tot adîncul inimei, strigăm „să trăiască fuziunea".

Direcţia generală a vămilor va rambursa, peste câte-va zile, comercianţilor şi particularilor, sumele încasate în plus la diferitele articole vamale, încasări cari au fost contestate înaintea comisiunei de experţi.

Ordonanţele sunt definitiv încheiate pe baza evaluărilor budgetare şi în curând vor începe plăţile la casieria centrală.

Ştirea respîndită de unele ziare, cum că s'ar fi aplanat conflictul diplomatic dintre Romînia şi Grecia, nu se confirmă.

Se asigură însă că se urmează negocieri în această privinţă, dar că până acum, nu s'a ajuns la o înţălegere definitivă.

Pentru a se afirma, în mod mai concret, unele dispoziţiuni ale guvernului romîn în această chestiune, guvernul ar fi decis să revină asupra ultimelor expluzări de supuşi greci de pe teritoriul romîn.

D. Hipolit Mărzescu, supleant la secţ. II, a fost însărcinat cu expeduirea afacerilor urgente ale tribunalului Iaşi, pe tot timpul vacanţei de Paşti.

D. Al. P. Poni, noul director al Epitropiei Sf. Spiridon a depus astăzi legiuitul jurământ.

D. St. S. Longinescu candidat la concursul pentru dobîndirea titlului de agregat în specialitatea Dreptului Roman, pe lîngă catedra de la facultatea de drept din Bucureşti, eri a dat ultima probă orală.

D-sa a fost felicitat cu căldură de toţi membrii juriului examinator.

D. Mih. Carp, revizorul şcolar al judeţului, va înainta ministerului instrucţiunei după sărbătorile Paştelui un raport amănunţit asupra activităţei extra-şcolare a tuturor învăţătorilor din cuprinsul judeţului.

Comitetul teatral s'a întrunit ieri la orele 5, sub preşidenţia d-lui Gr. Buicliu, noul president — delegat al comitetului.

Dl. Buicliu a declarat că n'a primit delegaţiunea în mod provizor, ci că s'a hotărît să conducă efectiv treburile teatrului spre a se convinge dacă, în adevăr, precum se spune, „actorii sunt o rasă de oameni foarte răi", ceea ce noul president nu crede.

Dl. Butcliu este de părere ca teatrul să fie încredinţat unui director şi va reangaja pe dl. Leca sau va propune direcţia d-lui Liciu.

Dl. Ghibănescu, membru in comitetul teatral, a declarat că demisionează.

Senatul Universitar şi consiliul profesoral al facultăţei de medicină din Bucureşti se vor întruni astăzi seara, Sîmbătă, orele 9, spre a recomanda titulari la catedrele de patologie internă şi anatomie descriptivă, vacante la facultatea de medicină din Iaşi.

Cetim în *Acţiunea conservatoare* :

Un ziar necuviincios care apare la Iaşi îşi permite să facă aluziuni cu totul neprotrivite la adresa celor mai de seamă fruntaşi ai partidului conservator.

Ziarul necuviincios pare că uită marile servicii aduse partidului conservator de d. Take Ionescu, cum uită că acest ilustru bărbat de stat în marea lui bunătate, a făcut servicii şi unor nulităţi cunoscute şi iubite de fiţuica ieşeană, îngăduindu-le să se cocoţeze acolo unde nici meritul, nici cultura nu le prea indicau.

Cînd spune că s'a „rumegat" la o masă din Iaşi, de sigur că trebue să se gândească la aceleaşi simandicoase persoane ce-l patronează şi ai căror creeri seamănă cu ai celor ce „rumegă".

De aceea ziarul necuviincios să facă bunătate să-şi pue straje gurei şi să nu vorbească de mormoloci, pentru că atunci ne'nchipuim că, ignoranţi în ale zoologiei îi confundă cu ceea ce se poate găsi în „aquarium" de unde se alimentează pamfletul.

Să nu vorbească de funie în casa spînzuratului.

In legătură cu necuviinţa relevată de confratele din capitală putem spune că d. Take Ionescu a telegrafiat ziarului „necuviincios" să-l scutească de a-i mai trîmite ziarul.

Şcolare. — D. G. Nădejde a fost numit director al gimnaziului Ştefan cel Mare din Iaşi în locul d-lui Briul.

D. I. D. Pompei, prefesor de mecanică raţională şi aplicată la facultatea de ştiinţi din Iaşi a fost numit definitiv la catedra sa.

*

Domnului Anastase Obreja, profesor de chimie tecnologică la Universitatea din Iaşi, i s a acordat un concediu pînă la sfîrşitul anului şcolar.

D. Romeo Obreja a fost numit secretar al facultăţei de ştiinţi în locul domnului C. Jornescu demisionat.

Jurisprudenţă. — In afacerea expulsărei camatarului Cociu Avrămescu, curtea de Apel din Bucureşti, secţia III, a stabilit următoarea jurisprudenţă în materia călcărei legei streinilor :

1) Dacă guvernul este suveran apreciator al utilităţei şi oportunităţei unei expulzări; dacă aceste măsuri de administraţiune şi de poliţie sunt în competenţa exclusivă a puterei executive, însă excesul şi actele cari trec peste competinţa administraţiei sunt de competinţa instanţelor judecătoreşti, care au dreptul să examinese validitatea decretului de expulsare, şi dacă acel decret s'a aplicat unui strein, sau în contra voinţei legei s'a aplicat unui romîn.

2) Cestiunea de naţionalitate este o cestiune de stare civilă a persoanelor, care întră în competinţa exclusivă a instanţelor judecătoreşti a o judeca.

3) Atît constituţia cît şi codul civil nerecunoscînd de cît două feluri de persoane: români şi străini, de aci rezultă că un evreu de şi născut şi crescut în ţară şi cari nu s'ar fi bucurat de nici o protecţie, el se consideră tot străin şi prin urmare, poate fi expulzat întru cît nici constituţia nici codul civil, precum nici legea asupra streinilor din 1881 nu face nici o distincţiune între străinii pămînteni şi cei vremelnici, iar faptul că, el nefiind supus nici unei protecţiuni, ar face imposibilă expulsarea, prin faplul că nici un stat nu l'ar primi, este o consideraţiune de ordin personal care nu poate fi opus ordinei publice.

Ministerul de interne a cerut ca imediat prefecţii împreună cu autorităţile militare şi cu medicii primari să ea măsuri ca să se înfiinţeze măsuri pentru organizarea serviciilor de ambulanţă prin sate şi oraşe pentru ajutarea rîniţilor din timpul răscoalelor.

Serviciile medicale vor fi conduse de medicii primari şi de toţi medicii de plăşi.

D-nii I. Băjănaru şi M. D. Stamatopol au trecut cu un deosebit succes doctoratul în medicină, cel dintâi susţinîndu-şi teza: „Tratamentul conservator în traumatismele membrului superior" şi al doilea: Cura radicală a hemoroizilor, prin procedeul lui Whitehead".

Tinerii doctori au fost viu felicitaţi de juriul examinator.

D-ra Suzana Westband, una din cele mai distinse studente ale facultăţei noastre de medicină, îşi va susţine teza de doctorat în medicină, la finele acestei săptămîni, tratînd despre „Maladii menstruale" din punctul de vedere medico-legal.

O rectificare.—Distinsul nostru prietin d. Gogu I. Constantinescu ne scrie :

In *Opinia* de la 11 April, într'o corespondenţă din Focşani relativ la demisia consiliului comunal, s'a strecurat o eroare, şi anume, „că numai „parte din consilieri au demisionat, „—pe care 'i şi citează—remînînd o „altă parte să se sfătuească cu d-l „Săveanu etc."

Faptul nu este exact. Toţi d-nii consilieri au demisionat telegrafic în două grupe, cînd au văzut că ordinea s'a restabilit în ţară şi judeţul nostru, şi prin urmare fără nici un pericol se putea procede la or ce mişcare politică.

Acesta este adevărul asupra demisiunei tuturor membrilor consiliului.

Gogu Constantinescu

Suntem nevoiţi a aparea astă-zi fără de ştiri telefonice din Bucureşti, de oare-ce celebrul fir telefonic Iaşi—Bucureşti a întrat iar în starea lui normală : iar nu circulă.

Astă-seară, are loc pe scena Coloseului Regal, o reprezentaţie dată de trupa Marinescu, în folosul orfanilor rămaşi de pe urma nenorocirei de la Sârca.

Scopul atât de umanitar al reprezentaţiei, va atrage de sigur multă lume, care să admire pe *Nora* în Vânzătoarea de Violete.

D. Costinescu şi Banca Naţională.— Un conflict, care poate avea consecinţe nu tocmai plăcute pentru guvern, a izbucnit între d. Costinescu, ministrul finanţelor şi Banca Naţională.

Pricina stă în comunicatul pe care l-a publicat Banca Naţională în toate ziarele, chiar şi în acele ale guvernului, şi prin care comunicat se dă un straşnic bobîrnac d-lui Costinescu, reducîndu-se totdeodată la adevărata valoare, adică la nimic, pretinsul ajutor pe care guvernul după propunerea ministrului de finanţe, a anunţat că-l dă proprietarilor şi arendaşilor devastaţi.

Se ştie că acel faimos ajutor era deschiderea de credit, garantat de Stat, la Banca Naţională cu dobîndă de 6 la sută, pentru proprietarii şi arendaşii devastaţi, din unele judeţe numai :

Ori Banca Naţională anunţă prin ziare, că încă înainte de intervenţia guvernului, a hotărît să deschidă credit acelor proprietari şi arendaşi, ori din care judeţ ar fi ei, şi cu o dobîndă, care să nu treacă de 5 la sută.

Faimosul ajutor al guvernului deci rămîne şi tardiv şi ridicol ; Banca Naţională oferind de la sine ajutor în condiţiuni mult mai avantajoase, de cît condiţiunile guvernulu.

„Din cauza acelui comunicat, d. Costinescu este furios. D-sa vede spectrul ocultei lucrînd din nou la distrugerea D-sale.

Ziarele guvernului au primit ordin dela d. Costinescu, sub ameninţare că nu le va mai da nici o centimă din fondurile ministerului de finanţă să publice o rectificare a comunicatului Băncei Naţionale. Rectificarea va apare în „Voinţa" şi „Secolul".

Este probabil că Banca Naţională nu va înghiţi afrontul d-lui Costinescu, şi că d. Carada care urmăreşte un plan bine determinat contra ministrului de finanţe se va răsbuna imediat.

Ce va urma vom vedea.

*

Rectificarea de care vorbim a apărut astă-zi în *Voinţa Naţională* şi *Independenţa* şi glăsueşte precum urmează :

Am publicat alaltă-eri o notiţă privitoare la măsurile luate de Banca Naţională pentru ajutorarea devastaţilor în revoltele ţărăneşti.

Notiţa aceasta are nevoie de a fi explicată şi complectată.

Banca Naţională a discutat în adevăr chestiunea dinnainte, însă măsurile definitive s'au luat în înţălegere cu Ministerul de finanţe.

Imprumuturi cu 4 la sută dobîndă anuală şi 1 la sută comisiune pentru Băncile cari vor sconta poliţele interesaţilor, nu se vor acorda însă de cît in judeţele şi numai persoanelor ale căror pierderi vor fi fost constatate de guvern şi în limitele indicate de acesta.

Aceste împrumuturi vor fi garantate de guvern.

Restaurarea palatului Ad-tiv din Iaşi

—Anularea licitaţiunei şi contractului cu d. Cuţarida.—

Consiliul de miniştri, sesizat printr'un raport al d-lui Toma Stelian, raport asupra căruia am insistat ieri, a încheiat următorul jurnal :

Consiliul miniştrilor, în şedinţa sa de la 11 Aprilie 1907.

Văzând referatul cu No. 6.862, ce ni s'a făcut de d. ministru al justiţiei, privitor la afacerea reconstrucţiunii palatului de justiţie şi administrativ din Iaşi ;

Considerînd că din expunerea faptelor rezultă că licitaţiuni e ce s'au ţinut pentru darea în întreprindere a acelei lucrări n'au fost făcute cu paza formelor legale, întru cît nu existau planuri şi devizuri conforma cari să le servească de bază legală ;

Că, deci, licitaţiunea fiind neregulată şi contractul încheiat cu întreprinzătorul pe temeiul unei asemenea licitatiuni nu poate fi obligatoriu pentru Stat ;

In vederea acestora, consiliul decide :

Aprobă măsurile luate până acum de d. ministru al justiţiei ;

Consideră ca neregulată licitaţiunea ţinută pentru darea în întreprindere a reconstruirei palatului de justiţie şi administrativ din Iaşi, şi deci ca neobligatoriu pentru Stat contractul încheiat cu d. inginer N. Cuţarida pe baza acelei licitaţiuni ;

Autoriză pe d. ministru de justiţie ca sau să însărcineze un arhitect competent cu alcătuirea unui deviz complect cu planul, sau să publice un concurs pentru întocmirea unor asemenea acte necesare unei nouă şi regulate licitaţiuni şi contractări.

Ministerul de războiu a supus astă-zi semnăturei M. S. Regelui decretele privitoare la înaintările şi permutările în armată, care se vor face pe ziua de 16 Aprilie.

Prin cele ce urmează voim sa facem o simpă constatare şi nici de cum nu ne gîndim la o învinuire.

Este încă în memoria tuturor campania ziarului liberal din localitate pe tema delegaţiunei ce avea d. Theodor Maximovici din partea epitropiei Sf. Spiridon pentru supravegherea jocului de căişori şi cărţi de la Stănic. D. Maximovici nu avea de cît 25 la sută de la venitul jocului de căişori şi era obligat să suporte şi cheltuielile clubului, fără ca să aibă vre-o remiză de la jocurile de cărţi, şi atît de rău a administrat d. Maximovici în cît a încincit veniturile de la cărţi căci în loc de 2000 lei cît se încasa înainte, epitropia de pe urma administraţiei d-lui Maximovici a încasat 12,900 lei.

Acum s'a dat d-lui Pekea Alexandrescu delegaţia dar cu o remiză de 25 la sută de la jocul de căişori şi 25 la sută de la cărţi. Care vor fi veniturile ce se vor încasa de pe urma administraţiei d-lui Peche Alexandrescu se va vedea mai tîrziu mai cu samă că sunt şi oare-care antecedente de ale d-sale şi despre care ne vom ocupa în curînd pe larg.

Neglijenţă ori crimă ? — Ni se scrie din Focşani :

In nenumărate rînduri Epitropia Spitalului *Profetul Samuel* din Focşani a făcut cunoscut Epitropiei G-le a Casei sf. Spiridon din Iaşi cum că medicul primar al acelui spital d-rul Macridescu nu mai corespunde cerinţelor serviciului ce i s'a încredinţat, neglijînd căutarea bolnavilor şi transformînd spitalul în azil pentru agenţi electorali.

Epitropia G-lă a fost foarte indulgentă şi ori de cîte ori se cerea a se lua măsuri de pedepsire, credea că ele ar fi contra sau mai bine zis jignitoare demnităţii mediculuĭ.

Totuşi d-sa fiind avertizat de Epitropia locală care caută ca spitalul să corespundă adevăratului lui scop încetul cu încetul toate relele constatate au fost îndreptate, iar diferitele avertismente şi desele inspecţiuni au fost sufieiente spre a'l convinge că o ast-fel de stare nu s'ar mai putea tolera.

Indată după schimbarea regimului d-l doctor Macridescu care se ocupă mai mult de politică şi de alte afaceri de cît de spital, a găsit de cuviinţă de a supune pe toţi bolnavi de la un regim de *hydroterapie*, căci D-sa ori ce boală o vindecă prin administrarea a 200 grame apă de izvor ; dar ştiţi de ce a recurs la această nouă metodă?

Fiind-că Epitropia generală nu l'a consultat cînd a încheiat contract cu d. farmacist Coleş pentru aprovizionarea medicamentelor şi cu drept cuvînt nu l'a consultat fiind-că d-sa nu este epitrop cum era pe alte vremuri, cînd se controla singur şi cînd fondurile prevăzute pentru medicamente gratuite se sleiau în 2 luni şi cînd prevederile budgetare pentru medicamente de dat bolnavilor erau tot deauna la jumătatea anului aproape complect întrebuinţate.

Constatarea făcută în ziua de 11 a. c. este o dovadă că cele de epitropie afirmate, totdeauna au fost făcute de d-sa cu ştiinţă, cu risicul de a ştirbi această instituţie şi cu scopul de a păgubi respectiv a şicana pe d. Farmacist Coleş.

Publicăm mai jos adresa No. 94 din 11 Aprilie, adresată Epitropiei Generale de către epitropii spitalului respectiv din Focşani, şi din cuprinsul căreia se va vedea cum trebue calificat faptul, *de neglijenţă ori de crimă.*

Domnilor Epitropi

Azi 11 Aprilie a. c. fiind sesizat de o cerere a d-nului farmacit Coleş, pe care avem onoare a vă înainta în original şi prin care ne arată că timp de 13 zile n'a furnisat nici un medicament şi că voeşte să ştie care ar fi cauza, n'eam transportat la spital şi asistat de d. Intendent am făcut o inspecţie şi printre altele am cercetat şi mencionata cerere a farmacistului contractant şi am constatat din registrele spitalului că nu s'a ordonanţat în adevăr nimica timp de 13 zile până 'n prezent.

Din registrele spitalului se constată că de la 1 Aprilie pînă la 11 inclusiv au fost în căutarea spitalului 354 de bolnavi cu diagnose cum : Anemie, Cancer, Ischealgie, Pneumonie dublă, Uretrita şi mitrită, Avort 3 jum. luni, Fistulă perională, Egzemă a feţei, mitrită gonococică, Cestita, Plaga, gastrita, tuberculoză pulmonară, pleorezie, combustie, fractura piciorului şi alţi 19—20 bolnavi cari n'au încă o diagnoză stabilită.

In timp de 11 zile 4 bolnavi au eşit din spital din care unul după o şedere de 4 zile a sucombat de dublă pneumonie.

Deşi suntem profani în materie de a cunoaşte administrarea de medicamente şi tratamentul bolnavilor, totuşi am fost surprinşi şi suntem încă nedumeriţi cum într'un spital toţi bolnavii fără excepţie, sunt trataţi cu medicamente numai de la aparat, cînd dovedit este că nu s'a procurat de la farmacie nici un fel de medicament nici chiar pentru aparat.

De aceia ne adresăm d-v., şi în numele acelor suferinzi cari au venit şi zac în spitalul *Profetul Samuel* spre a se folosi de binefacerile şi sacrificiile Casei *Sf. Spiridon*, vă rugăm se binevoiţi a face să se constate modul cum sunt trataţi aceşti bolnavi, ce medicamente li s'a dat şi ce ar trebui să li se administreze, căci este inadmisibil ca un bolnav să se vindece cu apă goală fără a lua medicamente sau poate că sunt supuşi vindecărei prin capriciul naturei.

Este cu totul curios cum în 13 zile nu s'a dat nici un medicament preparat.

In orice caz dacă d. medic nu agrează pe farmacistul cu care Epitropia are contract, apoi nu bolnavii sunt acei cari trebue să sufere consecinţele.

Avem ferma convingere că Onor. Epitropie Generală şi în special d. Epitrop E. Puşcariu, observînd cele relatate cum şi diagnozele arătate cum şi că în spital mai sunt azi 19—20 bolnavi fără o diagnoză stabilită, îşi va face convingerea chiar din cancelarie cum sunt trataţi bolnavii de medicul primar şi vor bine voi a lua grabnic măsurile dictate de ştiinţă, regulament şi chiar de umanitate, pedepsind de va fi caz pe acei ce aduc o ştirbire acestei frumoase şi de D-zeu bine cuvîntată instituţie, şi a cărei importanţă se vede că cel chemat,— din cauze politice şi ure personale,— nu mai corespunde serviciului ce i s'a încredinţat.

Primiţi etc. . . . . .

Epitrop *Inginer George D. Manug*

Iată sentimentele umanitare a le acestui medic, iată pe a cui mînă este încredinţată viaţa acelor nenorociţi suferinzi, care au nevoe de a îşi căuta sănătatea în spitalul „Profetul Samoil".

Credem că este mult mai bine ca Epitropia Generală să ia măsuri de închiderea spitalului, căci din statistică se constată că în acel spital se primesc numai cei atinşi de boli cronice.—Operaţiuni hirurgicale nu se fac de cît la acei ce plătesc sau la acei cu care există angajamente, cum de exemplu cu Direcţiunea C. F. R.—unde d. Macridescu este şi medic şi aceste 3-4 pe an.

Cetăţeni Putneni, apreciaţi serviciile ce vi le poate aduce d-rul Macridescu şi feriţi-vă de ai da voturile voastre cînd în curînd va începe să vi le cerşească.

D-na Elena Ionac, moaşă în comuna Tomeşti, a fost trecută la Bădeni, în locul d-nei Elena Arhip, demisionată.

D-na Natalia Cochinescu, de la Holboca a fost trecută la Tomeşti, iar la Holboca a fost numită d-na Elena Vasiliu.

Plata pensiunilor civile pe luna Aprilie s'a amînat pentru Luni 16 Aprilie.

„ROŽNAU"

(Pe Radhost)

Cel mai vechiu şi mai bine repurtat loc de cură din lume.

Sesiune: de la 15 Mai la 15 Septembre.

Prospecte şi lămuriri gratuite trimite

Comitetul de cură.

De inchiriet un apartament compus din 6 odăi şi atenanse în strada Lăpuşneanu No. 32 etajul I deasupra magasinului d-lui Arnold Braunstein.

A se adresa la d. Moritz Wachtel, strada Păcurari No. 15.

Vaccinări şi revaccinări

cu limfă proaspătă garantată

practică

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

M. Con. Drăcşăneanu

AVOCAT

Strada sf. Sava No. 16

Consultaţiuni 8-10 dim. şi 5-8 seară

DE INCHIRIET

Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Rachell Grunberg

MOAŞA PREMIATA

Iassy strada Armeană N-rul 11

Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.

Aranjamentul corespunzător

INGRIJIRE RIGUROASA

PRETURI CONVENABILE

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat olienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagin Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acésta semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelorĭ.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 125.—Marţi 17 Aprilie 1907

Mentalitatea D-lui Haret

II

La înmormîntarea lui Vasile Lascar, între cei cari au vorbit a fost şi dl. Take Ionescu, care a avut prilejul de a caracteriza pe omul politic de talia lui Vasile Lascar, zicînd, că dînsul ajunsese la acea scară a vieţii politice, că se desbrăcase de haina de partid pentru a fi omul ţării, legiferând pentru adevăratele şi superioarele interese ale ţării.

Da, în cariera politică a unui om, prima treaptă e a da toată atenţiunea numai *alor tăi*, căci eşti prea legat de dînşii şi te crezi emanaţiunei lor, şi dacă nu le dai, partidul ţi-o cere, ţi-o reclamă.

A doua treaptă e impulsul spre emancipare de *plevuşca* partidului, de *balastul* intereselor materiale, cari forfotesc în stomahul partizanilor tăi, şi cu cît însuşirile de om de stat încolţesc mai mult, cu atît uiţi şi părăseşti pe acele ale omului de partid.

In treapta a treia interesele ţării predomină, căci te vezi a fi omul nevoilor ţării în generalitatea lor, nu îndeplinătorul intereselor mulţimei în multiplicitatea lor.

Analizaţi ziua de 13 Martie din acest punct de vedere, şi îmbracaţi-o în haina adevăraţilor fruntaşi ai ţării, şi veţi gasi rostul de ce în persoanele celor 2 fruntaşi nu se găsia nici o urmă din spiritul de partid, ci numai însuşirea de oameni ai ţării. D. Sturza era atît de puţin liberal, pe cît Take Ionescu a fost atît de puţin conservator, şi s'au găsit pe un teren comun, şi... s'au înfrăţit!

Am arătat eri, că dl. Haret de şi a ajuns la liberali a fi un ministru indispensabil în orice formaţiune ministerială liberală, nu întruneşte însă în persoana sa însuşirile politice ale omului chemat la această înaltă treaptă, pentru că are în el ceva atavic, ceva arierat, care îi întunecă însuşirea de om superior.

Dl. Haret şi în al 3-lea al său minister face bucătăria ministerului său; ca şi bucătarul el tae cartofele, el spală buruenele, el gustă borşul să vadă dacă e acru, el pune sare, el mai aruncă şi o leacă de chiper roş, el în sfîrşit ia cazanul în spinare, el împarte cu polonicul borşul în străchini, el îl serveşte la masă, iar tot personalul din juru-i stă gură cască, căci şi l'a ales a fi ca atare.

Inchipuiţi-vă un maşinist mecanic, care complăcîndu-i a fi la orice învîrtitură a maşinei, pusă sub privigherea sa, ar face pe fochistul, pe ungătorul de rotiţe, pe ştergătorul de rugină, pe curăţitorul de cazane, pe toţi subalternii săi, el va ajunge să uite din însuşirile sale de mecanic.

Aşa e d. Haret în departamentul său. Totul prin el.

Am aratat eri că epoca operei de legiuitor a d-lui Haret i s'a închis; el cel mult îşi poate cîrpi opera sa, ca acei literaţi, care către bătrîneţe îşi adună în volume operile complete, şi dau volume nouă fără a da opere nouă literare.

Un ministru în al 3-a minister are prilejul de a concepe legi organice pentru ducerea mai departe a carului învăţămîntului, d. Haret se preocupă numai de tulburări şi răsturnări în masă a unor stări de lucruri, supt pretextul că readuce ordinea.

In administraţia centrală a ministerului a surpat oameni, care slujesc ministerului de 15—20 de ani, pe motive, care nu le ia în samă nici un ministru novice şi habotnic pentru prietenii săi. De ce? căci d. Haret are ceva atavic în firea lui.

S'a prea putut ca în cele 27 luni de guvernare conservatoare să se aducă schimbări de fapt în situaţia multora din membrii corpului didactic. A veni azi tu ministru, în al treilea minister al tău, şi a dispune ca toate acele schimbări să se refacă e mai mult de cît atavism, este o anarhie ce se introneazǎ în învăţămînt prin atitudinea de răzmeriţă ce o ia însuşi ministrul. D. Haret nu ştie ce e continuitatea operei de legiuitor, căci în materie de legi abragă, în măsuri administrative suspendă, în personal revocă şi mută.

Da! toate au o explicare. Irascibilitatea d-lui Haret, l'a făcut să devină provocător la revoltă; săteni, i-a indemnat să ia parul să-şi recucerească pămîntul strămoşesc, cum voiţi ca un om cu un asemenea concept social să aibă temperamentul de ordine în administraţia morală şi materială a unui minister?

Prin broşuri surpă sufletul celor mici şi mulţi; prin acţiune de ministru tulbură ordinea în departamentul său.

In 27 luni se aduc prin forţa împrejurărilor 100 de schimbări în corpul didactic, tu, Haret, în 27 zile vii să faci 140 de schimbări, cu pretenţia arhiridiculă că le faci în numele ordinei.

Anarhist jos, revoluţionar sus; acesta e Haret.

***

Partidul conservator fuzionat

Astăzi şi mîne se vor implini in Bucureşti 2 acte politice de insemnătatea cărora fiecare îşi va da seamă şi cari vor insemna, in istorie, date politice de o importanţă excepţională.

D. G. Gr. Cantacuzino va comunica astăzi, luni, foştilor miniştri in ultimul guvern conservator, că înţelege să cedeze şeşia d-lui P. P. Carp.

Intru cît acest insemnat pas nu este făcut din alte motive de cît in scopul de a strînge, la o-laltă, toate forţele conservatoare—el inseamnă din partea d-lui G. Gr. Cantacuzino, un act de inaltă abnegaţiune şi toată lumea va fi de acord spre a saluta cu admiraţiune şi respect frumosul act al Cincinatului modern.

*

După ce d. Cantacuzino va fi făcut importanta declaraţiune, a doua zi, marţi, va fi adunarea comitetului executiv.

D. Cantacuzino va face cunoscut comitetului demiterea sa, va cere să se proceadă imediat la alegerea unui nou şef şi va cere ca această alegere să se facă în persoana d-lui P. P. Carp.

Comitetul executiv va realiza imediat propunerea d-lui Cantacuzino, aşa că Marţi se va şti oficial că partidul conservator —unit de aci înainte— a ales de şef pe d. P. P. Carp.

*

Noul comitet executiv central al partidului se compune din 44 persoane.

Cum nu va fi cu putinţă ca acest comitet să se adune de cîteori vor fi de rezolvit chestiuni urgente, se va alege un comitet de 7 din cei 44, cari va avea să se ocupe, la inceput, cu diverse chestiuni de detaliu.

*

Se ventilează ideia unei convocări a majorităţilor parlamentare, care va avea să se pronunţe asupra pactului de la 13 Mart în urma fuziunei.

Fruntaşii cluburilor din provincie vor fi convocaţi la Bucureşti spre a se pronunţa asupra situaţiunei fiecărui club şi a alegerilor ce urmează a fi făcute la acele cluburi.

Amănunte noui asupra fuziunei se găsesc intre telegramele ce le publicăm in a treia pagină.

UN „TRIUMF"

Catedra de Drept roman de la facultatea juridică din Bucureşti, este bine cunoscută iaşenilor.

Bine cunoscută pentru motivul că s'a vorbit foarte mult de dînsa, fiind-că vacanţa ce existase pînă Sâmbăta trecută la acea catedră dăduse loc la discuţiuni, la campanie prin presă şi mai ales, invederase, o dată mai mult, bunul renume de care Universitatea de la Iaşi se bucură la instituţia similară din Bucureşti. Cînd se declarase vacanţa la catedra de care ne ocupăm, Senatul universitar şi colegiul profesoral al facultăţei juridice d n Iaşi, în baza unei petiţiuni a domnului profesor St. G. Longinescu, recomandaseră transferarea acestuia la catedra din Bucureşti.

D. Longinescu ocupa acea catedră la Iaşi, era profesor definitiv cu concurs, şi ce cerea, ceea ce la Iaşi i se admisese, era o simplă transferare.

Senatul şi colegiul de la Iaşi nu ştiau, însă, că la Universitatea din Bucureşti acea de la Iaşi nu este considerată de cît doar ca o biată soră vitrigă, ca o simplă cenuşereasă.

Că, cu toată această *curioasă* judecată, biata Universitate de la Iaşi mai avusese, în repeţite rînduri, distinsa cinste de a fi fost furnisoară de profesori marei Universităţi din capitală, faptul acesta banal îl uitaseră, cu acel prilej, Senatul universitar şi colegiul profesoral juridic de la Bucureşti.

Profesor universitar de la Iaşi să vie şi să predea cursuri la Bucureşti—asta ar fi fost o batjocură, o umilinţă, o patentă dezicere!

Şi îndrăzneaţa cerere a d-lui Longinescu fu respinsă—cu indiguare, fireşte!

Să poftească la concurs!

Şi domnul Longinescu veni la concurs şi obţinu nota maximă.

Nu-i vorbă, norocul l'a favorizat pe profesorul de la Iaşi. Avea de singur concurent pe d. Stoicescu, fiul celebrului bărbat politic, care se află în complectă disgraţie politică. Dacă d. C. Stoicescu ar fi ocupat şi acum situaţiunea de altădată, cine ştie...

Dar în fine! Profesorul de drept roman de la Iaşi va fi profesor la facultatea din Bucureşti: profesor cu *două concursuri* pentru acelaşi obiect. Universitatea din Capitală a *triumfat*.

Onoare ei!

Instigatorii

D. I. Tanoviceanu, deputat şi profesor universitar, publică în „Curierul judiciar" un foarte interesant şi documentat articol asupra rolului şi vinei instigatorilor ultimelor rescoale.

Relevăm partea finală a acelui articol:

Şi după ce in 1864, s'a inscris in legile noastre dreptul la pămînt, *pe cînd in Franţa se discuta* dreptul la muncă, *in 1899, am inscris* dreptul la porumb, *sau mai bine zis la neprevedere*!

Aceia, care făceau pe ţăranul ignorant să ceară şi să aştepte totul de la Stat, şi pămînt, şi porumb, şi ploaie şi soare, nu erau oare rătăcitori de spirite şi provocatori de răscoale?

Negreşit că se poate susţine această temă, însă cine oare va avea curagiul să susţină ideia paradoxală, că toate aceste persoane bine intenţionate sunt agenţi provocatori de răscoale care ar merita să infunde puşcăriile in loc de a aspira să intre in Panteonul neamului?

Ele au greşit, după umila mea părere, însă greşelile lor nu sunt de acelea care se pedepsesc; şi tot astfel nu pot admite ca urmaşii lor, tot atît, sau mai mult ori mai puţin greşiţi, ar merita vre-o pedeapsă sub titlul de instigatori.

Instigatori, ori agenţi provocatori ai scenelor sălbatice care s'au petrecut, există ce ce e drept, insă nu in direcţiunea pe care o urmează justiţia noastră, ori pasiunile politice.

Instigatorii sunt acea drojdie a societăţii care şi-a făcut viaţa in ocne şi puşcării, şi care in caz de turburări devin adevăraţi conducători ai mişcărilor avînd mai multă îndrăsneală de cît oamenii liniştiţi. Rog pe magistraţii insărcinaţi cu cercetarea culpabililor să cugete cît de numeroşi sunt aceşti indivizi în comunele rurale graţie indulgenţii nemăsurate a justiţiei noastre represive, şi în consecinţă să studieze atitudinea liberaţilor *din* puşcării *în ultimele evenimente. Aci vor găsi pe adevăraţii culpabili, iar nu cercetînd scrisele visătorilor, idealiştilor şi socialiştilor de prin oraşe, care poate că au greşit în ideile lor, însă de sigur că nu au provocat la crime sau delicte, şi nici nu au voit ruşinea ţării şi punerea ei la grea cumpănă.*

CATE-VA NOTE

Fânarul Episcopiei. — Dl. N. Cişman, actual preşedinte al comisiunei interimară din Huşi, consequente tacticei străvechi de a muta fănarul dela poarta fostului primar revocat, şi neavînd ce scoate dela casa d-lui Gr. Vericeanu, de oarece stă în casă cu chirie, şi are fănar la stradă, care e al comunei, şi-a pus în gînd să rădice lampionul din ograda Episcopiei.

Cine pusese lampionul în ograda Episcopiei, şi în ce scop?

Dl. Th. Cercquez, fostul prefect conservator, în atenţiunea dată I. P. S. S. Domnului Domn Conon Aramescu Donici, a dispus a se aşeza în faţa intrării principale a Episcopiei un lampion, pentru a se garanta siguranţa interiorului Episcopiei de orice rău făcător, care s'ar fi putut introduce noaptea de prin cecriul Episcopiei.

Această atenţie dată Episcopului de către prefectul conservator a înfuriat pe matadorii liberali şi o campanie infamă s'a dat prin „Gazeta Fălciului" contra Eminenţiei Sale.

Ca urmare acestei campanii, d. Nicu Cişman a dispus ca prin o jabă colectivă a cetăţenilor Huşeni să se roage primarul de a lua fănarul dela Episcopie şi să-l aşeze în o mahala, pentru a lumina pe cei neluminaţi.

Aici stau lucrurile, şi nici nu se ştie ce va aduce ziua şi anul viitor, din cauza fănarului Episcopiei, şi nu va fi o surpriză că mulţi se vor lovi de stâlpul fănarului înainte de a-l muta din locul său.

Ca la Huşi nicăieri!

*

Contra Academiei. — Contra Academiei Române se rădică violente protestări în Iaşi. Aceste protestări nu sînt, însă, de natură literară,

Din contra, liberalii din Iaşi sînt furioşi pe d. Poni care, în loc să stee în Iaşi şi să facă numiri, stă la Academie şi.... nu face nimic.

Un liberal a avut, a propos de aceasta, o exclamaţie foarte sinceră:

— Cît am stat în opoziţie nici nu ştiam că există o Academie română. Şi această Academie trebuie să fie a conservatorilor de vreme ce, din cauza ei, eu nu pot capata slujbă!

*

La un banchet politic s'a vorbit, în formă de conferenţă, despre *Caractere*.

Aceasta, probabil, din cauza unui proverb: „pe om îl cunoşti la mîncare".

OAMENI ŞI LUCRURI

Adio del passato...

Un iubitor de spectacole, care a asistat la representaţia de adio a domnişoarei Nora Marinescu îmi zugrăvia în trăsături suggestive mişcătoarele momente ale acestei seri: se pare că la un moment dat drama a luat loc operetei şi publicul s'a înduioşat nespus de mult în faţa solemnei despărţiri a divei de trupa — era să scriu de trupul — propriului său părinte.

Representaţii de adio nu sunt ceva neobicinuit în lumea teatrală si mulţi din artiştii bătrîni care nu mai pot atrage lumea la spectacolele lor se nutresc încă cu ultima speranţă a representaţiei de „adio"—la care publicul nu lipseşte nici odată, precum nu lipsesc nici darurile, poeziile de ocazie, simpatiile, aplauzele,— s'ar zice că lumea e grăbită a da artiştipremiul de retragere...

Iată, însă că de astă dată lucrurile iau cu totul altă înfăţişare. Se retrage o artistă tînără, în cea mai fragedă şi mai vioae tinereţe, tocmai în acea fază a strălucitei cariere cînd ţinea mai înlănţuită atenţia şi simpatia publicului — se retrage cu tot dinadinsul pentru a intra în paradisul unei vieţi burgheze, după un număr de ani de teatru, după atitea frumoase şi isbutite creaţiuni artistice din care o bună parte vor părăsi desigur repertorul odată cu Nora Marinescu, afară dacă nu va fi vorba de a se parodia acele splendide roluri ale Norei în „Păpuşa", „Musculiţa", „Fetiţa Dulce", „Vînzătoarea de violete" şi altele.

Căci din acest punct de vedere dispariţia de pe scenă a tinerei cîntăreţe, — al cărei talent însă constă mai puţin în *cânt* decât în *joc*, în interpretare—este o pierdere reală şi adînc regretabilă. Egoismul lumei este fără margeni şi nu se opreşte nici în faţa unui moment aşa de solemn cum e acel al căsătoriei unei artiste,—care la rîndul ei are doară toate drepturile omeneşti în societate, între care şi pe acela de a prefera la un moment dat viaţa liniştită, casnică, celei de odinioară, plină de succese dar şi de emoţiuni, bogată în triumfuri, dar şi în greutăţi şi neplăceri. Atât de bine cunosc artistele această.... gelozie a lumei în cît adeseori cetim în ziarele străine ştiri daspre apropiata căsătorie a cutărei sau cutărei artiste — de obiceiu după vre-un pasionat miliardar american,— ştiri menite numai să.... sperie legiunea egoistă a admiratorilor. Căţi nu vor fi crezut şi la noi că nu e „serioasă" starea retragerei d-rei Marinescu?

Deaceea e explicabilă duioşia şi emoţiunea publicului în acea seară cînd tînăra artistă zicea un adio trecutului fecund în amintiri frumoase şi ascultînd povestirea ce-mi făcea amatorul de spectacole am simţit un sincer regret de a fi lipsit. E poate însă mai bine aşa. Ce să cauţi la un atare spectacol cînd ţi-e mâna legată şi nu poţi aplauda?

Rodion

CHESTIA AGRARA

Un mijlocitor intre proprietar şi ţăran

Revoltele agrare pe lîngă multe altele ne au arătat un enorm neajuns în organisaţia noastră socială: lipsa unei instituţiuni menite să supravegheze şi judeca raporturile între capital şi muncă, proprietar şi ţaran. Dacă o astfel de instituţie ar fi existat e mai mult ca probabil că nu s'ar fi ajuns la conflicte atît de anarhice şi nu s'ar fi ajuns, trebue s'o recunoaştem, la o exploatare mai neomenească de cum a fost la noi.

Acest neajuns în pripa evenimentelor a trebuit să fie inlocuit prin prefecţi, cari şi-au luat însărcinarea de a fi mijlocitori între proprietari şi ţarani, de a căuta să indulcească raporturile deja înăsprite şi a intocmi nişte condiţii mai umane în contractele viitoare.

Am văzut că nu s'a isbutit în această tentativă. Prefecţii nu aveau, în general, las la o parte pe acei ce au o educaţie specială în chestiile economice şi pe acei ce le cunosc din practică, nu aveau, nici o pregătire pentru această chemare. Ei nu cunosc nici chestia agrară nici pînă unde desideratele unora pot merge şi pînă unde condiţiile altora pot fi logice. Amestecul prefecţilor a fost provizor, s'o credem—de şi răul pe care în multe locuri l'au făcut, îşi va arăta roadele mai tîrziu —e nevoe însă ca o instituţie specială să fie zămislistă, care va lua rolul dat astăzi prefecţilor.

Am putea în scopul acesta să ne uităm în alte părţi şi să vedem cum funcţionează instituţia de care vorbim şi cît a profitat de la ea atît proprietarii cît şi ţăranii. Germania are o ast fel de organizare încă de la inceputul veacului al XIX-a, cînd ea fu organisată vremelnic, cum au fost şi la noi vremelnic indicat prefecţilor, spre a regula raporturile înăsprite între proprietari şi ţărani; dar cu timpul noi probleme avîndu-se în viaţa economică, această instituţie rămasă statornică ca ceva absolut necesar unei ţeri agricole.

Ce putem spune noi, ţară, nu numai agricolă, dar eminamente, cînd pînă azi nu s'a putut încă organisa o ast-fel de instituţie?

Această instituţie poartă numele în Prusia de *Comisie generală* şi are o organisare colegială, fie care din ele se compune dint'un preşedinte şi nu mai puţin de patru membri, majoritatea dintre ei sunt jurişti cu dreptul de a fi magistraţi (zum Richteramte qualificirte Rechtskundige) dar avînd de asemeni o educaţie agricolă; restul din membri sunt agronomi dar avînd o educaţie juridică.

Agenţii acestor comisiuni generale şi cari sunt trimişi a studia la loc conflictul sau condiţiile ce trebuesc puse port numele de comision şi au o educaţie juridică şi agricolă ca şi membrii.

Pentru supravegherea tuturor acestor comisiuni generale cari au reşedinţele lor în capitalele de districte există un tribunal superior în chestiile culturei pămîntului (Oberlandeskulturgericht) care îşi are sediul în Berlin. Această instanţă supremă e compusă din o majoritate de funcţionari cu dreptul de a fi magistraţi superiori (zum höheren Richteramte qualificirt) şi restul pînă la 8 din agronomi plus un preşedinte.

Am zis că la început în 1891 cu ocazia mişcărilor agrare aceste comisii au fost numite spre a regula cît se poate de repede raporturile între proprietari şi ţărani.

Exemplu guvernul nostru îl avea şi s'ar fi putut şi la noi institui o comisie în fiecare judeţ compusă din oameni compententi cari să fi făcut această împăcare între proprietari şi ţărani şi nu era nevoe a recurge la oameni incapabili şi cari au aprins şi mai rău raporturile înrăite deja.

De asemeni Germania a observat mai tîrziu că aceste comisii au un rol şi mai însemnat şi le a rezervat spre aceasta; aşa în 1850 acestor comisii li se dă dreptul de a studia pămînturile cari pot fi vîndute ţăranilor; în 1872 o nouă lege le dă dreptul de a studia chstia împărţirei pămîntului şi întocmirea de drumuri pe moşii, aşa ca să nu ştirbească

prea mult din averea altuia; iar în 1891 o ultimă lege le dă dreptul de a cumpăra şi preda aşa numitele averi de rentă, cari au fost introduse în Posnania.

Astăzi afară de alte multiple ocupaţii pe cari le au aceste comisii, le putem resuma la trei mai de seamă: regularea raporturilor între ţărani şi proprietari; distribuirea pămînturilor obşteşti şi schimbarea pămînturilor în servitudine, gruparea în mai mari regiuni, micile parcele de pămînt şi formarea proprietăţilor cu rentă.

Vom lua în numerile viitoare una cîte una din aceste puncte, aplicîndu-le condiţiilor noastre din ţară, studiind în cît aceste instituţii ne-ar fi şi nouă de folos şi cît ar putea să îndulcească raporturile aspre dintre capital şi muncă.

Nevoia unor astfel de comisii şi la noi— e nediscutabilă: prefecţii nu vor putea nici odată satisface doleanţele nici a uneia nici a alteia părţi, căci nici o pregătire nu îi indică la un astfel de rol. E nevoie de oameni competenţi şi pe cît posibil inamovibili în posturile lor, aceştia singuri ar putea să se dedice unei singure munci şi desinteresate, cauzei vitale pentru ţeara noastră: chestia agrară.

Dr. I. Duscianu.

NOUTAŢILE ZILEI

Cruzimi ruseşti.—Raportul dat de comisiunea dumei în privinţa torturilor aplicate deţinuţilor politici, cuprinde detalii oribile.

Un deţinut Straodynia a fost atît de crunt bătut, că făşii de carne cădeau de pe corpul lui. Un altul, Weinberg, condus la Siguranţă, fu ţinut de cap şi de picioare de doi cazaci, alţi patru loveau în el cu cnutul până ce podeua se umpluse de sînge. Altor deţinuţi li se scoteau unghiile, li se sfărîmau ciolanele etc. Torturaţii erau de obiceiu împuşcaţi peste noapte, lîngă închisoare.

Un deţinut, Vittol, oribil torturat, a fost condus apoi la ajutorul de procuror, unde a fost somat să mărturisească sub pedeapsa de a fi trimis din nou la calăii sei.

Kenine, strivit în bătăi, a avut spatele acoperit de răni frecate cu sare.

Gruning, un tînăr de două-zeci şi doi ani, după torturile ce le-a îndurat la Siguranţă capătase aspectul unui om bătrîn, pleşuv, în urma unui supliciu special. El a fost întins şi legat pe un fel de scîndură care se tot îndoia odată cu el şi într'atîta ei tot fu curbat până ce îi s'a rupt şira spinării. Condamnat de tribunalul militar la munca silnică, el a fost împuşcat sub pretext că a vrut să fugă dar în realitate pentru a se ascunde torturile.

Un bătrîn a fost supus aceloraşi torturi asemenea şi o fetiţă a lui de opt ani, care a refuzat să îndice locul unde era ascuns tatăl ei.

. . . . . .

Şi acestea se petrec în zilele noastre după mii de ani de civilizaţie... Păcat că sălbatecii din Africa n'au *cultură* ca să poată ceti şi ei aceste cruzimi. Cu siguranţă că şi ei s'ar îngrozi.

***

Muntenegro pe urmele Rusiei.—După ştiri sosite din Cettinie, se pare că prinţul Muntenegrului doreşte să desfiinţeze cu orice preţ drepturile ce le-a acordat poporului, anul trecut. Cabinetul absolutist, compus din rude şi partizani ai prinţului, se sileşte ca partidul radical să sufere o înfrîngere electorală.

Începutul a fost prin distrugerea unicei tipografii a acestei ţări, din care pricină nu mai poate apărea „Narodni Misao" singurul ziar radical de acolo.

Aceasta mare operă de...distrugere a săvîrşit-o un batalion de miliţie, luînd ast-feliu radicalilor singurul mijloc de agitaţie.

***

O nouă carte a lui Tolstoi.—Contele Leon Tolstoi va publica în curînd—prin intermediarul unui editor din Berlin—o nouă scriere, intitulată „Drumul către libertatea socială". Cartea aceasta este mai revoluţionară de cît toate cele apărute până acuma ale acestui autor.

***

Tolstoi sfătuieşte pe Ruşii de toate clasele şi toate profesiunile ca să refuze supunerea la ori-ce ordin al guvernului; asemenea dă sfat guvernului să părăsească puterea şi funcţiunile şi să lese pe locuitorii ţărei să lucreze cum vor înţelege ei.

Tolstoi, zice, că fără îndoială, va fi luat drept nebun cînd emite o asemene propunere.

***

Germania cere arme.—După un congres de pace se simte un miros... de praf de puşcă.

In Reichstagul german, ministrul de răsboiu generalul von Einem, a cerut credite pentru fortăreţe, arme şi alte instrumente pentru hăcuire de carne omenească.

Intre altele el a zis că „soldatul german trebue să aibă cele mai bune arme care există. Reichstagul va vota desigur fondurile necesare în acest scop. Membrii săi nu vor dori ca să cădem în aceeaşi stare ca şi Franţa, care acum doi ani, cînd ceriul s'a întunecat..., a cheltuit sute de milioane peste la graniţa sa, pentru a se prepara de răsboiu. Noi trebue să fim gata înainte de a ne servi de armele noastre".

***

Arsenalul din Woolvich.—In Anglia însă lucrurile stau cu totul alt-fel.

Englejilor a început să li se urească, să vede mirosul de praf şi vor să l înlocuiască cu mirosul modern.... benzina.

In toate zilele se ţin întruniri la Woolwich înaintea porţilor arsenalului, spre a se protesta contra congedierii lucrătorilor din causa lipsei de lucru.

Comitetul care se ocupă de această chestiune, a adresat o scrisoare tuturor membrilor Parlamentului. Prin acea scrisoare se arată că actualminte lucrează mai puţin 2.006 de oamenii de cât înainte şi că într'una se congediază lucrători. Că de 5 ani încoace s'au cheltuit peste 32 milioane franci pentru edeficiu şi maşini nouă. Totuşi multe din ateliere sunt deşerte şi materialul nu e întrebuinţat.

Comitetul face apel ca arsenalul să iasă din domeniul militar pentru a se ocupa cu fabricarea automobilelor şi bicicletelor.

Litere-Ştiinţe-Arte

Tăcere! Teatrele sunt închise, zăvorite—orchestrele au amuţit, sălile de concert nu răsună de nici un ecou muzical,—e tăcerea evlavioasă a deniilor, este era smereniei, a credinţei, a laudelor către ceriu; iar singurele cîntări îngăduite sunt acele bisericeşti, singurele coruri la ordinea zilei sunt acele religioase: tăcere!

Este în adevăr ceva artistic şi o notă impozantă în această subită şi generală dispariţie a cîntecului profan, în această mare tăcere a oricării cîntări aşa zise lumeşti, în opunere cu cîntarea religioasă. Ca psihologie este desigur o bună pregătire a sentimentelor în vederea zilelor de paşti, în vederea acelei unice nopţi care trebuie să serbătorească cu măreaţă solemnitate Invierea Mîntuitorului. Din punctul de vedere pur artistic—pauza aceasta de cîteva zile nu poate fi o pagubă excesivă, întreruperea corespunzînd cu sfîrşitul stagiunilor dramatice şi muzicale. Aşa dar—tăcere! Să se audă clopotele deniilor!...

*

La Stratford-pe Aoon, va avea loc anul acesta un festival în onoarea lui Shakespeare, născut, după cum se ştie, în acel oraş. Serbările vor începe la 22 Aprilie şi vor ţine pînă la 11 Mai. In cursul acestor trei săptămâni, principalii artişti englezi vor da la Memorial-Theatre, o serie de spectacole consacrate marelui tragic.

*

Un englez isteţ a păcălit vama din New-York într'un chip foarte fin.

El avea să trimită în America o copie de pe un portret al celebrului pictor Rembrandt. De oare ce însă taxa de vamă a operilor de artă şi a tablourilor celebre, fie ele copii, e foarte mare, aşa că din vînzarea unei copii nu rezultă de cît un cîştig foarte mic, isteţul negustor trimise de o dată cu tabloul său şi un denunţ direcţiei vămei americane arătînd că are să sosească un Rembrandt ce e dat drept copie dar care în realitate însă este un tablou original.

Aşa că îndată ce a sosit tabloul la New York experţii oficial vamal au examinat tabloul şi l'au găsit că nu e copie după cum declarase în chip fraudulos expeditorul, şi l'a evaluat la 200000 de franci, pentru care sumă l'au şi taxat.

Negustorul râdea pe înfundate căci experţii i-au dat un certificat oficial constatator că copia era un adevărat original Rembradt.

Resultatul a fost, după cum, uşor se poate înţălege, că tabloul a fost vîndut pe un preţ mai mult de cît fabulos.

*

Printr'o coincidenţă din cele mai interesante Duminică, ziua aniversări fondărei oraşului Roma, s'a făcut o descoperire de mare însemnătate cu prilejul săpăturilor în muntele Palatis, Lucrătorii, căutând intrarea vechei acropole pe Palatin, au găsit un basin circular. Se crede că e vorba de un mormînt datînd din timpurile celor dintăi lucrători pe Acropole.

*

Găsim în „La Revue musicale" din Paris un articol asupra unei compoziţiuni a Prinţului Dimitrie Cantemir al Moldovei, compoziţiune numită „Pechrev" (uvertură instrumentală) pe modul turcesc care se chiamă Nihavend. Articolul e semnat de Rau Yekta, redactor muzical al ziarului „Ikdam" din Constantinopol. Extragem din el rîndurile cele mai interesante:

„Notaţiunea muzicală inventată de Cantemir şi care consistă în întrebuinţarea literelor alfabetului turcesc pentru note, n'a putut să fie primită de muzicanţii turci, a căzut în desuetudine chiar de la început; totuş Cantemir avusese grije de a-şi nota compoziţiunile şi cea mai mare parte din bucăţile celebre pe vremea lui cu notaţiunea sa".

*

STRUNA ZILEI

AJUN DE PAŞTI

S'au pus în vînzare: cozonaci, paşti, babe...

De serbători sunt toate bune:
Ouă, vin, petrecere...
Dear un lucru displăcut:
Babele au trecere....

Informaţii

Fânarele la Huşi.—E ceva obişnuit astă-zi că cu fie-care schimb de regim politic să se mute şi telefonul de la o autoritate la alta. La Huşi lucrurile îs mai boacăne. La fie-care schimbare de primărie, se scoteau din pămînt stâlpii fânarelor de la poarta primarului şi se duceau la poarta noului primar. Cum N. Cişman revenea mai des la primărie era un lucru cunoscut în Broşteni că la poarta lui Cişman se schimbă fânarele cum este sau nu este Conu Nicu primar. Ca să evite pe viitor această dureroasă operaţie, d. N. Cisman a luat hotărîrea să-şi fixeze 2 stâlpi de fontă pe deasupra stâlpilor de la poartă ca să tae pe viitor gustul celor ajunşi la primărie de a-i mai sgâlţăi stâlpii fânarelor. Iar în formă a căutat să-şi procure acte că fânarele de la poarta lui Cişman sunt daruri ale mahalalei Broştenilor pentru acela care a făcut picior de Paris din glodoasa mahala a Broştenilor.

Vechiul primar de la care se scotea fânarul făcea tot chipul să nu fie acasă cînd pojarnicii primăriei operau la poarta lui; iar noul primar radios stătea în poarta casei sale, umflat în pene de atenţia ce i se făcea punîndu-i-se fânarul la poartă.

—

D-na Elena P. Sufleţel, directoară la şcoala de fete No. 2 din Huşi a fost dessărcinată din atribuţiile sale. In locul d-nei Elena P. Sufleţel s'a mutat d-na Arnăutu, iar în locul d-nei Arnăutu s'a adus ca directoare la şcoala de fete No. 1 pe d-na Gheorghiu, cunoscuta *Coana Luţa*. E cea mai nimerită numire, din câte a făcut d. Haret, răsplata bine-meritată a activităţei extraşcolare de care a dat dovadă.

Cu asemenea numiri în curînd vor cădea zidurile Erihonului şi la Huşi!

—

La concursul pentru ocuparea catedrei de Drept roman de la facultatea juridică din Bucureşti, d. St. G. Longinescu, profesor la catedra similară din Iaşi, a obţinut nota 9.87 şi d. C. C. Stoicescu nota 8.60.

D. Longinescu a fost recomandat la catedra vacantă.

—

D. G. I. Scobai a fost numit director al gimnasiului „Alexandru cel bun" din Iaşi în locul d-lui Bârjovanu.

D. Al. Valeriu a fost detaşat profesor de l. franceză la liceul din Pomârla.

—

Se observă o urcare mare în preţul grîului şi porumbului. Ast-fel porumbul a ajuns la preţul de 1000 lei.

De aseminea este o mare urcare în preţul făinei care a fost urcată cu doi lei de sac.

Vechiul cântec: cu cît vremurile sunt mai grele cu atît preţul alimentelor se scumpeşte.

—

Intre noii pensionari ai statului figurează şi domnii generali L. Iarca, fost comandant al corpului IV-lea de armată cu 1098 lei lunar şi generalul Arnold Beller cu 1000 lei lunar.

—

Eri, douăzeci şi cinci de ţarani de pe moşia d-lui Corjescu, au voit să între în oraş şi să meargă în corpore la d. Corjescu. Poliţia însă i-a oprit la barieră.

—

In ziua de 21 a. c., se vor întruni toţi membrii societăţei de [illegible]. In acea întrunire [illegible] va face dare de samă vechiul comitet, [illegible] proba bilanţul [illegible] va proceda la alegere [illegible] comitet.

—

Deşi vremea pare a se fi îmbunat de vre-o două zile încoace, cu toate aceste agricultorii se arată foarte îngrijaţi de recolta din acest an.

Sămănăturile de toamnă au suferit foarte mult din cauza frigului din lunele Martie şi Aprilie—în judeţele de munte ele sunt complectamente perdute—iar sămănăturile de primă-vară în parte nici n'au fost încă făcute.

Un agricultor din judeţul Botoşani n-ea declarat:

— Va fi, după toate probabilităţile, un an din cei mai răi. Şi datorită intemperiilor şi iernei excesiv de lungi, se va realiza una din dorinţele acelor ce în criminau pe proprietari că-şi arendează moşiile şi anume: mulţi dintre proprietari vor trebui să-şi reea moşiile şi să le exploateze singuri.

Cu chipul acesta o lature a problemei arendăşeşti va fi rezolvită.

—

Vechiul comitet al clubului Iockey din Iaşi a fost reales în adunarea generală de eri.

Director al clubului a fost ales d. D. Zarifopol şi secretar d. G. Liteanu.

—

D. doctor I. Guţu, care primise provizor un post de inspector comunal în judeţul Iaşi, a demisionat şi a plecat la postul seu de medic al spitalului din Podul-Iloaei.

D. C. Moţet a fost numit inspector comunal.

—

D. C. Petrescu, fost inspector financiar va fi numit administrator financiar al judeţului Iaşi.

Numirea se va face pe ziua de 1 Mai.

—

Preşedintele Camerelor de comerţ şi meserii a propus şi ministerul a aprobat, ca să nu se mai aducă pentru diferitele lucrări meseriaşi străini, fără autorizaţia camerelor de comerţ şi meserii.

—

Casa şcoalelor a luat deciziunea ca pămînturile rezervate şcoalelor să fie obligator arendate cînd ar cere, numai învăţătorilor titulari nu şi suplinitorilor.

—

DIVERSE

— Au fost arestaţi indivizii Stoian Ivanov şi Ioan Ghenev, bulgari domiciliaţi în comuna Holboca, veniţi în ţară fără paşapoarte.

— Locuitorul Ion Simiceanu din Cucuteni a reclamat poliţiei că eri i s'a furat în hală, din briu, o pungă în care avea 300 lei.

— August Farisini a reclamat poliţiei că concubina sa Lucia Canciani i-a furat suma de 2000 lei, dispărând.

Poliţia o urmăreşte.

— A fost arestat eri în hală, pungaşul Luzer Solomon, prins de un agent al siguranţei pe cînd voia să fure un portofel a unei femei.

— Avram Bercu din strada Ţicău, a reclamat poliţiei pe locuitorul Ioan Vasiliu din aceeaşi mahala, care i-a furat o mare cantitate de vin.

— A fost găsit astă-noapte pe strada Banu, bătrînul Gheorghe Palamaru căzut în nesimţire din cauza bolei.—A fost dus şi internat la azilul de bătrâni.

— A fost găsit şi arestat individul Dumitru Ciorbu, fost servitor la şcoala Normală de învăţătoare, care fugise din serviciu în urma unui furt.

— S'a autorisat isgonirea din ţară a supusului Austro-Ungar Jori Combera.

— S'a autorizat intrarea în ţară prin Burdujeni, la 40 muncitori agricoli aduşi din Bucovina de d. Costiner arendaşul moşiilor Bivolari, Cucuteni şi Cineşti.

— Primarul comunei Giurgtuana raportează că s'a găsit pe teritorul acelei comuni un individ surdo-mut, în vrîstă cam de 30—35 ani a cărui indentitate nu se poate stabili.

— Primarul comunei Epureşti raportează că s'au furat locuitorului Dumitru Bădiţă din acea comună 2 cai.

Cere urmărirea hoţilor.

— Locuitorul Gh. Barză din comuna Trestenicu Popeşti, a reclamat că i s'a furat eri noapte un cal. S'au dat ordine de urmărirea hoţilor.

— Astă noapte, nişte necunoscuţi fă, cători de rele s'au introdus, forsând uşa în cârşma lui Alter Robin, din strada Anastasie Panu, şi i-au furat suma de 550 lei din tejghea.

— A fost arestată femeia Malaşca Antoniu, care a maltratat grav pe fata Tinca Damian.

— A fost prelungit cu încuviinţarea ministerului, vînatul sitarilor şi al becaţilor până în ziua de 25 a. c.

— Ministerul de interne a trămis o circulară, ca punctele de frontieră unde se opresc paşapoartele muncitorilor agricoli, să dea o dovadă de primirea paşapoartelor.

— Stingîndu-se epizotie de febră aftoasă din comunele: Babele şi Nebuna-Velea, au fost ridicate toate măsurile sanitare.

—S'a declarat epidemia de difterie în comuna Copou, cotuna Dorobanţi; s'au stîns epidemiile de morbili în comuna Băiceni cotuna Cârjoaia şi în comuna Voineşti, scarlatina din comuna Cotnari, cotunele Hodora şi Iosipeni şi febra tifoidă din comuna Mironeasa.

— Locuitorul Leizer Leiter din strada Cuza-Vodă a reclamat că i-a dispărut un cal. Poliţia a ordonat să se cerceteze prin comunele din preajma oraşului dacă nu cumva calul a fost numai rătăcit.

SFÎNTUL

— Mă rog, n'ai auzit d-ta de un sfînt din Bucuvina?

— N'am auzit zicea omul, uimit.

Atunci, Răbîcanul începea să'i spue din fir în fir, toate cîte auzise despre el.

— O fi! zicea omul. O fi sosit vremea de apoi!... Ce crezi! Nu vezi ce zile am ajuns, de se mănîncă om pe om.

Toţi spuneau cîte ceva; dar mulţi ca să se încredinţeze, au vîndut ce au putut şi au plecat la sfînt.

Ion a Vasiloaini, care bănuia că are comoară în grădină, a plecat cel dintîiu, şi tot el a adus vestea despre sfînt: zicea că'l cheamă Ion şi nu primeşte pentru stătutul de vorbă cu el de cît un franc şi o litră de untdelemn, şi'ţi spune tot; că şi lui i-a spus că are bani în grădină, lîngă nuc; dar să nu-i iea, că nu's curaţi, că ar fi blestemaţi de cel ce i-a pus. Şi, iată ce-a mi-a zis sfîntul—urmă el:

— Dar lasă asta,—îi dă un vecin a lui; ce a spus de băutură?

— De băutură? A spus să nu bem de cît cafea. Uite, eu chiar, am cumpărat în hîrtia asta; şi vin să bem încă, dar de cel bun şi cu măsură.

— Bravo!—îi dară oameni ce'l ascultau, oarecum uşuraţi.

— Şi la oaste am auzit, că a început să se dea cafea în loc de rachiu diminiaia,—îi da un om.

— Apoi, ce crezi,—răspunde altul; tot de la sfînt a învăţat şi cei mari ai noştri; par'că ei nu citesc la gazeturi!.....

— Da, dn titiun n'a zis? întreabă alt sătean.

— De titiun? cum nu; a zis, că cel ce poate să'l lese, n'ar fi rău.

Şi au început oamenii a se lăsa şi de duhănit, iar cu banii îşi prindeau alte nevoi.

O frică nespusă se întinse în tot satul. Toţi vedeau un sfînt un trimis a lui Dumnezeu, să mîntue lumea din mîinile lui Scaraoţchi. Căruţe plecau şi veneau de acolo. Duminicile şi sărbătorile biserica nu mai era pustie, ci toţi se rugau cu credinţă celui Atotputernic. Şi oamenii par'că erau mai senini şi mai vioi.

Trecu o săptămînă, două, trei, toţi lunecau pe lîngă crîşmă şi-şi făceau cruce ca de necuratul, pe cînd jupînul Strul şi jupîneasa Ghitla din prag strigau:

— Bade Gheorghe, bade!—Nu mai vii pe la noi? Ce ne-aţi urît? Ce v'am făcut?

Un singur muştiriu le rămase: Ion a Cucului. Şi acesta bea de geaba, numai să îmbie oameni la crîşmă. Dar şi pe acesta l'au prins doi flăcăi şi i-au tras o scărmăneală de s'a jurat Cucu, că de l'or mai prinde pe la crîşmă, să îi dee drumul tuns.

Nu vine lumea, nu vine.—Ce'i de făcut se sfătuiau stăpînii crîşmei.

Adusese jupînul Strul un antal de vin şi după ce la îndulcit cu nişte prafuri a chemat lumea să vie.

Dar sfîntul mai spusese: „Să nu be de la jidan că nu mai intră în împărăţia cerurilor".

Aşa, că tot n'a venit lumea. Şi 'i mergea rău jupînului de doamne fereşte!

A dăruit pe notar, pe primar, pe pomojnic, pe subprefect.

A venit subprefectul şi-a adunat oamenii şi le-a zis: „Oameni buni, nu vă potriviţi, beţi şi mîncaţi, că sfîntul e un om bolnav de o boală aproape de nebunie"..... Dar a fost silit să'şi iee tălpăşiţa cu ruşine de cele ce i-au spus bătrînii.

Atunci, a făcut Ovreiul un cuptor de pîine şi a eşit cu ea la drum, să dee la oameni de pomană, dar toţi înconjurau drumul.

Văzînd el şi văzînd, într'o noapte a tras obloanele şi a fugit în lume.

A stat satul fără crîşmă şi lumea fără rachiu trei ani încheiaţi.

Oameni făceau must din mere pădureţe şi beau; iar în loc de rachiu se cinsteau cu cafea. Şi se făcuseră aşa de detreabă şi aşa de gospodari de nu era alţii prin prejur ca ei; pomii s'au înmulţit, pămînturile s'au lungit, vitele şi-au mărit numărul. Cei pătaţi de achiu pe faţă s'au albit întîi şi în urmă s'au înroşit de sănătate. Nu se mai băteau, nu se mai sfădeau, judecăţi n'aveau, iar bătrînul preot îi rîdea inima de bucurie.

Am uitat să spun, că după plecarea crîşmarului—într'o Duminică—toţi au pus la cale cu popa să afurisească rachiul. Şi au luat—nu ştiu de unde—o sticlă cu rachiu, au pus'o pe o uăsălie şi cu popa în odăjdii, cu prapuri şi cu pomene ca la morţi, l'au dus pînă la hotarul satului, unde au îngropat sticla cu blestem şi cu ură: „Cine o mai bea rachiu de atunci înainte, afurisit să fie cu tot neamul lui în vecii vecilor!".

. . . . . .

(Va urma)

Ultime informaţii

Primăria şi prefecturile din Iaşi vor lansa un apel către public pentru a veni în ajutorul victimelor catastrofei de la Sîrca.

De pe urma celor 4 funcţionari, cari şi-au găsit moartea cu prilejul deraierei, au rămas 4 văduve şi 22 copii.

Publicul, care a luat cunoştinţă de eroismul celor 4 victime, are datoria de a respunde la apelul oficial ce va fi lansat şi de a contribui cît mai repede la alinarea durerilor şi la micşorarea mizeriei în care au rămas cele 26 suflete.

Ziarul nostru se asociază la apelul ce va fi lansat şi, deschizînd o subscripţie la care se înscrie cu 50 lei, face apel la prietini şi cititori ca să contribue cu obolul lor la frumoasa iniţiativă ce a fost luată. Sumele ce se vor subscrie le vom vărsa la casieria comunală.

Să isprăvim cu tozinca: „cine dă repede dă de 2 ori.

Consiliul facultăţei de ştiinţi a fost convocat pentru mîne Marţi, la ora 4 jum., pentru a aviza asupra mijloacelor de prevenire în cazul cînd s'ar suprima din budgetul „Casei şcoalelor" suma de 20,000 lei, prevăzută pentru grădina botanică, ce urmează a fi înfiinţată în Iaşi.

—

Consistorul apelativ de pe lîngă Mitropolia Moldovei, cercetînd procesul privitor la Sf. Sa Preotul H. Tatarul din parohia Corni, jud. Suceava, a primit apelul, a reformat sentinţa, admiţînd numai transferarea preotului la o altă parcochie şi ridicîndu-i condemnarea la oprirea dea săvîrşi cele sfinte şi a perde salarul pe 5 luni.

Tot-odată consistorul apelativ a hotărît, ca numitul preot să poată sluji în parochia Corni pînă ce va fi permutat la o altă parpohie.

Consistorul apelativ a fost compus din preoţii: P. Savin, I. Gotcu şi Constantinescu din Hîrlău.

Acuzarea a fost susţinută de defensor Gh. Vîntu şi părintele supleant A. Andrieş; iar apararea d. profesor V. Oiaga.

—

Din Huşi ni se scrie că naţionalistul antisemit dr. Lupu, îşi avea în primul moment ca mentor al său pe celebrul naţionalist huşan şi pe organizatorul pităriei cooperative „Munca", am numit pe ilustrul profesor de germană Zelinsca Codreanu, frate oropsit din Bucovina.

Ilustrul Codreanu îşi lua aere de diriguitor în primele săptămîni ale prefecturei d-rului Lupu, şi dădea însăşi canaleria prefectului.

Azi ilustrul Codreanu-Zelinsca—Codreanu a căzut în disgraţia prefectului, iar la societatea Munca din cauza încetinelei operaţiunelor orale s'au retras peste 5000 lei de cei mai fervenţi adepţi ai ei.

Ce ţi-i şi cu gloriile trecătoare ale lumei şi cu efemeridele Zeliascane Lupeşti.

—

Se pare că d. P. Poni nu iartă acelora care au luptat pe faţă contra d-sale.

După ceilalţi a venit rîndul d-lui Th. Jelea, căruia nu voeşte în ruptul capului să'i dea ceva.

Un devotat de a d-lui Poni întrebat asupra acestei chestiuni a răspuns:

— A venit vremea să reducem lucrurile la adevărata lor situaţie. D. Th. Jellea n'ar fi trebuit nici odată să treacă peste rolul de consilier comunal şi nici cînd n'ar fi trebuit să rîvnească la alt-ceva de cît la furnituri farmaceutice.

Bceste două lucruri i se vor da—dacă bine înţăles nu va face pe nemulţumitul.

—

Budgetul primăriei Iaşi a fost aprobat de ministrul de interne. S'au introdus mici modificări şi anume: salariile casierului şi secretarului au fost reduse cu cîte 50 lei şi mai multe posturi de agenţi au fost desfiinţate.

—

In bugetul eforiei caselor sf. Spiridon s'au făcut reduceri în sumă totală de 16 560 lei.

Aceste reduceri provin: din reducerea salarului directorului cu 20 lei; a şefului serviciului administrativ cu 60 lei; din suprimarea postului farmacistulu-verificator; suprimările unui post de medic primar şi medic secundar; reducerea sporului de 80 lei lunar a salarului medicului spitalului din Băceşti şi din suprimările ajutoarelor ce se acordau d-nelor Pulcheria Colonel Zaharescu, Aglae Manu şi Rosalia Grecianu, cari primeau fie care cîte 100 lei lunar.

Operaţiunile consiliului de revezie al recrutărilor, au fost prelungite pînă în ziua de 20 a. c.

—

Din ziua de 1 Aprilie 1907 pînă la 1 Aprilie 1908, a fost încredinţată furnizarea medicamentelor necesare şcoalelor internate, următorilor d-nii farmacişti: Ioan Verner pentru liceul internat şi şcoala normală de învăţătoare, Racoviţă pentru şcoala normală Vasile Lupu şi Jelea pentru seminarul Veniamin.

—

Ministerul a interzis ca la serbările şcolare, elevii să reciteze versuri în care sunt ridiculizaţi preoţii, învăţătorii, militarii sau ori ce altă autoritate din stat.

—

Jurisprudenţă. — Intr'un proces dintre d. Grigore Troceanu, locotenent în poside reformă cu ministerul de resbel, secţia contenciosului administrativ a stabilit următoarea jurisprudenţă în materia dreptului de recurs al unui ofiţer reformat:

1. Prin art. 68 din Codul de justiţie militară din 1881 legiuitorul a recunoscut formal ofiţerilor reformaţi dreptul de recurs la consiliul de revizie în contra avizurilor consiliilor de anchetă prevăzute de legea posiţiei ofiţerilor, iar prin art. 70 din acelaş cod a restrîns competenţa consiliilor de revizie în chestiuni de reformă la cazuri anume determinate.

2. Prin legea din 25 Martie 1894 s'a abrogat art 68 din menţionata lege, care prevedea dreptul de recurs la consiliul de revizie; iar împrejurarea că legiuitorul printr'o inadvertenţă a uitat să pue în concordanţă cu această suprimare art. 70 care vorbeşte de competinţa consiliilor de revizie, nu însemnează că prin legea din anul 1894 nu s'ar fi desfiinţat dreptul de recurs la Consiliul de revizie.

Intru cît deci, este cert că legiuitorul din 1894 a voit să închidă calea recursului ofiţerilor reformaţi şi deci pe cale de consecinţă a suprimat competinţa Consiliului de revizie în asemenea materie, urmează că hotărîrile consiliilor de reformă sunt definitive şi executorii; că Ministerul de resbel, cerînd Majestăţii Sale Regele punerea în stare de reformă a unui ofiţer, cu toate că acesta a făcut recurs la consiliul de revizie şi fără a aştepta resolvarea recursului, nu s'a săvîrşit prin această procedare nici o violare de lege.

3. De oare ce, prin legea din 1906, consiliul de revizie a fost declarat cu totul necompetent pe viitor de a mai judeca vre-un recurs în contra deciziilor consiliilor de reformă, casarea unui Decret Regal în urma acestei legi ar fi fără efect, ne mai putînd reînvia competinţa ce ar fi avut acel Consiliu la epoca publicării acestui decret, de oare-ce legile de competinţă se aplică la toate litigiile pendinte în momentul promulgării noii legi, dacă vre-o dispoziţie transitorie nu a regulat soarta lor.

—

O speţă foarte interesantă şi care este în legătură cu recentele răscoale.

Arendaşul unei moşii dintr'un judeţ limitrof convine cu proprietarul moşiei ca să-i dea o scrisoare prin care renunţă la contract pentru restul anilor cît mai avea de ţinut moşia în arendă, dacă se va înscrie în actul de vindere cumpărare—căci acel proprietar făcea această transacţie în vederea vânzărei moşiei — ca gospodăria să fie primită de noul proprietar după inventarul existent şi cu preţul fixat în acel inventar.

In valoarea gospodăriei, mai ales în ultimul timp, s'a produs o simţitoare scădere şi deci noul proprietar nu prea are motive să fie încîntat de acea gospodărie.

In timpul răscoalelor au fost distruse toate condicile şi registrele. Predarea gospodăriei după inventar nu se poate deci face, de cât dacă noul proprietar, care se află în posesiunea celui de al doilea exemplar din inventar, îl va prezenta. Or, proprietarul are interes să nu-l prezinte pentru a face cu neputinţă predarea.

De aci judecată, şi arendaşul a adoptat formula că voeşte să stabilească prin martori ca gospodăria aşa cum voieşte să o predea este exact aşa cum a fost prevăzută prin inventar. Noul proprietar dacă are vr'o pretenţiune, să prezinte inventarul spre a dovedi contrariul.

—

D. G. Netter va fi numit avocat al statului în locul d lui Suţu, care n'a voit să accepteze postul.

—

Parchetul a deschis acţiune de falş în acte publice în contra primarului comunei Cucuteni, Gavrilescu, notarului acelei comuni, Fustaşu şi scriitorului Hociung. De asemeni a deschis acţiune de falş în acte publice, în contra primarului comunei Buznea, N. Ştefăniu şi contra scriitorului de la acea primărie Const Ionescu.

—

D. Bogrea a fost numit sub-director al liceului Internat din Iaşi, în locul domnului Fedeleş.

—

Ministerul de interne a cerut să i se înainteze de urgenţă contractele agricole pe anul 1907, din naintea rescoalelor.

—

Toţi trei epitropii casei sf. Spiridon au plecat ieri seara la Slănic de unde se vor reîntoarce mercuri,

Epitropii se vor ocupa cu luare de dispoziţiuni privitoare la deschiderea sesiunei băilor.

—

Printre candidaţii la postul de prefect al judeţului nostru figurează şi d. Efrem Mazlim.

—

Tribunalele şi curţile vor lua vacanţă începător de la 19 c.

Societatea Crucea Roşie *din Iaşi, prin preşedinta ei doamna princesă Maria Moruzi, a intervenit pe lângă toate prefecturile din Moldova, cu rugămintea de a trimite Societăţei cîte un tablou cu numele tuturor ţaranilor, cari au suferit pe urma devastărilor şi a soldaţilor cari au fost răniţi cu acel prilej.*

Societatea va veni în ajutorul lor.

—

Cuvioşia Sa monacha Eufrosina Petrovici a fost numită arhondară a Mănăstirei Varatec.

—

Consiliul de războiu al corpului IV de armată a fost convocat pentru zilele de 18 şi 19 April.

—

Autorităţile din Botoşani au telegrafiat astă-zi dimineaţă comandamentului Corpului IV de armată, prin care cere trimiterea de forţe militare în comuna Flămânzi, unde se semnalează oare-care agitaţii printre sătenii din numita comună.

In acest scop, astă-zi după amează va pleca un escadron din Reg. 7 Cavalerie sub comanda d-lui căpitan M. Negruzzi.

—

D. P. Poni, preşedintele clubului liberal din localitate, se va reîntoarce în Iaşi, mîine cu acceleratul de dimineaţă.

D-sa este aşteptat pentru a se pronunţa asupra numirilor de făcut.

—

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 16 Aprilie

FUZIUNEA

Bucureşti.— Foştii miniştri în ultimul cabinet conservator s'au întrunit astăzi diminiaţă a casă la d. George Gr. Cantacuzino.

La consfătuire a luat parte şi d. general G. Manu. D-sa a expl cat de ce se retrage şi nu ia parte la actul politic ce se desfăşoară actulminte.

Ne aderînd la acest act, d. general Manu a declarat că preferă să stee la o parte.

Apoi d. G. Gr. Cantacuzino a declarat că, pentru a uşura o unire cît mai repede a tuturor elementelor conservatoare, d-sa se demite din şefia partidului.

S'a hotărît apoi ca actualul comitet al partidului conservator din Bucureşti să se întrunească la club mîine la ora 3. La ora 4 se va presenta şi comitetul clubului junimist şi atunci fuziunea va fi declarată şi se va proceda la alegerea noului şef al partidului.

Toate cluburile conservatoare din ţară vor fi telegrafic vestite despre însemnatul act politic.

Intrunirea marilor proprietari

Bucureşti. — Eri s'au întrunit la societatea agrară marii proprietari.

Intrunirea a fost presidată de d. Colibăşeanu. D-sa a vorbit pe larg despre rolul pe care-l are societatea agrară în actualele împrejurări. Noi nu facem politică a spus d. Colibăşeanu, dar avem dreptul să cerem guvernului ca atuncea cînd se ocupă de soarta ţeranilor să nu lase pe proprietari nedespăgubiţi de daunele cauzate din cauza răscoalelor.

D. Andrei Noica, spune că rescoalele n'au fost opera ţeranilor ci a preuţilor, învăţătorilor. deci a slujbaşilor ţerei. D-sa spune că statul este deci vinovat şi propune trimiterea unei delegaţiuni la M. S. Regele căruia să i se expuie adevărul lucrurilor.

D. Dimitrie Bîrleanu spune că guvernul nu ia măsuri contra ţeranilor care au furat o sumă de lucruri de la proprietari. Statul este deci complice şi propune ca ţeranii şi Statul să fie daţi judecăţei. D-sa mai acuză pe d. Const. Mille că prin articole către săteni a provocat rescoalele din jud. Teleorman.

D. Ghiltu, deputat de Dolj, propune organizarea unei manifestaţii a proprietarilor către M. S. Regele şi ca o delegaţie să se prezinte la palat spre a cere Suveranului apararea şi sprijinul pentru marii proprietari. D-sa mai cere ca actualul parlament să fie chemat a se pronunţa asupra chestiunei despăgubirelor.

D. St. Popp, care proprietarilor hotărîre şi energie în lupta contra celor care vor să-i nedreptăţească.

D. Dim. Soare, mare proprietar, se plînge în contra prefectului de Fălciu, dr. N. Lupu, care îl califică de zapciu, şi cere proprietarilor să dea concurs celor din Huşi spre a-i scapa de urgia ce s'a abătut asupra judeţului prin numirea acelui domn ca prefect.

La sfîrşit d. Ghiltu, citeşte o moţiune şi apoi se alege o delegaţie care să prezinte acea moţiune M. S. Regelui şi d-lui Dim. Sturza.

Delegaţia va fi primită de M. Sa după Paşte, iar d. Sturza o va primi mîine.

M. S. LA CATEDRALA

Bucureşti.—M. S. Regele a asistat eri la serviciul religios din catedrala catolică din str. Pitar-Moşu.

Ministru romîn la Paris

Bucureşti.—*Cercurili în măsură de a şti o firmă cu siguranţă că d. Const. Stoicescu, fost ministru, va fi numit ministru plenipotenţiar al României la Paris.*

Despăgubirile

— O declaraţiune a d-lui Sturza —

Bucureşti —Intîlnind ieri pe domnul Colibăşana, care a presidat întrunirea agrară de ieri, d. D. A. Sturza i-a declarat cu guvernul va veni cu o lege care va despăgubi serios pe proprietari şi arendaşi de pagubele ce-au suferit pe urma devastărilor.

Prin creditele ce s'a hotărît să acorde, a adăugat primul-ministru, guvernul dorea să acorde numai un ajutor momentan.

In cercurile politice declaraţia d-lui Sturza ie luată drept un truc electoral.

Sosirea Perechei Ducale

Bucureşti.—*Astăzi a sosit în Capitală Principele şi Principesa de Mecklenburg—via Giurgiu.*

Intru întimpinarea oaspeţilor au plecat la Giurgiu şi au trecut apoi la Rusciuk, A. S. Regală Principele Ferdinand, Dim. A. Sturdza şi I nel Brătianu. Pînă la Rusciuc părechea ducală a fost condusa de A. S. Principele Ferdinand al Bulgariei şi de d. Stancoff ministru de Externe.

La Rusciuck a avut loc o întrevedere între Principele moştenitor al României şi principele Ferdinand al Bulgariei.

O scrisoare de aderare

Bucureşti.—*D. Petre Danilescu, senator de Teleorman, a adresat o scrisoare domnului general Manu prin care i declară, că, admiţând în totul vederile d-lui Manu în chestia fuziunei, se retrage şi d-sa din partidul conservator.*

Dupe cum se ştie d. general Manu este presidentul clubului conservator din Teleorman.

Ciocnire de vapoare

Londra. — Contratorpilorul „Recrut" s'a ciocnit în portul Sernes cu un vapor de comerţ.

Acest din urmă a suferit mari avarii.

Spor de salarii

Baku.—Marii industriaşi din această localitate îngrijaţi de mişcările lucrătorilor, au decis să sporească salariile pentru ca astfel să se evite turburări care cu siguranţă aveau să izbucnească cu ocazia serbătorilor.

MAGASINUL de MOBILE

HIRSCH—Iaşi

Mare deposit de *Mobile* **Dormitorii, Sufragerii**, *Saloane* tot ce este mai nou şi frumos, prima calitate. *Paturi de bronz, extra Noptiere, Lavabouri, Toilete* numai marfă bună. Portiere, Draperii, Perdele de la 25 lei fereastra.

COVOARE de toate mărimele.

STOFE p. MOBILE de la 2 lei m.

Scaune pentru biurouri, *Sufragerii* cu *piele* de la 18 lei. Vergi de bronz 70 bani complect pentru Brise-Bisse.

Cel mai bine asortat magasin de MOBILE din Ţară.

LA RENUMITA COFETARIE

ALEXIADE

— PIAŢA UNIREA —

COZONACI

BABE

PAŞTE

preparate după comandă de maiştri speciali.

Preţuri moderate.

Se caută la Corporaţia Artelor Grafice, un perceptor încasator. Condiţiuni avantagioase.

Doritorii se pot adresa preşedintelui acestei corporaţii d. N. V. Ştefăniu.

„ROŽNAU"

(Pe Radhost)

Cel mai vechiu şi mai bine repurtat loc de cură din lume.

Sesiune: de la 15 Mai la 15 Septembre.

Prospecte şi lămuriri gratuite trimite

Comitetul de cură.

De inchiriet un apartament compus din 6 odăi şi atenanse în strada Lăpuşneanu No. 32 etajul I deasupra magasinului d-lui Arnold Braunstein.

A se adresa la d. Moritz Wachtel, strada Păcurari No. 15.

Vaccinări şi revaccinări

cu limfă proaspătă garantată

practică

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

M. Con. Drăcşăneanu

AVOCAT

Strada sf. Sava No. 16

Consultaţiuni 8-10 dim. şi 5-8 seară

DE INCHIRIET

Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Rachell Grunberg

MOAŞA PREMIATA

Iassy strada Armeană N-rul 11

Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.

Aranjamentul corespunzător

INGRIJIRE RIGUROASA

PRETURI CONVENABILE

De închiriat

Două apartamente fie-care de cîte două odăi din casele situate în strada Păcurari No. 97.

Pentru condiţiuni a se adresa d-lui M. Con. Drăcşăneanu avocat Strada Sf. Sava No, 16.

E. HEROVANU

AVOCAT

Strada Tăutu No. 1.

OCAZIUNE

Din cauză de plecare din ţară se vînd eften diferite mobile şi obiecte casnice. precum un etac, salon, piano, etc., etc. A se adresa la d-na Netty L. Unter, str. Pomir 7.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagin Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua-cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obţinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

la Iaşi la Konya, Răcoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 3 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 6f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Tip. „Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul

CHESTIA AGRARA

— ROLUL COMISIILOR GENERALE —

Intr'un articol precedent am vorbit cum în Germania s'au constituit comisiuni speciale pentru studiarea şi rezolvirea chestiilor agrare, comisiuni cari au rămas şi până azi în fiinţă, lărgindu-şi rolul lor. La noi, am zis, e nevoie de o instituţie care ar juca rolul acestor comisiuni speciale şi am amînat pe astă-zi arătarea punctelor principale cu care au fost însărcinate comisiile generale din Germania în chestia agrară şi voim să vedem cît atari comisiuni ar fi de folos în resolvirea aceloraşi probleme în chestia agrară de la noi.

Primul problem dat acestor comisii a fost, am amintit în articolul trecut, regularea raporturilor între proprietari şi ţarani. Darea libertăţei individuale şi schimbarea servitutidinei în Germania au fost edictate în 1807 şi mai tîrziu prin două noui edicturi întărite, legile relative la distribuirea pământurilor care nu se găseau în posesia lor. La această distribuire comisiile au avut un rol enorm; el devine şi mai însemnat cînd prin legea din 1821 se dă ţăranilor pămînturile obştesti şi schimbarea servitudinei. In 1850 după revoluţia care adunase noui libertăţi individuale, noui legi trebuesc aplicate şi aceasta sub controlul acestor comisii; aceste legi, desvoltă cercul pământurilor ţărăneşti prin cumpărarea averilor de la proprietari şi asta prin ajutorul băncilor de rentă (Rentenbanken) care sub forma unor anumite hîrtii de valoare (Rentenbriefe) plăteau proprietarilor valoarea pământului şi dobânzile necesare.

In toate aceste chestiuni rolul comisiilor a fost indiscutabil. El e potolit şi a stins pe unele locuri spiritul acela de ceartă şi ură de clasă—nicăiri nu e o mai mare armonie între marii şi micii proprietari ca în Germania şi partidul lor agrar, numără şi pe unii şi pe alţii.

Dacă şi la noi oameni competenţi cu o instrucţie şi juridică şi economică ar fi însărcinaţi de a aduce pacea — e mai mult ca sigur că ţăranii vor pricepe că interesul atât al micei cât şi al marei proprietăţi e de a merge împreună.

Afară de aceasta comisiile au aranjat chestia arendei pămîntului, regularea drumurilor şi plăţei pentru vite, aducerea apei, crearea canalurilor şi alte îmbunătăţiri toate folositoare atât unei clase cât şi alteia.

* * *

Un neajuns enorm în administraţia agrară e fără îndoială răspândirea în mai multe zone a averilor unui proprietar şi despărţite prin averile altor de multe ori ţărăneşti. Aceştia sunt nevoiţi ca să ajungă averea lor să treacă pe averea proprietarului sau a altui ţăran, de unde perderea de pământ pentru aceste drumuri, peste averile altora. Chestia această a parcelurilor de pământ sămănate ici, colea, a fost foarte grea în Germania şi a cerut intervenţia Statului spre a fi tranşată. Comisiile generale au fost întrunite în acest scop: ele trebuia să strângă averea răspândită a unuia, într'o singură zonă, unirea parcelurilor de pământ, răspândite; aşa numitul *Zusammenlegung*. Bine înţăles în această operaţie era nevoie de multă pricepere şi tactică, căci trebuiau menajate susceptabilităţile tuturor—dar ţăranii cât şi proprietarii au înţăles că prin gruparea pământurilor într'o mai mare zonă se câştiga prin nimicirea drumurilor peste averile altuia şi se câştiga din vreme; mulţi având parcelurile de pământ la depărtare de câţiva chilometri.

In această direcţie comisiile generale au avut mult de lucru, numai în cursul anului 1893 în 8 comisii generale au fost mai mult de 2000 de procese cari nu aveau de cât unu şi acelaşi ţel: unirea în regiuni mai mari parcelurilor risipite de pământ.

* * *

Un alt punct şi de un interes social-politic e crearea proprietăţilor de rentă. Acestea au fost create mai mult cu un scop naţionalist. Era vorba de a se cumpăra din mînile proprietarilor polonezi averi care erau destinate ţăranilor nemţi spre a colonisa provinciile din sudul Prusiei şi Posnaniei. In scopul acesta s'a creat o bancă cu un capital de 100 de milioane de mărci, cărora nouă ani în urmă în 1898 li s'a mai adaogat încă pe atîtea milioane. Prin crearea acestei bănci se crează şi aşa zisele averi rentuale.

Aceste averi sunt cumpărate în condiţii anumite întocmite după voia vînzătorului, prin care cumpărătorul s'obligă de a achita într'un termen anumit preţul acestei proprietăţi. Băncile de rentă intervin în această operaţie, ajutînd pe cumpărător, plătind fostului proprietar în hîrtii de valoare (Rentenbriefe) preţul cerut de acesta şi obligînd pe cumpărător de a vărsa băncei, o rentă anumită care în acelaş timp amortisează şi preţul şi plăteşte şi dobînda.

Şi aci comisiile generale au de lucru. Lor le este dat de a asista la cumpărarea acestor averi: cum de asemeni de a cumpăra ei însuşi averile proprietarilor doritori de a le vinde. Aceste din urmă sunt parcelate şi vîndute ţăranilor sau date lor în arendă; atît vinderea cît şi arendarea sunt ajutate după percursul lor, de băncile de rentă.

Cîte-va date statistice ne vor arăta cît au făcut aceste comisiuni pentru ţarani prin cumpărarea averilor proprietarilor. De la 1886 până în 1899, consiliile generale au cumpărat prin băncile de rentă 180,000 hectare de pământ repartizate în 12,700 proprietăţi de rentă. In acelaşi timp fără concursul băncilor de rentă s'a vîndut numai 6838 de hectare.

Cifrele aceste nu sunt suficiente spre a ne pronunţa pentru comisiile generale, în alte ţări în Rusia spre pildă, bancă ţărănească a cumpărat relativ mai mult pentru ţărani—dar cea ce comisiile generale au făcut însemnat şi de valoare este faptul de a fi căutat ca averile cumpărate să fie de folos ţăranilor.

Oameni cunoscători ai agriculturei, ei au cumpărat numai acea ce era bun şi de un real ajutor clasei rurale şi agronomi germani recunosc în aceasta un mare merit acestor comisiuni generale.

Dacă e vorba ca şi la noi o bancă ţărănească cu un capital particular să fie întrodusă, după excelenta idee a fruntaşului partidului conservator d Take Ionescu, credem că e nevoie de asemeni ca mijlocitor între cumpărător şi vînzător să fie de asemeni o instituţie analoagă acelei din Germania. Numai aşa pământurile cumpărate de ţărani vor da garanţia unui îndubitabil progres pentru această pătură socială a ţărei noastre, cea mai activă şi cea mai numeroasă.

Dr. I. Duscianu.

Unirea Conservatorilor

Sunt oameni pe cari anumite cuvinte i enervează. Pe liberali cuvîntul fuziune, acest nevinovat substantiv, i desesperă.

In situaţiunea in care se află ei uită şi de stomac, şi de locmale şi de intreg convoiul de bunătăţi—cînd se vorbeşte sau cînd citesc ceva despre fuziune.

Cuvîntul acesta este mascota lor cea rea. In unirea puterilor conservatoare ei văd slăbiciunea lor.

Faptul invederează că slabi erau şi inainte de-a se fi implinit acest mare şi inţelept act politic. Dacă ne-unirea conservatorilor, acoperea slăbiciunea liberalilor şi, natural, profitau de faptul că partidul era impărţit in două.

De aceea fuziunea n'a putut găsi primire simpatică în rîndurile liberale. Ea este bulită, batjocorită, in cazul cel mai bun zeflemisită.

„Fuziunea nu va vieţui". Acesta este cel mai naiv prognostic ce se face. Dacă sînteţi siguri că nu va putea exista, de ce momentana ei existenţă vă face atîta sînge rău?

De ce nu lăsaţi ca premisa să devie realitate, pentru a vă rîde mai tîrziu?

Partidul liberal a trecut şi el prin aceleaşi faze ca şi partidul conservator.

Şi acum el este divizat şi ceea ce pare astă-zi un bloc, va crăpa foarte curînd. Prin urmare, dacă este natural ca definitiva şi trainica concentrare a conservatorilor, să nu fie pe placul liberalilor, nu este de loc natural ca unirea conservatoare să fie zeflimisită, cînd nimeni nu zeflemiseşte multiplele curente liberale.

Ca şi oamenii şi partidele politice trebue să treacă prin multe şi chiar dureroase faze. Calea presurată de trandafiri există in imaginaţie, mai arare ori, insă—şi in realitate.

Prin faze multe, prin multe momente dureroase a trecut şi partidul conservator şi dacă astăzi, in faţa marelui act implinit, se strigă „să trăiască fuziunea", este fiind-că au trecut ziiele cele rele şi a venit vremea unei conlucrări sincere pentru binele ţărei.

De ce au scăpat conservatorii, vor avea să sufere de aci incolo liberalii: căci unirea conservatorilor va invedera foarte curînd halul de d'incolo.

Pentru nenorociţi

Despre catastrofa de la Sîrca, unde au pierit, în mod groasnic, 4 bravi muncitori, lăsînd în urma lor mizerie şi desperare — s'a vorbit mult în ziarul nostru.

Intr'un inimos articol al directorului nostru, d. Lascar Antoniu, un sincer apărător al intereselor funcţionarilor C. F., s'a cerut intervenţia ministrului lucrărilor publice, un om care cunoaşte foarte de aproape starea acestor funcţionari, ca să intervie pentru urmaşii nenorociţilor funcţionari.

Dar cu sistemul învechit al direcţiunei generale, speranţele, că se va face ceva sunt foarte slabe.

După cum s'a anunţat ieri în ziar, autorităţile locale vor lansa un apel către public, ca să vie în ajutorul celor mulţi rămaşi fără ajutor şi prea tineri încă, pentru ca să poată porni în lupta pentru existenţă.

Apelul acesta este un gest frumos, frumos şi pentru raritatea lui, căci nu ne aducem aminte ca o intervenţie de felul acestia să se mai fi făcut vre-odată.

Dar această intervenţie oficială către public dovedeşte, că direcţiunea generală a C. F., va rămînea, şi de această dată, credincioasă sistemului ei şi că, în afară de pensiuni, drepturi căştigate, nu se va face nimic pentru cei rămaşi orfani înainte de vreme.

Direcţiunea generală şi-a făcut datoria: a înmormîntat victimele pe spesele ei, a dispus ca personalul superior să fie faţă la parada înmormîntărei şi... a reintrat în sistem.

Este dar de datoria publicului să facă el ceea ce acei în drept nu voesc să facă şi să respundă repede şi cu căldură la lăudabila iniţiativă a autorităţilor.

Publicul acesta nu poate fi învinovăţit că este lipsit de de mizericordie. Apeluri îndepărtate găsesc ecou în inima lui: el îşi trimite obolul peste ţări şi mări, la străini de cari nu-l leagă nimic de cît omeneasca compătimire.

Ce trebue să facă acelaşi public, cînd nenorocirea s'a întîmplat sub ochii lui, cînd cumplita mizerie se răsfaţă la văzul nostru al tuturor?

Atîtea suflete desperate, atîta neagră mizerie, aceşti mulţi copii—ei nu trebuesc lăsaţi să îndure chinuri, fiind-că autorii zilelor lor au pierit pentru datorie şi fiind-că acei în adevăr chemaţi să îngrijească de ei, au întocmit regulamente contrarii.

Să dăm obolul nostru pentru urmaşii acelora, care şi-au dat viaţa în lupta pentru existenţă şi pentru progres.

Grecia şi România

Conflictul aiplomatic dintre Grecia şi România se poate considera ca definitiv aplanat.

Relaţiunile economice d'intre cele doua ţări şi-au reluat cursul lor normal.

Faptul s'a împlinit prin următoarele împrejurări: în 1906 se votase de Cameră o lege prin care mărfurile din Grecia irau supuse la o mare suprataxă. Guvernul obţinuse dreptul de a pune în aplicare această lege sub rezerva aprobărei Parlamentului, în sesiunea viitoare.

Proectul de lege prin care se menţinea această taxă a fost votat de Cameră, dar el n'a mai putut veni în discuţia Senatului, din cauza altor evenimente şi a retragerei guvernului.

In urma acestui fapt supra-taxele au căzut de drept şi relaţiunile economice ale României cu Grecia şi-au reluat cursul lor normal normal ca şi înaintea conflictului.

CATE-VA NOTE

Un profesor a fost invitat odată la un banchet politic. Profesorul, pentru acea împrejurare, pregătise un discurs: vroia să vorbească despre Inteligenţă în politică.

Cînd veni la banchet şi-şi aruncă privirile la dreapta şi la stînga, profesorul, înscris la tuasturi, vorbi despre... caractere.

D. Th. Jellea, farmacist în tate şi membru al partidului a fost, în fine, luat în consid i s'a dat furnitura medicam Seminarului Veniamin.

Un liberal a explicat de c dat această furnitură: ca săneasca.

*

Postul de comisar al guv pe lîngă Creditul urban din I încă vacant, din cauză că ofer tru acest loc de plăcută... vilig ie foarte mare.

Intre alţii candidează şi d. Paraschivescu, cunoscutul bă litic din Iaşi.

Intrebat de ce se întîrzie mirea sa, cc. Naiman răspund — Atîţea cer locul acesta, dacă ar fi să ni-l dee la toţ sub-comisari nu comisari!

*

Un liberal discuta cu alţii fuziune Şi cum părerile era bite, unii susţinînd că fuziune servatoare va slăbi guvern că ea nu va avea nici o in asupra situaţiunei partidului putere, liberalul zise:

— Conservatorii se aflu în f iar liberalii în profuziune—p mare tot noi mai tari!

OAMENI ŞI LUCRURI

APA RECE

Cetitorii îşi amintesc fără îndo acea corespondenţă apărută în un ultimile numere ale „Opiniei" şi se povestiau peripeţiile unei duşm tre un medic şi un farmacist la u din Focşani. Pentru a-şi resbuna farmacistului, doctorul în chestiun curs la un mijloc....drastic şi anum cetat de a mai prescrie medicam doptând drept ori-ce remediu ac ment suprem şi în adevăr inofens rece. Nu ştiu dacă medicul în ch prescria acest leac în condica de nanţe sub numirea clasică de *aqu* sau *aqua communis* ori dacă, pur plu, poruncia gardianului să dee vilor apă rece de băut, anumite la anumite ore. Aceasta ne lăm reclamaţia d-lui farmacist către ep spitalului. Ceea ce ştiu este că un sideră lucrul ca o faptă gravă şi rajul de a atribui acelei renunţări dicamente moartea unuia ori ma tora dintre bolnavii spitalului, r astfel u micul incident la importan crime sociale.

E adevărat că în anumite privin navii sunt la discreţia ştiinţei ori inţei medicului; că până la un pu există responsabilitate medicală f rezultatul tratamentului, că nimic piedică bunăoară pe doctor de a un tratament „original", de a fac experienţe ar vroi pe pielea paci dacă nu chiar de a-i prescrie leacu rect protivnice trebuinţelor lui.

Ori însă cazul se prezintă E vorba de o grevă a medicu potriva terapeuticei în general şi recum impresia unei filosofii serio nei modernizări a curei lui Kneip ministrată pe cale internă,—o hyd rapie sui generis...Că a murit bo de pneumonie un dovedeşte nimic babil că ar fi murit şi cu medican prescrise după cum a murit fără e aşa precum eroii lui Molière mor boală, ci de ..trei doctori. Cine î pomenit ca apa rece, acea sănăto minunată băutură, apa rece de izvo mîntuie pe călătorul trudit şi sting mai grele suferinţi, poate fi ucigă Dar nu avem noi oare zeci de m oameni fără căutare medicală? D este alta oare aşa zisul serviciul m prin satele noastre de cît aplicarea mului Macridescu de la spitalul di şani? Şi iată,—ţeara merge înain mea trăeşte, incasările merg crescîn perimentările cele mai ciudate sunt duite pol ticianilor: de ce n'ar fi îngăduit unui bătrîn doctor să fac cînd în cînd cîte o experienţă po ştiinţifică?... Doctorii, prin însăşi p unea lor, nu prea sunt oameni De aceea nu trebuie să ne mire mult că experienţele lor aduc dup cîte o victimă, două. Cu atît mai dacă oamenii în chestiune sufere lîngă experienţa medicală şi de c pneumonie bine venită.

Ro

și cearta luase astfel de proporții au hotărât de a urma această a- afacere prin duel.

nnalele fură imediat scoase, și lu- ețelului devenise mai viu la lumina ilor de gaz aerian. După cîteva se-, una din ele, Luiza, cade leșinată, la sînul stîng. Tovarășa ei a să fugă, dar fu oprită de martorii ei scene și condusă la comisariat.

iza Martin, grav rănită, a fost tran- ată la Spitalul Hotel Dieu.

* * *

orile reginei Victoria.—In toamna ii an va apărea la New-York în- a colecție a scrisorilor reginei Vic- a Angliei. Această colecție —în 3 ne—va cuprinde o perioadă memo- a Istoriei moderne, de oare-ce va ne campania pentru abolirea drep- r asupra grînelor, mișcarea revolu- ră de la 48, liberul schimb, resbo- in Crimeea, etc. etc.

* * *

victimă a...cinematografului. - Un fo- f, Guillaume Zeiss, și-a găsit moar- vrînd să compue o scenă cinemato- că. Faptul s'a petrecut în următoa- împrejurări: Fotograful a vrut să ue o scenă reprezentînd o crimă pe ferată. Mai mulți funcționari inferi- revoltați caută resbunare și vor să e cîte-va șine pentru ca trenul să eze. Un X (Zeiss) intervine și pen- a să scape criminalii de acesta, Zeiss gat și pus pe șine, pentru ca să fie it de tren. In momentul acesta, lo- tiva făcînd o mișcare a atins o șină căzînd pe Zeiss, l'a lovit foarte grav p. Fotograful Zeiss, transportat la l, a murit a doua zi dimineață.

* * *

cialiștii și armata.—Reichstagul ger- continuînd discuția asupra budgetu- ministeriului de resboiu, deputatul so- st Noske a făcut cîte-va declarații rtante. „Nici un socialist, a zis Noske, ideea de a cere suprimarea arma- Din contra, noi înșine am rîs când hezia s'a încercat la o dezarmare n t r u că noi știm că luptele e- mice sunt încă destul de pu- ice între diferitele națiuni pentru ca le să se gîndească la o dezarmare. credeți, am fi noi atît de nebuni ru ca să tolerăm ca dușmanul să se ustească asupra Germaniei și s'o de- eze?

ocialiștii știu foarte bine că la un caz n resboiu nenorocit, cine va suferi mult decît populația săracă?

Bebel v'a declarat aci că socialiștii pune și ei pușca la umăr, dacă ne taca dușmanul. Nu este deosebire în- noi, socialiștii și voi burgheji. Noi respinge atacurile cu aceiași energie i celelalte partide.

ocurile de noroc la sate

nderea acestor jocuri.—Primejdia lor. Măsurile luate.

. Maior Mirinescu inspectorul ge- al al jandarmeriei rurale a ra- tat ministerului de interne că bîl- ile ce se țin prin comunele ru- sunt cutreerate de indivizi sus- ți, cari se îndeletnicesc cu jocu- de noroc și jefuesc pe țărani ă și de ultimul ban.

. inspector al jandarmeriei a mai nunicat ministerului că a dat or- jandarmilor rurali să interzică urile de noroc, dar ordinul nu putut aplica din cauza neajunsu- r și dificultăților pe care le fac darmilor, autoritățile comunale, e pretind că jocurile de noroc în ciuri să fie libere, pentru că ele duc venituri comunelor:

Cunoscînd daunele pe care le cau- ză mai cu seamă populației rura- jocurile de noroc, d. C. I. Nico- scu, secretarul general al minis- ului de interne, a hotărît să se o- ască cu strictețe aceste jocuri, a invitat toate autoritățile pendinte acest departament să procedeze rigurozitate contra acelora care exploatează slăbiciunea sătenilor prin jocurile de noroc.

Ministerul de interne a mai adus la cunoștința autorităților comunale, că dacă nu vor lua măsuri spre a stîrpi această plagă, sub ori ce formă, fie în bîlciuri fie în localuri publice, vor fi aspru pedepsite, fiind considerate că protejază pe cei ce se abat de la legi și care demoralizează pe săteni și le distruge ori-ce înclinațiune pentru muncă.

Litere-Științe-Arte

Una din cele mai mari neplăceri ale gazetăriei este fără îndoială acea ce rezultă pe urma dărilor de seamă literare și artistice. Din fericire iarna a trecut și odată cu dînsa infinit de numeroasele spectacole, reprezentații, concerte. Cine oare poate cunoaște peripețiile de suflet și de conștiință prin care trece un recenzent teatral, risicul de a-și crea ca din senin o pleiadă de dușmani sau cel puțin de a-și pierde un mare număr de prieteni, de simpatii? Dar dacă teatrul își inchide porțile odată cu sosirea primăverei,—ca un omagiu adus frumuseților primăverei și.., căldurei anotimpului—în schimb vitrinele librăriilor înfloresc și mesele redacțiilor gem de volume proaspăt apărute—volume originale bine înțeles.

A, dacă printre dînsele n'ar fi și unele de ale cunoscuților sau chiar de ale prietenilor tăi! Dar cum poate un recenzent să nu aibă cunoscuți și prieteni cari scot volume? Dar unele din aceste sunt chiar tipărite direct din motivul că....prietenii și cunoscuții lui se bizuie pe simpatia și pe sprijinul lui. Și atunci—plîngeți, plîngeți pe nefericitul recenzent și doriți-i cît mai puține....prietenii.

*

„Procedeul Whitelead" în cura radicală a hemoroidelor" este titlul unei lucrări inaugurale pentru doctoratul în medicină și chirurgie a d-lui M. D. Stamatopol, absolvent al facultății din Iași.

*

Biblioteca Este din Modena a dobîndit un autograf al lui Rossini, o compoziție necunoscută a maestrului. Manuscrisul poartă titlul, dedicația și date, scrise astfel, de mâna lui Rossini: „*Scherzo* pentru piano, oferit marchizei Ricci de devotatul său Gioacchino Rossini. Florența, 28 Iulie 1850".

*

Eminentul istoric italian Guglielmo Ferrero e actualmente un oaspete al Parisului, dar pentru puține zile. Autorul „Grandoarei și decadenței Romei" va pleca spre Argentina unde a fost invitat de mulți admiratori entuziaști să țină conferențe în limba italiană.

*

Cât cîștigă critici dramatici și muzicali în America.

Criticul lui *Evening jurnal* din New-York primește, zice-se, 50.000 dolari pe an, la care trebue să adăugăm partea ce i se cuvine din beneficiile ziarului și care s'ar rîdica la 25.000 dolari, adică un total de 75.000 dolari sau 375.000 lei.

*

STRUNA ZILEI

PROFESIONIȘTI

Intre proprietarul unei spălătorii de rufe și fratele său, proprietarul altei spălătorii a avut loc aseară o bătaie și o adevărată devastare.

Dimineața.

Ce găsea ziarul straniu
Intr 'asemenea 'ntîmplare?
In familii doar se spală
Toate....rufele murdare.

Informații

Nu este exactă știrea dată de un ziar local, ca fuziunea ambelor partide conservatoare ar fi fost declarată, în mod oficial, în ședința de eri a comitetului executiv central al partidului.

Acest comitet nici nu s'a intrunit ieri și prin urmare n'a putut lua nici o decisiune.

Adevărul este, dupe cum am anunțat și ieri, că comitetul se va intruni astăzi, Marți, la orele 3, că tot astăzi se va presinta, pentru prima oară și comitetul executiv al clubului junimist, cari ambele vor proceda la alegerea noului șef.

—

D. D. Hențescu, judecător al ocolului II din Iași, a fost pus în disponibilitate.

Un mic roman, petrecut la un hotel din Iași, a atras această gravă pedeapsă magistratului din Iași.

—

Examenele particulare

Pentru școlile primare. — Inscrierile copiilor pregătiți în particular, în familie sau institute private pentru clase primare la examen de o singură clasă se vor face de la 20—25 Mai cel mai tîrziu la revizorul școlar al județului respectiv.

Inscrierile pentru două sau mai multe clase se adresează ministerului de instrucție, de la 1—10 Iunie cel mai tîrziu, arătîndu-se în petiție motivele ce fac pe solicitator să ceară examen de mai multe clase.

Condițiile înscrierei. — Pe lângă cererea adresată revizorului, pentru examenul de o singură clasă, se va alătura:

Recipisa unei casierii publice pentru suma de 20 lei, consemnată pe seama administrațiunii Casei școalelor; actul de naștere, certificatul examenului anterior pentru cei cari se presintă la examenul de altă clasă de cît întâia.

Pe lîngă cererea adresată ministerului pentru examen de două sau mai multe clase, se vor alătura: certificatul ultimei clase primare, recipisa unnei casierii publice pentru suma de 40 lei, consemnată pe seama administrațiunei Casei școalelor și actul de naștere.

Pentru clasa IV-a înscrierile se fac la revizorul școlar, iar examenul trebue trecut numai la școlile publice.

Examenele la școlile publice ale elevilor pregătiți în particular se vor face în zilele de la 10 Iunie înainte ca și școlarilor regulați, însă în orele de la 3—6 p. m., orele de dimineață fiind destinate examinărei școlarilor regulați.

—

Comitetul teatral s'a intrunit ieri la ora 5. Erau de față d-nii Gr. Buicliu, președinte și E. Caudella, membru în comitet.

S'a hotărît ca joi să fie o nouă intrunire la care va lua parte și comisia financiară pentru stabilirea budgetului.

Pentru viitoarea stagiune biletele de favoare vor fi suprimate.

Presidentul a invitat pe d. Ghibănescu, membru în comitet, să revie asupra demisiei și l'a însărcinat să se intereseze de angajarea unui director de scenă.

D-nii H. Lecca, C. Notara și P. Liciu sunt desemnați a ocupa, unul din ei, acest post.

Angajamentele de artiști se vor face în timpul primăverei.

Petițiunele se vor adresa direct comitetului.

—

In multe comuni din județul Iași se observă, din nou, începuturi de mișcări printre țărani.

Inspre Bădeni a plecat ieri seara un escadron de călărași. La Popești țăranii sunt foarte enervați. Proprietara moșiei, d-na Cantacuzen-Pașcanu, s'a refugiat în Iași.

—

Persoanele mai jos notate au fost înaintate, numite și transferate, pe ziua de 1 Mai s. v., în următoarele posturi din cancelaria epitropiei generale a Casei spitalelor și ospiciilor Sf. Spiridon din Iași, și anume:

D. Gr. G. Pascu, actual ajutor la serviciul comptabilității, în postul de registrator, în locul d-lui I. Medeschi, demisionat.

D. Al. Botez, actual verificator, în postul de ajutor-comptabil, în locul d-lui Gr. G. Pascu, înaintat.

D. Al. Voișel, actual țiitor de scripte, în serviciul comptabilității, în postul de verificator, în locul d-lui Al. Botez, înaintat.

D. Orest Panu, absolvent al școalei comerciale superioare și fost controlor la Creditul agricol, în postul de subcasier, în locul d-lui Gh. Barcovanu.

D. Gh. Barcovanu, actual subcasier, în postul de țiitor de scripte, în serviciul contabilității, în locul d-lui Al. Voișel.

—

Ni se scrie din București că d. C. I. Nottara va fi reangajat în toate drepturile sale ca societar de cl. I al Teatrului Național din București.

—

In vedere că trupele se află încă concentrate, parada de 10 Mai nu va avea loc anul acesta, nici în București, nici în provincie.

—

Imigrarea meseriașilor din străinătate nu va mai fi îngăduită de cît în urma unei permisiuni speciale a Camerilor de meserii.

Masura a fost luată în scop de a proteja pe meseriașii romîni și pe acei străini aflători în țară.

—

D. Dimitrie Lambrino învățător în comuna Roșiorii-Ciuturești județul Roman a fost detașat la școala din Podul-Iloaei și însărcinat cu direcția acelei școli, în locul d. Brudaru numit sub-revizor la Iași.

—

D. C. Moțât noul inspector comunal al plășei Băiceni, a depus eri jurămîntul înaintea d-lui C. Stere, prefect și a plecat apoi în plasă.

—

DIVERSE

— A fost arestat individul Pantelimon Constantinescu de meserie cojocar, găsit vagabondând pe stradele orașului.

— D. N. Ionescu din comuna Buciumi cotuna Vlădicani a reclamat poliției, că astă noapte niște necunoscuți făcători de rele i-au furat de pe cerdac opt rânduri de haine femeiești, un șal și 2 perechi de hamuri. Poliția cercetează cazul.

— A fost arestat individul Gherșim Seorțariu găsit ca suspect, fără acte.

— S'a declarat epidemia de Morbili în comuna Galata.

— S'a declarat epizotia de febră aftoasă în comuna Mironeasa. Au fost luate măsurile sanitare.

— Serviciul sanitar a primit ordin ca serul antitetanic să și-l procure numai dela institutul bacteriologic din București.

— A fost arestată femeia Maria Bostan din strada Alexandri care a opărit intenționat, cu apă clocotită pe Aron Moscovici.

— S'a luat dispoziția ca toate măsurile de greutate, lungime și capacitate de la toți negustorii, să fie verificate și marcate.

— In comunele Leordeni și Cocive s'a declarat epizotia de febră aftoasă.

— Consilierul Ion C. Cojocaru a fost ales ajutor de primar al comunei Belcești în locul lui Vasile Th. Cojocaru demisionat.

— Consiliul comunei Cotnari a rîdicat autorisația de băcănie urmatorilor negustori din acea comună. Leiba Gal, Moisa Con, Simon Lazner, Herșcu Dornaizeu Avram Zalman, Iancu Livadaru și Iancu Isacovici. Pentru aceasta s'a cerut și autorizația prefecturei.

— Locuitorul Const. Boțoc a cerut autorizația, de a deschide o crîșmă în comuna Coarnele Caprei.

— A fost arestat individul Th. Ursu din mahalaua Adunați, împlicat într'un însemnat furt.

și tare au fost nemîngîiați în ziua a: abia, abea, i'a mîngîiat preotul o vorbă și anume:

— „Măi, oameni; Nu vă smomiți a calea cea bună, că doar sf. Gheghe și sf. Dumitru n'au fost ostași? Numai cu asta s'au liniștit și nu a. Nu de alta dar sfîntul era prea parte, căci altfel tot s'ar fi dus la

Cînd aveau oamenii vre'o boală în să n'aveau la cine alerga că sfîn-, doar, spunea o vorbă și bolna- era sănătos.

Cînd avea unul o pierdere n'avea e îl mîngîea că cutare, din cutare ia luat boul ori vaca.

De acum, așa rămîne lucrurile să plîngă iar lui Dumnezeu, deaeptul.

Pînă într'o primăvară așa după ște. Era zi de arat. Și era un soare lce și blînd și un vînt ogoitor, m e primăvara cînd e pămîntul v. Ogoarele păreau așternute cu cere și covoare, verzi unele, altele, altele vinete, pe care mișuna ște puncte albe: eșise oamenii la arat și grapat.

Ion a Marcului, Toader Ceoarec, Vasile a Anei și Petrea a Stanciului, toți din Rîbîca Seacă, erau la hatul satului, și a căror ogoare mai se învecinau.

Deooată Ion a Marcului, care ținea coarnele plugului, zise unui băețandru ce mîna boii.

— Stăi, măi Niculai!

Făcuse plugul o hîrșitură.

— Ce'i tătucă, îi da celalt?

— Stăi, că am dat de o piatră, s'o asvîrl, că'mi rupe plugul.

Cînd cotroboește, dă de o lespede o rîdică; cînd colo ce să vezi: o groapă și în ea o sticlă.

—Pii! îi da el; sticla cu rachiu îngropată cu afurisenie.

Și începu să tremure de o grijă nepricepută.

— Măi oameni buni, strigă el, către ceilalți, ia veniți încoa să vedeți minune!

Ceia să apropiară, care de pe unde erau. „Sticla blestemată", îi dă Toader Ceoarec. Nu puneți mîna! „Pune la loc Ioane!"

— Ce s'o pun la loc răspunde Ion, stai o leacă să ne uităm la ea.

— Bre! Bre! îi da Vasile a Anei. De cînd stă aicl, oare cum o fi?

— Asta mă gîndesc și eu, zice Ion. Cum o fi?

— Dați-o încolo bre oamenilor, făcu iar Toader Cioarec; că o fi plină de vîrcolaci.

Ion a Marcului se uita la Cioarec zîmbind șiret. „Ce, își zise în gîndul lui, nu cum va o fi voind aista să mai lucreze?"—Hîm! urmă el tare: Dar stai să'i văd măcar fața.

Și cum sticla de atît stat, prinsese sgură de pămînt și mucegaiu, o curăți și ce să vadă, rachiul era cum e chilimbarul.

— Măi, da mîndru'i! îi dară toți. Dar gustul cum i-o fi!

— Aici, e aici! Da'i blestemat! zice Vasile tremurînd. Te'i pomeni că pătimești ceva.

Bre îi da Stanciu, eu beau. Și iar zîmbi șiret.

— Fugi bre omule, spuseră toți.

— Bre! îi da el iar; să se fi prins blestemul de dînsul n'ar fi așa frumos.

Și scoase dopul. Un miros tare izbi nările tuturor, de mai îi amețiră.

— I! da tare-i bre! făcu Stancu înturnînd capul.

— Bea tu! zise a Anei glumind către Ion.

— Ce nu beau?—Eu sunt solomonit bădică de nînași-mea.

Și trase un gît de i se strînse fața ca ciubotă de iuft și'i hîrîi gîtlejul.

— „Pii, măi, da dulce-i! Și zîmbi șiret.

— Taci bre! făcură toți uimiți.

— Dulce-i!—Eu nu-l mai pun la loc. Nu mă îndur. E prea bun!

— Hai, să vedem și noi! îi da Petrea Stanciu, că doar n'o fi foc. Și-l punem la loc. Pentru atîta lucru, doar nu ne'o trăsni Dumnezeu.

(Va urma)

Ultime informaţii

PACTUL FUZIUNEI

In faţa grelelor împrejurări prin care trece ţara în urma rescoalelor ţărăneşti şi faţă de pericolul social care o ameninţă, subsemnaţii ne-am înţăles să facem concentrarea conservatoare, menită a apara interesele superioare ale ţărei periclitate prin propaganda socialistă care a sdruncinat temeliile ordinei noastre sociale.

Prin acest sfârşit a rămas stabilit între noi că d. P. P. Carp este de acum inainte însărcinat cu direcţiunea partidului conservator.

Gh. Gr. Cantacuzino.
P. P. Carp.

După toate probabilităţile lucrările pentru restaurarea grădinei de la Copou nu vor fi terminate de cît după 10 Mai, cînd va fi redată frequentărei publicului.

Aspectul grădinei va fi cu totul diferit, căci în locul aleiei principale de pînă acum va fi o frumoasă florărie, şi pe de lături vor fi două alee destinate circulaţiunei publicului.

Grădina a fost cu mult mărită căci gardul de la fundul grădinei a fost desfiinţat.

Comisiunea interimară continuă în totul lucrările aşa cum au fost aranjate de d. Lascar.

—

O delegaţiune de săteni din comuna Hermeziu s'a prezentat primăriei acelei comuni, reclamând în contra preotului lor Gh. Bernardin, ca nu-i caută la timp cu cele religioase şi că nu se poartă cuviincios cu ei. Se va face o anchetă pentru a regula neînţelegerea dintre săteni şi preot, care dăinueşte de multă vreme.

—

La vama Iaşi s'a constatat că un expeditor pe lîngă acea vamă, ar fi declarat —între mai multe baloturi—un balot cu ţesătură de bumbac, deşi era de lână. Autorităţile vamale constatînd delictul, au amendat pe numitul expeditor cu 600 lei.

—

Pentru familiile victimelor.—*Iată apelul ce va fi lansat de comisiunea interimară a Comunei Iaşi, spre a se veni în ajutorul familiilor victimelor deraierei de la Sîrca:*

Cetăţeni Ieşeni,

Vă este cunoscut nenorocitul accident de Cale Ferată din noaptea de 8 Aprilie curent, în apropierea Haltei Sîrca, în care patru funcţionari ai trenului, capi de familie, şi-au găsit moartea în chipul cel mai înspăimîntător.

Pe urma acestor victime a datoriei lor au remas 3 soţii şi 22 copii, ce nu mai au astăzi nici o susţinere, nici o avere, şi pe care ajutorul ce le va da, conform legei pensiilor, Administraţia Căilor Ferate Romîne, nu-i va putea uşura de cît într'o măsură cu totul neîndestulătoare.

Este de datoria tuturor cetăţenilor să contribue cu ori cît de puţin ar putea pentru ajutorarea acestor suflete amărite, spre a nu fi lăsate în voia soartei atunci cînd soţii şi părinţii lor şi-au perdut viaţa pentru interesul şi serviciul public.

De aceia Primăria comunei Iaşi a crezut de a sa datorie să facă apel la sentimentele de caritate a cetăţenilor şi să-i roage a contribui, cu ori cît ar voi, pentru adunarea unei sumi de bani spre a veni în ajutorul familiilor zişilor nenrociţi. In acest scop a deschis o listă de subscriere la Casieria Primăriei, unde se vor depune sumele subscrise, iar persoanele care ar trămite banii prin poştă îi vor adresa numai prin mandat poştal pe numele Preşedintelui Comisiunii Interimare a Comunei Iaşi, care va îngriji să înscrie numele donatorilor în lista generală, ce urmează apoi a fi dată publicităţei.

Suntem încredinţaţi că cetăţenii Ieşeni şi în ocaziunea de faţă ca întotdeauna, nu vor lipsi de la această înaltă datorie de umanitate şi se vor grăbi a aduce obolul lor care nu va fi nici odată mai bine plasat ca acuma.

La apelul ziarului nostru au bine voit a răspunde astăzi următoarele persoane, cărora le mulţumim călduros:

„Opinia"	50	lei
D. Lascar Antoniu	50	„
D. Gh. Lascar	20	„
D-na Esmaralda Papadopol	20	„
D. Ştefan Negruţi	20	„
D. Achil Gheorghiade	20	„
D. Al. Calerghi	20	„
D. Eugen Herovanu	20	„
Personalul Tip. H. Goldner	10	„

Dorim ca sumele ce se vor colecta prin noi să fie remise familiilor de Paşti. Prin urmare lista „Opiniei" rămîne deschisă numai pînă Vineri seara.

Se ştie că congresul camerilor de comerţ care trebuia să aibă loc în luna Mai, la Constanţa, a fost amînat.

Aflăm că o propunere a fost trimisă camerelor de acea din Iaşi, ca să revie asupra amînărei, căci congresul ar avea însemnătatea lui în situaţiunea actuală.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 17 Aprilie

FUZIUNEA

Manifestaţia de astă-zi.—De la consfătuirea de ieri. — Situaţiunea în provincie. — Explicciţiunele d-nului general Manu.— Ce va fi la Iaşi.

Bucureşti. La consfătuirea de ieri a ultimului consiliu de miniştri, d. general Manu a accentuat în mod clar şi energic de ce nu ia parte la actul fuziunei.

D. Manu a reproşat d-nului Cantacuzino, că a considerat şefia ca o proprietate a d-sale şi că a cedat-o fără a se fi consultat cu acei, cari i-o incredinţaseră.

Pe ceilalţi ai d-sale foşti colegi i-a felicitat că au trecut la junimişti şi i-a rugat să nu se supere dacă d-sa nu-i urmează.

D. Manu a declarat apoi că demisionează din comitetul executiv, nu, însă, şi din partid.

*

S'a hotărât definitiv ca delegaţia permanentă a comitetului executiv central a partidului să se compună din domnii: P. P. Carp, G. Gr. Cantacuzino, Take Ionescu, Titu Maiorescu, Ale. Marghiloman, Nicu Filipescu şi I. Lahovari.

*

Acasă la dl. Take Ionescu a fost astăzi un mare număr de deputaţi, cari i-au expus situaţiunile din judeţele: Dolj, Romanaţi, Prahova, Putna, Roman, Tecuciu, Fălciu.

*

Este definitiv hotărât ca în noul comitet executiv al partidului, care se va compune din 48 persoane, să nu între de cât foşti miniştri, foşti şi actuali preşedinţi şi vice-preşedinţi de Cameră şi Senat.

In privinţa situaţiunei cluburilor din provincie, următoarele au fost hotărîte în mod definitiv:

La Iaşi, *preşidenţia clubului o va avea d. P. P. Carp; vice-preşedinţi vor fi domnii: M. B. Cantacuzin, A. A. Bădăreu şi D. A. Grecianu.*

Din comitetul executiv vor face parte: toţi foştii deputaţi, senatori, primari şi epitropi.

Aceasta va fi norma în toată ţara, în afară de cazurile unde se vor primi şi anume membrî în comitet.

La *Craiova*: în urma înţelegerei dintre d. Take Ionescu şi principele Barbu Stirbei, preşidenţia clubului o va avea d. N. Economu. Din comitet vor face parte 27 de persoane în frunte cu principele Stirbei.

Mercurea viitoare domnii Take Ionescu şi Ştirbel vor fi la Craiova ca să iee parte la instalarea noului club.

La *Tg. Jiu*: există o neînţelegere între domnii Săfteiu, fost prefect şi Toma Cămăreşescu

Centrul va avea să decidă.

La *Roman* preşedinţia clubului o va avea d. C. Cantacuzin-Paşcanu.

La *Tecuci* president d. Nestor Cincu.

La *Focşani*, unde cele 2 cluburi au ca preşedinţi: unul pe d. Take Ionescu şi alttul pe d. N. Filipescu, se va alege de president sau un localnic sau d. Carp.

La *Fălciu* va fi president d. Cerchez sau d. Teleman.

Data viitoarelor alegeri

Bucureşti.—*Data viitoarelor alegeri tot n'a fost încă fixată şi se pare că neînţelegerea între miniştri în aceasta privinţă perzistă.*

Nota din „Epoca" cum că alegerile vor avea loc cu siguranţă la toamnă pare a fi dintr'o sursă în măsură de a şti.

Sturdza ameninţă cu retragere

Bucureşti.—*Un mare număr de proprietari şi arendaşi din Oltenia, în frunte cu d. Nae Popp, s'au prezentat ieri d-lui Dim. Sturdza spre a cere ajutorul guvernului în favoarea arendaşilor şi proprietarilor devastaţi.*

D. Dim. Sturdza, foarte enervat, a vorbit timp de o oră cu delegaţia i-a ţinut o morală straşnică, a expus situaţia financiară a ţerei şi a atestat că nu guvernul ci parlamentul poate să se pronunţe asupra chestiunei despăgubirilor.

Atunci delegaţia a cerut d-lui Sturdza ca guvernul să facă pentru proprietari ceea ce a făcut şi pentru ţărani, adică să dea un manifest în care să se pronunţe pentru despăgubiri.

D. Sturza a respuns că manifestul nu leagă întru nimica guvernul căci parlamentul este acel care are căderea de a se pronunţa în privinţa unei reforme sau un act de importanţa despăgubirilor.

La cererea delegaţiei ca să se convoace actualul parlament, d. Sturdza a respuns că convocarea parlamentului constitue o prerogativă regală şi nu intră în atribuţiunile guvernului.

Primul ministru era foarte enervat şi a declarat că dacă nu va avea concursul naţiunei se va retrage de la guvern fiindcă situaţia este prea grea ca să se poată face vr'o îndreptare cînd se vor face greutăţi guvernului.

Impresia celor prezenţi este că guvernul se va pronunţa contra despăgubirilor.

Menţinerea trupelor

Bucureşti.— *In vederea că se manifestă o oarecare nelinişte în localităţile unde au fost trămise trupele, guvernul a decis ca trupele să remîie în acele localităţi până după serbători.*

Fuziunea

Bucureşti.—„Epoca" în numărul său de astăzi anunţă oficial fuziunea şi reproduce în mare parte ştirile pe care ziarele le-au dat ieri şi alaltă eri asupra modalităţei cum se va efectua astă-zi fuziunea.

„Epoca" nu publică nici un nou amănunt, afară de lucrurile publicate la timp de noi.

Neinţelegeri intre liberali

Bucureşti.— D. Ionel Brătianu, ministru de interne, a primit în audienţă eri o delegaţie a liberalilor din R.-Sărat cărora le-a recomandat să se înţeleagă cu d-nii Sihleanu şi Vespasian Pella.

Delegaţia liberalilor a respins propunea d-lui Brăteanu.

Conflict

Bucureşti.—Un grav conflict a izbucnit îutre d-nii I. Atanasiu, prefectul judeţului Covurlui şi d. Orleanu, conducătorul liberalilor din acel judeţ.

D. Atanasiu a sosit în Capitală pentru a prezenta ministrului demisiunea sa.

Revarsarea Siretului

Bucureşti.— *Vin ştiri că apele Siretului au venit foarte mari şi că au rupt podurile de la Dolhasca şi Lespezi. Apele ameninţă să inundeze împrejurimile.*

S'a cerut ajutoarele a două pontoane a regimentului 2 de geniu.

Viitorul Preşedinte al camerei

Bucureşti.—In cercurile autorizate liberale se află că d. Const. Nacu, profesor universitar, este destinat a fi viitorul presidinte al camerei.

Consiliul superior al armatei

Bucureşti.—Consiliul superior al armatei se va compune din domnii: general de brigadă Averescu ministru de răsboiu, preşedinte, A. S. R. Principele Ferdinand comandantul corpului I de armată, general de divizie D. Wartiade, general de brigadă Gr. Crainiceanu, Const. Coandă, M. Boteanu, comandantul cetăţei Bucureşti, Contra amiralul Kostinsky, Col. Hartel, secretar general al ministerului de răsboi, membru.

Propunere

Bucureşti.—*D, Ionel Brătianu ministru de interne, a propus d-lui major Iliescu de la ministerul de răsboiu, postul de director general al poştelor şi telegrafului.*

Revoluţia în Muntenegru

Belgrad.— Ziarul „Stămpa" află că în Muntenegru a izbucnit revoluţia din cauză că guvernul a dat ordin să se distrugă două tipografii ale ziarelor opoziţioniste.

Ministerul va fi demisionat dar principele a respins demisia. In tot principatul s'au institut tribunale militare. In diverse localităţi au avut loc turburări sîngeroase.

Amănunte asupra revoluţiei

Cetinge. — In ţară au izbucnit mari turburări provocate de faptul că guvernul Comanovici a tolerat distrugerea a două tipografii aparţînd unor ziare de opoziţie.

La graniţa de sud a avut loc un meeting popular armat, unde s'a votat unde s'a votat o moţiune prin care se cere principelui să licenţieze cabinetul actual şi să facă ca constituţia să fie mai mult respectată.

La Mixit şi Progorita au avut loc mari lupte pe strade. Au căzut numeroşi morţi şi răniţi.

Accident

Paris.—La fabrica de oţel de la „Homecour" s'a întîmplat un accident nenorocit. Un cazan în care se afla oţel topit a căzut din etajul de sus. Două zeci şi unu de lucrători au fost ucişi şi 6 grav răniţi.

Meeting socialist

Sofia.— Un mare meeting socialist a avut loc ieri aci şi la care au respuns un foarte mare număr de cetăţeni, unde s'a făcut apologia autonomiei bulgare şi s'a blamat atitudinea guvernului că a lasat pe macedoneni la voia întîmplărei.

Socialiştii susţin că este nevoie neapărată de lupte puternice pentru ajutorarea macedonenilor bulgari căci apărarea lor este o chestie de apărare naţională.

Groasnică Explozie

Cetinge.— *Un incendiu a isbucnit la şantierul lucrătorilor de la podul Antivari.*

Focul s'a comunicat baratcelor unde se afla dinamita necesară pentru executarea lucrărilor şi o teribilă explozie s'a produs.

Sunt două-zeci şi şapte de morţi şi patru-zeci şi nouă de răniţi.

Principesele Melita şi Milena ca şi principele Danilo au sosit imediat la faţa locului pentru a da ajutoare răniţilor.

Greva bucatarilor

Paris.—Bucatarii şi bucătăresele de aci s'au intrunit în adunare generală şi cu 1540 voturi din 1630 prezenţi au votat proclamarea grevei.

Intre altele ei cer repauzul duminical, fără reţineri la salar, şi fără distincţiune de sex.

Contra Presei

Buda-Pesta.—Cercurile politice află că guvernul ar fi hotărît să modifice legea presei din Ungaria. In acest scop ministrul va deschide o anchetă cu începere de la 4 Mai cu privire la adunarea materialului necesar pentru intocmirea reformei.

Cele două societăţi ziaristice din localitate s'au întrunit şi s'au pronunţat de pe acum în contra or-cărei reforme.

EPITROPIA GENERALA

a

Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sft. Spiridon, Iaşi

Se face cunoscut că în ziua de 28 Aprilie 1907 ora 2—4 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii, licitaţie publică prin oferte sigilate, pentru furnizarea materialelor notate mai jos, necesare spitalelor acestei casse şi anume:

6.000 metri pânză de olandă de 80 c. m. lată.
1.500 metri pânză de olandă de 100 c. m. lată.
6.000 metri pânză de bumbac fire resucite de 80 c m. lată.
1.500 metri pânză de bumbac fire resucite de 100 c. m. lată.
5.000 metri pânză de Americă de 85 c. m. lată.
1.500 metri pânză de flane barchet alb de 80 c. m. lat.
1.200 metri pânză zefir albastru de 100 c. m. lat.
1.200 metri pânză indiană de 104 c.m lat.
1.500 metri pânză hasa de 90 c. m. lată.
1.200 metri postav flane albastru de 72 c. m. lat.
600 metri materie grade livre de 80 c. m. lată.
700 metri pistră de 110 c. m. lată.
500 metri doc écru de 100 c. m. lat.
600 flane barchet colorat de 76 c. m. lată.
500 metri oxfort pentru scutice de 80 c. m. lat.
500 metri parasină de 80 c. m. lată.
500 metri Romburg de 80 c. m. lat.
300 metri materie de bumbac gloria de 120 c. m. lată.
300 metri doc gri de 115 c. m. lat.
300 metri postav ser gri de 136 c. m. lat.
300 postav melange de 136 c. m. lat.
150 bucăţi cergi de lână de 140 c. m. pe 220 c. m.
96 tulpane colorate.
1.500 metri pânză de mindire de 115 c. m. lată.
200 metri chimbrică căptuşală de 100 c. m. lată.
500 pachete bumbac Harland No. 8 şi 10.
60 pălării de feutru.
200 metri postav Azuga de 136 c. m. lat.
1.200 bucăţi cupe tablă emailate de 14 c, m.
1.200 talgere idem de 22 c. m.
1.000 pahare idem de 8 c. m.
50 lighene mari idem de 44 c. m.
50 lighene mijlocii idem de 38 c. m.
100 Ibrice idem de 15 c. m.
50 cumare mari idem de 24 c. m.
50 cumare mijlocii idem 20 c. m.
60 maşini cumare cu capace şi capsule, din care 20 rotunde şi 40 late.

Concurenţii sunt invitaţi a se prezenta în acea zi însoţiţi de o garanţie provizorie de 2000 lei în numerar sau efecte publice, iar cea definitivă va fi de 10 la sută asupra sumei rezultată la licitaţie.

Licitaţia se va ţine conform articolului 72- 83 din legea comptabilităţei generale a Statului.

Licitaţia se va face în parte sau în total după apreciarea Epitropiei.

Condiţiunile şi ori-ce alte informaţiuni se pot vedea şi lua în orice zi de lucru la serviciul Administrativ din cancelaria Epitropiei.

No. 02.926
1907, Aprilie 14.

MAGASINUL
de
MOBILE
HIRSCH—Iaşi

Mare deposit de *Mobile* **Dormitorii, Sufragerii**, *Saloane* tot ce este mai nou şi frumos, prima calitate. *Paturi de bronz, extra Noptiere, Lavabouri, Toilete* numai marfă bună. Portiere, Draperii, Perdele de la 25 lei fereastra.
COVOARE de toate mărimele.
STOFE p. MOBILE de la 2 lei m.
Scaune pentru biurouri, *Sufragerii* cu *piele* de la 18 lei. Vergi de bronz 70 bani complect pentru Brise-Bisse.
Cel mai bine asortat magasin de MOBILE din Ţară.

LA RENUMITA COFETARIE
ALEXIADE
— PIAŢA UNIREA —
COZONACI
BABE
PAŞTE
preparate după comandă de maiştri speciali.
Preţuri moderate.

Se caută la Corporaţia Artelor Grafice, un perceptor încasator. Condiţiuni avantagioase.
Doritorii se pot adresa preşedintelui acestei corporaţii d. N. V. Ştefăniu.

M. Con. Drăcşăneanu
AVOCAT
Strada sf. Sava No. 16
Consultaţiuni 8-10 dim. şi 5-8 seară

DE INCHIRIET
Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Rachell Grunberg
MOAŞA PREMIATA
Iassy strada Armeană N-rul 11
Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.
Aranjamentul corespunzător
INGRIJIRE RIGUROASA
PRETURI CONVENABILE

E. HEROVANU
AVOCAT
Strada Tăutu No. 1.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A Steuerman. Un volun de 150 pagin Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) pre cum şi o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris in contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilěza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

n Iaşi la Konya, Racoviţa' Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĚ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut, LE MÈTRE 0f30c.

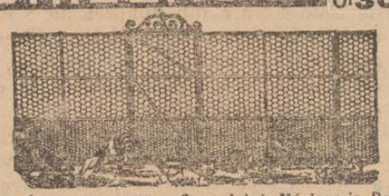

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani.
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 127.—Joi 19 Aprilie 1907

PACTUL FUZIUNEI

In faţa grelelor împrejurări prin care trece ţara în urma rescoalelor ţărăneşti şi faţă de pericolul social care o ameninţă, subsemnaţii ne-am înţăles să facem concentrarea conservatoare, menită a apara interesele superioare ale ţărei periclitate prin propaganda socialistă care a sdruncinat temeliile ordinei noastre sociale.

Spre acest sfârşit a rămas stabilit între noi că d. P. P. Carp este de acum inainte însărcinat cu direcţiunea partidului conservator.

Gh. Gr. Cantacuzino.
P. P. Carp.

Tatul ultimei sale intrevederi cu d. George Gr. Cantacuzino, în care aceşti doi fruntaşi ai partidului conservator au stabilit concentrarea tuturor forţelor conservatoare, şi în care d. Cantacuzino a împărtăşit d-lui Carp intenţia sa de a se retrage din direcţia partidului pentru ca d. Carp să poată fi recunoscut ca şef al intregului partid fuzionat, făgăduindu-i însă, d-lui Carp tot concursul şi sprijinul său.

După un schimb de vederi asupra modalităţilor în care se va săvârşi fuziunea deplină, membri comitetului au aclamat pe d. Carp şi au exprimat admiraţia lor pentru patriotica iniţiativă a d-lui G. Cantacuzino, căruia se va datori astfel reconstituirea marelui partid conservator.

VREMURI NOUĂ

Nenorocirile care s'au abătut în ultimul timp asupra ţărei, şi care au avut de efect căderea cabinetului conservator, au—fără îndoială—şi partea lor de urmări bune.

Pe de o parte problema ţărănească s'a pus în toată grozăvia ei, cu aşa violentă cruditate, în cît a deschis ochii tuturor.

Pe de altă parte, cum în viaţa socială, toate faptele şi mişcările omeneşti se înlănţuesc între ele, revolta agrară a pus în evidenţă slăbiciunea guvernului, aceasta la rîndul său a adus în discuţie situaţia partidului conservator, divizat şi minat de lupte intestine, şi în fine toate aceste la un loc au pregatit spiritele înspre ceea ce de mult timp formează năzuinţa multor cuminţi: concentrarea conservatoare.

Acum, concentrarea aceasta este fapt îndeplinit. In numărul de eri, şi în alta parte în numărul de astăzi, se arată lămurit, caracterul, condiţiile şi cu deosebire fundamentul său,—atîtea lucruri în care se oglindesc aspiraţiunile îndepărtate ale celor doritori de linişte şi de progres.

A arăta însemnătatea acestui mare act, e a demonstra evidenţa însăşi. Nu e însă fără folos a vorbi de lucruri care stăpînesc gîndul tuturor şi a tălmăci simţimintele celor mulţi.

Şi mai cu seamă nu e de prisos a reaminti, celor cari primind cu supunere situaţia nouă, îşi fac mici rezerve sufleteşti, şi privesc viitorul cu neîncredere.

Concentrarea e unirea tuturor forţelor de care dispune partidul conservator. E punerea în valoare şi în acţiune a tuturor elementelor, care din motive diferite, se perdeau pînă astăzi într'o vinovată inacţiune, sau care printr'un nenorocit procedeu neînţeles, paralizau acţiunea celor cari aduceau în lupta politică vechea tradiţie conservatoare.

Concentrarea măreşte nu numai puterea, dar şi prestigiul partidului. Ea-i înalţă moralul, îi măreşte încrederea în sine, îi dă îndrăzneala convingerei şi a puterei sale, evitîndu-i pe viitor clipele de îndoială.

Ea restabileşte echilibrul drept şi bun în viaţa constituţională a ţărei, reaşează lucrurile în starea lor normală, şi mai cu seamă readuce în sinul partidului ordinea adevărată, făcînd să dispară multe anomalii de care suferea pînă acum. In forma nouă a reîntregirei sale, partidul conservator nu va mai vedea triumful celor orgolioşi, nici zăpaceala celor mici traşi din toate părţile de vînătorii de partizani; căci reîntrat sub regimul comun, fiecare îşi va lua locul ce i-l va desemna valoarea şi meritul său personal.

Dar pentru ca fuziunea tuturor elementelor conservatoare să dea roadele sale din belşug, şi să capete însămnătatea pe care am semnalat-o, ea cere condiţiuni de adîncă sinceritate şi de cea mai vie dorinţă a îndeplinirei sale.

După o aşa de indelungată incordare de relaţii, e firesc ca multele ciocniri intre unii şi alţii, să fi lăsat oare cari amărăciuni in suflete şi oare-cari vestigii de resentimente. Datoria fiecărui e de a uita tot ce a fost, —sau mai bine de a privi trecutul ca o mare şi dureroasă învăţătură pentru vremurile nouă, care incep de acum inainte. Şi datoria aceasta e o datorie de cinste, care e subînţeleasă în incheerea pactului de concentrare. Fără împlinirea ei, adecă fără inimă curată, fără înlăturarea gîndurilor rele şi ascunse, fără mici sacrificii de năzuinţe chiar, nu se poate paşi la nimic, sau cel puţin, nu se poate spera in nimic bun.

Se pare însă că de aceste lucruri, sîntem pătrunşi cu toţii; că nu mai sînt de cît doar prea puţini—poate chiar nimeni—care să nu fi tras învăţătură din vicisitudinile vieţei acestui partid vecinic dezbinat şi vecinic in luptă internă. Se pare că avem tot dreptul să credem in vremurile nouă, in cooperarea cea mai rodnică a tuturor forţelor conservatoare, in apropierea sinceră a tuturor elementelor unite, in solidaritatea generala a partidului intregit. Şi avem tot dreptul să credem in toate aceste, cîtă vreme concentrarea se face sub cele mai bune auspicii, printr'un mare act de abnegaţie, printr'un gest frumos de renunţare, care pune intr'o lumină nouă figura venerată a bătrînului conducător de pînă acum.

Epoca nouă se insamnă deci ca un fapt istoric, care nu constitue numai o frumoasă pildă şi un îndemn sugestiv—dar care e în acelaşi timp o chezăşie puternică a înţălegerei urmate în sinul partidului conservator.

Increzători în ea, mulţumitori celor ce au pregătit-o, cu inimile calde şi cu gîndul curat, să strigăm dar cu toţii:

Trăiască fuziunea conservatoare!

P.

Epoca DESPRE FUZIUNE

Iată nota oficială ce-o publică *Epoca* privitor la fuziune:

Luni la orele 4 d. a. d. Carp a intrunit pe membrii comitetului executiv al partidului conservator.

Erau absenţi numai d-nii Teodor Rosetti şi Titu Maiorescu, care lipsesc fiind în streinătate.

Şi unul şi celalt, însă, au luat parte la toate negocierile finale cari au pregătit fuziunea.

D. Carp a comunicat comitetului rezultatul ultimei sale intrevederi cu d. George Gr. Cantacuzino, în care aceşti doi fruntaşi ai partidului conservator au stabilit concentrarea tuturor forţelor conservatoare, şi în care d. Cantacuzino a împărtăşit d-lui Carp intenţia sa de a se retrage din direcţia partidului pentru ca d. Carp să poată fi recunoscut ca şef al intregului partid fuzionat, făgăduindu-i însă, d-lui Carp tot concursul şi sprijinul său.

După un schimb de vederi asupra modalităţilor în care se va săvârşi fuziunea deplină, membri comitetului au aclamat pe d. Carp şi au exprimat admiraţia lor pentru patriotica iniţiativă a d-lui G. Cantacuzino, căruia se va datori astfel reconstituirea marelui partid conservator.

Liniştea va fi menţinută

S'a semnalat în numărul nostru de ieri faptul că în unele părţi se observă din nou oare-care agitaţie şi pregătire de dezordine cu ocazia serbătorilor.

De obiceiu, însă, în împrejurări ca acele prin care am traversat o sărbătoare oare care, este totdeauna luată drept termen de noi agitaţiuni de către acei care au fantezia bogată sau care voesc să pescuiască în apă turbure.

Aşa a fost totdeauna; aşa s'a întîmplat, nu mai departe de cît anul trecut, după turburările de paşti de la Chişinău, cînd se spune că de Sf. Gheorghe se vor repeta din nou ticăloşiile huliganilor.

Or cum ar fi, există sau nu pregătiri; zvonurile ce circulă sunt ele sau nu opera celor cu fantezia bogată, un lucru să fie ştiut: liniştea va domni pretutindinea.

Agitatorii de orice specie să ştie că nu va fi permis nici o mişcare, nici o dezordine, şi că autorităţile nu vor găsi prea scump nici un sacrificiu pentru a menţinea neturburată ordinea publică.

Armata patrulează pretutindenea, atât în judeţ cât şi în jurul oraşului şi este de sperat că exemplul celor întâmplate acum de curând, va tăia pofta tuturor aeelor care cred că pot agita sau pot tulbura ordinea publică fără ca pedeapsa exemplară să le fie aplicată.

CATE-VA NOTE

Un tip, care se perpetuase din generaţie în generaţie, care rămase acelaşi în obiceiuri şi sentimente, tinde se dispară, dacă noul president al comitetului teatral, un om foarte energic, va reuşi să facă ceea ce a hotărît: să suprime biletele de favoare la teatru.

Tipul amatorului de bilet de favoare merită o osebită atenţiune. De şi nu plăteşte întrarea în teatru, el este un perfect cunoscător al tuturor treburilor teatrului, el este în curent cu toate banalele taine ale culiselor; el cunoaşte pe de-a rostul repertoriul pe septămâni înainte—el iubeşte tot ce ţine de teatru—în afară de controlori, pentru înlăturarea cărora ar lupta cu multă pasiune.

Calicul—aşa se numeşte tipul în limbajul artiştilor—este, în deobştie, un bărbat elegant. Primul care întră în sală este el. Graba aceasta are 2 motive: ca să-şi poată alege un loc bun şi ca să-şi poată aşeza paltonul în cabina unui actor, ca să nu plătească taxa de garderobă.

Calicul—se instalează în fotoliu de orchestră—la un capăt de bancă. Dacă este poftit să se ridice de către adevăratul posesor al numărului, el o face cu multă eleganţă, fără jenă, obicinuit cu asemenea plictiseli.

In cazuri extra-ordinare, cum ar fi spre pildă spectacolul unei trupe streine, tipul se înţălege cu un actor şi întră în sală prin uşa artiştilor.

Ori ce s'ar întîmpla, ori ce spectacol ar fi, el vine, binoclează şi aplaudă.

La iarnă, dacă presidentul va persista în hotărire, bărbatul elegant va dispare din sala teatrului.

Căci toate sacrificiile le-ar face pentru teatru şi actori, dar să plătească întrarea—asta nu!

*

Domnul Poni a ajuns ca şi legenda cu sfârşitul lumei: de cîte ori se anunţă că vine la Iaşi, de atîtea ori nu vine.

Intre acestea, simpaticii postulanţi continuă cu polemica lor impotriva Academiei Române, căci ea—Academia—este pricina ne-venirei d-lui Poni.

Unul din postulanţi, care a pierdut cu totul răbdarea, răcnea ieri:

—Să ştie d-l Poni că eu nu sînt un u scurt, pe care azi îl pui şi mîine îl scoţi de la sfârşitul unui cuvînt. Eu sînt o escepţie şi cer să fiu trecut la regulă generală: cer locma.

A se vedea în corpul ziarului interesantele amănunte pe care le publicăm cu privire la drama petrecută astă-zi dimineaţă la primăria Capitalei, asupra groaznicei pruncucideri de la Bucureşti şi în privinţa scenelor teribile petrecute aseară la teatrul Apollo din Paris.

De aseminea a se ceti telegramele cu privire la ultimele scene petrecute la şedinţele Dumei.

OAMENI ŞI LUCRURI

COPOUL

Grădina Copoului va fi redată publicului de-abia în timpul verei,—lucrul e hotărît şi nu poate fi altfeliu. Transformări mari, radicale sunt în lucru şi ele cer vreme multă, cer mai cu seamă răbdare şi indulgenţă. Aşa dar, tinereţe pururi nerăbdătoare, grăbită să reiei stăpînirea superbei grădini, pasionată pentru frumoasele plimbări, lume obosită care vii în sările superbe de Mai să sorbi aierul fermecător al Copoului—răbdare!

Iar odată redeschisă, grădina nu va mai semăna cu cea de odinioară; va avea o formă nouă, va avea cu totul altă înfăţişare, altă mărime, alte alei pentru preumblări. Peste cîtva timp va fi cu totul uitată acea tradiţională şi populară alee pe care atîtea mii, zeci de mii de iaşani au străbătut-o cu vioiciune în cursul atâtor ani, măsurînd-o cu paşii rari în ritmul muzicei militare în sările de vară din primăvara tinereţii lui. Căei înainte de toate Copoul era grădina tineretului şi aparţinea numai acestuia; ea ne-a aparţinut fiecăruia din noi în decursul unei anumite epoce a unei anumite vrîste, —acea a visurilor, a avînturilor, a simţirei aprinse,—anii de dorinţi şi de iluzii, cînd toate zîmbetele şi toate inimile erau ale noastre, cînd credeam că sunt şi *trebuie* să fie ale noastre.

Văzut-aţi vr'odată bătrîni pe aleea strălucită a Copoului? Foarte arareori şi doară ca să-şi mai reînvie iluzia sau amintirea unor vremuri apuse. Bătrînii făceau figura comică în dansul grupurilor tineri căci grădina era luată în stăpînire de numeroasa şi viguroasa legiune a tineritului, oaste pururi biruitoare şi încrezătoare în puterile sale, în izbînzile sale, în norocul şi triumful său.

Cîte mistere n'ar şti să spue acea mîndră şi frumoasă alee a copoului — care nu va mai fi, — ci va fi înlocuită prin altele noi, laterale, deschise în părţile grădinei odinioară întunecate, discrete, nezărite şi neinundate de valul luminei electrice, ci servind drept tainic adăpost idilelor, şoaptelor, dramelor ce fugeau să se ascundă de ochii marelui public.

Cîte amintiri nu se înlănţue de acea veche alee adumbrită între două şiruri de copaci voinici—martori străvechi, înaintea cărora s'au perindat în dimineţele răcoroase şi în sările însufleţite, nenumărate şi neobosite perechi — urmărindu-se, căutîndu-se, pîndindu-se unii pe alţii, —efemere dar splendide scene de viaţă—de adevărată viaţă isvorită din expanziunea şi pornirea tinereţei plină de vlagă, de avînturi şi de iubire. In susurul acelor bătrîni copaci se îngînau şoaptele şi se legau misterele inimelor tinere şi adeseori ei le binecuvîntau întâile întîlniri, întâile făgăduieli, întâile fericiri.

Şi iatăte astăzi dispărută, osîndită, frumoasă şi bogată alee de altă dată; nu vor mai răsuna paşii pe nisipul tău şi nu vor mai străjui copacii tăi ca martori ai primelor iubiri. Vei fi uitată la rîndul tău cum s'au uitat atîtea jurăminte rostite în preajma ta. Fii mulţumită cel puţin că dispari sub o grădină de flori care te va acoperi în întregime aşa cum se acopăr morţii scumpi simţirilor noastre. Adăpostind florile vei fi mai fericită, — căci sunt mai frumoase şi mai trainice ca simţirile omeneşti.

Rodion

Educaţia fisică a fetelor

Slăbirea generaţiei de astăzi nu se datoreşte numai oboselei prea mari cerebrale, ci şi în mare parte, şi lipsei de activitate musculară. Şi una din chestiile care ar trebui să preocupe mai mult, pe cei ce se interesează de şcoală, ar fi chestia *exerciţiile fisice la fete*—înaintea chestiilor de morală chiar, de oarece: „valoarea unui om nu se măsoară după ştiinţă, ci după voinţa sa". Dar această voinţă trebue să fie rezultatul tendinţelor celor mai bune, care nu se pot căpăta decât în puterea unei perfecte funcţionări a mecanismului organic. Energia caracterului nu o pot avea fiinţele slabe ci numai cele robuste. Iată dar cum lucrând pentru fizic, cât de mult facem pentru morală. O voinţă puternică şi bine indreptată ne ajută în totdeauna să biruim în viaţă chiar pe cei înzestraţi numai cu spirit, dar slăbiţi fiziceşte.

Neglijarea fisicului aduce numai decât degenerarea. Şi această degenerare e cu mult mai simţită la femei printre care se găseşte un număr mai mare de: anemice, nevropate şi tuberculoase decât printre bărbaţi. Pricina acestui mare pericol e numai faptul că nu s'a dat nici o atenţie educaţiei fisice a fetelor. Deviza străbunelor noastre a fost şi a remas încă ca *„fata să placă"*. Pentru acest ultim scop Creatorul şi-a luat osteneala să „creeze pe femee" credinţa bărbaţilor moştenită dela paganism transmisă şi femeilor.

Progresul civilizaţiei ne arată în destul că nu aceasta a fost scopul Creatorului şi deci legile după care se făcea educaţia femeii, trebuesc schimbate neaparat,

Prima sarcină a femeiei e să transmită rasei vigoare şi sănătate. Dacă ea-i slăbită, cum va fi rasa? Vocaţia femeei înainte de ori-ce e de a fi *mamă* care să dea naştere copiilor robuşti.

Cei ce au întârziat să vadă adevărata destinaţie a femeei vor fi duşi înainte de nenorocirile ce isvorăsc din neobservarea adevăratelor legi.

Să vedem în scurt ce se face pentru desvoltarea fisică a femeilor.

Majoritatea mamelor care nu se conduc în viaţă decât de un singur călău — *moda* — supun pe fetiţe la o mulţime de restricţiuni, cari împedică mişcările libere atît de binefăcătoare copiilor: hainuţa, străiuţa şi frumos plisată nu permite mînilor să se mişte ca să nu se „şifoneze"; pantofiorii strîmţi şi ei şi destul de eleganţi nu permit picioarelor să alerge; apoi buclele „frisate" nu trebuesc împrăştiate de vînt.

In afară de prescripţiile a tot suveranei mode, mai e şi marele percept *„nu se cuvine"*. E lumea care vede şi nu permite nici o abatere dela legile nestrămutate ale aparenţei, fie ele ori cât de oduse legilor naturale ale vieţei.

Pentru ce nu ne-am gîndi şi la adevărata creştere ce se impune fetelor? Oare ele nu au nevoe de aceiaşi bună funcţionare a tuturor organelor ca şi băeţii? Cum? Sîngele lor nu are nevoe de aer mult şi curat? Plămînii lor nu-s capabili de desvoltare? Adevărat cu o sănătate bună se pierde frăgezimea „tenului" care pare decisiv cu viaţa femeilor.

Toată recreaţia pentru estinderea muşchilor se reducea pînă acum la cîteva oare de studiu la piano. Acest instrument, ori cît de mult i-ar fi foloasele ce ar aduce vieţei, dar e un studiu ca toate, reclamînd şi el perderi fisice.

Cu sistemul urmat pînă acum nu ne putem aştepta la o viaţă mulţumită şi în afară de faptul că am făcut *„ce trebue"* pentru fericirea noastră intimă n'am făcut nimic.

Marian în L'Education des jeunes filles arată de cîtă însemnătate e gimnastica şi alte exerciţii fizice pentru fete, însă gimnastica să difere de cea a băeţilor. Gimnastica femenină nu trebue să fie de forţă, zice el, ci să aibă în vedere „armonia fiinţei omeneşti".

Pentru băeţi recomandă *sistemul german* cu bare fixe care desvoltă odată cu forţa musculară şi curajul, iar pentru fete recomandă *sistemul suedez* care, prin mişcările-i line, pune în joc grupele de muşchi făcînd să funcţioneze toate organele. Gimnastica să fie remediul igienei rele de pînă acum precum şi al cerinţelor absurde din mediul social în care trăim.

Gimnastica trebue să stabilească echilibrul între activitatea fisică şi cea intelectuală.

Se recomandă primblarea pe ori-ce timp şi dacă se poate la ore fixe—mijloc excelent pentru întărirea sângelui şi

destinderea nervilor—cu toată stirbirea ce ar suferi „codul convenientelor“.

Fetele ca să capete sănătate şi să corije chiar unele dispoziţiuni ereditare au nevoe de hrană substanţială, care dă culorile vii feţei şi care plac oamenilor ce judecă bine, mai mult de cât paliditatea.

Să permitem şi chiar să încurajăm jocul cu mingea, coarda; cu cercul şi însfîrşit orice joc în aer liber unde plămîni funcţionează plin luând cantităţi mari de aer—acest tonic ce distruge micro-organismele. Evident că ori-ce joc reclamă precauţiunea de a împedeca la timp excesul, care poate fi mai periculos decât lipsa jocului.

Gimnastica are adevărat rol *educativ* atunci cînd e făcută aşa cum cer regulele unei bune educaţiuni.

„Să trăim prin muşchi, dacă nu vrem să murim prin nervi“—devisă pe care mamele ar trebui să n'o piardă din vedere tot timpul cît au responsabilitatea creşterei unei fete.

Şi noua dispositiune luată acum, decurând ca să se facă şi în şcolilele de fete jocul *„oiniţa“* e o minunată idee pentru a face un pas mai mult spre educarea fisică a poporului nostru.

Maria C. Buţureanu
Institutoare.

PROCLAMAREA
fuziunei conservatoare

Intrunirile de la cluburi. — Intrunirea generală.— Şedinţa comitetelor.—Discursurile.—Declaraţiile d-lui Cantacuzino.— Discursul d-lui Carp. — Discursul d-lui Marghiloman. Discursul d-lui I. Lahovari.

Marele act al fuziunei tuturor forţelor conservatoare s'a indeplinit azi cu o solemnitate şi un entuziasm, care vor rămîne neşterse în amintirea tuturor celor ce au fost de faţă.

Iată amănuntele complecte asupra modului cum s'a petrecut acest eveniment memorabil, menit să scrie o pagină de aur în istoria partidului conservator.

Intrunirile de la cluburi

După amiazi la orele 3 au avut loc la ambele cluburi conservatoare o adunare plenară a membrilor săi, la care au asistat comitetele cluburilor şi toţi fruntaşii.

Amîndouă cluburile erau arhipline.

Entusiasmul era din cel mai mare pentru toţi membrii care văd în actul fuziunei reinceperea unei ere glorioase pentru partidul conservator.

Intrunirea generală

La orele 4 p. m. d. P. P. Carp inconjurat de fruntaşi şi de membrii clubului de sub prezidenţia d-sale, vin la vechiul club conservator. Balcoanele şi ferestrele clubului erau tixite de membri care au aplaudat cu căldură şi au salutat cu ovaţiuni sosirea d-lui Carp şi a amicilor d sale.

Şedinţa comitetului

Ambele comitete executive ale celor două grupări s'au intrunit apoi şi d. P. P. Carp a fost proclamat şef al intregului partid conservator.

Această arătare a fost apoi adusă la cunoştinţa membrilor, care umpleau saloanele clubului.

Cînd d-nii Cantacuzino şi Carp au intrat, după şedinţă, insoţiţi de fruntaşi, in sala cea mare unde s'au rostit cuvîntările, o furtună de aplause şi aclamaţiuni s'a porniţ, sguduitoare, ţinînd mai multe minute!

Entusiasmul era indiscriptibil.

Discursurile

D-nii Cantacuzino şi Carp iau loc pe o tribună aranjată provizoriu într'un ungher al sălei,—şi în mijlocul atenţiunei generale, d. Gh. Cantacuzino rosteşte următorul discurs:

Deciaraţiile d-lui Cantacuzino

D. *G. Gr. Cantacuzino*: *D-*'or, Rescoalele ţărăneşti au sguduit adînc ţara din temeliile ei şi urmările lor care ameninţau să devie primejdioase, ne facem să adunăm într'un singur mănunchiu forţele conservatoare. (Aplauze prelungite).

Chestiile personale trebue să rămîie de acum înainte pe planul al doilea. (Aplauze).

Un vînt puternic de dezordine şi de desfrâu suflă în ţara întreagă; germenele dezordinei şi anarhiei a pătruns adânc în minţile întunecate ale ţăranilor. Faţă cu această stare îngrozitoare, întrebarea este, care trebue să fie tema de purtare a partidului conservator?

Se cuvine ca fruntaşii să rămie răzleţiţi în faţa primejdiei? Să se lase proprietatea şi ordinea în Stat, prada celor porniţi de instigaţiuni criminale, ca prin jaf şi omor să se facă stăpâni pe avutul oamenilor paşnici?

Partidul conservator desbinat nu putea face faţă situaţiunei. Trebuia creat instrumentul capabil de a preîntâmpina o situaţie plină de primejdii. Aceasta a fost găsit în unirea tuturor forţelor conservatoare (aplauze sgomotoase, aclamaţiuni).

In urma tratativelor urmate cu d. Carp (aplauze prelungite, strigăte de să trăiască), unirea nu se putea face de cît prin încredinţarea conducerei partidului conservator în mâinele d-lui Carp (aplauze furtunoase).

Inainte d'a lua o hotărâre am avut o consfătuire cu toţi membrii comitetului. Toţi au recunoscut gravitatea situaţiunei şi în marea majoritate, am putea spune în unanimitate aproape, am căzut de acord (aplauze).

Ori ce ezitare nu mai putea fi îngăduită.

Acum mai mult ca ori când trebue să ne amintim deviza partidului conservator, deviza care'l face mai mare de cît toate partidele: „Totul pentru ţară nimic pentru noi!“ (aplauze prelungite).

Cu inima curată şi fără amărăciune încredinţez dlui Carp coducerea partidului conservator (aplauze entuziaste, ovaţiuni).

Dea domnul ca aceasta să întărească partidul conservator, căruia i-am închinat patruzeci de ani din viaţă (aplauze).

Voiu rămâne soldat credincios al luptelor, al credinţelor, al speranţelor partidului conservator. (Aplauze).

In toate momentele grele voiu lupta pentru cauza şi ideile conservatoare.

Ca şi când s'a urcat la tribună spre a vorbi, aşa şi după ce a terminat discursul G. Gr. Cantacuzino a fost salutat de aplauzele entuziaste şi aclamaţiunile zgomotoase ale asistenţei.

Discursul d-lui Carp

Şeful partidului conservator urcîndu-se la tribună, este primit cu ovaţiuni şi aplause care durează mai multe minute.

Cînd liniştea s'a restabilit, d. Carp a rostit următorul discurs:

Domnii mei, cuvintele aşa de frumoase ale d-lui Cantacuzino cuprind un întreg program, a cărui îndeplinire mi-a fost încredinţată.

Evident că ceea ce zgudue acum ţara este o anarhie de gîndire, o destrăbălare de apucături, care trebue să ne îngrijască.

Indreptarea acestei stări de lucruri este ţelul pe care trebue să'l urmărim. (Aplause prelungite).

In exercitarea acestei obligaţiuni voi aduce toate puterile mele şi toată sîrguinţa mea (Aplause sgomotoase).

Ca să se poată fâptui binele contez pe unirea dv., nu unirea aparentă ci unirea de fapt (aplause prelungite).

Dar domnilor, cînd vorbesc de unire, să nu credeţi că îmi închipui conducerea partidului ca şi relaţiile dintre şef şi partizani, să fie ca o turmă şi un păstor.

Fie-care din partid poate să aibă ideile sale, cu condiţie însă ca să gîndiască cu mintea lui, şi să prezinte aceste păreri conducătorilor, ca un material pentru construirea edificiului.

Dar cînd conducătorul a ales piatra care este bună pentru edeficiu, toţi să se supue fără murmur.

Astfel toate vor putea fi readuse pe calea cea bună şi pentru aceasta contez pe dv după cum şi dv. să contaţi pe mine. (Aplause entusiaste şi prelungite).

Discursul d-lui Marghiloman

D. Al Marghiloman este primit la tribună cu furtunoase aplause.

Domnii mei, unesc glasul meu cu al d-v. pentru a aclama pe şef şi a aduce tributul meu de mulţumire şi recunoştinţă d-lui Gh. Gr. Cantacuzino (aplauze prelungite)

Prin iniţiativa şi voinţa d-lui Cantacuzino se îndeplineşte acest mare act (aplauze).

De aceia trebue să-i aducem omagiul nostru de recunoştinţă. (Aplauze).

Şi de oarece suntem aci şi trebue să clădim, se cuvine să ştim cum clădim.

Domnii mei, nici noi junimiştii n'am cucerit partidul conservator nici partidul conservator nu a învins pe junimişti. (Aplauze prelungite).

Faţă cu împrejurările grave prin care trecem, toţi am vrut să ne dăm tributul nostru de energie şi de bogăţie de muncă pentru binele comun. (Aplauze prelungite)

Din lucrurile grave pe care le-am văzut, constatăm nu numai anarhia din spirite şi turburarea din suflete,—dar şi că n'am făcut îndeajuns pentru organizaţia noastră de stat. (aplauze).

N'am făcut destul pentru învăţământul public, n'am făcut destul pentru culcare am văzut că nu sădeşte în inimile ţăranilor pretaţia creştinească a credinţei. (aplauze prelungite).

Trebuesc deci partide nu numai de cugetativ, dar şi oameni care să poată pătrunde nevoile adânci ale păturilor populare.

Binecuvântate să fie numele celor ce au făcut să ajungem aci. (aplauze prelungite).

Litere-Ştiinţe-Arte

La teatru — adecă în sinul comitetului teatral — experienţele continuă: un adevarat laborator de experienţe artistice. E vorba—iar!—de direcţiunea de scenă şi e vorba din nou a se incerca un director strein, adecă nu de unul ieşan. Alegerea pare-se, se va face intre un autor dramatic, fost director şi nu tocmai fericit şi un mare artist romîn cu experienţă în ale direcţiunei.

Directorul-autor nu e lipsit de pricepere în ale teatrului dar are două defecte capitale: e un temperament imposibil şi e... autor dramatic, căptuşit de un traducător, localizator etc., un cumulard al tantiemei. Artistul, îmbătrînit în ale scenei —fără însă să fie bătrîn—ar avea, credem, suficientă autoritate pentru a stăpîni acel mediu în adevăr extraordinar de nedisciplinat care se cheamă mediul actoricesc. Experienţa cu autorul s'a făcut,—ar rămînea poate cel puţin ca interes de laboratorii, să se mai incerce şi cu artistul. E posibil ca, în fine, teatrul să fie mai norocos. Ar fi şi timpul!

*

Archiepiscopul din Canterbury a anunţat că cu ocaziunea congresului religios, ce va avea loc în curând la Cambridge, se va oficia, în mod solemn, în noua limbă internaţională „esperanto“ şi aceasta pentru a uşura comunicaţia între creştinii anglicani din lumea întreagă, cari actualmente nu posedă nici un mijloc de fraternizare între ei.

*

Misionarul american Francis Barnum, care s'a întors la Chicago, după ce a stat ani de zile în Alaska de Nord, anunţă că a descoperit prin acele părţi, un neam de uriaşi albi a căror talie întrece pe aceea a oamenilor cari sunt socotiţi în Europa ca fenomene şi ai căror muşchi sunt atât de puternici în cât ar putea desrădăcina un ştejer.

Misionarul afirmă că acei uriaşi sunt de rasă caucasiană persană.

*

La Grenada domneşte o mare agitaţie pentru că faimosul palat Alhambra ameninţă să se dărâme, din cauza neprevederei autorităţilor cari n'au voit să înscrie fonduri pentru lucrările de restaurare ale acelui monument.

Ziarele publică articole călduroase prin cari cer ca Alhambra, una din gloriile Spaniei, să fie scăpată de ruină.

*

Se comentează mult la Viena moartea tragică a celebrului chirurg şi inventator Mosetig.

După părerea unora, moartea lui ar fi fost cauzată de o nenorocire accidentală. Mosetig avea dese leşinuri ş în timpul unui leşin a căzut în Dunăre la Viena. Corpul lui n'a fost încă găsit.

Mosetig era o ilustraţie a chirurgiei şi inventatorul iodoformului.

Dânsul s'a făcut celebru ca chirurg în războae luînd parte la asediul Parisului în 1870, la luptele pentru ocuparea Bosniei şi la răsboiul sîrbo-bulgar.

El era născut la Triest în 1838 însă a trăit aproape mereu în Viena.

*

Eva e titlul unei opere noui ce s'a reprezentat pe teatrul municipal dela Magdenburg. Autorii săi dr. Eisert şi Mattausch, au numit-o simfonie scenică. Lucrarea aceasta e într'un act: principale scene ar putea fi desemnate prin cuvintele: Nocturnă, Adagio, Scherzo, Allegro maestosă, Largo, etc. Textul e o adpataţiune a unei vechi legende; toată acţiunea consistă în coborîrea în Infern a Evei, care vrea să scape pe Adam prin amorul ei.

*

Parisul se pregăteşte a celebra aniversarea de 50 de ani de cariera a lui Charles Lecocq. Prima lui operă a fost într'adevăr reprezentată la 1857 şi se numea Doctorul Minune. El s'a născut la Paris în 3 lunie 1830, şi fu elevul lui Bazin şi al lui Halévy. Critica franceză îl salută acum cu titlul de renovator al operei franceze.

*

La expoziţia universală de higienă şi industrie din Paris, care au fost deschisă în grădina Tiuleriilor droghiştii de la firma „Elefantul“ au fost premiaţi cu medalia „Grand prix“ pentru o vopsea nouă preparată de d. Galaţeanu şi espusă acolo.

*

STRUNA ZILEI
SOLDAŢILOR

Apele Siretului s'au revărsat. S'a chiemat în ajutor soldaţi din geniu.

Mai eri, soldaţi, aţi stins un foc:
Rescoale'n ţara toată,
Acum fugiţi s'opriţi în loc
O... apă răsculată.

Informaţii

Academia romînă, în şedinţa de eri, a ales de membri corespondenţi pe domnii: I. Simionescu, profesor de Botanică la Universitatea din Iaşi şi Sturza-Scheianu.

D. General Manu a adresat d-lui Gh. Gr. Cantacuzino următoarea scrisoare:

D-lui Gh. Gr. Cantacuzino
Şef al partidului conservator,

Faţă cu tendinţele nuoi de compoziţiune politică şi de activitate conservatoare ce observ că dobîndesc din ce în ce o mai mare preponderanţă în sînul partidului conservator, tendinţe cari nu sunt împărtăşite de mine, cred că nu mai pot lua parte printre membrii comitetului partidului conservator.

Generaţia mai tînără care a hotărît asupra acestor tendinţe urmează a lua şi răspunderea viitorului.

Prin urmare, rămînînd membru al partidului conservator eu mă retrag însă din sînul comitetului diriguitor şi'mi reiau locul de observator, fără nici o obligaţie faţă de decisiunile comitetului.

Primiţi, etc.

General Gh. Manu

D. Eduard Caudella, membru în comitetul teatral, a demisionat din această delegaţiune.

—

D. V. Brăescu a fost numit şeful seiviciului administrativ al eforiei sf. Spridon din Iaşi.

—

„Monitorul Oficial“ publică budgetul comunei Iaşi pe exerciţiul 1907—1908.

Cletuelile ordinare ale comunei Iaşi pe acest exerciţiu se ridică la suma de lei 2477.925, 90 bani; iar veniturile ordinare la suma de lei 241.676, 69 bani.

Veniturile extraordinare sunt de lei 31.820, 80 bani; iar cheltuelile de lei 31.500.

—

DIVERSE

— A fost autorizată intrarea în ţară prin Burduşeni, la 160 muncitori agricoli Unguri, aduşi de D. Berman Juster pentru moşiele Cilibiu şi Cârjoaea.

— Locuitorii Manolachi Chihoaia şi Vasile Iacob din Cărniceni au fost amendaţi cu cîte 10 lei, în folosul comunii Cârniceni, pentru contravenţii la legea sanitară.

— A fost autorizată intrarea în ţară prin Galaţi, la 100 muncitori agricoli Bulgari, aduşi de d-l Eugen Albert administratorul moşielor Oneşti, Urziceni şi Boroşoaea.

— Casa incendiaţilor a trimis ajutoare, următorilor locuitori din judeţ, a căror avut a fost distrus de flacări: Neculai Topoi din com. Buznea, 50 lei Haim Hofman din Iaşi, 50 lei şi lui Toader Sucu din Sipote, 50 lei.

— Autoritătile urmăresc pe individul Petre N. Paraschivescu, condemnat pentru abuz de încredere de Curtea de apel din Bucureşti.

— Declarându-se epizotia de febră aftoasă în Bălţi şi Acherman din Basarabia, cele mai riguroase măsuri de poliţie sanitară, au fost luate la graniţa dinspre Basarabia.

— A fost desfiinţată parohia Costineşti din jud. Botoşani, înfiinţându-se în loc parohia Dolina, în acelaşi judeţ. De asemeni a fost desfiinţată parohia Măscăteni (Botoşani, satul trecînd la Ionăşeşti şi s'a înfiinţat în loc parohia Cervicesti tot în Botoşani.

— Mihai Peritom elev la seminarul pedagogic a reclamat poliţiei că servitorul Ion Coştinei care i-a furat din dormitor suma de 200 lei. Coştinei a fost arestat.

— Locuitorul Leizer Rozenberg din strada Salhana, s'a plâns poliţiei că astă noapte pe la orele 12 jum. nişte indivizi i'au scos uşa de la antret şi introducîndu-se în casă i'a furat mai multe rânduri de haine, lui şi lucrătorilor lui.

— Jandarmul rural Gh. Oceanu din strada Ciric s'a tânguit poliţiei, că astă noapte i s'au furat din un paravan mai multe lucruri. Bănuind că autorii ar fi locuitorii Dumitru Ciobanu şi Const. Garnec din aceiaşi mahala, poliţia i-a arestat.

— Locuitorul Iancu Leibovici din str. Frecău a reclamat poliţiei, că 4 ţigance intrînd în casă la dînsul ca să-i ghicească i-a furat mai multe lucruri. Poliţia cercetează.

— Poliţia a arestat pe individul Pascal Feldman din com. Coarnele Caprii găsit fără acte în regulă şi avînd asupra lui o sumă însemnată de bani.

— A fost arestat individul P. Radovici de naţionalitate sîrb, întrat în ţară fără paşaport.

Poliţia a arestat pe individul Nichita Bogza din str. Albineţ care a bătut stîlcind rău pe femeia Domnica Pădurariu concubina sa.

— S'a autorizat intrarea în ţară prin Brăila la 100 lucrători terasieni, bulgari, aduşi de d. inginer C. Scheller, antreprenorul lucrărilor de terasament al liniei ferate Podu Iloae—Hîrlău, lotul I.

SFÎNTUL

Şi trase fie care cîte un gît.

— Bun e bre! vorbi a Anei.

— Bun vorbi Stanciu. Pii, da, tare-i! Nu-i dulce, da 'i bun.

— Ei acum, vorbi Ion a Marcului, să l mai pun la loc?

— Acum ce să'l mai pui la loc, îi dară ceilalţi; om da şi noi o leturghie Duminică la biserică şi ne-o erta Dumnezeu. Să bem sticla şi pace!

—Măi, zise Ion a Marcului, eu cred, că s'o prins blestemul de sticla asta, ca de opinca mea. Ce blestem! Parcă popa nu bea rachiu? Crezi că nu bea? Ba încă cum: de cel şi făcut cu scorţişoară şi zahăr.

— Chiar aşa zise, Petrică a Stanciului. Dar eu să vă spun alta: Sfîntul, bine, a spus că în trei ani dacă nu se lasă lumea de rachiu se prăpădeşte. Să zicem că'i aşa. Dar nu mai noi şi alte sate de pe aproape nu beau rachiu. Da, ia du-te mai încolo, în jos, că beau de sting pămîntul; iar de la Sfînt sînt patru ani şi nu se mai prăpădeşte nici o lume. De ce să'mi chinuesc eu nevasta şi copiii, tocmai acum cînd stau mai bine, şi să nu am în casă cîte o leacă de rachiu. Ba, am să cumpăr chiar astă seară un şip de colo dela crîşma ceea din şosea şi am să'l duc acasă la nevastă.

— Ia, acum ai vorbit bine, ziseră ceilalţi. Noi ne uităm ce spune Popa?

Dar soarele de amează începu a se coborî încet, încet ca pe o scară, tot slăbind, slăbind lumina. Oamenii mai cinstiră din şip şi s'au întors cu voioşie la plugurile lor. Au arat, ce au arat şi pe la toacă iar au tras cîte un gît; iar, cînd soarele era ca şi oglinda sticla fu goală. Sosi şi amurgul. Incet soarele se lăsă după munţi acoperit de o pînză subţire de nori printre care razele de aur treceau ca nişte lungi suliţi de lumină, ce treptat cu culcarea lui se scuturau tot mai mult pînă cînd lăsară apusul şi nourii scăldaţi într'o lumină de sînge.

Atunci plugarii noştri prinseră a striga:

— Uuu! Măăă! Staţi să ne întîlnim!...

Şi fiecare, prinzînd oticul la pluguri, le întoarseră pe capre şi o porniră. Unde? La crîşma lui Zaharia din marginea şoselei, căreia la slaba lui roşeaţă a apusului nu i se vedea decît acoperişul de curînd drăniţit, la Zaharia, a cărui orîndar nu era altul d-l Ştrul, cel părăsit de ei. Astfel s'a deschis din nou crîşma satului . . . . . .

Intr'o Duminică aşa după Paşti juca iar hora în bătătura crîşmei acum deschisă din nou, în chiuituri de flăcăi şi strigăt de scrînciobari. Aceeaşi masă, sub ferestrele crîşmei încojunrată de gospodari. Da, ştii parcă le spusese cine-va că acei de acum cîţiva ani să fie toţi, în păr, acolo. Şeful de garnizoană la un capăt de masă făcea aceleaşi închinăciuni şi aceeaşi zarvă şi ţivlit de femei.

Dar în toiul sgomotului, Toader a Sandului zise către Dumitru a Mărioarei cu care se împăcase:

— Vezi, măi, plăteşte nu face ca atunci.

— Ba eu nu plătesc!— zise acest din urmă. Nu plătesc, şi apoi cînd te-o mai pune păcatul vezi tu pe dracul!

— Ce spui mă! Şi-i izbi un pumn în obraz de'l dădu deaberbeleacul de pe scaun.

Frate-său Ion, şi el cam turlui, repede sări de la joc şi se începu mare, o bătae de nu se ştia ce'i de răcnete.

Insă iată, din susul uliţei se vede alergînd iar un om cu părul vîlvoi, cu bondiţa în spate, strigîn:

— Oameni buni! oameni buni! staţi.... Sfîntul!...

— Ce sfînt! Ce sfînt! Şi bătaia se încinse şi mai tare.

Ion Dragoslav

Se caută la Corporaţia Artelor Grafice, un perceptor încasator. Condiţiuni avantagioase.

Doritorii se pot adresa preşedintelui acestei corporaţii d. N. V. Ştefăniu.

MAGASINUL de MOBILE

HIRSCH—Iaşi

Mare deposit de *Mobile* **Dormitorii, Sufragerii**, *Saloane* tot ce este mai nou şi frumos, prima calitate. *Paturi de bronz, extra Noptiere, Lavabouri, Toilete* numai marfă bună. Portiere, Draperii, Perdele de la 25 lei fereastra.

COVOARE de toate mărimele.

STOFE p. MOBILE de la 2 lei m.

Scaune pentru biurouri, *Sufragerii* cu *piele* de la 18 lei. Vergi de bronz 70 bani complect pentru Brise-Bisse.

Cel mai bine asortat magasin de MOBILE din Ţară.

Ultime informaţii

Pentru familiile victimelor.—Au subscris pentru cei rămaşi pe urma victimelor catastrofei de la Sârca :

„Opinia“	50	lei
D. Lascar Antoniu	50	„
D. Gh. Lascar	20	„
D-na Esmaralda Papadopol	20	„
D. Ştefan Negruţi	20	„
D. Achil Gheorghiade	20	„
D. Al. Colerghi	20	„
D Eugen Herovanu	20	„
Personalul Tip. H. Goldner	10	„
D. V. Oiaga	3	„
D. Th. Maximovici	2	„
D. Th. Pisoschi	5	„

Dorim ca sumele ce se vor colecta prin noi să fie remise familiilor de Paşti. Prin urmare lista „Opiniei“ rămîne deschisă numai pînă Vineri seara.

Direcţiunea biroului de asistenţă judiciară o vor avea: de la 30 April la 5 Mai, d. A. A. Bădăreu şi de la 7—12 Mai d. D. Botez.

Epitropii Spiridoniei s'au întors astă-zi de la Slănic.

Comitetul societăţei Crucei Roşie de sub presidenţia Principesei Aglaia Moruzzi a luat frumoasa iniţiativă de a ajutora cu unelte de muncă un număr de 30 de săteni din judeţele din nordul Moldovei.

Se vor dărui, pluguri sau cîte-o pereche de boi, sau cîte un cal cu căruţă acelora dintre săteni, dovediţi ca cei mai saraci din sat.

Creditorii comerciantului Lehrer se întrunesc astă-zi la tribunalul secţia II-a spre a se pronunţa asupra moratoriului cerut de Lehrer.

D. St. Motoş student va fi numit secretar al seminarului pedagogic din localitate.

De astă-zi diminiaţă se află în localitate d. Grigore Buicliu, consilier la Inalta Curte de Casaţie.

Intendentul palatului administrativ, a fost invitat să locuiască în palat, pentru a supraveghea archivele şi intreaga clădire remasă nedărîmată de d. N. Cuţarida.

D. P. Poni, preşedintele clubului liberal a anunţat aseară telegrafic că şi-a amînat sosirea pentru Joi dimineaţă din cauză că astă-zi participă la alegerea preşedintelui Academiei Romîne.

Direcţiunea generală a C. F. R., a comunicat Inspecţiunei a IV Iaşi, că s'a decis sporirea salariilor tuturor impiegaţilor de mişcare cu cîte 20 şi 40 lei, acordîndu-se şi indemnizări pentru chirie.

Tribunalul secţia II a respins astăzi cererea pentru declararea in stare de faliment a doamnei S. Leibovici şi a dispus închiderea dosariului privitor la cererea de declarare de falit a comerciantului Margulies.

„Romanian Relief and Defense Committee“ din Newyork a trimis în cursul săptămînii din urmă noui ajutoare în sumă de 8000 lei pentru despăgubirea meseriaşilor şi muncitorilor evrei cari au suferit pe urma devastărilor.

In total zisul comitet a trimes prin casa Unter 14000 lei, care se află depuşi în păstrarea d-lui dr. Ghelerter.

Curţile şi Tribunalele vor lua vacanţă de mîine, 19 Aprilie pînă la 30 Aprilie.

In presa conservatoare, nici o schimbare.

Conservatorul este şi rămâne singurul ziar autorizat şi oficios al partidului reîntregit, sub şefia d-lui P. P. Carp.

Ministerul de războiu a trimis un ordin circular tuturor corpurilor din ţară, prin care le pune în vedere că în vederea serbătorilor Paştelui s'a ridicat toate pedepsele disciplinare ale ofiţerilor şi ale gradelor inferioare din armată.

Comandanţii corpurilor de trupă sunt invitaţi ca imediat să puie în libertate pe cei ce intră în această categorie.

Fabricei de tăbăcărie din Iaşi a d-lui M. Gelber i s'a acordat avantajele legei pentru incurajarea industriei naţionale.

D. Dr. Nicolae Tanasachi de la Neamţ a fost recomandat ca medic al plăşei Bahlui, în locul d-lui dr. Guţu.

D. Medic primar a fost însărcinat ca împreună cu d. inspector comunal, să inspecteze localul fabricei de frînghie Wachtel.

Eri au fost distruse de flăcări 4 vagoane cu fîn aflătoare în gara Vlădeni.

Incendiul a luat naştere de la o scîntee de locomotivă.

Sunt chemaţi pe ziua de 1 Mai, pentru a depune examenul de definitivat următorii institutori şi învăţători din judeţul nostru :

Dimitrie Mardare (Mînzăteşti), I. Corlat (Borşa), M. Damir (Totoeşti), Eufrosina Popovici (Cîrpiţi), Elena M. Ionescu (Bivolari) şi Elena D. Ionescu (Chişcăreni).

Mişcare la vămi. — Au fost numiţi şi repartizaţi pe la diferite vămi din ţară următorii agenţi vamali.

D-nii Petrea Manea, la vama Craiova Al. Hadârca, la vama Burdujeni, Const. Cauciuc, la Brăila, St. C. Gheorghiu, la vama Burdujeni, V. M. Dene, la vama Ploieşti, Mihail Teodoriu, la vama Palanca, Nicolae Bon, la vama Păiuş, Ion I. Soficu, la vama Rîu Vadului, D. Dumitriu la Burdujeni; C. N. Ciuntu la Brăila, N. I. Antonescu, la vama Rîu Vadului, F. Rădulescu, la Galaţi, G. P. Antonescu, la Bucureşti, I. Manea, la vama Păiuş, Gavril I. Holban, la Burdujeni, N. Sinescu, la Craiova, C. T. Danovici, la Galaţi, N. I. Danubianu, la Corabia, D. I. Risvan, la Sulina, G. G. Ion, la vama Oituz, G. Constantinescu, la Galaţi, Mihail Manu, la Calafat, I. A. Verzea şi G. I. Jugureanu la Bucureşti.

Aseară la ceasurile 8 a avut loc o întrunire a membrilor societăţei „Fraterna Română“. Şedinţa a durat pînă la orele 11.

Cu ocazia Sfintelor Sărbători de Paşti un grup de tineri. elevi din Gimnaziu, a format un cor care va cânta la biserica Sf. Andrei sub conducerea d-lui Gheorghiu elev cl. IV.

Iniţiativa merită laudă şi încurajare.

Ar fi de dorit ca această ideie să fie iniţiată şi de alţi tineri, ca măcar la asemene ocazii să se audă un cor la bisericele ce sunt lipsite de acnastă podoabă.

Comisiunea de anchetă instituită pentru stabilirea cauzei care a determinat catastrofa de Sîrca, s'a întrunit eri din nou în Iaşi, unde s'au făcut experienţe cu cele 2 maşini cari au condus trenul de marfă între Sîrca şi Podu Iloaie în ziua catastrofei. Comisiunea compusă din d-nii : N. Gh. Niculescu, inspector de mişcare; Antoniu şef de divizie şi Carp, inspector de tracţiune, a stabilit că nu defectuositătei vre-unei maşini se datoreşte deraiarea de la Sîrca şi că pricinele trebuesc căutate aiurea.

La Inspecţia II-a Iaşi, s'au făcut următoarele înaintări şi transferări :

D-nii H. Ulrich înaintat şef de gară clasa I ; V. Halus, şef de gară clasa I ; f. Steincheld, şef de gară clasa I ; Grig. Dabija, şef de gară clasa I ; N. Iordănescu, şef de gară clasa I ; şi N. Popovici, şef de gară clasa II.

D-lui R. Bârsan, care e şef de gară clasa I la Burdujeni, i s'a ridicat salarul la 400 lei.

Au fost transferaţi d-nii : N. Mateescu de la Secueni, la Tecuci ca sub-şef ; iar d. N. Petrovici, în locul d-lui Mateescu ca şef al gărei Secueni.

D. C. Stere, profesor de Drept Administrativ şi Constituţional, îndată după sărbătorile Paştelor îşi va reincepe cursul cu studenţii anului I şi al II-lea.

D. Petre Poni aşteptat, cu atîta nerăbdare, n'a sosit nici astă-zi în Iaşi.

D-sa a asigurat că va veni mîine, astă-zi fiind alegerea unui president la Academia Romînă.

Se dă ca sigură alegerea d-lui Titu Maiorescu.

D-nii D. Ciohodariu, jude-instructor delegat şi procurorul Haralamb, au fost eri la Bivolari unde au luat interogatorul ţăranilor implicaţi în răscoalele ce au avut loc acolo.

Pe timpul vacanţei de Paşti, lucrările secţiei tribunalului de vacanţă vor fi expediate de d. E. Lepadatu, judecător.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 18 Aprilie

Excursiune Princiară

Bucureşti.—Astă zi dimineaţa au plecat în excursiune, cu un tren special, spre Curtea de Argeş. M. S. Regina, Principesa şi Principele Ferdinand, şi Principele şi Principesa Mecklenburg.

Membrii familiei regale şi princiare au fost întovărăşiţi de d-nii General Mavrocordat, Lct.-colonel Exarcu, Maior Soroceanu.

O bandă de lăutari a luat şi ea loc într'un vagon al trenului special.

Suspendare de audienţe

Bucureşti.—*In tot cursul săptămânei mari şi a serbătorilor audienţele la M. M. L. L. Regele şi Regina au fost suspendate.*

Mari inundaţii

Bucureşti.—*Ştiri din judeţul Ialomiţa vestesc că apele Dunărei au revărsat.*

Prefectura acelui judeţ a cerut ministerului de interne să intervie pe lîngă ministerul de războiu ca să ordone vaselor de pe Dunăre să salveze avutul şi vitele din comunele Vlădeni şi Petroni.

Demisiunea unui deputat

Bucureşti.—D. Radu Mandrea, deputat, a demisionat din partidul conservator şi în acest scop a adresat d-lui P. P. Carp următoarea scrisoare :

Stimate domnule Carp,

Cînd acum trei ani m'am înscris în partidul conservator am înţeles să fac parte dintr'un partid moderat care să ţie seamă de nevoile şi aspiraţiile generale iar nici de cum dintr'un partid reacţionar ale cărui principii le-am dezaprobat pururea şi le-am socotit potrivnice bunului mers şi existenţei însă-şi a acestei ţeri.

In urma intîmplărilor triste din ultimele luni mă aşteptam şi mai mult ca partidul conservator să adopte o politică dictată de împrejurări.

Văd, însă, că departe de a urma această direcţie partidul conservator adoptă politica ce dv. aţi preconizat'o la Cameră şi tinde să respundă la revandicările populare prin rezistenţa cea mai înverşunată şi cea mai egoistă.

In asemenea imprejurări nu pot să urmez noua direcţie ce se impune partidului şi ca atare vă rog să mă consideraţi ca demisionat deşi continuu a avea cea mai perfectă stimă pentru d-voastră.

Drama de la Primaria Capitalei

— Un funcţionar trage cu revolverul asupra noului secretar general al primăriei şi apoi se sinucide.

Bucureşti.—*Astă-zi dimineaţă s'a petrecut în sala secretarului general a primăriei un atentat contra d-lui Perieţeanu, noul secretar, urmat de o sinucidere.*

Iată în ce împrejurări :

Pe la orele 10 se afla foarte multa lume în sala secretariatului unde lucra la biroul său ajutorul de secretar Spirescu, iar în picioare se afla alăturea de birou Costică Stratilescu, fratele vitreg al ajutorului de secretar.

Pe când lumea încunjura pe d. Perieţeanu şi îi cerea diferite lucruri Stratilescu scoate un revolver din buzunăr şi trage un glonte asupra d. Pericteanu, fără însă, să-l atingă.

In acealaş timp Stratilescu îşi descarcă două gloanţe de revolver în cap şi rămâne mort pe loc.

*

Asupra cauzelor acestui atentat pare că rezbunarea a înarmat braţul lui Stratulescu.

Este drept că d. Perieţeanu a declarat corespondentului nostru că nici nu l'a cunoscut pe acest Stratilescu şi deci n'a putut avea vre-un motiv de răzbunare în contra sa, dar d. Spirescu, ajutorul secretarului a declarat că Stratilescu era furios de ce Perieţeanu a fost numit într'un loc care de drept i se cuvenea fratelui său vitreg.

Stratilescu era funcţionar al percepţiei comunei.

*

Parchetul a găsit o scrisoare prin care Stratilescu spune că l ucide pe Perieţeanu, fiind-că din cauza stăruinţelor acestuia s'a făcut fratelui său cea mai mare nedreptate „Fratele meu spune el în scrisoare este blând şi răbdător, eu, însă, nu pot suporta o astfel de nedreptate“.

Teribilă pruncucidere

—O fată de 18 ani, naşte într'o curte străină şi apoi ucide copilul—

Bucureşti.— In strada Gura-Oborului No. 36 locueşte măcelarul Ionescu Bordeiu. Astă-zi diminiaţă pe cînd măcelarul stătea de vorbă cu calfa sa Vasile Popa, ei zăriră la gardul casei, o masă uniformă de carne. Apropiindu-se ei constatară că acolo se află corpul unui copilaş oribil sfîşiat de cîini.

Poliţia fu avertizată de acest fapt. Un agent al secţiunei din strada Gura Oborului, îşi aduse aminte că, acum cîte-va zile, el zărise pe şoseaua Vişan, o tînără fată, care se afla în poziţie interesantă şi care era nebună sau simula nebunia.

Informaţiuni luate şi cercetările de rigoare făcute, poliţia affă, în adevăr, că pe şoseaua Vişan, la casa cu No. 2, locueşte o fată cu numele Frederica Goldner, de 18 ani, care, în urma relaţiunelor de dragoste ce le-a avut cu un tînăr—poliţia cunoaşte numele tînărului—a născut de curînd, dar nu se ştie ce a devenit copilul.

Interogată, Frederica Goldner respunse fără ezitare că, copilul găsit sfăşiat de cîini este al ei.

Alaltaieri pe cînd Frederica Goldner trecea spre casă prin strada Gura-Oborului, fu cuprinsă de dureri şi dîndu-şi seama de pricina durerilor, ea întră în curtea caselor acelei strade No. 34, unde, profitînd de faptul că nu era nimeni, născu copilul.

După aceea, de şi complect sleită de puteri, ea luă noul născut şi-l aruncă peste gard aşa că micuţul căzu în curtea caselor cu No. 36.

Frederica Goldner a fost arestată.

Zgomotoase scene în Dumă

Petersburg. — Eri s'au întâmplat noui scene sgomotoase în Dumă. Social democratul Alexis a depus proectul său anti-militar şi a explicat motivele atitudinei sale anti-militare. Poporul n'are a aştepta nimica dela armată ci va fi pururea opresoarea drepturilor poporului.

Social democratul Zwirienko a atacat şi el armata şi discursul său a fost des întrerupt de deputatul dreptei Drasevici, care bătea cu pumnul în masă.

Deasamenea oratorul a fost des întrerupt de preşedintele Golovin care cerea ca armata să nu fie insultată.

Proectul de lege a fost admis de şi mulţi deputaţi au votat contra.

Cele petrecute în Dumă au provocat o mare emoţie în cercurile parlamentare.

Cadeţii s'au întrunit după mezul nopţei la principele Dolguroky şi au atacat partidele politice care periclitează prin atitudinea lor existenţa Dumei.

Primul ministru Stolipin a chemat şi el la miezul nopţei pe preşedintele Dumei Golovin şi i-a comunicat că cu toate cele întîmplate ieri la Dumă existenţa ei nu este ameninţată şi că cele ce vor urma depind foarte mult de cele ce se vor întîmpla în viitoarea şedinţă.

Teribilă întîmplare

Paris.—La teatrul Variete Apollo de aci s'a întîmplat aseară o scenă teribilă care a provocat groaza numeroşilor spectatori.

Surorile excentrice Elsa şi Rosy Woot, se produceau pe o sârmă întinsă deasupra scenei, care pentru ocazie era transformată într'o mare cuşcă împrejmuită cu gratie de fer şi deschisă deasupra. In cuşcă se aflau doi lei din Abisinia.

Cele două surori porniseră pe sârmă şi-au ajuns în mijlocul ei cînd sârma s'au rupt şi surorile Wott au au căzut în cuşca cu lei.

Un moment leii au stat ca idioţiţi dar apoi s au repezit asupra celor două surori cari erau numai în trico. Imblînzitorul leilor a intervenit imediat, surorile au fost scoase încă în viaţă dar teribil mutilate.

In public această întîmplare a provocat scene teribile. Ţipete, leşinuri, o fugă nebună în spre uşile de eşire, numeroşi răniţi din cauza înghesuelei, iată ceea ce s'a întîmplat Două din spectatoare au înebunit la vederea teribilei scene.

ANUNCIU

Se publică pentru cunoştinţa generală că în ziua de 14 Mai 1907 între orele 2—4 p. m., se va ţine licitaţie publică cu oferte închise la Camera de Comerţ din Iaşi, strada Golia No. 67, pentru vinzarea materialului vechiu de lemnărie şi ferărie şi diverse obiecte scoase din uz, trecut într'un inventar.

Concurenţii, spre a lua parte la licitaţie vor trebui să depună, odată cu oferta şi o garanţie de 10 lei.

Condiţiunile de vînzare sunt următoarele :

Cumpărătorul e obligat a depune preţul, pînă a doua zi de la aprobarea licitaţiei şi a ridica materialul cumpărat pînă în 24 ore de la depunerea preţului, perzînd garanţia în caz de neîndeplinirea obligaţiunilor.

In fiecare zi de lucru de la 9—12 a. m. şi 2—5 p. m., se pot vedea obiectele şi materialul scos în licitaţie cum şi inventarul lor.

Dispoziţiile art. 72—83 din legea comptabilităţei publice sunt aplicabile.

Camera nu garantează nici cantitatea nici calitatea lucrurilor vîndute.

Preşedinte, **G. D. Şerban.**

Secretar, *D. Pavlof.*

No. 986.
1907, Aprilie 16.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sft. Spiridon, Iaşi

Anunciu

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 30 Aprilie 1907, ora 2—4 p. m., se va ţine în camera acestei Epitropii, licitaţie publică prin oferte sigilate, pentru darea în antrepriză a tuturor articolelor de băcănie, necesare spitalelor : Central, Paşcanu, Institutul Grigorian, Ospiciul Socola, Azilul Balş şi a Farmaciei centrale din Iaşi, pe timp de un an, cu începere de la data facerei contractului.

Concurenţii sunt învitaţi a se prezenta în acea zi, însoţiţi de o garanţie provizorie în sumă de 1000 lei, în efecte pablice sau numerar.

Licitaţia se va ţine conform Art. 72—83 din legea comptabilităţei generale a statului.

Condiţiunile pentru darea în antrepriză a acestei aprovizionări, se pot vedea şi lua în ori-ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei, serviciul Administrativ.

No. 02926.
14 Aprilie 1907.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei spitalelor şi ospiciilor sf. Spiridon Iaşi

Face cunoscut că toate cererile de prospecte a băilor Slănic, reţineri de camere şi trimiteri de avansuri se vor face direct d-lui Gheorghe V. Mihailescu subşeful serviciului Administrativ pînă la 1 Iunie la Iaşi şi de la acea dată la băile Slănic (Moldova).

No. 02970.
16 Aprilie 1907.

SE PRIMESTE COMENZI
pentru
Cozonaci, Paşte, Babe
CHIFLE CU MAC şi NUCĂ
toate de calitate superioară
la
F. SZAKMARY
Premiat de două ori cu medalia de aur

M. Con. Drăcşăneanu
AVOCAT
Strada sf. Sava No. 16
Consultaţiuni 8-10 dim. şi 5-8 seară

DE INCHIRIET
Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Rachell Grunberg
MOAŞA PREMIATA
Iassy strada Armeană N-rul 11
Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.
Aranjamentul corespunzător
INGRIJIRE RIGUROASA
PRETURI CONVENABILE

E. HEROVANU
AVOCAT
Strada Tăutu No. 1.

LA RENUMITA COFETARIE
ALEXIADE
— PIAŢA UNIREA —
COZONACI
BABE
PAŞTE
preparate după comandă de maiştri speciali.
Preţuri moderate.

Vaccinări şi revaccinări
cu limfă proaspătă garantată
practică
Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat olienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagin Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ sa se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) pre cum şi o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner.* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

şi Iaşi la Konya, Racoviţa' Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĔ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 128.—Vineri 20 April 1907

JUSTIŢIA LA SATE

Ştiut este că gradul de civilizaţie al unei ţării, se măsoară după felul cum principiul justiţiei este aplicat în acea ţară.

Acolo unde domneşte arbitrarul, acolo unde dreptul celui mai tare şi mai influent este erijat în maximă de dreptate, acolo nu poate fi civilizaţiune. Cu drept cuvînt un mare cugetător a spus : *justiţia este semnul cel mai nobil şi mai esenţial al civilizaţiunei.* Cu aceeaşi bună dreptate, străbunii noştri romani spuneau: „*justiţia est fundamentum omnium regnorum*". Nu poate exista stat fără justiţie. Unde nu e justiţie, e anarchie socială şi economică.

E întrebarea : cum stăm noi cu justiţia ?

Cestiunea luată în întregul ei, e prea delicată, prea complexă şi prea gravă, peutru a ne încerca s'o discutăm într'un articol de gazeta.

Vom analiza însă numai o parte a acestei cestiuni, aceea care se referă la justiţia de la sate, la justiţia de care se bucură ţăranii noştri. D. Toma Stelian, actualul ministru de justiţie, într'o cuvîntare rostită mai lunele trecute la „Dacia", înainte de a fi ministru, a spus un mare adevăr, care şi banal, tot adevăr rămîne. D-sa vorbind, —să sperăm că sincer,— de trista situaţiune a ţăranilor faţă de justiţia ţărei, de acele lungi convoiuri sdrenţuroase de ţărani obosiţi de drum şi nemîncaţi, cari aşteaptă dormitiud de neodihnă ceasuri întregi prin sălile Palatelor de justiţie spre a le veni rîndul la procese, cum aceşti însătaţi de dreptate sunt bruscaţi şi daţi afară de gardienii şi aprozii tribunalelor, eare le vestesc că procesul lor, pentru care au perdut zile întregi, străbătînd kilometri cu piciorul, a fosf amînat, d. Toma Stelian pronunţă gravele cuvinte că : *nu avem justia la sate, că nu avem justiţie pentru ţărani.*

Sunt perfect de acord cu d. ministru al justiţiei asupra acestui punct. Legile noastre scrise, îndepărtîndu-se cu totul de vechea judecată patriarchală dar dreaptă, de la vechile obiceiurl juridice ale pămîntului, de la vehile legi, aşa numite nescrise, a îmbrăcat dreptatea ţăranului nostru în atîtea formalităţi proeedurale lungi şi costisitoare, în care ţăranul, după mulţi ani şi mulţi bani perduţi, chiar dacă aajunge cu multă greutate să capete dreptate, apoi acea dreptate îl costă scump de tot. Numai jălbarii şi jurisconsulţii satelor, numai samsarii oraşelor, numai practicanţii instanţelor noastre judiciare ştiu cîţi bani costă pe nenorocitul nostru ţăran dreptatea, —drămuită şi aceia, —pe care după trecere de ani şi perdere de timp, a putut'o căpăta.

Şi aceasta în cazul cel mai favorabil ! Căci adeseori se întîmplă, că ţaranul din cauza ignoranţii lui şi a lipsei mijloacelor de apărare, pe buna dreptate pierde şi pămîntul pentru care se judecă şi puţinii bani ce a mai putut să aibă sau să economisească.

Dar în procesele pe care ţăranii le au pe la judecătoriile comunale şi de ocoa'e chiar, în circumscripţia cărora alţii sunt mai mari şi mai tari de cît dînşii şi ca avere şi ca influenţă socială şi politică ? In învoelile de munci agricole şi în diferitele contestaţiuni, cum credeţi că o nenorocită judecătorie comunală, sau adeseori o judecătorie de ocol chiar, va da dreptate ţăranului ? Căci, atunci cînd aproape toată administraţiunea este la ordinele altora cu mult mai mari şi influenţi, atunci cînd mai marii satelor : primari, jandarmi, notari şi preoţi chiar, sunt legaţi prin interese directe şi materiale, destul de acaparatoare, de suveranii vieţei noastre rurale, cum voiţi ca ţăranul să mai capete dreptate la păsurile şi nevoile lui în legătură cu conflictele acestei vieţi rurale ?

Şi sunt mai multe zeci de ani de cînd ţăranul nostru trăeşte în această atmosferă de nesocotire a persoanei, a avutului şi a muncei sale, de nesocotire a justiţiei, a echităţei, a sfintei dreptăţi, care pentru el pare a nu mai exista.

Cum voiţi deci, ca ţăranul trăind intr'un asemenea mediu neprielnic şi conrupător ideei de justiţie, să mai aibă incredere in justiţie, in parodia de justiţie ce 'i se dă ?

Deci, cu bună dreptate a spus d. Ministru Toma Stelian că *nu avem justiţie la sate.*

Dar care este remediul ?.... căci sperăm că D-sa n'a pronunţat aceste cuvinte grave şi triste prin adevărul ce conţin, numai pentru publicul din sala «Dacia» unde le-a rostit inainte de a veni la guvern ! Căci o asemenea stare alarmantă de lucruri nu mai poate dura un moment.

Azi cînd d. Toma Stelian este in fruntea Ministerului de justiţie, îl intrebăm ; care este soluţia sa in această chestiune de o inaltă ordine socială ? Care sunt părerile sale asupra reformei ce, spre a fi consequent cu sine insuşi, va trebui să o prezinte la timp in discuţia parlamentului ?

Dar, pînă la soluţia ce D-sa o va da, ne propunem să analizăm într' un al doilea articol părerea asupra acestei grave şi fundamentale cestiuni a fruntaşului nostru d. Jean Lahovari, fostul ministru al domeniillor, părere exprimată de D-sa intr'un interview acordat ziarului „La Roumanie".

In urmă, după arătarea unor serioase inconveniente a sistemului propus de d. Jean Lahovari, vom incerca expunerea unui al doilea sistem, mai simplu şi mai plin de garanţii morale şi de capacitate, care va cuprinde modesta noastră părere asupra acestei palpitante cestiuni de de justiţie şi de ordine socială.

Lascar Antoniu.

Apropo de forţa morală

Cu ocazia realizărei de fapt a fuziunei în întrunirea de la clubul conservator din capitală, s'a afirmat între altele că fuziunea însamnă triumful principiilor şi a forţei morale.

Necontestat, această afirmare cuprinde un mare adevăr.

Fuziunea, cu proclamarea de şef a d-lui Carp, este aducerea pe planul întăi a principiilor în viaţa politică a partidului, şi în acelaşi timp este consacrarea omului care în toată cariera sa a făcut dovadă de cea mai mare statornicie în idei şi de onestitate in politică.

Căci D-l Carp n'a fost nici odată condus de imprejurări, nici n'a şovăit in acţiunea sa, nici n'a impedecat prin mijloace neîngăduite, pe alţii, să lucreze aşa cum credeau ei că e mai bine să lucreze. Dar urmărind ţelul său, a lăsat adversarilor săi putinţa de a lucra in linişte, neexercitînd asupra lor de cît cea mai imparţială critică, şi cel mai serios control.

Fuziunea, însă, este in acelaş timp infierarea politicei acelora, cari inlocuiau ideile prin impulzivitate, onestitatea prin pasiuni, şi care reduşi la neputinţa de a lucra pe cale normală şi cinstită, au crezut in totdeauna de datoria lor să lucreze pe de lături şi să facă celorlalţi toate piedicile posibile.

Din aceste puncte de vedere, oratorul de la clubul din capitală, are mare dreptate, are incontestabilă dreptate, şi de aceea am salutat cu toţii indeplinirea marelui act politic care e fuziunea.

FUZIUNEA

— Discursul d-lui Take Ionescu —

Cu prilejul proclamărei fuziunei conservatoare, d. Take Ionescu a ţinut un discurs pe care-l reproducem aci în întregul său :

Domnilor

Şi d. Cantacuzino şi d. Carp şi d. Marghiloman şi d. Lahovari au pus în vedere importanţa evenimentelor cari au dat loc fuziunei conservatoare. Daţi-mi voie să cred că aceste evenimente au zorit numai fuziunea conservatoare, dar că ea s'ar fi făcut şi fără aceste evenimente. (Prelungite aplause).

Nu este, d-lor, nimeni între noi care să-şi fi închipuit vre-o dată că se putea să rămîie tot-d'a-una împărţite forţele partidului conservator. (Bravo) Şi eu mai ales, care am debutat în primul meu minister într'un minister de fuziune conservatoare în care am stat aproape patru ani alături de domnii Carp şi Marghiloman—şi numai patru am rămas vii din acel minister de opt, în ziua de astă zi—nici odată nu mi-am putut închipui că se putea să rămânem vecinic despărţiţi de acei cari au conlucrat la o pagină glorioasă a istorieiei partidului conservator. (Aplauze prelungite).

Dacă însă, d-lor, fuziunea conservatoare se face astă-zi, aceasta îi dă o aureolă şi mai mare, pentru că ea arată datorii şi mai mari. Cîtă vreme era vorba de o simplă succesiune de guverne, poate că nu avea atîta importanţă despărţirea forţelor şi chiar uzarea forţelor unele în contra altora ; cînd e vorba însă de a reaşeza Statul nostru aproape din temelii evident că fuziunea conservatoare capătă şi altă importanţă de cît o simplă întrunire de partizani politici. (Aplause prelungite).

Dar era, d-lor, încă un cuvînt pentru ca această întrupare a tuturor conservatorilor să se facă astăzi. Starea de destrăbălare a spiritelor pe care o semnalau şi d. Cantacuzino şi d. Carp, vine în mare parte şi dintr'un prea exagerat sentiment al personalităţei şi individualităţei în această ţară. Partidul conservator factor al progresului încet dar continuu, partidul conservator care se simte cel mai puternic partid astăzi în ţară, (frenetice aplause. Voci : Aşa este !) căci are rădăcini adînci adînci în toate păturile sociale şi nu exceptez nici opinca din această clientelă cinstită a partidului conservator (aplause) partidul conservator cînd chiamă ţara la o cruciadă în contra exageraţiunei egoismelor trebuia să se învingă mai întăiu el însuşi să dea el întăiu pilda. (Entusiaste aplause mult prelungite).

De aceea, d-lor să zicem: pentrucă s'a născut ziua de astăzi din împrejurări mari, să se înalţe acţiunea noastră viitoare la înălţimea problemelor ce ne stau în faţă. (Mari şi entusiaste aplause).

CATE-VA NOTE

Legitimă curiositate.—Ministrul internelor a trimes prefecţilor o circulară cu cuprinsul ce urmează:

Din interogatorul indivizilor arestaţi ca instigatori ai revoltelor, s'a constat că ţăranii revoltaţi dau numele de studenţi unor anume indivizi şi chiar unora din ţărani.

Vă rog ca, împreună cu procurorul local să constataţi ce-a putut determina pe ţărani să dee numele de studenţi unor şefi de bande de devastatori, cine au fost acei cari s'au intitulat astfel şi ce-au putut face pe ţărani să creadă că cuvântul student este sinonim ca şef de bandă sau revoluţionar.

In legătură cu această circulară cunoaştem, între multe altele, publicate deja—şi următoarea adevărată anecdotă: la o moşie aproape de Iaşi arendaşul este întrebat de un ţăran de ce n'a dat de mult pe la moşie.

— Ca să nu mănînc batae—răspunde arendaşul.

— Cucoane, zise ţăranul, dacă ar îndrăzni un student să pue mîna pe d-ta, mă fac şi eu student şi apoi vai de capul studenţilor.

D. Arion despre fuziune

Evenimentele aspre prin cari am trecut au deşteptat în mulţi sentimentul gravităţii vieţei. Viaţa neinteligentă, meschină banală a saracului ne-a apărut înalţată prin suferinţă Conştinţa unei datorii de îndeplinit faţă de dânsul s'a precizat în noi.

Şi, de sigur, nu Petru Carp va rămânea netulburat de mîinile cari se întind spre noi, de ochii cari ne privesc, de atîtea speranţe cari se îndreaptă către dînsul.

Fuziunea nu s'a făcut ca să opunem voinţa noastră voinţei maselor. Şi nu trista idee d'a le înfrînge prin putere, prin silă, prin armă conduce partidul conservator.

Ceiace vrea partidul este ca aplecându-se cu dragoste până la popor, să'l pătrundă de cugetul său, să'l facă să accepte şi să recunoască acelaşi adevăr ca şi dînsul.

OAMENI ŞI LUCRURI

POLIŢIA ŞTIE...

Oamenii înzestraţi din fire cu oare care sensibilitate se vor fi cutremurat de sigur cetind în numărul de ieri al ziarului amănuntele acelei înfiorătoare pruncuciderii din Capitală,—dramă cu proporţii shakespeareane în care vedem o eroină, o victimă,—nu însăşi un erou. Pe acesta din urmă nu-l vedem noi, dar există în carne şi în oase şi telegrama ne linişteşte în privinţa aceasta: „poliţia cunoaşte numele tînărului..."

Nenorocita femee—aproape o copilă încă—întreţinuse oarecari legături de dragoste cu acel tînăr şi pe urma lor a născut un prunc în nişte condiţiuni extra ordinar de tragice. In drum spre casă fu prinsă de dureri şi născu copilul în curtea unor case. Iar în starea acea de sleire a puterilor, găsi încă mijlocul de-a azvîrli peste gard, într'o curte vecină pe nenorocitul copilaş—care fu găsit apoi mutilat, aproape mîncat de cîni. A, ticăloasă mamă ! Faptul a fost şi va fi povestit în gazete cu tot luxul de amănunte ce comportă, cu tot aparatul de culori şi de reflecţii cari vor culmina negreşit în unanima condamnare a mamei denaturate, pe care, apoi, o vor scoate din închisoare pentru a da-o pe mîna juraţilor. Un singur amănunt însă lipseşte şi va lipsi din dramaticele povestiri: acel al lui, al adevăratului autor al intregei tragedii. Despre aceasta însă n'aibă nimeni grijă şi nedumerire : poliţia cunoaşte numele tînărului..."

Şi cînd avocatul acordat din oficiu va încerca să înduioşeze inimele juraţilor, cînd în culori vii şi suggestive va căuta să evoace în faţă tabloul acestei strigătoare nedreptăţi arătînd pe de-oparte pe tînăra copilă, de 18 ani, chinuită timp de 9 luni de ruşine, de griji, de frămîntări pentru viitor, apoi svîrcolindu-se în în durerile supreme ale naşterei, căci au surprins-o prin una din cele mai ciudate capricii ale naturei, nevoită a naşte pe pietrişul unei curţi streine fructul primei sale relaţiuni de dragoste, părăsită de ori ce milă şi ajutor—pe de altă parte stînd în umbră, la adăpat de ori ce temere şi răspundere pe tînărul craiu,—soţul femeei tinere şi—în tot cazul—tatăl nenorocitului prunc mîncat de cîni, procurorul îşi va face datoria întrerupând pe avocat :

— Legea nu permite căutarea paternităţei..... Căutare ? Dar el e găsit gata ; el stă colo, în apropiere, e trecut în controalele poliţiei, e cunoscut, urmărit pas cu pas, dar fără umbră de vinovăţie oficială în toată această întâmplare, căci această siguranţă şi libertate îi sunt garantate de lege: *la raison du plus fort*, care în literatura modernă se cheamă *la loi de l'homme.* Cuvântul din urmă nu trebuie tradus prin „om", ci prin „barbat" şi, trebuie s'o mărturisim, noţiunile nu sunt totdeauna identice....

Copilul acela, prima victimă, este al *ei*, nu al *lui* ; chinurile şi durerile îndurate — ale ei au fost, ruşinea — a ei, iar vinovăţia în faţa justiţiei va fi întreagă a ei, a celor 17 ani pe care-i avea în ziua când *el* i-a jurat iubire, i-a făgăduit cerul şi pământul, i-a cerut încredere şi credinţă..... Nu-i cercetaţi însă numele măcar că „poliţia cunoaşte". Şi apoi la ce bun ? Numele lui, fiinţa lui ? Priviţi împrejur,—suntem noi, suntem toţi, suntem societatea !

Rodion

Religiositatea poporului rusesc

Sunt puţine popoare care au un fond religios mai adânc de cât poporul rusesc. La el sentimentul religios nu e un produs al propagandei bisericeşti ci e înăscut în el ; rădăcinele credinţei sunt înfipte în adîncul sufletului său. Bigotismul Italianului, Spaniolului, e un produs al Bisericii—ei sunt catolici, dar nu religioşi, ei sunt practicanţi fervenţi nu însă credincioşi convinşi—religia la ei e o mantie ce acoperă sufletul lor rămas păgân. Rusul e religios, el nu urmăreşte prea mult religia oficială, pe care o discută, o supune criteriului său primitiv şi nu e rar de a vedea eresia în inima celui mai ortodox faţă de oficialismul religiei. Religiositatea aceasta primitivă, a făcut ca pe toată întinderea imperiului să crească ca ciupercile sutele de secte religioase : Duchoborţii, Staroverţii, şi alte secte mai mult sau mai puţin răspândite.

Dar eliminând aceste secte, Rusul ortodox e un eretic. Biserica şi preoţimea rusă nu corespunde idealului ce el şi-a făcut ascultând evanghelia. Fiind religios el n'a ascultat cetirea evanghelii, cu gândul în altă parte, presentându-se la biserică ca să satisfacă o datorie ce a primit-o ca moştenire ; ci a căutat să priceapă tainele scripturei. Or aceste taine şi învăţături şi modul de trai al preoţilor cari fac din sacerdoţiul lor o meserie, care se transmite din tată în fiu, ca într'o familie dinastică se găsesc nu odată în contradicţie. Ţăranul rus a observat mai înainte de alţi creştini, prin faptul că e mai inteligent ori prin faptul poate că e mai religios, acest contrast între religia creştină propovăduită de Evanghelie şi între religia oficială reprezentată prin preoţi.

Acestei eresii se datoreşte într'u câtva şi succesul propagandei revoluţionare la sate. Ţăranul rus e un eretic în potriva religii oficiale şi în acelaş timp un adevărat creştin. Ce uşor, e deci, de a stîrni în inima lui accentele de revoltă, atingîndu-i numai inima cu cîteva cuvinte, pe care el le-a rumegat de mult privitoare la neegalitatea drepturilor tuturor creştinilor faţă de legi, privitoare la exploataţia muncei sale în folosul unei clase priveligiate şi privitoare la nereligiositatea preoţilor.

Literatorii ruşi au observat de asemeni aceasta. Dostoewski, Tolstoi, Maxim Gorki rînd pe rînd în romanele, nuvelele lor, descriseră acest desacord între religia poporului şi religia oficială. Korolenko în observaţiile sale asupra spectanţilor din toată Rusia desvăluеşte un tablou imens al acestei eresii a poporului. Anul acesta tînărul şi cunoscutul scriitor Leonid Andreef într'o nuvelă întitulată, „*Creştinii*" pune aceiaşi temă religioasă în scenă. Acest lucru arată cit le sta pe suflet ruşilor intelectuali sau ţărani problemul religios, el e preocupaţia lor favorită gîndul lor de predilecţie.

In nuvela sa „Creştinii" Leonid Andreef ne dă un spectacol dureros de trist sub o formă ironică şi despreţuitoare. In sala unui palat, pe pupitre bogate şi încărcate de ornamente, se judecă procesul unui tânăr inculpat de escrocherie.

Unul după altul se perindează martorii pe care preşedintele îi chiamă cu o voce monotonă, pe când avocatul acuzatului priveşte pe fereastră cum cad fulgişorii de zăpadă. Totul pare că va merge ca pe rotiţe, când la un moment dat, preşedintele e oprit în chemarea martorilor de faptul că o martoră Pelaghia Vasileva Karanlova, refuză de a depune jurământul. Acest refuz ea nu'l bazează nici pe faptul că aparţine unei secte, nici pe faptul că are vr'o convingere specială, ci pe un rezon cu totul aparte : ea e prostituată şi deci nu poate depune un jurământ, nefiind creştină.

O discuţie între preşedinte, şi această femeie spre a o convinge că de şi ea e o prostituată ea este creştină şi deci poate depune jurământul, ceeace în judecata sa martora Karanlova nu o recunoaşte. Intervine sub rugămintea preşedintelui preotul spre a demonstra acestei femei că ea nu păcătueşte depunând jurământul şi fiind prostituată ;

— Oricine crede în Isus Christos e de fapt creştin, spune preotul.

— Inţelegi, ce spune părintele e de ajuns să crezi în Christos pentru ca să fii creştin, întăreşte preşedintele.

— Nu ! răspunde Karanlova. Ce e cu asta dacă eu cred şi sunt ceeace sunt ? Dacă aşi fi eu creştină, nu n'aşi fi aşa. Eu nici nu mă rog lui Dumnezeu.

— Domnul nostru Isus Christos, con-

tinuă părintele, a ertat pe păcătoasa care s'a pocăit.

— Ea s'o fi pocăit, eu însă nu mă pocăiesc ?

— Când va veni ceasul mântuirii, te vei pocăi.

— Nu !.. Ce ?, când voi fi bătrînă atunci să mă pocăesc ? Ce pocăinţă o fi şi asta ? Greşeşti, greşeşti, şi într'o zi zici că te-ai pocăit. Nu, viaţa mea s'a mântuit".

Preotul rămase consternat în faţa acestui adevăr. Preşedintele e şi el supărat :

— Ce e de făcut cu idioata asta ? Oamenii voesc s'o ridice în slăvile cerului... şi ea...

In acest timp intervine un jurat. Acesta vorbeşte ca cristalul de limpede.

— Ascultă Karanlova sau cum te chiamă...tu, socoteşte cum voeşti, dar aici pe pământ făţi datoria şi depune jurământul. Zici „nu pot jura căci nu sunt creştină", dar mâine vei fura şi asta nu te va împedeca.

— Se poate că voi fura... Eu am spus : nu sunt creştină.

Substitutul de procuror intervine :

— Martoră... eşti botezată sau nu, în actul de botez eşti înscrisă creştină ?

— Da.

— Atunci... odată ce eşti botezată şi ai actul de botez creştinesc... eşti de fapt creştină.

— Nu, eu nu sunt creştină

Afacerea devine serioasă, după substitut ia cuvântul un poliţist care voeşte cu *nagaica* s'o convingă pe Karanlova că e creştină, ceea ce dă loc la o tiradă oratorică din partea avocatului spre a arăta modul de a se trata în poliţie acuzaţii şi preveniţi.

După această digresie avocatul el singur voeşte a convinge pe martoră că ea e o creştină, că ea a înţeles abisul între purtarea ei şi religia bunului Crist ; cà ea a şters greşelile sale cu mii de lacrămi şi că ertarea a obţinut'o ca Maria Magdalena.

— Nu, striga Karanlova. Nu e adevărat. Eu n'am plâns, nu m'am pocăit ! Ce pocăinţă o fi şi asta, când faci mereu aceiaşi greşeală".

Şi deschizând *port-moneul* său arată două ruble de argint şi câteva copeici, cari scăpându-i din mâni căzură pe betonul sălei.

— Pentru ce am căpătat banii aceştia ? Pentru aceasta, numai pentru aceasta. Dar hainele acestea, dar pălăria, totul, totul ! Desbrăcaţi-mă pînă la piele şi nimic nu veţi găsi al meu.

Trupul meu l'am vândut pe 3 ani şi poate pe viaţă. Şi în mine ce este? Ce este în pântecul meu ? Port-vein, bere, şocoladă, nici stomacul nu e al meu, l'am umplut cu ce mi-a dat un muşteriu eri seară.

Nu, în mine nu e nimic, nici ruşine, nici conştiinţă : porunciţi-mi să mă desbrac, mă voi desbrăca ; porunciţi-mi să scuip icoanele, le voi scuipa".

Afacerea se termină dispensând'o pe Karanlova de a depune jurământul.

Acest tablou luat din o sută, arată desacordul viu între poporul naiv, credincios şi biserica care cere numai a crede în Crist, indiferent de viaţa ce o duce, de trebile ce le face acest adept a lui Crist.

Andreef descriindu-l atinge cu ironie această pagină din eresia rusă, care este în acelaşi timp o pagină din revoluţia care bubuie în adâncul conştiinţei ruseşti.

Ori cum voiţi a privi această eresie, ea este demnă de admirat, căci ea arată inteligenţa şi spiritul de control al ţăranului rusesc. Problema religioasă el a deslegat'o. Eşti creştin, fii creştin în toată puterea cuvântului : nu fura, nu ucide, nu vinde trupul tău, nu te închina altui zeu ; nu eşti creştin, nu ai nimic în sufletul tău din blândele poveţe ale Mântuitorului, spune-o, ci nu lua în zadar cuvântul Domnului.

Ce va rămâne din această onestă şi suavă credinţă..... mâine când civilizaţia va aduce în cunoştinţele astea mistice, spiritul ce guvernează vestul Europei : spiritul de duplicitate şi neadevăr. Câţi vor rămâne cinstiţi în religia lor ca Karanlova şi câţi vor găsi adevărate cuvintele juratului.

„Cu Dumnezeu socoteşte cum voeşti, pe pământ făţi datoria ; sau cuvintele procurorului.

— Te-au botezat în Cristos, ai certificat de botez creştinesc, eşti creştin !

Dr. I. Duscieanu

NOUTAŢILE ZILEI

Exaltat sau anarhist ? La plecarea trenului din Lyon, uşa unui vagon de clasa III se deschisese brusc şi un individ căzu pe peron. Serjentul postat acolo a alergat să-i dea ajutor, ridicîndu'l. Individul care părea excitat şi gesticulînd într'un mod anormal la comisarul gărei. La întâia întrebare—cum îl chiamă şi ce este—individul a refuzat să răspundă. Şi fiind cuprins de o criză nervoasă s'a aruncat furios asupra comisarului lovindu-l cu un cuţit ce'l purta la el. Serjentul vroind să astîmpere pe agresor, a fost şi el lovit la braţ. A intervenit apoi un alt serjent însă şi acest din urmă a fost lovit de furiosul individ. Numai în urma intervenirei conductorului principal al trenului, răufăcătorul a putut fi stăpînit şi condus la infirmeria de acolo.

Acesta sosise din Londra, de unde era expulsat.

Numele lui e Andreas Mathei şi drumul său era spre Italia ţara lui de origină. După informaţiile culese, acest Mathei ar fi un anarhist periculos şi atentatul lui părea a fi premedidat.

* * *

Torturile ruseşti.—După o lungă discuţie Duma a votat interpelarea cu amendamentul presentat de socialiştii-democraţi, prin care se cere ca guvernul să ia de azi înainte cele mai severe măsuri ca să nu se mai repete asemene îngrozitoare suplicii.

* * *

Contra lui Roosevelt.—O mare mişcare uvrieră se desfăşoară la New-York contra preşedintelui Republicei. Cîţiva lucrători de acolo sunt arestaţi, acuzaţi fiind de complicitate în omorul lui Steunenberg. De aci protestarea uvrierilor din uriaşul oraş.

Subt auspiciile conferenţei „Moyer-Haywood" va avea loc o mare întrunire şi apoi o mare procesiune pentru a protesta contra arestărei acelor lucrători.

Sindicatele uvriere care vor lua parte la acea manifestare numără 60.000 membri.

* * *

Arsenalul din Woolwich. Agitaţia continuă aci din cauza lipsei de lucru Insuşi primarul din Woolwich a prezidat o întrunire pentru a cere guvernului ca să se asigure ocupaţie permanentă lucrătorilor arsenalului şi să se organizeze în acele ateliere fabricaţiunea şi a altor produse, afară de materialul militar.

Dl. Crooko, deputat uvrier, a declarat că manifestaţia de luni—despre care am vorbit deja în ziarul nostru—a dat rezultate neaşteptate. Era hotărît ca mii de oameni să fie congediaţi la sfirşitul lunei, dar s'a revenit şi numai şesezeci vor fi îndepărtaţi. Mai mult încă, dacă lucrătorii vor să consimtă a perde o zi pe săptămână, se va putea asigura tuturor lucru pentru cinci zile pe săptămînă. Acest sistem ar permite să fie menţinuţi la arsenal 400 lucrători, cari, altmintrelea ar trebui să fie congediaţi.

„Opinia" în Provincie

Galaţi 16 Aprilie

Focul din Şerbeşti.—Mişcarea din Port.—Impămîntenirea veteranilor. — Convorbire cu un veteran.— Vinovatul cel mare.—Nenorocire.—De ale politicei.

Depărtare de un ceas pe jos de Galaţi, e satul Şarbeştii unde în noaptea de Duminică spre luni a izbucnit un incediu ce în timp de vr'o 4 ore a prefăcut in cenuşe peste 12 case cauzând pagube de peste 10.000 lei. Focul a fost pus de nişte copii ai locuitorilor care venind noaptea dela denie se jucau aprinzând chibrituri şi svârlindu-le aprinse în sus. Cum casele erau de lemn şi acoperite cu pae, în momentul când pompierii din Galaţi au venit în ajutor—peste 12 case arsese şi fusese şi victime omeneşti—trei copii carbonizaţi.

— In port e o colosală mişcare de vase române şi străine. Pe lângă vapoarele de pasageri şi vaporaşele remorchere care furnică în toate părţile, mai sunt şi o sumedenie de vapoare de mare a tuturor naţiunilor şi dintre cele româneşti „Dobrogea" şi „Iaşii" care încarcă lemne şi cereale.

In docuri e o mişcare neobicinuită, sute de vagoane cu cereale şi lemnării şi mii de lucrători încarcă lemnării în cea mai mare parte şi cereale pe vapoarele tuturor naţiunilor. Docurile şi portul dela distanţă par ca o imensă pădure de catarguri ce-şi fâlfăe în vânt zeci de steaguri.

La pontonul vaporului pentru Tulcea am întâlnit pe un veteran bătrân, barbat de vr'o 55 de ani cu figura încadrată într'o respectabilă barbă căruntă. Mi-a spus că pleacă cu întreaga lui gospodărie la cele 20 hectare pe care statul i le-a dat drept resplată sângelui vărsat de el pentru câştigarea Dobrogei şi'mi arată pe braţe şi la gât urmele rănilor servise la tunuri.

— Rău mai face statul Domnişorule —îmi spune veteranul, că ne dă ceea ce-i trece printre degete nouă adevăraţilor fii ai lui—după ce pământul cel mai bun l'a dat străinilor, care s'au îmbogăţit şi care acum boeri cu dare de mână spre a nu fi supăraţi ne unge şi nouă ochii cu te miri ce şi mai nimica.

— Mi-a povestit multe veteranul din jud. Tecuci şi întrebându-l de ce nu s'au răsculat şi locuitorii Dobrrgeni, îmi răspunde :

— Cred şi eu că nu au crâcnit căci toţi au pământ bun şi din belşug, numai nu ştiu ce ar face ei la un caz de harţă cu Bulgarul.... pe când nouă ni se umezeau ochii văzând cum fii noştri trăgeau în proprii lor copii....

— Pe malul Dunărei în mahalaua „Vadul Sacalelor" s'au prăbuşit, din cauza apelor Dunărei, care au crescut peste măsură, vr'o câte-va case în apă. N'a fost nici un accident de persoane, prefectura poliţiei însă a evacuat toate casele ameninţate de ruină.

— O ceartă, care nu mai este un secret pentru nimeni, a isbucnit între şeful liberalilor Orleanu şi Jenică Atanasiu prefectul de judeţ. Lucrul e foarte explicabil : d. Atanasiu îşi pregăteşte terenul pentru şefia liberalilor locali, cultivând prin toate mijloacele favoritismului pe aderenţi. Simţindu-se lucrurile, Orleanu a căutat să-l împedice de a intra în parlament, făcînd să remână prefect până la alegeri şi chiar după ele. O convorbire a prefectului cu ministrul de interne a avut darul să-i întărească încrederea în steaua viitorului şi astfel lucrurile par momentan împacate. Cine judecă bine nu poate să nu vadă lupta surdă ce se dă pentru decapitarea d-lui Orleanu mai ales graţie popularităţei de care se bucură actualul prefect de judeţ. De o cam dată poliţia s'a primenit cu elemente nuoi ca'n timpul lui Radu Mihai.

Coresp.

Litere-Ştiinţe-Arte

Vorbiam mai eri despre neplăcerile recenzentului, izvorîte din legăturile lui de prietenii cu artiştii, cu scriitorii. Intre aceştia din urmă—cel mai de temut este diletantul, autorul primului dar nu şi ultimului volum de versuri.

E în adevăr o fiinţă teribilă şi foarte de temut diletantul romîn şi e în acelaş timp vrednic de compătimit. In adevăr trebuie cineva să-şi închipuiască emoţiunile lui sufleteşti, frigurile nerăbdării lui—în aşteptarea numărului de ziar care trebuie să anunţe apariţia operei lui, a primului, nu însă şi ultimului său volum ! Şi tu, recenzent care dispui de spaţiul ziarului, care deţii soarta acelui scump copil al imaginaţiei lui chinuite—poţi avea curagiul de a-l trece cu vederea, ori de a-l satiriza ? E drept că ai în acelaş timp o respundere mult mai mare, acea în faţa publicului. De aceea dilema e grea, uneori dureroasă şi meşteşugul neplăcut.

*

*** O telegramă din Baltimora (Statele-Unite) anunţă că prăbuşindu-se în mare piciorul unui pod de cale ferată, 8 lucrători au fost răniţi ; rîdicarea apei produsă subit din aceiaşi pricină, a stricat cîte-va vase.

*

STRUNA ZILEI

SPRE FALIMENT

Administraţia teatrului a rămas definitiv încredinţată directorului creditului fonciar urban.

Teatrul nefiind al artei,—
Subvenţia îi s'a tăiat,
Şi-acum, ne-avînd cu el ce face
La credit l'au... ipotecat.

Informaţii

Ziare din Bucureşti anunţă că fuziunea conservatoare va fi sărbătorită la Iaşi prin un mare banchet la care d. P. P. Carp va rosti un discurs program.

După informaţiunile ce avem nimic de felul acesta n'a fost hotărît.

*

La începutul lunei Mai va avea loc o mare întrunire la clubul conservator din Iaşi, cu care prilej se va face şi contopirea clubburilor.

—

Senatul universitar din Bucureşti examinînd titlurile şi lucrările candidaţilor la catedra de patalogie internă de la facultatea din Iaşi.

Senatul n'a recomandat pe nici unul din candidaţi.

—

D. Teodorini a fost numit director al Conservatorului de muzică din Iaşi, în locul d-lui Mezetti, demisionat.

—

D. doctor Emil Puşcariu, epitrop al Spiridoniei, a fost delegat să represinte epitropia la băile Slănic.

—

Batalionul IV de vînători din Iaşi se află actualmente concentrat la Titu.

Prefectura de Neamţ a intervenit ca să nu se desconcenteze armata ce se află concentrată în acel judeţ.

—

D. N. I. Făgărăşanu, fost director al penitenciarului din Iaşi, a fost numit director de cl. I în direcţia centrală a închisorilor, în locul d-lui Gr. Palade.

—

Au fost mutaţi următorii taxatori de vămi : d. G. Antimiu de la vama Bucureşti la vama Iaşi ; P. Ştefanovici de la vama Iaşi la Burdujeni ; Liviu Sadoveanu de la Iaşi la Burdujeni.

Impiegaţi cl. I : N. Petrăchescu de la vama Iaşi la Burdujeni.

—

Societatea studenţilor în medicină din Iaşi ne comunică o dare de seama a produsului material a prelegerei ce-a ţinut-o d. profesor doctor G. Bogdan, în profitul acestei societăţi.

S'au vîndut bilete în sumă de 447 lei, din care 22 lei nu s'au putut încasa. După scăderea cheltuelilor au rămas 350 lei, 70 b. din cari s'au făcut abonamente la ziare medicale şi s'au comandat cărţi în valoare de 260 lei. Restul se află în casa societăţei.

Societatea aduce mulţumiri persoanelor care au cumpărat bilete şi d-lui profesor doctor Bogdan, care a bine-voit să ţie prelegerea.

—

Noul president al Academiei

Academia Română, în şedinţa sa de eri a ales de preşedinte pe d. Anghel Saligny.

Fost director al C. F. inginer distins, noul preşedinte este născut în Focşani la 1854.

A făcut studii speciale de inginerie în Germania şi, întors de acolo, fu trimis la Praga spre a supravegea o comandă de maşini şi vagoane făcută acolo de Direcţia Romînă.

In 1876, Saligny fu numit inginer de control al liniei ferate Predeal-Ploeşti, pe atunci în construcţiune.

Sub direcţiunea d-lui Saligny s'au construit liniile Adjud-Tg.-Ocna şi Vaslui-Iaşi.

In 1883 este numit şef al serviciului construirei docurilor Galaţi-Brăila pentru linia ferată Feteşti-Cernavodă şi podul peste Dunăre, care s'a terminat în 1895, cînd Saligny fu numit director general al C. F.

* * *

Pentru scaunul preşedinţial au mai întrunit voturi d-nii : T. Maiorescu, P. Poni şi C. Olănescu-Ascanio.

D-nii Iacob Negruţi, dr. C. Istrati şi G. Tocilescu, au fost aleşi vicepreşedinţi.

*

Anunţînd eri că d. I. Simionescu a fost ales membru corenspondent al Academiei Romîne, am zis că distinsul profesor ocupă catedra de Botanică la Universitatea din Iaşi. Noul corespondent al Academiei este, însă, profesor de *Geologie* la Universitatea noastră şi ne grăbim a rectifica involuntarea eroare.

—

DIVERSE

— A fost autorizată intrarea în ţară prin punctele Burdujeni şi Mihăileni la 420 muncitori agricoli adusi de d. Isidor Gutman pentru moşiele Jora, Dodeşti, Prigoreni, Gropniţa, Cosiţeni, Sîrca şi Sprinceana.

— Femeia Maria Goţu din strada Arapu, a reclamat poliţiei că astă noapte nişte necunoscuţi făcători de rele, s'au întrodus prin ruperea lacătului în locuinţa sa, furîndu-i multe lucruri şi haine.

— Poliţia de siguranţă a făcut actele pentru isgonirea individului David Dauijineo, de naţionalitate rus.

— Locuitorul Constantin Radu, din mahalaua Admaţi, a fost adus la siguranţă pentru a fi înaintat parchetului. El e implicat într'un furt cu efracţie săvîrşit în noaptea de 15 April.

— Epidemia de scarlatină care bîntuia în com. Ciurea, s'a stins.

— Femeia Elena Seuciuc, arestată, fiind găsită fără acte, va fi isgonită.

— Poliţia urmăreşte pe individul Zeilig Alter, dispărut din oraş, împreună cu familia sa, remas dator fiscului cu suma de 470 lei.

— Prefectura de Bacău cere urmărirea, prinderea şi înaintarea individului lancu Goldenberg care în calitate de profesor particular a încasat de la mai mulţi elevi suma de 400 lei şi a dispărut.

— S'a stins epidemia de febră aftoasă în comunele Mironeasa şi Voineşti.

— A fost internată la spitalul Caritatea o copilă din cotuna Comarna, com. Poeni bolnavă de febră tifoidă.

— A fost autorizată intrarea în ţară prin Mihăileni, la 20 muncitori agricoli aduşi de d. Vasile Gheorghiu pentru moşiele Cucuteni şi Lupăria.

— Direcţiunea serviciului sanitar fiind informată că prin noul buget s'au făcut suprimări în personalul sanitar inferior, a cerut să i se înainteze de urgenţă lista celor puşi în diăponibilitate.

— Astă noapte apele Prutului crescînd în mod îngrijitor, au fost luate cele mai severe măsuri posibile, pentru caz de inundaţie.

— Medicul primar va pleca la Târgu Frumos pentru a lua măsuri sanitare pentru combaterea febrei tifoide, care a isbucnit cu furie.

— A fost autorizată intrarea în ţară prin Burdujeni a 35 muncitori agricoli Bucovineni aduşi de d Carol Eberle pentru moşiile Frăsuleni, Soroca şi Săndreni.

Legenda Cucului

Sunt nume făcute pentru istorie, printre cari cucul excită admiraţia ; ori cine vorbeşte de el n'ar putea întrebuinţa alt cuvînt de cît acela de Don-Juan ; nimeni nu se îndoeşte de onoarea ce are a fi capul unei societăţi de spirit păsăresc unde tronează ca un oracol; discipolii şi amicii lui au o înaltă opiniune de calităţile poetice ce-i face un fel de poziţie oficială.

In acest rezon efectiv cînd soarele a precipitat iarna, cînd primavara acea tinereţe a anilor, care renaşte imperiul aerului a sosit, cînd retina e avidă de surpriză, cucul al cărui cîntec dă gustul vieţei la toate sufletele, e cel întâi care ne vesteşte cu drag reînvierea tinereţei, căci natura moare şi reînviază neîncetat; iar noi cuprinşi de o plăcută surpriză îi ascultăm simfonia glasului, melancolia inimei şi poezia sufletului.

Această păsărică, al cărei cîntec îi dă acelaşi nume în toate limbile, pare că nefiind satisfăcută de acel ce poartă actul ei de naştere 'şi-a ales singură acest nume compus din două silabe care e o istorie întreagă. Ea voiajează prin ţări străine ducînd cu dînsa acelaşi suflet muzical în toate popoarele, iar melodia purtată în voiaj, o cîntă ca într'o biserică care nu e de religia ei.

Iată o reverie melancolică cîntată de acest Lamartine înaripat, înaintea lui Dumnezeu şi înaintea naturei, rugîndu-se să prelungească primăvară, această scurtă fericire a vieţei lui.

„O ! timp splendid suspendă-ţi zborul tău.

„Iar voi oare grăbite suspendaţi cursul vostru.

„Lăsaţi-mă să gust acest deliciu fugitiv

„Ca cel mai frumos din zilele mele."

Auditorul rustic ascultă frumoasa lui rugăciune cîntată pe vîrful nucului, care purtată de fiuidatea aerului şi sonoritatea văilor, vibrează în apusul soarelui, cu aspiraţiuni către libertate şi amor. Ce dorinţi pasionate se exală din aceste note înalte, şi triste atît de bine susţinute !

Dar această eblemă a tînărului sezon, care îşi caută gloria amorului, nu are orgoliul maternal; în această privinţă sentimentul amorului îi de un caracter superficial, şi îi de o calitate mediocră, fiind-că nu găsim în el realitatea moralei. Eu nu mi-am perdut simpatia ce am pentru cuc, nu e nici un sentiment de ură în contra aceluia ce am avut o afecţie atît de sinceră, dar nu pot renunţa la libertatea de a'l judeca.

Poate voiu avea şi eu multe defecte ca fie-care dar am o calitate ; nu minţesc nici odată. Acest amor de adevăr mi 'l-a inspirat mama, dar 'mia produs multe neajunsuri în viaţă, sunt sigur de duşmănia cucului din cauza francheţei, duşmanii 'mi-au servit tot deauna ca cele mai bune unelte pentru fericirea mea, şi 'mi au fost de mare utilitate ca institutori, ca stofă de observaţie, eu am iubit totdeauna pe cei saraci şi am onorat munca.

Amorul lui n'are nici o virtute, nici un semn de nobleţă ; adevăratul amor e un foc arzător, care poartă efectele şi în alte sentimente, pe cari le animează cu o nouă vigoare ; de aceia s'a zis că amorul face eroi.

Dragostea inspiră sentimente înalte, mai cu osebire cînd devii tată. Cîtă virtute inspiră puiul ! Dar cucul, această sărmană natură vieţuitoare, e prea slabă pentru el. Concepţiunea amorului produce în ordinul vieţei sentimentale, o complectă schimbare şi o revoluţie a moralei.

Lipsa sentimentului matern a cucului, nu vine din cauze particulare, nici din sentimentul unei suferinţi personale, ci din incompatibilitatea ce este între natura lui vaporoasă, şi natura unei vieţi patriarhale de un caracter moral antic.

El nici o dată nu-'şi dă osteneală a aduna paiu cu paiu, spre a-'şi face cuibul în care să depue fructul amorului, aşa că viaţa de nevoi pentru a cloci ouăle, a hrăni puii pînă la maturitate, şi a le face educaţia zborului, toate aceste dificultăţi domestice, cuculeasa nu le cunoaşte, fiind că depune ouăle în cuibul privighitoarei, lăsînd în grija ei spre a'i creşte progenitura, şi a'i perpetua specia.

Pe cînd tot elementul femenin este ocupat cu clocirea şi ingrijirea puilor mai cu osebire cînd are atîtea guri de hrănit numai cuculeasa care vede că a sosit una din epocele cele mai grele ale vieţei, se teme ca nu cumva starea sănătăţei sale, să se agraveze prin efectul unei inacţiuni forţate, şi pentru ca neurastenia să nu-'i intimeze sufletul ei visător, evită aceste depresiuni de toate felurile.

(Va urma)

FUZIUNEA

Discursul d lui I. Lahovari.—Cu prilejul declarărei fuziunei d. Ioan Lahovari a rostit următorul discurs :

Domnilor,

Ca unul care de o lună de când partidul conservator s'a retras dela putere, şi înainte de cădere — o ştiu foştii mei colegi—am fost partisan al unirei la un loc a tutulor forţelor conservatoare, ca unul care, după ce am părăsit puterea, în zilele dintâiu chiar, am lucrat cu devotament pentru a ajunge la acest scop, vă cer voe să spun şi eu câte-va cuvinte.

Domnilor, vă mărturisesc că în anul trecut eu mă gândeam la o retragere a mea din viaţa politică după eşirea din guvernul din care aveam onoarea a face parte. Am intrat în politică foarte tânăr : la 1873 am fost pentru întâia oară ales deputat. Vedeţi, sunt deja 34 de ani de atunci şi de aceea credeam că ziua de odihnă are să vie pentru mine după munca, necazurile şi grijile unui guvern de câţ-va ani ani. Nu a fost cu putinţă. In momentul de a părăsi puterea în loc ca după un obiceiu de 40 ani să se transmită o situaţie liniştită de la un guvern la altul şi dela un partid la celalt partid, ne-am găsit, domnilor, faţă cu un adevărat cataclism social, cu un pericol care ameninţă să distrugă în cîte-va luni de rătăcire munca de 40 de ani de înţelepciune.

Şi 'mi am zis... că ziua de odihnă nu venise şi nu putea veni nici pentru mine nici pentru ceil'alţi. De aceea, domnilor, în faţa acestui mare pericol, iarăşi mi-a zis că dacă nu mai putea fi vorba de noi cari avem gîndul să ne retragem să dezertăm de la luptă, mai era încă ceva de făcut : era să ne adunăm cu toţii, să chemăm pe foştii prieteni, pe foştii tovarăşi de luptă, despărţiţi în mod nenorocit de noi, să vie la ua loc cu noi şi pe lîngă acest centru mare al partidului conservator reconstituit, prin puterea lui de atracţiune să se adune tot ceea ce în această ţară se simte ameninţat în drepturile sale, în interesele sale, în munca sa, să vie cu toţii la noi ştiind cà aici vor găsi apărarea drepturilor lor. (Aplauze îndelung prelungite).

Adese ori, d-lor, îmi ziceam mare merit are d. Cantacuzino la vîrsta la care a ajuns. Eu mai tînăr de cît dînsul şi mă gîndeam la odihnă ; să muncească cum muncea, cînd eram în opoziţiune, să muncească spre a aduna la un loc elementele conservatoare şi să susţină lupta în contra liberalismului ameninţător şi în urmă să primească acea grea răspundere, acele grele, dureroase şi amare însărcinări pe cari le impune conducerea unui guvern şi a unui partid.

Ei bine, d-lor, cu acelaşi devotament, cu aceiaşi abnegaţiune cu care d-nealui şi'a sacrificat liniştea, odihna, sănătatea poate pentru îndeplinirea datoriilor sale ca şef al guvernului, astăzi ca şef de partid a venit să sacrifice ori-ce pretenţiune, ori-ce idee de ambiţiune personală şi să zică : Cred că pentru binele partidului, pentru contopirea tuturor forţelor la un loc, este bine să ne unim ca să încredinţăm conducerea unui şef de ale căruia calităţi eminente toţi eram convinşi, căci le cunoaştem mai de mult, şi a zis : Eu, Cantacuzino, de bună voe, în interesul partidului şi în interesul ţărei, mă retrag şi cedez locul meu d-sale. (Prelungite aplause).

Pentru aceasta, d-lor, îi datorăm mulţumire, recunoştinţă şi o pagină de aur a înscris în analele sale şi a familiei sale d. Cantacuzino, cînd a venit cu declaraţiunea ce va adus la cunoştinţă (Aplause).

Acum, d-lor,—şi cu aceasta voi termina,—s'a încheiat era veche de lupte, de discordie, de disentimente. Vă rog pe toţi din suflet, fie vechii noştri partisani, fie vechii partisani ai domnului Carp, să uitaţi cu desăvîrşire trecutul, să nu vă mai uitaţi îndărăt, să priviţi numai viitorul, ororile zilei de eri, pericolele zilei de azi, ameninţările ziloi de mâine !

In faţa acestor împrejurări ori-ce rancună, orice certuri, orice disentimente cari au fost, fie aci la centru, fie în provincie, să dispară cu totul, d-lor, şi să nu mai avem de cât un gând : salvarea acestei ţări, salvarea principiilor mari cari sunt puse în pericol, căci, d-lor, fără respectarea drepturilor fiecăruia, fără securitate, la ţară, la moşia mare ca şi la cea mică, nu poate fi în această ţară nici prosperitate, nici finanţe, nici credit ; totul a fost pus în pericol.... toţi au fost ameninţaţi, d-lor, toţi.

Şi dacă pînă acum s'a crezut că, fie Sturdza, fie Brătianu, fie Cantacuzino sau Carp la putere, mersul lucrurilor continuă normal, în această ţară, că arendaşul sau proprietarul ca şi ţăranul îşi putea face cu plugul brazda fiind asigurat că recolta sa se face, şi că se va bucura liniştit de produsul muncei şi ostenelilor sale, dacă în această încredere s'au împărţit partidele, astăzi văzînd pericolul care ameninţă pe toţi, mulţi, sunt convins, vor veni alături cu noi şi vor lupta alături de noi, mai ales după exemplul pe care l'am dat. (Aplause prelungite). In această speranţă vă rog, d-lor, să ne punem cu toţii la lucru şi să uităm cu desăvîrşire trecutul, gîndindu-ne numai la viitor. (Aplause prelungite).

Ultime informaţii

Pentru familiile victimelor.—Au subscris pentru cei rămaşi pe urma victimelor catastrofei de la Sârca :

„Opinia"	50	lei
D. Lascar Antoniu	50	„
D. Gh. Lascar	20	„
D-na Esmaralda Papadopol	20	„
D. Ştefan Negruţi	20	„
D. Achil Gheorghiade	20	„
D. Al. Calerghi	20	„
D. Eugen Herovanu	20	„
Personalul Tip. H. Goldner	10	„
D. V. Oiaga	3	„
D. Th. Maximovici	2	„
D. Th. Pisoschi	5	„
D. Alexandru Artino	5	„

Dorim ca sumele ce se vor colecta prin noi să fie remise familiilor de Paşti. Prin urmare lista „Opiniei" rămîne deschisă numai pînă Vineri seara.

Comisiunea interimară a hotărît ca deferendul între comună şi societatea electrică să nu mai fie judecat la toamnă cum se hotărîse în ultimul moment, ci cît mai curînd.

In acest scop s'a intervenit pe lîngă arbitrii cari locuiesc la Paris, ca să respundă dacă vor putea fi în Iaşi în cursul lunei Mai.

In conformitate cu noua lege electorală registrele şi cărţile de alegător nu vor putea fi imprimate de cît la imprimeria Statului.

Cel mai mai aşteptat om a sosit, în fine : acceleratul de astăzi a adus în Iaşi pe d. Poni, care a suferit o desiluzie mai mult în faptul că nu s'a putut alege president al Academiei.

Comitetul de 7 s'a întrunit astă-zi dimineaţă la Primărie spre a se ocupa de numirile ce sunt de făcut la diferitele autorităţi locale.

Din cauza acestor numiri d. Poni a fost atita aşteptat.

Tribunalul s. II se va pronunţa la 30 c. asupra moratoriului cerut de comerciantul Lehrer.

D. C. Stere, prefectul judeţului, a declarat că nu va reveni, în nici un caz, asupra demisiunei sale. Această demisiune d. Stere a şi înaintat-o şi la 1 Mai d-sa îşi va relua catedra la universitate.

D. Stere este amărît de faptul că ceilalţi liberali fruntaşi din Iaşi, nu-l lasă să aibă deplină putere.

D-nul Petru P. Carp va sosi mîni la Iaşi.

Comuna Iaşi posedă în comuna Holboca 30 fălci de loc pentru fînaţ. Cum însă locuitorii din Holboca nu ţin samă şi îşi pasc vitele pe acel loc. Primăria de Iaşi a întervenit la prefectură, ca să ia măsuri.

Comisia interimară a comunei Iaşi s'a întrunit ieri în consiliu şi a expeduit mai multe lucrări urgente.

Situaţia la Brăila cu toate greutăţile ce se intimpină pentru moment va fi aplanată spre perfecta omogenitate a tuturor elementelor conservatoare. Părerea dominantă că pentru a se pune capăt discuţiunilor provocate din lipsa de tact sau excesul de tact în aceşti 2 ani se va reveni la vechea stare de lucruri, cu vechea organizare, în care cu drag vor intra toate elementele tinere şi de valoare. Iar faţă cu dezbinările adînci care există între elementele liberale : nuanţa Alexiu a Brăteniştilor, şi nuanţa Cociaş a Sturziştilor tactica cea mai bună va fi de a se suspenda ori ce gazetă conservatoare pentru a da prilej liberalilor să se sfîşie între ei.

Mai mult de cît atîta, cercurile brăilene luînd în vedere că dacă situaţia liberalilor va fi pretutindeni ca la Brăila, nici nu pot avea sorţi de a sta la putere până la toamnă, considerîndu-se venirea la putere a liberalilor ca mijloc de represiune, iar nici de cît ca prilej de legiferare agrară.

D. Gh. Ghibănescu şi-a inaintat ministerului de Instrucţie demisia sa din postul onorific de membru în comitetul teatral la Iaşi.

Se crede că în locul d-sale va fi numit d. Garabet Ibrăileanu cunoscutul critic arheolog de la Viaţa Romînească.

Comisiunea interimară se intruneşte mîine la ora 3, spre a expedia mai multe lucrări.

Comitetul teatral a fost convocat pentru astă-zi dimineaţă, ora 10, spre a se ocupa de budget.

Cum ambii membri ai comitetului, domnii Gh. Ghibănescu şi E. Caudella, sunt demisionaţi, la şedinţă n'au venit de cît d. Buicliu, presidentul şi membrii comisiunei financiare.

S'a hotărît, cu toată opunerea comisiei, ca suma de 6000 lei prevăzută pentru salariul anual al directorului să fie menţinută în budget.

Suma totală necesară achitărei salariilor a fost ridicată la 30.000 de la 25 lei.

S'a redus cu 20 lei lunar diurna secretarului.

Presidentul a promis că va cere comisiunei interimare să achite suma de 3000 lei cheltuiţi cu repararea mozaicului şi să admită ca repararea caloriferelor teatrului să se facă în contul comunei.

*

D-şoara Maria Filotti a fost reangajată gagistă a teatrului naţional.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 19 Aprilie

Comitetul partidului Conservator

Bucureşti.— Eri la ora 4 d. a., s'a întrunit în prima sa şedinţă comitetul executiv al partidului conservator unit. Din 44 membri, cîţi fac parte din noul comitet au luat parte numai 36 membri. Şedinţa a fost prezidată de d. P. P. Carp.

Şeful partidului a vorbit despre chestiunea organizărei partidului în provincie şi în privinţa alcătuirei comitetelor cluburilor s'a admis ca normă : vor face parte din comitet toţi foştii deputaţi şi senatori din ultimele două parlamente conservatoare, precum şi toţi foştii primari şi prefecţi din ultimele două guvernări.

Acolo unde notabilităţile locale nu vor putea cădea de acord în privinţa constituirei comitetului şi persoanei care să aibă diriguirea locală, va interveni centrul şi va tranşa chestiunea impunînd el soluţia.

S'a discutat în privinţa programului partidului şi s'a decis să se aştepte programul partidului liberal pentru ca în acelaş timp programul partidului conservator să cuprindă şi critica programului guvernului.

După aceia d. P. Carp a făcut urări de sărbători şi s'a despărţit de cei prezenţi în chip foarte călduros.

Consilii de miniştrii

Bucureşti.—*Astă-zi la ora 11 are loc la Palat, sub preşidenţia M. S. Regelui, un consiliu de miniştrii, în care se va discuta din nou chestiunea dizolvărei actualului parlament şi fixărei datei pentru viitoarele alegeri.*

După cîte se spun chiar în partidul liberal, se va decide ca alegerile să aibă loc la toamnă şi aceasta fiind-că mulţi partizani de a d-lui Brăteanu şi în special eloctorii partidului au ajuns şi ei la concluzia că alegerile trebuie să aibă loc la toamnă.

Socoteala electorilor este următoarea : Până la toamnă vor putea fi dizolvate toate consiliile judeţiene şi noile alegeri efectuate. Precum se ştie colegiile pentru aceste consilii sunt identic acelaşi ca şi acele pentru parlament.

In tot cazul cînd opoziţia va lua parte la aceste alegeri ea va apărea slăbită cînd se va prezenta în a doua luptă. In cazul, însă, cînd opoziţia nu va lua parte la aceste alegeri, succesul liberalilor la alegerile judeţiene va influenţa în bine rezultatul alegerilor pentru parlament.

Or cum ar fi, pare sigur că alegerile generale vor avea loc la toamnă.

Audienţă la palat

Bucureşti.—D. P. P. Carp, noul şef al partidului conservator, a fost primit ieri în audienţă de M. S. Regele.

1 Mai în streinatate

Bucureşti.— Ştiri din străinătate anunţă că serbarea socialistă de 1 Mai s'a făcut în perfectă linişte la Londra, Madrid, Roma, Berlin, Viena şi Pesta.

La Paris însă, s'au produs cîte-va incidente ceea ce a făcut că vr'o două sute de indivizi au fost arestaţi.

In timpul cînd cortegiul lucrătorilor parcurgea unul din bulevardele principale, un individ de pe un omnibus a tras un foc de revolver asupra gardei republicane.

Individul a fost arestat.

Contra dizolvărei Dumei

Petersburg. — Intre primul ministru Stolypin şi Golovin, preşedintele Dumei, se urmează dese întrevederi pentru a găsi mijlocul spre a se putea cruţa dizolvarea Dumei.

Se pare că cel mai straşnic susţinător al menţinerei Dumei este însă-şi ministrul preşedinte al Rusiei.

Un atentat

Cetinge.—O telegramă din Podgoriţa vesteşte că un individ beat a intrat în localul prefecturei şi a tras focuri de revolver omorînd pe şeful poliţiei şi rănind pe generalul Martinovici, guvernator.

Generalul Martinovici a tras la rîndul său focuri de revolver şi a ucis pe atentator.

Turburări agrare

Odessa.—La Hotin au isbucnit serioase turburări agrare.

Armata de aci a fost trimisă pentru liniştirea spiritelor.

De altfel guvernatorul Basarabiei are ştiri că populaţia rurală este într'o mare stare de iritare şi că probabil şi aci vor izbucni turburari agrare.

Incetarea ostilităţilor

Constantinapol.— Organul oficial al patriarhului ecumenic a încetat orice atacuri în contra aromînilor şi bulgarilor, aceasta în urma diferitelor intervenţii făcute de către vizirul.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sft. Spiridon, Iaşi

Anunciu

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 30 Aprilie 1907, ora 2–4 p. m., se va ţine în camera acestei Epitropii, licitaţie publică prin oferte sigilate, pentru darea în antrepriză a tuturor articolelor de băcănie, necesare spitalelor : Central, Paşcanu, Institutul Grigorian, Ospiciul Socola, Azilul Balş şi a Farmaciei centrale din Iaşi, pe timp de un an, cu începere de la data facerei contractului.

Concurenţii sunt învitaţi a se prezenta în acea zi, însoţiţi de o garanţie provizorie în sumă de 1000 lei, în efecte pablice sau numerar.

Licitaţia se va ţine conform Art. 72—83 din legea comptabilităţei generale a statului.

Condiţiunile pentru darea în antrepriză a acestei aprovizionări, se pot vedea şi lua în ori-ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei, serviciul Administrativ.

No. 02926.
14 Aprilie 1907.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei spitalelor şi ospiciilor sf. Spiridon Iaşi

Face cunoscut că toate cererile de prospecte a băilor Slănic, reţineri de camere şi trimiteri de avansuri se vor face direct d-lui Gheorghe V. Mihailescu subşeful serviciului Administrativ pînă la 1 Iunie la Iaşi si de la acea dată la băile Slănic (Moldova).

No. 02970.
16 Aprilie 1907.

Se caută la Corporaţia Artelor Grafice, un perceptor încasator. Condiţiuni avantagioase.

Doritorii se pot adresa preşedintelui acestei corporaţii d. N. V. Ştefăniu. strada Frecău 56.

M. Con. Drăcşăneanu
AVOCAT
Strada sf. Sava No. 16
Consultaţiuni 8-10 dim. şi 5-8 seară

DE INCHIRIET

Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

MAGASINUL de MOBILE
HIRSCH—Iaşi

Mare deposit de *Mobile* **Dormitorii, Sufragerii**, *Saloane* tot ce este mai nou şi frumos, prima calitate. *Paturi de bronz, extra Noptiere, Lavabouri, Toilete* numai marfă bună. Portiere, Draperii, Perdele de la 25 lei fereastra.
COVOARE de toate mărimele.
STOFE p. MOBILE de la 2 lei m.
Scaune pentru biurouri, *Sufragerii* cu *piele* de la 18 lei. Vergi de bronz 70 bani complect pentru Brise-Bisse.
Cel mai bine asortat magasin de MOBILE din Ţară.

SE PRIMESTE COMENZI
pentru
Cozonaci, Paşte, Babe
CHIFLE CU MAC şi NUCĂ
toate de calitate superioară
la
F. SZAKMARY
Premiat de două ori cu medalia de aur

Rachell Grunberg
MOAŞA PREMIATA
Iassy strada Armeană N-rul 11
Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.
Aranjamentul corespunzător
INGRIJIRE RIGUROASA
PRETURI CONVENABILE

E. HEROVANU
AVOCAT
Strada Tăutu No. 1.

LA RENUMITA COFETARIE
ALEXIADE
— PIAŢA UNIREA —
COZONACI
BABE
PAŞTE
preparate după comandă de maiştri speciali.
Preţuri moderate.

Vaccinări şi revaccinări
cu limfă proaspătă garantată
practică
Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

De inchiriet un apartament compus din 6 odăi şi atenanse în strada Lăpuşneanu No. 32 etajul I deasupra magasinului d-lui Arnold Braunstein.
A se adresa la d. Moritz Wachtel, strada Păcurari No. 15.

„ROŽNAU"
(Pe Radhost)
Cel mai vechiu şi mai bine repurtat loc de cură din lume.
Sesiune : de la 15 Mai la 15 Septembre.
Prospecte şi lămuriri gratuite trimite
Comitetul de cură.

De închiriat
Două apartamente fie-care de cîte doüă odăi din casele situate în strada Păcurari No. 97.
Pentru condiţiuni a se adresa d-lui M. Con. Drăcşăneanu avocat Strada Sf. Sava No, 16.

De inchiriet în strada Golia un apartament de 5 camere şi un antret, între care una foarte mare. Se preferă a se închiria unui club sau unei societăţi. A se adresa administraţiei.

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă invită intindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagin Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) pre cum şi o pedală (Tiegeldruck) se vîndu cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldne,* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

la Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— **Casa de incredere** —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectuează la Tip. H Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĚ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 129.—Sîmbătă 21 April 1907

Decadenţă şi mărire

Aşa-i in lumea asta: înnălţare şi cădere. Injghebări cari un timp răspund unui înţeles oare-care, in care timp îşi ating perioada lor de desvoltare şi de înnălţare, prind cu incetul să decline; şi ori-ce incercare de a le mai susline in forma lor de desvoltare este zadarnică. E o fatalitate care cauzează căderea, precum aceiaşi fatalitate prilejia înnălţarea.

Popoarele, caşi nişte vaste organizme, îşi zu perioada lor de înnălţare şi perioada lor de decădere, din care nimeni şi nimic nu le mai poate mîntui. Inăuntrul popoarelor feluritele înjghebări indură aceeaşi soartă: instituţiunile ating o plenitudine de desfăşurare, după care incet-incet declină pînă la totală dispariţiune. Ceea ce se constată in viaţa unui om, are loc in viaţa a orice, fie chiar intocmiri de acele cari cuprind in sine mii şi mii de vieţi.

Partidele politice nu scapă nici ele de această fatalitate. Neapărat ele trebuesc să se stingă sub o formă oare-care, să se adapteze, să concentreze într'insele nouă puteri de viaţă şi de aspiraţiune, pentru ca să se perindeze cît mai mult ţiindu-se la acelaş nivel de vitalitate şi de semnificare. Altminteri nu izbutesc de cît să dăinuiască într'o viaţă factice contribuind mai adese la descompunerea şi pierderea unui stat de cît la dezvoltarea lui.

Dacă facem bilanţul celor din urmă 40 de ani de viaţă politică, vedem că cel puţin îndoit a guvernat mai mult această ţară partidul liberal de cît cel conservator: partidul liberal care continuu s'a impăunat cu isprăvi, la cari el singur numai n'a lucrat. Cele mai mari acte din viaţa noastră socială, precum unirea, aducerea unei dinastii streine, impămîntenirile ţăranilor, războiul pentru independenţă, rîdicarea la regat, etc. au fost opere făptuite de oameni din diverse partide politice.

Dacă aceste acte mari nu sînt şi nu puteau fi numai opera unui partid, alte fapte mai mici ar fi putut fi într'adevăr numai opera unui partid, al aceluia cu deosebire care a stat mai mult la cîrma ţării. Acele fapte mai mici, cari dacă s'ar fi făptuit n'ar fi adus ţara la un pas de prăpastia ce incepuse a se deschide, urmau implicit să fie aduse la îndeplinire de partidul care a guvernat mai mult; deci de partidul liberal.

Partidul liberal, de cel puţin două decenii incoace, n'a făcut de cît să făgăduiască fără a se ţine de cuvînt. Nici hiar „domnirea legilor", acea inofensivă făgăduinţă, n'a fost respectată. Şi pentru ce aceste toate? Pentru-că partidul liberal este în declin; pentru-că partidul liberal, după ce a creat cum a putut, pe căi din cele mai nepotrivite adese, o clasă burgheză, a uitat cu totul de existenţa celorlalte clase şi s'a mulţămit să trîndăvească pe laurii trecutului.

Partidul liberal s'a prezentat totdeauna ca un om care trăeşte din expediente şi te mistifică cu vorba. Chiar acum, la venirea la putere pe cînd eram în plină răscoală, fruntaşii liberali aveau aerul şi unii o spuneau chiar că mişcarea se va potoli numai prin magica lor intervenţie şi se arătau scandalizaţi de vorbele d-lui Carp: „Pentru moment represiune energică; pe urmă vom aviza".

Lucrurile s'au petrecut întocmai după spusele actualului şef al partidului conservator. Cu toate făgăduinţele servite, guvernul liberal a fost nevoit să reprime mişcarea ţărănească cu tunul şi apoi să avizeze; căci împrejurările îl nevoesc ca să nu se poată ţine de toate cele cuprinse în manifestul regal.

Toată această atitudine nu dovedeşte alta de cît declinul partidului liberal. Prea puţin fixat asupra a ceea ce trebue realminte să facă, chiar din capul locului se vede minat de aceleaşi năravuri, pe cari fie ce nouă guvernare n'a făcut alta de cît să le cultive şi să le desvolte. In cît se vede că maximul de bine ce putea să-l dea acest partid a rămas în trecut. Vorbele ce d. Sturza le zicea altora, iluzionîndu-se de partidul ce conduce, se cuvin cu drept acestui partid: „şi-a trăit traiul, şi-a mîncat malaiul".

In paralel cu declinul partidului liberal a luat treptată desvoltare partidul conservator. Toată lumea sătulă de frază şi însetată de fapte, cari să restabilească echilibrul intereselor în această ţară, şi-a îndreptat privirile către partidul conservator, care, pînă mai eri fracţionat, nu prezenta unitatea şi tăria necesară pentru o temeinică şi durabilă guvernare.

In partidul conservator era neapărată o întregire şi o nouă aranjare a puterilor sale, lucru pe care l'au grăbit împrejurările grele din timpul din urmă. Mai presus de ambiţiunile stimulate de interese prea personale, fruntaşii conservatori şi-au întins mînile şi printr'un act de cea mai senină abnegaţiune au saltat negreşit cu o serie de ani propăşirea partidului.

Şi cînd, nu peste mult, partidul conservator, luînd cu o mînă sigură frînele guvernărei, îşi va face o faimă nu din făgăduinţele sale, ci din faptele sale, asigurînd pentru multe decenii mersul propăşitor al ţării, atunci abia se vor aprecia la dreapta lor valoare şi măreţie: persistenţa d-lui P. P. Carp de-a deveni şeful partidului conservator şi abnegaţia d-lui Gh. Gr. Cantacuzino de a-i trece şefia.

Pinus.

Alegerile generale

—Data certă la care vor avea loc—

Pe cînd credinţa generală, în cercurile politice, era că data alegerilor generale s'a fixat definitiv pentru Semptembrie, guvernul, în ultimul moment, s'a oprit la soluţiunea majorităţei, care susţinea ca alegerile să aibe loc în cursul lunei Mai.

Sa pare că declararea fuziunei conservatoare a determinat guvernul la această hotărîre.

Actualele Camere vor fi convocate pentru ziua de 25 Aprilie spre a li se citi decretul de dizolvare.

Alegerile vor începe în ziua de 26 Mai şi anume cu colegiul I de Senat.

Se va începe cu Senatul pentru a avea timpul necesar alegerilor de delegaţi pentru colegiul III.

Prefecţii de judeţ, cari sunt desemnaţi a face parte din Parlament, vor demisiona in ziua de 28 April cel mai tîrziu.

O circulară interesantă

Circulara interesantă a d-lui Ionel Brătianu cu privire la cercetarea pe care o impune autorităţilor spre a descoperi cam cărui lucru trebuia de atribuit faptul că ţăranii au dat cuvântului student o noţiune cu totul alta de cât cea reală, a provocat oare care comentarii superficiale, dar nu s'a inzistat suficient asupra seriozităţei lucrului în sine.

Nu încape îndoială că în multe părţi sătenii atribuie „studentului" calităţi de apărător al nevoilor mulţimei, de resbunător al nedreptăţilor celor opresaţi. Studentul este singurul care porneşte în lupta pentru a reda celor umiliţi drepturile lor de om, celor nedreptăţiţi de soartă o rază de dreptate. El este acela care va dezrobi pe cei robiţi şi va înfrânge puterea celor bogaţi şi asupritori.

Aşa este, aşa s'a constatat de autorităţi, aşa am constatat şi noi faptele când, cei dintâi, am povestit cazul, reprodus în urmă şi de „Viaţa Românească" că sătenii dintr'un sat din apropierea Iaşului au inzistat pe lângă un medic evreu care se interesează mult de buna stare a ţăranilor, să nu plece fiind-că el este cel mai bun „student".

Ceva mai mult, un profesor universitar, cunoscut agitator, a recurs în cele din urmă, într'un apel către săteni, la iscălitura „student". Documentul acesta se află după cum ştim, în mâna unui prefect care se ocupă în acelaş timp şi cu publicistica.

Explicaţia trebue căutată în faptul că în ultimul timp studenţii s'au dedat la o agitaţie destul de puternică printre săteni—mulţumită obăduirei unor autorităţi îndolente. Aceste agitaţii s'au făcut de studenţi într'un chip nu se poate mai necumpănit: nimic nu era prea greu de promis, nici o patimă nu era prea grav de răscolit, nici un angajament prea dificil de luat.

O astfel de agitaţie merge la inima ţăranului căci din cele auzite atît cît a putut prinde ţăranul constitue maximul dorinţelor şi aspiraţiunilor şi deci nimic nu putea să egaleze în ochii ţăranului noţiunea de „studenţi".

Iată explicaţia faptului: nu este o confuzie de noţiuni, nu este un greşit chip de a concepe un lucru. Ţăranul la început a auzit cu adevărat glăsuind pe studenţi „că mai tîrziu el a fost mistificat de pseudo-studenţi, de indivizi, agitători de meserie, cari se dedeau drept studenţi, că el a atribuit noţiunea de „studenţi" tuturor acelora cari se presentau ca apărătorii intereselor ţăranilor, aceasta nu însamnă lucru mare.

Agitaţia s'a făcut de studenţi şi cînd s'a putut constata oficial existenţa unor corespondenţe şi organizaţii de agitare de către elevi, de ce ar mai trebui multe dovezi pentru a conveni că a existat şi o serioasă agitaţie studenţească printre săteni.

Bărbatul veninos

D. Al. A. Bădăreu a fost numit arbitru din partea comunei Iaşi în diferendele d'intre aceasta cu societatea electrică din localitate.

Este adevărat, precum fie-care îşi poate închipui, că numirea d-nului Bădăreu n'a fost făcută acum, sub administraţia liberală, ci foasta administraţie chemase pe di Bădăreu la acea însărcinare.

Domnul N. Gane, vice-presidentul comisiei interimare, care face politică cu venin, aşa cum o fac toţi acei, cari n'au chemare osebită în politică, n'a putut înţelege ca, sub un guvern liberal, arbitru intr'un proces al comunei să fie un conservator.

Arbitrul—după larga concepţie a d-lui Gane—este un funcţionar oare care şi dupe cum nu ie logic ca o administraţie liberală să aibă funcţionari conservatori, d. Bădăreu, care e conservator, nu poate rămînea arbitrul unui diferend al comunei, cînd în fruntea acelei comuni se află administratori liberali.

Fireşte, pentru d Bădăreu este perfect indiferent, dacă va fi sau nu judecător în procesul de care ne ocupăm.

D-sa, care n'a intrebuinţat crezul seu politic, spre a fi pensionarul unei societăţi de asigurare sau lichidatorul averei unor moştentiori veseli—domnul Bădăreu s'ar simţi tot atît de bine dacă n'ar fi arbitrul primăriei.

Domnul Gane, însă, care este un adept al politicei urîte, a voit să suprime *acest «post» al d-lui Bădăreu, spre a putea zice că a făcut act de rezbunare.*

Dar lovitura ce voia s'o deie n'a fost incoronată de succes. Şeful d-lui Gane, d. P. Poni, nu numai că n'a voit să audă de această propunere, dar a telegrafiat dlui Bădăreu, la Paris, ca să se intîlnească cu cei doi arbitri de acolo şi să hotărească ziua judecăţei.

Am inregistrat cazul spre a invedera cum se face încă politică la provincie, de provinciali.

Situaţia financiară

Situaţia financiară se prezintă în condiţii bune. După datele pe care le avem, *excedentul constatat până la 31 Martie 1907, în contul exerciţiului 1907—8, este de 34 milioane lei.* Luna Martie, luna turburărilor agrare, a adus, ce e dreptul un minus de 3 milioane lei la încasări faţă de luna Martie a exerciţiului precedent, dar cum încasările celor unsprezece luni trecute au fost foarte bune, întrecînd toate încasările făcute în lunile corespunzătoare ale anilor trecuţi, pierderea din Martie poate fi neglijată. De altfel perderea aceasta nu e nici ea aşa de însemnată faţă de catastrofa la care ne aşteptam. Dacă la excedentul budgetar de 34 milioane lei mai adăogăm încasările ce se vor face pînă la 30 Septembrie 1907 în contul exerciţiului 1907—8 şi cari vor fi de minimum 6—8 milioane lei, **excedentul real al exerciţiului 1907—8 va fi de 40—42 milioane lei.** Suma de 6—8 milioane care prevedem că va fi fi încasată este într'adevăr un minimum, de oarece de la 1 Aprilie până la 30 Septembrie anul trecut s'au încasat cu rămăşiţe. în contul exerciţiului 1906—7 mai mult ca 20 milioane lei. Ţinînd seama de repercusiunea revoltelor, putem prevedea că nu se va mai încasa mai mult ca 6—8 milioane, aşa că excedentul va fi în total de 40—42 milioane.

Cifrele aceste ne arată că dacă nu isbucneau revoltele am fi avut un excedent sigur de 60 de milioane lei la un buget de 240 de milioane la evaluări.

Excedentul acesta, unit cu exerciţiul 1906—7, de 55 milioane, dă un total de 85—87 milioane lei, sumă care arată mai mult ca orice soliditatea finanţelor noastre.

De altfel nimeni nu s'a îndoit de soliditatea aceasta atît în ţară cît şi în străinătate. După panica din primul moment, foarte firească de alminteri, valorile noastre au reluat repede cursurile lor normale.

Situaţia financiară este aşa dar bună. Avem disponibilităţi cu care putem face faţă or cărei eventulităţi. Dacă dorinţele agricultorilor s'ar mai împlini şi ele; ca timpul frumos să revie în mod durabil pentru a îngădui reluarea lucrărilor — la toamnă nu s'ar mai resimţi din punct de vedere material nici o urmă a emoţiunilor dureroase prin care am trecut în cursul lunei Martie. Şi dacă, complectînd harul naturei, partidele noastre politice s'ar mai înţelege pentru acordarea de îmbunătăţiri serioase în favoarea ţăranilor şi pentru o lucrare stăruitoare în direcţiunea deschiderei de noui isvoare de producţiune, atunci prosperitatea ţărei va fi aşezată pe o temelie cu neputinţă de zgâduit în viitor.

OAMENI ŞI LUCRURI

Examen de conştiinţă

O doamnă—pe care o ştiu foarte inteligentă — mă asigura mai eri că copila ei citeşte zilnic gazeta. Şi nu ştiu de ce această afirmare, făcută în treacăt şi cum se spune orice lucru neînsemnat, îmi procură mai curând o senzaţie de nelinişte decât de plăcere,—s'ar fi zis o discretă tulburare a conştiinţei înaintea căreia apăru în mod subit problema marei răspunderi ce'şi iau toţi aceia care-şi împart coloanele ziarului. De departe—distanţa a două camere mari—veneau în acorduri liniştite ecourile pianului; eleva—cetitoarea nebănuită a ziarului—îşi repetă de sigur bucăţile favorite sau obligatorii plimbându-şi cu hărnicie degetele iuţi pe clapele frumos răsunătoare şi producătoare de armonii. Vacanţa adusese o intrerupere în zilele de muncă şi de studii „clasice", un răgaz în opera de surmenagiu care se chiamă educaţia modernă a fetelor. Şi în timp ce notele zburau zglobii, alintătoare, mă obsedà acea reflecţie a doamnei, spusa ei atât de simplă că copila citeşte toată gazeta şi gustă cu plăcere anumite rubrici. Căutam —în timp ce vorbeam de mii de lucruri indiferente—să-mi reamintesc dacă nu cumva în zilele din urmă se scrisese în ele oarecari lucruri pe care nu le-ar da cineva unei copile a sale proprii să le citească; simţeam în adâncul cugetului o jenă reală, umbra unei vinovăţii morale în faţa gîndului că poate involuntar am putut pricinui neplăceri, am putut vătăma o singură clipă de nevinovăţie. Ziarul nu este o revistă menită educaţiunei; el nu poate alege între ştiri, fapte, comentarii — şi e dator în cea mai mare parte a cazurilor să cuprindă lucruri cari în mod fatal trebue citite cu mare rezervă şi numai de către anumite vrîste, — în tot cazul nu de către tinerele eleve de pension. Gazetarul n'are nici timpul nici libertatea de selecţiune, nici nu este el respunzător de faptul că lumea e bogată în tot soiul de întîmplări din care unele intră în categoria naturală sau artificială a imoralităţii, incompatibile în tot cazul cu principiile unei „bune" educaţiuni.

Şi totuşi egoismul firesc al profesiunii doreşte o cît mai mare respîndire a gazetei, iar fiecare colaborator îşi doreşte şie-şi un cît mai mare număr de cetitori.

Şi cazul de conştiinţă? Şi jena răspunderei morale.

... Cîntecul s'a isprăvit. Eleva a întrat şi ne-a întrerupt convorbirea: sprintenă, zveltă, drăgălaşă, purtînd toată graţia celor 15 ani. Iar ochii ei mari şi vioi — mă liniştiră; n'am descoperit în ei nimic decît plăcerea copilăroasă a unei vacanţe şi reîntrînd în stăpînirea egoismului profesionist mi-am zis discret:

— Dă-ne, Doamne, toate cetitoarele tinere, sfioase, nevinovate şi fă-le să cunoască înfiorarea nouă a primelor treziri la viaţă în tovărăşia viselor şi scriselor noastre!

Rodion

Fericirea vieţei

Viaţa este un dar preţios, şi cea mai mare parte dintre oameni, se întreabă care ar trebui să fie ţinta adevărată a existenţei noastre. Putem fi fericiţi? Fără îndoială că nu trebue să fim egoişti, căutînd numai fericirea noastră. Putem numi egoist, cu drept cuvînt, pe acel ce să dedă melancoliei şi îşi închipuie că e victima fatalităţei.

Trebuie să ne silim a fi veseli pe cît ne este cu putinţă, căci după cum a spus Epictet, dacă un om e nenorocit, nu e de cît greşala sa, căci toţi oamenii au fost făcuţi pentru a fi fericiţi. Viaţa nu constă numai în a trăi, dar în a trăi bine. Insuşi Goethe ne spune, ca la trei zeci de ani, se hotărî să trăească viaţa, în toată splendoarea ei.

Cu toate acestea, puţini dintre noi înţeleg minunatele privilegii ale existenţei: măreţia universului care de voim e al nostru; puterea ce avem de a deveni ceea ce voim, sau de a ne asigura liniştea, de a învinge durerea şi necazul.

Dacă interesele celor ce ne înconjură ne lasă indiferenţi, ast-fel că nu simpatizăm cu ei în suferinţele lor atunci nu vom lua parte la fericirea lor, şi perdem cu mult mai mult de cît cîştigăm. De suntem egoişti, fugim noi înşine, de cele mai curate plăceri ale vieţei. Pentru a nu simţi durerea, trebue să abdicăm şi de la putinţa fericirei.

Şi apoi, foarte adesea ori, ceiace noi numim rău, nu e în realitate de cât binele deghizat. Plutarc zice că plăcerea şi durerea, unesc corpul cu sufletul. Durerea prevesteşte primejdia, deci e absolută necesară existenţei noastre. Fără ea, chiar cele mai mari plăceri, ne-ar deveni funeste.

Intâmplările ce seamănă a nenorociri, privite cu curaj, sfârşesc prin a se transforma în bine. Adesea, zice Seneca, nenorocirile sunt spre fericirea noastră. Totuşi nu se poate nega existenţa răului, şi raţiunea sa de a fi, a exercitat mult inteligenţa omenească. Selbatecii scapă prin presupunere de spiritele rele. Grecii atribuiau în mare parte, nenorocirile oamenilor, antipatiei şi geloziei dintre zei şi zeiţe. Alţii şi-au închipuit două principii opuse şi inimice—unul favorabil şi celalt ostil omului.

Libertatea şi acţiunea pare cu toate acestea că implică existenţa răului. Dacă ne este lăsată puterea de a alege, importanţa alegerei ce vom face e mare. Mai mult încă, dacă răul nu poate fi evitat cu totul, este adevărat, fără nici o îndoială, că nu numai viaţa pe care o ducem poate fi sau bună şi folositoare, sau rea şi nefolositoare, dar chiar că fericirea şi nefericirea este cu mult în puterea noastră şi depinde de noi înşine. Suntem dacă nu stăpânii, în tot cazul aproape creatorii noştri. Relativ foarte de puţine ori necazurile vin la noi, căci mai în totdeauna noi mergem la ele. La Bruyére zice că, cea mai mare parte dintre oameni, întrebuinţează o bună parte din viaţa lor pentru a face pe cealaltă nenorocită. Suferim mult rău nu numai prin anticipaţie, dar chiar adesea ne facem riguros mizerabili temându-ne de nenorociri cari, la urma urmei nu se întâmplă.

Ar trebui să lucrăm cum putem mai bine şi să aşteptăm liniştiţi întîmplările.

Mulţi oameni sufăr mai mult de grijă de cît de oboseală. „Nenorocirele morale,

zice Rousseau, sunt toate numai în închipuire, afară de una singură care este crima; și aceasta depinde de noi: nenorocirele fisice ne distrug sau se distrug. Timpul sau moartea sunt remediile noastre".

De nu putem fi fericiți, greșala este de obiceiu a noastră. Cum e cu putință, zice Epictet, ca un om ce nu are nimic, care e gol, fără casă, fără vatră, murdar incult, fără sclavi, fără patrie, să poată trăi ușor; priviți: Dumnezeu v'a trimis un om ca să vă arăte că asta se întîmplă. Priviți-mă, n'am Patrie, n'am casă, nici bunuri, nici soție, nici copii, nici venituri, numai pămîntul, cerul și o biată manta. Și ce'mi lipsește? Nu sunt lipsit de necazuri? Nu sunt lipsit de frică? Nu sunt liber? Cine dintre voi m'a văzut dorind ceva? sau căzînd în ce aș fi dorit să evit? Am ocărît eu vre-odată pe Dumnezeu sau pe oameni? Am acuzat vre-odată pe cineva? M'a văzut vre-odată cineva dintre voi trist?" După cum vedem, fericirea nu constă în multă avere, dar în puține nevoi.

Nu trebue să ne închipuim datoria, de cît ca o mamă iubitoare, totdeauna gata de a ne apăra de necazuri.

Datoria noastră constă în a ne face folositori și astfel vom trăi viața cea mai interesantă și relativ, cea mai lipsită de griji.

A se guverna pe sine însuși, e cea mai mare victorie.

Acela care este propriul său rege, poartă cu mulțumire sceptrul său însuși fără a invidia gloria capetelor încoronate de pe pămînt, căci aceștia într'adevăr sunt cei mai ridicați. Adevarata mărire n'are aproape de loc legătură, cu rangul și puterea. Se povestește că filosoful Cineas, a întrebat într'o zi pe Pyrus, ce are de gînd să facă, după ce va cuprinde Italia. „Voi lua Sicilia".—Și după Sicilia?—Africa.—Și după ce vei cuprinde lumea întreagă?—Atunci, scumpe Cineas, victorios și mulțumit, vom rîde în voe și ne vom liniști.—Ei bine! răspunse Cineas, pentru ce nu te liniștești chiar acuma?" Mai mult încă, cu cît vederea noastră se lărgește în univers, ambițiunea personală ar trebui să se descurajeze întru cît va. Ce e regele sau împaratul unei bucățele din acest mic pămînt.

Un om deci, pentru sine însuși, cel mai bun regat. Fie-care trebue să se cucerească pe sine însuși, și vom reuși, de ne vom lua drept conducător și general conștiința, făcînd ast-fel viața virtuoasă și plăcută resistînd răului, înfrîngîndu-ne poftele, întărind și desvoltînd instinctele noastre bune. Trebue atunci să ne îngrijim foarte mult de gîndirile asupra cărora ne oprim. Nu ne putem păstra gîndul curat de îi dăm voie să se înfrupte cu istorisiri amănunțite asupra crimelor și lucrurilor oprite.

NOUTAȚILE ZILEI

Regele Belgiei, întovărășit de baronul Snoy și de comandantul Cumont, a sosit Duminică dimineață la Paris și a descins la hotelul Bristol.

* * *

Zăpada. La Châlons sur Marne (Franța) temperatura s'a schimbat brusc și zăpada cade în abondență. Asemenea ninge în împrejurimi.

La Metz viscolele și zăpada au făcut foarte mari stricăciuni grădinilor.—Oare să ne mai așteptăm și noi la un supliment de iarnă?

* * *

Un monument. Subscripția națională deschisă de „liga franceză a învățămîntului" pentru ridicarea unui monument lui Jules Ferry, a atins până acuma suma de 150000 franci. O jumătate din această sumă a fost acoperită de elevi. Un milion și jumătate de copii au subscris cîte cinci bani și fiecare și-a pus iscălitura pe listele de subscripție.

* * *

Antimilitarism Afară de placărzile antimilitariste anonime care au fost afișate pe zidurile Parisului precum și în alte orașe ale Franției, s'au mai lipit asemenea manifeste sediționse, semnate de mai mulți cetățeni. Cîți-va din acești atîtători au fost arestați. Printre ei se află și un ipograf.

O expoziție internațională maritismă și universală se va deschide în Mai a. c. la Bordeaux și va fi închisă în Noembrie. Inaugurarea va avea loc la 2 Mai 1907.

* * *

Wilhelm II. Impăratul Germaniei a sosit la Hamburg și a descins la palatul imperial de acolo.

* * *

Mișcarea anti-engleză. Agitația anti-engleză ia proporții serioase. Din Calcuta se telegrafiază că indigenii se înarmează în provinciile indiene. Se crede că sunt turburări foarte mari acolo. La Lapore au fost turburări foarte grave. Ele au luat naștere de la următorul incident: Tribunalul de acolo trebuia să judece niște jurnaliști indigieni, acuzați că ar fi adus injurii contra ofițerilor engleji. In momentul cînd acuzații erau duși înaintea justiției, mulțimea a atacat convoiul, a dat drumul prizonierilor plimbîndu-i în tot orașul, strigînd: moarte Europenilor!

Afară de aceasta, mai este și greva funcționarilor de la căile ferate cari contribue la agitație. Europenii de acolo au format uu cord de voluntari și toți se înarmează.

Asemenea agitații anti-engleze s'au produs și la Santa-Lucia și în alte posesiuni.

Nu cum-va a început să sune ceasul pentru supușii albionului?

Mare mișcare în corpul
Telegrafo-poștal

In corpul telegrafo-poștal s'a făcut următoarea mișcare pe ziua de 1 Aprilie a. c.

D. G. Gabrielescu, oficiant superior gr. I, șef de divizie, înaintat inspector al birourilor poștale ambulante.

La gradul I de oficienți superiori: d-nii Demetrescu Const. III și Cardași Emanoil.

La gr. II de oficianți superiori: d nii I. Bunescu, Const. Grigoriu, Petrescu Ioan III. Gh. Porfireanu, Dumitrescu Athanasie II.

La gr. III de oficianți superiori: d-nii I. Raicu, C. Berinanescu, Alex. Sava. Const. Negreanu, Ioan Tamaș, Gh. Pantazi, Gh. Stupcan, Manea Iordache, Gh. Ivanovici, Constantin Georghe I.

La gradul I. de oficianți inferiori: d-nii Gh. Măstăsescu, Eft. Ștefănescu, Demetrescu Const. IV, I. Samsonovici, Alex. Berea, Th. Theodoru, Manole Ciolac, Ath. Ionescu, I. Manea, Ionescu Vasile, Tiberiu Constantinescu, Const. Becu, Al. Mihailessu, Ștef. Varlam, Mih. Turcin, Dim. Giușcă, Tanasache Emilian, Antonescu Lazăr.

La gr. I. de oficiante inferioare: Burghard Aneta și Zotu Alexandrina.

La gr. II. de oficianți inferiori: d-nii Teodorescu Cristea, Theodorescu George III. Coculescu Dumitru, Alex. Paraschievici, Ionescu Const. VI, Posa Nicolae, Th. Negoescu, Predescu Ioan II, P. Istrate, Ștefănescu Mihail II, Dobre Tachescu, Georgescu Emanoil, Vasilescu Gh. I. Burlan, N. Petre, Mihailescu Ioan I. Constantin Alex. III, Popescu Traian I, Dumitrescu Ioan VII, Simionescu Ioan, Tistu Victor, Tănăsescu Nicolae, Gh. Stănescu.

La gradul I de oficiante inferioare: Argintoianu Theodora, Bobeanu Elisa și Ionescu Ecaterina.

La gradul III de oficiante inferioare: Danilescu Elisa. Lupu Ecaterina, Giașcă Maria, Stamatescu Elena, Ioanin Hariclia, Negreanu Paraschiva.

Șef de birou de comisiune și expediție gr. I: D. Ioan Ghenoiu, actual șef de birou de comisiune și expediție, gr. II.

Declaranți gr. II: D-nii Trocan M. Const., P. Furnică, Mih. Băluță, Vasile Filiu.

La gradul I de elevi: Mărculescu Odisea, Ștefănescu Vusile I, Brătianu M. Conătantin, V. Ușurelu, Niculescu D. Const. III, Dim. Panaitescu II, Ionescu C. Alex. I, Mircioni I. Nicolae, Tufeanu Mihail. Stupcan T. Ion, Petrescu Ion IV, Dimitriu M. Ioan II, Popovici Vasile II, Brăilescu P., Zaharescu M. G., Bogdan G., Cristache, Niculescu Spiridon, Th. M. Gabonea, I. Fărcășanu, Niculescu I. Iancu, Ghenea Ernest, Ilie Elinescu, V. Economu, Alex. St. Negrescu, V. Ionescu, Răducan P., Cesar Protopopescu, D. P. Rîmniceanu a fost reprimit în gradul II de elev.

In gradul II de elevi: D-nii Lazăr G. Nicolau, V. Predescu, Sava Constantin II, Popovici C. George III, Banu P. Ion, Gh. Botez, Gh. Spinți, Const. Ianculescu, Coost. Grușiereanu, Popescu Const. VI, Ștef. Antonescu, Const. Nicolae, Gh. Chiliban, Const. Predescu, Ilie Ivănescu, Tănăsescu G. Dumitru, Ion Cireș, Ionescu V. Dumitru VI, Tomoșoi Dumitru, Popescu N. Ion XI. Duțescu Const. II, Rădulescu Gh. Radu, Marinescu Dumitru III, Dobrescu P. Toma, P. Portărașu, Popescu St. George I, Gh. Bernea, Mititelu G. Const., Ștefănescu P. Petre I, Marinescu Vasile, Roată A., Georgescu Petre I, Ciorapciu M. Constantin, Negoiță P. Ion, Lăzărescu Gr. Niculae, Icimia C. George, Ionescu N. Ion VI, Bărbulescu I. Marin, Tomescu Teodor.

Litere-Științe-Arte

Printre vicistitudinile multe ale activității gazetărești merită negreșit o deosebită luare aminte—greșala de tipar. *Iată un capitol asupra căruia de sigur cetitori constanți ai gazetelor n'au avut răbdarea nici prilejul de a reflecta în deajus și care constituie totuși una din problemele existenței însăși a ziarismului romîn,—una din plăgile publicității noastre în general și—să fim sinceri măcar în ajunul sărbătoarei mari—a gazetei acestea în special.*

Greșala de tipar este acel minunat fenomen care 'ți trasformă un gînd, o impresie, o frază cu totul altceva de ai gîndit ori ai vrut să zici. Ai scris una—și printr'acest gîndul capriciu al nebăgării de seamă—apari cu altceva în fața publicului, iar altă dată nu mai apari cu..... nimic: non sensul a luat locul cugetării și s'a substituit intențiunei tale.

In fața acestui „fapt nou" stai uneori perplex, confuz și te întrebi cu nedumerire ce oare avuseși de gînd să zici în locul celor ce ți s'ar atribuie?

Greșala de tipar este caracteristica provinciei, a tîrgurilor de mîna a patra. Dacă nu s'ar cunoaște înapoiarea Iașului și din alte izvoare, ea s'ar dovedi și prin imprimatele lui, mai cu seamă prin... presă.

*

O doamnă din înalta aristocrație americană din Paris, d-na Hoff, a fondat și dotat o „hostellerie" pentru tinerile sale compatriote. Acest hotel, destinat studentelor americane, este situat la marginea bulevardului Saint Michel, în plin cartierul Latin, la câțiva pași de Sorbona, de Scoala de Bele Arte și de muzeul Luxemburg, în mijlocul, adică, acelui Paris intelectual, științific și artistic, care atrage în mod invincibil inteligența cosmopolită.

Directoarea fundațiunei este miss Richardson.

Această instituțiune are mult mai mult aerul unui pension de fete de cât al unui hotel: într'o sală se țin conferințe asupra artei, asupra muzicei, într'o alta se citește, într'o a treia se lucrează: un vast atelier este rezervat studentelor cari se dedau picturei.

*

Excelenta revistă pariziană „*Femina*", a publicat de curând un interesant concurs, punând cit toarelor sale următoarea întrebare:

Care e meseria pe care o preferați?

Credem interesant a comunica și cetitorilor noștri rezultatul acestui concurs în ce privește specialitățile ce interesează această rubrică: Literate 7.645 voturi; Doctorese 6.644 voturi; Avocate 5.999 voturi; Pictoare 5.649 voturi; Dactilografe 3 332 voturi; Actrițe 3.297 voturi; Infirmiere 2.748 voturi.

*

STRUNA ZILEI

CAUZĂ ȘI EFECT

Intendentul Palatului administrativ a primit ordin să continue paza clădirei.

Că ți-au dat măsura asta
Bine au făcut mai marii..
Unde sunt atitea găuri
Lesne pot intra tîlharii.

Informații

Comisiunea interimară a hotărît să anuleze toate voturile luate de consiliul comunal trecut privitoare la exproprieri.

In acest scop se vor întruni astăzi d-nii avocați M. B. Cantacuzin, Pandele Zamfirescu, G. Nicoleanu, cari, împreună cu d-nii Gr. Buicliu și Ath. Gheorghiu, membri în comisiunea interimară, vor avea să-și dee avizul dacă se poate reveni asupra unor asemenea voturi.

—

D. D. A. Teodor, directorul învățămîntului secundar va petrece sărbătorile Paștelor în Iași.

D sa sosește în Iași mîine diminiață.

—

Consiliul general în ședința sa de eri a modificat budgetul ordinar, reducînd evaluațiunele budgetare cu 27.000 lei, la venituri, iar cheltuelile au fost reduse cu 28.000 lei.

—

Comitetul de 7 al partidului liberal local se întrunește astăzi spre a se ocupa de succesorul d-lui Stere la prefectura județului Iași.

Numirea întimpină mari dificultăți.

—

D. I. Cristodorescu, proprietarul moșiei Boghicea, din jud. Roman, a oferit primăriei Iași în mod gratuit, terenul necesar pentru instalarea marelui conduct de apă „Carol I".

Domnii Ath. Gheorghiu membru în comisia interimară și Anton Sc. Savul inginer șef al com. Iași, au fost la Boghicea spre a exprima mulțumiri d-lui Cristodorescu.

—

Parlamentul actual va fi convocat pentru Mercurea prima zi după serbătorile Paștilor, spre a i se ceti decretul de dizolvare.

Știrea aceasta a fost adusă eri de către d. P. Poni.

—

In conferința corifeilor liberali care a avut loc ieri imediat după sosirea d-lui P. Poni s'a fixat definitiv că d. N. Gane va fi primarul Iașilor și d. Petre Fântânaru, prim-ajutor de primar.

—

Ministerul de justiție a trimes prefecturei de județ o broșură, care prevede antemăsurătoarea și devizul estimativ pentru construirea unui tip de judecătorie de pace, de țară sau orășel.

—

A fost convocat pe ziua de 21 a. a. c. consiliul comunei Cucuteni pentru a lua măsuri în combaterea epidemiei de scarlatină, ce a izbucnit cu furie în acea comună.

—

D-na Maria Guțu institutoare la școala de băeți din Tîrgu-Frumos a fost trecută pe ziua 1 Mai, la școala de fete No. 3 din Iași, în locul d-nei Ana Buțureanu.

—

D. E. Iliescu, medicul primar veterinar al județului, a scos la lumină următoarele lucrări:

Un raport general asupra mersului serviciului sanitar veterinar al județului Iași, în intervalul de la 1900 la 1907, cu chestiuni foarte interesante, sanitare și economice.

Despre lăptării și necesitatea controlului laptelui destinat consumației publice și

Asupra asigurărei vitelor, lucrare bazată pe interesante date statistice.

—

Sf Sinod a fost convocat în sesiune ordinară pe ziua de 1 Mai.

—

Din Ploiești ni se scrie: D-na general Hârjeu, a luat nobila inițiativă de a aduna pe cale de subscripție un fond de recompensă și ajutor destinat familiilor soldaților rezerviști, cari au fost chemați să-și facă datoria, cu prilejul răscoalelor.

Iată apelul adresat la această generoasă doamnă, lumei caritabile:

„Imprejurările grele prin care Țara a trecut timpul din urmă vor lăsa de sigur o amintire pururea dureroasă pentru toți Românii.

O singură mângâiere va tempera această durere, mângâierea ce o va da constatarea istorică că și în aceste împrejurări armata noastră a fost armata unui Stat civilizat, compusă din soldați conștienți de marea lor misiune.

Cine în adevăr n'a admirat și cine nu fu înduioșat de atitudinea trupelor noastre chemate să îndeplinească cea mai grea sarcină, aceia a reprimărei celei mai aspre a propriilor lor frați, cari, rătăciți de nebunia unui moment amenințau însăși temelia Statului Român!

O specială mențiune se cuvine rezerviștilor cari au respuns la chemare până la unul, cari și-au îndeplinit toată datoria și au contribuit atâta la restabilirea ordinei și neliniștei atât de necesare.

Chemarea rezerviștilor însă și prelungirea acestei chemări nu trebue să uităm, lasă familiele lor, cu mâhnirea în suflet și adeseori cu nevoia în bătătură.

Pentru îndulcirea acestor familii de rezerviști din Județul Prahova, socotesc bine a face apelul de față către toți Prahovenii, cu dare de mână.

Obolul lor și acela ce ei vor aduna vor fi în același timp o înbărbătare pentru cei meritoși și o dovadă de înaltă și bine chibzuită solidaritate socială".

Maria General Hârjeu.

La acest apel răspunsul ni-l dă următoarele liste:

Lista d-nei Maria G-ral Hîrjeu.—D-nu Alexandru Al. Bellio 100 lei, D-na Alexandrina Bellu 50 lei, A. Bellu 100 lei, G. Gr. Cantacuzino 1000 lei, D-na Eugenie G. Ionescu 20 lei, D-nu Gheorghe Barbulescu 120 lei, D-na Elena Elefterescu 40 lei. Total 1950.

Lista domnului D. Hariton.—D-nu Căpitan Comandor Poenaru 40 lei, Dimitrie Hariton 100 lei, Petre Steriu 10 lei, Nera Gheorghe 1 leu, C. C. Ionescu 1 leu, D. Petrescu 1 leu, D. D. Hariton (junior) 10 lei, Hariton D. Gheorghe 10 lei, Ion D. Hariton 5 lei, N. Stoicescu (bancher) 5 lei, Dragomir Sterin 10 lei, Dumitru Motzoiu 20 lei, Frații Mincu 40 lei, Toma Rădulescu 2 lei, Belizar 10 lei, A. Negulescu 2 lei, Th. G. Visarion 10 lei, Vasile Vassiliu 1 leu, Preot Zotta 1 leu. Total 259 lei.

Lista d-lui Alexandru Radovici.—D-nu Alexandru G. Radovici 200 lei, Spiru Nicolau 500 lei, I. Gheorghiu inginer 100 lei, I. Dem. Agraru, 50 lei, G. M. Gogălniceanu 50 lei, Mitu Ștefănescu 20 lei, N. I. Robescu 150 lei, Dr. Negrutzi 30 lei, Al. I. Sabaru 40 lei, D-na Ecaterina D. Sfetescu 100 lei; Total 1240 lei.

Lista încredințată domnului Magistrat Vărgolici 212 lei.

Lista D-lui Carapancea.—D-l Sergiu Gogălniceanu 20 lei, P. Dancov 40 lei, Nicolae Georgescu 20 lei, I. Cereșeanu 20 lei, Mihail Voia 25 lei, L. Stavide 20 lei, I. I. Gheorghiu 40 lei, Gh. I. Stroe 20 lei, V. Grădinaru 20 lei, Sc. I. Paras heva 20 lei, David Sigler 20 lei, Gheorghe Th. Duiescu 60 lei, Isay L. Haimsohu 20 lei, Ion R. Gologau 20 lei, Raione P. Grablef 20 lei, Vasile E. Grigorescu 20 lei Constantin S. Drăghici 20 lei, M. Kovrifeld 20 lei, Ion R. Chițu 20 lei, Frații Stanescu 20 lei, Albye Dobrescu 20 lei, Irimia I. Constantinescu 20 lei, Ion G. Popescu 20 lei, Delateișam Munteanu 20 lei, Niculae I. Bratu 20 lei. Total 585 lei.

—

In locul domnului colonel Iliescu, demisionat, va fi numit comandant al regimentului 4 artilerie, d. colonel Rujinski.

—

D. Em. Socor, avocat, care a fost ținut arestat 29 de zile în arestul cazarmei reg. XIII a fost pus astăzi în libertate.

—

Legenda Cucului

Astfel înțelege ea viața și e natural cînd ești stăpînă pe voința ta, poți fi fericită, pentru că faci ce vrai, dar această viață deși goală de monotonie, convine ea oare la toate cloștile de vrîsta veche? Viața crește dar grațiile divine se duc! Cui 'i-ar trece prin gînd, că într'un cap atît de mic cît o alună, s'ar putea concepe ideia de a-'și procura fără nici o cheltuială doici și guvernante alese din cîntărețele cele mai de elită? Ceva mai mult: Cuculeasa, pare că are noțiunea numărului, să ne rezumăm: ea face numai două ouă pe cînd privighitoarea patru; ce vedem în cuibul privighitoarei în timpul sesonului? Două ouă mai mărișoare, două mai mici, și două coji de ouă goale ale privighitoarei aruncate în tufiș la rădăcina arbustului în care este cuibul, ceia ce probează că cucul sau perechea lui căreia îi sugerează această ideie diabolică, suprimă două din ouăle privighetoarei în locul cărora substitue pe ale ei.

In toate acțiunele cucul are un aer spiritual, dar acum 'și-a descoperit geniul în această artă delicată, iar privighetoarea a trebuit să înghiță caliciul macar că are vapori.

In fața acestui fapt singular, spiritul cel mai disciplinat se rătăcește. Observînd mai de aprope viața acestor păsărele, și amestecîndu-ne mai intim în traiul lor, descoperim particularități surprinzătoare, dar chiar puii, acești frați de lapte, trăesc copilăria lor într'o perfectă inteligență.

Legea luptei pentru existență aici este transformată în legea armoniei. Iată ce exemple dau generațiunei umane.

Dintre toate păsărelele numai privighetoarei îi cade sorțul a crește odrasla cucului. Aici vorba românului: „'Și-a băgat dracu coada". Este un vechiu dicton pe care omul îl repetă în diferite imprejurări, ar fi absurd de a lua în senz absolut, fiind că sunt alți factori mai esențiali de cît intervenția Diavolului, cari pot influența în mod defavorabil succesele ce ar juca un rol considerabil în lupta vieței. Dracul interveni în toate, noi îi datorim multe lui. Ce am fi fost noi fără el, de cît perfect ignoranți? El ne-a facut să gustăm din arborul științei binelui și al răului.

Dar pentru acest mic serviciu el a fost pedepsit, de și a avut bune intențiuni.

După cum vedem, și dracul te ajută, el are un bun obiceiu, care a început de mult, vezi Adam și Eva.

Să lăsăm pe necuratul să mîe unde a însărat, ducă-se pe pustiu, cruce de aur în casă, și să rezumăm prin cîte-va linii caracteristice, psihologia socială a privighitoarei.

Această artistă cu atîtea impresiuni de fragezime, a cărei grații îi dă cel mai sublim farmec a unei tinereți eterne, poartă în ținuta ei negligé, tot parfumul pădurei.

Ea nu găsește mai bună ocupație de cît exercițiul muzicei a cărei activitate începe la oara unde natura ne conciliază repaosul; pe cînd toate păsărelele sunt cuprinse de o somnolență delicioasă cărora repaosul nopței le vindecă multe turburări, numai privighetoarea cu sufletul ei plin de sentimente noi gustă aceste seri fermecătoare ale lui Mai, care îi trezesc puterea generatrice a facultăților virile.

Innecată în valurile pasiunei, respiră odoarea teiului ca într'o bae de aer luminos, ciuruit de micile raze ale lunei ce se cern printre copaci pînă în pustiul tufișului unde ea cîntă poezia dragostei pînă tîrziu în tăcerea și inima nopței.

Acest aspect imobil, îi întărește forța talentului și o aruncă în reverii, ce-i dau un sentiment de fericire în o pace infinită, care s'ar putea rezuma în un imens cadru, romanul unui idiolog.

Dar acest sezon magnific care împrumută locurilor celor mai îngrate un farmec extra-ordinar, devine cîte o dată așa de variat, în cît lumina nu mai are același efect spre a lasa suveniruri dulci și plăcute.

Trebue să ai șase-spre-zece ani și spiritul unui suflet pasionat, cu o imaginație prea aprinsă sau inima visătoare a privighetoarei, pentru a găsi farmecul chiar cînd timpul e îndoelnic și nehotărît între soare și ploae ca și inconstanța de humor a unei tinere fete între surîs și lacrimi.

Natura conferind singură cu ea însăși, în sfînta profunditate a sufletului, decide ca în una din cele mai frumoase perioade a anului să se ție în nemărginitul ei templu un congres muzical internațional de toate păsărelile cîntărețe.

(Va urma)

DIVERSE

— Jandarmii au cerut ca primăriile din reionul lor, să le înainteze tablouri de străini a căror acte sunt depuse la primării, pentru a-i putea urmări pe cei fără acte.

— O nouă bandă de hoţi de cai s'a constatat în judeţul nostru. Se comunică din comunele Creţeşti, Moşna, Podoleni, Drănceni şi Cozmeşti că au dispărut o mulţime de cai, proprietatea locuitorilor acelor comuni.

— Poliţia de Huşi, raportează că lui Vasile Ţocu, din acel oraş i s'a furat suma de 600 lei şi câte-va rânduri de haine. Tot în aceiaşi zi dispărându-i şi servitorul seu Neculai Rusu, bănueşte că el ar fi autorul furtului şi cere urmărirea şi arestarea lui.

— Secţia de jandarmi din Voineşti comunică, că astă noapte nişte necunoscuţi s'au introdus prin o fereastră în locuinţa arendaşului Meritz din Uricani, furîndu-i bani şi obiecte de valoare.

— Se vor construi patru localuri de şcoli în comunele Prisacani, Cotnari, Păuşeşti şi Dumeşti.

— Iosul Olbin a reclamat siguranţei că de la şcoala evreiască din strada Sinagogilor s'a furat prin spargerea unei uşi, 8 sfeşnice de aur.

— Sătenii Adam Manolache şi Alexandru Leuştean, ambii din Poiana Cărnului, au reclamat că ducându-se la panorama lui Filip din S-ta Vineri, au perdut bani.

— Nişte necunoscuţi rău-făcători s'au întrodus în casa lui C. Popa din Galata, furîndu-i suma de 120 lei şi mai multe lucruri.

— A fost arestat individul Const. Durba, prins pe cînd voia să efectueze o spargere la locuinţa domnului Ştefan Zărlam din fundacu Ignat.

— Astă noapte a fost găsit pe stradele oraşului şi arestat, individul Iosub Avram Miliţiani de loc din Suliţa.— S'a constatat că este alienat.

— Primarul comunei Gălăeşti a cerut prefecturei ca să caute a se răsplăti cum se va crede de cuviinţă, pe jandarmii Gh. Corogeanu şi Ilie Munteanu, datorită cărora sătenii din comunele Golăeştii Bran şi Bhişărăi au fost liniştiţi cu ocazia răscoalelor.

— In comuna Podoleni pe malul Bistriţei, a fost găsit cadavrul unei femei în vrâstă ca de 30 ani, a cărei identitate nu se cunoaşte.— Se fac cercetări.

— A fost reînoit ordinul, că paşapoartele muncitorilor agricoli străini, veniţi în grupuri, să fie oprite la graniţă.

Ultime informaţii

Pentru familiile victimelor.—Au subscris pentru cei rămaşi pe urma victimelor catastrofei de la Sârca :

„Opinia“	50	lei
D. Lascar Antoniu	50	„
D. Gh. Lascar	20	„
D-na Esmaralda Papadopol	20	„
D. Ştefan Negruţi	20	„
D. Achil Gheorghiade	20	„
D. Al. Calerghi	20	„
D. Eugen Herovanu	20	„
Personalul Tip. H. Goldner	10	„
D. V. Oiaga	3	„
D. Th. Maximovici	2	„
D. Th. Pisoschi	5	„
D. Alexandru Artino	5	„
Gh. Teodoru	2	„
D. Moritz Wachtel	20	„
D. F. Ciorapciu	5	„
D. E. I. Brumer	10	„
Cristea T. Cristea	20	„
P. Ianculescu	5	„

Dorim ca sumele ce se vor colecta prin noi să fie remise familiilor de Paşti. Prin urmare lista „Opiniei“ rămîne deschisă numai pînă Vineri seara.

—

Eri s'a întrunit, pentru prima oară, Comitetul central sub prezidenţia d-lui P. P. Carp. Au luat parte la şedinţă toţi membrii prezenţi în Capitală.

In privinia fuzionărei diferitelor Comitete din judeţe, s'a decis că li se va lăsa deplină iniţiativă de a aduce între dânsele contopirea.

D. Cantacuzino va face o învitaţiune în acest sens vechilor Comitete conservatoare şi d. P. P. Carp vechilor comitete junimiste.

——

Lucrările urgente la toate trei secţiunie ale Tribunalului Iaşi, vor fi expediate, pe timpul vacanţei de Paşti, de d. judecător supleant Dimitrescu.

—

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei va pleca în capitală Marţi, cu acceleratul de seară.

——

D. A. D. Xenopol, ilustrul istoric, care a stat în Capitală timp de 2 saptămâni, unde a luat parte la lucrările Academiei, s'a reîntors eri dimineaţă în localitate. D-sa în timpul vacanţei se va ocupa de redactarea unui important studiu asupra recentelor mişcări ţărăneşti, studiu ce i-a fost cerut de o mare revistă din Londra.

—

D. General C. Iarca, comandantul Corp. IV de armată a făcut cunoscut tuturor regimentelor din cuprinsul corpului, că în cele trei zile de Paşti nu se va acorda congediu nici unui ofiţer.

In toate aceste 3 zile trupele vor fi consemnate în cazărmi, pentru a fi pregătiţi de orice eventualitate.

——

O mică rugăminte către simandicoasa direcţiune a poştelor şi telegrafului : să facă o înştiinţare către public prin care să se vestească că convorbirile telefonice între Iaşi-Bucureşti sunt definitiv şi în mod complect suspendate.

Nu-i vorbă, suspendate de fapt sunt ele şi acuma, dar cel puţin publicul va fi scutit de a vedea cum direcţia îşi bate pur şi simplu joc de nevoile oamenilor.

Pe baza acestui ingenios mijloc de comunicaţie se stabilesc obligeţiuni şi multe depind de uşurinţa cu care vei putea lega o convorbire şi vei fi deci lămurit asupra celor ce ai de făcut.

Cînd telefonul în chestiune nu va exista, nici în formă cel puţin, dezagramentele vor fi înlăturate şi obligaţiunile nu vor exista.

In condiţiunile cum funcţionează astăzi firul, telefonul ie un mijloc numai de necazuri şi nu ştim zău ce ar spune cei de la direcţie dacă delicatele lor urechi ar putea auzi aprecierile şi măgulitoarele cuvinte cu cari îi gratifică cei necăjiţi,

Nu mai departe de cît pe ziua de astăzi de la 8 dimineaţa pînă la 12 jum., nu s'a putut vorbi cu Bucureştii şi nu fiindcă firul ar fi deranjat— ceea ce de obiceiu se întîmplă — dar *fiindcă Galaţul nu voeşte să dea Bucureşti.*

Dacă nu se vor lua măsuri, atunci se vor găsi mijloace peutru ca o direcţie, chiar cînd ar fi în gradul de surzenie al actualei direcţii să audă şi mai cu samă să asculte.

Cetăţenii ieşeni nu sunt la cheremul nimăruia şi nu înţeleg să fie înşeloţi prin cuvinte pompoase ca acele pronunţate cu ocazia inaugurărei firului, pentru ca apoi să li se puie la dispoziţie un fir care jumătate de zi ie deranjat iar cealaltă zi ie ocupat cu Galaţul.

Cetăţenii ieşeni şi presa ieşană vor şti să-şi facă datoria.

— —

D. G. Şendrea ne primind functiunea de comisar al guvernului pe lîngă Creditul urban din Iaşi, s'a hotărît recomandarea d-lui A. D. Handoca.

— —

Doamna şi domnul George Dobias pleacă astă-seară la Viena unde vor sta 10 zile.

——

Comitetul de acţiune al clubului liberal din localitate a fost convocat pentru astă-zi între orele 5—7 după amiază, pentru a lua ultimele decisiuni asupra numirei noului prefect al judeţului, cît şi asupra numirilor de intendenţi la spitalele pendinte de eforia Sf. Spiridon.

——

D. R. Voinescu, şeful poliţiei de siguranţă al Capitalei a cerut poliţiei noastre informaţiuni asupra mai multor studenţi, cunoscuţi ca agitatori.

——

La Iaşi s'a constituit o nouă societate a funcţionarilor publici. D. Al Oltescu, secretarul portăreilor tribunalului, a fost ales ca preşedinte; I. Zamfirescu, ajutor de grefier şi A. Hulubei, membri; V. Gavriliu, secretarul parchetului, casier; I. Vicol, ajutor de grefier şi Valeriu Dobreanu, funcţionar comunal, controlori şi N. Ştefănescu, secretar.

——

Aseară a avut loc acasă la d. dr. C. Botez o consfătuire a comitetului de nouă a clubului liberal.

La această întrunire a luat parte d. Petru Poni, şeful partidului liberal.

S'a discutat asupra numirilor ce urmează să se facă în administraţia locală şi la sf. Spiridon.

——

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei în astă-seară va oficia serviciul divin la catedrala mitropolitană.

——

D. Făgăraşanu a fost numit Director al penitenciarului din Iaşi în locul d-lui Grigore Paladi.

——

Funcţionarii primăriei Iaşi au luat vacanţă de azi după prânz şi până mercuri, 25 c.

Grefier al Curţei de Apel în tot timpul vacanţei de Paşti, a fost delegat d. Vasiliu, ajutor de grefier la secţia II.

——

Jurisprudenţe.—De şi conf. art. 43 din legea Curţei de Casaţiune, cererea în casaţiune urmează să fie însoţită de copia hotărîrei în contra căreia se face recurs, însă în afacerile comerciale în care hotărîrea s'a pronunţat contradictoriu şi prin urmare nu e comunicabilă, alăturarea ei pe lîngă recurs nu poate fi cerută, fie din puctul de vedere că partea recurentă nu ar putea să o aibă la îndămînă, fie că termenul de recurs în materie comerciale fiind prea scurt, de multe ori hotărîrile nu pot fi redactate în acel termen.

*

Pe baza principiului că toate jurisdicţiunile sunt competente a hotărî asupra incidentelor ce se produc înaintea lor, un Tribunal de judeţ este competent a se pronunţa asupra incidentului prin care se cere înlăturarea unui advocat din istanţă, pe motiv că ar fi incompatibilitatea între profesia de advocat şi funcţia de medic secundar la un spital comunal ce ocupă acel advocat.

*

Atîta din legea rurală de la 1864 şi cea interpretativă de la 1879, cît şi din dispoziţiunile legei din 1889 cu modificările ei posterioare, privitoare la înstrăinarea bunurilor statului, rezultă că pot cumpăra pămînturi date în conformitate cu legea rurală, numai sătenii cultivatori ; iar prin cuvintele de „sătean cultivator“, nu se poate înţălege de cît săteni bărbaţi, cari singuri sunt cultivatori de pămînt înţelesul propriu al acestor cuvinte.

Prin urmare, femeile ne-avînd, şi ne-putînd avea, prin firea lucrului, meseria unică de plugar, ele nu pot cumpăra pămînturi rurale.

—

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 20 Aprilie

Viitoarele alegeri

Bucureşti.—Consiliul de miniştri, ţinut ieri sub preşidenţia M. S. Regelui, n'a decis nimic în privinţa datei viitoarelor alegeri. Suveranul a lăsat consiliului de miniştri să aprecieze situaţia şi să decidă.

Ştirea că alegerile vor avea loc în a doua jumătate a lunei Mai are deci nevoie de a fi confirmată.

Arestarea unui romîn

Bucureşti.—Din Viena ne vine ştirea că în baza unui mandat de arestare emis de poliţia din Viena, tânărul Gherassy a fost arestat la Niza.

Tînărul Gherassy a dat în vremuri mult de vorbă ziarelor căci a fost încurcat în multe procese pentru camătă şi defunctul său părinte a plătit pentru datoriile contractate de acesta însemnate sume de bani.

Acum în urmă la Nizza tînărul Gherassy era cunoscut sub numele de Bonteur şi contractase datorii în sumă de 56,000 lei.

La Viena a răuşit să păcălească pe un fabricant de la care a luat un automobil şi pe care în urmă la vînput altuia. Cu banii încasaţi a răuşit probabil să meargă la Nizza şi tot din această cauză poliţia a cerut arestarea lui Gherassy.

Mari neînţălegeri

Bucureşti.— **Intre membrii comisiunei interimare au isbucnit din nou mari neînţelegeri.**

D. Robescu nu voieşte sub niei un chip să mai lucreze din cauză că a ajuns la convingerea, că ocultiştii vor alege pe d. Procopie Dimitrescu, rivalul său, ca primar, căci în privinţa d-lui Vintilă Brăteanu pare decis că d-sa va deveni ministru al domeniilor în locul d-lui A. Carp, care voieşte să se retragă.

Pe de altă parte d. Robescu este nemulţumit că toate numirele le face d. M. Colorian şi că d-sa urmează în totul indicaţiunile d-lui Vintilă Brăteanu.

Organisare conservatoare

Brăila. — *Partidul conservator de aici a ţinut ieri întrunire în saloanele d-lui Christache Soliotti.*

S'a decis reorganisarea clubului vechi cşa cum a fost înainte, să se menţină ziarul „Conservatorul Brăilei“ şi să se facă totul cu putinţa pentru a se putea reulisa unirea desăvîrşită a tuturor conservatorilor.

Vapor dispărut

Milano. — *Societatea de navigaţie „Veloce“ primeşte ştiri îngrijitoare din Neapole cu privire la soarta vaporului „Cita di Milano“ care trebuia să ajungă la 8 April st. n. la destinaţie şi despre care nu se ştie pînă acum nimic, nici unde se află sau dacă a naufragiat.*

Pe bordul vaporului dispărut se îmbarcase una mie de persoane.

Sat romîn distrus

Salonic.— Satul Gramatihon, unul din cele mai frumoase din vilaetul Salonicului, a fost distrus de o bandă de antarţi.

Caselor li s'a dat foc, oamenii au fost omoriţi, pînă şi copii şi bătrîni n'au fost cruţaţi.

Autorităţile turceşti au intervenit prea tîrziu.

Turburări în Inchisoare

Wiborg.—Mari turburări au izbucnit aseară în închisoarea de aci. Intervenind autorităţile liniştea a putut fi restabilită.

Astăzi dimineaţă turburările au reînceput. Geamurile închisorilor au fost sfărâmate şi în curţile închisorilor s'au dat adevărate lupte.

Explozie în mine

Charleston. — Virginia occidentală : In minile Schalero s'a produs o teribilă explozie. In momentul în care s'a întâplat nenorocirea se aflau în mine mai bine de una sută lucrători.

Până acuma s'a constatat unsprezece morţi şi numeroşi răniţi.

Grevă generală

Baku.—Agitaţia lucrătorilor a mers tot crescând în regiunea aceasta şi faţă de refuzul patronilor de a admite condiţiunile lucrătorilor aceştia au proclamat grevă generală.

Minister constituit

Bruxelles.—Noul minister s'a constituit sub preşidenţia d-lui Frooz.

Chipul cum este alcătuit acest minister face să se prevadă că agitaţia ce s'a pornit în toată Belgia nu va fi mucşorată ci din contra.

Club femenin distrus

Chicago. Clubul femenin „Lotusch“ unde barbaţii nu sunt admişi de cît ca mosafiri a fost distrus eri de un incendiu.

Focul a isbucnit la amiază cînd un mare număr de femei veniseră să ia aperitive. Incediul s'a lăţit cu o repeziciune atît de mare în cît femeile din catul al II-lea n'au avut nici un mijloc de scapare şi au trebuit să se arunce pe ferestre. Din nefericire multe au căzut alăturea de pînzele de salvare întinse şi şi-au sfărmat membrele.

Sunt şapte femei moarte şi patru zeci rănite.

Accident nenorocit

Berlin.—Pe şoseaua Berlin-Spandau s'a produs o teribilă ciocnire între un tramvai şi un tren. Vagonul de tramvai a fost complect sfărâmat. Sunt doi morţi şi doisprezece răniţi.

Cauza nenorocirei este neglijenţa unui cantonist.

Erupţie vulcanică

Catannia.—*De la ora 7 dimineaţă se observă o erupţie a vulcanului Stromboli.*

La început a fost o ploae de cenuşe care în curînd a fost urmată de zgomote subterane, cutremur de pămînt, pnternice fenomene meteorologice urmate de descărcări electrice şi în fine cratorul a început să arunce o mare cantitate de lavă.

Populaţia din împrejurimi fuge îngrozită.

Conferinţa de la Berlin

Berlin.—Baronul Aerenthal a fost primit eri în audienţă de imparatul Germaniei. Lumea atribuie mare importanţă politică faptului că la aceste audienţe a luat parte şi ambasadorul Italiei în capitala Germaniei.

Lumea oficială afirmă însă, că nu s'a discutat vr'o chestiune politică oare-care ci s'a vorbit mult despre conferinţa de la Haga şi despre sorţii de reuşită a proiectului pentru dezarmare.

De inchiriet în strada Golia un apartament de 5 camere şi un antret, între care una foarte mare. Se preferă a se închiria unui club sau unei societăţi. A se adresa administraţiei.

10 Stoguri fîn bun
De vînzare
A se adresa la D-l Lupu Weisengrin strada Carol 39.

Se caută la Corporaţia Artelor Grafice, un perceptor încasator. Condiţiuni avantagioase.
Doritorii se pot adresa preşedintelui acestei corporaţii d. N. V. Ştefăniu. strada Frecău 56.

M. Con. Drăcşăneanu
AVOCAT
Strada sf. Sava No. 16
Consultaţiuni 8-10 dim. şi 5-8 seară

DE INCHIRIET
Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

„ANKER“
Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă
în VIENA, fondată in anul 1858
Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869
Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1905
peste 176 milionane lei
Garanţii depuse la casa de depuueri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
— LEI 5,745,000 —
Societatea ANKER încheie asigurări :
a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi garantare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi
Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei
Representanţa generală pentru Romînia
BUCUREŞTI
Agent principal pentru Iaşi :
Dl. Iosef Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

SE PRIMESTE COMENZI
pentru
Cozonaci, Paşte. Babe
CHIFLE CU MAC şi NUCĂ
toate de calitate superioară
la
F. SZAKMARY
Premiat de două ori cu medalia de aur

Rachell Grunberg
MOAŞA PREMIATA
Iassy strada Armeană N-rul 11
Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.
Aranjamentul corespunzător
INGRIJIRE RIGUROASA
PRETURI CONVENABILE

LA RENUMITA COFETARIE
ALEXIADE
— PIAŢA UNIREA —
COZONACI
BABE
PAŞTE
preparate după comandă de maiştri speciali.
Preţuri moderate.

Vaccinări şi revaccinări
cu limfă proaspătă garantată practică
Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă invită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat olienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagin Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie. de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner*, Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilĕza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

n Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAŞĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

GRILLAGES

GARIEL 2ter quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis.... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 7 »

Envoi Album franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 130.—Duminică 22 April 1907

Justiția la sate

II

In articolul nostru de alaltăieri, am arătat în liniamente generale, parodia de justiție ce există astă-zi în satele noastre, și cum țăranii noștri sunt niște viciime permanente ale acestei stări de fapt alarmante.

Nimic nu scoate pe om din lege. ca fără de legele altora, ca lipsa de justiție. Nimic nu aduce pe om, ori cît de simplu ar fi el, să-și facă singur dreptate, ca lipsa de dreptate. Soluțiunile deci în această chestie, se impun cu forța necesităților inexorabile.

Trebuește dat țăranilor justiție, căci în mare parte lipsa de justiție a precipitat ajungerea la desperare și la revoltă. Dacă țăranii ar fi avut cunoștința că pot găsi dreptate unde-va, nu ar fi ascultat de glasul instigatorilor.

In rezolvarea acestei grave probleme sociale de justiție și echitate, un spirit luminos și cult, un barbat de o mare valoare politică și morală, D-l Ion Lahovary, fostul ministru al domeniilor, propune următorul sistem într'un interwiev acordat ziarului „La Roumanie".

După ce arată insuficiența actualului personal al judecătoriilor de ocoale de la țară, D-sa cere suprimarea tuturor acestor judecători, mărirea cu un număr egal al judecătorilor de sedință ai Tribunalelor și trimiterea acestor pe cale de rotație, de a conduce judecătoriile de ocoale din sate, câte 3 luni, timp în care acești judecători delegați vor sta în permanență la sediul judecătoriei rurale. Și în acest scop, D-l Ion Lahovary cere construirea de localuri convenabile pentru judecătoriile de ocoale, unde să poată locui și judecătorii Tribunalelor ce vor veni prin rotație, a se stabili pentru acest timp de 3 luni în comuna reședentă a judecătoriei. In acelaș timp D-sa cere și înființarea notarilor de acte,—în felul celor francezi,— pentru a da mai multă forță și garanție actelor de mutațiuni de proprietate intervenite între țărani, care acte astă-zi din cauza ignoranței acelora care le alcătuesc, adese ori se anulează, provocînd ast-fel cea mai mare nesiguranță în ceia ce privește translațiunile de proprietate țărănească.

De la început sistemul propus de D-l Ion Lahovary ni se pare vicios. Recrutarea judecătorilor făcându-se în aceleași condițiuni de vechime, stabilitate, capacitate și experiență profesională, ca și acel al actualelor judecători de ocoale de la țară, nu prin simplul fapt al suprimărei acestora și al înmulțirei în număr egal al judecătorilor de la Tribunale, din care să delegi 3 luni prin rotație pe viitorii judecători ai țăranilor, ai rezolvat această gravă chestiune. Prin acest sistem nu se dă țăranilor judecători mai buni, mai independenți și mai capabili ca înainte. De alt-fel măsura rotației și a șederei a cîte 3 luni la țară a judecătorului de Tribunal delegat, mi se pare de natură a încurca și mai mult lucrurile de cît cu judecătorul, de bine de rău stabil, cum este astăzi. Prin sistemul rotației, unui judecător bun și capabil, 'i poate succeda unul ignorant, neexperimentat și lipsit de inițiativă și independență.

Va să zică unii săteni vor avea norocul să fie judecați de un judecător priceput și drept, cu toată amovibilitatea lui, iar alții vor avea norocul să fie mai rău încurcați de unul nepriceput și dispus spre influențe locale. Pe urmă, ceia ce e foarte important, va lipsi, după acest sistem, unitatea și continuitatea în lucrări, în cunoașterea de oameni și de lucruri. Pe urmă, construirea de localuri speciale și convenabile, dă naștere de la început la o gravă problemă financiară, nu tocmai așa de ușor de rezolvat. Necontestat că în privința notarilor de acte pentru siguranța translațiunilor de proprietăți, nu avem nimic de obiectat.

După modesta noastră părere, iată care ar fi soluția practică și care ar încorona la țară o adevărată justiție conștincioasă dreaptă, nepărtinitoare și având toată garanția independenței, a experienței profesionale și a înțălegerei nevoilor și sufletului țărănesc, justiție în care țăranul nostru să aibă incredere și să vină la ea cu inima deschisă și cu siguranța dobândirei dreptului său.

O schitez în câteva cuvinte numai, fără a intra în detalii. In primul loc stabilirea de centre judecătorești rurale, în comunele cari au localuri de școală mai bune, astfel ca ele să servească și de judecătorii, în care centre să se judece periodic câte 10 zile în șir, din 2 în 2 luni toate procesele civile și penale sorocite pentru acel timp, în primă și ultimă instanță cu drept numai de recurs, și care centre judecătorești să fie prezidate și conduse în timpul periodic a celor 10 zile, din 2 în 2 luni, de către un consilier al Curței de Apel, însărcinat sau delegat în acest scop. Pentru aceasta vor trebui creați, în locul judecătorilor de ocoale ce vor fi suprimați, câte atâți noui consilieri de Curte câte județe are fiecare circumscripție a Curței de Apel. Bugetul nu se va impovora, de oarece economiile bugetare rezultate dela judecătorii de ocol desființați, vor putea echilibra cu prisosință salariile celor 32 consilieri de Curte ce se vor înființa din nou. Natural că atunci se va face o mare mișcare și selecțiune în magistratură, cu care ocazie cei mai mulți din actualii Prim-Președinți și Președinți de Tribunale vor trece consilieri la Curtea de Apel, complectându-se locurile lor cu membrii de ședință sau judecătorii de pare suprimați.

Și acum, care va fi rezultatul, admițându-se acest sistem, din punct de vedere al asigurărei și garantărei justiției pentru țărani? Lucrul e limpede și ușor de prevăzut.

Vom avea atunci ca judecători ai intereselor țărănimei niște magistrați inamovibili, independenți, cunoscători exercitați ai legilor, oameni maturi și cu o lungă experiență judecătorească; vom face în acelaș timp pe țărani să nu mai alerge ca astă-zi distanțe mari și costisitoare spre a'și căuta dreptatea pe la tribunalele de orașe și pe la curțile de apel atât de îndepărtate de cătuna sau șomuna lor, pentru ca după o cheltuială de timp, de distanță și de bani, să fie mereu și veșnic amânați; vom feri pe țărani de speculațiunile și înșelătoriile la care sunt expuși din partea a diferiți speculatori și samsari de procese de pe la orașe; vom face să încolțească în inima și în sufletul lor că pot căpăta și ei dreptate fără cheltueli, fără amânări multe și costisitoare, fără întortocheri de procedură și fără șicane.

In consilierul de curte inamovibil și încărunțit în trebile judecătorești, țăranii-vor vedea pe omul dreptății, pe omul adînc cunoscător allegilor și al nevoilor lor.

Cum că și acest sistem ar putea să aibă incovenientele lui, se poate. Nimic nu poate fi infailibil. Dar mi se pare că el se apropie cel mai mult de principiul unei adevărate și sănătoase justiții ce trebue să ne gîndim cu toți că trebue să dăm cît de curînd, țăranilor noștri.

Căci, repet încă odată justiția este temelia unui stat, iar lipsa de justiție este începutul anarhiei. Și în această lipsă de justiție,—judecătorească sau administrativă, — trebuește căutată în mare parte cauza răscoalelor de care s'a cutremurat atît de adînc și îngrozitor edificiul statului romin.

Aceste am avut de zis.

Așteptăm acum pe d. Ministru Toma Stelian, să vedem cum și cînd va căuta să remedieze marele rău social pe care l'a anunțat la „Dacia" înainte de a fi ministru!

Lascar Antoniu.

Reinvierea țării

Cînd în miezul nopții prin sunete de clopote și cîntări înălțătoare de suflet, toată suflarea creștinească, de la mic la mare, tineri și bătrîni, barbați și femei, vor proslăvi învierea Domnului și cu dînsa mîndra și vesela natură reînviată din lunga și amorțita stare a ernei, gîndul ni se duce departe, la acele vremuri ale Evanghelistului, care și-a făcut o grijă din povestire pe larg a suferințelor mîntuitorului lumei, patimile *Fiului Omului*, și nu reținem de cît partea ce a luat natura la săvîrșirea acelei nelegiuiri și *prezisă* și *fatală*, dar și *necesară* a sărutatului Iudei, al răstignirei, în urma cărora: catapeteazma bisericei s'a rupt în două, soarele s'a întunecat și pămîntul s'a cutremurat.

..... Și legând veacuri peste veacuri, noroade peste noroade, a căror soartă a fost lupta strîns de evangeliul creștin, neîntoarcem cu mintea la iubitul și scumpul nostru popor, care a fost zguduit din temelii, tocmai din clătinarea credinței în formele lumești pe care Hristos în înalta-i înțelepciune le-a admis și impus, dînd Cesarului ce este al Cesarului și apoi lui Dumnezeu ce este a lui Dumnezeu.

..... Și cînd vor trece pragul bisericei părinții noștri preoți ca să se îmbrace în odăjdii scumpe și aurite pentru a proslăvi în cîntări vesele și lungi învierea lui Hristos, mă întreb dacă nu mulți din servitorii acestui altar creștin își vor simți greșul pasului lor, căci uitîndu-și de lege și neam, și de legăturile impuse chiar de mîntuitorul lumei către puterile lumești ale statului, au luai partea Satanei și nu a lui Dumnezeu, și înboldiți de duhul turmei necuvântoare, pentru care predica lui Dumnezeu e a celor ce au urechi și nu aud, au ochi și nu văd s'au dat prea mult de partea turmei, înșelînd și tălmăcind rău zicala biblică: *„unde-i turma și păstorul"*.

Țara și neamul!

Oare cîntările bisericești din ăst timp ne vor găsi pe noi în aceleași gînd, în aceleași simțiri ca și anii trecuți? Oare bișugurile vremurilor ca și restriștele lor nu schimbă duhul pravoslavnicilor creștini din an în an și față cu statornicia cîntărilor bisericești, duhul nostru social primenit și schimbat, ne pune pe noi, umilii și trecătorii închinători ai altarului in fața infinitului, și ne dispune mai mult ca orice la meditații adînci, unde tot ce e mai strîns legat de trecut, mai scump visat pentru viitor, acum se leagă in mintea noastră și dorul cel mai viu de bine, ne îmboldește și gîndul și pasul.

Puternice sguduiri suferit'a țara noastră! întîrzierea serbărilor invierii din ăst an pare că au fost sorocite să deslănțuească asupra țării toate furiile diavoleștilor puteri, ce au izbutit să răscolească tot ce e mai sălbatic in firea poporului nostru.

Biserica prin apostolii săi, prin păstorii săi se mulțumise a săvîrși formal slujbele sale de ritual și supt forma mătăniilor, supt spovedania și împărtășania așa de riguros păzită la țară, supt moliftele cetite la fel de fel de aghezme, s'a crezut că s'a îmbunat și sufletul acestui popor.

Dar ne-am înșelat.

Fiul omului n'a predicat în lume o lege legată de forme. El a fost dușmanul ori cărui cult fățarnic; El a predicat religia inimei, a credinței, ca fiecare creștin să-și aibă hristosul său „mai bunul său" in suflet, în inimă, în gînd.

Fi-va dat deci ca de astăzi înainte pe această cale să meargă biserica prin ai ei păstori tineri și luminați. Lumina Evangheliei în inimi trebue însădită, iar nu numai în practice îndatinate, care oprindu-se la suprafață, nu zgîndăresc inima pravoslavnicului creștin cu nimic, ci o lasă stăpînită tot de puterea cea mare și covîrșitoare a diavolului.

Voi apostoli și slujitori ai altarului, aduceți-vă aminte astăzi, cînd biserica răsună de înălțătorul „Christos a înviat" de acest cîntec care a leganat zecimi de generații de ale strămoșilor noștri, astăzi cînd la picioarele altarului vedeți adunată toată turma cuvîntătoare romînească, în care și mic și mare, și bogat și sărac, se prosterne înaintea atotputerniciei lui Dumnezeu, că vouă și numai vouă vă este dată puterea, ca cei ce purtați în voi Duhul lui Dumnezeu, taina preuției, să vă gîndiți că faceți parte dintr'un popor romînesc, care și-a avut traiul său istoric, formele sale de traiu social, și că și tu fiind fiu al acestei țări, cetățan complect, cu cele mai strînse legături de țara ta, de neamul tău, de formele de azi ale acestui stat romînesc, numai tu poți vorbi cel mai autorizat acestui norod ce se prosterne înainte-ți care-i sunt, datoriile și drepturile, care i sunt sarcinile și mai ales care-i răspunderea creștinească în a da Kesarului ce e al Kesarului.

...Și dacă un moment această turmă necălăuzită de adevărații ei sfătuitori, ci lăsată pradă dușmanilor din lăuntru, și-a uitat de sine și prin foc și sînge a căutat să-și cucerească ce nu e al său, ci ceea ce diavolul îi impuia în urechi că ar trebui să fie al său, ce prilej mai fericit ca de la acest amvon, tribună sfîntă și vorbitoare la inimi, din acest amvon, care e fala creștinismului în esența lui pură și divină, glasul vostru să răsune predicînd cuvîntul cel bun al păcei, al iubirei și dragostei de aproapele, exemplificînd spusul vostru cu pildele vii ale ultimelor triste întîmplări din țara noastră.

...Și dacă este vre-un așezămînt, în care statul își pune mai temeinic credința; dacă este vre-un așezămînt mai tare sprijinit pe ordine și autoritate e tocmai biserica. Prin biserică neamul nostru romînesc și-a menținut și-și menține unitatea sa etnică; prin biserică gîndirea romînească a fost diriguită de la început în același fel; prin biserică azi cînd duhul neliniștei și urei de aproapele cată să se prindă de sufletul țăranului nostru, nădăjduim că se va putea surpa acest diavolesc Duh, pentru a putea trăi o viață mai senină, a apuca vremi mai fericite, și a avea o țară reînviată.

Hristos a înviat, această rugă dumnezeiască să fie pentru noi îmboldi-toarea unei stări trupești și sufletești mai înălțătoare pentru a ne mîndri noi prin biserica noastră și biserica noastră prin noi, adevărații ei fii și închinători.

Gh. Ghibănescu.

CUVINTE PĂGÎNE

In timp ce noaptea senină e plină de sunetul clopotelor, de pietate și de poezie creștină și mai cu samă de dulceața primăverei întîrziate,—în bolțile reci ale bisericelor, mulțimea își pleacă genunchii și-și înalță inimele în fața imaginei celui ce a pătimit pentru neamul omenesc.

De ce? De ce întunericul bolților, cînd sclipirea stelelor e așa de frumoasă? De ce refugiul acesta în spațiul strîmt al zidurilor reci, cînd codrii au înmugurit, cînd firea a înviat, cînd aerul slobod e așa de cald, așa de dulce?

Nu e în această nepotrivire aceiași profundă eroore, care otrăvește cuvîntul de dragoste al Mîntuitorului?

De aproape două sute de veacuri, Fiul omului a vorbit omenirei uimite; și vorbele sale au străbătut secolii, cum o rază de lumină străbate întunerecul. Și omenirea e aceiași ca și odinioară,—iar cuvîntul bun a rămas pavăza celor răi.

Căci dacă opera lui Crist e operă de blîndeță, de resemnare și de dragoste,—în esența sa e însă opera de răzvrătire, e poarta care se deschide asupra unui viitor mai bun și mai drept,—e cea dintâi lovitură puternică dată nedreptății și tiraniei.

Și tirania există încă, iar din învățătura lui Crist s'a păstrat îndemnul la suferință și la resemnare pentru cei mici și umiliți, și minciuna carităței pentru cei mai și puternici.

Astfel e lesne de înțăles pentru ce o asemenea concepție nu se simte apasată de ingustimea bolților sfinte, și pentru ce natură veselă—însuflătoare de puteri nouă și de gânduri de răzvrătire,—o primejduește și o înlătură, așa cum lumina soarelui alungă întunericul nopței.

Simțemintile aceste, sînt de sigur simțimintele multora. Nimeni însă nu le-a spus cu mai multă frumuseță și amploare, de cît acel mare poet al frumoasei Italii, care mort abea cîteva luni în urmă a strălucit ca un soare în epoca sarbădă în care trăim.

Carducci, e un răzvrătit, și pentru mulți un suflet plin de impietate. Dar ce omenesc și ce frumos, și ce drept, răsună în urechi cîntecul său blăstămător.

„Nu pe Dumnezeu, am venit să-l caut în mijlocul vostru, coloane de marmură și falnice ogive. Ci cu fiorul nerăbdărei aștept s'aud zgomotul pașilor cunoscuți care trebue să răsuue in bolțile sumbre cu un ecou măreț.

Pe Lydia, o caut. Iat-o! Ea se întoarce, și mișcarea sa, îmi descopere într'o rază de lumină părul moale cu reflexe vii, și sub vălul negru, iubirea și obrazul palid mă salută, o clipă.

Adumbrindu-se în lumina îndecisă a a unei biserici gotice, Alighieri, și el, venise cînd-va să caute imaginea Dumnezeirei în opalina albeață a unui obraz de femee.

Acolo, sub vălul alb strălucea fruntea candidă a Fecioarei, pe cînd în mijlocul nourilor de tămîe, litaniile se suiau cucernic către ceruri...Orga trimetea în spațiul sumbru, cîntecul mugitor și suspinele sale; ca și cum din sepulturile albe ar fi răspuns sufletele celor dispăruți.

Dar de pe miticele înălțimi ale muntelui Fiesole, prin geamurile pline de imagini sfinte, Apolon privea. Pe altar făclele păleau, și Dante, în mijlocul imnurilor îngerești, vedea pe fecioara toscană înălțindu-se, transfigurată, în timp ce sub picioarele sale auzea mugind adîncimele arzătoare ale infernului.

Eu nu văd însă, nici figurile îngerești încununate de lumină, nici demonii; eu nu văd de cît o slabă lumină, care oscilează în aerul umed, și recele amurg îmi umple sufletul de dezgust.

Adio, divinitate semită! Moartea nu încetează de a prezida la toate misterele tale. Templele tale, o rege inaccesibil spiritelor, proscriu lumina soarelui.

Martir crucificat, tu crucifici la rîndul tău omenirea, tu umpli văzduhul de tristeță. Și totuși cerul strălucește și cîmpiile sînt vesele și ochii Lydiei scînteează de iubire...

P.

Magdalene literare

Ce poate fi mai de actualitate în aceste zile antemergătoare paștilor—serbătoarea lui Isus—decît amintirea duioasei figuri legendare a Magdalenei? In ea se întrupează doară culminanta înălțime la care s'a putut rîdica blîndețea și sentimentul de iertare a Nazareanului care și-a pogorît privirea asupra femeei păcătoase pentru a-i înțelege și a-i ușura pacatul.

Magdalena este figura—idealizată și spiritualizată prin marile depărtări ale timpului — femeei conrupte, dispretuite despre care numai în mod simbolic și acoperit vorbește Scriptura: și cum oare s'ar putea altfeliu? Noțiunea brutală a prostituției este tot ce poate fi mai înjosit și mai înjositor în omenire și de aceea numai cu mari ocoluri și precauțiuni această noțiune a întrat—ca atare—in literatură, fie în cea religioasă, fie în literatura propriu zisa.

*

Cu toate aceste în zilele noastre vedem această delicată noțiune socială străbătînd în literatură sub diferite forme și cu diferite tendinți. Lucrul nu e de mirat. In anii din urmă scriitorii și în deosebi dramaturgii n'au trecut cu vederea nici una din problemele sociale mai importante relevînd diferite conflicte ce izvoresc din ele.

E destul că amintim piesele de teatru a lui Brieux care a atacat rînd pe rînd probleme sociale ca acea a justiției, a sifilisului, a alaptării și altele. Nu ne putea ca la un moment dat să uu îndrăznească scritorii a se atinge și de urmașele moderne a acelei mult cîntate Magdalene a cărei figură a rămas oglindită în însăși aureola strălucită ce impresoară caracterul Mîntuitorului.

*

In articolul din urmă a d-lui dr. Dusciau s'a putut ceti rezumatul acelei superbe și originale nuvele a scriitorului rus Andreev, în care figura de căpitănie este aceea a prostituatei Karanlova prin care autorul satirizează par'că întreaga viață și concepțiune religioasă a creștinizmului intransigent și rutinar. Cîtă îndrăzneală în zugrăvirea acestei rare siluete literare, a acestei eroine culese din mediul infam și uricios al vînzătoarelor de plăceri!

Aproape in același timp a devenit prea cunoscută în lumea literară europeană creațiunea unui alt scriitor—polon—o dramă puternică și prețioasă a cărei eroină este de asemenea o prostituată. Aci conflictul se înalță deasemenea către mediul ceresc, deși nu e vorba de creștini ca în nuvela lui Andreev. Aci zeul introdus în acțiunea fatală a dramei este Iehova, iar drama însăși se intitulează „Zeul răzbunărei".

Primul act se petrece în locuința lui Iankel Schepșovitsch, în catul de sus al casei lui. Iar în catul de jos e iustalată... negustoria lui: o casă publică. Pînă nu de mult aceasta din urmă era la olaltă cu locuința, dar acum stăpînul și-a propus să despartă una de alta cu cea mai strictă băgare de seamă: sus curățenia, jos—murdăria.

Intre noile măsuri de siguranță este și îndepărtarea fetei Hindl care avea intrare în casa lui împreuna cu un întreținut al ei; ambii aceștia aveau planul ascuns de a deschide pe seama lor proprie o „casă" îndată ce vor avea... marfă.

In sem de desevîrșită despărțire între cele două locuințe, Iankel așteaptă acum să i se aducă Thora comandată de el. Copiarea acesteia pe pergamentul sfînt cere luni întregi, cere mare cheltuială. In schimb odată cu dînsa vine siguranța și sfințenia în casa lui. E drept că acestea vin cam prea tîrziu pentru Iankel Schepsovitsch ca și pentru femeea lui Sara — ea însăși o foastă femee publică înainte de a se mărita. Dar amîndoi soții nu gîndesc să se apropie și să se bucure ei de sfânta Thora; nu Dar fiica lor Rivka fata inocentă și tînără, păzită de orice atingeri primejdioase să aibă parte de darul sfînt impreună cu cel ce-i menit de soț, — nici vorbă un om care să nu facă alta decît să învețe, să studieze, avînd tot ce-i trebuie pentru siguranța vieței.

*

Numai cu mare greutate și iscusință a putut Iankel să capete o Thora. Scriitorul acestia n'a știut pentru cine o scrie și ar fi refuzat s'o facă pentru că „Dumnezeul nostru este un zeu al răzbunărei".

In al doilea act fata Hindl și întreținutul ei concep un plan diabolic. E vorba nici mai mult nici mai puțin de cît ca să năimească pe Riwka, unica și iubita fată a stăpînului — și cu această prețuită „marfă" să dea lovitura cea mare — deschizînd casa mult visată — „con-

curența“ cea mult plănuită în contra afacerei lui Iankel.

Planul izbutește, căci în taină Riwka întreținuse adesea intimități cu fetele de „jos“. Intr'o noapte urîtă și ploioasă ea fuge din casa părintească și bătrînii își dau seama prea tîrziu de dispariția fetei. Momente shakespeareane amintind scenele din Shylok după perderea Iessikăi, — colorează în accente de un lirism înalt, — uneori acestea ieau forma unor blesteme în contra temutului D-zeu:

„Iehova poate totul; el face ce vrea — de ce n'a vrut atunci? Ce i-ar fi stricat lui ca eu Iankel Șepșovisch să mă fiu ridicat de noroiu?“ Și scoțînd Thora din camera fiicei sale îi adresează cuvinte violente îndreptate chiar împotriva celui de sus: „Tu nu ești un Dumnezeu, ți-o spun eu Iankel Șepșowisch! Ești însetat de răsbunare par'că ai fi un om!“

E drept că D-zeu ar fi putut încă face o minune dar Iankel are o sălbatecă frică și teribelă îndoială:

— Spune-mi, ești tu încă o fată curată de evreu?

Și răspunsul nelămurit al copilei e nimicitor:

— Știu eu!?

Ba după cuvintele de violență ale tatălui — fata izbucnește cu cinism franc:

— Ce! Și tata și mama au putut să facă altă dată același lucru, numai eu n'am voie?...

De astă dată ori ce zare de speranță e distrusă; conrupția adîncă, ireparabilă e manifestă; disperarea e culminantă și bietul tată vede într'o clipă pierind orice iluzie de îndreptare, vede deschizîndu-se întreaga prăpastie a vieței lui fără de rost. Și în zadar mai caută Reb Elje să-l mîngăe; în zadar îi arată că totul nu-i încă pierdut, că mulțumită mijloacelor bănești, s'ar putea mărita copila în condițiuni bunișoare. Tatăl nu mai cunoaște margini răbdării și luînd fata de mînă o tîrîie jos, în „casa“ cealaltă:

— Acolo ți-e locul, între celelalte!...

*

Am vorbit despre „Magdalene“ în înțelesul figurat al cuvîntului,—ca de niște urmașe literare și sociale ale popularei Magdalena. Aceasta în urmă, ca atare, posedă o literatură întreagă, fără a mai vorbi de inspirațiile artistice ale pictorilor și compozitorilor.

Chiar în ultimii ani figura ei a ispitit un mare număr de scriitori între cari amintim pe regretatul nostru spiru Prasin a cărui „Myriam din Magdala“ a apărut aproape simultan cu „Maria din Magdala“ a lui Paul Heyte. Chiar zilele aceste a apărut la Paris un roman biblic— autorul Maurice de Waleffe îl întituleazā „roman juif“—zugrăvind viața și pasiunea Magdalenei amoroase.

Despre romanul acesta „La Madeleine amoureuse“ vom vorbi însă într'un articol viitor.

As.

OAMENI ȘI LUCRURI

INVIERE....

Printr'o stranie întîmplare serbarea mare a creștinătății—serbătoarea Reînvierei—cade în toiul unui grandios fenomen de reînviere ce are loc în imensa Fire, odată cu sosirea primăverei.

Ceea ce în mod simbolic ne suggerează credința—vedem în jurul nostru petrecîndu-se aeve și o putem urmări cu ochii și cu sufletul în extaze. Căci priveliștea e măreață, fascinantă. Ca prin farmec această reînviere se întîmplă preste tot și urmează unei morți pe care ai fi putut-o socoti eternă, ireparabilă ca și moartea fiziologică a ființei omenești, a ființei animale în general. Priviți copacul în timpul iernei: uscat, hâd, inform; s'ar zice —o rămășiță netrebnică a unui organism viu; priviți țărîna cîmpului, cuprinsul întreg al grădinilor: pămîntul e gol, ras, lipsit de ori-ce urmă de iarbă, murdar și sterp; grădinile pustii, incolore, fără umbre și fără lumini, fără speranță, par'că, de a mai reveni vr'odată la frumusețea de odinioară.

Și iată—Aprilie vine; anotimpul primăverei se ivește fără surle și trîmbițe, fără glasuri de rugă și sunete de clopot. Ca printr'un semn vrăjit de baghetă magică o reînviere deplină, desăvîrșită iea pretutindenea locul morții dinainte. Copacul sterp, sec, urît—îmbracă frunze, ramuri, corp și formă; trupul searbăd și subțire al tufelor dă muguri, capătă culori și miros și frumusețe—de unde?

Din sine însuși: n'a fost de cît o lentă întrerupere, o formă a vieței această moarte aparentă care ne speriase și care sluțise trunchiurile gingașe, care răpise farmecul și folosul grădinilor. Iar pe pămîntul gol și murdar răsar covoarele largi de iarbă, viața care va da viață atîtor milioane de ființe. Cîntecul deasemenea amuțise în codri, murise sărmanul, odată cu viața verei, odată cu firea toată. Acum a reînviat din nou în cadrul superb și în armonia grandioasă a naturei redeșteptate.

Și în fața acestei priveliști miraculoase a unei generale transformări singur omul, ființa aleasă și superioară stă pururi vie dar pururi neodihnită de muncă, de sbucium, de înfrîngere. Viața însăși îl obosește, îl slăbește și esența ei este o moarte zilnică a omului, înceată dar fatală. In fața procesului de reînviere a firei — el se simte slăbit, umilit, înfiorat de gîndul unui apropiat sfîrșit fără leac, fără speranță, fără scăpare: moarte unică și eternă. Gîndul este așa de îngrozitor în cît filosofii și apostolii diferitelor credinți au născocit mîngîitoarea idee a reînvierei subt alt chip—vechea metempsicoză—ori ideea unei vieți viitoare, firește mai frumoasă, mai plăcută.

O, dac'am avea ca florile, ca iarba, ca natura însăși răgazul întreruperilor și putința reînoirilor în viață! Ni s'ar părea viața însăși frumoasă, încîntătoare... Ori poate din potrivă! Poate numai gîndul și temerea unei apropiate morți definitive ne hotărăște să mai ținem la viața aceasta pămîntească. scurtă, trecătoare, și din fericire fără altă reînviere!...

Rodion

TRIBUNA LITERARA

LA DENII

Fierberea orașului, cu zgomotul tramvaelor, cu strigătele vînzătorilor cu huruitul birjelor, nu ajunge pînă la mine la colina aceasta. In umezeala înserării își tînguește amarul un vînt rece de primăvară tîrzie.

...Odată ușor ca un tremur de rugă,
Lin dăngăt de clopot se pierde pe vale
Și sunete dulci se îmbină în aer,
In stoluri sonore alunecă slobod.

Și'n cer se topesc mîngăioasele glasuri...

Creștinii se apropie de biserică, mirîndu-se de întîrzierea căldurii și de iarba de pe colină, care înverzește fără vreme cu priință. La ușă se opresc, fac cruci largi și-și „leagănă trupu 'n mătănii“. De la strană răsbat frînturi de melodie dulce. Intră pe rînd în biserică, se închină adîncă, cuvios, cuprinși de aerul de zmerenie, care plutește în umbra tremurătoare. Doar ochii clipesc pripit, izbiți de jocul limbilor de foc, cu scoborîri și creșteri neliniștite, al atîtor făclii. Din altar ese cădelnițînd preotul și umple de mireazmă cuprinsul păreților zugrăviți. Pe urmă haina verde, cu linii și cu pete mari de aur, se ivește iarăși, se oprește înaintea catapetezmei, sub icoana maicei Domnului, întorcînd filele unei cărți legată frumos. Ce glas limpede are.

— „Bucură-te brazdă, care ai crescut înmulțirea milelor; bucură-te masă, care porți îndestularea milostivilor; bucură-te tămîia rugăciunii cea bine primită“.

Imi rotesc ochii prin biserică. La dreapta, îndărătul scaunului archieresc e zugrăvit Voevodul, ctitorul lăcașului de rugăciune. Are fața c'am îndrăzneață în atitudinea ce i s'a dat; privirea ridicată spre puterea celui de la care vine toată stăpînirea. Imbrăcămintea e roșie, strînsă bine pe trup. Sabia încovoiată, verde, strălucește viu din vîrful auriu al tecii. De alături, o candelă de sticlă colorată însîngerează chipul întreg și-i dă o înfățișare neîndurată, o aureolă de războinic biruitor. Jos, pe mormîntul voevodului, ingenunchează o văduvă tînără, și rămîne cu capul plecat, neclintită, multă vreme.

— „Bucură-te haina celor goi de îndrăzneală; bucură-te copacul cel înfrunzit, cu bună umbră, supt carele se acopăr mulți“.

Cîntareții își poartă vocile cu învîrtituri domoale, fără artificii, fără afectare. Alții, în jurul lor, țin isonul: un aaa..... prelung, monoton, cînd mai tare cînd mai încet, cu un zumzăit de albine. Curgerea aceasta neîntreruptă se înbrățișază dulce cu înfloriturile săltărețe ale cîntăreților și răspîndește par'că aer liniștitor în biserică. De la o vreme încetează tărăgăneala din strană și din nou țîșnește glasul somnoros al preotului:

—„Ritorii cei mult vorbitori îi vedem, Născătoare de Dumnezeu, a fi despre tine ca niște pești fără glas... Bucură-te pahar carele dregi bucuria!!....“

Cîtă frumusețe în poezia bisericească. Atîtea talente s'au ocupat numai de curățenia sufletului, atîtea imnuri s'au ridicat în avînturi înfiorate spre cerul primitor, atîtea plîngeri au răsunat pentru neputință și pentru păcatele omului! E firesc să se găsească mărgăritare în poezia aceasta, fiind-că a fost scrisă de tot ce aveau creștinii mai ales în cele dintîi veacuri. Nici arta nu-i lipsește: lucrurile sentimentele ce trebuiau spuse, sunt orînduite, au șart. Andrei Criteanul pornește astfel lunga lui poemă lirică: „De unde voiu începe a plînge faptele vieței mele ticăloase? Care începere voiu pune Christoase, tînguirei chestiei de acum?“ Apoi urmează și mai frumos; „Aminte, cerule, și voiu grăi, pămîntule primește în urechi glasul celui ce se pocăește.... Ascultă suspinele sufletului meu și primește picăturile ochilor mei, Doamne“.

In figurile îndrăznețe, în puterea extatică nu a fost întrecută încă poezia bisericească. Gîndurile mă poartă prin literatura noastră.

*

Inceputurile culturale ni le-am făcut biserică. Și cele d'intîiu versuri vreduice să fie însemnate, scrise de oameni cu carte, au fost psalmii traduși de mitropolitul Dosofteiu. In tălmăcirea cîntecelor lui David și ale celorlalți autori de psalmi, bunul patriot moldovean a pus și din durerile țărei lui hîrțuită de vecinii prădalnici dureri cari ni se potrivesc și nouă astăzi. Imi aduc aminte amplicarea stihului „Pusu-ne-ai pe noi întru prigonire vecinilor noștri și vrăjmașii noștri ne-au batjocorit pe noi“.

Ce ne lași către pedeapsă 'n vreme lungă;
Ne-ai hrănitu-ne cu pîine de plînsură
Lași de suntem megiașilor de pradă
Și pismașilor de price și de sfadă.

Aproape trei sferturi de veac au trecut pînă ce s'a ivit o nouă figură de călugăr, care a pus în stihuri învățături scurte, după asemănarea pildelor lui Solomon. Isvodul l'a tălmăcit din „moshovitica“ limbă, dar forma și, de sigur, multe abateri de la original, ne-au dat un nou poet în Ghenadie Cozianul. Versurile sunt bune pentru vremea lui, și se țin ușor în minte:

Dragostea, înceluind, minunat omoară,
Scîrba, ca și dragostea, la moarte pogoară,
In ce chip și pe Echeu ineacă-l în mare:
Mulți avură în lume aceestă tîmplare.

Bogăția tot curge: din dat la putere;
Din mîna lui Dumnezene nici odată piere.
Apa, cu cît ia din rîu, nimica nu scade,—
Nici averea ce o dai milă la noroade.

De te-ar ruga fetele, de-ar plînge de tine,
Fugi ca de niște siren și glasuri str ine,
Că mulți oameni de sireul se înghit pe mare
Așa-n lume prin dulceți mulți vin la perzare.

Cu vremea ni s'a îmbogățit activitatea sufletească, dar poeții noștri nu au cunoscut podoabele poeziei religioase. Unii dintre ei au cîte o rugăciune, cu reminiscențe din ce au învățat la școală s'au au auzit la vre-o slujbă, dar isvorul bogat, o premenire și lărgire a culturei poetice, care se capătă în urma studiului întins al scriitorilor creștini, nu vedem la nici unul.

In Ardeal, unii autori, cari au învățat în școale străine, fără îndoială buna limbă romînească o știu și de la biserică, de la cărțile ei. Așa este. Lucrul acesta se vede în multe locuri ale scrisului seu: cînd zice „ispitire“ în loc de „învățătură“ stăruitoare, și altele.

Avem însă totuși un mare poet, cunoscător al acestor bogății neluate în seamă. E Coșbuc. Nu știm numai din articolele lui despre limba cărților bisericești, numai din lămurirea atîtor credințe religioase ale poporului, ci și din o bună parte a operei sale poetice. Acolo unde unii au văzut numai influența lui Dante, a infernului acestuia, au parte largă cunoștințele bisericești ale lui Coșbuc. Dovada cea mai deplină ne e „Sulamita“ lui, scrisă în cea dintăi tinerețe. Din „Cântarea cântărilor“ a lui Solomon poetul nostru a cules frumuseți, cari sunt rari și la el.

„Grădină 'nchisă ești, isvor
Oprit ca supt pecete.
Privește-o, tu uimit popor:
E soare între fete.
Ca un sigil ea mi s'a pus
Pe inima rănită;
Cu văl pe obraz, la spate dus,
Atât e de iubită.
Ea, cea mai scumpă'ntre femei!
Cuvintele-i ca mustul.
Ca palmul e statura ei
Și trupul ei ca bustul
De fildeș, în vestmânt safir
Din piept până'n călcâie,
Tu, Salamito, deal de mir
Și mut e de tămâie...
Doi ochi și buzele sunt strat
De flori îți e obrazul....

Da, da. Cîntareții noștri ar avea de învățat lucruri frumoase din poezia bisericească.

*

Tresar. In biserică e un fîșîit aspru. In cele din urmă cuvinte și pòmeniri de sfinți ale preotului, lumea se pregătește se iese. La ușe se îmbulzește, unii es buluc, fără orînduială. Pe încetul dispar în cernerea măruntă a ploii, în vălul cețos prin care se strecoară sîrme lungi de lumină.

Litere-Științe-Arte

CĂTRE POEȚI

Un ideal cântării nu mai găsiți, poeți?
Ori noaptea copleșește avîntul inspirării
Cu vijelia urii, menind intunecării
Pe-oricine se înalță mai sus de alte vieți?

Apostoli ai iubirii și soli ai cugetării,
Nu mai simțiți izvorul țîșnind din frumuseți
Cînd gol de zei stă cerul și singuri voi sunteți
Luminătoare faruri credinței și visărei?

O viață nouă rupeți din inema naturii,—
Să nu cunoască vrajba și nerobită urii
Să umilească slava nedreptei avuții.

Și'n locul strălucitei dar putredei domnii
Un suflet nou dînd țării, o rugă nouă gurii.
Sădiți adînc triumful curatei armonii.

Rodion

*

A apărut No. 6 din interesanta revistă lunară „LECTURA“ cu următorul cuprins bogat și foarte variat:

Scrisori de femei, de Marcel Prévost; Ce suflet trist.... poezie inedită de Eminescu; Princesa Maria, roman de M. Lermontov; Zestrea, nuvelă de Maupassant; Paștele, poezie de Alezandri; Gazetarii americani, schiță umoristică de Mark Twain; Ce-i astronomia? cronică științifică de C. Flammarion; Soarele, imn din Rig-Veda, de G. Coșbuc; Viața electrică fantazie de Jean Rameau; Poezii de R. Rosetti, Veronica Micle, Chénier și Detöfi; Un roman în nouă scrisori, de Postoiewski; Moravuri de altă dată, schiță de Ion Ghica; Cum am ajuns scriitor, de Bret-Harte; Crinul din vale, roman de H. Balzac.

*

O latură necunoscută încă a geniului lui Rousseau a fost pusă de curând în lumină de d. Th. Dufour, din Geneva, în al doilea volum al său despre „Analele Societății Jean-Jacques“. Autorul a regăsit și a publicat două acte inedite ale tragediei „Lucrezia“ pe care Rosseau a lăsat-o neisprăvită, precum și alte fragmente. Frumusețea morală a sentimentelor exprimate, relieful puternic și realist al versurilor fac să se prezumeze ceeace acest amant al naturii și amic al adevărului ar fi putut realiza pe scenă, dacă s'ar fi dedat teatrului. Poate că în Rousseau a fost un mare dramaturg care n'a putut să se nască.

*

La o recentă vânzare de librărie din Paris, volumul de lux al lui Assommoir-Zola, ilustrat de André Gill, s'a urcat prin licitație până la o mie de lei.

*

Cântecele își au și ele credincioșii lor, Un grup de amatori francezi au intențiunea să publice în curând un Anuar al Cântecului. Știrile acestui anuar se vor întinde în lumea teatrelor.

*

„Biblioteca și sala de lectură publică“ din Berlin este o întreprindere care există de vre-o șapte ani. Ea a împrumutat anul trecut vre-o 80.000 de volume la domiciliu, dintre care numai 9 au lipsit la apel. Aceia care citesc sunt mai ales bărbații. Nu se socotește de sât o femee la 25 de clienți. Jumătatea cititorilor sunt lucrători: un sfert slujbași de tot felul. Două treimi din volumele împrumutate sunt opere literare; abea un sfert lucrări științifice. Să adăogăm încă ca sala de lectură publică pune la dispoziționea imediată a cititorilor 529 ziare și reviste.

*

„Teatro Fenice“ din Venezia e pe cale de a deveni Bayreuthul italian. Incepând dela toamnă, se va da acolo în fiecare an o serie de reprezentații de gală a capo d'operilor artei lirice italiene. Șeful artistic al întreprinderii va fi directorul Școalei din Milan. Comanditarii financiari sunt însă, cum se și cuvine, miliardari americani.

*

„Revue de Philosophie“, numărul de Aprilie, publică un articol iscălit de William James, în care autorul vorbește de existența rezervoarelor de energie, la care nu prea recurgem de obicei și care ne sunt foarte familiare prin fenomenul „răsuflării a doua“. De obicei ne oprim când întâlnim prima treaptă a oboselei. Această cantitate de oboseală este un obstacol care determină limita sforțărei în viața ordinară; dar dacă o necesitate extraordinară ne silește să continuăm, ne simțim mai dispuși ca de ordinar.

*

STRUNA ZILEI

NUMIRE IN SLUJBA

D. X, a fost numit la penitenciarul din localitate în locul d-lui Z.

Regimul preluînd puterea
Ceru—și nu ceru 'n zadar—
Pentru un partizan de seamă
Un loc la... penitenciar.

NOUTAȚILE ZILEI

Regii și republica.— După eduard VII, regele Angliei, Parisul e vizitat de alte două capete încoronate: Leopold regele Belgiei și Chulalongkorn, regele Siamului. E poate în ciuda republicei să adăpostească într'una capete încoronate.

* * *

Antimilitarismul in Germania.—Doctorul Liebknecht, unul din șefii socialiștilor germani, a anunțat la Lipsca o mare conferință asupra militarismului și antimilitarismului.

Sala era cu desevârșire plină și se aștepta sosirea oratorului. Președintele întrunirei, însă, se ridică și anunță publicului că este un ordin de la comisariat ca să nu se ție absolut nici un discurs.

Publicul a părăsit sala în cea mai mare liniște.

Legenda Cucului

In urma acestui ordin divin, admiratorii artei cuprinși de o religioasă emoțiune se adunară spre a'și confirma personalitatea lor, în fața vechilor dascali și a naturei.

Acest congres care nu'i de actualitate, s'a deschis sub prețidența cardinalului, asistat de cuc ca vice prețedinte, iar papagalul, gaița și coțofana în calitatea lor de poligloate serviau ca traducători, pe cînd stiglețul, canarul, scateiul și privighitoarea, făceau pe secretarii.

Corul compus din o adevarată armată de executanți, deschise ședința cu o dulce și virtuoasă sensibilitate ce ne-a lasat impresiuni neperitoare.

Nici o dată marea natura nu a apărut așa de maternă, ca în această epocă luminoasă, ea care dispune de surse infinite și imparte sezoanelor briliantele lor favoruri, ce vorbește inimei pentru a fermeca ochii, comandă o adîncă tăcere a intregului cuprins.

Nici un cîntec străin, nici un țipat de animai, nici o mișcare de aer.

Templul era plin de lume care aparținea la toate clasele societății, ședea pe aceleași bănci, reuniți prin același amor de artă. Virtuoși din toată lumea erau confundați modești cu artiștii la pupitre. Era un adevărat spectacol cu un caracter de mare calm și de mare majestate.

Boschetele populăte de niște umbre delicate fără consistență, cari se evaporau la fie-care moment. Respirau delicios suflarea și viața care o da aerului parfumul virginității divine ce emana de la altar.

Nu știu ce parfum aproape insensibil mai dulce ca roza, mai ușor ca irisul, se exala din toate părțile.

Cîtă emoție continuă se exala de la orchestră! Cît spirit de amor de artă anima această armonie muzicală!

Aparatul musical era în toată magnificiența, devenind subjugat cu totul la efectul muzical, și ascultînd uitasem că sunt în templu, dar la acea atracțiune de cîntece, cine ar fi putut rezista?

In această minunată împreunare a corului, nu era nici cea mai mică incertitudine în atac, nici cea mai mică departare, așa că siguranța intonaților era egală la preciziunea rytmului, cu acest senz muzical, imaginația se cufunda. Cîtă varietate în motive! Cîtă bogăție nesfîrșită de combinație în rytm și timbru!

Era o adevarată expansiune majestoasă și liberă în gîndiri exprimată în toată plenitudinea și frumusețea ei, în cît satisfăcea virtutea și amuza imaginația.

Acesta fu unul din acele momente în care eclatează toată puterea unei arte care străbate lumea pentru a o asocia, a o subjuga unei creațiuni și unei vieți superioare geniului.

Cît de prețioasă este facultatea de a combina senzațiile! Ea promite a procura mai multe plăceri, cari toate la un loc nu fac de cît una.

Dacă în teatrele noastre, aspectul este unul din condițiunile lirice, în regiunea visurilor, toate acele pompe, cortegiuri, triumfuri, fantasmagenii, sunt suprimate.

La acest concert îngeresc, par'că eram într'un congres de idei, ca la Bayreuthul lui Wagner, unde 'și-ar fi dat întîlnirea vechii ca și modernii Italieni, Franceji, Germani, clasicii ca și romanticii și neoromanticii aflîndu-se reuniți așa în cît toate repertoriile să fie la ordinea zilei. Par' că vedeam ca niște muze rătăcite pe Glück, Mozart, Beethoven, Rossini, Weber, Halevy, Meyerber, Herold. Wagner, Mehul, Auber, Bellini. Richar, Cherubini și cîți alți simfoniști al căror nume îmi scapă din memorie.

Făcînd critică idială privighetoarei, comisiunea congresului o găsește cultivată fără direcțiune.

Cîntecul ei pare că nu represintă obiectul unei pasiuni nici plăceri estetice plecînd din senzațiuni ar atinge sentimentul, melodia are o formă sonoră fără imagini sentimentale fără frumusețea formelor, sau acea bogăție expresivă, care devîne dramatieă cînd se unește la imagini vizuale.

Privighetoarea n'are acel spirit muzical cu facultăți ce pricepe sintetic unitatec de formă a melodiei, și raporturile ce leagă între ele diversele note melodice; are însă senzul muscular al coardelor vocale, cari o ajută mai mult în producțiuni tonale relativ sonului, de cît în măsură și rytm.

Dacă ar poseda spiritul muzical, atunci de sigur că ea ar trebui să aibă o situațiune contrară naturei adică să se bucure de acel privilegiu, unde nervii auditivi să fie în raport eu pneumogastricu.

Cu toate acestea muzica ei n'a perdut misterul, ca cuvintele da și nu, să se confunde fără incetare.

(Va urma)

In aceiaşi zi, cîţiva agenţi de poliţie s'au prezentat la redacţia ziarului „Arbeiter-Zeitung“ organul socialist din Dortmund, cerînd să li se dea toate esemplarele dintr'o broşură apărută de curînd şi intitulată: Militarism şi Antimilitarism şi al cărei autor nu e altul decît doctorul Liebknecht.

Administratorul gazetei invitase pe agenţi să facă o percheziţie, dar aceştia nu găsiră nimic.

***

Nenorocire înlăturată.—Se telegrafiază din Madrid că Infanta Isabela, întovărăşită de Marchiza de Nagera, făcînd o plimbare cu automobilul, frâna ochiculului s'a rupt tocmai pe valea cea mare de la Vega. Automobilul alerga cu o viteză nemai pomenită.

Cele trei persoane ar fi fost cu siguranţă victimele unei nenorociri, dacă şoferul n'ar fi avut o inspiraţie fericită. In acea fugă vertiginoasă, el a condus ochiculul spre un mare şes de nisip, unde el s'a putut opri în moliciunea nisipului, aşa că nu s'a întîmplat nici un accident

***

Vulcan în erupţiune.—Din Messina se telegrafiază că Vulcanul Stromboli, a făcut erupţiune. Ea a fost întovărăşită de mari cutremure de pămînt care au cauzat foarte multe pagube. Pe o mare întindere, unde se află vulcanul, comunicaţiile sunt întrerupte. Cablul între Lipari şi Stromboli e întrerupt şi comunicaţia se poate face numai în timpul nopţei prin telegrafia optică.

Asemenea se telegrafiază din Roma că mari cicloane s'au deslănţuit asupra coastelor Calaboini.

***

Pentru pedeapsa capitală.—Juraţii din Var (Franţa) isprăvind sesiunea s'au exprimat dorinţa ca pedeapsa cu moarte să fie menţinută în Franţa.

***

Răscoale.—Crucişătorul englez „Infatigable“ a primit ordin să plece la Santa-Lucie, unde domneşte o mare agitaţie anti-engleză.

***

Moarta în teatru.—La un concert simfonic din Nimes (Franţa) văduva Teissier a murit în timpul concertului, în urma unei congestii cerebrale.

***

Iarnă eternă.—La nordul Spaniei şi în multe părţi din Franţa ninge mereu. In multe locuri straturile de zapadă ating grosimea unui metru şi mai bine. In munţii Savoiei, un călător şi-a găsit moartea într'un troian de zapadă.—Noi oare am scapat deja de iarnă?—Nu se ştie. In tot cazul nu vindeţi încă paltoanele....

Ultime informaţii

Pentru familiile victimelor.—Au subscris pentru cei rămaşi pe urma victimelor catastrofei de la Sârca:

„Opinia“	*50 lei*
D. Lascar Antoniu	*50 „*
D. Gh. Lascar	*20 „*
D-na Esmaralda Papadopol	*20 „*
D. Ştefan Negruţi	*20 „*
D. Achil Gheorghiade	*20 „*
D. Al. Calerghi	*20 „*
D. Eugen Herovanu	*20 „*
Personalul Tip. H. Goldner	*10 „*
D. V. Oiaga	*3 „*
D. Th. Maximovici	*2 „*
D. Th. Pisoschi	*5 „*
D. Alexandru Artino	*5 „*
Gh. Teodoru	*2 „*
D. Moritz Wachtel	*20 „*
D. F. Ciorapciu	*5 „*
D. E. I. Brumer	*10 „*
Cristea T. Cristea	*20 „*
P. Ianculescu	*5 „*
Paul Ballo	*3 „*
Necunoscut	*5 „*
Total	315

Casieria comunei fiind închisă, suma adunată prin noi va fi vărsată mercuri la acea casierie.

Declarăm subscripţia închisă şi mulţumim tuturor, cari au bine-voit a răspunde la apelul nostru.

Demisiunea din armată a d-nului general Constantin Iarca, comandantul corpului IV de armată, a fost primită.

D. general Iarca ocupa insemnatul post abea de la 1 April. Faptul, că n'a fost inaintat general de divizie l'a hotărît să demisioneze.

Consiliul de avocaţi, însărcinat de comisia interimară să se pronunţe asupra posibilităţile de a se anula voturile luate de ultimul consiliu comunal privitor la unele exproprieri, se va aduna din nou, astă-zi la ora 2.

D. C. Iarca, prefectul judeţului Buzeu, a demisionat.

In locul seu a fost numit d. C. Georgescu.

D. C. Teodorescu a fost numit director al şcoalei de meserii din Roman.

Direcţia generală a C. F. a adresat un raport ministrului lucrărilor publice în care se ocupă de operaţiunele la care a contribuit cu prilejul mobilizărei trupelor în timpul răscoalelor.

Din raport rezultă că 466 trenuri militare au fost puse în mişcare. Aceste trenuri se compun din 7.281 vagoane, care au transportat în total 156.000 oameni.

In ziua de sf. Gheorghe fiind hramurile bisericilor: sf. Mitropolie, Gh. Lozonschi şi Eternitatea, servicii divine vor fi oficiate la acele 3 biserici.

„Comitetul de asistenţă“ din Iaşi a acordat în şedinţa de aseară suma de 25000 lei pentru oraşul Botoşani şi tîrguşoarele Buccecea şi Suliţa. Suma e destinată familiilor cari au suferit pe urma devastărilor rămînînd să-şi reiee ocupaţiile dinainte prin ajutoarele modeste ce vor capata.

UN APEL

Sărbătorile, încep în strălucirea primăverei—aducând fiecăruia câteva zile de reculegere, de odihnă şi de mulţumire.

„Fiecăruia“ nu e însă cuvântul adevărat,—de şi „fiecăruia“ s'ar cuveni răsplata aceasta în schimbul mizeriilor vieţei.

Sărbătorile sînt însă tot aşa de triste, tot aşa de egale în uriciunea lor, cu restul zilelor, pentru cei dezmoşteniţi de soartă

Cu deosebire triste şi amare sînt zilele aceste—care serbătoresc pe Mîntuitorul lumei şi renaşterea firei — pentru căminurile în care copilaşi slăbiţi de boală şi de mizerie să sting în umbră.

Către acestea trebue să ni se îndrepte inimele, şi la mîngîerea acestor întunenecate căminuri să se ducă gîndul nostru.

Cîte-va suflete generoase au luat hotărîrea de a îngriji de aceste fiinţe nenorocite.

Cuvîntul lor, credem, va avea ecou, şi acţiunea lor va da roade strălucite.

Cu mulţumire şi încredere salutăm nobila iniţiativă, şi cu deplină convingere şi căldură facem loc inimosului apel care urmează:

Un comitet mixt compus din D-ne şi D-ni din oraşul Iaşi alarmat de mortalitatea ce bîntue copii noi născuţi, a luat iniţiativa formărei unei societăţi de bine-facere pentru creşterea, protecţiunea şi ajutorul acestor copilaşi, aparţinînd claselor sărace şi muncitoare, din care unii orfani.

Oraşul nostru posedă deja multe societăţi de bine-facere pentru ajutorul şi protecţia oamenilor adulţi, dar nu are absolut nici una care să vie în ajutorul tocmai acelora care au mai multă nevoe de sprijin, în ajutorul micilor copilaşi săraci, în ajutorul acelor fiinţe plăpînde şi părăsite chiar de părinţii lor, cari din cauza luptei pentru trai sunt nevoiţi de a munci departe de căminul lor. Nimeni alţii de cît aceşti dezmoşteniţi ai soartei, de cît aceşti mici copilaşi ai muncitorilor sărmani, din care unii din ei orfani, nu au mai mare nevoe de ajutorul şi protecţia noastră, nu merită mai mult compătimirea şi solicitudinea caritătei publice.

Omul adult ori cît ar fi el de crud isbit de soartă, poate totuşi întinde mîna, poate alerga, poate vorbi şi cere să'i vină în ajutor. Copilul mic însă, abea născut sau în primele luni după naştere, lipsit de îngrijirea unei mame pe care poate nu o mai are, sau care e silită să muncească departe de el, nu este în stare să facă nimic din toate acestea.

El tace, suferă şi moare cu zile, din cauza lipsei de hrana higienică şi potrivită vîrstei lui fregede, din lipsa de îngrijire, din lipsa de privighere a ochiului şi inimei unei mame.

S'a constatat la noi, după statistici, că mortalitatea copiilor noi născuţi sau acelora din primele luni sau primii doi ani ai naşterei, aparţinînd claselor sărace, a crescut în o proporţie îngrijitoare, mortalitate care atinge interese vitale ale ţărei, ameninţînd propăşirea rasei noastre şi care despopulează zilnic neamul romînesc, de şi la noi natalitatea este superioară altor ţări.

Observaţiunile medicale au stabilit că principala cauză a acestei mortalităţi îngrijitoare a noilor născuţi şi ai acelora din primele luni după naştere, este reaua alimentaţiune şi îngrijire, este mizeria fiziologică cu toate tristele ei consecinţi.

Scopul Societăţei noastre *„Leagănul Sft. Maria“* va fi deci să vină în ajutorul noilor născuţi ai claselor muncitoare şi sărace, alăptîndu-i în mod higienic şi crescîndu-i în mod sistematic, asigurînd astfel micilor desmoşteniţi, forţă şi sănătate, pentru a-i pune în poziţiune de a rezista în greaua luptă a vieţei, făcîndu-i folositori societăţei şi patriei.

Propăşirea rasei este deci deviza Societăţei *„Leagănul Sft. Maria“*, iar îndeplinirea acestei dorinţi nu poate fi de cît o operă de înalt ordin moral şi naţional.

Vă rugăm dar, mult Onorat... domn... în numele acestor principii şi în numele atîtor fiinţe plăpînde şi lipsite de ajutor, să bine voiţi a contribui cu obolul D-v., pentru a putea pune bazele materiale ale acestei Societăţi, şi spre a putea isbuti prin aceasta la îndeplinirea frumosului şi nobilului ei scop.

Toate subscripţiile şi ofrandele se vor trimite pe adresa d-lui dr. *Gh. Bogdan*, str. 40 de Sfinţi, Iaşi.

Comitetul Activ:

Preşedintă, D-na LUCIA D. GRECIANU

Vice-Preşedinţi { D-na Elisa D. Mavrocordat; D-l C. Hamangiu, Procuror la Curtea de Apel

MEMBRI

Princesa Maria Moruzzi, d-nele Constance Gr. Ghica, Elisa Văleanu, Eufrosina dr. Roşculeţ, Maria dr. Bogdan, Maria C. Climescu, Sofia Sculi Logotedides, Profira C. Lepadatt, Aglaia P. Râşcanu, Maria V. Îamandi, d-ra Evangeline Cimara, d-nii Ioan C. Corjescu president la Tribunal; dr. I. Stroici, N. Racovită dr. în chimie farmacist; dr. G. Bogdan prof. la universitate, secretar şi casier al societăţei.

NOTA. Societatea „Leagănul Sft. Maria“ din Iaşi, cuprinde 3 feluri de membri: 1) de onoare, 2) fondatori şi 3) activi.

Membru fondator, poate deveni ori-ce persoană care plăteşte o taxă de înscriere de minimum 50 lei şi o cotizaţie lunară de minimum 2 lei.

Membru de onoare, poate deveni orice persoană care va face donaţiuni Societăţei de la una sută lei în sus.

Membru activ, poate deveni orice persoană care plăteşte o cotizaţie minimă de 2 lei pe lună.

Pentru formarea şi sporirea fondurilor societăţei „Leagănul sf. Maria“ s'a organisat pentru moment o serie de conferinţe.

Cel dintăi care va vorbi e d. Eug. Melik, tratînd despre „Rolul social al femeei“ (29 April).

Va vorbi apoi d. dr. G. Bogdan despre „Medicina şi teatrul modern“ şi d. procuror C. Hamangiu, despre „O romîncă scriitoare franceză: Contesa de Noailles“.

In ziua de 24 a. c. onomastica Majestăţei Sale Reginei, un Te-Deum va fi oficiat la Mitropolie.

D-na Victoria Pop din Paşcani, sosind aseară cu trenul de 6 a reclamat poliţiei că i s'a furat din tren o geantă conţinând suma de 580 lei un galben şi mai multe mărunţuşuri.

La gimnaziul Alexandru cel bun, în locul domnului locotenent M. Jipa, a fost numit ca instructor militar domnul sublocotent Alexandru Carp.

D. P. P. Carp, şeful partidului conservator, care era aşteptat în Iaşi, a plecat din Bucureşti la Ţibăneşti.

Pe mercuri sau joi d. P. P. Carp va fi în Iaşi.

Comitetul executiv al partidului conservator se compune din următoarele persoane:

Preşedinte: D. P. P. Carp.

Membri: Gh. Gr. Cantacuzino, Theodor Rosetti, Titu Maiorescu, Constantin Boerescu, Ioan Lahovari, Take Ionescu, Al. Marghileman, Constantin Olănescu, Constantin Arion, Ioan C. Grădişteanu, Nicolae Filipescu, Dr. C. Istrati, Const. G. Dissescu, Sturdza Şcheianu, Dimitrie Grecianu, Mihail Vlădescu, Constantin Cantacuzino-Paşcanu, Nicolae Economu, Theodor Văcărescu, Toma Cămărăşescu, Alex. Cantacuzino-Paşcanu, Barbu Păltineanu, Dimitrie I. Neniţescu, Al. Bădărău, Pavel Brătăşanu, Sava Şomănescu, dr. C. Severeanu, Constantin Ghica-Deleni, Petre Misir, Dimitrie Moruzi, Mihail G. Cantacuzino, Barbu Delavrancea, Matei Cantacuzino, Al. Mavrocordat, Iacob Negrutzi, General Dunca, Gr. Tocilescu, General Horbaschi, Mihail Deşliu, Alex. Gh. Florescu, Constantin Hiotu, Virgiliu Arion, Mihail Săulescu, Dimitrie Dobrescu, Dimitrie M. Şoimescu, N. N. Şoimescu, Em. A. Pangrati, I. Bogdan, Ion Gh. Cantacuzino, Barbu Ştirbey.

D. Anton Patraşcanu a fost numit intendent al spitalului central al sf. Spiridon.

Comitetul consultativ al infanteriei s'a compus precum urmează: generalul de brigadă Alexandru Angelescu, comandantul diviziei IX; generalul de brigadă Alexandru Hiotu; locot. col. Radu Radivon; locot-col. I. Patraşcu şi locot-colonelul Aurel Demetrescu.

Duminică seara 22 a. c. va avea loc logodna d-lui Alexandru Constantinescu, secretarul revizoratului şcoalelor cu drăgălaşa d-ră Maria V. Rotărescu.

Zilele acestea au sosit în depozitul regimentului 7 Călăraşi următorii armăsari: Franc-Mason, pur sânge englez; Divan ad-hoc, pur sânge englez; Tamburin, jum. arab.

Orele de montă sunt de la 9—10 jum. a. m.

Din cauza sărbătorilor de Paşti, numărul viitor al „Opiniei“ va apare mercuri, la orele obicinuite.

Curioasa dispoziţie.—D. Stelian, ministrul justiţiei, înţelege ca mersul cercetărilor instanţelor judecătoreşti să fie subrogate lucrărilor puterei executive.

Ast-fel d-sa a crezut de cuviinţă să adreseze următoarele tribunalului de Prahova care instituise o comisiune de expertiză pentru evaluarea daunelor suferite de proprietarul Băbeanu şi arendaşul I. Corlătescu, care au acţionat statul în judecată:

Domnule Prim-preşedinte

D. ministru de interne îmi trimite, pe lîngă adresa No. 22.263 din 1907 în copie telegrama prefecturei judeţului Prahova, prin care îl încunoştiinţează că d-nii Corlătescu şi Băbeanu, intentînd Statului şi comunei Sîngeru procese de despăgubiri civile pentru devastarea proprietăţilor lor, Tribunalul a admis facerea unor expertize pentru care afixat termenul de 18 Aprilie.

D. Prefect mijloceşte, în interesul ordinei publice, să se amâne expertiza până în luna Mai, când speră ca liniştea să se restabilească în comună, iar instrucţia în afacerea devastărilor să fie terminată.

Comunicându-vă acestea, vă rog, domnule Prim-preşedinte, să puneţi în vederea judecătorilor acelui Tribunal, ca la fixarea termenului pentru asemenea cercetări, să se aibă în vedere şi interesul ordinei în Stat, pentru că nu cum-va o cercetare intempestivă să provoace o nouă rescoală.

In ziua de 16 ora 5 seara s'au aprins şi au ars complect 4 vagoane cu fîn, proprietatea fraţilor Ramider. Pagubele sunt de 2000 lei. Focul a luat naştere de la o scîntee a maşinei de manevră. Fînul era ne asigurat.

Ultima oră

Bucureşti 21 Aprilie

Convocarea Camerilor

Bucureşti.—„Monitorul oficial“ de astăzi publică un rescript regal prin care Corpurile legiuitoare sunt convocate în sesiune extra-ordinară pentru ziua de 26 Aprilie.

*

Acest rescript nu este însoţit de nici o altă lămurire. Informaţiuni sigure permit, însă, a spune că guvernul va pr pune Parlamentului să voteze un bil de indemnizare pentru împrumuturile ce urmează a fi garantate de guvern arendaşilor şi proprietarilor.

Guvernul va depune mai multe proiecte pentru acordare de credite.

Dacă corpurile legiuitoare se vor arăta bine-voitoare faţă de guvern, acesta va aduce în discuţie şi unele din legile cuprinse în manifestul din Mart.

In cazul contrar, Camerile vor fi disolvate şi alegerile generale vor începe în ziua de 25 Mai.

Vapor scufundat.

— 47 oameni pieriţi —

Brema.—*Vaporul „Silverslip“, care venea din Asia încărcat cu mărfuri şi cu materie explozibilă, a sărit în aer şi a fost distrus de o puternică explozie în golful Discaia.*

Echipagiul compus din 46 persoane a pierit.

Anarchistul Law

Paris.—Anarchistul rus Law Iacob, care, în ziua de 1 Mai, a tras un foc de revolver din omnibus, nu aparţine nici unei asociaţiuni anarchiste şi este încă foarte tînăr.

El a fost atît de rău bătut de mulţime incît n'a fost posibil să i se iee interogatoriul.

Ciocnire de trenuri

Ancona.— In staţiunea Potoli s'au ciocnit două trenuri: unul de persoane cu nn tren de marfă.

Sunt 14 morţi.

In staţiunea Poarta Orientului, aproape de Orşova, a deraiat un tren de marfă.

Un om a fost omorît. Linia este întreruptă.

De inchiriet în strada Golia un apartament de 5 camere şi un antret, între care una foarte mare. Se preferă a se închiria unui club sau unei societăţi. A se adresa administraţiei.

ANUNCIU

Un tînăr avînd scriere frumoasă şi cunoştinţi de comptabilitate, se caută pentru biroul *fabricei de frînghii* de la Copou.

Ofertanţii vor prezenta ofertele lor în persoană, în fiecare zi de lucru, de la orele 8—12 a. m., la biroul fabricei (Copou).

EPITROPIA GENERALA

a

Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sft. Spiridon, Iaşi

Se face cunoscut că în ziua de 28 Aprilie 1907 ora 2—4 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii, licitaţie publică prin oferte sigilate, pentru furnizarea materialelor notate mai jos, necesare spitalelor acestei casse şi anume:

6.000 metri pânză de olandă de 80 c. m. lată.
1500 metri pânză de olandă de 100 c. m. lată.
6.000 metri pânză de bumbac fire resucite de 80 c. m. lată.
1.500 metri pânză de bumbac fire resucite de 100 c. m. lată.
5.000 metri pânză de Americă de 85 c. m. lată.
1.500 metri pânză de flane barchet alb de 80 c. m. lat.
1.200 metri pânză zefir albastru de 100 c. m. lat.
1.200 metri pânză indiană de 104 c.m. lat.
1.500 metri pânză hasa de 90 c. m. lată.
1.200 metri postav flane albastru de 72 c. m. lat.
600 metri materie grade livre de 80 c. m. lată.
700 metri pistră de 110 c. m. lată.
500 metri doc écru de 100 c. m. lat.
600 flane barchet colorat de 76 c. m. lată.
500 metri oxfort pentru scutice de 80 c. m. lat.
500 metri parasină de 80 c. m. lată.
500 metri Romburg de 80 c. m. lat.
300 metri materie de bumbac gloria de 120 c. m. lată.
300 metri doc gri de 115 c. m. lat.
300 metri postav ser gri de 136 c. m. lat.
300 postav melange de 136 c. m. lat.
150 bucăţi cergi de lână de 140 c. m. pe 220 c. m.
96 tulpane colorate.
1.500 metri pânză de mindire de 115 c. m. lată.
200 metri chimbrică căptuşală de 100 c. m. lată.
500 pachete bumbac Harland No. 8 şi 10.
60 pălării de feutru.
200 metri postav Azuga de 136 c. m. lat.
1.200 bucăţi cupe tablă emailate de 14 c, m.
1.200 talgere idem de 22 c. m.
1.000 pahare idem de 8 c. m.
50 lighene mari idem de 44 c. m.
50 lighene mijlocii idem de 38 c. m.
100 Ibrice idem de 15 c. m.
50 cumare mari idem de 24 c. m.
50 cumare mijlocii idem 20 c. m.
60 maşini cumare cu capace şi capsule, din care 20 rotunde şi 40 late.

Concurenţii sunt invitaţi a se prezenta în acea zi însoţiţi de o garanţie provizorie de 2000 lei în numerar sau efecte publice, iar cea definitivă va fi de 10 la sută asupra sumei rezultată la licitaţie.

Licitaţia se va ţine conform articolului 72–83 din legea comptabilităţei generale a Statului.

Licitaţia se va face în parte sau în total după apreciarea Epitropiei.

Condiţiunile şi ori-ce alte informaţiuni se pot vedea şi lua în orice zi de lucru la serviciul Administrativ din cancelaria Epitropiei.

No. 02.926
1907, Aprilie 14.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène“
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Dr. L. Silberstein
Strada Arcu 10
(Peste drum de casele Negruzzi)
Consult. de la 10—12 dim. şi 4—6 seara.

Vaccinări şi revaccinări
cu limfă proaspătă garantată
practică
Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

DE INCHIRIET

Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat olienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagin Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'intâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Da a bolnavul u'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de câte 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner.* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris in contra

DIGESTIUNILOR DIFICILE SEU INCOMPLECTE, DUREREILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

şi Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmaciştii

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelorĭ.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără tĕma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut LE MÈTRE Of30c.

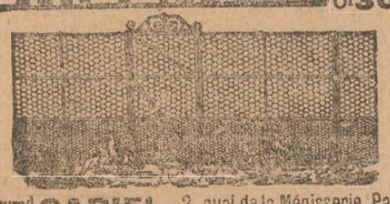

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

GRILLAGES GARIEL 2bis, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 26

Châssis de couche, depuis.... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 7 o Places..... 2 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ Prix..... 6f 50

R. GARIEL 2bis, quai de la Mégisserie, PARIS

ABREUVOIRS pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS EN FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2bis, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 || Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU || Anul IV.— No. 131.—Joi 26 April 1907

DESCHIDEREA PARLAMENTULUI

Mîine camerele conservatoare sunt convocate din nou pentru a da viaţă legală unor legi propuse de guvernul liberal.

Pentru mulţi situaţia anormală din punct de vedere politic de partid se crede a fi ajunsă la sfîrşit, că adică conlucrarea unor camere conservatoare pentru legiferări liberale trebue să înceteze, întru cît motivele cari au provocat această tovărăşie dintre un guvern liberal şi parlamentul conservator sunt pe sfîrşite.

Noi nu credem că am ajuns la sfîrşitul situaţiunii şi critice şi anormale.

Dacă în zilele de 13, 14 şi 15 Martie guvernul liberal a trecut repede cîteva legi, acelea aveau un caracter fiscal, bugetar, care au întrat imediat în lucrare. Dar acele măsuri fiscale şi bugetare nu şi-au avut răsunetul în masa populaţiunii rurale, întru cît nu prin onerositatea lor se aratau nepopulare.

Iar cîteva măsuri politice reclamate de urgenţa momentului au încheiat prima fază a legiferării prin conlucrarea politică a celor 2 partide.

Acum vine epoca legiferărilor sociale ; şi aici deosebim 2 categorii de legi : unile cu caracter vremelnic, ca acea a despăgubirilor, altele cu caracter permanent, ca acea a aşa zisei case rurale şi a tocmelilor agricole.

In privinţa legilor cu caracter vremelnic, camera conservatoare va da necondiţionat sprijinul său, întru cît asupra măsurilor şi legale şi de rigoare la 13 Martie s'a formulat pactul politic al conlucrărei celor două partide.

Nu tot astfel stă cazul cu legiferările sociale cu caracter social permanent.

Noi nu credem că exagerăm cînd afirmăm şi vom avea prilejul de a desvolta că partidul liberal nu e pregătit pentru a întreprinde o asemenea legiferare ; iar dacă pretinde a legifera în asemenea materii dificile, va fi atîta nepotrivire de vederi în sinul fruntaşilor liberali, că vor face operă trecătoare şi *vătămătoare*.

Dacă luăm legiuirile sociale, unde se cere prudenţă, cumpătare şi socotirea tuturor intereselor, nu vedem nici odată pus partidul liberal la încercare dreaptă şi prudentă, ci din contra partidul conservator a atins nota dreaptă a resolvirei acestor gingaşe şi grele chestiuni.

Nu sorocim, dar în jurul acestor legi se vor sfărâma lesne legăturile şubrede care ţine colectivitatea liberală, şi va fi dat parlamentului viitor conservator a legifera prudent şi cuminte în chestiunile delicate ale băncei agrare şi a învoelelor agricole.

Păşind mîine la lucrările parlamentului din nou deschis, vom vedea în atmosfera guvernului liberal germenele desagregării sale.

Gh. Ghibănescu.

ALEGERILE

Camerele se vor aduna mîine, Joi, în sesiune extra-ordinară.

Această sesiune extra-ordinară, care va dura o singură zi, nu poate avea alt motiv de cît acela că se va citi decretul de disolvare şi se vor anunţa datele alegerilor generale.

Proclamarea oficială a unirei ambelor partide conservatoare, a făcut ca ideea majorităţei în minister să triumfe in contra părerei primului-ministru, care dorea ca alegerile generale să aibă loc la toamnă.

Unirea conservatorilor, a îngrozit guvernul. Altmintreli nu se explică nici graba disolvărei, nici că între disolvare şi alegeri nu va trece de cît minimul timpului prevăzut de Constituţie.

Dacă guvernul ar avea gata un important proiect de lege în chestia ţărănească, numai unul—şi dacă acel proiect n'ar cădea cu vederile opoziţiei, am mai fi înţăles acea colosală urgenţă.

Dar guvernul n'are nici un proiect gata şi dacă a recurs la acel subţire act diplomatic al disolvărei, a făcut'o în scopuri pur electorale.

Tendinţa prea ie bătătoare la ochi, ca să nu fie pe înţălesul tuturor. Liberalii, cari nu vor merge în alegerile viitoare, cu siguranţa trecutului, cu siguranţa că vor avea unanimităţi, ar dori macar atît: ca data viitoarelor alegeri să mai găsească pe conservatori împărţiţi în două şi vechile răni ne-închise încă.

Fuziunea, îşi zic liberalii, s'a proclamat la centru, dar n'a fost împlinită aproape nicăieri în provincie. Să ne grăbim deci, căci pacea generală va fi în dauna noastră.

Acest argument al liberalilor nu este, în totul, lipsit de adevăr şi dacă sărbătorile, cari au succedat imediat actului fuziunei, au împedicat ca provincia să urmeze pildei Capitalei, contopirile celorlalte cluburi trebue fără de întîrziere să se facă şi partidul conservator trebue să se pună pe lucru, căci nici odată n'a fost criză mai mare ca acum şi nici odată n'a fost mai mare nevoie de o opoziţie de control cum va fi cînd se vor deschide nouile Camere.

A lucra cu activitate, cu cugetul şi cu inima curate—Ţara cere acest lucru de la partidul conservator.

D. P. P. Carp despre situaţiune

Ziarul *Berliner Tagblatt* publică un interview pe care corespondentul seu din Bucureşti l'a avut cu d. P. P. Carp.

Dăm aci in intregime convorbirea d'intre ziaristul german cu şeful partidului conservator :

Noul şef al partidului conservator unit, fostul ministru P. P. Carp, mi-a comunicat astă-zi într'o convorbire mai lungă, vederile sale asupra situaţiunei politice.

D. Carp regretă că, în afară de d. V. G. Morţun, nu figurează nici un alt ministru, în actualul cabinet, care să cunoască din experienţă chestiunea ţărănească.

De aceea va fi extrem de greu, dacă nu chiar imposibil, ca ministerul liberal să poată da bună deslegare chestiunei agrare.

De altmintreli, însu-şi guvernul a început să recunoască, că prea a mers departe cu promisiunile ce le-a făcut prin Manifest şi că nu va putea implini acele promisiuni, fără a nu lovi în interesele vitale ale ţărei.

Ţăranul nu sufere de lipsă de pămînt —ci lipsa unei bune administraţiuni şi a unei bune justiţii —îl fac să sufere. Ţăranul ar trebui să poată profita mai mult de protecţiunea unei autorităţi superioare. Marii proprietari nu pot tolera ca oameni nechemaţi să se instaleze ca arbitri între ei şi ţărani.

Actualmente, din vina guvernului, există în multe părţi ale ţărei o adevărată stare anarhică.

Partidul conservator unit represintă o colecţiune a tuturor cercurilor inteligente din toate straturile populaţiunei, cari nu voiesc ca ţara să încapă pe mîna socialiştilor.

Cuvîntul celor nechemaţi

E un lucru constatat de mult: cei nechemaţi atacă ori ce chestiune, or-cît de gingaşă ar fi ea, cu uşurinţa care egalează nepregătirea lor. Şi lucrul e explicabil: lipsiţi fiind de puterea critică, ei nu au putinţă să distingă dificilul de superficialul, să vadă dacă o chestie trebuie sau nu atinsă în anumite împrejurări şi dacă e oportun să discuţi dintr'un anume punct de vedere o chestiune oare care.

Lucrul acesta a fost învederat dăună-zi de un confrate care a crezut de cuviinţă să vorbească despre o chestiune în care e bine să se vorbiască cît mai puţin şi să facă aprecieri şi încriminări atunci cînd e de dorit să nu se atingă susceptibilităţile nimăruia, tocmai pentru buna răuşită a ideiei fuziunei tuturor conservatorilor locali.

Cu toţii convenim că va fi suficient pentru îndeplinirea crezului tuturor bunilor conservatori, un singur lucru şi anume: sinceritatea şi ideia hotărîtă de a pune mai presus de ori-ce, consideraţiile superioare de ţară şi partid. Şi speranţa noastră este că nimene nu va da greş, că întîmplările urîte ale trecutului vor fi date complectei uitărei şi că în dragostea pentru idealul unirei cu toţii vom găsi puterea să uităm ura provocată de luptele dintre fraţi.

Nepregătitul în politică, însă, atacînd această chestiune delicată începe ce'i dreptul, prin a propăvădui sinceritatea şi dragostea de interese generale, dar nu poate să puie frîu limbei şi găseşte momentul potrivit spre a arunca săgeţi şi a face proces de intenţii.

Din fericire vremea nechemaţilor şi a nepregătiţilor a trecut ; meritul şi valoarea reală nu vor mai putea fi înăbuşite de glasul patimei şi al urei ; spusele lor nu vor găsi ecou, căci nici odată în conştiinţele cinstite şi sufletele curate de orice gînduri ascunse, nu pot găsi răsunet apeluri la patimi, tendinţi de intrigă, manifestări de vădită nedreptăţire.

Şi partidul conservator unit, odata cu marele act săvîrşit la 17 Aprilie, va fi săvîrşit şi marea minune de a pune pe fie care la locul său şi a face ca acei care au concepţii şi mentalităţi care diferă de ideile şi firea cu adevărat conservatoare să nu mai aibă glăsuire şi spusele lor să rămâe cuvinte aruncate în deşert.

Prefecţi arbitrari

Prin manifestul dat de guvernul libebaral în numele M. S. Regelui, între altele se spune că până la votarea unei legi speciale, se va avea în vedere ca arendaşii să nu poată pretinde de la ţărani pentru pămînt decât cu o treime mai mult decît plătesc ei arenda proprietarului.

Respectatu-s'a oare această recomandaţiune ?

Nu, şi aceasta o afirmăm cu preciziune, cu atît mai mult cu cît vedem chiar exemple în judeţul Covurlui.

Din nenorocire, d. Orleanu a îngăduit d-lui Atanasiu ca să intervie şi el între proprietari, arendaşi şi ţărani, în afacerea contractelor agricole. D. Atanasiu însă nu s'a mărginit numai la rolul ce trebuia să-l aibă de împăciuitor. D-sa neţinând în seamnă manifestul guvernului, a crezut că poate lua dispoziţiuni arbitrare întrebuinţînd ameninţarea.

Astfel cu ameninţări a forţat pe arendaşi să dea ţăranilor pământ cu 30 şi 35 lei falcea de pămînt, când din contractele de arendă ce le au cu proprietarii, să constată că unii din ei plătesc 80 şi 85 lei falcea. Arendaşii fiind ameninţaţi de însuşi prefectul şi această în toiul răscoalelor, au cedat sub impresiunea teroarei şi azi se văd în imposibilitate de a face faţă angajamentelor luate, ori ameninţaţi de a rămâne pe drumuri. Manifestul guvernului, recomandă să se ia dela ţărani o treime în plus peste arenda pământului, d. Athanasiu, nu respectă manifestul şi cu dela sine putere împarte pământurile arendaşilor cu preţuri derizorii, nereprezentînd decît o treime din cîştiul arendaşului către proprietar.

Această procedare a produs o legitimă indignare şi din cauza ei instanţele judecătoreşti de Covurlui, au avut şi au de judecat cererei de rezilieri de contracte între arendaşi şi proprietari, rezilieri pretinse de arendaşii, cari sunt în pericol de a fi ruinaţi.

Credem că e de datoria guvernului să intervie şi să tempereze excesul de...putere al d-lui prefect de Covurlui şi al colegilor cari îl imitează.

CATE-VA NOTE

Faptul că sf. Gheorghe a căzut, în rîndul acesta, a doua zi de Paşti a generalizat vorba glumeţului, care, ne-avînd cu ce plăti chiria, a zis : „dintr'o casă nu mă lasă să ies şi în alta nu mă lasă să întru".

Şi acei cari se aflau în situaţia jenantă a lui Cilibi-Moise şi acei cari aveau cu ce face faţă chiriei n'au putut, anul acesta, nici să se mute, fiind-că era dublă sărbătoare, nici să stee locului, fiind-că totul era pregătit pentru mutare.

*

Deputaţii şi senatorii privesc actualminte la biletele lor de liber parcurs cum se priveşte la un spectacol care merge spre sfîrşite şi de şi de care tocmai atunci îţi dai socoteală, că a fost frumos şi că ie păcat că n'a ţinut mai mult.

Aceste bilete, dupe disolvarea Parlamentului, rămîn, timp de 5 zile, ultimele mărturii ale unui trecut, care s'a distins în intreruperi, aplauze şi strigăte de „închiderea discuţiei".

*

Intre cei mulţi, cari umblu asudaţi pe strade şi intreabă pe toată lumea „unde să ne mutăm, n'avem case"—este şi... primăria.

Nu Primăria umblă pe strade—fireşte !—dar mobilele ei sunt purtate de ici colo—şi nimeni nu ştie dacă ospelul comunal va rămîne acolo unde se află instalat actualminte, sau dacă se va muta strada Romînă.

In tot cazul, pentru lămurirea publicului, comisia interimară ar trebui să lămurească dacă numai ea sau şi localul primăriei—sunt interimare.

*

Cine-va a observat că, în politica romînească, la modă nu ie socialismul, cum s'ar crede, ci chimia.

Dupe proclamarea fuziunei, a venit vestea disolvărei. Iar dupe alegeri trebue să vie topirea, căci din alegeri vor ieşi, ca în tot-de-a-una şi topiţi.

*

Un vehicul care avusese loc de cinste în campania ultimei oposiţiuţiuni, a fost de sigur, automobilul ministerului de instrucţie.

Fiind-că nu l'a putut desfiinţa, d. Haret a cedat automobilul . . prefecturei de poliţie din Bucureşti.

Măcar atît !

OAMENI ŞI LUCRURI

ZILE DE PROZA

Ca o dungă urîtă în strălucirea de aur a primăverii—aşa ne soseşte din nou acea zi fatală a Sfântului Gheorghe,—fatală pentru-că e ziua mutărilor, ziua în care din nou vedem afişindu-se pe străzile oraşelor mizeria unui peregrinaj fără sfârşit şi diform. In adevăr un spectacol mai urîcios şi mai sfruntător al esteticei decît mutatul—nu cunosc şi nici nu poate fi. Cortegiul acela infinit al cotiugelor încărcate de mobile, de lucruri—străbătînd oraşul în lung şi în lat este searbăd şi trist. Nu că nu ar fi frumoase obiectele în sine,—din potrivă. Poţi urmări adeseori, în trecerea acestor convoiuri, strălucirea unei mobile superbe, poţi ghici de multe ori conţinutul unor elegante cutii şi scruta taina intimă a atîtor lucruri aparţinând unui menagiu bogat şi plăcut; poţi chiar zări cu imaginaţia mai vie farmecul ascuns în acele perine moi, calde, dar osîndite şi ele la exil—şi în momentul cînd le vezi trecînd dintr'un loc în altul poţi reflecta o clipă asupra misterului lor, asupra viselor de fericire sau a nopţilor de lacrimi petrecute de stăpînii lor în atâtea nopţi tăcute de odihnă sau de insomnie.

Şi în acest timp odăile de unde au fost scoase toate acele mormane informe de obiecte — rămân goale, în aşteptarea altor mobile şi altor oameni ; goale—ca un cimitir, urâte ca pustiul, adăpostind numai ecoul. Până ieri erau frumoase, pline, ocupate în întregimea lor,—fiecare cameră având viaţa ei, rostul ei, dramele şi comediile ei. Mâine vor fi din nou pline, — dar va fi alt traiu, altă formă, alţi oameni şi alte obiceiuri,—alte lipsuri sau alte belşuguri.

La fereastra cutărei case vor apare alte figuri scrutând împrejurimea şi altă frunte de fecioară îşi va lipi, cochetă şi îngândurată, fruntea ei de geamuri ori îşi va trămite prin ele razele privirilor şi regretelor. Iar visătorul care zilnic trecea oftând pe dinaintea acelei ferestre acum trebuie să-şi mute dorul în faţa altei case unde până ieri locuia cine ştie ce fiinţă slută din lumea vedeniilor şi a trecutului. Iar până atunci toate lumile şi întâmplările aceste, atâtea iubiri, idile şi visări îşi au domiciliu pe.... cotiugile murdare care străbat în lung şi în lat oraşul, mândrindu-se cu poverile lor şi poţi surprinde în ritmul hodorogit al vre uneia — sunetul unor clape de pian, poate un pian pe care se plimbau până acum degetele trandafirii ale unei artiste, ale unei visătoare ideale....

Căci lumea stă pe o schimbare...

Rodion

A se vedea în corpul ziarului amănunte interesante asupra mersului fuziunei în provincie şi în privinţa erupţiunei vulcanului Etna.

De aseminea cetitoril găsesc amănunte interesante în privinţa programului lucrărilor ce se vor supune corpurilor legiuitoare.

Educaţia prin sine însuşi

Prelegerile d-lui G. Aslan

D. G. Aslan e un tînăr filosof romîn, care se bucură de o reputaţie mare în străinătate şi teza sa de doctorat în filosofie „La morale selon Guyau et ses rapports avec les conceptions actuelles de la morale scientifique" e o carte care merită toată atenţiunea şi care nu va trece nebăgată în samă.

Reîntors în ţară d. Aslan a început o activitate demnă de toată lauda şi prelegerile sale ţinute la Bucureşti asupra „*Educaţiei prin sine însuşi*" dovedesc idealul ce îl doreşte să se realiseze în curînd în omenire şi în special la noi.

Nu e de ajuns a ne educa pe băncile şcoalei, aceasta e poate educaţia cea mai puţin trebuincioasă în lupta de a fi ci ne trebue o educaţie zilnică a individualităţei noastre spre a atinge acel mai bun, mai sfînt, mai ideal. Dacă în alte părţi această educaţie se face prin forţa lucrurilor, prin nevoile ce zilnic se măresc şi individul e nevoit de a'şi ascuţi simţurile şi cunoştinţele spre a isbuti — la noi— unde un *dolce farniente* e posibil încă — odată eşiţi de pe băncile şcoalei nu căcăutăm a ne instrui şi pregăti pentru viaţă.

O mai mare superficialitate ca în sferele noastre intelectuale nici nu există aiurea şi dacă ne credem desăvîrşiţi în multe şi ajunşi a maimuţări Occidentul cult, sunt însă enorme lacune în educaţia noastră morală pe care nu le vom umple în curînd.

Conferinţele d-lui Aslan sunt o picătură într'un ocean, totuşi ele pregătesc o tinerime către un scop mai înţelept şi credem că tînărul şi energicul pedagog al adulţilor — nu se va opri numai la aceste prelegeri şi va da şi mai departe toată inteligenţa şi activitatea sa acestei educaţii prin sine însăşi.

Prelegerile sale au fost reproduse de revistele d-lor Găvănescu *Cultura* romînă şi Holban *revista idealistă*, după ultima reproducem cîte-va pagini care permit a judeca tendinţele urmărite de d. G. Aslan.

Reproducem în special paginile relative la calendarul lui Franclin. Luate ca normă a îndreptărei firei noastre ele sunt demne de cunoscut de ori şi cine :

„Imi formai, zice Franklin în autobiografia sa [1]) planul îndrăsneţ şi anevoios de a ajunge la perfecţiunea morală. Doream să-mi petrec veaţa fără de nici o greşală ; vream să fiu stăpîn peste tot ce m'ar fi putut duce la greşală ; aplecarea naturală, societatea şi deprinderea. „Fiindcă cunoşteam sau credeam că cunosc binele şi răul nu înţelegeam pentru ce să nu pot face binele şi să nu mă feresc de rău. Indată însă văzui că am întreprins o sarcină mai grea de cum îmi închipuisem la început. Cînd eram mai atent şi mă sileam din toată inima să mă feresc de o greşală, cădeam adesea în alta, fără să observ ; deprinderea era mai tare de cît atenţiunea ; aplecarea firească era mai tare de cît raţiunea.

„In sfârşit, după observaţiile făcute, mă încredinţai că, deşi suntem convinşi despre interesul ce avem ca să fim pe deplin virtuoşi, totuşi această convingere nu-i deajuns ca să preîntâmpine greşala, e nevoie să rupem cu deprinderile contrarii să ne formăm altele bune, să ne întărim într'ânsele, căci altfel niciodată nu vom fi siguri de o îndreptare statornică a conduitei noastre. Ca să ajung acest scop, mă gândii să adopt următoarea metodă :

„Sub 13 titluri coprinsei toate virtuţile pe care atunci le priveam ca necesare sau de dorit, şi alăturai pe lângă fiecare câte o scurtă învăţătură, care arată pe deplin întinderea ce dăm însemnătăţii lor. Iată acele virtuţi, urmate fiecare de perceptul lor :

1) Sobrietate. Nu mânca până la îngreuiare, nu bea până să te ameţeşti.

2) Tăcere. Nu vorbi decât ceeace poate fi folositor ţie şi altora ; fereşte-te de convorbirile deşarte.

3) Ordine. Fiecare lucru să-şi aibă un loc, fiecare afacere un timp hotărât.

4) Rezoluţiune. Fii decis a face ce eşti dator să faci, execută fără şovăire ceeace ai hotărât.

5) Economie. Nu face nici o cheltuială decât pentru binele tău sau al altora, adică nu cheltui nimic fără necesitate.

6) Aplicare. Nu perde timpul, ci ocupă-te neîncetat cu ce e folositor ; şi ab-

1) Autografia lui Franklin a fost publicată de editor sub titlul bine meritat *Comment on devient un homme.*

ţinete dela orice faptă de prisos.

7) Sinceritate. Fereşte-te de orice prefăcătorie vătămătoare, formează-ţi cugetări drepte şi inocente, şi conformează-te lor, când vorbeşti.

8) Justiţie. Nu face rău nimănui, vătămându-l în interesele lui, ori neîngrijind a-i face binele la care te obligă datoria.

9) Moderaţiune. Fereşte-te de extreme nu te suprăra de nedreptăţile ce ţi se fac, pe cât crezi că nu le meriţi.

10) Curăţenie. Nu suferi necurăţenie nici pe corp, nici pe vestminte, nici în casă.

11) Linişte. Nu te turbura de nimicuri nici de întâmplări obişnuite sau de care nu poţi scăpa.

12) Castitate.

13) Umilinţă. Imită pe Socrate şi pe Christos.

„Dorinţa mea fiind să mă deprind cu toate aceste virtuţi, mă gândii că, în loc să-mi împrăştii atenţiunea, încercând să le posed pe toate deodată, ar fi mai bine s'o restrâng câtva timp numai asupra uneia din ele; şi după ce mă voi asigura de dânsa, să trec la alta; şi aşa mai încolo, până le voi dobândi pe câte treisprezece. Şi fiindcă câştigarea de mai înainte a câtorva dintrânsele putea să înlesnească pe a celorlalte, aşezai mai întâi sobrietatea, pentru că ea tinde să ne dee linişte de spirit, minte limpede: lucruri atât de necesare, când trebue să fim în necontenită veghere şi să ne ferim de momirea vechilor deprinderi, de puterea ispitelor necurmate.

„După ce realizai această virtute şi mă întării într'ânsa, tăcerea devenia mult mai uşoară. Dorind ca deodată cu perfecţionarea în virtute să capăt şi cunoştinţe, judecai că în convorbire, mai curînd le dobândeşte cineva prin urêche (ascultînd), decît prin limbă (vorbind). Prin urmare, voind a curma deprinderea ce aveam de a tot flecări, de a tot face spirite şi glume satirice, care mă făceau să nu fiu primit decât în societăţi uşuratece, dădui locul de al doilea tăcerii.

„Cu ajutorul ei şi al ordinei, ce vine după dânsa, speram să câştig mai mult timp, spre a-mi termina proectul şi studiile mele. Rezoluţiunea, îndată ce ajunse pentru mine o deprindere, căută să mă întărească în silinţele ce-mi dam ca să dobândesc celelalte virtuţi. Economia şi silinţa scăpându-mă de datoriile ce mai aveam de plătit şi aducându-mi belşug şi independenţă, trebuia să-mi înlesnească practicarea sincerităţii, a justiţiei şi a celorlalte virtuţi.

„Atunci, conchisei că, după cum a zis Pitagora în versurile lui de aur, era neapărat necesară o examinare zilnică. Ca s'o pui în lucrare, adoptai această metodă:

„Făcui un caet, în care pentru fiecare virtute destinai o pagină, liniată cu roşu în şapte coloane—adică câte una pentru fiecare zi a săptămânei.

„Peste aceste coloane, trăsei 13 linii roşii transversale, destinînd câte o coloană pentru fiecare virtute. Puteam însemna astfel toate greşelile care, după cercetarea mea, vedeam că le făcusem în ziua aceea în contra vre-unei virtuţi.

„Apoi mă întrebai în fiecare seară: Ce bine am făcut astăzi?

„Mă hotărâi să observ cu străşnicie, în curs de o săptămână una după alta, fiecare virtute.

Astfel în prima săptămână grija mea de căpetenie fu să mă feresc de cea mai mică greşală contra temperanţei, lăsând pe celelalte virtuţi în voia întâmplării, dar însemnând în fiecare seară greşalele făcute în contra lor. Dacă în prima săptămână mă credeam destul de pregătit în practica primei virtuţi, încercam să-mi întind atenţiunea asupra virtuţii de a doua, şi procedând tot aşa până la cea din urmă virtute, putui să fac un curs complect în 13 săptămâni şi să-l repet de patru ori pe an.

„După cum grădinarul nu caută să smulgă toate buruenile deodată, ceeace ar întrece puterile sale, ci îngrijeşte mai întâiu o brazdă şi nu trece la alta până n'a isprăvit cu cea dintâi, tot astfel şi eu speram să gust plăcerea de a vedea în paginele calendarului meu progresele pe care le făceam în fiecare virtute, prin scăderea treptată a numărului însemnărilor. Imi propusei în sfîrşit, ca să reîncep de multe ori această metodă până ce voi ajunge să am fericirea să văd livretul meu alb, după o cercetare de 13 săptămâni".

In rezumat, pentru a ne face educaţia trebue să avem mai întâi un ideal cât mai înalt, cât mai convingător şi permanentă în sufletul nostru.

I. D.

NOUTAŢILE ZILEI

Tantiana Leontief, condamnată la 3 ani de inchisoare de către juraţii din Thun, îşi face pedeapsa la penitenciarul din Lenzburg.

Temniţa cantonului din Berna nu era destul de sigură pentru aceasta arestată şi de aceea Tatiana a fost mutată la acea din Lenzburg, o fortăreaţă foarte bine păzită şi care conţine 230 arestaţi.

Tatiana a declarat că nu aparţine nici unui cult religios şi pînă astă-zi n'a fost încă în biserica inchisoarei. Şi Duminica ea rămîne în celula ei, cu toate că după regulamentul penitenciarului, are dreptul a se plimba în curte o jumatate de oră.

Ii s'a făcut cunoscut că dacă se va purta bine, poate să ceară graţie de la marele consiliu. Ea însă refuză aceasta şi vra să facă pedeapsa întreagă. Directorul temniţei voind să-i dee o ocupaţie, a constatat spre marea lui mirare, că ea e neaptă pentru ori ce lucru. Avînd însă toată buna-voinţă pentru a lucra, Tatiana a fost cu mare greu deprinsă să repare hainele tovarăşelor sale din închisoare. Mama ei şi alţi membri ai familei o vizitează.

* * *

Rabiaţi prin sugestiune.—Opt persoane muşcate de un cîne turbat la Versailles, au fost aduse la institutul Pasteur din Paris pentru a urma tratamentul antirabic.

Această veste, respîndindu-se în acel quartier, a provocat 2 cazuri de sugestiune foarte bizare. Un zidar, Josse, de 17 ani, la auzul ştirei de mai sus a devenit nebun furios şi a muşcat cinci persoane. Condus la spital s'a constat că acest zidar suferea de histero-epilepsie.

Asemenea şi o femeie tînără într'un acces similar a muşcat mai multe persoane din jurul ei. Ea a fost imediat internată într'un spital.

* * *

1 Mai.—La Paris, s'au luat cele mai severe măsuri ca să nu fie tulburări în această zi, care e serbătorită de muncitori. Pretutindenea a fost concentrată armată mai cu seamă in acele locuri unde se ţineau meetinguri, cum a fost la Bursa Muncei etc.

A fost arestat un vînzător al unui ziar revoluţionar. Interogat la poliţie a declarat că e soldat în congediu.

Au mai fost arestaţi vreo 800 tineri de la 14—20 ani cari vociferau pe pieţele publice şi alţi indivizi cari atacau poliţia. Parte din cei arestaţi au fost eliberaţi, mulţi au fost daţi inaintea tribunalului corecţional. Intre cei arestaţi sunt şi doi supuşi romîni: Frederic Weiss şi Herman Solomon.

In strada Turbigo un anarhist a tras din omnibus cinci focuri de revolver asupra unei patrule de cuirasieri. Nimeni n'a fost atins. Nihilistul a fost prins şi arestat. Crunt bătut de oamenii din omnibus şi apoi de acei din stradă, a fost dus la secţie în cea mai deplorabilă stare.

Au mai avut loc încăerări intre manifestanţi şi poliţie. Două zeci de gardieni au fost rîniţi în acea zi, din care unul foarte foarte grav. El a fost lovit de un glonte de revolver.

La perchezitiile făcute, poliţia a confiscat 210 cuţite şi pumnale şi 116 revolvere.

Litere-Ştiinţe-Arte

In localitate a fost sărbătorit cel mai bătrîn medic practician şi prilejul sărbătoririi n'a fost banal: 50 de ani de practică medicală. E posibil chiar ca lucrul să se fi întîmplat absolut pentru întâia oară, dat fiind că după dovezile statistice de pînă acum profesiunea medicinei nu prea este bogată în exemple de adînci îmbătrîniri şi de persistenţă extraordinară.

Acum 50 de ani—ştiinţa medicală in genere nu semăna cu cea din zilele noastre. Iaşul, cu atît mai mult nu prezenta, din punctul de vedere al exerciţiului acestei profesiuni înfăţişarea de astăzi. Facultatea nu era infiinţată; numai spitalele actuale, afară de „Caritatea" funcţionau, chiar dacă posturile medicale nu erau ocupate de profesori, cum sunt in mare parte ocupate astăzi. Căutarea medicală insăşi nu intrase incă in obiceiu, ci era profesată de felceri, subchirurgi şi simple babe profesioniste. Cîte nu s'au schimbat in acest interval de timp şi cîte lucruri picante şi interesante nu ne-ar putea povesti din trecutul medical —sau nemedical—al Iaşului, veteranul practician pe care colegii şi amicii l'au sărbătorit zilele aceste!

*

Duiliu Zamfirescu, Tanase Scatiu, roman („Biblioteca pentru toţi" n-rul 259-260), Bucureşti 1907, 144 pag. — Deşi apărut de multă vreme în Convorbiri literare, romanul d-lui D. Zamfirescu va fi pentru mulţi ceva nou şi-i va convinge că în adevăr trilogia d-sale (Viaţa la ţară, Tănase Scatiu şi In răsboi) trebue socotită ca cea mai reuşită expresiune a romanului romînesc. Eleganţa, deplina stăpînire a împrejurărilor în care e pusă acţiunea, înlăturarea contrastelor prea forţate şi a clişeelor fac din opera de faţă o operă de actualitate şi pentru mulţi din scriitorii noştri un model. Romanul se închee cu omorîrea lui Scatiu de ţărani — ai zice o icoană a celor ce s'au petrecut săptămânile din urmă.

*

A apărut şi se află de vînzare la toate librăriile, „Gazetă şi Gazetărie", conferinţa ţinută la Ateneul Romîn de d. A. Alexandrescu-Dorna, redactor la „Universul".

Preţul 50 bani exemplarul.

*

Din Paris se anunţă moartea celebrului anatomist Poirier, în urma unui cancer abdominal.

Poirier operase pe Waldeck Rousseau atins de aceeaşi afecţiune. Acum de curînd luase iniţiativa înfiinţării unui institut pentru combaterea cancerului după modelul celui înfiinţat de Czerny la Heidelberg.

*

Biblioteca municipală din Francfort s'a îmbogăţit cu o scrisoare inedită de Goethe către marele duce Carol de Weimar. Ea e datată cu 3 Septembre 1815. Waterloo scăpase Germania de umbra lui Napoleon nemuritorul amator de războie. Goethe povesteşte marelui duce primblările sale pe ţărmii Rinului, antichităţile de care ţara e aşa de bogată în numeroasele colecţiuui artistice pe cari le-a admirat la particulari. El n'a uitat să menţioneze vizita pe care au făcut-o ducele şi ducesa de Gumberland, precum şi principele moştenitor de Strelitz. Iată ce-l preocupa pe „olimpian" în 1815. Intreaga scrisoare stil şi gîndire, poartă cea mai curată pecete a lui Goethe.

*

La 21 a apărut N-rul de Paşte (numerile 8—10) din «Convorbiri» cu următorul sumar:

P. Cerna.—Chemare (poemă); D. Nanu —Inviere (odă); Em. Gîrleanu.—Primavară (schiţă); Cincinat Pavelescu.—Cristos a înviat (odă); I. Dragoslav. — Paştele copilăriei (amintiri); Corneliu Moldovana.—Pasteluri arhaice; D. Munteanu.—Ţiganii (pnezie); Radu Baltag.—Pe scară (schiţă); M. Paleologu.—Sonet; A. Mândru. — Privighetoarea (poezie); Gh. Orleanu.—Din heine; Lt. colonel Căplescu.—Amintiri din răsboiu; I. Minulescu. —Clopotele (poezie); Cincinat Pavelescu Revederea, Surori la bal; Mihail Dragomirescu.—Trei scriitori: Cerna, Sadoveanu, Iorga; Al Th. Stamatiade.—Femeile (poezie); Gh. Tătărescu. — Taina (schiţă Dramatică); Cincinat Pavelescu, I. Dragoslav, Popescu Polyclet, Ion Muşat. — Ode uşoare: I. Rajahul din Misor; II. Primăvara; III. Indemn; IV. Vino; Radu Bucov. — Horaţiu Căpuşă (caracter); A. Mândru. — Idilă, Mama (poezii); Vasile Militaru.—Scrisoare (poezie); I. Dragoslav. —O. spaimă (nuvelă); H. Frollo. — Din Catul; Gh. Vîlsan.—Năşica (schiţă); Lazăr iliescu. In piaţă (poezie); Andrei Popovici. — Coana Lisava (schiţă); M. Gîrleanu.— Ochiul lui Turculeţ (schiţă); Elena Densuşeanu. — O scrisoare a lui Andrei Mureşanu; Costin Petrescu.—Supliment artistic: Un nou curent de artă; Mihail Dragomirescu.—Mişcarea artistică; M. D. Revista critică; Ilustraţii de Baltazar.

STRUNA ZILEI

ŞTIINŢA...

Studenţii facultăţii de ştiinţi au făcut eri o escursiune la berăria Zimbru. *Ziarul*

Zică cine îl ceteşte:
„Ce ziar bine 'nformat!"
Dar asemenea escursii
Ştiinţifice—fireşte—
Se întîmplă regulat...

Informaţii

Inundaţiile.—Din Galaţi ni se scrie:

Apele Dunărei au venit în ultimul timp foarte mari, inundînd tot şesul dealungul liniei ferate, Galaţi—Brăila.

Deasemenea toată balta Dunărei a fost inundată şi apa a înconjurat vitele locuitorilor din comunele Petroiu şi Vlădeni din Ialomiţa. S'au trimis vase militare în dreptul Ostrovului ca să salveze vitele cari sunt prinse pe un grind în balta Vlădeni.

In diferite alte puncte din Constanţa s'au trimis de asemenea vase militare.

Braţeşul a inundat tot drumul care duce la Reni.

Satul Azaclău din faţa Galaţului este inundat de apele Dunărei.

O delegaţie a locuitorilor din comuna Pisica, s'a prezintat primăriei locale şi a cerut ajutoare pentru salvarea locuitorilor acelei comuni cari sunt ameninţaţi de inundaţii.

Apele au înconjurat terenul comunei şi pericolul e mare. Primăria a dispus să se trimeată acolo bacul comunal şi mai multe şalupe.

Apele sunt în creştere.

—

Ziaristica numără doi nuoi confraţi: *Vremea*, ziar conservator-zilnic la Galaţi şi *Gazeta Conservatoare* ziar săptămânal la Huşi.

Dorim succes ambilor confraţi.

—

Luptele dintre liberalii botoşăneni.—Ştirile ce primim dela corespondentul nostru din Botoşani cu privire la relaţiunile dintre membrii partidului liberal invederează că şi în acel judeţ a suferit o adevărată sclinteală.

Cele două grupări ce fuseseră în desbinare: una în cap cu farmacistul Vasiliu, cealaltă cu avocatul Ulle, şi care într'un moment dat se reconciliaseră alegînd ca preşedinte al clubului unit pe d. Ionel Brătianu iar cu vice-preşedinte pe şefii titulari ai grupărilor, tind a se manifesta din nou ca duşmane. Comitetul executiv al partidului, în care din cauza lipsei de energie a lui Ulle — care fusese încrezător în sinceritatea amicului său Vasiliu—a pătruns majoritatea partizanilor acestuia, timp de doi ani de când a fost ales nu a făcut nimic pentru cimentarea unirei între cele două grupări; avînd datoria de a da la iveală un program de reforme necesare pentru judeţ şi comună nu numai că nu s'a ocupat de loc de această lucrare dar n'a convocat o singură dată clubul spre a pune în discuţii chestiuni serioase ce ar fi interesat bunul mers al treburilor publice.

In schimb se adunau în conciliabule secrete pe acasă spre a pune la cale chipul cel mai nimerit de a nihila pe Ulle dela orice şefie în localitate; gână şi gazeta clubului „*Libertatea*" au acaparat'o vre'o doi trei Vasilişti înlăturînd cu desăvîrşire pe partizanii lui Ulle aşa că această foaie ajunsese o gazetă de injurii la adresa conservatorilor la care de sigur că nu putea colabora nici o pană cultă sau de elită.

Tendinţa grupului Vasiliu de a acapara puterea în detrimentul grupărei Ulle se manifesta însă fără reticenţe imediat ce se schimbă guvernul. Profitînd de împrejurarea că în momentul acela avocatul Ulle a fost silit să stea în casă cîteva zile din cauza unei fracturi a piciorului, prietenul Vasiliu pune mîna pe comisiunea interimară a comunei în care el este numit preşedinte împreună cu trei amici devotaţi ai săi aninînd al cincilea de ochii lumei pe amicul lui Ulle farmacistul Smelţ, căruia însă are precauţiunea a nu-i încredinţa nici o atribuţiune ca să nu ştirbească din puterea apucată. O dată comisia interimară înhaţată se începe distribuirea slujbelor: cînd vre-un partizan cere ceva preşedintele comisiunei interimare Vasiliu îl trimite la vice-preşedintele Ramiro Savinescu, umbra lui Vasiliu; vice-preşedintele îl mână la amicul dr. Dionisie Goilav, acesta la amicul dr. Bucşenescu sau Urşianu şi vice-versa şi aşa bietul partizan este trămis şi purtat din mână în mână la aceşti câţi-va Vasilişti, doară îl vor sili să ştie că numai ei pot totul şi fac totul iar cât despre Ulle şi prietenii lui nici nu se mai aude vorbind măcar.

Aşa s'a petrecut şi cu numirile în poliţie, în finanţe în magistratură etc; ba, se zice că lui Ulle i sau adus la cunoştinţă toate schimbările şi numirile, dar după efectuarea lor, aceasta spre mai mare bătaie de joc.

Clubul până acum n'a fost nici odată convocat, nici consultat, chiar dela venirea liberalilor la putere şi dacă prin purtarea grupului Vasiliu autoritatea de şef a lui Ulle este ştirbită, aceasta puţin importă pe membrii partidului care nu se gândesc a susţine cu orice preţ pe un şef care nu doreşte să se impună; ceea-ce importă majoritatea membrilor partidului liberal este că puterea au acaparat'o cîţiva amici personali a farmacistului Vasiliu care pe lângă că lucrează în mod ocult, fără a ţine socoteală şi de ceilalţi membri marcanţi ai partidului şi de clubul constituit anume pentru a îndruma lucrările partidului, dar lucrează în aşa chip in cât periclitează însăşi existenţa partidului liberal. Nu numai că până astăzi din cauza puţinei simpatii de care se bucură nu au fost în stare să facă aderenţi noi dar instrăinează şi pe cei mai devotaţi membri cum sunt foştii reprezentanţi în parlament, judeţ şi comună, profesorul Gh. Dimitriu, avocatul Gheorghe Rusu, profesorul Galin, C. Budeanu, C. Urzică şi alţii.

Se zice însă că avocatul Ulle este hotărît a'şi pune candidatura ca viitor primar al oraşului spre a mai tăia din unghiile prietenului Vasiliu lucru de care n'ar fi străin şi actualul prefect Ioan Mavrocordat care ţine ca duşmănia dintre ambele grupări să nu se manifesteze la viitoarele alegeri. O deputaţiune de vre-o 20 amici de ai grupărei Ulle se va duce după sărbători la d. Ionel Brătianu spre a'i exprima situaţiunea şi a cere să se ia din timp măsuri de îndreptare.

—

DIVERSE

— A fost arestat individul Stoian Niţu din comuna Băseşti (Fălciu) ca autor al unui furt săvârşit în dauna lui Carol Zorn din strada Carol.

— D. Panaite Pahrib a reclamat poliţiei că eri voind să plece înspre Paşcani, i s'a furat în gară un portofel cu suma de 200 lei.

— Poliţia din Bucureşti a arestat pe individul Moreno Nessen Levy un vestit pungaş din Viena.

— A fost arestat individul Const. Teodorescu, bănuit ca autor al unui furt însemnat din strada Floarei, săvârşit în dauna lui I. Ionescu.

— Un câine turbat a sfâşiat piciorul copilului Vasile Paraschiv din strada Sft. Atanasie.

Legenda Cucului

Nu ajunge o singură cheie pentru a deschide secretul acelor facultăţi artistice, încălzite la focul rampei. Pentru a discifra o limbă nouă, trebue să începem a'i studia gramatica şi vocabularul.

Putem noi turna în slova tiparului melodia unei dragoste divine cu tot farmecul tinereţei, cînd acest glas armonios cu note duioase se topeşte în vibraţiuni sfinte? Aici stă tot misterul.

Păsărelele cîntăreţe ne înveselesc în tot cursul perioadei de sezon; publicul e debitorul lor, dacă el plăteşte, cu recunoştinţă sau nu plăteşte ele rămîn creancierii lui.

Noi trăim într'un timp unde urechile nu aud de cît rezoane practice de utilitate apropiată şi de afaceri sigure.

Un lucru mă miră şi mă întristează, că sunt atît de puţini oameni printre acei ce se numesc virtuoşi. Inţeleg în acest senz plezanteriile lui Diogen atît de profund filosofice.

Trebue însă să ţinem cont şi de mentalitatea geniului naţional, căci spiritul omului, e un cerc a cărui voinţă este coarda.

Trebue să te ţii de pasul timpului care fuge cu atîta repeziciune înaintea ta.

Trebue să ai gustul frumosului pentru a'i simţi plăcerile muzicale care sunt atît de diverse ca şi funcţiunile spiritului muzical, care ca toate celelalte plăceri estetice, din senzaţiuni pentru a atinge sentimentul după cum am zis mai sus.

Muzica joacă un rol util în mişcarea culturei generale a unei naţiuni, ea este un element energic de cultură şi de acţiune pentru un popor.

Cînd eram în leagăn adormiam prin cîntice, cînd fui în stare să fac cel dintâi pas afară din casa părintească, pentru a merge la şcoală, priminm şi eprimam eu însumi aceste sentimente născînde de pietate către Dumnezeu, respect pentru familie, amor pentru ţară; mai tîrziu cînd devenii mai mare am regăsit muzica în biserică, în cazarmă, în ateliere, aşa că ea nu'i numai în acele edificii ridicate în onoarea ei, dar îşi are locul pînă şi în căsuţele cele mai modeste şi mai depărtate, unde auzul îşi găseşte satisfacţie.

Germanul are un proverb: Wo du singen horst, dort lass dich nieder; schlechte Menschen haben keine Lieder.

Generaţia actuală ce pare cuprinsă de o surditate tonală şi muzicală, nu'i de cît un parterre, mîne va veni alta, poate cu o mentalitate mai transformată, care va aprecia arta în rolul ei moral, unde lumea vizibilă ar zori a se spiritualiza, a se absorbi, ca să'şi găsească sufletul ei pierdut în lumea acelor sonuri, cari dau o voce la tot ceia ce nu a putut vorbi naturei.

In aşteptare păsărelele vor cînta ca tot deauna acele opere ce prefer fiindcă ele sînt cele mai vechi muzicante, pe cînd noi prin un efect misterios de evoluţiune psihologic şi social dăm acestei arte o vrîstă modernă.

Pentru a explica alt-fel, ar trebui ca să avem recurs la reveriile metaphizice ale lui Schopenhauer sau la divagaţiunile poetice ale lui Wagner şi cîţi alţi simfonişti cari susţin immaterialităţile sonurilor.

Eu unul privesc prighitoarea cu admiraţie şi mă gîndesc la ea cu stimă, înaltele ei calităţi morale par'că au un fel de generozitate anormală pentru că se devotează pentru nişte succesiuni fugitive cu o indulgenţă prea întinsă.

Totdeauna fidelă rolului de bună providenţă totdeauna dulce şi gata cînd ocazia se prezintă a repara injustiţiile sociale.

Acest surmenaj produce o melancolie virginală, dar cu toată înţelepciunea ei antică, a crezut prea mult în puterea răbdărei, căci chiar acum culege fructele acestei credinţe.

Din nefericire ea trăeşte în o epocă care ar trebui să o disguste, pentru că ar menaja suscebilităţile unei aşa societăţi, şi ce scrupule ar împedeca-o de a arunca meprizu în faţa unei aventuriere ca cuculeasa care lasă în îngrijirea ei interesele pozitive ale vieţei. Pietatea filială este un excelent sentiment, dar toate au o margine.

Pe cînd cucul, pretinsul nostru Don-Juan, în această epocă istorică unde reveria stăpîneşte totul, el cîntă făcînd pantomine de amor, îşi ţese pînzele fermecătoare, subjugînd inimele amantelor fericite, îşi crează în jurul lui un mic paradis excepţional, şi-'şi trece viaţa în intimităţi jurnaliere cu perechea lui perechea lui bot-gros aare îi flatează orgoliul în deajuns şi cîte alte pseudo-artiste cari îşi duc şi ele zilele ca gîsca prin apă.

(Va urma)

Ultime informaţii

D. general Tătărescu va fi numit comandant al corpului IV de armată, în locul d-lui C. Iarca, demisionat.

—

Trupele cu schimbul ale contigentului 1907 vor fi concentrate cu începere de la 1 Mai.

—

Primăria rămîne instalată în imobilul în care se află actualminte. S'a reînoit contractul pe timp de 5 ani, iar contractul încheiat cu proprietarii palatului Sturza va fi reziliat chiar astăzi.

—

Decretul de disolvare al Camerelor va fi citit în ziua de 27 c.

Alegerile generale vor începe în ziua de 29 Mai, cu colegiul I Senat.

Votarea se va face după listele electorale nuoi, cari, potrivit legei, întră în vigoare de la 1 Mai.

—

Se proiectează o mare mişcare în personalul poliţiei din Iaşi.

Aproape toţi comisarii vor fi înlocuiţi.

—

Am anunţat acum câte-va zile, că la Bombay, în India, a încetat din viaţă un anume Vicol, original din România, fără a lasa moştenitori.

Averea lasată de acest Vicol este foarte considerabilă, căci după cum arată ministerul de externe englez, averea se urcă la peste 50 milioane lei.

Ministerul cere ca toţi acei cari au dovezi că se inrudeau cu românul mort în India, să adreseze dovezile ministerului de externe al României pentru ca acesta să le remită la Londra.

—

Birourile Primăriei Iaşi urmau să fie strămutate în palatul Sturza, strada Română.

Sstrămutarea incepuse chiar ieri, cînd intendentul primăriei se presintă la noul local ca să-l iee în primire.

Intendentul, însă, se lovi de o dificultate destul de serioasă, căci unul din actualii locatari ai palatului, care ocupă întreg etajul de sus, refuză să se mute.

In faţa acestui refuz, primăria va rezilia contractul şi va rămînea instalată în vechiul local.

—

Din partea direcţiunei liceului naţional primim avizul ce urmează:

a). „Se aduce la cunoştinţa părinţelor sau tutorilor, cari au elevi în Liceul Naţional din Iaşi, că dacă cel mai târziu până la 1 Mai nu-şi vor fi achitat taxele şcolare cuvenite, în restanţă sau curente şi nu vor prezenta recipise în regulă de achitarea lor la cancelaria acestei şcoli, Direcţiunea va proceda strict la observarea regulamentului în vigoare, care la art. 24 A., regulamentul 1905, zice: „taxele se vor plăti în 3 rate, şi anume:

Prima între 1—30 Septembre
A doua „ 1—30 Ianuarie şi
A treia „ 1—30 April

Şcolarii, a căror rată nu va fi achitată pînă în ziua aceea, se vor elimina îndată de drept şi partida lor în matriculă se va închide,

Sub nici un cuvînt Direcţiunea Liceului Naţional nu se va abate de la această dispoziţie a regulamentului.

b). Tot sub rigoarea acestei dispoziţiuni reglementare vor cădea şi acei elevi cari de şi scutiţi una sau două rate, în prezent însă nu vor mai fi întrunind condiţiuni reglementare de scutire: media la studii sau la purtare."

„3) In virtutea art. 179 din regulament şi având în vedere mai ales timpul de faţă, Direcţiunea ş'a făcut datoria a pune în vedere elevilor de a nu se prezenta în public fără uniforma prevăzută cu indiciile necesare de recunoaştere. Foarte mulţi elevi însă, abătându-se de la această dispoziţie reglementară, Direcţia le pune în vedere că vor fi aspru pedepsiţi."

„d) Tot rigorei regulamentului vor fi supuşi şi acei elevi, cari ş'au permis a se prezenta în public în haine civile."

—

D. P. P. Carp, şeful partidului conservator, şi-a anunţat sosirea în Iaşi pentru Duminică, 29 c.

—

In judeţul Roman se observă oare cari mişcări printre săteni.

La moşia Perieni, din judeţul Iaşi, ţăranii nu s'au liniştit nici acum.

—

D. G. Netter, avocat, va fi numit, pe ziua de 1 Mai, director al prefecturei de judeţ din Iaşi.

Congresul petrolifer.—Comisiunea generală însărcinată cu congresul şi expoziţiunea petroliferă, care se va ţinea în Septembre la Bucureşti, se va constitui precum urmează: president, ministrul domeniilor: vice-preşidenţi: doctorul L. Mrazec, directorul institutului Geologic; C. Alimănisteanu şi doctorul L. Edeleanu.

Secretari vor fi domnii: G. Murgoci, pentru secţia de geologie; inginerii I. Tănăsescu şi C. Osiceanu, pentru secţia petroliferă şi partea tecnică.

—

D. colonel Musteaţă a fost însărcinat să ţie loc de comandant al corpului IV de armată, până la sosirea noului comandant.

—

Botez.—Eri Marţi 24 curent s'a botezat copiliţa Gabriela, fiica d-nei şi d-lui Penel, în locuinţa părinţilor din str. Hotin No. 2.—Naşi au fost d-ra Elena Opran directoara şcoalei profesionale din Brăila şi d. M. Iordăchescu, controlor şef de la C. F. R. Serviciul religios a fost oficiat de S. sa Părintele Maxim. Asistenţa a fost foarte numeroasă.

—

Pentru mâine, 26 April, este fixată alegerea parţială la colegiul I de deputaţi în locul rămas vacant prin decesul regretatului Vasile Vlădoianu.

Cum nici un buletin de candidat n'a fost depus la tribunal, alegerea nu va putea avea loc

—

Ministerul de culte a intervenit pe lîngă cel de răsboi, ca toţi instructorii militari rurali să fie desconcentraţi de urgenţă, pentru a începe cursurile pe la şcoli. Revizorii militari şcolari au fost însărcinaţi de a controla care dintre instructori nu s'a prezentat încă la post pentru a se interveni din nou.

—

Ca măsură de economie în bugetul instructorilor militari şcolari, au fost suprimate funcţiunile de căpitan ajutor, directorul cancelariei şi revizorul general şcolar. Fiind însă nevoe de un ajutor de şef, a fost însărcinat cu această funcţiune d. maior Ilie Nicolaescu şeful regiunei a II-a care nu va primi nici o indemnizare deosebită.

D. căpitan Dragoş Andrei a fost numit ca ajutor al şefului regiunei a II-a, pentru timpul cînd d. maior Nicolaescu ar fi prea ocupat ca şef de regiune şi căpitan ajutor. Nici d. căpitan Dragoş nu va primi vre-o indemnizare pentru slujba ce o va face.

—

In unele cercuri liberale din localitate se afirmă că la colegiul I de deputaţi vor candida din partea guvernului domnii: T. Stelian, St. Şendrea, dr. C. Botez şi G. G. Mîrzescu. In aceleaşi cercuri se afirmă că d. Ath. Gheorghiu va fi numit prefect al judeţului.

Pentru colegiul II de deputaţi sînt fixate, în chip definitiv, următoarele candidaturi: G. Panu, C. B. Pennescu, Gr. Buicliu, N. Neculaide, I. Botez şi Ibrăileanu.

Acest din urmă n'ar accepta, însă, să candideze.

La col. III va candida d. C. Stere.

—

Comitetul executiv al clubului meseriaşilor romîni din localitate se întruneşte Vineri 27 c. pentru a discuta atitudinea lor în alegerile generale.

După cît ştim meseriaşii cari actualminte sunt bine organizaţi, ţin ca la aceste alegeri să dovedească aceasta.

—

La 1 Mai se va celebra la Iaşi, în saloanele otelului Binder căsătoria d-şoarei Ana Wachtel, fiica distinsului industriaş din localitate, cu d. D. Horovitz din Botoşani.

—

Judiciare. — Firma socială Drăgănescu et Bunca din Galaţi a făcut intervenţia la cererea de moratoriu a d-lui Lehrer admisă după cum se ştie în principiu şi sorocită pentru 30 Aprilie a. c. cînd sunt convocaţi creditorii lui Lehrer.

Prin acea intervenţie D-nu Drăgănescu şi Bunca cer ca să se revie asupra admiterei în principiu a moratoriului şi să se declare în stare de faliment.

Termenul pentru judecarea intervenţiei s'a sorocit tot pentru 30 Aprilie a. c.

—

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 25 Aprilie

FUZIUNEA

Brăila. — D-nii N. Filipescu şi M. Rachtivan au fost ieri aci. Tot ieri s'a făcut contopirea ambelor cluburi conservatoare de aci, cu escluderea desăvîrşită a d-lui Chr. Suliotti şi a prietinilor săi.

Cluburile contopite au ales pe d-nii Filipescu şi Rachtivan ca preşedinţi de onoare.

Roman.—Junimiştii de aci, în frunte cu d. Dimitriu-Brănişteanu, s'au presintat la clubul conservator de aci şi au proclamat fuziunea.

D. C. Cantacuzino-Paşcanu a fost ales president; d. doctor Rigler şi Brănişteanu, vice-presidenţi.

Bucureşti.—D-nii Take Ionescu, Al. Marghiloman şi B. Ştirbei au amînat pentru săptămîna viitoare plecarea lor la Craiova, spre a declara fuziunea.

Ordin de zi

Bucureşti.— Colonelul Iliescu din Roman a dat un ordin de zi prin care a îşi ia rămas bun de la oştenii săi după ce a servit armata şi ţara timp de 28 de ani.

Stiri din Rusia

Bucureşti.— Din actualul minister prezidat de Stolypin vor eşi 3 miniştrii astă-zi în funcţie şi vor intra 3 cadeţi.

Se urmează în acest scop tratative.

Pe de altă parte un ziar publică o statistică despre acţiunea tribunalelor militare în Rusia şi spune că în tim pe 4 luni tribunalele în chestine au ordonat executarea a 1184 de persoane.

Pretins complot

Bucureşti.—Ziarul *Patriotul* în numărul seu de astăzi, publică amănuntele unui complot ce ar fi fost descoperit şi care era îndreptat, după afirmările acelui ziar, în contra M. S. Regelui. Atît la ministerul de interne, cît şi la prefectura poliţiei, nu se ştie nimic despre un asemenea complot.

Protestarea Romîniei

Bucureşti.— O telegramă din Constantinopole vesteşte că d. Papiniu, ministru nostru pe lîngă poartă a protestat energic contra masacrărei aromînilor din Macedonia de către bandele greceşti.

Pe de altă parte locuitorii din vilaetele Salonic şi Monastir au intervenit pe lîngă poartă cerînd să fie aparaţi în contra atacului bandelor.

V. Kogălniceanu

Bucureşti.—D-na E. Cogălniceanu, soţia d-lui V. Cogălniceanu, care se află deţinut la Giurgiu, a obţinut, de la parchetul general din Bucureşti, permisiunea de a vizita pe soţul ei.

Insoţită de d. avocat Tomescu, d-na Cogălniceanu a fost eri la Giurgiu şi a văzut pe bărbatul ei.

La convorbirea între cei 2 soţi a asistat directorul penitenciarului.

O scrisoare a unui deputat

Bucureşti.— Ziarul *Adevărul* publică o scrisoare pe care i-o adresează deputatul Ghilţu din Craiova ca respuns unui atac pe care *Voinţa Naţională* l'a adus acelui deputat cu ocazia discursului pronunţat la intrunirea agrarienilor.

In acea scrisoare deputatul Ghilţu zice că ajutorul aşa cum guvernul voeşte să-l dea arendaşilor şi proprietarilor devastaţi trebue respins cu indignare. Manifestul guvernului este o nerozie. Soluţia grelii situaţii agrare trebue aşteptată de la M. S. Regele, inţeleptul suveran care patru zeci şi doi ani a condus ţara pe căi bune.

Arendaşii şi proprietarii devastaţi nu au nevoie de mila guvernului.

Retragerea lui Bülow

Berlin.—*Pare sigur că Bülow, cancelarul Germaniei va demisiona, unii susţin chiar că ar fi demisionat.*

Unele ziare înregistrând această ştire susţin că motivul demisiunei ar fi starea sănătaţei cancelarului; altele susţin că Bülow ar fi supărat de faptul că împăratul Wilhelm, fără a aviza pe nimene, a oferit prinţului Monaco ordinului „Vulturului Negru"

Resboiu Sîrbo-Bulgar

Viena.—*Presa de aci consideră ca foarte gravă situaţia dintre Serbia şi Bulgaria şi merge până a crede că este iminent un războiu între aceste două ţări.*

Motivele învrăjbirei situaţiei ar fi marele număr de locuitori bulgari din Macedonia ucişi de sârbi, faptul că studenţii bulgari eliminaţi din Universitatea din Sofia au fost primiţi cu mare entuziasm la Belgrad şi apoi se consideră primirea lui Munir Paşa la Belgrad ca un act vădit ostil la adresa Bulgarilor.

Mare incendiu

Brema.—*Un mare incendiu a izbucnit aci şi a distrus o mare parte din cartierul industrial.*

Pagubele se urcă la mai bine de şapte milioane mărci.

Vulcan în erupţie

Neapole.—Vulcanul Etna e în plină erupţiune. Vulcanul aruncă o mare cantitate de lavă. Sgomote subterane şi cutremure de pămînt întovărăşesc erupţia.

Populaţia din această parte fuge îngrozită.

Demisia lui Golowin

Petersburg.—Este sigur că Golovin, preşedintele Dumei, va demisiona din această demnitate.

Cauza ar fi atitudinea lui Golowin cu ocazia discuţiunei budgetului ministrului de războiu, cînd socialiştii au atacat pe ministrul în chestiune.

Cadeţii nemulţumiţi de faptul că Golowin n'a aparat suficient pe ministru de atacurile socialiştilor, i-au impus să facă scuze ministrului. După aceasta însă socialiştii s'au aratat indignaţi de atitudinea lui Golovin şi l'au parăsit, aşa că s'a pus rău cu toate partidele.

Scandal in camera belgiană

Bruxelles.—Sendinţa primă a parlamentului belgian a însemnat un enorm scandal provocat de socialişti cu ocazia interpelărei deputatului socialist cuenomont. Aceasta a întrebat pe noul preşedinte al consiliului de miniştri ce motive au îndemnat guvernul să retragă un proiect supus delibărărilor camerei.

Cu această ocaziune, s'a produs un scandal enorm. Preşedintele consiliului a încercat să răspundă, a fost, însă, împiedicat.

Şedinţa a fost suspendată.

CHARLOTTE LACK

HEINRICH KAHANE

Logodiţi

Bucureşti Iaşi

In loc de orice altă invitaţiune.

De inchiriet în strada Golia un apartament de 5 camere şi un antret, între care una foarte mare. Se preferă a se închiria unui club sau unei societăţi. A se adresa administraţiei.

ANUNCIU

Un tînăr avînd scriere frumoasă şi cunoştinţi de comptabilitate, se caută pentru biroul *fabricei de frînghii* de la Copou.

Ofertanţii vor prezenta ofertele lor în persoană, în fiecare zi de lucru, de la orele 8—12 a. m., la biroul fabricei (Copou).

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Dr. L. Silberstein
Strada Arcu 10
(Peste drum de casele Negruzzi)
Consult. de la 10—12 dim. şi 4—6 seara.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

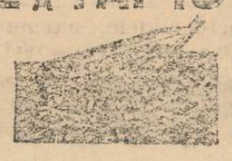

Intristaţii Eleonora Cernătescu, Dimitrie Cernătescu, Lt-colonel N. Cernătescu, Marie N. Cernatescu, Locotenent Gh. Cernătescu, Margareta Gh. Cernătescu, Vasile Cernătescu, Marie V. Cernătescu, Elise Cernătescu, Familiile Ghelmegeanu, Bildirescu, Zira, Gorschi, au durerea a vă face cunoscut incetarea din viaţă a prea iubitului lor soţ, fiu, frate, socru, unchiu şi cumnat

Ioan Z. Cernătescu
in etate de 75 de ani

decedat in Fălticeni, Duminică 22 Aprilie ora 4 dim.

Rugaţi-vă pentru el.

DE INCHIRIET

Un Magazin cu atenanse, strada Lăpuşneanu, în casa fostă Walter, a se adresa la fraţii Smirnov.

Vaccinări şi revaccinări
cu limfă proaspătă garantată
practică
Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

Se caută la Corporaţia Artelor Grafice, un perceptor încasator. Condiţiuni avantagioase.

Doritorii se pot adresa preşedintelui acestei corporaţii d. N. V. Ştefăniu.

M. Con. Drăcşăneanu
AVOCAT
Strada sf. Sava No. 16
Consultaţiuni 8-10 dim. şi 5-8 seară

Rachell Grunberg
MOAŞA PREMIATA
Iassy strada Armeană N-rul 11
Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.
Aranjamentul corespunzător
INGRIJIRE RIGUROASA
PRETURI CONVENABILE

E. HEROVANU
AVOCAT
Strada Tăutu No. 1.

„ANKER"
Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă
în VIENA, fondată in anul 1858
Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1905
peste 176 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
— LEI 5,745,000 —

Societatea ANKER încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi garantare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi
Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia
BUCUREŞTI
Agent principal pentru Iaşi:
Dl Iosef Popper, Strada Lăpuşneanu No. 10.

De închiriat

Două apartamente fie-care de cîte două odăi din casele situate în strada Păcurari No. 97.

Pentru condiţiuni a se adresa d-lui M. Con. Drăcşăneanu avocat Strada Sf. Sava No, 16.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat olienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagin Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

a Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

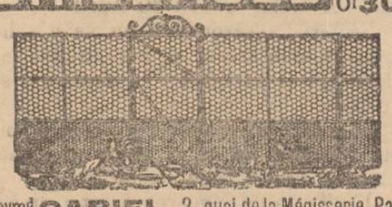

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Fleurs gilles, pour 2 o Places.....	7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani.
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 132.—Vineri 27 April 1907

Momentul psihologic

Cu alt prilej, şi nu mai departe de cît chiar eri, *Opinia* a relevat graba caracteristică pe care guvernul liberal o pune în disolvarea parlamentului.

Am remarcat, făcînd această constatare că un motiv curat care să aibă la baza sa planul unei opere legislative, nu există. Că în bagajul său politic, guvernul actual, n'are nici o reformă plănuită, nici o lege alcătuită, nici un proiect pe punctul de a fi adus în discuţia corpurilor lagiuitoare.

Şi atunci am tras concluzia naturală că adevăratul motiv al acestei procedări pripite din partea guvernului este numai preocuparea electorală, numai grija de a nu pierde momentul psihologic, şi a-şi asigura formarea parlamentului în chipul cel mai prielnic posibil.

In faţa fuziunei conservatoare, adecă în faţa unei opoziţii mari şi puternice,—de două ori puternice,—odată prin valoarea sa reală şi în al doilea rînd prin rolul şi misiunea ce i le atribue circumstanţele, — guvernul liberal are tot dreptul să se îngrijească de soarta sa.

Fiecare moment care trece, însamnă cimentarea tot mai strînsă a elementelor care alcătuesc partidul conservator. Şi cu cît întărirea aceasta se face mai temeinic, cu atît creşte mai mult primejdia în lupta ce urmează să se dee între ambele tabere în faţa ţărei.

Şi de aceea spuneam: ceea ce urmăreşte astăzi partidul liberal este utilizarea situaţiei, în credinţa că fuziunea conservatoare nu s'a îndeplinit încă peste tot, că asimilarea elementelor nu e complectă, că aplanarea vechilor diferende şi stingerea animozităţilor trecute nu s'a operat. Ceea ce voesc ei, este angajarea opoziţiei într'o acţiune cît mai apropiată, pentru a-o surprinde încă nepregătită, şi încă necomplect unită.

Dacă au dreptate sau nu, asupra chestiunei care formează obiectul preocupărei lor, —acesta e un lucru asupra căruia nu voiu să insist acum. Căci dacă la mijloc ar fi chiar o justă apreciare a împrejurărilor şi a oamenilor, faptele pe care contează politica liberală nu sunt de cît foarte înţălese şi foarte omeneşti, şi n'au în sine nimic reprobabil şi nimic îngrijitor. Chiar unirea principatelor, care îndeplinea sfînta aspiraţie a unui neam întreg, nu s'a făcut fără piedecă, şi n'a fost scutită mai tîrziu de mişcări separatiste.

Dar această grijă nu e singura care munceşte pe fruntaşii partidului liberal.

Ne desăvîrşirea complectă a fuziunei de o parte, are un corelativ simetric de partea cealaltă.

In faţa primejdiei care ameninţase ţara şi sub presiunea căreia partidul liberal a luat frînele guvernului, acesta, în afară de angajamentele sale formale, şi a luat chiar prin forţa lucrurilor sarcina de a găsi leacul relelor de care suferim. Timpul să se proceadă la fapte, să se înceapă opera legislativă aşteptată care alcătueşte partea a doua şi cea mai importantă din programul potolirei răscoalelor,—a sosit.

Indicaţiunile vagi schiţate la început, confirmate apoi în fapt, prin cîteva acte de ordine administrativă mai tîrziu, menţinute în fine pînă în momentul acesta de o hotărîtă atitudine a multor personalităţi autorizate în partid, ne fac să credem că drumul pe care partidul liberal avea să-l apuce în reformele sale, nu e cel bun şi drept.

Şi dacă părerea aceasta ar fi numai a noastră, şi dacă drumul apucat, ar fi în mod hotărît şi statornic fixat de cei în drept, încă n'ar fi nimic.

Dar ce-i mai rău, e că chiar în sinul partidului liberal, vederile tuturur nu au nici o concordanţă între ele, şi de aceea guvernul şovăeşte în hotărîrile ce are de luat.

Dacă lucrurile s'ar pune în discuţie, dacă reformele s'ar articula cel puţin in linii mari, aşa ca fie-care să poată şti despre ce e vorba,—fără nici o indoială furtuna ar isbucni şi partidul liberal s'ar vedea dezbinat chiar de la inceput, şi deci in neputinţă de a-şi constitui in mod normal organele constituţionale, cu care să poată lucra.

Alegerile făcute acum, cînd nici un proect de lege nu există, cînd nici un program de acţiune n'a fost articulat, pareazǎ pentru moment deci. şi această nouă şi mare primejdie, şi asigură şi din acest punct de vedere sezisarea momentului psihologic.

De cît sistemul acesta, poate da roade imediate, poate fi un simplu paliativ — problematic şi el—, dar nu poate conduce departe, şi nu poate opri mersul normal al lururilor care cer ca numai un guvern conservator să indeplinească pînă la capăt opera de purificare şi de progres.

O neglijenţă culpabilă

Intre diriguitorii de fapt care conduc astăzi interesele oraşului Iaşi se află şi un politician de provincie, mic la suflet pe cît de îmbătrînit este în mersul lucrurilor politice, şi care înţelege sectarismul pînă a suspenda sau distruge tot ce a făcut un adversar politic.

După suspendarea exproprierilor—ceea ce de altfel nu este un lucru atît de simplu cum şi-au închipuit unii—a venit rîndul tentativei de a schimba un arbitru într'un diferend dintre comună şi o societate streină, numai pentru că acel arbitru are credinţi conservatoare; iar în urmă a venit rîndul lucrărilor pentru restaurarea grădinei Copou.

Fostul primar Gheorghe Lascar începuse nişte frumoase lucrări pentru a da un aspect mai modern grădinei Copou, atît de neglijată odinioară. Atît a fost deajuns pentru ca lucrările să fie suspendate pentru ca singurul refugiu de odihnă, remas la dispoziţia ieşanului să fie lasat în părăsire, aleele transformate în grămezi de moluz şi copacii pe jumătate curăţiţi şi jumătate dezrădăcinaţi.

Ce sunt de vină bieţii ieşeni dacă vicepreşedintele comisiunei interimare, care are diriguirea efectivă a comunei astăzi, nu admite să remîie în picioare un lucru făcut de predecesorul său?

Politică de provincie!

INTENDENŢI...

Comitetul diriguitor al partidului liberal din Iaşi se compune din 7 gravi bărbaţi.

Gravi—fireşte, căci nu ie puţin lucru să poţi spune, „noi putem da pîine—şi o putem lua".

In fruntea acestui comitet de 7 se află domnul P. Poni, care, din ministru, a ajuns macar atît: distribuitor de slujbe.

Slujbe ca la provincie: avocaţi la eforie, avocaţi la stat şi intendenţi. Intendenţi—iată nişte posturi foarte delicate, asupra cărora vom insista, căci ele formează discuţia favorită a comitetului de 7 discuţiuni ce n'au luat încă sfărşit.

La Iaşi sînt cîte-va posturi de intendenţi, pendinte de eforia spitalelor sf. Spiridon: intendent la ospiciul Socola, la „Maternitate", la spitalul central şi la Galata.

De ce anume poesii ar fi legate aceste posturi de intendent nu putem şti, dar fapt este că oferta pentru ele ie foarte mare şi că comitetul de şeapte n'a putut da deslegare acelor oferte.

Aşa că de la venirea liberalilor la putere, se tot discută chestia aceasta, se numesc intendenţi, se revine asupra numirilor, se reia şi se închide discuţia, fără a se putea da de leac.

Pe domnul Poni, care a fost ministru, afacerea aceasta pare că-l pasionează mai mult de cît pe însu-şi candidaţii.

D-sa, care este plenipotenţiar şi care ar putea face după plac, ţine în loc numirile, ca să nu rămâie păgubaş de acest curios amuzament: jocul cu posturile de intendenţi.

Eri s'a zvonit că numirele se vor face abea după.. alegerea col. II de Senat.

Ce legătură o fi fiind între alegerea pentru Senat şi posturile de intendenţi nu ştim.

Fapt este că d. Poni doreşte să petreacă pe contul acestor posturi.

Dacă nu poate fi ministru, de ce nu-i s'ar îngădui măcar atita lucru.

LA LUCRU

Asupra convocărei corpurilor legiuitoare, circulă foarte multe versiuni. Toate sînt, însă, de domeniul fanteziei, căci un singur lucru este adevărat: camerele au fost convocate spre a fi disolvate.

Alt scop nici nu poate avea convocarea, întru cît guvernul nu are un proiect, de natură urgentă, care să ceară votul Parlamentului.

„V'am convocat ca să vă disolv", ar fi declarat primul-ministru domnului P. P. Carp.

Din capul locului, înaintea convocărei Parlamentului, am afirmat că se va citi decretul de disolvare şi ceea ce se petrece în Iaşi, la liberali, dovedeşte cu prisos lucrul acesta.

Liberalii de aci s'au înţăles aproape asupra viitorilor candidaţi, comitetul diriguitor ţine regulate consfătuiri acasă la d. doctor Botez şi liberalii se silesc a fi amabili, aşa cum ie obiceiul înainte de alegeri.

In cursul săptămânei viitoare, va începe agitaţiunea şi în rândurile opoziţiunei.

D. P. P. Carp, şeful partidului conservator şi viitorul preşedinte al clubului conservator din Iaşi, este aşteptat să vie Duminecă în Iaşi. Cu acel prilej se va fixa ziua în care va avea loc şi aci importantul eveniment al fuziunei şi tot atunci se vor discuta şi chestiunile candidaţilor.

Ar trebui exclusă părerea unora că convocarea Parlamentului ar avea alt înţăles de cât acel al disolvărei şi totul ar trebui pregătit în Iaşi pentru începerea luptei. Când liberalii din Iaşi plănuesc, după spusele unora, să facă deputat din celebrul domn Brudariu şi când vedem năzuinţa ce există de a trămite în Parlament, din partea Iaşului, tot soiul de socialişti, opoziţia conservatoare ar trebui să se pună repede în gardă, să se afirme, să arăte pericolul, pentru a evita, ceea ce cu drept cuvânt îngrozăşte pe şeful partidulni conservator: ca ţara să nu cadă în braţele socialiştilor.

Cu puteri unite la lucru!

Conflictul cu Grecia

Aplanarea conflictului cu Grecia a revenit la ordinea zilei.

Aproape nu e zi, în care ziarele să nu consacre articole de reportaj în această privinţă şi să nu afirme, cu detalii care variază, că noul guvern e pe cale de a înceta războiul economic.

Faptul e adevarat sau nu? Nu putem şti, cîtă vreme presa oficioasă n'a făcut să apară nici un comunicat în această privinţă. Nici nu ne îngrijeşte faptul în sine, care de altfel e de natură a ne mulţumi, căci nimeni nu doreşte să vadă conflictul perpetuat la infinit.

Dar ceea ce atrage atenţia şi interesul nostru, e forma în care aplanarea se tratează.

Cine nu ştie faptele care au provocat neînţelegerea? Cine nu ştie în ce măsură e angajată demnitatea noastră naţională?

Mai mult de cît atît, în ultimul timp chiar, telegraful ne-a adus ştiri alarmante despre excese nouă, care arată că politica asasinatelor n'a încetat.

In asemenea împrejurări, e uşor de văzut cît de grea şi delicată e sarcina guvernului care-şi propune să reiee bunele raporturi cu Grecia, cîtă răspundere se leagă de aseminea act.

De aceea, privind cu ochi buni iniţiativa guvernului liberal, nu ne putem opri de a nu atrage atenţia celor în drept de a lucra cu cea mai mare prudenţă, cu spiritul celui mai cald patriotism, pentru ca aplanarea coflictului să nu iasă cu preţul demnităţei noastre naţionale.

CATE-VA NOTE

Istoria politică a Iaşului se va îmbogăţi cu o dată care, tocmai din pricina excesivei ei rarităţi, merită o aparte subliniare.

Acea dată este 26 April 1907 şi ea ne aduce această mare raritate: o alegere fără candidaţi, adică o alegere ce nu va putea fi efectuată.

Nu numai acei mai tineri, dar nici cei mai bătrîni nu-şi amintesc de o alegere, parţială chiar, care să fi avut de epilog procesul verbal al presidentului biroului electoral, că, din lipsă de combotanţi, lupta n'a putut avea loc.

*

D. Naiman Paraschivescu, care luptă zadarnic pentru obţinerea postului de comisar al guvernului la Creditul din Iaşi, citeşte că s'a hotărît mazilirea tuturor comisarilor de poliţie din Iaşi.

— Curios lucru, esclamă cc. Naiman: liberalii nu sunt in stare să numească un comisar, cum dracu vor numi 5—căci doar toţi comisarii sunt ai guvernului.

OAMENI ŞI LUCRURI

ACHILLEION

Despre măreţul palat din iusula Corfu, altădată în posesiunea Impărătesei Flisabeta a Austriei au circulat multe versiuni în vremea din urmă. Se zicea, bună oară, că a fost cumparat pentru o mare casă de joc, un feliu de concurenţă a „instituţiei" de la Monte-Carlo. Şi vestea aceasta suna ca o supremă şi dureroasă ironie. Palatul mîndru unde a trăit şi a visat atîţia ani cea mai duioasă Suverană. unde ea şi-a petrecut vremea în meditări liniştite, departe de tot ce alcătuia falşa mărire şi aparentă strălucire, nepotrivite cu firea ei,—să fie prefăcut într'o cafenea în stil mare, într'o casă de joc şi de viţii. E drept că poetul care tronează acolo ca un idol al Impărătesei—aventurosul Heine ar fi zîmbit din înălţimea statuei sale cu o şireată mulţumire în faţa spectacolului zgomotos al jocului de noroc, al emoţiunilor şi peripeţiilor care se înlănţue de el,—dar templul acesta al unei zeiţe moderne care a despreţuit coroana şi a fugit în această fermecătoare singurătate a mării—ar fi fost de sigur profanat pentru totdeauna.

S'a proiectat apoi întemeiarea unui mare sanatoriu pentru copii, pentru bicisnici, pentru bolnavi de nervi,—o instalaţie geandioasă pentru întremare şi recucerire a sănătăţei. Intreprinderea ar fi fost în tot cazul mai frumoasă şi mai corespunzătoare cu firea stăpânei de odinioară a palatului şi a împrejurimilor. N'au privit'o mulţi pe ea însăşi ca pe o bolnavă,—pe această fenomenală Suverană a cării siluetă ne-a zugrăvit-o nu de mult Carmen Sylva, analisînd cu o extra-ordinară fineţe natura ei excepţională originală şi admirabilă tocmai prin dispreţul suprem al gloriei amăgitoare care impresoară coroanele şi tronurile?

Loviturile vieţei pe de-oparte, decepţiile pe de altă parte au sădit în sufletul acelei Impărătese o adevărată ură în potriva vieţei de Palat şi au hotărât-o să părăsească pentru totdeauna capitala imperiului habsburgic unde poporul o adora şi o admira. Şi colo în întinderea tăcută a Corfului, bogat în frumuseţi şi în legende ea rătăcia, ca o simplă muritoare străbătînd văile şi munţii, ascultînd izvoarele, iubind codrii, admirînd corurile de păsări cîntătoare şi căutînd în cetirea versurilor farmecul singurătăţei şi uitarea deşertăciunilor acestei vieţi.

...Astăzi soarta Palatului Achilleion a fost salvată. Un suveran—Impăratul Wilhelm II al Germaniei—l'a cumpărat pentru familia sa şi nu există îndoială că palatul va fi păstrat în orginalitatea şi în măreţia sa. Ar fi o ofensă pentru sufletul stins al marei visătoare care a tronat aici ca să se atingă cineva de tot ce a clădit şi a aşezat în reşedinţa sa. Şi nimeni nu-i va face această neplăcere postumă. Nu se va atinge nimeni, de sigur, nici de poetul ei favorit, a căruia statuie neputînd încă trona Germania, a găsit adăpost aici, în palatul Achilleion, în reşedinţa împărătească a Elisabetei de Austria.

Rodion

Lucruri mici din impărăţia mare

Din viaţa lui Nicolae II—Ţarul Rusiei—Viaţa intimă—Mijloace mari şi mici—Cum se guvernează — Audienţa la telefon—Familiarii.

Acum cîţi-va ani, Ţarul Neculae al II preumbla în apropiere de Ţarskoe-Sélo cu un şef de poliţie la care ţinea foarte mult. Fără nevoiţi a trece un pîrîu. Văzînd pe un mojic care era nu departe de acolo, generalul îi zise:

— Dacă vrei să ne transporţi pe spinarea ta pînă la malul celalt, îţi vom da fiecare cîte 50 de copeici.

Mojicul primi, fără a şti cu cine avea aface. Transportă mai întăi pe Ţar, apoi veni să iea şi pe general. Cînd îi văzu în mijlocul pîrîului, Ţarul mare amator de farse, strigă ţaranului:

— Aruncă-l în apă şi iţi dau o rublă!

Omul naturei care iubia mult banii şi nu prea ştia să judece lucrurile de aproape, făcu o mişcare ca să merite acest premiu dar în acelaş moment, auzi vocea generalului suflindu-i la ureche;

— „Grăbeşte-te să mă scoţi la uscat şi iţi dau 3 ruble!" Mojicul îşi păstră sarcina şi atinse malul celalt. Atunci Ţarul strigă cu o supărare prefăcută:

— Nenorocitu le! Nu m'ai cunoscut? Iată cum îndrăsneşti să calci ordinele Impăratului tău.

— O! Tatăl nostru al tuturor! Micul nostru porumbel! strigă mojicul căzînd la picioarele împăratului; de ce nu 'mi ai spus-o mai înainte, că ţi-l înecam de-a binele, pe de geabă!

Iată o istorie care dovedeşte că Ţarul şi tovarăşul său cunoşteau amîndoi foarte bine caracterul ţăranului rus, simplist cu desăvîrşire şi coruptibil în cel mai înalt grad. Dar... cu toate că recentă această această întîmplare rămîne acum de domeniul istoriei, deoare-ce în ultimele timpuri caracterul ţăranului rus s'a schimbat fundamental...

De cînd cu răsboiul ruso-japonez, Ţarul nu prea vede cu ochi buni Capitala imperiului seu şi el preferă a sta la Ţarskoe-Sélo sau la Peterhof, unde îşi petrece viaţa în modul cel mai burghez.

*

In luna Septembre a anului trecut, familia imperială se duce să petreacă 15 zile pe mare cu yachtul *Steaua polară*.

Impăratul nu vedea în această manifestaţiune de cît un mod de a face să bată la ochii tuturora încrederea pe care o are în lealitatea marinarilor gardei. Dar în realitate, adevăratul motiv al acestei preumblări pe mare, era că doi mari duci complotaseră pentru a crea pe lîngă Ţar o dictatură militară şi era absolută nevoe ca împăratul să fie împiedicat de a intra în contact cu conspiratorii. Călătoria pe coastele Finlandei fu din cele mai strălucite. Yachtul naviga în mijlocul unei escadre ale cărei bastimente, sub pretext de a sărbători pe şeful lor suprem care se arata foarte mişcat de aceasta, îşi petreceau noaptea trăgînd focuri de artificii strălucitoare... de alt-fel destinate numai la luminarea mărei şi la prevenirea torpilărei yachtului regal de către vre-un vas revoluţionar.

Nu există mijloc care să nu fie întrebuinţat spre a se asigura mai bine viaţa Impăratului. I se presintă delegaţiuni de ale ligilor lealiste cari vin să-l încredinţeze, în numele naţiuuei, de sentimentele lor de respect şi supunere. Impăratul vrea să se arăte bine voitor şi că încurajează aceste bune dispositiuni, cea ce dă loc câte-o dată la scene destul de distractive.

Cum să cunoască Ţarul adevăratul mers ai evenimentelor? Prin grijile anturagiului seu, ziarele şi revistele nu îi parvin de cît puricate *ad usum imperatoris*. O administraţie specială numită „Expediţia imprimatelor" le face să treacă prin 5 controale diferite.

O primă echipă de funcţionari parcurge ziarele şi însemnează cu creionul roşu ceea ce îi se pare susceptibil a fi cetit fără înconvenient pentru Ţarul tuturor Rusiilor. O a doua echipă tae aceste articole vizate şi le lipeşte pe coale de hîrtie. O a treia echipă revizueşte aceste coale, suprimă tăeturile ce ar da de bănuit şi remite ceea ce rămîne directorului, care mai şterge şi dînsul şi apoi supune această „smîntînă" ministrului afacerilor streine şi ministrului Curţei. Ceea ce rămîne apoi este copiat cu maşina de scris.

Un personaj care a vizitat de curând Curtea împărătească rusă, face următoarea povestire stranie despre audienţa ce îi a fost acordată de către Nicolae II în urma unei cereri scrise. Ajuns în palat după ce a satisfăcut, nu fără osteneală di-

feritele interogatorii pe cari îi le impuseră succesiv o mulţime de păzitori civili şi militari, el fu introdus într'un vestibul unde un ofiţer veni să recunoască scrisoarea sa de audienţă şi-l duse într'un alt salon unde un ofiţer superior îl rugă să aştepte, nu fără a-l fi privit şi a se fi asigurat cu un gest expert că buzunarile erau goale ca şi mâinele.

Ofiţerul reveni şi îi zise să poftească, căci e aşteptat. Atunci mai traversară încă multe saloane şi coridoare, apoi fiind pus în faţa unui receptor telefonic, fu invitat a expune motivul care-l aducea. Personagiul stătea foarte buimăcit, când ofiţerul îl încuraja cu un suràs graţios:

— Vorbiţi, vorbiţi fără teamă. Maiestatea Sa ascultă la celalt capăt al firului.

La Peterhof, palat de vară, familia nu locueşte strălucitele apartamente a căror vastă şi somptoasă amenajare face supravegherea prea grea, ci micul palat Alexandria, un fel de *Trianon* relativ mic şi amenajat cu cea mai extremă simplicitate, unde Nicolae al II-lea duce o adevărată existenţă de burghez în vilegiatură. Afacerile Statului îl ocupă acolo abia câteva ore pe zi.

Printr'o precauţiune care va provoca de sigur surîsul cetitorilor, Nicolae II şeade la umbră, ca în romanele lui Dumas tatăl şi pune pe interlocutorii săi în plină lumină cu speranţa de a surprinde pe faţa lor secretele mişcări ale sufletului lor.

Singurele ocupaţiuni plăcute ale Împăratului sunt convorbirile sale familiare cu Impărăteasa şi cu prietenii săi intimi, aceia cari constitue ceea ce se numeşte „partidul Curţei".

*

Spuneam că Impăratul e bine păzit. Peterhofu este înconjurat de un zid de trei metri înălţime de alungul căruia, din doi în doi metri, soldaţii din diferitele regimente ale gardei stau de pază. Acelaşi lucru se face şi la Ţarskoe-Selo, reşedinţa de iarnă. Seara, după ce Impăratul se retrage, nici cele mai apropiate rude ale sale nu s'ar putea apropia de dânsul fără a referi despre aceasta acelui dintre feciori care e de săptămână. Pentru acesta, corespondenţa personală n'are secret; el citeşte chiar depeşile cele mai confidenţiale şi dela 10 seara până dimineaţa e omul cel mai puternic din Rusia, de vreme ce lăsând pe Impărat în neştiinţă de cutare sau cutare fapt, el poate schimba cursul istoriei. Aceşti bătrâni scriitori, de un devotament încercat, sunt în număr de trei: Nicolae Ratzig, Nicolae Chalbéroff şi Petre Katoff Acesta din urmă a servit deja pe cei doi Ţari precedenţi; ceilalţi doi îngrijiră pe Alexandru III. tatăl actualului Impărat. Iată oameni cari ar putea povesti multe lucruri şi pugeni de istorie.

NOUTAŢILE ZILEI

Juraţii.—La inchiderea sesiunei curţei cu juri din Paris, juraţii au făcut o declaraţie că sunt cu desevîrşire contra abolirei pedepsei cu moarte. Asemenea declaraţii s'au făcut şi în alte departamente ale Franţei, tot cu ocazia închiderei acestei sesiuni a curţilor cu juri.

***

Expoziţie.—La Dublin (Irlanda) s'a deschis Expoziţiunea internaţională. Sunt reprezentate acolo multe din coloniile engleze care au expus în pavilioane şi palate speciale produsele şi fabricatele lor. O mare afluenţă de lume vizitează zilnic vastele şi multiplele săli ale expoziţiei.

***

Ciocnire. — La Spandau (Germania) un tren s'a ciocnit cu un tramvaiu. Doi călători au fost ucişi, nouă răniţi mortal şi trei uşor răniţi.

***

Zapadă.—La Hauteville, Belfort şi în multe părţi ale Franţei ninge şi frigul e aspru ca şi în mijlocul ernei.

***

O statistică. — In ultimul trimestru al anului trecut, accidentele pe căile ferate ale Statelor-Unite erau enorme. Au fost 474 persoane ucise şi 20.604 rănite.

N'a fost nici odată un număr mai mare de victime ca în această trilunie.

***

Poruncile lui Tolstoi.—Marele scriitor rus, Tolstoi supra numit sihastrul din Iasna-Poleana, dă celor ce vor să-l asculte, sfaturi destul de igeinice. Iată le:

1. Ziua ca şi noaptea să cauţi aerul liber.
2. Fă zilnic gimnastică şi lucrează la aer liber.
3. Bea şi mănîncă, dar cu măsură, mai ales apă, lapte şi fructe.
4. Ia, odată pe săptămînă, o bae caldă şi te spală în totdeauna cu apă rece.
5. Haina ta să nu fie prea largă, dar nici prea ingustă.
6. Caută să locueşti în casa ta proprie; locuinţa ta să fie uscată, spaţioasă şi luminoasă.
7. Fii curat în toate privinţele.
8. In munca ta fii măsurat.

Astfel poţi să te fereşti de ori ce boală sufletească şi trupească; găseşti mîngîere dacă te-a ajuns vre o nenorocire, şi eşti în totdeauna bine dispus.

9. Noaptea să dormi (nu ziua); după muncă fereşte-te de plăcerile zgomotoase, spectacole, etc.
10. Adevarata fericire constă în a face numai bine, a fi nobil şi a munci pe folos.

La auzul acestor 10 porunci, se povesteşte că un ţaran ar fi zis:

— Aceste porunci nu sunt complecte. Porunca întăia ar fi trebuit să fie: „Aibi şi tu un milion, precum are Tolstoi şi apoi locueşte şi tu în casa ta proprie!..."

***

Profesorul Poirier. O glorie a chirurgia franceze, profesorul Paul Poirier, a murit de curînd la Paris.

In ultimul timp Poirier s'a dedat studiului Cancerului. El a susţinut că în starea actuală a ştiinţei originea cancerului nu e cunoscută încă şi că singura şansă de a vindeca teribila boală este numai intervenţia chirurgicală imediată. Era totuşi convins că ştiinţa va ajunge să găsiască originea acestei boli şi a mijloacelor de a o vindeca. Şi el a dorit ca gloria aceasta să revie Franţei. Profesorul Poirier moare fără să vadă opera sa realizată.

***

Antialcolism. In Sviţera, o lege nouă opreşte vînzarea în detail a absintului. „Feea verde", aşa e alintată acolo această băutură, va fi de acuma înainte greu de găsit. Joia trecută, legea a fost aplicată pentru întăiaşi dată in cantonul Vand. Mulţi debitanţi care au mai remas cu cantităţi mari din această băutură, au anunţat prin afişe mari că vor impărţi băutura gratuit clienţilor lor. Alţii pentru ca să plîngă tragica despărţire a acestei băuturi, au leget crep negru la sticlele de absint—în semn de doliu.

In Şviţera se duce o campanie colosală contra „pericolului verde"—denumit ast-feliu acolo"—probabil că şi în Franţa se vor lua măsuri contra acestei distrugătoare băuturi.

***

Autonomie.—Alsacia şi Lorena cer autonomie. Mari meetinguri au avut loc la Strassburg şi în alte oraşe, în acest scop. Ele vor aceeaşi autonomie ca şi Hamburgul, Brema etc.

„Ne-am săturat a fi slugile regatului prusian", a spus un orator, într'una din acele întruniri.

Litere-Ştiinţe-Arte

Asistăm la un adevărat fenomen literar în ţeară la noi. Se crede că suntem intr'adevăr atîta de săraci cu duhul în cît nu mai avem speranţa să vedem trăind şi persistînd o bibliotecă populară *în urma nereuşitelor incercate de colecţiile librarilor Müller, Samitca, Şaraga etc. Şi iată că „Biblioteca pentru toţi" reinoită sub mîna energică a d-lui Alcalay nu numai că cxistă, că dă semn de viaţă dar se prezintă ca un organism viu şi vioiu în plină mişcare şi fecunditate, în complectă şi imbucurătoare dezvoltare.*

In adevăr fie ce săptămînă ne aduce lucrări noue; biblioteca îşi imbogăţeşte mereu catalogul cu alte scrieri şi cu o regularitate, cu o abundenţă absolut necunoscută la noi în ţeară, aruncă mereu opere noue pe masa iubitorilor de literatură. Intre scriitori este o emulaţiune, aproape o rivalitate de a găsi trecere şi adăpost în această bogată bibliotecă şi nu e de mirat. După o secetă lungă şi dureroasă în domeniul editurei literare,—apare un revoluţionar, un indrăzneţ,—omul energic de mult dorit şi visat care persistă şi care, mai cu seamă, se pricepe în ale editurei şi astfeliu Bibliotica *este întemeiată, asigurată, devine pentru întăia oară cu adevarat populară. E o datorie a presei să urmărească şi să incurajeze acest merituos curagiu şi să-i dee tot concursul.*

*

Sculptorul Rodin, după socotelele unui ziarist cîştigă 600,000 franci pe an. Genialul artist nu se poate dară plînge de o ingrată patrie.

*

A apărut în Franţa o lucrare foarte interesantă: „Minciuna artei" de Fr. Paulhan. Ce este arta? se întreabă autorul. O minciună divină. Pentru filozof ea este, în adevăr, una din marile funcţiuni sociale, ca religia sau ca ştiinţa cari 'l „conduc pe om înşelându-l". Operele de artă ne crează o realitate iluzorie. Ele ne introduc într'o lume mai frumoasă, mai armonioasă, mai dreaptă decît lumea reală. Emoţiunea frumosului este o formă de viaţă nouă şi mai bună.

Autorul studiază în mod succesiv arta idealistă pe care o numeşte supraomenească, şi arta realistă care nu caută de loc, dealtmintrelea, să se dea drept adevărul însuşi, ci voeşte să'l strângă cît mai de aproape cu putinţă, El cercetează „atitudinea artistă" care ne face să transformăm un obiect de artă, cînd suntem în faţa naturei, o mulţime de lucruri cari au un rol cu totul altul şi cu totul alt scop. El ne arată că arta nu este un joc, ci, că acesta din urmă, din potrivă, este o mică artă în el însuşi. Cît despre arta socială, ea naşte în mod firesc din colaborarea mulţimei cu artistul. Şi pentru moralitate, arta poate şi trebue să servească ca o mai înaltă funcţiune a vieţei, cu toate că prin ea însăşi este imorală, fiind un vis, o iluzie, o dulce şi binefăcătoare minciună.

*

Inlănţuirea organismelor, de Gaston Bonnier. Această lucrare are meritul, odată cu calitatea de a fi o expunere clară a vieţei omului, a animalelor şi a plantelor, de a fi inspirat de o idee generală.

După cetirea cărţii se impune concluziunea următoare: Toate fiinţele vieţuitoare sunt legate între ele prin împreunări gradate, toate organismele se înlănţuesc. Studiul documentelor fosile ne-a făcut să cunoaştem specii azi dispărute; aceste specii măresc numărul gradaţiunilor cari le fac să treacă dintr'o specie in tr'alta: au fost dintre ele grupuri foarte întinse cari s'au redus simţitor, Aci evoluţia organică a părut că progresează să'şi ia forma cea mai completă dintr'o întreagă serie de fiinţe, aci dezvoltarea grupului considerat pare, din potrivă, că se simplifică şi se restrînge. Aceste progresiuni şi aceste regresiuni au dat deci un aspect extrem de variat, vegetaţiunei cari acopere continentele, ca şi animalelor marine şi terestre.

*

Electricianul Bottez care a delectat pe Bucureşteni, două luni consecutive cu seratele sale cinematografice, obţinând succese frenetice a isprăvit acolo ciclul său de reprezentaţii şi a plecat la Paris. Aci d-sa îşi va îmbogăţi şi mai mult repertorul cu ultimele noutăţi cinematografice şi-şi va procura aparatele cu cele mai noi perfecţionări.

Şi ast-feliu inarmat va sosi în curînd în Iaşi, spre a începe primele reprezentaţii cu aceste noutăţi, în oraşul său natal.

*

STRUNA ZILEI

O ŞARADA

Bejăniile primăriei începuse a fi mutate în str. Romînă apoi au fost readuse în casa din strada Golia.

Cine-şi plimbă pe cotiuge
Mobila şi sărăcia?
Cine rătăceşte par'că
Nu şi-ar fi plătit chiria?
Cine are două case
Şi nici-una?

—Primăria!

Informaţii

Aflăm din izvor sigur, scrie «Conservatorul", că încasările tezaurului pe luna Aprilie au mers foarte rău.

Dificultatea cu care contribuabilii îşi achită dările au pus pe gânduri pe ministrul finanţelor.

Afară de aceasta ştirile sosite din ţară spun că pe alocurea recolta este compromisă şi că grâul ar fi degerat.

Situaţiunea financiară devine pentru anul acesta foarte îngrijitoare.

—

O însemnată mişcare judecătorească se va face pe ziua de 1 Maiu.

Ea este pregătită de mai mult timp dar ministerul justiţiei a ţinut să nu fie publicată de cât după sărbători.

—

D. P. Bujor s'a retras din direcţiunea revistei „Viaţa Romînească", în care figura alăturea de d. C. Stere..

D. doctor Jean Cantacuzino va lua locul d-lui Bujor.

—

Consiliul comunei Bărdeni a fost disolvat, instituindu-se o comisie interimară compusă din: Dumitru Rozinceanu preşedinte, Grigore Dumbravă şi Vasile Teodorescu membri.

—

Societatea de export din Praga, a comunicat Camerei de Comerţ din localitate, că ar dori să intre în relaţiuni comerciale atât cu Camera de Comerţ, cât şi cu vre-o casă de expert ce ar exista aci, în Iaşi.

Pentru aceasta a cerut să i se comunice statutele, rapoartele anuale şi bilanţurile efectuate până în prezent, asupra mersului Camerei de Comerţ şi a societăţei ce ar primi să intre în legătură.

—

Cererile pentru scutirile de taxe şcolare ale elevilor pregătiţi în particular se vor rezolva zilele acestea.

Rezultatul se va trămite fiecărui petiţionar la domiciliul său.

—

După ultimile ştiri sosite la ministerul de domenii, se crede că anul acesta recolta viilor va fi în mare parte compromisă.

Din cauza gerului excesiv din iarna aceasta, multe din viile neingropate au degerat.

—

La orele 8, astă-zi dimineaţă, s'a presintat la primărie d. D. Sofian, presidentul curţei de apel, insoţit de d. I. Popescu, primul grefier al Curţei, spre a presida efectuarea alegerei parţiale la col. I de deputaţi, fixată pentru astă-zi.

Presidentul biuroului constatînd din procesul verbal al presidentului tribunalului de vacanţă, că nici un buletin n'a fost depus, a incheiat, la rîndul seu, cuvenitul proces verbal, care va fi inaintat astăzi ministerului.

—

Numeroşi tineri liberali, de nuanţă sturdzistă, se agită de cîte-va zile spre a intra în acţiune, nefiind mulţumiţi de situaţia actuală.

Ei plănuesc şi înfiinţarea unui ziar în Capitală şi contează pe concursul d-lor C. I. Stoicescu, Al. Djuvara, A. C. Constantinescu şi D. Poenaru Bordea.

—

D. G: Gr. Cantacuzino, fostul şef al partidului conservator, a adresat scrisori personale tuturor preşedinţilor cluburilor conservatoare din ţară, rugîndu'i să'şi de toate silinţele, pentru ca fuziunea conservatoare să devină cît mai curînd un fapt implinit.

—

Duminică se va inaugura noua linie de tramvai, care face legătură între Sărărie şi Copou.

—

Ministerul agriculturei, comerţului şi industriei, a trimis suma de 250 lei, care va fi dată ca premiu acelui care va prezenta cea mai bună lucrare economică, a cărui subiect va fi ales şi publicat de camera de comerţ.

—

DIVERSE

— Copila Nastasia Nechita din com. Voineşti a fost muşcată de un cîine turbat, avînd simptome de turbare a fost internată la institutul antirabic.

— Femeia Catinca Bucine din mahalaua Mihai Sturza, a anunţat poliţia că locuitorul Th. Dem din acea mahala a adus mai mulţi rămători a casă, pe care-i bănueşte a fi de furat.

— A fost arestat individul Moise Grinştein, găsit vagabondând pe stradele oraşului.

— D. Romulus Ionaşcu directorul şcolei comerciale de gradul I, a reclamat poliţiei că servitorul Const. Milintescu, adus de misitul Telabil Herscu i-a dispărut din serviciu dupe ce a luat bani—înainte.

— Poliţia de siguranţă s'a mutat din ziua de 23 a. c. în strada Albineţ No. 14.

— Au fost arestaţi şi vor fi isgoniţi bucovinenii Iancu Oanca şi Anica Moroşanu găsiţi fără acte.

— D. Iacob Goldemberg, comerciant din Galaţi a reclamat poliţiei că la sosirea în Iaşi, i s'a furat de pe peronul gărei mai multe lucruri.

Poliţia cercetează.

— A incetat din viaţă la Institutele Unite, elevul Petru Cananău in vrîstă de 16 ani care suferea de mai multă vreme.

— S'a aprins şi a ars casa locuitorului Mihail Rusu din com. Belceşti. Pagubele sunt de vre-o 400 lei. Focul a luat naştere de la neglijenţa femeiei lui Rusu, care făcuse foc într'o şură pentru a face cozonaci.

— Lăutarul Dumitru Filon Lazăr din com. Dagiţa (Roman) care cu ocazia sărbătorilor cânta în Miroslava la crîşma lui Atanasiu, s'a împuşcat cu'n revolver calibru 12, din nebăgare de samă, în obraz. A fost adus la spital în o stare gravă.

— Locuitorului Ion Mihăescu din Poeni i s'a furat de nişte necunoscuţi, doi boi.

— Toţi agenţii sanitari au fost împărţiţi azi în judeţ pentru a cerceta dacă epizotia de febră aftoasă a dispărut cu totul.

— S'a declarat epidemia de pojar în Stânca Sculeni şi s'a stins scarlatina în Coarnele-Caprei.

— In ziua de 17 Mai se va ţinea o licitaţie publică, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de rectificare a traseului şoselei naţionale Galbeni—Roman—Târgu-Frumos. Licitaţia se va ţinea în localul prefecturei de Neamţ.

Legenda Cucului

Să fim franşi; poate că au şi ele rezonul lor de a fi aşa, pentru că într'un mediu atît de superficial unde merloiul, pupăza, ciocănitoarea şi bot-grosul, în viaţa lor conjugală sunt de o violenţă soldăţească, e natural că 'şi-au înstrăinat sentimentele aşa cît ele 'şi-au ales cucul ca metru definitiv a gîndirei lor, care prin maniere elegante începuse a deştepta interese în jurul lui şi le-a sedus sănătatea lor morală, cu atîta talent şi fineţă psihologică, în cît părea a fi fabricate expre după gustul lui.

Dar iluziunea cu care sunt îmbătate, dispare la cea întăi ruptură a unor intimităţi începătoare, amorul lor nu e garantat de sentimentul unei naturi de creaţiune cavalerească ci de delicateţa unui sentiment rafinat cu un temperament singular sugestibil, în faţa căruia amantele cad fără ruşine şi se ridică fără graţie.

Ele nu au un amor propriu cu cucul, inima lor nu'i stăpînită de rezoane, fiindcă îndată el întinde mîna, uită totul, iar contagiul pasiunilor le îmbrăţişează aşa că cea mai mică atenţiune, provoacă o recrudescenţă de tandreţă fără ca el să facă vre'un sacrificiu onoarei lor.

Acest viciu de emulaţie prostitue fidelitatea la cel mai înalt preţ, iar ele, cari au făcut cunoştinţă în deajuns cu talentele lui şi îl văd aşa de aproape în acţiunea viciului, n'au nici un ideal oare-care de inteligenţă, morală lor nu mai conrespunde acelui fizic atît de elegant.

Cucul e născut pentru a face fericirea unui suflet gol şi dezesperarea unei sensibile, atît de obişnuit la conchete în cît suvenirile sufletului nu'i fac nici o impresie.

Viaţa lui liberă degajată de sentimente, se dedă fără reservă amorului cu o prodigalitate nebună, a cărui inimă e mai mult aprinsă de sensibilă, cu pasiunea flacărei nu a căldurei.

Dacă cucul are o bună mină şi frumoasă alură, nu are însă acel foc misterios care scapără din profunditatea fiinţei şi luminiază toate replicele sufletului.

Ba chiar nici cuculeasa nu se lasă să fie întrecută şi ea priveşte amorul după expresia timpului, mai mult o trecere de vreme, de cît centrul şi scopul vieţei.

Nici o dată nu a fost văduvă de un ataşat, care să nu-i facă o falşă companie. Dar cu ce gratitudine au fost plătiţi? Cine nu ştie că frumoasele păsărele au mai multe mijloace de plată, după care îşi iau libertatea lor de a'i uita.

Legea iubirei nu a putut înlocui inconştienţa, felul cucului de a iubi se apropie mai mult despotismul oriental, de cît de constituţia liberă a occidentului.

Acest amant pasionat al naturei, condamnat profesiunei de curtezan, cuprins de beţia dragostei, a deşteptat în popor atîtea credinţi pe care le întîlnim în diferite împrejurări; aşa de exemplu cînd un om e dispus a petrece şi devine mai chefliu mai ales cînd îi cîntă cucu în faţă, atunci lumea zice că'i beat cuc: ceva mai mult, pentru fetele sătence, capul cucului e un talisman contra urîtului, şi'l păstrează ca moaştele unui sfînt, fiind-că el le serveşte de vrajă pentru a le face de dragoste.

In adevăr unele fete de şi nu au vre-o figură avantajoasă făcută pentru succese, atîta în cît parcă sunt înconjurate cu un cerc de amanţi, aşă că flăcăii fac roată în jurul lor, aceste toate întăresc credinţa cum că ele poartă capul cucului în sîn.

Cîte mame am auzit eu tînguinduse că dacă n'ai capul cucului să'i vrăjeşti nici dracul nu se uită la ele.

Cucului mîncînd cireşe, acest fruct delicios îi produce o mare schimbare în humoarea lui, el devine scîrbit fără a fi trist, mizantrop fără a deveni sălbatec, totdeauna adevărat şi natural în diferite schimbări, dar nu mai conservă spiritul tînăr înflăcărat, deşi aceste dureri sunt formate din elemente care se pot uita.

Aşi putea zice ca Fontenelle că în locul inimei are un al doilea creer, pe cînd înainte conţinea încă o a doua inimă, a cărei echou umpluse lumea.

Văzînd cum timpul trece şi el cu dînsul şi avînd presimţirea că în curind n'are să mai poată voiaja în ţările soarelui, devine o nătîngie bizară, prin o afinitate sufletească, sexurilor simţesc un comun dizgust figura lor începe a exprima o penibilă surpriză, în a căror ochi întunecaţi se poate ceti o pornire ironică cu o privire a se înflăcăra la mînie.

(Va urma)

Ultime informaţii

Monitorul colectivisto-ţigănesc din capitală reeditează din nou o infamie la adresa noastră cînd susţine ca timpul cît au fost conservatorii la putere am fi utilizat telefonul fără plată.

Vor fi făcînd unii poate şi asta, în ce ne priveşte, însă, am spus'o şi-o repetăm: nici un moment n'am întrebuinţat telefonul pe gratis şi suntem gata să dovedim cu chitanţele poştei chiar că plătim pe lună, pentru convorbiri telefonice, mai mult de cît suma care o încasează lunar de la Voinţa Naţională *fostul preşedinte al comitetului executiv al partidului social-democrat, pentru a injura pe toată lumea în limba lingurarilor.*

Actualul president al comitetului teatral din Iaşi, proectează suprimarea abonamentelor la spectacolele societăţei dramatice.

In schimb odată pe săptămînă, probabil în zile de duminică, vor avea loc representaţiuni populare cu preţurile pe jumătate

---

Chestiunea numirei unui titular la prefectura de Iaşi, s'a regulat în fine.

D. Ath. Ath. Gheorghiu va fi numit prefect pe ziua de 1 Maiu.

Director al aceliaşi prefecturi va fi numit d. George Kernbach.

Această numire va surprinde pe mulţi, căci în penultima guvernare liberală d. Kernbach ocupase un post mult mai însemnat: acel de prefect al judeţului Botoşani.

Retrogradarea actuală a d-lui Kernbach se explică totuşi. D. Stere voieşte cu ori ce preţ, să aibe un om al său la prefectură şi d. Kernbach, colaborator la Viaţa Romînească, *împlineşte acest ideal al d-lui Stere.*

La ofiţeratul stărei civile s'a săvîrşit eri cununia civilă a d-şoarei dr. Elena Vereanu, medic secundar al spitalului sf. Spiridon din Botoşani, cu d. loct-colonel Bălteanu, medicul şef al diviziei VIII.

Cununia religioasă are loc astă-zi.

Vorbe şi fapte. Actualul ministru de justiţie a voit să'l facă pe extra-ordinarul şi să se rădice de-a supra moravurilor păcătoase care fluenţează în rău între altele şi numirile în magistratură.

In acest scop a dat o circulară prin care impunea postulanţilor ca cererile lor să fie intovărăşite de certificate doveditoare de chipul cum au răuşit la examene.

D. Stelian credea un moment că va putea urma ca normă pentru numiri notele obţinute la examene.

Moravurile, însă. şi mai cu seamă interesele electorale au făcut ca d. Stelian cel dintăi să nesoteasscă certificatele şi să facă numirile după interesele electoralilor.

Ast-fel, între alte multe cazuri, este şi acel al unui postulant care dacă avea certificat doveditor că a trecut eaxmenele la facultatea juridică din Iaşi cu 11 bile albe şi 2 roşii n'a fost numit, pe cînd un altul care avea exact contrariul adică 11 bile roşii şi 2 albe a fost numit fiind-că .... moravurile păcătoase şi interesele electorale au învederat din nou că sunt mai puternice de cît d. Toma Stelian, care încerca să'l facă pe puritanul.

Din cea mai autorizată sursă aflăm şi putem anunţa că Parlamentul a fost convocat numai pentru a i se citi decretul de dizolaare.

*

Miniştrii au hotărît să dizolve mîine Camerele.

D. Dim. Sturdza va rosti câteva cuvinte de mulţumire parlamentului pentru că a votat legile ce i-a cerut la venirea guvernului liberal la putere şi apoi va ceti decretul prin care se dizolvă Camerele.

*

Alegerile vor începe în ziua de 20 Mai cu colegiul I-iu de Senat.

Comitetul executiv al partidului liberal se va întruni sâmbătă seara spre a hotărî definitiv asupra candidaţilor la viitoarelor alegeri.

Aceste candidaturi vor da loc la vii discuţiuni. Mulţi liberali se opun la candidaţii ce-i impune d. Stere.

Reducerile ce se acordau în lunile Iunie şi August la băile Slănic, nu vor fi acordate anul acesta de cît în lunie şi anume de la 1—30 a acelei luni.

Cu prilejul inaugurărei liniei Sărărie—Copou, direcţia tramvaiului va oferi un dejun, la care vor lua parte anume invitaţi.

Dejunul va fi servit la Bragadiru.

Duminică, 29 c. va avea loc la Fălticeni căsătoria divetei Nora Marinescu cu d. Gogu Niculescu, ajutor de judecător în acea localitate.

*

Domnişoara Lucie Cazaban s'a logodit ieri seara cu d. Caton Militeanu, controlor financiar.

D. George Netter, care fusese desemnat director al prefecturei de judeţ, va fi numit avocat al statului, în locul d-lui Al. Dabija.

Intr'un antrefileu al numărului nostru de astă-zi ne ocupăm de suspendarea lucrărilor pentru restaurarea grădinei copou.

Spiritul de imparţialitate ne obligă să înregistrăm declaraţia făcută astă-zi de un membru al comisiunei interimare în privinţa aceasta şi anume:

—Lucrările aşa cum le-a pregătit d. Gh. Lascar erau într'adevăr menite să îmfrumuseţeze grădina copoului dar prezintă inconvenientul că constituie numai un provizorat fiind că conductele pentru distribuirea apei de la Timişeşti vor trece prin acea grădină şi deci va trebui să se strice in mare parte la vara viitoare ceea ce se va face acum. De aceia se va face acum numai o singură alee rămînînd ca la vara viitoare să se facă lucrările definitive aşa cum le-a proectat d. Gh. Lascar.

Mâine, 10 Mai st. n., vor reîncepe la Viena negocierile pentru încheierea tratatului comercial d'intre Austria şi România.

Noua comisiune se compune din d-nii M. Ferichide prezident, membri d-nii Em. Porumbaru, Dinu Brătianu, Assan, Morandini, Burghelea, Fortună.

Vechea comisiune se compunea din d-nii D. I. Nenitescu, Gr. Gh. Cantacuzino, N. Xenopol, Morandini, Burghelea şi Fortună.

După cum se ştie tratativele sunt aproape încheiate, rămîne numai de aşteptat textul definitiv.

Se zice că studenţii universitari ieşeni sunt decişi, ca în alegerile generale, să susţie candidatura d-lui Vasile Cogălniceanu, la colegiul III deputaţi de Iaşi.

D. doctor C. Pandelescu a fost numit medic comunal al oraşului Huşi, în locul doctorului P. A. Şerbănescu, trecut la pensie.

D. general Tătărescu, noul comandant al corpului IV de armată, îşi va lua postul în primire la 1 Mai.

Din Bucureşti se comunică:

Eri la orele 4 s'a întrunit comitetul executiv conservator sub preşedinţia d-lui P. P. Carp.

Şeful partidului conservator a comunicat celor prezenţi cum că primul ministru i-a declarat că a convocat parlamentul numai pentru a putea da citire decretelor de dizolvare.

Totodată d. Sturdza i-a mai spus că are o soluţie, care va fi primită foarte bine şi de toţi conservatorii, în ce priveşte realizarea reformelor ce se impun şi anume: *proectele de legi ce urmează a fi votate să fie redactate de către o comisiune compusă din liberali şi conservatori.*

D. Carp a povestit toate acestea cu oarecare ironie,

Constituirea acestei comisiuni de care e vorba mai sus, d. Sturdza înţelege desigur s'o facă după constituirea viitorului parlament.

*

In urmă a venit în discuţie chestia campaniei electorale şi a deciziunilor ce trebuesc luate în vederea viitoarelor alegeri. Primul act ce s'a făcut în această privinţă a fost constituirea unui comitet electoral general, în care figurează d-nii P. P. Carp, G. Cantacuzino, Take Ionescu, Al Margiloman, N. Filipescu, Ion Lahovary, C. Dissescu, dr. Istrati, etc.

Pe ziua de 1 Mai d. C. Petrone, gagist al teatrului naţional, va fi numit secretar al acelui teatru, în locul d-lui G. Ciurea demisionat.

In urma unei nuoi disposiţiuni parada şi defilarea ce-au loc de 10 Mai, vor avea loc şi anul acesta.

„Origina rescoalelor ţărăneşti" se intitulează o broşură ce are de autor pe dl. căpitan în retragere C. Paladi.

Broşura se vinde pe preţ de 50 bani la autor, 11 str. Curelari şi la tipografia editoare, str. sf. Andrei.

D. Anton Patraşcanu, noul intendent al spitalului central al sf. Spiridon, a depus astă-zi legiuitul jurământ.

Fostul intendent, d. P. Niculcea, va fi numit şef al serviciului bunurilor.

D. Gros, ajutorul intendentului Spridoniei, a demisionat.

Epitropia Spridoniei a hotărât să reprimească 5 orfani, cărora, în afară de pensia lunară, li se vor servi şi masa.

Suntem rugaţi de mai mulţi locuitori, a atrage atenţia D-lui preşedinte al comisiunei interimare asupra scumpirei alimentelor care au devenit excesiv de scumpe mai cu samă pentru populaţia saracă.

Carnea de miel s'a vîndut în ajunul sărbători'or cu 1 leu 20 kgr. şi continuă a se vinde şi astăzi cu acelaş preţ. De asemenea şi carnea de vacă.

E de relevat că aceste preţuri s'au urcat de la 50 b. kgr. carne de mel şi de vacă de la 70 b. cum se vindea pînă acum.

Ne putîndu-se ajunge la nici un rezultat cu numirea unui prefect de judeţ, în locul d-lui Stere, s'a convenit la numirea unui director, care va ţinea locul prefectului pînă după perioada electorală.

Această numire se va face în persoana d-lui George Kernbach, fost magistrat şi prefect de Botoşani.

Numirea se va face astăzi telegrafic.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 26 Aprilie

Redeschiderea corpurilor legiuitoare

Bucureşti. — *La orele 12 localul Camerei este ticsit de deputaţi senatori şi foarte mulţi foşti deputaţi liberali, astăzi prefecţi.*

Pe banca ministerială toţi miniştri în frac. D. D. A. Sturdza purta marele cordon jubiliar, Generalul Averescu ie în mare ţinută.

Şedinţa se deschide la orele 12 şi un sfert. Prezidează d. C. Cantacuzino-Paşcanu.

Decretul de dizolvare

Bucureşti.—După facerea apelului nominal, d. d. D. A. Sturdza cere cuvîntul şi declară următoarele:

Domnilor, V'am convocat în sesiune extra-ordinară, pentru a vă comunica decretul de disolvare al corpurilor legiuitoare şi decretul pentru convocarea colegiilor electorale.

Primul-ministru dă apoi citire acestor 2 decrete:

(*Camera isbucneşte în rîsete, căci nu se aştepta ca decretul de dizolvare să fi citit chiar astă-zi*).

Convocarea noului Parlament

Bucureşti.—**Noul Parlament va fi convocat începător de la 7 Iunie. Sesiunea va dura 3 septămîni.**

Alegerile generale

Bucureşti.—Iată datele la care vor avea loc alegerile generale:

La 20 Mai colegiul I Senat;
La 22 Mai, colegiul II Senat;
La 24 Mai, colegiile Universitare;
La 26 Mai, colegiul I de cameră;
La 28 Mai, colegiul II de cameră şi
La 30 Mai, colegiul 3 de cameră.

Delegaţii colegiului 3 vor fi aleşi în ziua de 6 Mai.

Numire

Bucureşti — Astăzi a apărut numirea d-lui Gh. Chernbach ca director al prefecturei judeţului Iaşi.

Inaintări în armată

Bucureşti.—Comitetul superior al armatei a fost convocat pentru Luni, 30 April, spre a hotări asupra inaintărilor ce urmează a fi făcute în armată pa ziua de 10 Mai.

Agitaţiuni ţărăneşti

Bucureşti.—In comuna Crevina, judeţul Vlaşca, s'au produs revolte ţărăneşti. Armata a reuşit să restabilească ordinea.

Mai mulţi indivizi bănuiţi ca instigatori, au fost arestaţi.

Fuziunea

Bucureşti.—Unele ziare au anunţat că la Craiova s'ar fi făcut eri contopirea cluburilor conservatoare de acolo.

Faptul nu este exact.

Fuziunea cluburilor conservatoare din capitala Olteniei va avea loc Duminică, 29 c. în presenţa domnilor Take Ionescu Al, Marghiloman şi Barbu Ştirbeiu.

Catastrofă pe Dunăre

Calaraşi.—Aci s'a întîmplat o mare nenorocire. O barcă în care se aflau şapte persoane şi care voia să ajungă la vaporul „Zossimos", care ancorase în mijlocul Dunărei, a luat apa şi înainte de a i se putea da orce ajutor s'au scufundat.

Au pierit în valuri căpitanul Spiru Oscupolo, marinarul Vasile Stoenescu, hamalii Mihai Paraschiv, Ene Ştefan şi Neculai Ştefan.

Trei din cei care se aflau în barcă au răuşit să scape înotînd.

Mişcare în armată

Bucureşti.—*Pe ziua de 1 Mai va avea loc următoarea mişcare în comandamentul superior al trupelor:*

General Tătărescu, comandantul div. IV-a este numit comandant al Corpului IV de armată în locul d-lui general C. Iarca demisionat.

General Anghelescu, comandatul diviziei IX-a Constanţa este numit comandantul diviziei a IV-a. iar în locul său este numit generalul Culcer Ioan comandantul diviziei a V-a Buzeu.

General Zotta, comandantul Brigăzei a IV-a Slatina, este numit comandant al divizei a V-a Buzău.

Colonelul Sendre, comandantul Reg. 14 Roman este numit comandant al Regimentului Tulcea 33.

Lct. col. Mariu, de la regimentul 7 Prahova, este numit comandant al regimentului 14 Roman. Lct. colonel Lambru de la regimentul 33 Tulcea trece la comandamentul regimentului 7 Prahova.

Budget adoptat

Berlin. — Reichstagul a adoptat în şedinţa de eri budgetul pentru colonizarea Africei de Vest. Deputatul socialist Ledefur a relevat cît este de periculoasă tendinţa actuală de a menţinea trupe în colonii şi a manifesta veleităţi de nuoi cuceriri.

Deputatul Merenburg a incercat să apere atitudinea guvernului.

Reichstagul a adoptat o moţiune prin care se pronunţă în favoarea retragerei trupelor din colonii.

Legea lui Appony

Buda-Pesta.—Eri a început discuţia în privinţa legei lui Appony. Clerul romîn, care se ştie că nu este de acord cu ceilalţi conducători romîni în această chestie, a apărut în sala magnaţilor spre a face criticile sale şi nimic mai mult.

Propunerea de a se ţinea meetinguri prin care să se facă apel la împarat să nu sancţioneze legea, n'a fost admisă de cler care o consideră ca anti constituţională.

Sinodul romîn a decis ca chestiunea aceasta să nu se discute în sesiunea aceasta ci la toamnă.

Serbare Jubilară

Buda-Pesta. — Cu ocazia prezenţei lui Wekerle ieri aci s'a discutat în cercurile diriguitoare asupra chipului cum trebuie serbătorită ziua de 5 Iunie, cînd se implinesc 40 de ani de cînd imparatul Franz Ioseph a fost proclamat rege al Ungariei.

S'a decis ca intre altele această zi să fie sărbătorită printr'un act filantropic; se va construi un spital pentru lucrători cu 250 paturi.

Conferinţa despre Romînia

Montpellier.—Ziarul „Petit Meridional" anunţă că studentul în medicină M. Russu, intern al unuia din spitalele din acel oraş, originar din Iaşi, va ţinea Duminică o conferinţă despre turburările agrare în Romînia.

Conferinţa este patronată de grupul radical-republican din acel oraş.

O scrisoare

Roma.—Ziarul „Tribuna" publică o scrisoare pe care i-o adresează prinţul Albert Ghica, conducătorul albanezilor. Prin acea scrisoare se spune că albanezii urmăresc formarea unui stat independent în Macedonia. Rolul Italiei ar fi nu de a intreţine vrajba între diferitele naţionalităţi din Macedonia ci de a interveni pe lîngă Constantinopole şi Atena ca să impiedice acţiunea bandelor greceşti.

Ziarul „Tribuna" întovărăşeşte scrisoarea cu observaţia că Italia n'a întreţinut nici odată vrajba între naţiunele din Macedonia şi în privinţa acţiunei de desfăşurat ministrul de externe al Italiei n'are nevoie de indicaţia nimăruia.

Un exodiu nenorocit

Londra.— Din Colonia Capo vin ştiri care arată că 15.000 de persoane din tribul Hereros neputînd suporta regimul la care erau supuşi din cauza germanilor care domniau în acea parte a Africei de sud, au decis să emigreze la lacul Gregani.

Intreprinderea a avut însă, un sfîrşit dureros căci din 15.000 persoane cîte au pornit n'au ajuns la ţintă de cît 4.000, restul a murit pe drum de foame.

Convenţiuni

Viena.—Comisiunea Austro-Ungară pentru stabilirea modalităţei în care să se încheie convenţiuni vamale cu statele balcanice a terminat lucrările sale în deplină înţălegere.

Prima convenţiune va fi încheiată cu Bulgaria. Tratările cu comisiunea numită de România şi care trebuiau să înceapă la 5 ale lunei au fost amânate pentru scurt timp din cauză că delegaţii României n'au putut sosi la timp.

Manifest

Paris.—Partidul socialist-unit publică un vehement manifost în contra guvernului, prin care se arată cum nici una din reformele anunţate n'au fost realizate şi cum s'a întrebuinţat armata pentru a se oprima pe lucrători, transformându-se capitala într'o mare cetate militară.

Partidul socialist-unit ia angajamentul de a combate cu energie actele reacţionare ale actualului guvern.

Vulcanul Etna

Roma,—*Ştiri din Catania sosite ziarului* Tribuna *arată că vulcanul Etna este în plină erupţiune.*

Prin craterul principal şi alte două noui cratere ce s'a format vulcanul aruncă o enormă cantitate de lavă şi fum foarte mult.

Sub seară fumul era atît de abundent în cît asupra oraşului s'a lăsat parcă o o ceaţă deasă, iar în întunericul ce domnea se vedea de departe coloana mare de foc ce eşea din craterul principal.

Autorităţile au luat toate măsurile pentru salvarea populaţiei ameninţate.

Evenimente grave

Belgrad—Situaţia se agravează pe zi ce merge şi evenimente importante se aşteaptă în fie-ce moment.

Poliţia descoperă mereu comploturi contra regelui iar partidul reacţionar ameninţă pe rege cu detronarea dacă nu concediază guvernul Pasici.

MAGASINUL de MOBILE

HIRSCH—Iaşi

Mare deposit de *Mobile* **Dormitorii, Sufragerii,** *Saloane* tot ce este mai nou şi frumos, prima calitate. *Paturi de bronz, extra Noptiere, Lavabouri, Toilete* numai marfă bună. Portiere, Draperii, Perdele de la 25 lei fereastra.

COVOARE de toate mărimele.

STOFE p. MOBILE de la 2 lei m.

Scaune pentru biurouri, *Sufragerii* cu *piele* de la 18 lei. Vergi de bronz 70 bani complect pentru Brise-Bisse.

Cel mai bine asortat magasin de MOBILE din Ţară.

ANUNCIU

Un tînăr avînd scriere frumoasă şi cunoştinţi de comptabilitate, se caută pentru biroul *fabricei de frînghii* de la Copou.

Ofertanţii vor prezenta ofertele lor în persoană, în fiecare zi de lucru, de la orele 8—12 a. m., la biroul fabricei (Copou).

M. Con. Drăcşăneanu
AVOCAT
Strada sf. Sava No. 16
Consultaţiuni 8-10 dim. şi 5-8 seară

Vaccinări şi revaccinări
cu limfă proaspătă garantată
practică
Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Medic al Societăţei Fraterna-Păcurari şi al Tramvayului electric
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagin Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

R

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

în Iaşi Konya, Racoviţa' Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAŞĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

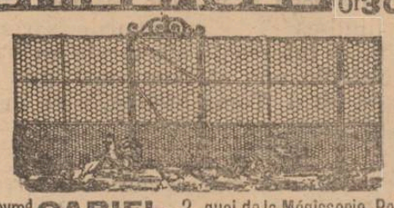

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Gouttières, pour 2 o Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 133.—Sîmbătă 28 April 1907

Partidele faţă in faţă

Printre alte multe încercări de critică făcute partidului conservator, liberalii o fac şi pe aceea, cu aceasta plătind tributul infusiunei ce li-o dă tinerimea „generoasă", cum că partidul conservator ar fi un partid de clasă, în specie al clasei suprapuse şi avute; iar dînşii—liberalii— mai mult subînţelegîndu-se, căci s'o spue ţare nu le prea dă mîna, ar fi partidul tuturor claselor sociale, dacă nu în specie şi cu deosebire în clipele de faţă al claselor burgheză şi ţărănească.

De la acest fel de a-i caracteriza pe conservatori liberalii se aşteaptă la sufragiile tuturor claselor noastre sociale, implicit şi sufragiile clasei avute, care în bună chibzuinţă n'ar putea fi de acord cu o năpăstuire a celorlalte clase; şi atunci de-alungul ţării romîneşti luînd fiinţă Eldorado liberal, un nou viziriat al unui tînăr Ionel, sub ocrotirea căruia să huzurească de data asta şi tinerii liberali şi tinerimea „generoasă" cum au huzurit pe vremuri, sub viziriatul bătrînului Ioan, bătrînii de astăzi liberali, pe atunci tineri şi ei, „generoşi" poate şi ei.

Se înţelege că trebue să răsturnăm toate şurubăriile liberale, să-i demascăm în acţiunea lor neleală şi mai ales atunci cînd vor să apară ca singurii mîntuitori ai acestei ţări; dar un moment nu-i de lasat zabavă în critica nedreaptă ce încearcă s'o facă partidului conservator cum c'ar fi un partid de clasă, cum că partidul conservator ar înţelege vreodată să nu ajute desvoltarea tuturor păturilor sociale din ţara romînească, cum că partidul liberal ar fi un partid de stat ca să zicem aşa, în vreme ce partidul conservator ar fi un partid de privilegii.

Intr'un recent interview d. P. P. Carp, şeful partidului conservator, a expus lucrul în mod destul de limpede şi spre înţălesul tuturora, chiar şi al liberalilor fie dinşii cît de „generoşi", că partidul conservator unit este închegat din toate elementele păturilor sociale romîneşti, că prin urmare partidul conservator, mai ales în noua sa formaţiune, chintezenţiază aspiraţiunile întregei suflări romîneşti, de la beizadea şi pînă la opincă, şi pildă în fapt a dat şeful partidului conservator cînd a căutat să explice rostul societăţii agrariene, să-i şteargă caracteristica unilaterală de clasă, să n'o îndemne la o acţiune politică aparte.

Nu-i vorba dară numai de ceea ce reesă şi de ceea ce o spune fie-ce conservator din partidul conservator unit, căci însă-şi închegarea partidului, prin multiplele şi variile sale elemente din toate păturile sociale, duce spre sfîrşitul de-a se lupta pentru binele tuturor claselor sociale şi spre îndestularea tuturor aspiraţiunilor legitime şi drepte; dar cînd o spune însuşi şeful, d. P. P. Carp, a cărui viaţă atît de armonic, de frumos şi de demn trăită pînă astăzi este un simbol de măreţie şi de înaltă judecată, aspiraţiunile şi vrerile partidului conservator nu mai pot fi puse la îndoială.

Partidul conservator este un partid de stat şi de guvern, avînd în sine dorinţa şi putinţa de a satisface toate păturile sociale, gata să chezeşuiască marelui proprietar liniştea domeniilor sale pentru o exploatare cît mai cu rost şi nespeculînd asupra mizeriei, micului burghez întrebuinţarea cît mai largă a priceperei sale în profesiuni liberale, comerţ sau industrie, ţăranului administraţiunea umană şi dreptatea, după cari este însetat, şi posibilitatea de a-şi închega şi lărgi gospodăria ori pe cît îl vor ajuta puterile. Partidul conservator înţelege să fie un factor de progres, înlesnind evoluţia paşnică a ţării, neînduplicîndu-se a se lasa să devină mijloc de exploatare şi de înălţare al vre-unei păturí speculante, cum din nefericire s'a întîmplat lucrul cu partidul liberal.

Acesta-i adevărul asupra partidului conservator şi altul nu poate fi. Aceasta a spus-o şeful, d. P. P. Carp, al cărui cuvînt e literă de Evanghelie; aceasta reesă din toate guvernările de pînă acum; de aceasta a dat dovadă chiar în timpul din urmă partidul conservator cînd a impus ţăranului să facă economie spre a nu se mai vedea nevoit un guvern să-l hrănească adese de pomană; aceasta o spune fie-care membru al partidului conservator unit.

Aşa că zadarnic se sbat liberalii întru a arunca ponoase partidului conservator. Mai bine s'ar reculege dînşii şi s'ar limpezi într'un fel. Pînă atunci ţara simte că un viziriat al micului Ionel i-ar fi poate mai fatal de cît viziriatul marelui Ioan; şi de aceea ţara îşi îndreaptă privirile căfră partidul conservator, care prin fuziune, a atins maximul de desvoltare şi de putere ce le poate închina binelui obştesc, şi ea va preferi viziriatului tinerimei «generoase» pe care o cunoaşte că la plăcinte numai e înainte, guvernul d-lui P. P. Carp, pe care-l ştie că la război mai ales nu dă' napoi.

Pinus

DISOLVAREA

Decretul de disolvare al Camerelor a fost citit eri de primul-ministru.

D. Sturza a declarat, fără inconjur, că acesta a fost unicul scop al convocărei: ca să anunţe deputaţilor şi senatorilor, că ziua de eri a fost cea de pe urmă a ultimului Parlament conservator.

In definitiv nimic surprinzător. Liberalii nu puteau conta în vecie pe concursul unor camere opoziţioniste şi ceea ce-a trebuit să se intîmple, s'a întîmplat. Că congediul acesta a fost cam brusc în toată forma sa nepoliticoasă, că, în scurta sa cuvântare, şeful partidului liberal ar fi putut plasa câte-va cuvinte de mulţumire unei Camere, care s'a arătat cât se poate de docilă faţă de guvernul de astă-zi,—asta ar fi fost o chestie de delicateţă şi dânsa nu prea este prietina d-lui Sturza, nici, mai ales, d. Sturza prietenul delicateţei.

Disolvarea, însă, s'a făcut; datele viitoarelor alegeri generale au fost anunţate şi, în chip oficial, suntem în plină perioadă electorală.

In interval de 27 luni, am avut 2 rînduri de alegeri generale. Pentru ţara noastră, cu obiceiurile ei, cu cheltuelile morale ce se fac în alegeri, intervalul acesta este incontestabil scurt.

Dar cum alegerile din Mai au o semnificaţie cu totul osebită, trebue să insistăm mai ales asupra lor şi să uităm trecutul.

Partidul conservator trebue să lupte cu toată energia, fiind-că proiectele de legi ce vor fi presintate viitorului Parlament, nu vor mai fi d'intre acelea, cari, dacă sunt supărătoare, nu sunt şi dăunătoare.

Oposiţia trebue să fie represintată în Camere, căci se vor vota legi de care se vor lega temelia şi viitorul ţărei. Credem că ori ce echivoc trebue să inceteze, că partidul trebue să se presinte tare şi unit în alegeri.

Fuziunea elementelor conservatoare se impunea ca o datorie faţă de ţară.

Ea s'a împlinit în Bucureşti şi în unele judeţe.

Cum guvernul a recurs la minimul interval prevăzut pentru efectuarea alegerilor, exemplul de la Bucureşti trebueşte imitat şi în provincie, pentru ca întârzierea să nu fie de folos liberalilor şi în paguba ţării.

Viitoarele alegeri

Campania electorală este deschisă şi cei mai incurcaţi de graba cu care se procedează la consultarea colegiilor electorale sunt însăşi liberalii.

Astfel, unul din liberalii ieşeni, şi nu din cei cei cu puţină vază, ne spunea aseară:

— Ce avem să spunem alegătorilor? Timpul vorbelor pompoase a trecut; nimene nu le mai dă crezare; promisiuni exagerate nu mai sunt permise căci s'a făcut dovada cît de mare este pericolul promisiunelor şi vorbelor mari; ce vom spune deci? Căci manifestul guvernului ie prea general şi prea vast fără, însă, a preciza în mod concret o anume reformă, un anume program.

Cuvintele aceste caracteriză într'adevăr situaţia. Nici cînd nu s'a dat o luptă electorală de importanţa celei de acum; rare-ori colegiile electorale au fost consultate în momente atît de importante ca acele de acum; şi cu toate aceste partidul liberal, partidul care a luat diriguirea cu hotărîrea de a face reforma stărei de astăzi, nu este înţeles, fixat, în privinţa unui program practic, bine definit, ci este minat de curente şi idei diametralmente opuse.

Şi în timpul acesta candidaţii liberali se întreabă ca şi convorbitorul nostru:

— Ce să spunem alegătorilor? Ce angajamente să lăudm?

Boclucul cu prefectura

Se ştie că va fi foarte greu de găsit omul, care să ea succesiunea d-lui C. Stere la prefectura judeţului Iaşi. In această privinţă s'au urmat lungi tratative, s'au făcut fel de fel de combinaţiuni, dar nici una n'a reuşit fiind-că pe cine voia comitetul diriguitor nu voia să primească şi cine ar fi voit să fie prefect, nu era pe placul celor mari.

Aşa că, spre a nu prelungi o asemenea stare de lucruri, s'a recurs la o combinaţiune cu totul nouă: jiţul prefectorial a rămas văduv, dar s'a numit un director, care să gireze afacerile.

Pe acest neperfect prefect comitetul l'a găsit în persoana domnului George Kernbach, fost prefect la Botoşani, poet şi colaborator la revista d-lor C. Stere şi doctor I. Cantacuzino.

Acest de pe urmă titlu al d-lui Kernbach dovedeşte, cu prisosinţă, că prefectul cel real va continua a fi tot d. Stere.

Socialiştii au triumfat deci şi la prefectură şi dacă deslegarea ce s'a dat chestiunei prefectoriale va produce sînge rău în anumite cercuri liberale, nu este, însă mai puţin adevărat, că *Viaţa Romînească* va contiunua să aibă preponderenţa în judeţ.

Lucrurile nu s'au petrecut în mod normal. De ce d. Kernbach a fost numit director şi nu prefect?

D. Kernbach poate să nu fie lucru mare în politică. Dar d. Kernbach a mai fost prefect şi pentru marel public, care nu cunoaşte culisele, numirea d-lui Stere ie o retrogradare.

D. Stere voia, însă, să rămâie stăpîn peste judeţ—şi a rămas.

Va veni vremea cînd toate aceste învârtituri ce se fac în partidul liberal din Iaşi, vor fi cunoscute mai de aproape.

Până atunci curiosul directorat al d-lui Kernbach trebue considerat ca un succes al d-lui Stere şi ca un simptom real al armoniei din partidul liberal.

CATE-VA NOTE

N'ar fi tocmai potrivit ca ultimul act al unei drame să se prefacă in farsă.

Faptul s'a întîmplat însă. Camerele trecute n'au fost tocmai vesele. Certuri, intrigi, şoapte—nu sunt laturi vesele. Dar actul de pe urmă al acestor Camere, a fost o adevărată farsă.

Miniştrii, ca să execute farsa, s'au pus in haine de gală. D. Sturza, in special, ca să arăte cît de mult jubilează fiindcă a triumfat ideea.... d-lui Brătianu, a venit nu numai in frac, dar şi cu marele cordon jubilar atîrnat. Banca ministerială a serbat pe 10 Mai in ziua de 26 April, ca să anunţe că Parlamentul a fost disolvat!

Atîta veselie n'a mai domnit de mult în Cameră! Farsa a reuşit şi deputaţii şi senatorii, cari uitaseră cum să rîde, au rîs ieri cu poftă mare.

Dacă ar fi ştiut colectiviştii că decretul de disolvare va produce atîta veselie, s'ar fi dat de partea d-lui Sturza şi ar fi amînat.... farsa.

*

— De ce a pus d. Sturza ordinul jubilar cu prilejul citirei decretului pentru disolvarea Parlamentului?

— Fiindcă abea ieri a fost, pentru colectivişti, adevăratul jubileu, pe care conservatorii l'au sărbătorit anul trecut.

*

Cu incepere de astăzi intrăm in perioada amabilităţei. Ea va dura exact pînă după efectuarea alegerei col. I de deputaţi, căci alegătorii colegiului II şi III de Cameră sunt atît de amabili pentru guvern, încît ori ce contra amabilitate este de prisos.

Amabilitatea toată este concentrată asupra alegătorilor din colegiul I de Senat, căci aceştia vor face saftea alegerilor generale.

Amabilitatea va lua sfîrşit in seara de 26 Mai, ora 10.

Spre ştiinţa domnilor alegători, ca să ştie că acest fel de amabilitate ie în familie cu diamantele Kora.

OAMENI ŞI LUCRURI

PARADOXA...

Ieri dară—26 Aprilie—a avut loc în a două capitală a ţării o alegere de deputat. E adevărat că ziarele au *uitat* să anunţe acest mic eveniment, dar el s'a întîmplat aeve, deşi nici-o gazetă nu va putea să-şi lămurească astăzi cetitorii cine anume fu fericitul ales,—pentru simplul motiv că n'a candidat nimeni. Oamenii sunt ocupaţi; cei mai mulţi proprietari au acum de lucru la moşie,—aici în oraş suntem încă sub impresia serbătorilor şi a vremei frumoase, ori preocupaţi de necesitatea ploilor. Intr'un cuvînt—nimeni nu s'a ocupat, nici nu s'a îngrijit, nimeni nu s'a folosit nici n'a pierdut de pe urma acestei alegeri de colegiu întâiu.

Şi odată lucrul petrecîndu-se astfeliu e firesc că au lipsit toate corolarele problemei electorale moderne şi naţionale: a fost o tăcere în oraş, trăsurile stăteau neocupate în piaţa Unirei; primăria îşi căuta mereu un domiciliu şi pentru a-şi trece urîtul funcţionăriiincărcau şi descărcau rînd pe rînd bejăniile din birouri; nu s'au văzut în faţa unei masse înduşmănite, nici măcar adversari încruntaţi alegători iau rămas liniştiţi pe la căminurile lor; nu s'a tipărit nici un pamflet, iar ziarele de partid n'au întreprins nici-o polemică; n'a existat vr'un candidat batjocorît, tîrît în noroiu, iar seara n'a avut loc nici umbră de retragere cu torţe; tăcere şi linişte preste tot, de par'că ar fi căzut doi candidaţi de odată; la berării, în cafenele, pe terase—lipsă totală de ştiri, de subiecte de vorbă: nimic, sau cum spune poietul:

— La lutte cessa, faute de combattants...

Fenomenul e, negreşit, rar şi datorit numai împrejurărilor anormale. Nu vi se pare însă că tabloul acesta... electoral e în adevăr ideal şi că ar merita să fie realisat sau cel puţin dorit? Mitul independenţei sociale a alegătorilor poate trăi, — ca orice mit, dar nu are fiinţă reală şi nu se poate susţinea în practică. Şi atunci nu ar fi mai drept, mai raţional ca să se renunţe la actuala formă neestetică şi uneori necivilisată a luptelor şi — last not least — a injuriilor şi atacurilor electorale adoptîndu-se pur şi simplu o succesiune liniştită şi la intervale matematice a representanţilor partidelor istorice în parlament? Ele sunt doară singurele care sintetisează viaţa şi activitatea politică a statului romîn şi singurele partide care-şi împart avantagiile politice; oraşele singure — cu înlăturarea satelor — iau parte la manifestări politice şi la foloasele budgetului. Marei mulţimi de votanţi, indiferent de colegii, i-ar fi extrem de plăcută renunţarea la tot ce constitue inutila risipă de pasiune enervare şi duşmănie, la tot aparatul artificial şi superficial al sterpelor lupte politice, — şi ea s'ar mulţumi a da rînd pe rînd puterea în mînile unora şi altora, ştiind că în măsură egală vor realisa maximul posibil de bine pentru locuitorii ţărei, adică ai oraşelor...

La ce dară acţiunea negativă, alegerile, minciuna convenţională a rîdicării şi căderei de la guvern, schimbarea bruscă a miilor de funcţionari, revoluţionarea întregei vieţi sociale pe neaşteptate şi cu un aer ostil, cînd toate s'ar putea face *à l'amiable* şi zilele de alegeri să aibă aspectul ideal al... zilei de eri?

Rodion

Din trecutul medicinei

Medicina este dn sigur una din acele arte despre care nu se poate zice că rămâne cu atît mai mult aceeaşi, cu cît se schimbă mai mult.

De aceea trecutul istoric al ştiinţei—sau artei—medicale e interesant în detalii şi în date, după cum ne dovedeşte încă o recentă teză de la facultatea de medicină din Paris, ocupându-se de profesiunea medicală din secolul XV, de la Pavia. E vorba de un tablou al vieţei profesorale şi studenţeşti, şi în deosebi despre ideile învăţatului Giommateo Ferrari da Grado şi ale colegilor lui.

Detaliile tezei sunt un bogat material de reflecţiuni mîngăietoare pentru... bolnavii din veacul XV. Căci se pare că nu erau mult mai... rău trataţi de cît cei de astă-zi, judecînd după „consultaţiile" reproduse de doctorul Ferrari, un strănepot al vechiului medic de la Pavia;

Giommateo şi confraţii lui contemporani filosofau asupra cazului; astă-zi hipocraţii fac „ştinţă". Totuşi diferenţa nu e prea mare. Gravuri din secolul al cincispre-zecilea reproduse în lucrarea de care vorbim ne arată un doctor stînd în jurul unui bolnav culcat în pat. Medicul îl examinează de aproape, şi în acelaş timp îşi aplică o alămâie pe buze pentru a se feri de... contagiune. Un valet împrăştie miresme în camera bolnavului. Aceasta era pe atunci singura antispsie mai cunoscută.

*

Examenul bolnavului e urmat de un examen al urinelor, lucru la care se pare că ţineau în chip deosebit doctorii de atunci, de şi nu erau în stare, fireşte, să stabilească precis compoziţia chimică a licidului. Aceasta nu va să zică însă că medicina nu se serveşte încă şi astă-zi de mijloace simple în această cercetare.

Medicii veacului XV, de care se ocupă în special lucrarea pariziană, aveau alături de medicină o foarte curioasă ştiinţă farmaceutică şi terapeutică.

Toate credinţele populare făceau parte din codexul timpului şi între altele: oloiul de scorpion, măduva de cerb şi scoicile, găsite în locuri umede şi fără carapace, jucau un rol foarte însemnat.

Ele abundă în ordonanţele scrise de doctorul Giommateo Ferrari. Dar el şi confraţii lui au mai ales sentimentul viu al imaginaţiei.

Bolnavilor li se dau asigurările îmbărbătătoare. Li se dau sfaturi ca să se distreze, să petreacă cu pieteni veseli, să rîdă, să joace, să asculte muzică, să admire opere de frumoasă pictură şi sculptură, poveţe care astăzi încă ocupă un loc esenţial în terapeutica unor anumite afecţiuni. E de ajuns să cităm bolile nervoase, bolile de stomac şi multe altele. Stofele roşii pentru haine se recomandau în special.

*

O parte din medici ţinea mult ca să ridice moralul bolnavilor şi, fiindcă scopul scuză mijloacele, medicii recurgeau uneori la armele cele mai ciudate pentru a învinge o rea dispoziţie la clienţii lor, ba chiar se îngăduiau licenţele cele mai mari contra adevărului. Se citează un medic care recomandă să se deie bolnavului „fără cea mai mică remuşcare" scrisori false asupra morţii sau a discreditului, fie raportate la vre un duşman al bolnavului ori a celor care i-ar fi stat în cale cumva, cândva. Ciudat procedeu pentru a crea o bună dispoziţie în sufletul omenesc, căutându-se binele în rău După însănătoşirea individului, — se va întâmpla ori-ce; iar dacă moare, cui strică o minciună cu un scop generos?

In virtutea aceluieaşi principiu, când are loc vre-o „consultaţie", cel mai înalt în grad dintre medicii prezenţi iea cuvântul şi ţine un mic logos, cam astfel: „Iubite, noi vedem bine ce-ţi lipseşte şi poţi avea deplină încredere în noi şi să fii bucuros, căci noi suntem aici atâţea şi de aşa feliu că cel mai tânăr dintre noi ar fi în stare să te facă sănătos!"

Apoi urmează consfătuirile, şoaptele, departe de auzul bolnavului, convorbirile în vre-o limbă străină, ca şi în zilele noastre dară....

Cine ar putea pretinde că bunul simţ nu era mai tare în veacurile trecute în rândul medicilor? Iată ce crede un doctor, Mandeville, chirurgul lui Filip cel Frumos, în contra consulturilor la care se cheamă prea mulţi medici: Noi suntem —scrie el—ca şi perii pe pielea cânelui". Cu cât sunt mai lungi, sunt mai vătămători animalului, pentru că-l împovoară pentru că adăpoetesc insecte mai

multe şi în fine că lungimea nu-i aduce nici un folos, de oarece rar moare câinele de frig...."

Se cunoaşte că pe atunci medicina nu se prefăcuse într'un comerciu ordinar Doctorii de azi se îngrijesc puţin de..... pielea noastră. **Blag.**

Decretul pentru convocarea colegiilor electorale

CAROL I

Prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa naţională, Rege al Romîniei

La toţi de faţă şi viitori sănătate

Avînd în vedere raportul consiliului nostru de miniştri No. 901 din 20 Aprilie a. c.

Avînd în vedere raportul consiliului de miniştri No. 906 din 24 Aprilie a. c.

In virtutea art. 95 din constituţiune şi a articolelor 2, 3 şi 4 din legea asupra procedurei electorale.

Am decretat şi decretăm ce urmează;

Art. 1.—Adunările legiuitoare sunt şi rămîn disolvate.

Art. 2.—Colegiile electorale pentru alegerile senatorilor şi deputaţilor viitoarelor Adunări legiuitoare sunt convocate în odinea şi la termenele de mai jos:

Pentru senatori

Colegiul I în ziua de Duminică 20 Mai

Colegiul II în ziua de Marţi 22 Mai

Colegiul universităţilor din Bucureşti şi Iaşi în ziua de Joui 24 Mai,

Pentru deputaţi

Colegiul I în ziua de Sîmbătă 26 Mai

Colegiul II în ziua de Luni 28 Mai.

Colegiul III în ziua de Miercuri 30 Maiu.

In ziua de Duminică 6 Maiu se vor alege delegaţi ai colegiului III, conform art. 9 din legea asupra procedurei electorale.

Art. 3.—Adunările legiuitoare sunt convocate pentru ziua de Joui 7 Iunie în sesiune extra ordinară a anului 1907 — 1908.

Art. 4.—Preşedintele consiliului nostru de miniştri este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispositiunilor acestui decret.

Dat în Bucureşti la 26 Aprilie 1907.

CAROL

Preşedintele cons. miniştri

D. A. Sturdza

NOUTAŢILE ZILEI

Viaţa psichică a orbilor.—Se datoreşte d-lui Chalupecky din Praga, o importantă lucrare în această privinţă. Autorul a editat această problemă sub o lumină cu totul nouă. El s'a ocupat cu observarea funcţiunilor simţurilor la persoanele atinse de orbire şi a tras din ele concluzii interesante. Pipăitul şi auzul le aduc acestor persoane cele mai multe servicii, nu cum se crede în general, pentru că aceste organe sunt mai dezvoltate la ele, dar fiind că ştiu să le utilizeze mai cu folos. Mirosul le furnizează deasemenea indicaţiuni asupra tot ce nu le e la îndămână.

Gustul nu se deosebeşte de al acelora cari văd. Orbii născuţi găsesc cîte-odată un echivalent rudimentar al viziunei în audiţiunea colorată. In sfîrşit, un savant, Yaval atribuia orbilor un al şaselea simţ acela al obstacolelor, care ar rezulta dintr'o combinare a impresiilor furnisate de auzul şi pipăitul.

Orbul se bucură în general de o memorie excelentă, pentru că el e nevoit să reţie din vreme faptele dobîndite şi pentru că el păstrează cu statornicie în fiecare clipă a zilei, tot ce îi isbeşte atenţiunea auditivă sau vizuală. Acest exerciţiu continuu al memoriei îi permite între altele să exceleze adesea ori în muzică.

Facultatea sa de a'şi aminti este în anumite cazuri cu adevărat prodigioasă. Un orb, profesor de geografie, a cunoscut pe dinafară toată nomenclatura topografică din lume, precizînd distanţele de la un punct la altul al globului cu o minunată exactitate. El datora erudiţiunea aceasta numai memoriei lui.

* * *

Antialcoolism.—In conferenţa sa asupra alcoolismului, d. Charles Dupuy, fost preşedinte al consiliului, a arătat dezastrele ce le aduce această plagă socială. Alcoolismul este decadenţa naţiunilor şi una din cele mai nenorocite urmări este tuberculoza. La o sută de ftizici 70 sunt alcoolici sau copii de alcoolici. Dacă s'ar căuta combaterea acestui viţiu mai degrabă vom ajunge a nimici tuberculoza.

Consumaţia alcoolului în Franţa creşte pe fie-ce zi şi cu el criminalitatea.

Omorurile, loviturile de cuţit sunt mai dese în zilele cînd se bea, Sîmbăta, în zilele de serbători.

Alcoolul, zice Dupuy, nu este numai furnizorul închisorilor ci şi a azilurilor de alienaţi. Este lucru constatat că unde sunt multe cîrciume acolo şi azilurile sunt în tot deauna pline.

* * *

Bôtha şi Englejii.— Cîţi-va demnitări din coloniile engleze care au azistat la conferenţa intercolonială au vizitat marele oraş industrial Manchester, unde municipalitatea le-a conferit drepturile de cetăţean.

Generalul Botha, care s'a distins în rezboiul anglobur, a făcut următoarea declaraţie:

„Ţin să vă dau toată asigurarea că cu ajutorul lui D-zeu, vom face tot posibilul pentru ca Anglia să nu regrete nici odată nobilul şi generosul dar ce l'a făcut oferind Transvaalului antonomia.

Primirea ce ne-a făcut-o poporul britanic, din ziua când am debarcat, m'a impresionat întru atita că voiu împărtăşi compatrioţilor mei că poporul englez este de acord cu noi de a îngropa un trecut mort pentru tot deauna".

* * *

Convenţiune.—La Sf. Petersburg a fost semnat la ministeriul afacerilor străine, convenţia ruso-japoneză asupra pascăriilor ce au dreptul ambele naţiuni în apele din extremul orient.

* * *

Musset.—O grupă de admiratori ai lui Musset au depus o coronă la cimitirul Père-Lachaise, pe mormîntul poetului.

S'au îndeplinit cinci-zeci de ani de la moartea autorului lui „Rolla" şi al „Nopţilor" poetice.

* * *

Extremul Orient.—Dl. Monney, reputat economist englez, într'o scriere a sa din „Morning Leader" arată că industriile europene vor dispărea în curînd în Extremul orient. El citează ca exemplu fabricarea şi exportul chibriturilor care se află acuma cu desăverşire în mânile japonejilor. Ei le furnizează Chinei, Indiilor, Coreei. In 1906, japonezii au exportat chibrituri pentru 25 milioane franci. Sunt 209 fabrici în Japonia şi ocupă 130,000 lucrători. Resursele acestei ţări în materii prime sunt foarte bogate şi munca e foarte eftin plătită.

* * *

In memoria luptătorilor.—La Wissemburg în Alsacia s'a format un comitet pentru a se rîdica un monument în memoria soldaţilor franceji căzuţi în August 1870, în războiul franco-german.

Până astă-zi nici o piatră n'a vorbit trecătorilor că în acest colţ al Alsaciei au căzut 1100 soldaţi franceji luptând pentru patrie.

Şi Franţa cam uită această răsplată, dar mai bine târziu de cît nici odată.

Litere-Ştiinţe-Arte

Retragerea d-lui profesor Paul Bujor din fruntea „Vieţei Romîneşti" este micul eveniment de actualitate literară iaşană, înregistrat în numărul de eri al „Opiniei". Nu e aci locul să aprofundăm motivele retragerei, cu atît mai mult că nu le cunoaştem. E însă un prilej pentru a releva în cîte-va cuvinte originalitatea acestei figuri de om de ştiinţă şi de literat în acelaş timp a cărui reputaţie de scriitor a fost întemeiată prin minunata nuvelă „Mi-a cîntat cucu'n faţă", publicată în primul număr al revistei, d-lui Dobrogeanu-Gherea: „Literatură şi ştiinţă".

E drept că a rămas unica *bucată literară superioară a d-lui Bujor care a mai publicat de atunci încoace un număr de schiţe. In schimb cronicile ştiinţifice semnate de d-sa sunt de o vigoare şi de o claritate minunată In anul acesta profesorul de morfologie s'a arătat şi un polemist de forţă prin seria de articole polemice scrise în potriva d-lui A. C. Cuza.*

Un om de talent şi de o rară modestie— iată ce este fostul director al „Vieţei Romăneşti".

*

In „Revue de philosophie" e publicat un studiu asupra „memoriei visurilor" şi a „memoriei în visuri". Fenomenele se pot descompune în trei faze: excitaţiune iniţială, amintire, iradiaţiune. Amintirile care apar de acolo, pot proveni din evenimentele aceleiaşi zile sau ale zilei precedente, din epoce mai mult sau mai puţin îndepărtate, în general subiectele visurilor corespund ocupaţiunilor obişnuite. Influenţa visului asupra doctrinilor filosofice şi religioase e însemnată. Viziunile nu sunt decât nişte visuri prelungite şi transformate.

Credinţa într'o viaţă viitoare după moarte cu toate consecinţele filozofice şi religioase îşi au germenul în visuri.

*

Filateliştii sunt încă în plină activitate Graţie „artei" lor faimosul „cap de bou" românesc tronează încă pe pieţele Europene.

*

Deunăzi s'au vândut, în localul de licitaţii Druot din Paris, nişte mărci poştale româneşti „cap de bou" cu următoarele preţuri:

„Cap de bou" cu data anului 1858, valoarea 27 parale, coloraţia negru pe roz, cu 1115 lei.

„Cap de bou" 81 parale albastru pe liliachiu şi perforat, cu 4075 lei.

„Cap de bou" 108 parale, albastru pe roz cu 1105 lei atc.

*

In Schubert, zice un nou biograf, erau două firi: temperamentul austriac pe care-l avea de la tată-său; el era vesel, sincer, precis, măsurat: avea ceva din firea ţăranului, întrucât era un muncitor calm. Din potrivă, maică-sa, ducând sobra viaţă siberiană, unde natura sălbatică şi tristă inspiră o melancolie întunecată, i-a transmis dorul de reverie, dorul său de idei adânci, înclinarea sa către studiile filosofice şi severe. El ar fi avut un trai fericit, foarte dulce, placid dacă n'ar fi fost veşnica nevoe de bani. Şi cu toate acestea, ce tristeţe sumbră îi reflectează liedurile! El spunea: „Cunoaşteţi vre-o muzică veselă? Eu nu." Altă dată scria: „Mi-e inima grea, pacea a fugit din mine." Analiza acestor dispoziţiuni ne permite să pătrundem în sufletul operelor sale. Liedul suposează o înţălegere absolută între cuvinte şi muzică. Schubert a imprimat formei acesteia genul său definiv şi perfect. Beethoven, ca şi Mozart, nu scriseseră liedere decât ocazional; el le-a comunicat personalitatea sa debordantă; ele sunt adevărate bucăţi filosofice.

Dar aceste bucăţi nu ne împedică să admirăm fecunditatea năpraznică, inspiraţia nesleită a lui Schubert. Totul era la el materie şi armonie: citea de două ori o poezie şi numai decît improviza. De aceia a dat mişcărei romantice expresiunea sa muzicală. Toate nuanţele temperamentului lui i s'au reflectat în opere. El compunea, fiind-că era mişcat; îi vorbea sufletul.

Cam aceste lucruri le-a scris de curînd d-na Maurice Gallet, o admiratoare a maestrului. Lucrarea ei poartă titlul: *Schubert şi Liedul.*

*

STRUNA ZILEI

MĂTURATURA...

La serviciul de curăţenie a oraşului, au fost înlocuiţi şi schimbaţi următorii..

Ziarele,

Eu de tine-aşi face haz —
Căci nu meriţi să mă mînii—
Mătură făr'de obraz
Care nu-ţi respecţi... stăpînii!

Informaţii

Cu prilejul vizitei ce-a făcut-o d-lui Gh. Gr. Cantacuzino, d. Sturdza a propus fostului preşedinte al consiliului ca, după alegerile generale să se aleagă o comisiune din ambele partide, care să conlucreze la elaborarea unei legi agrare.

In intrunirea de ieri a comitetului executiv conservator luîndu-se in cercetare propunerea şefului guvernului, după cuvîntările d-lor P. Carp, Take Ionescu şi Ion Lahovari, s'a hotărît ca această propunere să se ia in discuţiune după efectuarea alegerilor.

Un omagiu ziariştilor. — D. Christu Negoiescu luînd direcţia ziarului „Vulturul" publică următoarele aprecieri măgulitoare pentru ziarişti:

Primind direcţia unei publicaţiuni periodice, şi astfel reintrând în arena luptelor de condeiu, cel dintâiu gând al meu zboară către toţi acei cari, în orice direcţie ar lucra, îşi jertfesc inima şi mintea pe calea grea şi spinoasă — per aspera ad astra — a presei. Cu toate neajunsurile ce i s'ar putea imputa, presa este şi va fi, una din pârghiile cele mai puternice ale progresului şi ale civilizaţiei în genere; de aceea am avut şi am cea mai mare stimă pentru muncitorii condeiului, fiindcă fără ei, presa n'ar exista şi deci omenirea nu s'ar putea folosi cu nimic, de această mare şi binefăcătoare invenţiune. Printre cei cari muncesc însă în ogorul presei sunt unii, care şi-au făcut din munca condeiului, o specialitate, ca mijloc de existenţă, o profesiune, aceştia sunt ziariştii şi aceştia îmi sunt cei mai simpatici, fiindcă duc ei greul presei, trăgând mai mult ponoasele de cât foloasele meseriei. Către ei dar, îndreptez primul meu salut şi lor mă adresez în special, să-mi fie sprijin şi călăuză în sarcina ce mi-am luat, de a aduce tot mai departe „Vulturul"' tot mai bine tot mai sus.

Aşa dar, iubiţi confraţi, bine v'am găsit!

—

D. Gheorghe Damian a fost numit agent sanitar la cercul Cepliniţa Cotnari.

—

D. Chelodino, a fost numit secretar al serviciului sanitar în locul d-lui Munteanu demisionat.

—

D. Grigorie Ştefanovici a fost numit secretar al serviciului sanitar veterinar.

—

In seara zilei de 24 a. c., pe la ora 8 jum., soţia elevului de administraţie Titu Giosan, din comuna Şipote, intrând cu o lumânare aprinsă într'o şură, în care se afla fân, din nebăgare de seamă dădu foc şurei. Focul alimentatt de un vânt puternic se întinse şi cuprinse şi casa administraţiei, compusă din şase odăi distrugând toate mobilele şi armele care erau proprietatea ministerului de resboiu. Au ars apoi mai multe şuri în care se aflau multe instrumente agricole şi cereale, apoi coteţe cu păsări etc.

Casele erau proprietatea ministerului de resboiu.

Nimic nu era asigurat. Pagubele lui Giosan sunt de 650 lei, iar ale ministerului de 8500 lei. Giosan va fi ajutat de casa incendiaţilor.

—

Consiliul comunal din Roman va fi disolvat azi sau mîine.

Comisiunea interimară se va compune din d-nii Alex. V. Morţun preşedinte, G. Gavrilescu, vice-preşedinte, Aristide Bontaş, I. Teohari şi Ilie Decker, membri.

—

Biletele de liber parcurs pe căile ferate ale foştilor deputaţi şi senatori sunt valabile pînă în ziua de 4 Maiu orele 12 noaptea.

—

Ştirile privitoare la starea semănăturilor sunt din cele mai rele.

De la frigul de acum o lună, care nu permitea vegetaţiunea semănăturilor făcute în toamnă, şi facerea arăturilor şi semănăturilor de primăvară, am trecut la nişte călduri mari cari, din cauza lipsei ploilor, nu permite vegetarea grădinelor.

Ţăranul spune cu multă dreptate că: „grîul nu e bun de cît dacă la Sf. Gheorghe, cioara nu se vede într'însul".

Ei bine foarte mare număr de proprietari şi arendaşi se plîng că vegetaţia e aşa de slabă în cît se vede şi vrabia în grîne.

Pagubele sunt evaluate de agricultori la 50 la sută pînă acum, şi dacă nu va ploua cît de curînd recolta va fi compromisă cu totul.

Semănăturile de primăvară stau de asemenea foarte rău, din cauză că munca timpului nu s'a făcut la timp. Porumbul în foarte multe locuri încă n'a fost semănat.

Viile stau de asemenea rău. In rezumat situaţia agricolă e foarte îngrijitoare.

—

Fuziunea la Roman. — Am vorbit la timp despre modul cum s'a efectuat fuziunea la Roman.

Iată acum şi telegrama care a fost adresată d-lui Carp:

Intruniţi la clubul conservator în mijlocul unui cald entuziasm am indeplinit unirea tuturor conservatorilor din Roman.

Comitetul a ales şi proclamat pe d. C. Cantacuzino Paşcanu prin vii aclamaţiuni preşedinte.

Aducîndu-vă la cunoştinţa vă rugăm să primiţi admiraţia şi devotamentul nostru.

C. Cantacuzino Paşcanu, Gh. Dimitriu Brănişteanu, Dr. Riegler, Neculai Capri, C. Balaiş, Garabet Buicliu, Gr. Buicliu, Sache Buzoianu, Gheorghieş Gheorghiu, Simon Baroncea, Mihai Missir, Cristea I. Solomon, dr. Burada, colonel Boerescu, Gheorghe Istrati, D. Stan, Stefan Zarifopol, St. Czintu, Cristea Tatos, Matei Costachi, Gh. Petrovici, Gh. Capri, Tachel Capri, căp. Diamandescu, Ioan Miclescu, Cristea Aprihămeanu, Sava Manea, Ariton Goilav, Cristea A. Goilav, Alexandru Gafencu, dr. N. T. Solomon, Cristea N. Solomon, Valerian Balasan, C. C. Melinte, D. Neculau, colonel N. Nicolau, Emil Buzoianu, Leon Romanescu, Dimitrie L. Bogdan, Ioan Rîmaru, Iacob Baroncea, Alexandru Drăghici, C. Roiu, Teodor Petrescu, Scarlat Loghin, Valerian Czintu, St. Brăteanu, Stefan Colceag, Petrea Maniţălau, Anton Mărtinaş, Vasile Mihailescu, Gh. A. Popovici, Grig. Baroncea, Gh. Gh. Brănişteanu, A. Czintu, N. Rellu.

—

DIVERSE

— In comuna Poeni s'a stins epidemia de scarlatină şi s'a declarat acea de tuse convulsivă şi febră tifoidă.

— Primarul comunei Focurele raportează că eri noapte a ars casa şi tot avutul locuitorului Adam Balud, din acea comună.

Nu s'a putut salva nimic, nici chiar o lădiţă în care avea suma de 600 lei în bilete de bancă, care au fost distruse de flăcări.

Pagubele se rîdică la 1700 lei. S'a intervenit pentru a fi ajutat de casa incendiaţilor.

— A fost arestat individul Iancu Meyer, găsit vagabondînd pe stradele oraşului.

— Au fost arestaţi bucovinenii Vasile Iftimie şi Ştefan Panaite, găsiţi fără acte. Vor fi isgoniţi.

— S'a declarat epidemiile de scarlatină în Băiceni, Cucuteni; Morbili în Stînca Sculeni şi Febră Tifoidă în Prisacani. S'a stins epidemia de scarlatină în Coarnele-Caprii şi Cioara.

Legenda Cucului

Această stare sufletească îl decide a-'şi face testamentul, lăsînd adoratelor un adio şi „n'am cuvinte", scris cu pliscul lui plin de salivă; mai mult pe frunzele de arin, căci cuvintele de spirit au hîrtia lor, cari imprimate au rămas şi astăzi în graiul poporului „scuipatul cucului".

Chiar cînd se 'ntîlneşte cu cei mai tineri de specia lui, îl cuprinde un fel de suspin, ce seamănă a'i scuipa.

Acum după ce am descris starea generală a vieţei lui, să ne rezumăm prin cîte-va cuvinte şi să vedem întru cît el este de cele făptuite în tinereţe.

Judecînd cucul după faptele lui, îl găsim mai mult egoist de cît laş, dar nici o dată criminal.

Fiind reduşi la probe morale, să vedem care sunt consecinţele:

Dacă vom analiza prin comparaţie el se simte faţă de noi un fel de uşurare morală. Să ne explicăm: Infanticidul distruge prin o moarte imediată, care nici o dată nu va putea curăţi spiritul public de acea oroare a carnajului ce constitue crima, cucul însă rămîne în societatea păsărelelor totdeauna autorul generaţiei viitoare şi dacă prin substituirea celor două ouă ale privighitoaeei a produs un avort incomplect nu poate fi judecat de cît în penal, pe cînd o degenerată de afurisită memorie, deschide prin infanticid cimitirul, spre a îngropa imaginea amorului şi a familiei în jurul căreia se concentrează cele mai tandre afecţiuni ale inimei, ea stînge adevărata scînteie de simţimînt ce încălzeşte şi poetizează existenţa sau idealul familiei.

Pentru a termina voiu adăoga, că cucul acest temperament aziatic înconjurat de tot ceia ce populează infernul, se calmează odată cu coacerea cireşelor, cari îi fac atîta bucurie pîntecelui în cît îi amuzează melancolia, par îi sleeşte vocea şi îi întrerupe cariera teatreală.

Aşa e soarta acelora csri susţin absurda teorie asupra dreptului la fericire.

După cum vedem cireşele sînt pentru cuc, otrava amorului care degajează acest suflet de un astfel de haos a sentimentilor contrare, pentru a'l face să treacă de la îndoială la speranţa vieţei viitoare, de aceia şi el sătul de vanitatea şi desfrîul vieţei laice, atras de liniştea vieţei laice, atras de liniştea vieţei monahale, părăseşte lumea pentru a se închide într'un schit spre a trăi la umbra unei mănăstiri de maice.

Iată şi la bătrîneţe o ideie strengărească.

Turburat şi emoţionat de mărirea necunoscută a acestui spectacol devine uimit. Aici în inima codrului, frumuseţea naturei îl consolează de inconstanţa lumei. In fond are rezon în antipatia lui, fiind-că aceste apreciaţiuni severe, nu au nimic de exagerat, el a trăit într'un mediu de cultură foarte original.

Cît aş dori în calitatea mea de profan să asist la hirotonisirea lui ca frate, fiindcă aceste ceremonii, sunt solemne şi regulate prin etichetele cele mai minuţioase.

Eu nu cunosc pentru cei vii un alt mormînt mai comod şi mai subteran ca schitul.

Cucul în tinereţe, ca liber cugetător cu ideile lui moderne, ducea o nouă formă de viaţă în o societate formată pe starea naturei.

Fără tendinţi a distruge morala Evangheliei, fără a provoca vre-o duşmănie de un ordin social.

Ajuns la poarta vieţei nu are de cît o singură gîndire conchisă ca o formulă matematecă adică a trece la a doua educaţie religioasă sau mai bine zis monastică.

Iată cum a păşit pe calea sufletului, pipăind ca un copil care se învaţă a merge, şi pas cu pas, parcnră calea lungă care 'l separă, în al cărei concert vra ca să trăiască pentru a gusta deliciul paradisului necunoscut.

Pentru el acum, natura nu are de cît o culoare, unde toate obiectele, par acoperite cu crep.

Iată portretul cucului, pe care l'am făcut cum mam priceput, nu ştiu dacă posteritatea îi va ridica vre'o statue.

Incă un cuvînt: toate păsărelele aflînd de călugăria cucului fură cuprinse de o profundă melancolie şi o greutate ce le apasa inima, ceia ce făcu să cheme în sanctuarul memoriei lor imaginea acelora care de şi a avut infidelităţi totuşi a fost atîţea ani farmecul, interesul şi dulceaţa vieţei lor, ele îl judecă mai mult după sentimente de cît după acte. Cucul a păcătuit fără îndoială, dar acum expiază cu cruzime şi dacă ele au suferit de inconstanţa lui, totuşi a vieţuit în deajuns.

De aceia nu trebuie nici să'l condamnăm nici să'l plîngem.

Această ţară liberă unde fie care are locul sub soare, a deşteptat cucului un sentiment patriotic de natură nostalgică, care supliază sărăcia inspiraţiilor morale şi confiscă privirile asupra lui.

Ultime informaţii

D. A. A. Bădăreu va sosi în Iaşi în ziua de 1 Mai, cu expresul de 6 ore.

D-nii Chaumat şi Monnier, primul arbitrul comunei Iaşi, celalalt al uzinei centrale de electricitate din localitate, vor sosi în Iaşi în seara de 1 Mai.

La 2 Mai va începe, în sala de dezbateri a consiliului comunal, judecarea diferendului ale cărui detalii sunt cunoscute cetitorilor noştri.

Ceilalţi arbitri sunt: d. A. A. Bădăreu, al primăriei şi d. P. Missir, al societăţei.

Pledoariile, în limba franceză, se vor face de d-nii G. S. Cristofor, pentru comună şi de d-nii M. B. Cantacuzino şi O. A. Teodoreanu, pentru societate.

Compromisul se va încheia luni 30 April.

Se zice că părţile în litigiu ar fi convenit şi asupra persoanei supra-arbitrului care va fi stipulat în compromis.

Conservatorii din Vaslui au fost convocaţi pentru Duminică, spre a se consfătui asupra reconstituirei comitetului executiv al partidului.

Prefectul Iaşului. Marele partid liberal ieşan nu are prefect de judeţ şi aceasta în chiar timpul perioadei electorale.

Asupra unui lucru s'a putut cădea de acord: numirea unui director de prefectură în persoana d-lui Gh. Cherbach.

Dar şi această numire are cîntecul său: d. Chernbach e director dar nu pentru ca să fie director, ci pentru ca aparenţele să fie salvate, să nu se spuie că prefectura nu este condusă de nimene. In realitate, însă s'a făcut acest lucru pentru ca dirigiuirea în vremea alegerilor să fie în mîinile d-lor Poni—Stere şi nimene să nu poată contraria acţiunea lor.

In privinţa d-lui Chernbach, d-sa a fost numit numai provizor, pînă se va putea ca să fie numit în magistratură, căci acest lucru îl urmăreşte d-sa.

Unii au crezut că d-sa va fi director în timpul alegerilor şi că apoi va fi numit prefect de judeţ. Lucrul nu este însă exact. Viitorul prefect nu va fi, d. Chernbach ci acela dintre candidaţi care va fi respins de alegători.

Bine înţeles nu în cazul cînd candidatul căzut ar fi d. Georgel Mărzescu sau vre'un Constandache oarecare.

Aşa a decis gravul comitet de şapte, aşa va fi!

Mîine se va face la Craiova contopirea cluburilor conservatoare din acel oraş.

Credem a şti că d. Take Ionescu va fi ales president de onoare; prinţul Barbu Stirbei, vice-president de onoare şi N. Econonu, preşedinte activ al clubului.

Subscripţia noastră.—Depunând la casieria comunei Iaşi, suma de 315 lei rezultată din subscripţia pentru familiile victimelor dela Sârca, am primit ieri, din partea comisiunei interimare adresa ce urmează:

Domnule Redactor,

Am onoare a vă face cunoscut că s'a primit suma de 315 lei adunată prin lista de subscripţie în profitul victimelor catastrofei de la Sîrca pentru care vă aducem viile noastre mulţumiri.

Primiţi, vă rog, asigurarea consideraţiei mele.

p. preşedinte *P. Fîntînaru.*

Secretar Gall.

Cluburile conservatoare din Huşi se vor contopi Duminică 29 c. D. Teleman va fi proclamat president al clubului.

Cucul de astăzi, cu inima şi crierul fasonat după mersul timpului nu mai e acea dulce realitate cu caracter antic moral, pe cari bătrînii noştri săteni îl povestea cu drag.

Muind pana în cerneala memoriei aş fi dorit să inveşmîntez viaţa lui în purpura vremilor, căutînd să mă identific cu ei, dar nu am putut clasa bine ideile, ele cer un lung timp de incunbaţie, care mă făcea să'mi pierd răbdarea mai cu seamă acum cînd primăvara bate la uşă; cu toate acestea am încercat, dar cînd începeam să ţes pe războiul realităţei, nu'mi ajungea urzeala pentru a termina stofa începută.

Dr. Antoniu

Curţile şi tribunalele vor reincepe a lucra cu incepere de la 30 c.

In aceiaşi zi se vor trage la sorţi magistraţii care vor presida biurourile electorale.

D. G. Săndulescu, prefectul poliţiei, a sosit a sosit astă-zi în Iaşi. venind de la Bucureşti.

D. C. Stere, fost prefect al judeţului, a plecat ieri seara la Bucureşti.

Mai mulţi băieţi au ademenit ieri pe o fată în vrîstă de 14 ani, au dus'o pe şesul Bahluiului unde au necinstit pe tînără copilă.

La 11, 12, şi 13 Mai se va ţine în capitală congresul anual general al medicilor. In acest congres se va discuta între alte chestii şi modificarea legei sanitare.

In şedinţa sa de sîmbătă seara, clubul liberal va alege un comitet electoral, care se va ocupa, în primul rând, de întocmirea candidaţilor la alegeri.

Până joi, 3 Mai, numele candidaţilor vor fi oficial cunoscute.

D. Gh. Kernbach, noul director al prefecturei de judeţ, a depus jurământ, înaintea d-lui Stere, încă de alaltăieri.

La post, d. Kernbach s'a prezintat abea astăzi, dar n'a putut efectua nici o lucrare de oarece s'a omis a-i se da delegaţie specială din partea ministerului.

S'a intervenit telegrafic pentru obţinerea acestei delegaţiuni.

In arestul jandarmeriei din Grozeşti s'a întâmplat o sinucidere: un anume Ioan Petroi, din acea comună, inplicat în furturi de vite, fu arestat. Profitând de faptul că se găsea singur în închisoare, Petroi se spânzură, cu o curea, de o grindă.

El a sucombat.

In comuna Rapile, judeţul Bacău, s'a comis o crimă oribilă în următoarele condiţiuni: locuitorul N. Covaci trăia în concubinaj cu femeea Catrinu Ghiarcă. In urma unor dese scene de gelozie, noaptea trecută Covaci lovi cu toporul pe femee. Aceasta sucombă, cu toate acestea asasinul, nesatisfăcut încă, luă un cuţit şi tăie cadavrul în bucăţi.

Sîmbătă 28 c., se va representa pe scena Teatrului comunal din Bacău piesa „Mătuşa lui Carol". Această representaţie se joacă cu rolurile interpretate de persoane din elita bacăoană, ca avocaţi, profesori, doamne din societate, etc. Dl. Penel, artistul din Iaşi, dă concursul său interpretînd creaţiunea sa, rolul Mătuşei.

Venitul acestei representaţii va servi ca ajutor şcoalei profesionale din localitate.

Cetăţenii din Bacău iau cu asalt biletele pentru acest festival artistic şi de bine-facere.

Am anunţat că s'au făcut noui concentrări în armată pe ziua de 1 Mai. Faptul că între cei chemaţi, se aflu foarte mulţi funcţionari a determinat autoritătile să intervie pentru scutirea lor.

Se afirmă că Direcţia generală a C. F. R. ar fi hotărât să servească, drept pensiune, salariul întreg urmaşilor funcţionarilor cari au murit cu prilejul catastrofei dela Sârca.

Astăzi, *Isvorul Tămăduirei*, hramul bisericei Golia din Iaşi, un serviciu divin, la care a asistat multă lume, a fost oficiat la acea biserică.

In curînd Iaşul va avea deosebita plăcere de a asista la concertul pe care domnişoara Maria Marin îl anunţă în sala Teatrului Naţional.

D-ra Marin e o foastă elevă a conservatorului din Viena şi a maestrului Savur de la care talentul seu distins, a luat o amploare şi o strălucire deosebită.

Publicul ieşan era să mai aibă prilejul de a asculta pe această pianistă de forţă care în scurta sa carieră artistică numără deja succese mari şi frumoase. Imprejurări neprevăzute au împiedicat atunci ca d-ra Maria Marin să se afirme şi la Iaşi. De astă dată, însă, vom putea admira puternicu-i talent.

In treacăt putem enumera astfel un concert dat la Viena în 1904, o audiţiune muzicală la Palatul regal în 1902, şi mai multe alte concerte, în care s'a distins mai cu samă prin poetica şi pasionata interpretare a lui Beethoven şi Chopin.

Nu ne putem de asemenea opri de a releva încă faptul că nici odată natura n'a dat figurei unei artiste mai caracteristică expresie, şi o mai strălucitoare frumuseţe. In ochii şi în figura domnişoarei Maria, se iradiază tot focul sacru de care artista e însufleţită, toată poezia sufletului său delicat şi duios.

Comisiunea interimară a hotărît să achite din fondurile comunale suma de 3000 lei ce-a fost cheltuită de direcţiunea teatrului cu repararea mozaicului.

Până la angajarea unui director al teatrului naţional, direcţiunea va fi incredinţată la doi societari, din care unul pentru drame şi celalalt pentru comedii.

Suma necesară pentru achitarea orchestrei teatrului va fi redusă de la 4.200 la 3000 lei.

Astă-zi după prînz s'a întîmplat un caz nenorocit în strada Procopie, la casele locuite de d. Isidor Barber, mare comerciant de spirturi.

Doamna Barber, soacra neguţitorului, era ocupată cu prăfuirea unor geamuri, când, neobservând că geamlîcul de sus era deschis, şi atingânnu-l, el i căzu în cap. Nenorocita femee a sucombat.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 27 Aprilie

Regele şi despăgubirile

Bucureşti.—M. S. Regele a primit eri în audienţă delegaţia aleasă în ultima întrunire a agrarienilor şi însărcinată a expune Suveranului situaţia agrarienilor în urma devastărilor. Delegaţia era compusă din d-nii Dobrescu fost prefect de poliţie a Capitalei şi mare proprietar, Noita, mare proprietar din Teleorman, Ghilţu, fost deputat şi mare proprietar din Dolj, Colibăşeanu, fost senator şi mare proprietar, Soare Oprea şi alţii.

Delegaţia a expus M. S. Regelui trista situaţie în care se află agricultorii în urma devastărilor—şi au cerut sprijinul Suveranului pentru ca să acorde despăgubiri reale celor sărăciţi de urgia de astă primăvară.

Regele a ascultat cu multă atenţiune doleanţele agricultorilor şi apoi a răspuns:

— *Se cuvine ca proprietarii şi agricultorii să fie despăgubiţi de daunele cauzate dar numai pentru pagubele agricole. Imprejurările grele prin care trece acuma ţara impune tuturor jertfe şi deci şi agricultorii păgubiţi nu trebue să exagereze pretenţiunile lor.*

Suveranul a adăugat apoi:

— *Ştiu că unii prefecţi n'au avut tactul necesar în ast-fel de împrejurări şi că au intervenit în raporturile dintre ţerani şi proprietari într'un chip cum nu trebuiau să intervie. Mai ştiu că unele administraţii au crezut că-i bine să înformeze în mod inexact guvernul. Se ştiu toate.*

Suveranul a repetat, în cele din urmă, promisiunea că va interveni pe lîngă guvern dar numai pentru pagubele agricole.

Delegaţia a declarat M. Sale că ar fi mulţumiţi dacă ar fi despăgubiţi pe jumătate numai din pagubele suferite.

D. Dobrescu a spus apoi că dacă proprietarii şi agricultorii nu vor primi o despăgubire reală, nu le mai remîne de cît să desfacă restul de avut ce mai au şi să plece din ţară.

— *Aceasta n'ar fi patriotic, a obiectat M, S. Regele.*

— *Ne-au necinstit femeile, a ripostat d. Ghilţu.*

— *Am auzit de aceste grozăvii dar nu mi-a venit să crez că sunt adevărate, a respuns Suveranul.*

Impresia delegaţilor este că Suveranul va interveni pe lîngă guvern pentru despăgubirea daunelor în ce priveşte cerealele şi instrumentele agricole distrus.

Reclamaţia d-nei Kogălniceanu

Bucureşti.—D-na Kogălniceanu reintoarsă de la Giurgiu, s'a prezentat procurorului general şi a reclamat contra tratamentului la care este supus soţul ei Vasile Kogălniceanu.

Ast-fel intre altele d-na Kogălniceanu a aratat cum geamurile de la ferestrele din odaia în care se află arestat soţul ei au fost acoperite cu hîrtie pentru ca lumina să nu strebată; directorul îi refuză hîrtie de scris; deşi s'a trimis o plapomă Vasile Kogălniceanu a fost silit să doarmă descoperit în nopţile friguroase; de 16 zile de cînd se află arestat Kogălniceanu n'a fost supus nici unui interogator şi că voind să trimită o plîngere telegrafică ministerului de justiţie, directorul penetenciarului i-a restituit-o după cîteva ceasuri spuindu-i.

— D. Substitut n'are vreme să citească ast-fel de fleacuri.

Fuziunea la Galaţi

Bucureşti.—*Eri s'au întrunit la clubul conservator din capitală d-nii P. P. Carp, Al. Marghiloman, N. Filipescu cu d-nii Const, Piesnilă şi Leonida Aslan din Galaţi.*

S'a decis ca să se aleagă un comitet compus din toate elementele conservatoare şi anume: Victor Macri, Gogu Robescu, Em. Vulpe, Al. Neculescu, Leon Cantacuzin, Anton Doiciu Moise Pacu, Leonida Aslan şi Zaharia Chiru.

10 Mai

Bucureşti.—M. S. Regele şi-a exprimat dorinţa ca paradele de 10 Mai să se facă anul acesta cu obicinuitul fest.

Se proectase, precum se ştie, ca acele festivităţi să n'aibă loc anul acesta din cauza concentrărilor.

Listele electorale

Bucureşti.—*Spre ştiinţa alegătorilor şi a birourilor electorale, se va publica un comunicat în* Monitorul Oficial *prin care se va da ştiinţă că votarea, la viitoarele alegeri din Mai, se vor face după listele electorale nuoi, adică acelea din 1907.*

Furt la Banca Naţională

Bucureşti.— D. Eugeniu Carada lucra astă-zi la biroul său de la Banca Naţională şi avea pe birou o sumă de 32 mii lei în bilete de cîte 100 lei. Părăsind biroul unde se întoarse peste puţin, d. Carada coustată dispariţia celor 32 mii lei.

Se ancheteză.

D. Haret

Bucureşti.—Chiar liberalii afirmă că d. Haret va demisiona din minister, spre a evita unele interpelări cari ar fi semnate pentru guvern.

Dacă d. Haret va fi ales president al Camerei, nu se poate afirma încă.

Regele despre Casa Rurală

Bucureşti.—*In cursul audienţei pe care delegaţia marilor proprietari a avut'o ieri la Palat, M. S. Regele a atins şi chestiunea crearei unei Case rurale.*

Suveranul a zis că crearea unei asemenea bănci agrare n'ar fi un idial, întrucât ea ar fi dăunătoare marei proprietăţi. Idealul adevărat ar fi, a declarat M. S. că proprietarii să-şi cultive ei singuri proprietăţile şi să sub-arendeze părţi şi ţăranilor. Ţaranul, la rândul său, să facă economii ca să-şi poată cumpăra în urmă moşii.

(*Declaraţiunea Suveranului privitoare la Casa rurala, dovedeşte că ştirea dată mai de mult de «Opinia» că se va renunţa la proiectul Casei rurale, este perfect exacta*).

Comitetele electorale

Bucureşti. — Comitetul executiv liberal a decis ca în fiecare judeţ să se instituie un comitet electoral care va avea căderea de a fixa lista candidaţilor partidului.

D. Dim. A. Sturdza va aproba acele candidaturi şi numai atunci ele vor deveni definitive.

Mişcarea prefectorială

Bucureşti.—Demisia d-lui dr. Radovici, prefect de Vaslui, a fost acceptată, pecând acea a d-lui Ilariu Isvoreanu, prefect de Mehedinţi, a fost respinsă.

Se dă ca sigură numirea d-lui Eduard Ghica ca prefect de Vaslui.

Campania electorală

Bucureşti—Pînă acum se anunţă următoarele candidaturi ale fruntaşilor politici:

D. P. P. Carp, la col. I cameră, Covurlui.

D. Dim. Sturdza, la col. I Senat de Tecuci împreună cu d. General Averescu.

D. Take Ionescu, la col. I cameră, Romanaţi şi Dolj.

D. Căpităneanu, la col. I cameră R.-Vîlcea.

Din partea dezidenţei liberale din Buzău, va candida d. Const. Iarca.

D. General nu-şi va pune nicăiurea candidatura.

Atacul socialiştilor

Paris.—*Mîine vor lua sfârşit în parlamentul francez dezbaterile asupra discuţiunei cu privire la acţiunea anti-socialistă a actualului guvern.*

D. Jaurès luînd cuvîntul va rezuma motivele pentru care partidul socialist luptă în contra actualului guvern şi va declara pe Briand de trădător al cauzei socialiste iar pe Clémenceau reacţionar.

Lui Jaurês vor respunde d-nii Briand şi Clémenceau. Cu tot atacul socialiştilor este sigur că guvernul va obţinea o mare majoritate.

Situaţia în Serbia

Viena.—Ziarul „Die Zeit" află din Semling că la Belgrad circulă zvonuri foarte temeinice despro apropiata abdicare a regelui Petru.

Numeroase ziare, între care şi „Vecerna Nowosti", anunţă că ziua de 29 Iunie, onomastica regelui Petru va aduce dupe o schimbare în forma şi felul guvernărei statului sîrb.

Situaţia este dificilă din cauza atitudinei regicizilor care sunt nemulţumiţi de guvernul Pasici şi care ameninţă pe rege dacă îl menţine pe acesta ca şef de guvern. Pe de altă parte partizanii lui Pasici ameninţă cu obstrucţie dacă şeful lor fi înlăturat.

Din cauza acestei stări de lucruri s'au produs alarmantele versiuni cu privire la abdicarea regelui.

Demisiunea lui Golowin

Petersburg.—Deşi Golowin a declarat la Moscova că n'are nici un motiv să demisioneze din presidenţia Dumei pare sigur însă, că nu se va menţinea.

Intreaga stîngă este contra lui şi la un eventual vot de blam, nici dreapta, nici cadeţii n'ar vota pentru el.

Ca succesori sunt indicaţi Mafnacoff sau Creschienko.

Proces interesant

Viena.—D-rul Luger, primarul capitalei Austriei, a intentat proces inginerului Prachten pentru că într'o întrunire publică a acuzat pe d-rul Lueger că pe ascunse a reuşit să-şi creeze un venit de 160.000 coroane.

Inginerul Prachten a negat, însă, înaintea judecătorului că ar fi spus aşa ceva şi a refuzat or-ce altă explicaţie. Din această cauză Lueger a dat judecăţei ziarele „Neues Wiener Journal", şi „Deutsches Taggblat" pentru că în dările de seamă asupra acelei intruniri au publicat acele lucruri.

Nuntă

Viena.—*La biserica rusească de aici s'a oficiat eri căsătoria d-rei Lahovary, fiica ministrului Romîniei în Capitala Austriei, cu d. Plagino.*

A azistat un public imens.

Intregul corp diplomatic, toate notabilităţile Vienei şi întreaga colonie romînă.

La ora 3 a apărut în biserică contele Paar, aghiotantul superior al împăratului care a exprimat tinerilor căsătoriţi felicitări în numele împăratului Austriei.

Serviciul religios a fost oficiat de preotul dr. Ciobanu.

D. PEKELMAN
DENTIST

s-a mutat în casele noui ale d-lui architect V. Hălăceanu, strada Alexandri, peste drum de locuinţa d-lui dr. Negel.

De vînzare din cauza plecărei din localitate casele din str. Cogălniceanu No. 24 şi 26 afectate la Creditul Urban, producînd un venit anual de peste 3000 lei, se vînd cu 42.000 lei.

MAGASINUL de MOBILE
HIRSCH—Iaşi

Mare deposit de *Mobile* **Dormitorii, Sufragerii**, *Saloane* tot ce este mai nou şi frumos, prima calitate. *Paturi de bronz, extra Noptiere, Lavabouri, Toilete* numai marfă bună. Portiere, Draperii, Perdele de la 25 lei fereastra.
COVOARE de toate mărimele.
STOFE p. MOBILE de la 2 lei m.
Scaune pentru biurouri, *Sufragerii* cu *piele* de la 18 lei. Vergi de bronz 70 bani complect pentru Brise-Bisse.
Cel mai bine asortat magasin de MOBILE din Ţară.

ANUNCIU

Un tînăr avînd scriere frumoasă şi cunoştinţi de comptabilitate, se caută pentru biroul *fabricei de frînghii* de la Copou.

Ofertanţii vor prezenta ofertele lor în persoană, în fiecare zi de lucru, de la orele 8—12 a. m., la biroul fabricei (Copou).

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Sansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat clienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagin Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai de de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatisre* acute şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacist i.*

R

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

c

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

u Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el. este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĔ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

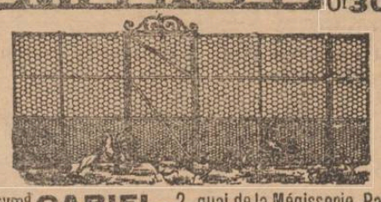

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Cloture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 80
Poule-Bouillies, pour 20 Places.....	7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
« » » » IV, 30 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare, 35 | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 134.—Duminică 29 April 1907

SITUAȚIE GREA

Nu cunosc situație mai grea de cât aceea pe care o vor avea-o candidații partidului liberal în ajunul alegerilor generale.

Prima cauză a acestei situații rezidă în împrejurările grave prin care trecem, în însemnătatea excepțională pe care o au alegerile însăși și în faptul că voința manifestată a colegiilor are a da îndrumarea politicei noastre în viitor.

Lucrurile nu mai pot merge așa cum au mers pînă astăzi. Minciuna înflorirei noastre economice s'a arătat în toată goliciunea ei,—problema socială a țărănimei s'a pus în mod așa de imperios, că nu mai poate fi amînată.

In ce mod se va face îndreptarea care e soluția care poate asigura liniștea țării și putința ei de a merge înainte pe calea propășirei?

Dacă partidul liberal ar veni cu o operă schițată, cel puțin în trăsăturile ei principale sau dacă ar putea invoca un sistem adoptat, încă, din cauza preocupărilor generale, s'ar putea întîmpla să se întîlnească cu aprehenziunea, și mefiența cetățenilor.

Dar sentimentele aceste pot lua o intenzitate deosebită și proporții mari față cu lipsa de hotărîre și de orientare cu care se înfățișează partidul liberal.

In fapt, pe ce cuvînt vor cere candidații guvernului, mandatul constituțional? Pe baza cărui program de acțiune? In puterea căror principii de aplicat împrejurărilor?

In noaptea conștiinței liberale, soluțiile relelor de care suferim nu lipsesc. Ele plutesc însă, ca ceva nesigur, ca ceva nebulos Fiecare se ferește să dea ideilor sale o formă concretă, fiecare ezită de a materializa propunerile ce le are de făcut.

Veni-vor dar iarăși cu vechile clișee? Ar fi o încercare primejdioasă. Timpul vorbelor goale a trecut; nimeni nu se mai lasă amețit de tiradele sforăitoare ale școalei demagogice și de promisiunile amăgitoare.

Sau vor invoca manifestul regal? Dar acesta nu e un program. In afară de cîteva indicații, colorate de un spirit aproape revoluționar, nepotrivit cu împrejurările și primejdios chiar pentru organizarea noastră politică și socială, manifestul nu cuprinde nimic precis, și nici macar nu reprezintă vederile majorității liberale.

In nici un chip dar, și sub nici o formă, partidul liberal nu va putea justifica cererea pe care o va adresa alegătorilor. Vorbele sale vor răsuna falș în urechile celor mulți care așteaptă de demult cuvîntul adevărului. Și sforțările de a amăgi buna credință a acelor pe care vecinic i-a amăgit cu vorbe seci, nu va avea nici un rezultat.

Poate se va mai găsi vre unul, ici colo, care se arunce un manifest incendiar, vre-un „Vreți pămînt?“ vr'un „Vreți votul universal?“ — și poate se vor găsi încă și în rîndul cetățenilor naivi, care vor crede în adevărul reformelor liberale. Dar în genere nici candidații, nu vor mai scormoni lucrurile aceste delicate, nici alegătorii nu le vor mai asculta.

Sîngele varsat în ultimul timp, este prețul marei experiențe care ne-a deschis ochii tuturor. E prea scumpă deci lecțiunea aceasta de experiență, pentru ca să nu ne folosim de ea, și pentru ca să recădem așa de curînd în vechile erori care au făcut nenorocirea noastră.

Alegerile generale din Maiu, vor fi prin urmare și o dovadă puternică de învățătura ce am știut să tragem din evenimentele recente. Slăbăciunea noastră, ar însămna că dezastrul ce s'a abătut pe capul țarei n'a avut nici un răsunet în inimile noastre,—că am rămas un neam osîndit de a cădea din greșală în greșală, pînă la peire.

Dar ele nu vor invedera o asemenea slăbăciune, ele vor da rezultatul așteptat, care nu poate fi de cît înfrîngerea demagogiei liberale.

Și de aceea spuneam, că în urma evenimentelor desfășurate, sub puterea împrejurărilor actuale, și în fața rezultatului probabil, situația candidaților la locurile de deputați și senatori, rămîne dacă nu o situație disperată, în tot cazul una cu desăvîrșire ingrată.

Dar campania e deschisă, lupta declarată, — și în curînd vom avea prilejul de a putea sprijini cu exemple și fapte aprecierile juste pe care le-am expus mai sus.

Unde ie programul?

Trebuia un motiv, care să lămurească pricina disolvărei Camerilor și acel motiv a fost găsit: „țara trece prin imprejurări grele“.

Dar ce va face guvernul pentru inlăturarea acestor „imprejurări grele?“ Care este programul guvernului?

D. Sturza a omis să lămurească acest punct atît de delicat. Nu din cauza răgușelei, dar fiindcă că guvernul n'are pregătit nici un proect in chestia agrară.

Manifestul ce l'a dat guvernul, in numele M. S. Regelui, nu poate fi intrebuințat ca platformă electorală, fiindcă numele Suveranului nu poate fi intrebuințat in manevre electorale.

Acel manifest are ca punct principal Casa rurală și M. S. Regele s'a pronunțat contra creărei ei.

Prin urmare unde ie programul? Și dacă nu ie program, de ce s'au disolvat Camerele și cu ce se vor înlătura „grelele imprejurări“.

„Grelele imprejurări“ și „momente de grea cumpănă“ au trecut de mult în dicționarul banalității extra-ordinare. Cu ele nu poți salva o situațiune.

Dacă guvernul ar fi avut program și și l'ar fi citit camerelor conservatoare și dacă, ceea ce este prea probabil, acel program n'ar fi cadrat cu ideile și vederile partidului conservator, disolvarea ar fi fost naturală.

Dar noi nu regretăm disolvarea, ci cătăm să arătăm că, ori cînd și ori cum, colectiviștii au ramas aceeași, că, în situația de față chiar, ei fac politică electorală, nu de idei.

Partidul și guvernul au dorit alegeri generale, spre a evita 2 lucruri foarte grele: proclamarea fuziunei conservatoare in tot restul țarei și spre a evita inmulțirea disidențelor liberale.

Acestea sunt de fapt „imprejurările grele“. Programul, insă, este o „imprejurare ușoară“ și de aceea s'a trecut peste el pur și simplu!

Intre scenă și realitate

O femee caritabilă, logofeteasa Balș, a testat o bună parte a averei ei Spiridoniei din Iași, cu condiția, între altele, de a crea un azil de bătrâne în Iași.

In acel azil, situat—pare mi-se—în str. Română, se adăpostesc și se hrănesc nu știu cîte femei bătrâne, rămase vadane, fără sprijin—și ele ar fi luptat greu pentru existență, ar fi recurs la amara pâne a cerșitului, dacă n'ar fi fost logofeteasa femee de inimă și cu dare de mână.

Dacă vatra aceia a calicelor moșnege se află sub diriguirea epitropiei sf. Spiridon, este natural—politicește vorbind—ca gravele comitete politice, comitetele de 7 sau de 9, să inventeze locmale și la acea vatră.

Și așa s'a întâmplat un lucru extraordinar: la azilul de bătrâne al Spiridoniei a fost numit intendent un *actor, societar de I-a clasă la teatrul național din Iași.*

Nu un societar dramatic de cl. I aflător în pensiune, ci în plină activitate!

Intre repetiție și spectacol, actorul va fi intendent al azilului de bătrâne.

El va fi jucat rolul unui conte, care se ruinează la Monaco, care are cai de curse la marile hipodromuri—spre a se reîntoarce la acea tragi-comică realitate. Să inspecteze babele și să numere sarmalele din oală.

Când politica, dătătoare de locmale, atrase pe actori în cluburile politice—lucrul era deja curios. Astă-zi se servește o locma unui actor: i se dă un post de intendent.

I s'ar fi putut servi ceva în legătură cu meseria lui. Sau, dacă a fi intendent al unui azil cere anume aptitudini, actorul acela, dacă tocmai el le întrunește, ar fi putut fi detașat de pe scenă la azil.

Dar așa cum s'a făptuit lucrul, acest cnmul groaznic în toată comicăria lui, nimeni nu-l va crede.

Și, totuși, faptul este pertinamente exact: pe însemnarea de societar dramatic de clasa I al teatrului național din Iași, actorul va adăogi și pe acea de „intendent al azilului de bătrâne“.

Ion Brătianu, pe timpul a-tot-puterniciei lui, făcuse medic primar pe un căpitan în retragere.

Istoria se repetă.

„UNII PREFECȚI“

M. S. Regele a primit alaltăeri o delegațiune de mari proprietari. In cursul audienței veni vorba și despre acei faimoși prefecți, cari ar fi dorit să tranșeze chestiunea agrară, dupe modelul concis ce existase în vremuri in redacția Contemporanului *de la Iași.*

Suveranul nu s'a arătat prea încîntat de modul de-a vedea al diverșilor Lupi, cari, agitatori criminali până în ajun, ajunseră, peste noapte prefecți.

Suveranul a declarat că știe că unii prefecți și-au permis să se amesteee în raporturile d'intre țărani și proprietari sau arendași și că, unii prefecți au adresat rapoarte false asupra situațiunei.

M. S. Regele s'a asociat deci la indignarea ce a produs'o acea purtare a unora din prefecți și cu toate acestea vedem că, nici măcar acum, cînd a sosit vremea alegerilor, unii prefecți și mai ales bunul domn Lupu—n'au fost urniți din loc spre a concura la alegeri.

Faptul ni se pare foarte straniu și fără a ne deda la comentarii, sperăm, că măcăr acum; cînd părerea Regelui asupra acelor prefecți este cunoscută—se va face dreptate indignărei generale și județele vor fi scapate de acei moderni zapcii, cari fac mult rău înăuntrul Țărei și o compromit în afară.

CATE-VA NOTE

Comunicată de un naiv: „dv. protestați în ziar contra scumpetei cărnei și tot dv. anunțați că, la Paris, un cap de bou s'a vîndut cu 4000 de lei“.

*

Un artist societar al teatrului din Iași a fost numit... intendent al unui azil de bătrîne. Ce-ar fi dacă o bătrînă a acelui azil ar fi numită primamoreză la teatru?

Vorba ceea: dacă ie bal, bal să fie.

*

„Nici un om—scrie un autor german—nu este în stare să înăbușe tusa și sunt regi, cari vor să înăbușe popoare“.

Iar d. Sturza nefiind în stare să înăbușe tusa, a uitat să înăbușe și datele la cari vor avea loc alegerile!

*

D. Cristu Negoescu publică în *Vulturul* o statistică a ziarelor și altor publicațiuni ce apar în Romînia.

Nimeni n'a știut că în țară la noi ar putea exista atîtea publicațiuni și, mai ales, că unele din ele poartă titluri suggestive. De relevat, între multe altele, una ce apare sau apărea la Brăila sub titlul *Dandanaua Brăilei.*

Titlu prea potrivit pentru situația politică din acel oraș. E regretabil că *Dandanaua* nu apare zilnic!

*

Un deputat, cunoscut ca om foarte distras, primește prin prefectură, invitațiunea de a fi mîine față la redeschiderea Parlamentului.

Un prietin intreabă pe deputatul distras ce conține plicul prefecturei.

Iar deputatul, convins că spune adevărul:

— O invitație la o inmormîntare.

*

Din Focșani.—Până acum dinastia Săveanu înumărînd ca majori bărbați, numai pe tatăl Primar, fiul prefect și ginerile politaiu în perspectivă, se așteaptă majoratul unor nepoți ca să mai ocupe și cele alte servicii publice uzurpate pînă atunci de alți liberali.

De acolo fericire va fi pentru județul nostru; căci el a fost înființat pentru bucuria dinastiei Săvenilor!

*

Campania electorală este deschisă în Putna.

Săvenii au inaugurat'o prin a da ordin polițiștilor să smomiască slugile de pe la opozanții adevărați, să rămîe de Paște fără servitori. Au înțăles prin asta să-i reducă prin foame, căci agenții în special asupra bucătăriițelor s'au repezit.

OAMENI ȘI LUCRURI

TINEREȚE

Din umbra grădiniței văzui desenîndu-se de departe silueta lui sveltă, legănîndu-se par'că în mîndra uniformă de elev. Intră și adunîndu-și tot curajul cerut de o atare delicată împrejurare, mă întrebă cu hotărîre dar nu fără tremurare în glas:

— Se poate publica ori nu?

In momentul acela privirea de licean anemic dar inteligent scinteia de curiozitate, de nerăbdare, de frică și de speranță în acelaș timp. Se cunoștea că se află într'un moment deciziv, că era vorba de a se hotărî soarta unui vis suprem, că el se află la o cotitură a drumului între vis și dezamăgire...

Intrebarea lui era referitoare la o schiță — prima schiță așternută de el, sub impresia cetirilor și meditărilor sentimentale la care se dedă orice elev în prima epocă a inspirațiilor, cucerit de mrejele imaginației care stă sub stăpînirea celor dintâi bucăți literare ce i-au căzut sub ochi, încercare de diletant care poate însă uneori să cuprindă miezul unui viitor talent. Și cine ar avea curajul să nu sprijine, să nu ajut pe un începător, convins că descurajarea acestuia ar constitui o lovitură grea și temîndu-se ca nu cumva să nu fi înnăbușit o adevărată manifestare a talentului de mîne?

— Schița nu ți-am citit-o încă toată, dar voiu citi-o numai decît.

Privirea lui, la auzul cuvintelor acestora, se potoli par'că din vioiciunea ei într'o subită înnourare. Cum poate cineva răspunde cu atîta nepăsare și răceală că n'a cetit încă schița lui? Cum poate cineva s'o țină în saltar atîtea zile fără a o ceti? Cum poate să nu împărtășască nerăbdarea și curiozitatea lui și să n'o dee publicității acea schiță care cuprinde primele sale avînturi, prima lui străduință de a eși la lumină, primul pas pe scara cuceririlor și poate a triumfurilor?

Simții la rîndul meu jena și vina indiferenței și sfîrșii cu asigurarea:

— Dar neaparat se publică mîne... Fără nici o îndoială. Poți să le spui la toți...

Acei „toți“ erau neaparat coarda simțitoare a situației. Toți—erau colegii, prietenii, părinții, cunoscuții la care se grăbise să le comunice întâia lucrare și înaintea cărora nu mai avea răbdarea să se arăte, cît timp schița nu vede lumina foiletonului de gazetă. Pentru acei „toți“ în primul rînd, era sforțarea ce cheltuia, era îndrăsneala cu care sfiiciosul elev se înfățișase acum în amurg pentru a se informa de-adreptul și odată pentru totdeauna:

— Se poate publica ori nu?

Și iată-l acum plecînd, după ce-mi smulse de repetate ori făgăduiala că „apare mîni“. Se părea alt om, părea mai înalțat, mai falnic, mai stăpîn pe sine și pe toată împrejurimea și în momentul cînd părăsea grădinița de sigur că împrejurul lui înflorise liliecii goi de floare, că în auzul lui întonau toate păserile codrilor cîntece de farmec și de slavă, era cea mai fermecătoare zi de primăvară pe care o trăia în acest amurg înnourat. Căci frumos într'adevăr e numai primul pas către speranțe, către isbîndă, către vanitate. Urîtul și decepția vine de abia mai tîrziu.

Rodion

„RUSIA ROȘIE“

De sigur că în istoria nici-unei țări din lume nu s'a întrebuințat de atîtea ori epitetul de „roșu“ ca în acea a Rusiei; s'ar părea o potrivire onomatoplecă; o înrudire de...sânge și de sunete în același timp între „Rusia“ și „roșie“. Ca să nu vorbim de nenumăratele scrieri revoluționare propriu zise, vom aminti numai în domeniul literaturei contemporane „romanul roș“—le Roman rouge“ al lui Mendés, o jalnică și eloquentă epopee a vieței teroriste rusești. Anul trecut a apărut „Rîsul roșu“ al lui Andreef; acum de curînd „Rîs și moarte“—„Rire et mourir“ în care un celebru gazetar povestea suggestive epizode din istoria atentatelor teroriste. Iată acum o nouă scriere în limba engleză: „*Red Russia*“—Rusia roșie—a unui jurnalist englez Foster Fraser, cunoscător al întîmplărilor recente din Rusia. El însuși era pe punctul de a fi victima poliției rusești din Varșovia anul trecut.

Autorul a văzut, a studiat, a analizat actuala stare de lucruri, originele ei, consecințele posibile și singura impresiune ce ne rămîne pe urma cetirei cărții sale se poate rezuma în cele ce urmează:

„Rusia este o națiune fără coheziune, fără credință și fără speranță în viitor, fără călăuză și fără sprijin și care pare a se apropia de o prăpastie necunoscută“.

*

Iată acum și cîteva epizoade văzute și povestite de autor.

Un ofițer și un student se ceartă într'o cafenea din St. Petersburg; ofițerul necăjit de propria sa lipsă de argumente trage asupra studentului.

— Priviți ce a făcut mișelul acesta! strigă studentul rîdicînd mîna rănită și plină de sânge.

Un al doilea gloante sboară. Studentul scoate un geamăt și cade. Incă două lovituri,—apoi încă una: ofițerul își descarcă revolverul în trupul neînsufețit al studentului!

Femeile țipă, dar orchestra cîntă înainte și în alte colțuri ale cafenelei, oamenii rîd și petrec. Se poate că au luat detunăturile drept pocituri ale dopurilor de la gărăfi...

Tînărul a murit. O fată tînără care îl însoția se bocește alături de cadavru, în timp ce chelnerii aduc o cuvertură de pe o masă și-l acopăr ca să nu deranjeze musafirii. Legea nu permite să se rîdice mortul înainte de sosirea prefectului de poliție.

Orchestra întonează un vals. Omorîtorul bea șampanie, rîsetele femeilor răsuuă cu ecou lung și senin. Trece un ceas. Insfîrșit prefectul soseste. Intrarea lui nu face nici-o senzație. El iese liniștit cu asasinul cînd, de-odată, un civil sare din loc: el ține într'o mînă o butelie de șampanie, plină și învârtind-o într'o puternică lovitură crapă capul ofițerului.

Sîngele țîșnește amestecîndu-se în chip dezgustător cu vinul inspumat pe haina elegantă, pe uniforma ofițerului...

„Bravo“ strigă civilii, în timp ce militarul ucigași plecă, de-abea ținîndu-se de brațul prefectului.

Orchestra atacă un cake-wolk...

*

Un tablou luat dintr'o stradă a Varșoviei:

„Brutelor!“ strigă o femee tînără. Sunteți viteji contra femeilor fără apărare! N'ați fost tot așa de falnici în fața Japonejilor“.

E arestată și condusă la cazarmă. In curtea ei se găsește generalul-prinț X.

— Ce ispravă a mai făcut și asta?

— A insultat armata!

— Biciuiți-o! Chiar aici, pe loc și goală cu desevîrșire.

Intr'o clipă numai rămîne un fir pe acest trup sărman tremurînd de frig și în fața tuturor tînăra femee este biciuită în chip groaznic.

Este Rusia roșie de...sîngele unei femei!

*

Și Țarul? Stăpînul tuturor Rusiilor și tuturor cruzimilor acestora?

D. Fraser ne dă un portret fugitiv al Autocratului Nicolae II:

„El nu este nici monstrul abominabil, nici nebunul cu vederile scurte după cum în genere și-l închipuesc mulți: decît e om slab de înger, complect lipsit de inițiativă și nu are nici pic de energie în hotărîrile sale sau în planurile sale. Își trece vremea dînd ordine contrazicătoare și în fond se plictisește, s'ar lăsa de toate,—dar nu are cum s'o facă.

Poporul rus e uneori bun și blînd precum dovedesc chiar unele întîmplări

din lumea neagră a închisorilor. Iată un mic epizod.

Păzitorul şef tocmai sosise.

— Sunt 19 ruşi în curte, zise el, cari şi-au pus în gînd să piară de foame: de două zile n'au gustat nimic.

— Atunci ce faceţi?

— O, răspunse el, prizonierii au dreptul să primească de ale mîncării din partea familiei şi amicilor.

— Dar ceilalţi?

— Ceialalţi? Mor!

Şi dînd din umeri, plecă.

A doua zi aflai că omul acesta, osîndit la moarte de către revoluţionari şi care nu iese nici-odată fără paznici, cheltuia în fiece zi cîte 3 ruble pentru a hrăni pentru a da de mîncare prizonierilor părăsiţi.

*

Fraser mai vorbeşte şi despre chestia evree din Rusia revoluţionară. Eveii sunt maltrataţi în mod crunt de către populaţia semi-barbară care-i ureşte pentru că sunt străini şi străini inteligenţi în deajuns ca să-i bată pe terenul lor propriu.

A.

PRIMA-VARA

Din frigul aspru, am
intrat brusc în vară,
Unde-i primavara?

Era just ist-an proverbul:
Iarna lupul n'a mîncat-o;
Lupul lacom în schimb însă,
Primavara ne-a 'nşfacat-o.

Onomastica M. S. Reginei

Cu prilejul aniversărei onomasticei M. S. Reginei, miniştrii s'au presintat la Palat, iar d. D. D. Sturza a citit următoarea adresă de felicitare:

Doamnă,

Ast-fel e clădită viaţa pământească, că păşesc prin ea nedespărţite veselia şi necazurile, amîndouă menite a întări sufletele şi a le împinge spre muncă tot mai înnălţătoare, tot mai roditoare.

Serbăm de astădată ziua onomastică a Maiestăţei Voastre în timpuri de grele suferinţi şi de mari îngrijiri. Le îndurăm însă cu linişte, căci avem un punct de reazim puternic cînd îndreptăm ochii spre Palatul Regal. Atunci inimele noastre se încălzesc şi uităm de griji şi de nevoi, căci ştim că acolo veghează ochiul pătrunzător şi neadormit al Regelui şi privirea lină şi mîngăietoare a Reginei. Atunci ieasă mai tare la iveală legătura cea temeinică şi tare dintre Dinastie şi Patrie şi se vădeşte la lumina zilei înţelepciunea celor bătrîni, cari au muncit la întemeierea acelei legături.

In asemenea momente privirea dulce a Reginei se revarsă ca un balsam care vindecă toată durerea şi şterge toată suferinţa. In asemenea momente un singur glas răsună în ţară.

Să trăiască Regina noastră! Să trăiască Regele nostru! Să trăiască ani mulţi, ca suferinţele să înceteze şi veselia să înviioreze din nou munca poporului romîn!

NOUTAŢILE ZILEI

Desarmarea. — In camera comunelor, căpitanul Craig a întrebat pe preşedintele consiliului, dacă, în urma refuzului, categoric al Germaniei de a discuta chestia dezarmărei la viitoarea conferinţă a păcei, n'ar trebui oprită concediarea lucrătorilor arsenalului din Woorwich, până ce conferenţa îşi va fi terminat lucrările.

El a întrebat apoi, dacă în urma declaraţiei prinţului de Bülow în Reichstagul german, guvernul englez n'ar avea intenţiunea de a începe imediat construcţia cuirasatului al treilea, cuprins în programul acestui an.

D. Bannermann, preşedintele consiliului a respuns că guvernul englez recunoaşte importanta declaraţiei făcută de principele Bülow. Se poate înţălege, după tonul acestei declaraţiuni că guvernul german doreşte—păstrând părerea sa—să se evite discuţia asupra dificultăţilor şi încurcăturilor altor puteri care sunt interesate în această chestie.

Guvernul englez, doreşte şi el să se ocupe de această chestie tot în acelaşi spirit şi să evite ori-ce acţiune care ar tinde să dea loc la vre-o jenă unei altei puteri, ori care ar fi ea.

Recunoaşte de asemenea că puterile nu s'ar putea ocupa de chestia relativă la cheltuelile de armament decât printr'un acord. Dar guvernul englez nu este actualmente în măsură de a face o nouă declaraţie în chestia programului său de construcţii navale şi de cheltuelile ce necesitează etc.

Cu alte cuvinte—observăm noi—congresul viitor al păcei, va fi..... înarmat până'n dinţi.

***

Din Rusia.—Ţarul a semnat legea de recrutare pe 1907 votată de Duma şi de consiliul Imperiului. Numărul tinerilor chemaţi sub drapel este de 462,950.

Oraşul Tyzowce din guvernământul Lublin a fost distrus de incendiu; 3000 de oameni au rămas fără adăpost.

Asemenea şi azilul protestant din Vasilioskof. Sunt 15 morţi şi 9 răniţi.

***

O zestre...tun.—D-ra Barbara Krupp, a doua fiică a d-nei Kupp din Essen, s'a căsătorit cu Baronul Vilmovschi.

Ea a moştenit dela tatăl său 37 milioane franci şi alte bunuri.

Baronul Vilmovschi este un funcţionar subaltern la ministerul de interne.

***

Telegraful fără fir.—Iată lista staţiilor de telegraf fără fir stabilite până astăzi, pe tot pământul.

Statele-Unite 88, Englitera şi Irlanda 43, Italia 18, Germania 13, Holanda 8, Rusia 8, Franţa 6, Havai 6, Turcia 6, Republica Argentina 5, Brasilia 5, Canada 5, China 5, Indiile occidentale 5, Danemarca 4, Spania 4, Suedia 3, Austria 2, România 2, Gibraltar 2, Panama 2, Insulele Adamon 2, Japonia 2, Belgia 1, Portugalia 1, Malta 1, Muntenegru 1, Norvegia 1, Chili 1, Coasta-Rica 1, Mexico 1, Uruguay 1, Trinidad 1, Birmania 1, Hong-Kong 1, Rusia aziatică 1, Tripoli 1.

In Canada se construesc încă 8 staţiuni. La Varna în Bulgaria va fi stabilită o staţiune pentru a comunica direct cu Italia. Staţia care a fost stahilită în turnul Eiffel va rămânea definitivă. Din acest punct s'a putut obţinea comunicaţii cu staţiile mediterane.

***

Prinţul Fuşimi.—Trimisul extraordinar al Japoniei, a sosit la Londra. Ii s'a făcut o primire grandioasă. La gară a fost aşteptat de prinţul de Galles, ducele de Conaught, principele de Conaught, principele Christian de Schlewig-Holstein, ducele de Fife, ducele de Argyl, lordul Roberts, ambasadorul japonez şi personalul de ambasadă

După prezentările, principele Fuşimi, a trecut în revista garda de onoare, formată de oamenii aparţinând corpului de gardă irlandeză. Apoi a plecat direct la Palatul Bukingham, unde a fost primit de regele Eduard.

Concentrările de primăvară

In vederea concentrărilor de primăvară au fost chemaţi pe la regimentele din cari fac parte următorii ofiţeri.

Regim. 8 Dragoş No. 29 în garnizoana Dorohoiu:

Locot. în rezervă Pantelimon Mihail, Curtea de Argeş şi sublocot. în rezervă Leca Iunius com. Letea, Bacău, Ţăranu A. Iacob, Bucureşti, Scripcă Ion, Iaşi, Rusu Dimitrie, Bucureşti c. Moşilor, A-Vătăjiţei Lupu Niculai, funcţionar, Dorohoi, Popescu Mihail, Ploeşti, Lupu Mihalache com. Pomirla, Dorohoi.

Reg. 3 Dîmboviţa.—Ofiţerii mai jos notaţi se vor prezenta la statul major din oraşul Roman:

Protopopescu C. locot. în rezervă, Bucureşti, Rădulescu Gh. locot. în rezervă, Tîrgovişte, Alex. Iliescu Vătămanu sublocot. în rezervă, g. Titu, Stematiu Dumitru sublocot. în rezervă, Tîrgovişte, Gonzalo P. Ionescu. sublocot. în rezervă, Tîrgovişte, Constantinescu I. Ion sublocot în rezervă, Huşi, Vera S. Nicolae sublocot. Bucureşti, Heliade Rădulescu Mircea sublocot. în rezervă Bucureşti.

Regimentul Rovine 26.—Locotenenţii: Pretorian Marin, Călăreanu Petre, Dumitru Ion, Oroveanu Nicolae.

Sublocotenenţii: Năstasie Constantin, Nedelcovici Ion, Căzănescu Vasile, Călinescu Andrei, Dima N. Ion, Ioanide Cristea, Ionescu Mihail. Ionescu P. Ilie, Ivanovici I. Nicolae, Vaşculescu Avram,

Regimentul Vîlcea No. 2.—Sublocotenenţii în rezervă: Zotu Vasile, Ionescu Gheorghe, Popescu Alexandru, Galu G. Ştefan, Trifu Vasile, Stoiculescu Anastase, Rizescu Victor, Popescu G. Constantin, Duli Mihail.

Regimentul Vlaşca No. 5.—Locotenenţii Miculescu Vasile, Cociaş Sava, Chiriachide I. Gheorghe, Zaharof Ioan, Teişeanu Constantin, Constantinescu Emilian.

Sublocotenenţii: Bălăcescu Victor, Babic Ştefan, Simionescu Alexandru, Ionescu R. Alexandru, Popa Burcă Ion, Niculescu Grigore.

Regimentul Siret No. 11.—Sublocotenenţii: Nicoleanu Petre, Ciuntu Grigore, Panu Vasile, Vlahide Mihail, Mateescu Victor, Filipide Mihail, Panu Gheorghe, Petrovici Costică, Pavel Theodor, Fotiade Gheorghe.

Litere-Ştiinţe-Arte

Căldurile verei determină în viaţa actorilor acea schimbare fundamentală care se chiamă jocul în grădini publice. De pe acum se anunţă în toate oraşele sosirea trupelor dramatice din Bucureşti şi din Iaşi pentru anotimpul verei, pentru epoca grădinilor. Fireşte—trupa dramatică în acest anotimp, e numai o formulă, ca se compune de ordinar din foarte puţini artişti şi o mică... adunătură de actori improvizoţi, actori în rezervă care în tot timpul anului nu se pot plasa de cît în o trupă de...operetă. Şi astfeliu alcătuită „trupa dramatică“ face furori prin zisele grădini cu scena mare cît un sicriu,—joacă aproape sub cerul liber insoţită de sunetele sticlelor de bere.

E sezonul oraşelor mici, a oraşelor de provincie care e chemată în sările de vară să petreacă, să rîdă, să incurajeze „arta dramatică“ pe care le-o trimite oraşele mari inzestrate de D-zeu cu societăţi, cu instituţii, cu conservatoare dramatice.

Nefericită şi ridiculă provincie!

*

Se pare că soarta monumentului lui Heine nu e atîta de deplins. Impăratul Wilhelm II cumpărînd măreţul palat al defunctei Impărătese Elisabeta a Austriei Achilleion a decis a pastra amintirile şi religiile atît de dragi odinioară Suveranei Austriei şi între ele este şi monumentul lui Heine, lucrat de sculptorul Hesselriis. Admiratorii marelui poet pot dară să fie liniştiţi.

*

Pe rue de Clichy, în Paris, s'a rîdicat un „music-hall“ care are un parter minunat, un parter mobil.

El este lat de 15 metri şi lung de 16 metri; este sprijinit pe o axă foarte tare şi se întoarce în 7 minute, cînd pe o faţă cînd pe alta.

Interesul este că se poate foarte lesne transforma sala în teatru sau bal, fiind pe o parte scaune, pe alta parchet.

Parterul se poate pune la orice înclinaţiune. De ex. pentru teatru la o diferenţă de nivel de 2 m. 40 între fund şi faţă, sau la nivelul scenei pentru spectacole.

Concepţia d-lui Eugene Gravelotte şi execuţia arhitectului Marcel Aubertin sunt foarte folositoare şi oferă mari avantagii. De ex. la Teatrul Naţional din Bucureşti costă 600 lei numai punerea parchetului pentru bal. Dacă parterul ar fi ca cel de mai sus, s'ar face ce-l puţin această economie.

*

Poetul Gabriele d'Annunzio a însărcinat pe architectul Castellucci să-i prepare un... manzoleu destinat a-i servi cîndva pentru vecinica odihnă. Poetul a pregătit el singur planurile manzoleului care va fi aşezat la îmbucătura fluviului Pescara care a inspirat marelui poet multe versuri şi Povestiri Monumentul va fi în stil bizantin şi din curată marmoră de Paros.

Zi-i poet şi pace!

*

In serile de 27, 28 şi 29 Aprilie vor avea loc în sala coloseului Regal representaţiuni a celebrului cinematograf Pathé Fréres din Paris cu un program foarte interesant şi atractiv, deci un prilej nimerit de distracţiune pentru publicul ieşan“.

*

STRUNA ZILEI

SCHIMBARE DE INIŢIALĂ

Mîni 29 April are loc
căsătoria d-rei Nora Marinescu.

Pe urma *stelei* ce-a apus
Nu văd o nouă auroră:
Nora pînă ieri i-au spus
Şi de azi devine... *noră.*

Informaţii

Confratele *Acţiunea Conservatoare* publică următoarele fapte:

Textul original al Mesagiului Regal cetit eri de d. preşedinte al consiliului în Parlament nu era contrasemnat de d. Spiru Haret ministrul instrucţiunei publice. Am relevat de eri acest fapt, şi nu credem că va putea fi desminţit.

De aceea am rămas surprinşi citind astăzi în „Monitorul Oficial“ numele d-lui Spiru Haret, în josul acelui Mesagiu.

Cerem ziarelor guvernului să ne răspundă cine a comis falşul acesta, căci nici chiar d. Spiru Haret nu poate tăgădui că textul original al Mesagiului citit de d. Sturdza nu a fost semnat de ministrul instrucţiunei publice.

De altfel acest fapt l-au observat şi mai mulţi deputaţi, ziarişti şi funcţionari ai cancelariei Camerei, aşa în cît ori ce desminţire ar fi ridiculă.

***

D. Spiru Haret, ministrul cultelor, a cerut arhitecţilor departamentului său şi celor ai Casei şcoalelor şi Casei Bisericelor să-i întocmească un tablou complect de toţi arhitecţii şi constructorii cari au executat lucrări în interiorul Expoziţiunei jubilare. Ministrul cultelor a dat ordine severe ca nici unuia din ei să nu li se încredinţeze în nici un caz vre-o clădire de şcoală, biserică, etc.

E fenomenală îndrăzneala şi nerusinarea acestui domn, care cu toate acestea în momentul de faţă continuă a sta între consilierii M. S. Regelui căruia se ştie cît de scumpă i-a fost Expoziţiunea naţională.

—

Furtul de la Banca Naţională.—Corespondentul nostru din Bucureşti ne-a telefonat ieri că un furt, în prejudiciul d-lui E. Carada, a fost operat în cabinetul acestuia, în condiţiuni foarte misterioase:

Iată detaliile acestui furt:

Acum trei zile, adică a patra zi de Paşte, d. Carada, unul din directorii Băncei Naţionala, venise la biurou în mod extraordinar, avizând în acelaşi timp câţi-va funcţionari ai instituţiei de faptul acesta, rugându-i să vie la serviciu avînd de lucrat ceva urgent.

Dispariţia sumei de 39,600 lei

Pe când d. Eugeniu Carada era ocupat în lucrări i se anunţă un domn şi în acelaş timp un funcţionar îl invită până în biroul alăturat unde era necesară prezenţa sa.

Domnul anunţat fu introdus în biuroul directorului Băncei, iar d. Carada trecu împreună cu funcţionarul până în biroul vecin, de unde se reîntoarse după cîteva minute.

După ce convorbirea cu vizitatorul său fu terminată, d. Eugeniu Carada mai lucră încă o jumătate de oră şi voind să plece, observă că'i lipseşte suma de 39,600 lei, în scrisuri de ale Băncei Naţionale ce avea pe birou.

Chemă aprodul de la uşe, întrebă câţi-va funcţionari; nimeni însă nu ştia nimic de suma dispărută.

Avizarea poliţiei

Un trimes al d-lui Eugeniu Carada aviză atunci de cele întâmplate pe şeful siguranţei.

D. Romulus Voinescu se duse imediat la faţa locului şi însoţit de doi comisari de siguranţă şi cîţiva agenţi începură cercetările.

Toate uşile de eşire fură închise se percheziţionă corporal toţi cei aflaţi în localul Băncei în momentul dispariţiei banilor; se caută cu o deosebită atenţie toate colţurile unde se bănuia a putea fi ascunse scrisurile furate fără înse a se putea da de urma sumei dispărute.

Poliţiştii se retraseră apoi luînd cu ei pe aprodul de la biroul d-lui Carada şi punînd sub observaţie vre-o cîţiva funcţionari ai băncei Naţionale, care mai erau încă bănuiţi.

Prinderea autorului

Cercetările continuau încă — când eri un funcţionar dela o casă de bancă particulară aviză serviciul de siguranţă că un domn s'a prezentat voind să vândă scrisuri din cele furate, căci se trimisese tuturor băncilor din Capitală, o însemnare cu numerile scrisurilor dispărute.

Comisarul de serviciu fu trimis la faţa locului şi învită pe deţinătorul scrisurilor la poliţie.

Aci, acesta declară că le a cumpărat acum câteva zile dela o persoană pe care o cunoştea de mult dar al cărui nume nu-l ştie, dându-i în acelaş timp semnalmentele.

Lucrurile stau deocamdată aci. Scrisurile au fost secfestrate de poliţie iar domnul asupra căruia s'au găsit—o persoană din înalta societate—pus în libertate.

Cercetările totuşi continuă spre a se stabili purul adevăr.

—

DIVERSE

— Au fost arestaţi indivizii Iliescu, Albescu şi Gh. Buznea, care a bătut crunt pe femeia Anica Lupuş şi pe băiatul Ionescu.

— In comuna Unteni au fost găsiţi doi cai iar în Todireni un cal.—Se pare că ei sunt rătăciţi de nişte hoţi de cai, a căror isprăvi se semnalează zilnic prin comunele din judeţul nostru.

— Se raportează din Sculeni că eri pe la ora două un violent incendiu a distrus mai multe case, coşere şi şuri, proprietatea locuitorilor: Costachi Andrei, Agapi Perianu şi Neculai Dabija, din cotuna Cârpiţi.—Se fac cercetări asupra cauzelor incendiului.

— Jandarmii din Sculeni raportează că eri spre seară locuitorii din Sculeni Ruşi au pescuit cadavrul, unui român de 20—25 ani îmbrăcat în haine ţărăneşti.—El pare a nu fi înecat de mult. Se fac cercetări pentru a se stabili identitatea cadavrului şi cauza morţei.—Se bănueşte a fi la mijloc o crimă.

— Secţia de jandarmi Copou raportează că eri pe la ora 11, a fost găsit mort pe moşia Sorogari, bătrînul Gh. Gorovei în vrîstă de 80—85 ani. Nefiind bănueli asupra cauzei morţei lui parchetul a permis îngroparea cadavrului.

— Delegatul sfatului sătesc al cotunei Comarna de sus, a decedat în ziua 21 a. c. Cum sfatul se află redus la 3 prin demisia lui Dumitru Daniluc, primarul com. Poeni cere autorizaţia de a face alegeri complimentare după cum prevede articolul 20 din legea comunală, de oare ce nici unul din cei 3 membri remaşi, nu sunt apţi de a ocupa funcţia de delegat şi din cauza aceasta suferea mai cu samă judecătoria comunală pe lîngă celelalte interese ale satului.

— D. Staicovici secretarul camerei de comerţ din Bucureşti, a dat la lumină o lucrare, despre starea economică a judeţelor Vlaşca, Ilfov şi Ialomiţa.

— Au fost arestaţi indivizii Petrea şi Ileana Luca, fiind găsiţi vagabondând şi făcând scandal pe stradele oraşului.

— S'a autorizat intrarea prin Galaţi, la 90 muncitori agricoli aduşi de d. C. L. Negruzzi, proprietarul moşiei Hermeziu.

DATORIA

— SCHIŢA —

Incet, încet, pînzele negre ale nopţii cuprindeau un sat sărăcăcios, ce se întindea la poalele unui deal. O linişte ca de mormînt domnia pretutindeni. Din cînd în cînd se auzia zgomotul unui car ce suia dealul încet. Numai luna apărea cîte odată de după nouri şi atunci ca un glob blînd şi luminos trimitea razele-i vii argintii satului pustiu. Lanurile de grîu se legănau armonios ca nişte valurii aurii,—la adierea vîntului. O colibă se zăreşte de departe. Lumina roşiatică, în noaptea neagră, eşia printre zăbrelele unei ferăstruici şi atingea încet spicurile grîului din vale.

In acea colibă locuia de mulţi ani Ştefan rănit în lupta de la Smîrdan, —şi care acum se însănătoşase,—împreună cu o tînără soţie şi un copilaş, frumos drăgălaş ce avea pe a sa faţă doi bujori, doi trandafiri. Tînărul deşi sărac, era ferecit şi totdeauna vesel. Dar în această tristă noapte era şi el amărît, cufundat în gînduri, căci a doua zi Romînia,—a sa scumpă patrie,—îl chema din nou ca să'şi verse sîngele pentru dînsa.

Ziua îl găsi trist sărutîndu-şi soţia şi copilaşul, îi mîngîia, îi dezmierda, trist şi cu nelineştea în suflet. Luptătorul de la Smîrdan, părea laş şi fricos faţă de moartea crudă pe care o presimţia. Un ultim sărutat, o ultimă vorbă de adio şi tînărul plecă să lupte—pentru patrie—pe cîmpul de războiu.

Trecură cîteva zile. Soarele se arăta pe cer vesel, şi în dulcea-i privire, zîmbia feeric satului unde Ştefan îşi lăsase în voia întîmplărei, o tînără soţie şi un copilaş iubit.

Deodată nouri grei şi plumburii acopăr seninul cer. Soarele se întunecă. O furtună îngrozitoare se vesteşte de departe. Patru oameni cobor iute dealul, aducînd pe o targă un rănit, ce se luptase în războiu cu mult curaj.

La vederea lui, un răcnet eşi din pepturile celor două fiinţe iubitoare: „Vai! Ştefan, Ştefan!“ exclamă soţia plîngînd.

Copilaşul căzu în genunchi, soţia leşinată; dar venindu-şi în fire, auzi pentru ultima oară vocea iubitului ei soţ:

—„ *Tu ştii Eleno, cît te-am iubit; tu ştii iar, că-i greu să mori cînd te ştii aşa de fericit...dar...mai... tare ca iubirea..şi.. ca... fericirea... e.....* **datoria.**

Şi tînărul istovit de puteri, obosit de lupte, muri în braţele soţiei şi aproape de copilaşul său.

***

Două zeci şi mai bine de ani trecură de la această tristă întîmplare.

In acest timp ţara înainta cu paşi gigantici spre cultură şi civilizaţie. Dar iată că o răscoală mai teribilă de cît războiul din afară izbucni în ţară. Din nou Patria chemă pe toţi fiii ca să se lupte pentru binele ei.

Intre dînşii era şi Gheorghe,—care acum 20 de ani văzuse cu ochii neînţelegători de copil, moartea groaznică a tatălui său,—flăcău voinic, rumen la faţă, vioiu totdeauna gata să-şi verse sîngele pentru patrie.

—„ Nu'l lăsa să se ducă în foc, mamă, plîngea tînăra soţie, nu'l lăsa“.

Dar tînărul, hotărît, sărută cu foc cele două femei şi plecă cu regimentul său la locul răscoalelor. Semeţ păşeşte înaintea regimentului său; ca un zmeu se repede în tabăra răsculaţilor, făcînd minuni de vitejie dar moartea nemiloasă nu cruţă pe acest erou, lovit de ciomegele, coasele şi săcurile ţăranilor răsculaţi. In agonie, rezămat de un vechiu zid cu mîna-i tremurîndă, scrie cîteva cuvinte alor săi şi moare apoi înăbuşind dureri, şi gemete. Un prieten îi ia hîrtia din mîni şi ajungînd cu bine acasă o dă mamei şi soţiei aceluia ce a murit, jertfă a dureroaselor zile de răscoală.

Plîngînd, cele două femei iau hîrtia, lacrimile le curg şiroaie, hohotele le înăbuşesc; şi liniştindu-se pot ceti printre lacrimi ultimele cuvinte ale viteazului ce s'a stins:

—„ *Ah, cît e de greu să mori cînd ştii că o mamă blîndă şi-o credincioasă soţie te iubesc şi te aşteaptă; cînd ştii că în urmă 'ţi laşi nişte duioşi copilaşi, dar... mai tare ca iubirea e....* **datoria**

J.-W. G.

Ultime informaţii

Am anunţat ieri că primăria şi societatea electrică din Iaşi au convenit asapra numirei unui supra-arbitru în judecarea diferendului dintre ele.

Aflăm că alegerea s'a facut în persoana d-lui Anghel Saligny.

—

Pe ziua de eri a demisionat dl. Lupu Antonescu din postul de secretar general al Ministerului de instrucţie pentru a'şi pune candidatura la un scaun de deputat de Ilfov.

In locul d-sale va fi înaintat dl. D. A. Teodor *actual director al Invăţămîntului secundar şi superior.*

—

Facultatea de drept din Capitală a înaintat ministerului de culte şi instrucţiune publică, dosarul concursului pentru ocuparea catedrei de drept roman, vacantă pe lîngă Universitatea din Bucureşti.

Se ştie că comisiunea examinatoare a recomandat ca agregat la această catedră pe d. Longinescu, decanul Facultăţei de drept din Iaşi, iar pe d. Constantin C. I. Stoicescu, dr. în drept de la Paris, care a obţinut la concurs media 8,40 ca docent la catedra de drept roman de la Iaşi.

—

Candidaţii liberali.— Duminică seara se vor întruni la clubul liberal comitetul diriguitor compus din 7 persoane şi comitetul executiv, cari, potrivit statutelor, formează împreună comitetul electoral.

Acest comitet va avea să stabilească lista candidaţilor liberal din Iaşi la alegerile generale şi, pînă în seara de 3 Mai, să-şi fi împlinit misiunea.

In principiu au fost hotărîte următoarele candidaturi: la colegiul I Senat, d-nii: P. Poni şi C. Climescu; col. II Senat, d-nii: dr. C. Botez şi căpitan Constandache. Pentru colegiul universitar n'a fost fixată nici o candidatură.

La colegiul I Cameră, d-nii: Toma Stelian. St. Şendrea, Gr. Buicliu şi C. B. Penescu.

Colegiul II de Cameră, d-nii: Ath. Ghiorghiu, C. Stere, N. Niculaide, G. G. Mîrzescu şi I. Botez.

La colegiul III se va pune candidatura unui „ţăran".

—

Directorul băncilor populare, d. Duca, a demisionat. D-sa va lupta în alegeri, la col. III de deputaţi din Dorohoi.

—

Localul de librărie şi atelierul fotografic de la băile Slănic au fost închiriate d-lui Iliescu, librar în Iaşi.

—

Direcţiunea generală a închisorilor, care se află pendinte de ministerul de interne, va trece curînd sub administraţiunea directă a ministerului de justiţie.

—

Toate şcoalele primare şi secundare din ţară cari fuseseră închise din cauză de boli epidemice, vor fi redeschise luni, 30 c. o dată cu redeschiderea tuturor cursurilor şcolare.

—

D. G. Panu, care urma să candideze în Iaşi, la col. II de Deputaţi, îşi va pune candidatura la Piatra N. spre a uşura candidatura d-lui N. Neculaide în Iaşi.

D. Panu se află actualminte la Durău.

—

Mişcarea în magistratura va avea loc în ziua de 3 Mai. Mişcarea va cuprinde 40 magistraţi amovibil, la Iaşi se crede că vor fi numiţi: 2 procurori nuoi, un jude-instructor, un suplent şi 2 judecători de ocoale.

—

Noul nostru foileton.—*Cu începerea de Luni 30 Aprilie vom publica un foileton nou şi absolut senzaţional care va interesa şi captiva pe cetitorii noştri în cel mai înalt grad posibil.*

Moartea lui Ivan Ilici.—*roman psihologic de contele* Lew Tolstoi *în traducere literară de* Octav Minar *este titlul nouei opere a cării publicare vom începe-o şi nu ne îndoim că cetitorii ne vor fi recunoscători pentru că-i introducem în tainele vieţei ruseşti prin mijlocirea celui mai genial romancier rus contemporan.*

Moartea lui Ivan Ilici.—*va înlănţui pe toţi cetitorii noştrii prin interesantele peripeţii cu care dezvăluie un epizod remarcabil din sufletul şi traiul poporului rus.*

—

Mîine, Duminecă, are loc căsătoria d-rei Margot Nicoleanu, fiica distinsului avocat d. Georges Nicoleanu, cu d. N. Petrescu, fost inspector financiar.

Căsătoria se va săvîrşi în saloanele caselor d-lui Nicoleanu, str. Panu.

Nuni vor fi d-na Natalie Pogonat şi d. C. Stere.

—

D. N. Petrescu, fost ispector financiar, a fost numit administrator financiar.

D. A. A. Bădăreu, va sosi în Iaşi Duminecă, 29 c. cu expresul de 6 ore.

D. Bădăreu soseşte din Paris, via Berlin.

—

Comitetul clubului liberal local se va intruni luni seara spre a fixa definitiv lista candidaţilor, care apoi va fi supusă aprobărei clubului intrunit în acest scop.

—

Eri seara s'au făcut, în sfîrşit, numirele de intendenţi la casele şi spitalele pendinte de Spiridonie.

Realizarea acestor numiri, dupe ce au durat cîte-va septămîni, au produs mari desiluzii, de oare ce cele mai multe din numiri s'au făcut în afară de club.

Au fost numiţi, domnii: Ernest Antoniade, fost portărel, cumnatul epitropului Botez, intendent al ospiciului Socola, în locul d-lui N. Pastia; D. Voinescu, intendent la „Maternitatea"; T. Pogor intendent la ospiciul Galata în locul d-lui Kiriak; Al. Rădulescu-Marius, societar al teatrului naţional, intendent la azilul de bătrîne; Agapi, la spitalul din Neamţ, Bantăş la spitalul Precista din Roman şi Pavilescu, la spitalul din Tg. Ocna.

—

Intrunirea de la clubul meseriaşilor.— Aseară s'a intrunit în localul clubului meseriaşilor romîni din str. Palat, comitetul executiv al acestui club.

S'o discutat care va fi atitudinea meseriaşilor în alegerile generale.

Intre altele, comitetul executiv a decis să ţină 2 mari intruniri publice în localitate. In aceste întruniri, meseriaşii vor arata care este situaţiunea lor.

—

Nelinişte la sate.—Din comuna Bosia vin ştiri neliniştitoare. Ţăranii sunt foarte agitaţi şi 50 dintre ei au intrat pe moşia Mînzăteşti, ţinută în arendă de M. Simionovici şi au pus stăpînire pe 60 fălci de imaş.

Motivul acestui act samavolnicesc este că arendaşul n'ar fi voit să le dea sătenilor imaş.

Ţăranii au împrejmuit cele 60 fălci pentru a nu putea fi arate şi în acelaşi timp au au trimes la prefectură o delegaţie de trei săteni care să ceară să se ia măsuri ca aceste 60 fălci să nu fie reluate de arendaş.

—

D. Colonel medic Tiron a fost eri victima unui accident şi anume: calul de la trăsura în care se afla d-sa a luat vînt, pe cînd trecea prin strada Istrati.

Trăsura a fost răsturnată iar colonelul dr. Tiron grav rănit.

—

Epitropul Pamfil Popa, din Parohia Mironeasa, ales din partea enoriaşilor acelei parohii, a încetat din viaţă.

Faptul, conform art. 14 din regulamentul epitropiilor bisericeşti, a fost comunicat prefecturei.

—

D. Const. Stupcan învăţător în Coarnele Caprei a obţinut un concediu de două luni din cauză de boală.

—

Membrii societăţei de gimnastică din Iaşi sunt convocaţi pentru astă-zi la ora 4 p. m. în adunare generală.

La ordinea zilei e între altele şi alegerea noului comitet pe un period de un an.

—

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei şi al Sucevei DD. Partenie va visita în cursul săpţămînei viitoare monastirile Agapia, Neamţ şi Varatec pentru a da cuvenitele instrucţiuni în vederea primirei visitatorilor în cursul sesonului de vară.

—

Proiectul de budget al teatrului din Iaşi a fost expediat la Bucureşti spre a fi confirmat de ministrul instrucţiunei.

In afară de cifrele publicate deja de noi, mai este de relevat: salariile societarilor de cl. I au fost stabilite cu 220 lei lunar în timpul stagiunei şi 100 lei pe vacanţă; societarii de cl. II vor primi 165 lei lunar în timpul stagiunei şi 75 lei lunar în vacanţă.

Pentru plata gagiştilor s'a înscris 8000 lei.

—

A apărut fascicula I. din Tomul I din interesanta colecţie a Academiei Romîne: *„Documente romăneşti"* dintre 1576—1830.

Fascicula I-a cuprinde 160 pagine. Transcrierea e riguros ştiinţific acea adoptată şi de d. B. P. Hajdeu în *Cuvinte din Bătrîni*. S'a publicat 177 documente româneşti dintre 1576 şi 1629. Publicarea se face supt îngrijirea d-lui Ion Bianu bibliotecarul Academiei.

Pentru înlesnirea citării pasajelor însemnate s'au numerotat din 5 în 5 rândurile din fiecare pagină.

In asemenea condiţiuni în lucrarea Academiei se umplea o mare lacună de până acum în istoria documentară a Ţărilor Româneşti de oarce nu fiecare putea consulta originalele la Academie.

—

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 28 Aprilie

Scandal diplomatic

Bucureşti.—*Produse o vie senzaţie faptul că, în curînd un reprezentant diplomatic al României în străinătate, va fi revocat din cauză că s'a făcut vinovat de deturnarea unor fonduri publice, de a căror întrebuinţare nu a putut răspunde.*

Mişcarea electorală

Bucureşti. — D. Chirciu, directorul prefecturei de Olt a demisionat pentru a candida la colegiul al III-lea.

D. Botez, fost primar de Vaslui, va candida la colegiul al II-lea de deputat din acel judeţ.

D-nii Al. Iliescu şi dr. Stăuceanu vor candida la colegiul I-iu cameră de Olt. D. Take Protopescu la col. I Senat Olt şi Fîntăneanu la colegiul II-lea Senat de Olt.

D. Radu Porumbaru a demisionat din postul de prefect de Bacău, iar în locul d-sale a fost numit d. Vlaicu.

D. Gr. Vasiliu, prefect de Tutova, a demisionat pentru a candida la viitoarele alegeri.

D. Haret, va candida la col. II de Covurlui.

D. Const. Disescu va candida la colegiul I de Cameră de Vîlcea şi Capitală.

Intrunire Conservatoare

Bucureşti.—Aseară a avut loc o întrunire a conservatorilor din Albastru.

Au vorbit d-nii Şoimescu care a acuzat pe liberali că au provocat răscoalele, Ioan Şerban, N. Filipescu, N. Lahovary şi Gr. Cantacuzino.

Numiri

Bucureşti.—D. Tufescu a fost numit director al liceului Laurian din Botoşani,

D. Ioan Zossin, avocat în Iaşi, a fost numit inspector comunal în judeţul Iaşi, în locul d-lui G. Netter.

Comitetul executiv liberal

Bucureşti.—Comitetul executiv central al partidului liberal se întruneşte azi la orele 4, spre a se ocupa de candidaturile pînă acum stabilite.

Mulţi fruntaşi liberal iau parte la această consfătuire.

Fuziunea

Craiova.— *D-nii Take Ionescu şi Barbu Ştirbeiu au sosit astă-zi diminiaţă aci, în vederea fuzionărei celor două cluburi conservatoare.*

D. Take Ionescu a descins la d. N. Economu iar Principele Ştirbeiu le hotel Minerva.

Se crede că fuziunarea celor două cluburi se va face în senzul ca viitorul comitet să fie compus din 21 persoane, aceleaşi cum a fost în trecuta fuziune, sub preşidenţia d-lui N. Economu.

Director general

Bucureşti—*Astăzi s'a semnat decretul prin care d. profesor dr. Iean Cantacuzino se numeşte director general al serviciului sanitar.*

Echipagiu Micşorat

Londra.—O telegramă din New-Iork din partea generalului Hamilton vesteşte că flota engleză din Jamiston a sosit aci cu echipagiul foarte mult micşorat. Aceasta din cauză că în timpul trecerei flotei prin apele americane au murit 350 ofiţeri şi marinari.

Turburări agrare în Basarabia

Petersburg.— Ştiri neliniştitoare vin din toate părţile Basarabiei: ţăranii sunt în plină revoltă agrară.

S'a trimes în acea parte 2 regimente de dragoni.

In guvernământul Reasam ţăranii au incendiat conacurile şi au distrus proprietăţile.

Proprietarii au fugit în oraşele din apropiere.

Prinţul moştenitor al Spaniei

Madrid.—*Eri la ora 2 granzii întruniţi în marea sală a tronului au fost înştiinţaţi că regina a dat naştere unui prinţ moştenitor. La auzul acestei veşti ei au isbucnit în strigate „Trăiască Regele"! Trăiască Regina! Trăiască Principele Moştenitor!"*

Prinţul moştenitor a fost presentat apoi granzilor şi membrilor corpului diplomat, în timp ce o mulţime enormă adunată în faţa palatului aclama pe rege.

După acea ministrul justiţiei a procedat la dresarea actelor de stare civilă.

Noul născut este blond, foarte bine format şi sănătos. El are mai mult o figură Batembergiană de cât Habsburgiană.

Va fi botezat probabil cu numele de Alfons.

Bandele greceşti

Viena. — Din Atena vine ştirea că în satul Celiania din Macedonia s'a dat o luptă sîngeroasă între autorităţile turceşti şi o bandă grecească.

Căpitanul bandei şi şapte greci au fost omorîţi; turcii au avut douăzeci de morţi; restul bandei s'a împrăştiat.

Lege votată

Buda-Pesta.—Camera magnaţilor a votat legea contra şcoalelor, aşa cum a propus'o contele Apponi, dar numai în ce priveşte şcoalele susţinute de stat.

Camera deputaţilor

Paris.—D. Sylves, deputat socialist, interpelează guvernul asupra arestărilor preventive făcute pentru delicte atribuite agenţilor poştali.

D. Barthou, ministru, respunde că-şi asumă întreaga respundere în ce priveşte aceste arestări preventive pentru că d-sa nu înţelege ca funcţionarii să fie consideraţi ca lucrători şi să se sindicalizeze în contra puterilor statului.

D. Jean Jaurés spune că guvernul a comis o mare greşală cînd, în contra promisiunilor făcute, a lovit în funcţionarii poştali. Aceştia au o situaţie precară şi în contra spuselor d-lui Barthou ar trebui permisă sindicalizarea lucrătorilor pentru ca ei să poată lupta sub forme legale pentru imbunătăţirea soartei lor şi să nu fie nevoiţi să recurgă la măsuri şi acte violente cum sunt grevele şi altele.

D. Jaurés simţintîndu-se obosit discuţiunea a fost amînat pentru astăzi Sîmbătă.

„ROŽNAU"

(Pe Radhost)

Cel mai vechiu şi mai bine repurtat loc de cură din lume.

Sesiune: de la 15 Mai la 15 Septembre.

Prospecte şi lămuriri gratuite trimite

Comitetul de cuă.

Societatea Anonimă Română-Italiană a Industriilor Textile—Iaşi

Adunarea generală ordinară a acţionarilor este convocată pentru ziua de 13 (26) Mai 1907 la sediul societăţei în Iaşi la oarele 3 p. m.

Domnii acţionari cari doresc să iea parte la această adunare vor trebui să depuie acţiunele lor până în ziua de 8 (21) Mai 1907.

La Iaşi: la cassa Societăţei şi la Banca Moritz Wachel.

La Bucureşti: la The Bank of Roumania Limited.

La Banca Marmorosch Blank et. Co. S. A.

10 acţiuni dau drept la un vot. (art. 41 din statut).

Numărul voturilor unui acţionar nu este limitat.

Ori-ce acţionar poate fi representat la adunarea generală numai de un alt acţionar. (art. 42 din statut).

Procurele trebuie să fie adresate Consiliului de Administraţie cu cel puţin o zi înainte de adunarea generală. (art. 42 din statut).

Ordinea de zi a adunărei generale ordinare este următoarea:

1). Raportul Consiliului de Administraţie.

2). Raportul censorilor.

3). Descărcarea de dat Consiliului de Administraţie, Direcţiunei şi Censorilor pentru gestiunea exerciţiului încheiat la 31 Decembrie 1906.

4). Repartizarea beneficiilor.

5). Alegerea membrilor din Consiliul de Administraţie în locul celor eşiţi conform art. 13 din statute.

6). Alegerea a trei censori şi a trei supleanţi.

7) Sporirea capitalului.

8) Modificarea art. 45 din statute.

EXTRAS

DEBIT — *Contul de bilanţ incheiat pe 31 Decembrie 1906* — CREDIT

	Lei	B.	Lei	B.
C-tul Instalaţiunilor				
Valoarea instalaţiunilor Iaşi şi Ţîndărei pe 31 | XII, 1906			716360	15
C-tul Filaturei				
Lucrări executate pînă la 31 | XII 906	78161	55		
Avansuri date pe maşini	36624	20	114785	75
C-tul Materialelor				
Materiale conf. Inventar	384802	95		
C-tul Mărfurilor				
Mărfuri conf. Inventar	131110	65	515913	60
C-tul culturei cînepei				
Cultura Iaşi	988	70		
„ Ţîndărei	6882	80		
„ Ţuţora	358	60	8230	10
Diverşi debitori				
Conf. Inventar			395466	20
C-tul garanţiilor				
Garanţiile depuse de Cons. de Adm.			56000	—
Efecte de primit				
Efectele aflătoare în cassa			45679	55
C-tul Cassei				
Numerar aflător			10564	85
			1863000	20

	Lei	B.	Lei	B.
C-tul capital				
2,200 acţiuni a 500 lei			1100000	
Fondul de rezervă				
Saldo din 1905			6462	
Consiliul de administraţie				
Garanţiile depuse			56000	
Diverşi creditori				
Saldo	156171	78		
Efecte de plată				
Efecte în curs	238941	80	395113	58
Emisiunea a II-a				
Vărsările făcute ac. emisa II-a			137500	
C-tul de Profit şi Perdere				
Profit			167924	62
			1863000	20

Preşedinte, **Gr. Gh. Cantacuzino.**

Verificat şi văzut în regulă
Administrator-delegat
Moritz Wachtel

Censori: *D. D. Mavrocordat*, *I. Rossettos.*, *Ing. E. Brăescu.*

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ştiri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasă „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

NOROCUL

vă învită întindeţi-i mâna

cumpărând bilete de loterie de la colectura

TH. P. MAXIMOVICI

— IAŞI. PIAŢA UNIREI. IAŞI —

Loteria Regatului Romîn

SUPRAVEGHIATA ŞI GARANTATA DE STAT

Şansele de câştig pentru cei ce joacă sunt enorme

Din 60,000 losuri 30,000 sunt câştigătoare

Vindem biletele cu preţurile originale, fără nici un adaus.

Preţurile biletelor stabilite oficial pe clase după tabloul de mai jos:

CLASA	1/8 los	1/4 los	1/2 los	1 los
I	1.50	3	6	12
II	2.50	5	10	20
III	450	9	18	36
IV	450	9	18	36
V	4	8	16	32
VI	3	6	12	24
Tatal pe 6 cl.	20	40	80	160

Tragerile vor fi consecutive în fiecare lună

Listele tragerilor speciale le vom trimete imediat olienţilor noştri.

Câştigurile se vor plăti fără nici o întârziere de

Agenţia Teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI

Iaşi. Piaţa Unirei. Iaşi

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagin Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

R

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

n Iaşi la Konya, Racoviţa' Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREI, DYSSENTRIEI, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de verítabil Elixír Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Cloture de Chasse, le mètre... 0f 25

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 2 o Places..... 3 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.